

සූත්‍රාන්තපිටකයෙහි

26 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දෙලොස්වැනි වූ

ජාතකපාලී

තෘතීය භාගය

එක්සත් අමරපුර නිකායික මහාසංඝසභාවේ සභාපති
මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසිභාභිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කළ

සිංහල අනුවාදය

සතර කෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක ධුරන්ධර
මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති රාජනීය පණ්ඩිත

ශ්‍රී ධර්මසූත ධරෙවත

කරහමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර

නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින්

පාඨශොධන පුඵක වූ කළ විශේෂ සංස්කරණයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී බු: ව: 2550

රාජ්‍ය ව: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 32

The Twenty-sixth Book in the

Suttanta-Pitaka

Khuddaka-Nikāya (9)

26

JĀTAKA PĀLI (III)

With the Sinhala translation by

Venerable Siri Madihe Paññāsīha

Mahānāyaka Thera

The President of United Amarapura Nikāyika Mahā Sanghasabhā

&

The Special Edition by

Venerable Pandit Sri Dharmaskandha Rewata

Karahampitigoda Sumanasāra

Nāyaka Thera

The Principal of Sri Rewata Pirivena Makadawara &

The Chief High Priest of The Province of Four Korals

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ථ විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්චාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතචන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදන්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”**

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සැම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ථ සහිත වූ දශ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සච්ඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෞකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධ චිත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, චිරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ශෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අපර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළුවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී විරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මනුසාසති"
(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමානය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය
මෝහ නිමි ර විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සඵඤ්ඤා ඤානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද
පුජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාද්ධිකාමී,
සමින්ද රණසිංහ.
2009.06.28

සුභානාපිටකේ බුද්දකනිකායේ

ජාතකපාලි

තනියා භාෂා

සුත්‍රානාපිටකයෙහි කුදුගත්ඝණියේ

ජාතකපාලි

තෘතීය භාගය

**“තරාගතපපවෙදිකො හිකබවෙ ධමමචිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡෙනා.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද
ධම්මය හා චිනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි.”**

(අධ්‍යක්ෂකරනීකාය, තිකනිපාත - හරණ්ඩුවගග, 9 සූත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 20 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:20 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xix
සංඥාපනය	xxi-xxvii
පාළි භෝධිය	xxix
විසය සූචි	xxxi-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-487
ආරාදිපාදනුකමණිකා	489-535
සංඥානාමානුකමණිකා	537-541
විසයපදනුකමණිකා	543-557
ශෝධාසථාන දැක්වීම	559
බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	561

සංසකාරක නිවේදනය

නිලෝඥරු සම්මාසම්බුදුන් බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පවත්වා ආරම්භ කළ පයඝාප්ති ශාසනය පරිනිවෘණමඤ්චකය දක්වා දිව්‍යමනුෂ්‍යාදි අනන්ත අපරිමාණ සක්වලියාට ලොවීලොවුතුරු හිතසුව සාධමින් ආකාශ-ගබ්බාප්‍රවාහයක් සෙයින් අවිච්ඡිකත වැ පැවැත්තේ යැ. මලස්නෙකු හුයෙන් නො ගොතා ලූ මල් රැසක් සෙයින් සමමිශ්‍ර වැ තුබූ වතුරාසිනි-සහසුසංඛ්‍යාත ධර්මසකන්ධය මහාකාශ්‍යප සඹ්වරාදි සංගීතිකාරක මහතෙර-වරුන් විසින් ග්‍රහණධාරණාදියෙහි සෞකයඝ්‍ය පිණිස ධර්මිත්‍ය විසින් නිකායාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීත විය. (සංගීතිකථා මහාවග්‍ය-ප්‍රකාශනායෙන් දන්තේ යැ.)

තවද ත්‍රිපිටකධර්මයෙහි අංගවශයෙන් කළ බෙදීමෙක් ද ඇත. ඒ වූකලී “ඉධ පන භික්ඛවෙ ඵකවෙව කුලපුත්තා ධම්මං පරියාපුණතති: සුත්තං ගෙයං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුත-ධම්මං වෙදලලං” යි බුදුරදුන් විසින් මැ අලගද්දපමසුත්‍රාදියෙහි වදළ ධර්ම අංගවශයෙන් නවවැදැරුම් වන පරිදි බුදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේය. සංගීතිකාරක තෙරවරුන් විසින් මේ නවංගයෙහි උදන ඉතිවුත්තක ජාතක යන අංගත්‍රය වෙන වෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් කුදුගත්සභි-යෙහි ලා සංගීත වූව ද ඉතිරි අංග සය ත්‍රිපිටකයෙහි ඒ ඒ තැනින් ලක්ෂණවශයෙන් නභාගතයුතු වෙයි. ජාතක වූකලී බුදුරජාණන්වහන්සේ ජීවමාන ව වැඩහුන් පත්සාළිස් හවුරුද්ද මුළුල්ලෙහි ඒ ඒ කාරණයට පැමිණ වදරනලද අපණණක ජාතකාදි පන්සියපනසක් පමණ වූ බොධිසත්‍යාපදනගේ යැ. එහෙයින් ජාතකකථා බුද්ධචරිතයෙහි ලා සංග්‍රහ වෙති. එහි ජාතකගාථා හා අතීත කථාව ද බුදුරදුන් විසින් මැ වදරනලද්දේය. සිංහල ජනතාවගේ බෞද්ධසංස්කෘතිය ගොඩනඟා-ලීමෙහි ලා ජාතකකථායෙන් ලැබුණු පිටිවහල ද අසීමිත වෙයි. ජාතක-දෙශනාව පිළිබඳ වැ අන්‍යත් කියැයුතු දෑ මෙහි සංඥාපනයෙන් දන්තේ යැ.

දෙදහස්පන්සියවැනි බුද්ධජයන්ති පුජාත්සවය අනුසාරණය කරනු සඳහා ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ සත්කායඝ්‍යන් කෙරෙහි අතිශයින් අර්ථවහ වූයේ ත්‍රිපිටකධර්මය සියබසට නභා මුද්‍රණය කරවාලීම යැ. එහි ජාතකපාළි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධිත වූවාහු අමරපුර මහාසංඝසභාවේ වර්මාන සභාපතිධුරුඤ්ඤ මඩිභේ සිරි පඤ්ඤාසීභාහිධාන මහානායකසඹ්වරයන් වහන්සේ යි. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි කරනලද සිංහල පරිවර්තනය පාඨශොධනපුච්ඡික වැ ත්‍රිපිටක සමෘද්ධ-මණ්ඩලය මගින් සංස්කරණය කළයුතු විය. විශෙෂයෙන් ජාතකපරිවර්තන සංස්කරණය ත්‍රිපිටකයෙහි විසාරද බුද්ධිප්‍රභා ඇති හිඟුලේ මාකධිවර ශ්‍රී රෙවන පරිවෙණාධිපති රාජකීය පණ්ඩිත කරභමපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමන-

සාරාභිධාන සතරකෝරළ මහදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් සිදුකරන ලද්දේ ය. වෙස්සන්තර ජාතක අනුවාදය උන්වහන්සේ විසින් අමුතු වැ ලියන ලද්දේ ය.

බුද්ධජයන්තී ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලායෙහි මෙම ජාතකපාළි තෘතීයභාගය 32වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකනලද්දේ ය. සුත්‍රානන්තපිටකයෙහි සඳිසිවන ග්‍රන්ථය යි. මෙහි ද ධර්මවේණිනට ඵලවත් වූ ගාථාදීපාද, සංඥානාම හා විශේෂපදයනුදු සුවිගත කොට ඇත. තවද කවිග්‍රෙහය වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පද්‍යබන්ධවශයෙන් දෙශනා කළ ජාතකගාථා සදහස්තවසියපහක් (6905) පමණ වෙති. එයින් ගාථා දෙදහස්දෙසියඅටලොසක් (2218) ප්‍රථම භාගයෙහි ද, දෙදහස්එක්සියඑකක් ද්විතීයභාගයෙහි ද, මේ තෘතීයභාගයෙහි දෙදහස්පන්සියසයාසුවක් (2586) ද ඇතුළත් වෙත්.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් ආරබ්ධ වූ, ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය වතීමාන ශ්‍රීලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් පත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ අනුග්‍රහයෙන් සිදුවන බව ආශීර්වාදමුඛයෙන් පවසමහ. ග්‍රඤ්ඤා පුච්ඡන වැ ධර්මප්‍රකාශනය මෙහෙයවන සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තන්පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ද මෙහි ලා විශේෂයෙන් ප්‍රයුක්ත වැ ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලෙකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද ප්‍රශංසා පෙරවූ කොට සඳහන් කරමහ. එසේ ම සඤ්චි ප්‍රවේනියට උපසන්නක වන නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීතුමා ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද, ත්‍රිපිටකසමපාදක මණ්ඩලයට උපකාරී වැ ක්‍රියා කරන කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමයේ නියුක්ත වූ ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා ද කෘතඥතායෙන් සඳහන් කරමහ. ශාසනායුච්චනයට කාරණ වැ පවත්නා මේ සත්කායාභයට අනුබල දෙන හැම සුධිහු සුබභාගී වෙත්වා'යි ආශංසනය කරමහ.

මේ වගට ශාසනෝදයකාරී:

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ
 මහානායකසථවිර
 ත්‍රිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයේ
 ප්‍රධාන සංස්කාරක.

2529
 1986 දෙසැම්බර් මස 20 වැනි දින
 ප්‍රචචනෝදය පිරිවෙන්හි දී යැ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අඟමහාපණ්ඩිත, බළන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අභංගම විද්‍යාවන්‍යුපරිචේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශවරාවාය්‍ය, සාහිත්‍ය වක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ-ලක්ෂ්‍යයෙහි ප්‍රධාන සඛකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනෝදය පරිචේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්ෂාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීශවර, සාහිත්‍යවක්‍රවර්ති රාජකීය පණ්ඩිත ලඹුගම ශ්‍රී ලක්ෂ්‍යනන්දනායක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඛකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිචේණාධිපති, සතරකෝරළ මහ-දිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර රාජකීය පණ්ඩිත කරහමිපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිඹිරිගස්සායේ අශ්‍රේණාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්කාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවාය්‍ය, ශාස්ත්‍රවාය්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකවාය්‍ය, රයිගම් කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර උඩුවේ ශ්‍රී ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල - කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝ-නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
අට්ඨකථා - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා
ම.ජ.සං - මරමුච්චස්සංඝිතියා සොධිත ජාතකපාළි
සඟා. - තාය්‍යකබරමුද්දිත ජාතකපාළි
වි. - විදුරුපොල විහාරේ තාලපණ්ණ පොතකං

සංඥාපන

සුභනන්තපිටකාගත ආභවච්ඡාසිතයෙහි නොයෙක් තැනැ වැදූ සිටුනා “සො ධම්මං පරියාපුණාති සුභතං ගෙයාං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උද්‍යාං ඉතිච්ඡතකං ජාතකං අබ්‍යුත ධම්මං වෙදලං” යන නවාංග ශාසනා ශාසනයෙහි සන්වැනි අඩගය “ජාතක” නම් වෙයි.

අප මහ බෝසත් සුමෙධ නවුස් වැ දිවකුරු බුදුන් වෙතැ බුදුබවට නියත විවරණ ලැබැගෙනැ සාරාසැකි කප්පුවහසක් මුළුල්-ලෙහි දස පැරැමදම් පුරනුව නොයෙක් කෙළසුවහස් ජාතියෙහි පුරුදු කළ බෝසත් සිරිත් පවසන කථා අතුරෙන් ධරමාන බුදුන් දවස් දඹදිවහි ඒ ඒ තත්හි පහළ වූ ඒ ඒ කරුණට පැමිණැ අර්ධමොපසංභිත කොට වදළ පාරමිධම් ප්‍රකාශක වූ ‘අපණ්ණක’ ජාතක පටන් ‘වෙස්සන්තර’ ජාතක හිමි කොට ඇති කථා පන්සිය පනසක් පමණ වූ ආභවච්ඡාසිතය ජාතක නමින් වෙසෙසා හඳුන්-වනු ලැබේ.

බුදුකනිකායාගත අවශේෂ ග්‍රන්ථයන් සෙයින් මැ ‘ජාතකපාළි’ ද ධරමාන බුදුන් දවස්හි මැ සබ්බාහීත වැ ‘ජාතකභාණක’ ගණයෙහි පඨන පඨන විසින් පැවැත්තේ යැ. ඒ පිළිබඳ නිදනකථා අතීතකථා සහිත අටකතා ද එහි මැ පවත්වාගෙනැ එනලද යැ. බුදුන් දවසැ වාස කළ ‘ජාතකභාණක’ තෙර කෙනකුන් ගැනැ පපඤ්ඤදනී මජ්ඣිමනිකාය අටකථායෙහි සඳහන් කරති. මහාකාශ්‍යප මහරහතුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පන්සියක් කමිණාසුවයන් විසින් ග්‍රහණධාරණ පහසුව තකා එකක දුකාදි විසින් සංග්‍රහ කොට සංගීතියට නභන ලදී.

එහි එකෙකි ගාථායෙන් යුත් කථා සංග්‍රහය එකක නිපාත යැ ගාථා දෙක බැවින් ඇති කථාසංග්‍රහය දුකනිපාත යැ ආදී විසින් සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් තෙරසකය (13) තෙක් නිපාත සංග්‍රහ වෙයි. ඉක්බිති අසමාන සංඛ්‍යා සහිත ගාථා සංග්‍රහය ‘පකිණ්ණකනිපාත’යි නම් කරන ලද්දේ යැ. එතන් සිට විස්සක් විසිනවයන් අතර වූ සංඛ්‍යා සහිත ගාථාසංග්‍රහ ‘විසති නිපාත’ යැ තිසක් තිස්නවයන් අතර වූ ගාථාසංග්‍රහ ‘තිංසතිනිපාත’ යැ ආදී විසින් ‘අසිතිනිපාත’යැ තෙක් දසකයෙන් වැඩිහිය නිපාත ද නම් කොට අවසන්හි එන ජාතක දසය ‘මහානිපාත’ නමින් සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. ජාතකපාළියෙහි සියලු ගාථා 6905 කි.

ජාතක සංඛ්‍යා: ‘පන්සිය පනස් ජාතක’යි ව්‍යවහාරයෙහි ජාතක සංඛ්‍යාව 550 කි. මෙරට පළ වැ ඇති ජාතක ගණන 547 කි. ජාතකපාළියෙහි නො දක්නා තවද ජාතක ග්‍රන්ථාන්තරයෙහි දක්නා ලැබෙයි. ‘ධම්මසොණඛ ජාතක’ ද නිකායාන්තර ‘ජාතක-මාලායෙහි දක්නා ‘ව්‍යාඪි ජාතක’ ද ජාතක පාළියෙහි නැත.

වුළුනිදෙදස 'පොසාල' සුභනනිදෙදසයෙහි "භගවා පඤ්චජාතකසතානි භාසනො ආත්තො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" යන තන්හි ජාතක පන්සියක් සඳහන් වෙයි. සුමධංල විලාසිනී දීඝනිකායධංකරායෙහි "අපණ්ණක ජාතකාදීනි පඤ්ඤසාධිකානි පඤ්ඤ ජාතක සතානි ජාතකන්තී වෙදිතඛං" යි පන්සිය පනස් ජාතක ගැනැ සඳහන් කරති.

සුභනනනිපිටකයෙහි 'වරියාපිටක' ද පාරමීධර්ම සැකෙවින් දැක්වෙන ජාතක සංග්‍රහයෙකි. එහි දන, සීල, නෙකඛමම, අධිධාන සම්ම, මෙත්තා, උපෙක්ඛා යන පාරමීවයභාවන් දක්වනු පිණිස ජාතක පන්සියක් (35) සංග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථ අතුරෙහි 'ආයඨගුර'යන්ගේ 'ජාතකමාලා' නම් ග්‍රන්ථය වරියාපිටක ඇසුරින් රචිත වෙයි. ග්‍රන්ථ දෙකේ මඟ වශයෙන් අසමානතා ද ඇත. එහි ජාතක සංඛ්‍යාව සුභිසෙකි.

එකක දුක ආදී නිපාතයන්හි සඳහන් වනුයේ ජාතකකථායෙහි වස්තුවක් පමණි. මතු මතු නිපාතයන්හි අනුක්‍රමයෙන් කථා පුවත වර්ධනය වෙමින් අනාවරණ වෙයි. එහි කථාව අටුවා බලා මැ දකියුතු වෙයි. අටුවා කථා ද බුදුන් හමියෙහි මැ වාචනාවට නැගී ඇදුරොල්ලි පැවැතූ ආයේ යැ. එ 'බුදු කැලී අටුවා'යි පස්වැනි කපුප් හෙරප් ධම්පියා අටුවා සන්තයෙහි ලා කියයි. දම්පෙනෙවි සැරියුත් මහරහත්තෙරණුවෝ වුළුනිදෙදසයෙහි ලා "භගවා පඤ්ඤ ජාතකසතානි භාසනො ආත්තො ච පරෙසං ච අතීතං ආදීසති" බුදුහු පන්සියක් ජාතක වදාරමින් තලෙන් වහන්සේගේ ද මෙරලාගේ ද අතීතය වදාරති යි දක්වති.

මහානිපාතපාළියෙහි කථාපුවත සපුරා දැක්වෙයි. අසීති නිපාතයෙහි එන කුණාල ජාතකය ගඳු පදු මිශ්‍ර වෙයි. පදාබණ්ඩ මැඩැගෙනැ ගඳුබණ්ඩ නැගීසිටීම එහි දක්නා විශේෂයෙකි. කවිතායෙන් අනුන වූ උත්කලිකාප්‍රාය රමණීය රචනාවක් වූ එහි ගඳුබණ්ඩයන්හි දෙසනා පාළියෙහි දක්නා සරල සුගමනාව නො පැනෙයි. සුධිත්ගේ විමර්ශනය යොමු වියැයුතු තැනෙකි. කුණාල ජාතක වනවර්ණනායෙහි හා වෙස්සන්තර ජාතක හිමවත් වැනුමෙහි දක්නා විවිධ වෘක්ෂලතා හා පශුපකෂිත්‍ර ත්‍රිපිටකයෙහි අන්තැනෙකැ හමු නො වෙති. සුධාමොජන කුණාල වැනි ජාතක කිහිපයක මිස සෙසු ජාතකයන්හි කථා සමොධානයෙක් ජාතකපාළියෙහි නැත.

කථාසාහිත්‍යය: පුද්ගල චරිත විවරණය මානවසමාජ සංස්කරණයට අත්‍යන්තොපකාරී වන බැවින් කථාසාහිත්‍යයට විශ්වසාහිත්‍යයෙහි උස් තැනෙක් හිමි වෙයි. මහර්ෂි වාල්මිකීන්ගේ 'රාමායණ' මහර්ෂි ව්‍යාසයන්ගේ 'මහාභාරත' ගුණාචාර්යන්ගේ 'වෘහත්කථා' ඇසුරින් කළ ඤෙමෙන්ද්‍රයන්ගේ 'කථාසරිත්සාගර' විෂ්ණුගමීන්ගේ 'පඤ්ඤන්ත්‍ර' 'රීෂොප්ගේ උපමා කථා' 'අරාබි-නියොල්ලාස' ආදී විශ්වකීර්තියට පත් කථාසංග්‍රහ ජාතකකථා

හමුයෙහි පසුබා සිටී. පුරුෂාරී සමාදන සාමජීයයන් ආස්වාදී ජාතක කථා එහැම පසුබා සනාතන ස්වරූපයෙන් ඉදිරියෙහි සිටී. වස්තු සංඛ්‍යා අතින් ජාතක සංග්‍රහ පෙරට එයි. ජාතක සංඛ්‍යාව පන්සිය පනස්ක් වුව ද එකෙකි කථාවක් පිළිබඳ වචනාන නිදන කථාවකුදු ඇති බැවින් කථා සංඛ්‍යාව අධිගුණ වෙයි. උච්ඡ්‍ය-ජාතක, කුණාලජාතක ආදී අතුරු කථායෙන් සැදුණු ජාතක ද ඇති බැවින් අන්‍යාතීත කථා සංඛ්‍යාව තවද වැඩියයි. හැම කථාවක් මැ සමකාලීන සමාජයෙන් පැනැනැගුණු කරුණක් මුල් කොට දෙසන ලද වන බැවින් ජාතකකථා බුද්ධිකාලීන භාරත සමාජයෙහි සැබෑ තතු පිළිබිඹු වන කැටපතක් බඳු වෙයි. එයින් තත්කාලීන භාරත සමාජයෙහි සාමාජික, ආර්ථික, සාමයික, ආධ්‍යාත්මික හා දේශපාලන තතු මැනවින් අනාවරණ වෙයි.

සිංහල සංස්කෘතිය හා ජාතක: සිංහල සංස්කෘතිය ජාතක කථායෙන් පෝෂණය වූවකි. දඹදිව බෞද්ධයනට වඩා හෙළදිව බෞද්ධයෝ ජාතක කථා කෙරෙහි ඉමහත් හක්තෘදරයක් දැක්වූහ. සිංහල උච්ඡ්‍ය උච්ඡ්‍යයන් වර්තවර්ධනයට ආදර්ශ කොට ගත්තේ ජාතක කථායෙහි එන බෝසත් සිරිත යැ, ඔහු කෙතෙහි කමි-හලෙහි දවසේ කටයුතු නිමවා ගෙට පැමිණැ විවේක කාලයෙහි ජාතක කථාවක් ගීතවත් වැ කියවා හෝ කියවනු අසා ආස්වාද වීදැ වෙහෙස නිවාගෙනැ සිතකය සතපාගත්හ. 'පොතේ බණ පිරිම'යි ජනවහරෙහි පළට වූ විභාරස්ථානයෙහි දවරැසැ අබණ්ඩ වැ පවත්වා ලන මාසික ජෙත්‍රමාසික ජාතක දේශනාවට ලද අවසරයෙහි සවන් දෙමින් ආස්වාද වීදිමින් බෝසත් සිරිත් උගනිති. තුමු ද එය අනුකරණය කෙරෙමින් සුවර්තයට නැමෙති. ඉල්ලීය සුධාහොජන ආදී ජාතක අසා මසුරුමල හැරැපියති. දීපිති කොසල වැනි ජාතක අසා ටෙවරය දුරු කෙරෙති. ක්‍ෂාන්තිවාද ආදී ජාතක අසා ඉවසීම පුරුදු කෙරෙති. මහාධම්මපාල ආදී ජාතක අසා ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිති. වෙසතුරුද අසා පරිත්‍යාගයට නැමෙති. දෙවධම්ම ජාතක අසා හිරිඔතප් වඩති. ලොහකුමිහි වැනි ජාතක අසා පරදර සමාගමයෙන් දුරු වෙති. සදකිදුරු ද අසා පතිවත රකිති. වෙතිය කකකාර වැනි ජාතක අසා මුසවායෙන් වෙන් වෙති. හදසට ආදී ජාතක අසා රහමෙරින් දුරු වෙති. නඤ්චිශාල ජාතක අසා පරුෂවචන හැරැපියති. තිත්තර ජාතක අසා සම්ඵපුලා-පයෙන් වළකිති. මාතඛග ජාතක අසා කුලමාන දුරුකි. මහිලාමුඛ ජාතක අසා අසත්සමාගමයෙන් දුරු වෙති. මාතුපොස්ක සාලිකෙදර ආදී ජාතක ශ්‍රවණයෙන් මාපිය උච්චැනට නැමෙති. කුණාල නලිනී ආදී ජාතක අසා ස්ත්‍රී ලෝලය හැරැපියති. චුල්ලසෙට්ඨි ජාතක අසා ධනොපායන ක්‍රමොපක්‍රම උගනිති. භූරිදත්ත ජාතක අසා සිල්පුරති. මුවදෙවදු අසා පස්කමිහි ගිපුබව හැරැපියති. අපණ්ණක ජාතක අසා විමසුම් ක්‍රවණ වඩති. වණ්ණපථ ජාතක අසා විපතෙහි නො පසුබැස් දිරිවඩා ඉන් මිදෙන සැටි උගනිති. වට්ටක ජාතක අසා සමගිබලය වටහති. දෙදහස් වසරකට අධික

කාලයක් සිංහල ජාතිය අපරාධීන වැ පැවත්මට හේතු වූයේ ජාතක කථායෙන් නැඟුණු සිංහල සංස්කෘතියෙහි මභිමය මැ යි.

හෙළකලා: ජාතක කථායෙහි අගය වටහාගත් හෙළදිවි වැසියෝ ඒවා නොයෙක් අයුරින් ජනවහරට පත් කළහ. චිත්‍රයෙහි කැටය-
මෙහි බෝසත් සිරිත් පිළිබිඹු කොට දැක්වූහ. එමඟින් අකුරු නො
දන්නෝ ද බෝසත් සිරිත් උගත්හ. දුටුගැමුණු මහරජු රුවන්මැලියා
ධාතුගර්භය ජාතක කථා චිත්‍රයෙන් සැරසූ සැටි මහාවංශයෙහි
සඳහන් වෙයි. 5 වැනි සියවසේ අනුරපුර දළදා පෙරහැර ගමන්
ලඟ දෙපසැ සැරසූ ජාතක කථා පන්සියයකැ පමණ චිත්‍ර තමා
දුටු බව චීන දේශාටක පාභියන් තම දේශාටන වාතාවේසි සඳහන්
කරයි. පොළොන්නරු ත්‍රිවංක පිළිමගෙයි අදිනා ලද ජාතක චිත්‍ර
දැනුණු දැකියැහෙයි. පිළිමගේ බිත්ති ජාතක චිත්‍රයෙන් සැරසීමේ
සිරිත අද දක්වා අඛණ්ඩ වැ පවතී. වන්දනාවට එන වැඩිහිටියෝ
බිතුසිතුවම් බලා කුහුලින් ප්‍රශ්න නඟන කුඩා දරුවනට ජාතක
කථා හඳුන්වා දෙති. බහතෝරන අවධියෙහි පටන් ඔහු ජාතක
කථා උගනිති.

සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණය වූයේ ද ජාතක කථායෙනි.
සංදේශ කාව්‍ය හැර පෞසු සිංහල පද්‍යකාව්‍යයට වස්තු වූයේ
ජාතක කථායෙකි. “පෙදෙන් බුදුසිරිතැ”යි සේන මහරජ පද්‍යයෙන්
බුදුසිරිත කියන්නට සියබස් ලකරෙහිලා උවදෙස් දෙයි. එ මතු
නො වැ සිංහල පඩිවරුන් ගද්‍යකාව්‍යය සැරසීමට යොදගත්තෙ ද
ජාතක කථා යි. විද්‍යා චක්‍රවර්තීන්ගේ ‘දහම්සරණ’ ගුරුළුගෝමීන්ගේ
‘අමාවතුර’ බුද්ධපුත්‍ර තෙරණුවන්ගේ ‘පුජාවලී’ ජාතක කථායෙන්
සරසන ලද ගද්‍යකාව්‍යයෝ යි. ප්‍රෞඪ ඉතිහාසයක් හිමි වූ අභිමානවත්
සිංහල ජාතියක් බිහි වූයේ ජාතක කථායෙන් පරිපෝෂිත වූ
සිංහල සංස්කෘතියෙනි.

පරිවාර ග්‍රන්ථ:

බුදුකැලි අටුවා: පාළි ගාථායෙහි අරුත් වටහාගැනීම පිණිස එයට
නිදන වූ වකිමාන කථාවත් සවිස්තර ජාතක කථාවත් ගාථායෙහි
ගැබ වූ ධර්මරත්න බුදුරජුන් වෙතින් මැ අසා බරාගත් ජාතක
භාණකයෝ ‘ජාතකට්ඨ කථා’ නමින් වාචනාවට නඟා ඇදුරු
පරපුරෙහි පවත්වා ගෙනැ ආහ. ඒ යැ ‘බුදුකැලි අටුවා’ නම්.
ලක්බුදු සසුන් පිහිටුවීමෙන් පසු අනුබුදු මිහිඳු මහරහතුන්
වහන්සේ විසින් ඇදුරොල්ලි ආ පාළි අට්ඨකථා සිංහල භික්ෂූන්
ලවා හෙළබසට අරවන ලදු වැ ‘මහ අටුවා’ නමින් පළට වූ
හෙළටුවායෙහි ඇතුළු වැ මහාවිහාරවංශයෙහි පවත්වන ලද්දේ යැ.
වළගම් අබා මහරජු දවසැ ආලෝක විහාරයේදී එතෙක් වාචනා-
මාර්ගයෙහි පැවැති අටුවා ග්‍රන්ථාරූඪ කරන ලද්දේ යැ. යළි

මහනාම රජු දවසැ දඹදිවැ මහාබෝධි විහාරයෙන් පැමිණි මුද්ගොස් තෙරණුවන් විසින් සිංහල නො දත් විදේශීය බෞද්ධ-යන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා මගධභාෂාවට නභන ලදී.

ගැටපද: ජාතකපාළියෙහි ගණධීපද ලිහිල් කෙරෙමින් පෙළබසිනුයු හෙළ බසිනුයු ගැටපද ලියන ලදී. පාළි ගණධීපද හුදෙක් 'ගණධීපද' නමින් මැ ව්‍යවහාර කරන ලදී. සිංහල ගණධීපද තුනෙන් විය. 'චූළගණධීපද' 'මණ්ඩම ගණධීපද' 'මහාගණධීපද කියා යි. දෙමළ බසින් ලියන ලද ජාතක ගැට පදයෙක් ද තුබූ බව පෙනෙ යි. 'දෙමළ ජාතක ගැටපදයෙහි 'දෙණ්ඩිමා' 'පටහම්' යි කිහු යනු වෙන් සිරිරහල් මාහිමියෝ පඤ්චිකාප්‍රදීපයෙහි කියති.

ජාතක අටුවා ගැටපද: හෙළටුවා නැසීමෙන් පසු ජාතක කථා බලාගතයුතු වූයේ පාළි ජාතකටකථායෙනි. එහි අරුත් වටහා ගැනීමට ද උපකාරයක් අවශ්‍ය විය. එය සඳහා පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් ලියන ලද ජාතක අටුවා ගැටපදයක් පළ වූ ඇත.

සත්‍ය: ගැටපද ලියන ලද්දේ පාළියෙහි අතුරුතරෙහි එන දුර්බෝධ වචන විවරණ කිරීම සඳහා පමණි. පසු කල්හි අරුත් වටහා ගැනීමේ පහසුව සඳහා ජාතක පෙළට සන්ත ලියන ලදී. පොළොන්නරු අවධියෙහි විසූ කිසියම් පඬිවරයකු විසින් වෙස්සන්තර ජාතකය ගෙනැ 'වෙසතුරුද සන්ත' ලියන ලදී. දඹදෙණි අවධියේ දී 'රාජමුරාරි' නම් පඬිවරයකු විසින් මුල පටන් දසක නිපාතය අවසනට සන්තයක් ලියන ලදී. එ මෙකල 'රාජමුරාරි සන්ත' නමින් පළ වූ ඇත. තවද කිසිවකු විසින් මහානිපාතයෙහි පළමු ජාතක අට සඳහා ලියන ලද සන්තයක් 'අටදසන්ත' නමින් පළ වූ ඇත.

සිංහල අනුවාද: ජාතක කථා ශ්‍රවණයට සිංහල බෞද්ධයා මහත් අභිරුචියක් දක්වීය. හෙළටුවා නැසී යෑම නිසා මගධ භාෂාව නොදත් සිංහල බෞද්ධයාට ජාතක කථා දැනගැනීමට පහසු මහක් අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ජාතක කථා අනුක්‍රමයෙන් සියබසට නභන ලද බව පෙනෙයි. එහි ලා උවසු උවැසියන් ඉමහත් බැනියෙන් කඳුළු සලමින් කන් දෙන වෙස්සන්තර ජාතකය විද්‍යා වක්‍රවර්තීන් අතින් සියබසට නැඟී බුක්සරණට එක් විය. අනතුරු වූ භාසායෙන් ඔපලා ප්‍රඤ්චිතමය හෙලි කොට වීර රසය කුළුගැන්වී ඇති උමචගණජාතකය 'උමංද' නමින් කිසියම් පඬිවරයකු විසින් සියබසට නභන ලද්දේ යැ. ඉක්බිති අනුක්‍රම-යෙන් සියබසට නැගුණු ජාතක වෙන්කොට දැක්වීම අපහසු වුවද ජාතක අනුවාද කරණය සම්පූර්ණ කළ කුරුනාගල සතරවන පැරැකුම්බා අවධිය වන විට තවද ජාතක බොහෝ ගණනක් සියබසට නැඟී තිබූ බවනම් සිකියැහැකියැ. පැරැකුම්බා රජු දවසැ වොළිය තෙරණුවන්ගේ පුරොගාමිත්වයෙන් සම්පූර්ණ වූ 'පන්සිය

පනස් ජාතක පොත්' විමසා බලත් මැ ඒ ඒ කථාවන්හි භාෂා විෂමතාව කුරුනාගල අවධියට පළමු ජාතක කථා සැලැකියැයුතු සංඛ්‍යාවක් සියබසට නැඟී තුබූ බව පළ කරයි. අප රට විහාර පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකොළ පොත් අතුරෙහි ඉතා වැඩි පිටපත් සංඛ්‍යාව ලැබෙනුයේ ජාතක පොතකි. එයින් ජාතක කථා ඇසීමට සිංහල බෞද්ධයා දැක්වූ අභිරුචිය මැනවින් හෙළිවේ.

විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග: ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ අතුරෙහි ථේරගාථා, ථේරිගාථා, සුත්තනිපාත වැනි ග්‍රන්ථ කිහිපයක මිස සෙසු ග්‍රන්ථයන්හි දක්නට නොලැබෙන විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක පොතෙහි දක්නා ලැබේ. මාගධ ව්‍යාකරණ ශාස්ත්‍රයෙහි නෛරුක්තික විධියෙහි ඇතුළුවන ප්‍රාකෘත ලක්ෂණයෙන් යුත් ශබ්ද ප්‍රයෝග ජාතක භාෂායෙහි බහුල වූ හමු වෙයි. ඔවුනතුරෙහි ප්‍රයෝග කිහිපයක් පහත දක්වනු ලැබෙයි.

වියඟ්‍ය: පාළියෙහි සුලභ වූ 'ව්‍යඟ්‍ය' ශබ්දයෙහි 'වියඟ්‍ය' යන රූපාන්තරය ජාතකපාළියෙහි ඇත. විසුක්ක වර්ණ මධ්‍යයෙහි 'ය' කාර පර නිමිත්තෙන් 'ඉ' කාරාගම වූ තැනි 'වියඟ්‍යරාජස්ස' 'වියඟ්‍යා' 'වියාකරොති' යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

සුවාමී: සංස්කෘත 'සවාමී' ශබ්දය පාළියෙහි 'සාමී'යි සිටියි. ජාතකපාළියෙහි යථොක්ත ශබ්දයෙහි 'සුවාමී' යන රූපාන්තරයක් ලැබේ. විසුක්ක වර්ණ මැද 'ව' කාර නිමිත්තෙන් 'උ' කාරාගම වූ සිද්ධියි. 'සුවාමීනි' 'සුවාමීනො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

අයිර: සංස්කෘත 'ආයඪී' ශබ්දය පාළියෙහි අරිය' යි සිටී. එය ජාතකපාළියෙහි වර්ණ විපයභාසයෙන් 'අයිර' කියා සිටී එසේ මැ 'අරියො' යනු 'අයිරො'යි දක්නා ලැබේ.

ව්‍යමිනිතො: සංස්කෘත 'විමිනි' යනු පාළියෙහි 'විමිනිත යනු-වෙන් සිටී. ජාතකයෙහි යථොක්ත ශබ්දයාගේ 'ව' කාරයට 'ඉ' කාරයට 'ය' කාරාදෙශ වූ 'ව්‍යමිනිතො' යි සිටී. 'ව්‍යමිනිත මානසො' 'ව්‍යමිනිත' යනු එබඳු තවත් ප්‍රයෝග යි.

මිනිත: සංස්කෘතයෙහි 'මිනිත'යි තුබූ තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'මී' කාරාදෙශ වූ විසුක්ක වර්ණ මැද 'ඉ' කාරාගම වූ 'මිනිත'යි සිද්ධියි. 'මිනිතපුබ්බො' 'මිනිතපුබ්බො' යනු එහි ප්‍රයෝග යි.

සුවිමිනිතා: සංස්කෘතයෙහි 'සුවිමිනිතා'යි සිටුනා තැනැ වර්ණ විපයභාස වූ 'ස' කාරයට 'හ' කාරාදෙශයෙන් 'සුවිමිනිතා' කියා වෙයි. 'කාවමනමයා' යනුද එබඳු ප්‍රයෝගයෙකි.

අනුප්: සංස්කෘතයෙහි 'ආනවජ' යනු මාගධී භාෂායෙහි විෂමාසාර සම වැ 'අනතජ' කියා සිටී. එහි 'න' හට 'නු' කාරා දෙස වැ 'අනුජ' කියා සිටී. 'අනුජ' යනු ද මෙසේ මැ සිඳා යි.

ලාපුනි: 'අලාපුනි' යි තුබු නැනැ ජනෙහේතියෙන් ආදිලොප වැ 'ලාපුනි' යි සිදු වූ සේ වියරණ ඇදුරෝ කියති. එසේ වතුදු 'අපිධාන' යනු 'පිධාන' යි ද 'අපිලකින' යනු 'පිලකින' යි ද සිටුනා සේ ජනෙහේත රහිත වැ ද ආදිලොප වියැහැකි බව පෙනේ. 'නත් වරද' ආදීන් සිංහලයෙහි මේ ලක්ෂණය සුලභ වැ දක්නා ලැබේ.

විහරෙමු: ප්‍රාකෘත භාෂා විෂයෙහි උඤ්ඤම පුරුෂ 'මී,ම' දෙකට 'මු' කාර වෙයි. 'විහරාමී' විහරාම' යනු 'විහරෙමු' කියා වේ. ජාතක පාළියෙහි මේ ප්‍රයෝග බහුල වැ දක්නා ලැබෙයි. පසෙසමු, වසෙමු, උපාසෙමු දකෙබමු, දදෙමු, දජෙජමු, ජඤ්ඤමු, අනුසාසෙමු යනු එබඳු ප්‍රයෝග යි.

කුමමී: 'කර' ධාතුවෙහි වච්චාන උඤ්ඤමපුරුෂ එකවචන ආබ්‍යාතය කරොමී, කියා පාළියෙහි සිටී. ජාතකපාළියෙහි 'කුමමී' යන රූපාන්තරයක් ද ඇත. එ වූකලී සංස්කෘත 'කුර්මී' යනු විෂමාසාර සම වැ ප්‍රාකෘතයට නැඟීගිය සැටි යි.

මෙහි දක්වන ලද්දේ ජාතකපාළියෙහි සුලභ වූ විශේෂ ශබ්ද ප්‍රයෝග අතුරින් කිහිප නැනෙකි. සෙස්ස ධීමතන්ගේ විමර්ශනයට යොමු වේවා!

වීරං තිඨාතු සාසනං

කරහමිපිටිගොඩ සුමනසාර

රේවත පිරිවෙන,
මාකඩවර,
හිඟුල.

හිඟුල, මාකඩවර, රේවත පරිවෙණාධිපති,
සතර කෝරළ මහදිසාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක සථවීර

86. 12. 26

**THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS**

අ ෙ ආ ෙ ඉ ෙ ඊ ෙ උ ෙ ඌ ෙ එ ෙ ඔ ෙ

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa		
	ටṭa	ඨṭha	ඳḍa	පḍha	ඹṃa		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	ඞba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	චva	ඝsa	හha	ළla	ආṃ
කka	කාkā	කීki	කීkī	කුku	කුkū	කෙkē	කොka
ඛkha	ඛාkhā	ඛීkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛුkhū	ඛෙkhē	ඛොkha
ගga	ගාgā	ගීgi	ගීgī	ගුgu	ගුgū	ගෙgē	ගොga

CONJUNCT-CONSONANTS

කකka	කඤṅā	ත්‍රtra	මෙmpha
කඛkkha	ඡභra	දදdda	මෙ, ඔ mba
කාkya	ඤca	දධdha	මෙmbha
ත්‍රikri	ඤඡccha	දුdra	මෙmma
කචkva	ඤඡඡja	ආ, චdva	මෙmha
චාkhya	ඤඣjha	ධධdhva	යය, යාyya
චඛkha	චචtṭa	නනnta	ඤyha
ඤgga	චච, චඡpha	ඡඡntha	ලලlla
ඤඝgha	ධධdḍa	ඤnda	ලාlyā
ඞṅāka	චචඳḍha	ඞṅndha	ලාlha
ගුgra	ඡඡඡṇṇa	නනnna	චඡvha
ඞṅāka	ඡඡඡṭṭa	නනnha	ඤssa
ඞṅāga	ඡඡඡඡṭṭha	පපppa	ඤsma
ඞṅāgha	ඡඡ, චඳḍa	ඡඡppha	ඡඡsva
චචcca	නනnta	ඞඞbba	භභhma
චඡccha	ඡඡttṭha	ඞඞbbha	චඡvha
ඡඡjja	ඡඡtva	බ්‍රbra	ළළha
ඡඡjjha		මෙmpa	

ආ ෙ ඊ ෙ ඊ ෙ උ ෙ ඌ ෙ ට ෙ

ජාතක පාලි

තනියො භාෂා

විසයසූචි

මහානිපාතො

		පිටුවකො
1.	මූලපකඛ ජාතකං	2-23
2.	මහාජනක ජාතකං	24-55
3.	සාම ජාතකං	56-79
4.	නිමි ජාතකං	78-115
	1. නිරයකණේඛා	99
	2. විමානකණේඛා	111
5.	බණ්ඩභාල ජාතකං	116-147
6.	භූරිදහන ජාතකං	148-189
	1. නගරකණේඛා	151
	2. වනයපවෙසකණේඛා	155
	3. කීළනකණේඛා	159
	4. නගරපවෙසනකණේඛා	167
	5. සුභගකණේඛා	171
	6. යඤ්ඤභෙදවාදකණේඛා	187
7.	මහානාරදකසෂප ජාතකං	188-225
8.	විධුර ජාතකං	226-293
	1. දෙහළකකණේඛා	241
	2. මණ්ඩකණේඛා	247
	3. අකඛකණේඛා	251
	4. රාජවසනිකණේඛා	263
	5. අනාරපෙය්‍යාලො	269
	6. සාධුනරධම්මකණේඛා	275
	7. කාළාගිරිකණේඛා	277

විසය සූචි

			පිටුවනො
9. උමුඟ ජාතකං	294-353
1. සක්කදුරකපඤ්ඤා	295
2. ගඳුභපඤ්ඤා	305
3. කකණ්ඨකපඤ්ඤා	305
4. සිරිකාලකණ්ඨපඤ්ඤා	305
5. මෙණ්ඩකපඤ්ඤා	305
6. සිරිමන්දපඤ්ඤා	305
7. ජනනපථපඤ්ඤා	305
8. බජ්ජාතකපඤ්ඤා	307
9. භූරිපඤ්ඤා	309
10. දෙවතාපුත්තපඤ්ඤා	309
11. පඤ්ඤාපඤ්ඤා	315
12. මහාඋච්චගාකණ්ඨා	347
13. දකුණුකපඤ්ඤා	353
10. මහාවෙසසනාර ජාතකං	354-487
1. දසවරගාරා	357
2. හිමවනාවණ්ණනා	369
3. දනකණ්ඨා	391
4. ජූජකපඤ්ඤා	409
5. වූළුවනවණ්ණනා	415
6. මහාවනවණ්ණනා	427
7. කුමාරපඤ්ඤා	443
8. මඤ්ඤා	457
9. සත්තපඤ්ඤා	463
10. මහාරාජපඤ්ඤා	475
11. ජකඛනනිපඤ්ඤා	479

සුභගතනිවේදන-වූද්දකනිකාසේ

ජාතකපාලි

තනියොහාගො

ජාතකපාලී

(තතියො භාගො)

නමො කසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

මහානිපාතො

1. මූලපක්ඛජාතකං.

- 4320. මා පණ්ඩිතියං¹ විභාවය බාලමතො භව සබ්බපාණිනං,
සන්ධො ජනො² තං ඔචිතායතු එවං තව අපො භවිසසනි.
- 4321. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං භණ්ඨි දෙවතෙ,
අක්කාමාසි මෙ අමම භිතකාමාසි දෙවතෙ.
- 4322. කීන්ත්‍රසන්තරමානොව කාසුං බණ්ඨි සාරථී,
පුට්ඨො මෙ සමම අක්කාමී කිං කාසුයා කර්ඝසයි.
- 4323. රඤ්ඤ චුගො ව පකෙඛා ව පුඤ්ඤා ජාතො අවෙතසො,
සොමඤ් රඤ්ඤ සමජ්ඣට්ඨො³ පුඤ්ඤා මෙ නිබණ්ණං⁴ වනෙ.
- 4324. න බධිරො න මූගොසමී න පකෙඛා නපි පඩ්ගලො,⁵
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබණ්ණං වනෙ.
- 4325. උරු බාහු ව මෙ පසස භාසිතඤ්ඤ සුඤ්ඤාමී මෙ,
අධමමං සාරථී කඨිරා මඤ්ඤි තං නිබණ්ණං වනෙ.
- 4326. දෙවතාත්‍රයි ගඤ්ඤො ආද්දං⁶ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කො වා තං කසස වා පුඤ්ඤා කථං ජානෙමු තං මයං.
- 4327. නමඤ්ඤ දෙවො න ගඤ්ඤො නපි⁷ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කාසිරඤ්ඤො අභං පුඤ්ඤා යං කාසුයා නිසඤ්ඤයි.

- 1. පණ්ඩිතියං-මජ්ඣං, සා, වී.
- 2. කඤ්ජනො-මජ්ඣං, සා.
- 3. සමජ්ඣට්ඨො-මජ්ඣං, සා.
- 4. නිබණ්ණං-මජ්ඣං, සා.
- 5. විකලො-සා. පිඨාලො-මජ්ඣං.
- 6. අද්ද-මජ්ඣං.
- 7. නාපි නමඤ්ඤ-මජ්ඣං, සා.

ජාතකපාලි

(තෘතීය භාගය)

ඒ හඟවත් අභිත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමසකාර වේවා.

මහානිපානය

1. මූලපකඛ ජාතකය

4320. පුත, තේමිය කුමාරය, නුවණැති බව පහළ නො
කළ මැනැවැ. හැම සතුටට අඤ්ඤායෙකැ යි සම්මතවනු මැනැවැ.
සියලු මහජන තෙමේ තොප කාලකණ්ණියෙකැ යි අවඤා කෙරේවා.
මෙසේ ඇති කල තොපගේ අභිමතාතීය සිදුවන්නේ යැ යි යේශතම්
අරක්ඟන් දෙවිදු කීවා ය.

4321. එම්බා දේවතාවනි, මට යමක් කියහි ද ඔබගේ ඒ
වචනය කෙරෙමි. මැණියෙනි, ඔබ මට වැඩ කැමැත්තාහු ය.
දේවතාවනි, ඔබ මට හිත කැමැත්තාහු යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4322. එම්බා සාරථිය, යුහුසුලු වැ කුමකට වළක් භාරන්නෙහි ද?
යහළුව, පුළුවුස්නාලද්දෙහි මේ කරුණ මට කියව. මේ වළින් කවර
නම් වැඩක් කරන්නෙහි දැ යි කුමරු විචාළේ.

4323. අපගේ රජුට ගොළු වූ පිළි වූ සිතිවිලි නැති පුතෙක්
උපන. ඒ මම රජු විසින් 'මාගේ පුතු වනයෙහි වළලවි' යි
අණ ලද්දෙමි කී.

4324. සාරථිය, මම ගොළු නො වෙමි, බිහිරි නො වෙමි,
කොර නො වෙමි, පිළි ද නො වෙමි ඉදින් තෝ මා වනයෙහි
වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4325. මාගේ දැන දෙකලවා බලව. මාගේ වචන ද අසව.
ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළලන්නෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4326. ඔබ දෙවියෙක් ද? ගන්ධර්වයෙක් ද? නොහොත් පුරිඤ්ඤ
නම් සක්දෙව රජ ද? ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? කවර නම්
කෙනෙකුන්ගේ පුතෙක් ද? යි සාරථි ඇසී.

4327. මම දෙවියෙක් ද නො වෙමි, ගන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි,
පුරිඤ්ඤ නම් සක්දෙව රජ ද නො වෙමි. තෝ යමකු වළ ලන්නෙහි
නම් ඒ කසී රජුගේ පුත් ම වෙමි කී.

4 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4328. තසස රඤ්ඤා අභං පුඤ්ඤා යං කං සමුප්පිවසි,¹
අධිමමං සාරථි කඨිරා මං වෙ කං නිබ්ඤං වනෙ.
4329. යසස රුකඛසස ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තස්ස සාධං භඤ්ඤාය මිත්තදුභො² හි පාපකො.
4330. යථා රුකෙඛා තථා රාජා යථා සාධා තථා අභං,
යථා ජායුපගො පොසො එවං කමසි සාරථි;
අධිමමං සාරථි කඨිරා මඤ්ඤා කං නිබ්ඤං³ වනෙ.
4331. පඤ්ඤාභවෙතො⁴ භවති විපවුඤ්ඤො⁵ සකාසරා,⁶
බහු නං උප්පිවතති යො මිත්තානං න දුභති⁷
4332. යං යං ජනපදං යාති නිගමෙ රාජධානියො,⁸
සබ්බසු පුප්පිතො භොති යො මිත්තානං න දුභති.
4333. නාසස වොරා පසභනති නාතිමඤ්ඤති⁹ බ්ඤ්ඤො,
සබ්බෙ අමිත්තෙ තරති යො මිත්තානං න දුභති.
4334. අඤ්ඤාදො¹⁰ සසරං එති සභාය¹¹ පටිනඤ්ඤො,
ඤ්ඤානං උත්තමො භොති යො මිත්තානං න දුභති.
4335. සකකඤ්ඤා සකකතො භොති ගරු භොති සභාරවො,¹²
විඤ්ඤාතිඤ්ඤාතො භොති යො මිත්තානං න දුභති.
4336. පුප්පිකො උභතෙ පුප්පං වඤ්ඤො පටිවඤ්ඤං,
යසො කිත්තිඤ්ඤා පපෙසාති යො මිත්තානං න දුභති.
4337. අඤ්ඤා යථා පජ්ජති දෙවතාව විරොචති,
සිරියා අජතිතො භොති යො මිත්තානං න දුභති.

1. සමුප්පිවසි-මචසං.
2. මිත්තදුභො-මචසං. ථි.
3. නිබ්ඤං-මචසං.
4. පඤ්ඤා - මචසං.
5. විපවුඤ්ඤා
6. සකකාසරා - මචසං. සා.
7. න දුභති - මචසං.
8. රාජධානියො - මචසං.
9. නාතිමඤ්ඤති - මචසං.
10. අඤ්ඤො - මචසං.
11. සභායං - මචසං.
12. ගරුකො භොති භාරවො - මචසං.

4328. සාරථිය, තෝ යම් රජතු නිසා ජීවත් වෙහි ද මම ඒ රජුගේ පුතා වෙමි. ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කෙරෙහි.

4329. යමෙක් යම් රුක් සෙවණකැ හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වේ ද ඔහු ඒ රුකෙහි අතු නො බිඳියයුතු ය. කවර හෙයින් ද යත්, මිත්‍රද්‍රෝහි තැනැත්තේ වනාහි පවිටු අසත්-පුරුෂයෙකි.

4330. සාරථිය, වෘක්‍ෂය යමසේ නම් රජ තෙමේ ද එසේ වෙයි. එ රුකෙහි අත්තක් යමසේ ද මම එසේ වෙමි. රුක් සෙවනට පැමිණි පුරුෂ තෙමේ යමසේ ද තෝ එසේ වෙහි. සාරථිය, ඉදින් තෝ මා වනයෙහි වළ ලන්තෙහි නම් අධර්මයක් කරන්නෙහි යැ යි කිය.

3331. යමෙක් ජිත්‍රද්‍රෝහි නො වේ ද හේ සිය නිවෙසින් නික්මැ බැහැර ගියේ බොහෝ ආහාර පාන ලබන්නෙක් වේ. ඔහු අනුව ජීවත් වන්නෝ ද බොහෝ වෙති.

4332. යමෙක් ජිත්‍රද්‍රෝහ නො කෙරේ ද හේ යම් යම් ජනපදයකට නියමිතමකට රාජධානියකට හෝ යේ ද සියලු තත්හි දී මැ පුදන ලද්දෙක් වේ.

4333. යමෙක් මිත්‍රයනට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද සොරකම් කිරීම වශයෙන් ඔහුට සොරු බලහත්කාරකම් නො කරති. රජ තෙමේ ඔහු ඉක්මවා නො සිතයි. හේ සියලු සතුරන් ජයගැනීමෙන් මැඩ පවත්වයි.

4334. යමෙක් මිත්‍රයනට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද බැහැර ගිය හේ නො කිපියේ සිය නිවෙසට පැමිණෙයි. සභාවෙහි සතුටු වූයේ නැයනට උතුමෙක් ද වෙයි.

4335. යමෙක් මිතුරනට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද අනුනට සත්කාර කිරීමෙන් හේ ද සත්කාර ලද්දෙක් වෙයි. අනුනට ගරු ඇත්තේ තෙමේ ද ගරු කළ යුත්තෙක් වෙයි. උසස් කොට වර්ණනා කරනලද ඉඤාත්තේ පතළ කීර්තියෙන් ද යුත් වේ.

4336. යමෙක් මිතුරනට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද මිතුරන් පුදන හෙ පුද ලබන්නෙක් ද වෙයි. වැඳියයුත්තන් වදින හෙ වැදුම් ලබන්නෙක් ද වෙයි. කීර්තියෙන් හා පිරිවරින් ද යුතු වේ.

4337. යමෙක් මිතුරනට ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද හේ ගිනි මෙන් දිලියෙයි. දෙවියතු මෙන් බබළයි. ශ්‍රීය වීසින් නො හරනා ලද්දේ ද වේ.

6 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

- 4338. ගාවො තසස පජායනති බෙතෙත වුත්තං වීරුහති,
වුත්තානං ඵලමයනාති¹ යො මිත්තානං න දුහති.
- 4339. දරිතො පබ්බතාතො² වා රුක්ඛාතො³ පතීතො නරො,
වුත්තො පතිට්ඨං ලහති යො මිත්තානං න දුහති.
- 4340. වීරුලහමුලසන්තානං නිග්‍රොධමිච මාලුතො,
අමිත්තා නපසහනති යො මිත්තානං න දුහති.
- 4341. එහි තං පටිනෙසසාමී රාජපුත්ත සකං සරං,
රජං කාරෙහි හදදනොත කිං අරඤ්ඤ කරිසසයි.
- 4342. අලං මෙ තෙන රජෙජන ඤාතකෙහි⁴ ධනෙන වා,
යං මෙ අධමුච්චරියාය රජං ලබෙථ⁵ සාරථී.
- 4343. පුණ්ණපතං පලබෙහති⁶ රාජපුත්ත ඉතො ගතො,
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
- 4344. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
තෙපි අත්තමනා දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
- 4345. හස්ථාරුහා⁷ අණිකට්ඨා රචිකා පතතිකාරකා,
තෙපි දජ්ජං පතීතා මෙ රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
- 4346. බහු⁸ ජාතපද වඤ්ඤා නෙගමා ච සමාගතා,
ලපායනාති මෙ දජ්ජං රාජපුත්ත තයි ගතෙ.
- 4347. පිතුමාතු වහං වතොතො රට්ඨසස නිගමසස ච,
අථො සක්‍යකුමාරානං නත්ථි මඤ්ඤං සකං සරං.
- 4348. අනුඤ්ඤාතො අහං මනාසා සඤ්ඤාතො පිතරා අහං,
ඵතො අරඤ්ඤා පබ්බජිතො න කාමෙ අභිපජ්ජෙය.
- 4349. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමිජ්ජති,
වීජකකුභමචිරියොස්මි ඵං ජානාහි සාරථී.

- 1. වුත්තාන ඵල - මජ්ඣ.
- 2. පබ්බතො - මජ්ඣ.
- 3. රුක්ඛිතො - මජ්ඣ.
- 4. ඤාතකෙත - මජ්ඣ., සා.,
- 5. ලහෙර - මජ්ඣ.
- 6. මං පලාහෙහී - සා., මං ලාහෙහී
- 7. රොහා - මජ්ඣ., වී.
- 8. බහුතාධර්මාදා - මජ්ඣ., සා.,

4338. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ ද ඔහුට ගෙරි සරක් බොහෝ වෙති. හෙවත් බෙහෙවින් උපදිති. කෙනෙහි වපුළ බිජුවට මනා වැ වැඩේ. ඒ ධාන්‍ය එල හෙවත් අස්වැන්න මැනැවින් අනුභව කෙරේ.

4339. යමෙක් මිතුරනට දෝහ නො කෙරේ ද පර්වතයෙන් හෝ පර්වත විවරයෙන් හෝ රුකින් හෝ වැටුණු ඒ මිනිස් තෙමේ වුත වූයේ ද පිහිට ලබයි.

4340. යමෙක් මිත්‍රයනට දෝහ නො කෙරේ ද හටගත් මුල් ඇටුවම් ඇති නුගරුක සැඬ සුළඟකින් නො සෙල්විය හැක්කා සේ සතුරෝ ඔහු මැඬ නො පවත්වති. හෙවත් නො සෙල්විය හැක්කාහු වෙති.

4341. රාජපුත්‍රයෙනි, එනු මැනවි, සාධකීය ගෘහයට නැවත ගෙන යමි. රජය කරවනු මැනැවි. මේ වනයෙහි හුදෙකලා ව ඤාමක් කරන්නෙහි ද?

4342. සාරථිය, අධර්මවයභායෙන් මට යම් රාජ්‍යයක් ලැබේ ද ඒ රාජ්‍යයෙන් ද නැයන්ගෙන් ද ධනයෙන් ද වැඩෙක් නැති.

4343. රාජපුත්‍රයෙනි, මේ වනයෙන් බරණැස් නුවරට ගියහු නම් කුටුපඬුරු ලබන්නහු ය. ඔබ සිය නිවෙසට පැමිණි කල මවු පියෝ බොහෝ කුටු පඬුරු මට ද දෙන්නාහ.

4344. රාජපුත්‍රය, ඔබ ගිය කලා සතුටු සිත් ඇති ඇතුළු නුවර වැසියෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද යන ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4345. රාජපුත්‍රය ඔබ ගිය කලා ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියෙහි නියුත්තෝ ද පාබල සෙනඟ ද යන සතුටු සිතැති ඔවුහු මට බොහෝ කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4346. රාජපුත්‍රය, ඔබ නුවරට ගිය කලා රැස්වූ සෙසු බොහෝ දනවු වැසියෝ ද නියමමම් වැසියෝ ද මට කුටු පඬුරු දෙන්නාහ.

4347. මම මව්පියන් විසින් ද රටවැසියන් විසින් ද නියමි ගම් වැසියන් විසින් ද සියලු කුමරුවන් විසින් ද හැරදමන ලද්දෙකිමි. එ හෙයින් මට සිය නිවෙසක් නැත්තේ ය.

4348. මම විසින් අනුදන්නා ලද මම පියා විසින් හැර දමන ලද්දෙමි වෙමි. රජ සැප නො පතන්නෙමි. එකලා වැ පැවිදි වන්නෙමි.

4349. සාරථිය, යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ හිත අදහස් හෙවත් අභිමතාභීය සමෘද්ධි වෙයි. නිෂ්ටාප්‍රාප්ත බබසර (මනෝරථ), ඇත්තෙමි. මෙසේ අභිමතාභීය සිදුවන අයුරු දනගනු.

8 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4350. අපි අතරමානානං සම්මද්දා විපච්චති,
විපක්කඉභමචරියොසම් නික්ඛතො අකුතොභයො.
4351. එවං වග්ගකථො¹ සතො විසස්ඨච්චනො වසි,²
කසමා³ පිතුච්ච මාතුච්ච සතනිකො න භණි තද.
4352. නාභං අසන්තා⁴ පකොඛා න ඛධිරො අසොතනා,
නාභං අජීවතා⁵ මුගො මා මං මුගමධාරසි.
4353. පුරිමං සරාමභං ජාතිං යඤ්ඤං රජ්ජමකාරසිං,
කාරසිඤ්ඤා තනිං රජ්ජං පාපඤ්ඤං නිරයං භුසං.
4354. විසතිකොච්ච වසොනි තනිං රජ්ජමකාරසිං,
අසිතිවසස්ඨසහස්සානි නිරයමනි අපච්චිසං.⁶
4355. තසස්ස රජ්ජසභං භීතො මා මං රජ්ජාභිසෙවසුං,
තසමා පිතුච්ච⁷ මාතුච්ච සතනිකො න භණි තද.
4356. උච්චධෙඤ මං නිසිදෙඤා පිතා අඤ්ඤාසාසති,
අකං භනථ ඛඤ්ච එකං ඛාරාපතච්චිකං⁸
අකං සුඋච්චිං අපෙච්ච⁹ ඉච්චසස්ඨමඤ්ඤාසති.
4357. තසාභං¹⁰ එරුසං සුඤ්ඤා වාචායො සමුදිරිතා,
අමුගො මුගච්චෙණ්ණෙන අපකොඛා¹¹ පකඛසම්මතො
සකො මුගකරිසස්ඨිං අච්චාභං සමපරිපඤ්ඤො.
4358. කසිරකො පරිතකො තකො දුකොඛන සංයුතං,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනවි.
4359. පසංඝො ව අලාභෙන ධම්මස්ස ව අදස්සනා,
කො තං ජීවිතමාගමම වෙරං කසිරාථ කෙනවි.
4360. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමිජ්ඣති,
විපක්කඉභමචරියොසම් එවං ජානාභි සාරවි.

1. වග්ගකතො - මජ්ඣං.
 2. වචනොච සො - මජ්ඣං. සා.
 3. කසමා - වී.
 4. අසන්තා - මජ්ඣං. සා.
 5. අජීවතා - මජ්ඣං.
 6. අපච්චිසං - සා. අපච්චිසං - වී.
 7. පිතුච්ච මාතුච්ච - මජ්ඣං. සා.
 8. ඛාරා - මජ්ඣං. සා.
 9. උපෙච්ච - මජ්ඣං. උපෙච්ච - සා.
 10. තසාභං - මජ්ඣං. තසාභං - සා. අච්චිච්ච - වී.
 11. අපකොඛා - මජ්ඣං.

4350. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ යහපත් වූ අභිමතාඤ්ඤා මුදුන්පත් වෙයි. මස්තකප්‍රාප්ත අදහස් ඇති කොයිකුත් බිය නැති මම නික්මා වනයට පැමිණියෙමි.

4351. මෙසේ මනහර කපා ඇත්තහු නො පැකිලෙන තෙපුල් ඇත්තහු කවර හෙයින් මව්පියන් හමුයෙහි කපා නො කළහු දැයි ඇයි.

4352. මම කලවා නැති බැවින් පිළි වූයෙමි ද නො වෙමි. කන් නැති බැවින් බිහිරි වූයෙමි ද නො වෙමි. දිව නැති බැවින් ගොළු වූයෙමි ද නො වෙමි. මා (පිළි බිහිරි) ගොළුවෙකැයි නොසලකනුයි පැවැසි.

4353. යම් ජාතියකැ රජය කැරැවීම ද ඒ පූර්ව ජාතිය සිහි කරමි. එහි රජය කරවා දරුණු නරකයට පැමිණියෙමි.

4354. විසි වසක් මුළුල්ලෙහි එහි රජය කැරැවිමි. පසු වැ අසුදහසක් අවුරුදු නරකයෙහි පැසුණෙමි.

4355. ඒ රජයට බිය වූ මම මව්පියෝ මා රජයෙහි අභි-සේක නො කෙරෙත්වායි එද මව්පියන් සමීපයෙහි දී නො බිණිමි.

4356. දවසක් පියරජ තෙමේ මා ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන අඤ්ඤා අනුශාසනා කෙරේ. එකකු මරවූ, එකකු දහගෙහි ලවූ, එකකුට බාරාපතවිඤ්ඤා නම් (ගරිරය පළා ලුණු ඇඹුල් ගැල්වීම) වධ දෙවූ, එකකු උලා තබව යි මෙසේ අනුශාසනා කරයි.

4357. ඒ මපියරජුගේ ක්‍රූර බස් අසා බියෙන් වෙවුළු මම නොගොළු වූයෙමි ගොළු වෙසින් නො පිළි වූයෙමි පිළි වෙසින් යුත් වැ සිය මලමුයෙහි ගැලී හුන්මි.

4358. සාරථිය, මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඉතා දුක් ය, සවල්ප ය. එ ද සියලු සසරදුකින් යුතු වූයේ වෙයි. එ බඳු ජීවිත ලැබූ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණසාතාදී පස්පට කරන්නේ ද නො කරන්නේ මැයි.

4359. විදර්ශනා ප්‍රඥාව නො ලැබීමෙන් ද සෝචන් මහ නො දැක්මෙන් ද එබඳු ජීවිතයට පැමිණ කවර නම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රාණ-සාතාදී පටි කවර කාරණයකින් කරන්නේ ද.

4360. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අභිමතාඤ්ඤා සිදු වෙයි. මම මුදුන්පත් අදහස් ඇත්තෙමි. සාරථිය එය මෙසේ දනු.

10 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4361. අපි අතරමානානං සමදදෙසො විපවැති,
විපකකඛ්ඛමචරියොසම් නිකඛනොනා අකුතොභයො.
- 4362. අහමපි පබ්බජිසාමී රාජපුත්ත තවභනිකෙ,
අවඤ්ඤා මං හදුනොන පබ්බජ්ජා මම රුවචති.
- 4363. රථං නියයාදුසිකාන අනණො එහි සාරථී,
අනණසස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිහි විභණිතං.
- 4364. යදෙව ත්‍යාහං වචනං අකරං හදුමස්සු නෙ,
තදෙව මෙ කං වචනං යාවිනො කතතුමරහසි.
- 4365. ඉධෙව තාව අවජ්ඤා යාව රාජානමානසෙ,
අපෙච නෙ පිතා දිසවා පතීතො සුමනො සියා.
- 4366. කරොමි නෙ තං වචනං යං මං හණසි සාරථී,
අහමපි දච්ඡකාමොසම් පිතරං මෙ ඉධාගතං.
- 4367. එහි සමම නිවතතසසු කුසලං වජ්ජාසි ඤාතිනං,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤා වුතොනො වජ්ජාසි වජුතං.
- 4368. තසස පාදෙ ගහෙකාන කතවා ව නං පදකඛිණං,
සාරථී රථමාරුඤ්ඤා රාජආරං උපාගමි.
- 4369. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහි නං උදිකඛති.
- 4370. අයං සො සාරථී එහි නිහනකාන මමත්‍රජං,
නිහතො නුන මෙ පුතොනො පථව්‍යා භූමිවද්ධනො.
- 4371. අමිත්තා නුන නජුතති පතීතා නුන වෙරිනො,
ආගතං සාරථීං දිසවා නිහනකාන¹ මමත්‍රජං.
- 4372. සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා එකං සාරථීමාගතං,
අසසුපුණ්ණෙහි නෙතෙහි රොදනහි පරිපුච්ඡති.²

1. නිහතකා මෙ අත්‍රජං - මජ්ඣං.
2. රොදනහි නං පරිපුච්ඡති - මජ්ඣං.

4361. යුහුසුලු නො වන්නවුන්ගේ අදහස් සඵල වෙයි. එහෙයින් නිෂ්ඨාවට පත් අභිමතානී ඇති මම ගිහිගෙන් නික්ම ගියෙමි කවර අයුරකිනුදු බිය නැත්තෙමි යි කී ය.

4362. රාජ පුත්‍රය, තොපට වැඩක් වේවා! තොප සමීපයෙහි මම ද පැවිදි වෙමි. මහණ වෙව යි මා කැඳවනු මැනැවැ. පැවිද්ද මට රුවි යැ යි කී ය.

4363. සාරථිය, රථය පාවා දී ණය නැත්තෙක් වැ එව. පැවිද්ද වනාහි ණය නැත්තහුට ය. මෙසේ පැවිදිවීම බුධාදි සෘෂි-වරුන් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දකි.

4364. සාරථිය, තොපට අභිවාද්ධියක් වේවා! යම් හෙයෙකින් තොපගේ චචනය මම කෙළෙමි ද එහෙයින් මා විසින් ඉල්ලන චචනය ද කරන්නට තෙපි නිසියව.

4365. යම් පමණ කලෙකින් පිය රජුන් ගෙන එමි ද එතෙක් කල් මෙහි වැසු මැනැවැ. තොපගේ පිය රජ දැක සතුටු සොමනස් වන්නේ නම් ඉතා මැනැවි.

4366. සාරථිය, යමක් මට කියහි නම් නුඹගේ ඒ චචනය මම කරමි. මෙහි පැමිණි මා පිය රජුන් දක්නට මම ද කැමැත්තෙමි කීහ.

4367. සබඳ, බරණැසට ගොස් නැවත මෙහි එව. එ තැන් සිට මා සමීපයෙහි නවතිනු. මා සුව දුක් විවාළ බව නැයනට කියව. මා කියන ලද වැදීම මාගේ මව්පියනට කියව යි ද කීහ.

4368. සුනාඤ්ඤ නම් සාරථී තෙමේ තේමිය කුමරුන්ගේ දෙපා වැඳ පැඳකුණු ෂොට රථයට නැඟ රජ ගෙදරට පැමිණිය ය.

4369. (තේමිය කුමරුවන්ගේ වන්ද්‍රාදේවී නැමැති) මෑණියෝ හිස් රථය, එකලා වැ පැමිණි රියැදුරු දැක කදුළු පිරුණු නෙකින් යුතුවැ හඬ හඬා රියැදුරා ඔදස බලති.

4370. ඒ මේ රියදුරු තෙමේ මාගේ පුතු මරා දමා එයි. භූමි වර්ධනය කරන මාගේ පුත්‍ර තෙමේ පොළොවෙහි වළ දමන ලද්දේ මැ යැ යි සිතමි.

4371. මාගේ පුතු මරා දමා ආ රියදුරු දැකැ සතුරෝ එකාන්තයෙන් සතුටු වෙති. වෛර කරන්නෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රීත වෙති.

4372. හුදෙකලා වැ පැමිණි රියැදුරු හිස් රථය දැකිමින් හඬන මෑණියෝ කදුළු පිරුණු නෙකින් යුතුව, හඬමින් (මෙසේ) විවාරති:

12 ජාත්‍යන්තර-මහානිපාතො

4373. කිනතු මුගො කිනතු පකෙඛා කිනතු සො වීලුපි තද,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාහි සාරජී.
4374. කථං භජෙත්ති පාදෙහි මුගො පකෙඛා විචජ්ඨි,
නිහඤ්ඤමානො භුමියා තං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
4375. අකඛිසං තෙ¹ අභං අයොග දජ්ජාසි අභයං මම,
යං මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තසං සනතිකෙ.
4376. අභයං සමම තෙ දමම් අභිතො භණ්ණ සාරජී,
යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා රාජපුත්තසං සනතිකෙ.
4377. න සො මුගො න සො පකෙඛා විසංචධ්වචනොච සො
රජ්ජාසං කිර සො භිතො අකරී² ආලයෙ ඛුඤ්ඤ.
4378. පුරිමං සරති සො ජාතිං යත් රජ්ජමකාරඨි,
කාරඨිකො තභිං රජ්ජං පාපත්ති නිරයං භුසං.
4379. විසතිකෙඤ්ඤ ච වසසානි තභිං රජ්ජමකාරඨි,
අසිති වසස සහසසානි නිරයමිති අපච්චි සො.³
4380. තසං රජ්ජසං සො භිතො මා මං රජ්ජාහිසෙවසුං,⁴
තසමා පිතුච්ච මාතුච්ච⁵ සනතිකෙ න භණ්ණ⁶ තද.
4381. අඛපච්චිඛ සමපනො ආරොහපරිණාහවා,
විසංචධ්වචනො පඤ්ඤා මනෙහ සභ්භසං තිට්ඨති.
4382. සචෙ කං දඤ්ඤාමාසි⁷ රාජපුත්ත⁸ තචුඤ්ඤ,
එහි තං පාපධිසසාමී යත් සමමති තෙමීයො.
4383. යොජයන්තා රථෙ අසෙස කච්ඡං නාගාන¹⁰ ඛකච්ච,
උදිරයන්තා සඛපණ්ණවා වදන්තා¹¹ එකපොකඛරා.
4384. නදන්තා භෙරි සනකඤ්ඤා වග්ගං වදන්තා දුදුඤ්ඤ,
නෙගමා ච මං අනෙචන්තා ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො.¹²

1. අකඛිසං - මජ්ඣ. සං. 2.
2. විසංචධ් - මජ්ඣ. සං. 3.
3. අකරා - මජ්ඣ. සං. 4.
4. අපච්චි - මජ්ඣ. සං. 5.
5. රජ්ජාහිසෙවසුං - මජ්ඣ. සං. 6.
6. පිතුච්ච මාතුච්ච. 7.
7. නහණ - මජ්ඣ. සං. 8.
8. කාමොසි - මජ්ඣ. සං. 9.
9. රාජපුත්තං - මජ්ඣ. සං. 10.
10. නාගානි - මජ්ඣ. සං. 11.
11. වග්ගවාදන්තා - මජ්ඣ. සං. 12.
12. නිවාදකො - මජ්ඣ. සං.

4373. මාගේ පුත් කිම ගොළුවෙක් ද පිළෙක් ද භූමියෙහි වළලනු ලබන්නේ වැලැපුණේ ද සාරථිය එය මට කියව.

4374. ගොළු පිළ වූ හේ බීමැ වළ දමන ලද්දේ කෙසේ නම් අත් පාවලින් දුරු කෙළේ දැ යි අසනලද මට කියව යි මැණියෝ කීහ.

4375. ආයතාවෙනි, ඔබ මට අභය දෙන්නාහු නම් රාජපුත්‍රයා සමීපයෙහි දී මා ඇසූ දුටු යමක් ඇද්ද එය මම ඔබට කියමි යි කී ය.

4376. සබඳ සාරථිය, තට අභය දෙමි. රාජපුත්‍රයාගේ සමීප-යෙහි දී ඇසූ දුටු යමක් ඇද්ද එය මට නිර්භය වැ කියව යි කීහ.

4377. ආයතාවෙනි, ඒ තේමිය කුමාරයා ගොළුවෙක් හෝ පිළෙක් නො වේ. මනෝඥ වූ කපා ඇත්තෙක් ද වේ. රාජාගි-ෂේකයට බිය වූ හේ ඔබගේ වචන නො කෙළේ ල.

4378. හේ යම් නගරයකැ රජය කැඳවී ද ඒ පූර්වජාතිය සිහි කරයි. එහි රජය කරවා දරුණු නිරයට පැමිණියේ ය.

4379. ඒ නුවැ වීසි වසක් රජය කරවූ හේ ඉන්පසු අසු අභසක් අවුරුදු මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි පැසුණේ ය.

4380. ඒ රජයට බිය වූ හේ මා අභිෂේක නො කෙරෙත්වා යි මවුපියන් වෙතැ එකලැ කපා නො කෙළේ ය.

4381. අභපසහින් සමාද්ධ වූ උය මහන ඇති මනෝඥ කපා ඇති ප්‍රඥසමීපන්න වූ හේ දෙවලොවට යන මහැ සිටී.

4382. රාජපුත්‍රිය, ඉදින් තෙපි පුතු දකිනු කැමැත්තහු නම් එනු මැනවි. යම් තැනකැ තේමිය කුමර වෙසේ ද එතැනට පමුණුවන්නෙමි යි කීය.

4383. රජයෙහි අශ්වයන් යොදත්වා. ඇතුනට පොරොදු හෙවත් හස්තාභරණ පළඳවත්වා. ජයසක් පනාබෙර නාද කෙරෙත්වා. එකැස් බෙර වයත්වා.

4384. දෙඇස් බෙර වයත්වා. මිහිඟු බෙර මනාසේ වයත්වා. නියමගම් වැසියෝ ද මා අනුව එත්වා. පුතුව කරුණු පවසන මම ඔහු අභිෂේක කොටැ රැගෙන එන්නට යමි.

14 ජාතකපාළි-මහානිපාතෝ

4385. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව මුහම්මා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤානිවෙදකො.
4386. හත්ථාරොහා අභිකට්ඨා රථිකා පනතිකාරකා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤානිවෙදකො.
4387. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
 බිප්පං යානානි යොජෙනතු ගව්ඡං පුඤ්ඤානිවෙදකො.
4388. අසෙස ව සාරථී යුතෙක සිකුච්චෙ සීසවාහනෙ,
 රාජඥාරං උපාගඤ්ජං යුතා දෙව ඉමෙ හයා.
4389. ධුලා ජවෙන භායනති කිසා භායනති ථාමුනා,¹
 කිසෙ ධුලෙ විචජ්ජනා සංසට්ඨා යොජිතා හයා.
4390. තතො රාජා තරමානො යුතමාරුඤ්ඤා සඤ්ඤා,
 ඉත්ථාගාරං අජ්ඣාභාසි² සබ්බාච අනුයාථ මං.
4391. වාළච්ඡනිමුඤ්ඤිං ඛගං ජනං ව පණ්ඩරං,
 උපාදිරථමාරුඤ්ඤා සුවඤ්ඤාන³ අලඛකතො.⁴
4392. තතො ව රාජා පායාසි පුරකඛනාන⁵ සාරථී,
 බිප්පමෙව උපාගඤ්ජි යත් සමුච්ඡි තෙමියො.
4393. තඤ්ඤා දිසවාන ආයනං ජලනනමිච තෙජසා,
 ඛතසඛකපරිබ්බුලහං⁶ තෙමියො එතදබ්බවි.
4394. කච්චිනු⁷ තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
 කච්චිනු රාජකඤ්ඤායො අරොගා මඤ්ඤා මාතරො.
4395. කුසලඤ්ඤාව මෙ පුඤ්ඤා අථො පුඤ්ඤා අනාමයං,
 සබ්බාච⁸ රාජකඤ්ඤායො අරොගා තුඤ්ඤා මාතරො.
4396. කච්චිසස මජ්ජපො⁹ තාත කච්චි තෙ සුරමප්පියං,
 කච්චි සමෙව ව ධමෙව ව දනෙ තෙ රමති මනො.

1. ථාමසා - සයා. කාමුනා - මජ්ජ.
 2. අභාසථ - මජ්ජ. අජ්ඣාභාසි - වී.
 3. සුවඤ්ඤානි - මජ්ජ.
 4. අලඛකතා - මජ්ජ. සයා.
 5. පුරකඛනාන - මජ්ජ. සයා.
 6. පරිබ්බුලහං - මජ්ජ.
 7. කච්චිනු - මජ්ජ.
 8. සබ්බා ව - මජ්ජ.
 9. කච්චි අමජ්ජපො - මජ්ජ. සයා.

4385. ඇතුළු නුවර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බලුණෝ ද වහා යානාවන් යොදත්වා. පුතුව කරුණු පවසන මම (ඔහු අභිෂේක කොටු රැගෙන එන්නට) යමි.

4386. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රිය නැහෙන්නෝ ද පාබල සෙනහ ද වහා යානාවන් යොදත්වා.

4387. රැස් වූ දනව වැසියෝ ද නියමිගම් වැසියෝ ද ඉක්මනින් යානාවන් යොදත්වා.

4388. රියැදුරෝ ඉක්මන් ගමන් ඇති සෛන්ධව නමැති අසුන් යෙදු රථ ගෙන රජගෙදරට පැමිණියාහ. දේවයන් වහන්ස, අශ්වයෝ රථවල යොදනලදහ යි පැවැසූහ.

4389. දේවයන් වහන්ස, තර අශ්වයෝ වේගයෙන් පිරිහෙති. කෙටිවූ අශ්වයෝ කාය ශක්තියෙන් පිරිහෙති. මෙ වැනි අසුන් නො ගනිත්ව යි තර කෙටිවූ අශ්වයන් හැරදමා ජවබල සම අශ්වයන් යොදන ලදහ යි දැන්වූහ.

4390. ඉන්පසු රජ තෙමේ සුදුසු වාහනයක නැග සියල්ලෝ මා අනුව එත්ව යි අන්තඃපුරයට කී ය.

4391. වල්විද්‍යාව, නළල්පට, කඩුව, සේසත සහ රන්මිරිවැඩි සහල ද රියට නංව යි කියා සචරිණාභරණයෙන් සැරසුණේ.

4392. රජ තෙමේ ඉන්පසු රියදුරා දඟිලුව කොටු තේමිය කුමරු යමි තැනෙකැ ද එතැනට වහාම පැමිණියේ ය.

4393. තේජසින් දිලියෙමින් මෙන් එන ඝෂ්ත්‍රිය සමුහයා විසින් පිරිවැරූ ඒ පියරජුන් දැක තේමිය කුමර මෙය පැවැසී ය.

4394. පියාණෙනි, ඔබ සුවසේ ද කිම රෝග පීඩා නැත්තාහු ද මාගේ මැණිවරු රාජකන්‍යාවෝ අරොග වූවාහු දැ යි ඇසී ය.

4395. පුත මට දුකෙක් නැත. පුත්‍රය එහෙයින් නිරොග ද වෙමි. ඔබගේ සියලු මව්වරු නිරොග ද වෙති.

4396. පියාණෙනි, කිම මත්පැන් නො බොන්නහු ද? කිම ඔබට මත්පැන් අප්‍රිය ද? කිම වාක්සන්‍යයෙහි ද දඹරාජධර්මයෙහි ද දීප්මහි ද ඔබගේ සිත ඇලේ දැ යි ඇසී.

4397. අමුජ්ජපො අභං පුඤ්ඤ අපො මෙ සුරමපජියං,
අපො සචෙව ව ධජෙච ව දනෙ මෙ රමතී මනො.
4398. කච්චි අරොගං යොනනං තෙ කච්චි චහතී¹ වාහනං,
කච්චි තෙ ව්‍යාධයො නත්ථි සරිරසසුපතාපනා.
4399. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහති වාහනං,
අපො මෙ ව්‍යාධයො නත්ථි සරිරසසුපතාපනා.²
4400. කච්චි අනතා ව තෙ චීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා කච,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤ කොසඤ්ඤ කච්චි තෙ පටිසඤ්ඤං.³
4401. අපො අනතා ව මෙ චීතා මජ්ඣෙකං ව බහලා මම,
කොට්ඨාගාරඤ්ඤ කොසඤ්ඤ සබ්බං මෙ පටිසඤ්ඤං.
4402. ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
පතිට්ඨාපෙනතු පලලව්‍යං යත් රාජා නිසක්කති.
4403. ඉදංව තෙ නිසික්කසස නියතෙ පණණ්ණසඤ්ඤං,⁴
එතො උදකමාදය පාදෙ පක්ඛාලයනතු තෙ.
4404. ඉදංව පණණ්ණං මඤ්ඤං රත්ථං රාජ අලොභකං,
පරිභුඤ්ඤ මහාරාජ පාහුනො මෙසි ආගතො.
4405. න වාහං⁵ පණණ්ණං භුඤ්ඤාමි න හෙතං මඤ්ඤ හොජනං,
සාලීනං ඔදනං භුඤ්ඤ සුචිං⁶ මංසුපසෙවනං.
4406. අවෙජරකං මං පටිභාති එකකමපි රහොගතං,
එදියං භුඤ්ඤමානානං කෙන වණණ්ණො පසීදති.
4407. එකො රාජ නිපජ්ජාමි නියතෙ පණණ්ණසඤ්ඤං,
තාය මෙ එකසෙය්‍යාය රාජ වණණ්ණො පසීදති.
4408. න චෙ⁷ නෙත්තිංසබ්බා මෙ රාජරක්ඛා උපට්ඨිතා,
තාය මෙ සුබසෙය්‍යාය රාජ වණණ්ණො පසීදති.

1. වාහනී - මජ්ඣ. සා. වී.
2. තාපියා - මජ්ඣ. සා.
3. සනධිතං - මජ්ඣ.
4. සනචරෙ - මජ්ඣ. වී.
5. නවාහං - මජ්ඣ.
6. සුචි - මජ්ඣ. සා.
7. නච - මජ්ඣ.

4397. පුත, මම මත්පැන් නො බොන්නෙමි. එහෙයින් මට මත්පැන් අප්‍රිය ය. තවද සත්‍යයෙහි ද දඟරාජධර්මයෙහි ද දීමෙහි ද මා සිත් ඇලෙයි.

4398. ඔබගේ හස්තයාදි වාහන නිරෝග ද? හස්තයාදි වාහන ඔබ උසුලයි ද? කිම ඔබට ශරීර තවන රෝගයෝ නැද්ද?

4399. තවද පුත්‍රය, මාගේ සියලු වාහන නිරෝගය. වාහන මා උසුලයි. ශරීර පෙළන රොගපීඩා මට නැත.

4400. පියාණෙනි, ඔබගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදවාසීහු සමෘද්ධ වුවෝ ද? ඔබගේ ගම්නියම්ගම් වැසියෝ බොහෝ වුහු ද? කිම ඔබගේ කොටුගුළු භාණ්ඩාගාර පිරි තිබේ ද?

4401. පුත, මාගේ ප්‍රත්‍යන්ත ජනපද සමෘද්ධ ය. ගම්නියම්ගම් බොහෝ වූ ජනාවාස ඇත්තාහ. මාගේ සියලු කොටුගුළු ධාන්‍යයෙන් ද සියලු කොෂ්ඨාගාර ධනයෙන් ද පිරුණේ ය.

4402. මහරජ, ඔබගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. අයහපත් පැමිණීමෙක් නො වේ. රජ තෙමේ යම් තැනක හිඳි ද, එ බඳු රාජාසනයක් පතවත්වා යි තේමිය කුමාර තෙමේ පැවැසී ය.

4403. මොතවට පැනැවුණු මේ කොළ ඇතිරියෙහි හුන් ඔබ මෙයින් දිය ගෙන පා සේදුව මැනැවැ යි තේමිය කුමාර තෙමේ කී ය.

4404. මහරජ, ලුණු නැති වැ තැම්බූ මේ කරකොළ මාගේ ආහාර වෙයි. මහරජ, අනුභව කළ මැනැවි. මෙහි පැමිණි තැනැත්තෝ වනාහි මාගේ සත්කාරයට නිසි වෙයි.

4405. පුත, මම කොළ අනුභව කරන්නෙක් නො වෙමි. මේ මාගේ භෝජනය නො වේ ම ය. මම පවිත්‍ර වූ මාංසයෙන් යුක්ත වූ ඇල් සහලේ බත් අනුභව කරන්නෙක් වෙමි.

4406. පුත, එකලා වැ රහසිගත වැ මෙබඳු ආහාර අනුභව කරන්නන් ශරීරවර්ණය කවර කරුණෙකින් ප්‍රසන්න වේ ද යි මට ආශ්චය්‍යයක් සේ වැටහේ.

4407. මහරජ, මනා වැ අතුරන ලද ඇතිරියෙහි එකලා වැ වැදහෙමි. මහරජ, ඒ එකලා වැ වැදහෙවීමෙන් මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

4408. මහරජ, කඩු බැඳැගෙන වටකැර ගත් රාජාරක්ෂකයෝ මට නැත. ඒ සුබසයනය නිසා මාගේ වර්ණය ප්‍රසන්න වේ.

- 4409. අතීතං නානුසොවාමී නපපජපමනාගතං,
පච්චුඤ්ඤෙන යාපෙමී තෙන චණ්ණො පසීදති.
- 4410. අනාගතපපජපාය අතීතසසානුසොවනා,
එතෙන බාලා සුසසනති නලොච හරිතො ලුතො.
- 4411. හසාණිකං රථාණිකං අසෙස පතති ච චමමීනො,
නිවෙසනානි රමමානි අහං පුතන දදමී තෙ.
- 4412. ඉසාගාරමෙ තෙ දමමි සබ්බාලබ්බරා භූසිතං,
නා පුතන පටිපජ්ජසු තුං නො රාජා හවිසසසි.
- 4413. කුසලා නවවගීතසස සිකඛිතා චතුරිත්ථියො,
කාමෙ තං රමයිසසනති කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4414. පටිරාජුති තෙ කඤ්ඤ ආනයිසසං අලබ්බනා,
නාසු පුතෙක ජනෙකාන අථ පච්ඡා පබ්බජිසසසි.
- 4415. සුචා ච දහරො වාසි පයමුප්පතනිතො සුසු,
රජ්ජං කාමෙති හදදතො කිං අරඤ්ඤ කරිසසසි.
- 4416. සුචා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරි සුචා සියා,
දහරසස හි පබ්බජ්ජා එතං ඉසිති චණ්ණිකං.
- 4417. සුචා චරෙ බුහමචරියං බුහමචාරි සුචා සියා,
බුහමචරියං චරිසසාමී නාහං රජෙජනමත්ථිකො.
- 4418. පසසාමී වොහං දහරං අමම නාත වදං නරං,¹
කිච්ඡා ලඤ්ඤං පියං පුතනං අපපකාච ජරං මතං.
- 4419. පසසාමී වොහං දහරිං කුමාරිං චාරු දසසනං,
නලවංසකලීරංච පලුග්ගං ජීවිතකඛයෙ.

1. වදනරං - මජ්ඣං, සා. 8.

4409. ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක නො කෙරෙමි. නොලත් දෑ නො පතමි. මෙකලා ලැබුණු දැයින් යැපෙමි. එයින් වර්ණය ප්‍රසන්න වෙ.

4410. නො ලත් දෑ පැහිම යැ ඉකුත් දෑ ගැන ශෝක කිරීම යැ යන මෙයින් බාලයෝ සිඳින ලද නිල්වන් වූ බටදඩක් සෙයින් වියලෙත්.

4411. පුත, මම තොපට ඇත් ඇණියක් ද රිය ඇණියක් ද අසුන් ද සන්නද්ධ වූ පාබල සෙනහක් ද රම්‍ය වූ වාසාගාර ද දෙමි.

4412. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරසුණු අන්ත:පුරයක් ද තොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව (පරිභොග කරව). තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4413. පුත, නෘත්‍යගීතයෙහි දක්‍ෂ වූ හික්වුණා වූ චතුර වූ (දක්‍ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු තොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු ය.

4414. අන් රජුන්ගෙන් අලංකෘත කන්‍යාවන් තොපට ගෙන එන්නෙමි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නහු ය.

4415. පුත, තෙපි යොවුන් වව, තුරුණු වව, උපතින් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නහු දැයි පියරජ ඇසී ය.

4416. මහරජ, තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. (යෙදෙන්නේ ය) බ්‍රහ්මවය්‍යා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. තරුණ වුවහුට ම පැවිද්ද සුදුසු වෙ. මෙය බ්‍රහ්මාදි සෘෂින් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දෙකි.

4417. තරුණ වූයේ බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නේ ය. බ්‍රහ්ම-වය්‍යා ඇත්තේ ම තරුණ වන්නේ ය. මම බ්‍රහ්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නෙමි. මම රාජ්‍යයෙන් අර්ථ ඇත්තෙමි නො වෙමි.

4418. මැණියෙහි, පියාණෙහි යි ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නා වූ දුකසේ ලබා ගන්නා වූ දහර වූ ප්‍රිය වූ පුතුන් ජරාවට නො පැමිණෑ මෑ මැරෙනු දැක ඇත්තෙමි.

4419. තරුණ වූ මනෝඥ දර්ශන ඇත්තා වූ කුමරියන් කඩා දමන ලද උණකිළිල් සේ මාරයා විසින් ජීවිතයෙහි සිදලන ලදුවන් දකිමි.

20 ජාතකපාළි-භෞතීපාඨො

4420. දහරාපි හි වියනති නරා ච අථ නාරියො,
නක්ඛ කො විසසයෙ පොසො දහරොභිතීති ජීවිතො.
4421. යසසි රත්තා වීචසනෙ ආයුං අප්පතරං සියා,
අපොදකෙච මච්ඡානං කිත්තනු කොමාරකං තභිං.
4422. නිච්චමඛ්ඛාහනො ලොකො නිච්චක්ඛො පරිවාරිතො,
අමොසාසු චජනතිසු කිං මං රජෙජන සික්ඛසි.
4423. කෙනමඛ්ඛාහනො ලොකො කෙන ච පරිවාරිතො,
කායො අමොසා ගච්ඡන්ති තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
4424. මච්චනාඛ්ඛාහනො ලොකො ජරාය පරිවාරිතො,
රත්තො අමොසා ගච්ඡන්ති එචං ජානාහි ඛක්ඛිය.
4425. යථාපි තනෙත විතතෙ¹ යං යදෙවුපවීයති,
අප්පකං හොති චෙතඛං එචං මච්චාන ජීවිතං.
4426. යථා වාරිචහො පුරො ගච්ඡන්තූපනිචක්ඛති,²
එචමායු මත්තසානං ගච්ඡන්තූපනිචක්ඛති.
4427. යථා වාරිචහො පුරො චහෙ රුක්ඛපකුලපේ,³
එචං ජරාය මරණෙන දුක්ඛනො වත පාණිනො.⁴
4428. හත්ථාණිකං රථාණිකං අසෙස පතති ච චලිතො,
නිච්චසනානි රමමානි අහං පුත්ත දදමි තෙ.
4429. ඉත්ථාගාරමපී තෙ දමමි සබ්බාලබ්බාරහුසිතං,
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු කං නො රාජා හවිසසසි.
4430. කුසලා නච්චගිතසස සිකඛිතා චතුරිත්ථියො,
කාමෙ තං රමසිසසනති කිං අරකොදු කරිසසසි.

1. විතතෙ - මජ්ඣිම. සූ. 2.
2. ගච්ඡං කුප්පිවතති - මජ්ඣිම. ගච්ඡං න පරිවරතති - සූ. 2.
3. රුක්ඛපකුලපේ.
4. සබ්බපාණිනො - මජ්ඣිම. සූ. 2.

4420. කරුණ වූ ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද ලරණයට පැමිණෙන්නාහු ම ය. එබඳු ජීවිතයෙහි කවර නම් (නුවණැති) පුරුෂයෙක් මම කරුණ වෙමියි විශ්වාස කරන්නේ ද?

4421. වළ දිය සිඳි යෑමෙන් ලක්සායන්ගේ විනාශය මෙන් රාත්‍රී (හා දවල්) ඉක්ම යෑමෙන් යමෙකුගේ ආයුෂ අල්පතර (අඩු) වන්නේ නම් එහි කවර නම් කුමාරභාවයක් ද?

4422. ලෝවැසි තෙමේ නිරන්තරයෙන් පහරන ලද්දේ වෙයි. නිරන්තරයෙන් පිරිවරන ලද්දේ වෙයි. ආයුෂ දිවා රෑ නොසිස් වැ (අතරක් නැති වැ) අත්හරින කල්හි මා රාජ්‍යාභිෂෙක කරන්නේ කුමට ද?

4423. ලෝවැසි තෙමේ කවරකු විසින් පහරන ලද්දේ වේ ද කවරකු විසින් පිරිවරන ලද්දේ වේ ද කවරහු නොසිස් වැ යෙද්ද, පුත්‍රය, මා විසින් විවාරන ලද්දේ එය මට කියව.

4424. ලෝවැසි තෙමේ මරහු විසින් පහරන ලද්දේ ය. ජරාව විසින් පිරිවරන ලද්දේ ය. රාත්‍රීහු නොසිස් වැ (නො නැවතී) යෙති. මහරජ මෙසේ දනුව.

4425. යම්සේ (රෙදි වියන යන්ත්‍රයෙහි) නුල් බැඳි කල්හි යම් යම් කොටස් වියනු ලැබේ ද ඉතිරිය ස්වල්ප වන්නේ ද මෙසේ සත්කයන්ගේ ජීවිත ද (දවසින් දවස) ස්වල්ප වන්නේ ය.

4426. යම්සේ පිරුණා වූ දියපහර බැස යන්නේ ආපසු නො හැරේ ද මෙසේ මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ ද ගෙවී යන්නේ ආපසු නො හැරේ.

4427. යම්සේ පිරුණු දියපහර බැස යනුයේ දෙගං ඉවුරෙහි වූ වාසයන් මුල් සෝද හෙළාගෙන යන්නේ ද එසේ සත්කයෝ ද ජරාවෙන් හා මරණයෙන් ජ්‍යාන්තයෙන් ගසාගෙන යනු ලැබෙත් යයි පැවසී ය.

4428. පුත, හස්තිසේනාවක් ද රථ සේනාවක් ද සරසන ලද අස්ව සේනාවක් ද පාබල සේනාවක් ද මතරම් නිවෙසක් ද මම නොපට දෙමි.

4429. පුත, සර්වාලංකාරයෙන් සැරහුණු අන්ත:පුරයක් ද නොපට දෙමි. ඔවුන් පිළිපදුව, (පරිභෝග කරව.) තෙපි අපගේ රජ වෙව.

4430. නානාගිතයෙහි දක්ෂ වූ හික්වුණා වූ වතුර වූ (දක්ෂ වූ) ස්ත්‍රීහු නොප කාමයෙහි සිත් අලවන්නාහු ය. මේ අරණයෙහි කුමක් කරන්නහු ද?.

22 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4431. පච්චරාජුභි තෙ කඤ්ඤා ආනට්ඨස්සං අලඛකතා,
තාසු පුත්තෙ ජනෙනාන අථ පච්චා පබ්බපිස්සසි.
4432. සුචා ච දහරො වාසි පටමුප්පත්තො සුසු,
රජ්ජං කාරෙභි භඤ්ඤොන කිං අරඤ්ඤා කරිස්සසි.
4433. කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කොසඤ්ඤා වාහනානි බලානි ච,
නිවෙසනානි රච්චානි අභං පුත්ත දදමි තෙ.
4434. ගොමණ්ඤ්ඤාලපට්ඨොලොහා දුසිසංඛපුරකකිනො,
රජ්ජං කාරෙභි භඤ්ඤොන කිං අරඤ්ඤා කරිස්සසි.
4435. කිං ධනෙන යං ජියෙථ කිං භරියාය මරිස්සනි,
කිං යොබ්බනෙන විණෙණෙන යං ජරා අභිභෙස්සනි.¹
4436. තඤ්ඤා කා නඤ්ඤා කා බිඬධා කා රතී කා ධනෙසනා,²
කිං මෙ පුත්තෙහි දරෙහි රාජ මුත්තොසමි බජ්ඣනා.
4437. ඥානං එවං පජානාමි මච්චො මෙ නප්පමජ්ජනි,
අනාතකෙනාධිපතකස්ස කා රතී කා ධනෙසනා.
4438. එලානමිච්ච පකකානං නිච්චං පතනතො භයං,
එවං ජානානමච්චානං නිච්චං මරණතො භයං.
4439. සායමෙකෙ න දිස්සනති³ පානො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,
පානො එකෙ න දිස්සනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.
4440. අජෙජච කිච්චං ආතප්පං⁴ කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙව,
නහි නො සඛරං තෙන මහාසෙනෙන මච්චනා.
4441. චොරා ධනස්ස පඤ්ඤානි රාජ මුත්තොසමි බජ්ඣනා,
එහි රාජ නිවත්තස්ස නාහං රජෙජ්ජනමඤ්ඤොති.

මුග්ගපකඛජාතකං පටමං.

1. යං ජරායාභිභවයාති - මජ්ඣං. සං.,
2. ධනෙසනා - මජ්ඣං. සං.,
3. පසස්සනති - චී.,
4. ආතප - මජ්ඣං.

4431. අන් රජුන්ගේ අලංකාර (සරසන ලද) කන්‍යාවන් ඔබට ගෙන දෙන්නෙමි. ඔවුන් සමඟ වාසය කොට පුත්‍රයන් උපදවා පසුව පැවිදි වන්නෙහි ය.

4432. පුත, ඔබ යොවුන් ය, තුරුණු වියෙහි ය, උපතීන් පළමු වියෙහි සිටින තරුණයෙක, පින්වත රාජ්‍යය කරව. අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇයි ය.

4433. පුත, (ධාන්‍යයෙන් පිරුණු) කොටුගුළු ද (මුතු මැණික් ආදියෙන් පිරුණු) ගබඩා ද වාහන ද බලකාය ද මනරම් නිවෙස් ද යන සියල්ල මම ඔබට දෙමි.

4434. පින්වත, මිහිරි කතා ඇති රාජකන්‍යා සමූහයා විසින් වට කරන ලද්දේ දැයි සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ රාජ්‍යය කරව. මේ අරණ්‍යයෙහි කුමක් කරන්නෙහි දැයි පියරජ ඇයි ය.

4435. මහරජ, යම් ධනයක් විනාශ වෙයි ද එබඳු ධනයෙන් මට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, යම් භාය්‍යාවක් මරණයට පත්වෙයි ද එබඳු භාය්‍යාවකගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද, වරිත පුහුණුවෙන් ඇති කැර ගත් යම් තුරුණුවකට ජරාව වීදින් පහර දෙනු ලැබේ ද එබඳු යොවනයෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

4436. ඒ ලෝකයෙහි කවර නම් සතුටක් ද කවර නම් ක්‍රීඩාවක් ද කවර නම් පස්කම්ගුණ ඇල්මෙක් ද කවර නම් ධන සෙවීමෙක් ද මට දැවැන්ගෙන් හා අඹුවන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද මහරජ, මම කාමබන්ධනයෙන් හා තෘෂ්ණාබන්ධනයෙන් මිදුණේ වෙමි.

4437. මට මාරයා (මරණය) ප්‍රමාද නො වෙති යි මම මෙසේ දනිමි. ඒ මරණු විසින් මධ්‍යය ලද්ද වූ මට රාජ්‍යසම්පත්තියෙහි කවර ඇල්මෙක් ද කවර නම් ධන සෙවීමෙක් ද?

4438. පැසුණු එළයන් (ගෙඩි) වැටීම හේතුකොට ගෙන ඇති වන නිරන්තර භය යමසේ ද එසේ ම උපන්නා වූ මනුෂ්‍යයාට මරණය හේතුකොට ගෙන නිතර බිය ඇති වේ.

4439. උදේ දුටු බොහෝ දෙනා සවස නොදක්නා ලැබෙත්. සවස දුටු බොහෝ දෙනා උදේ නොදක්නා ලැබෙත්.

4440. අද අද ම වියඹි කටයුතු ය. හෙට මරණය වන්නේ යයි කවරෙක් දන්නේ ද? ඒ මහාසේනා ඇති මාරයා සමඟ අපේ පොරොන්දුවක් නැත්තේ මැ යි.

4441. සොරු ධනය ප්‍රාර්ථනා කෙරෙහි. මහරජ, මම ඒ ධනබන්ධනයෙන් මිදුණෙමි. මහරජ, මෙහි එනු මැනවි. මාගේ වචනයෙහි මනාකොට පවතිනු මැනවි. මම රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝජන ලබන්නෙක් නො වෙමි.

පළමුවන මූලපක්කි ජාතක යි.

2. මහාජනකජාතකං

- 4442. කොයං මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ,
කං¹ කං අසථවසං ඤාතො ඵචං වායමසෙ භුසං.
- 4443. නිසමම වතතං ලොකස්ස වායාමස්ස ච දෙවතෙ,
තඤ්ච මජ්ඣෙකං සමුද්දසමිං අපසසං තීරමායුතෙ.
- 4444. ගමභීරෙ අපභමෙයාසමිං තීරං යස්ස න දිස්සති,
මොසො තෙ පුරිස වායාමො අපුඤ්ච මරිස්සසි.
- 4445. අනාණො ඤාතීනං භොති දෙවානං පිතුතො² ච සො,
කරං පුරිසකිච්චාති න ච පච්ඡානුතප්පති.
- 4446. අපාරනෙයාං යං කමමිං අඵලං කීලමථුද්දයං,
තඤ්ච කො වායමෙනෙඤා ලෙඤ්ඤ යස්සාභිනිජුතං.³
- 4447. අපාරනෙයාං අච්චනතං යො විදිඤානු දෙවතෙ,
න රකෙඛි අත්තනො පාණං ජඤ්ඤා ජො යදි⁴ භාපයෙ.
- 4448. අධිප්පාය ඵලං ඵතෙ අසමිං ලොකසමි දෙවතෙ,
පයොජයතති කමමාති තාති ඉජ්ඤාතති වා න වා.
- 4449. සන්දිලසිකං කමමඵලං නනු පස්සසි දෙවතෙ,
සන්තා අඤ්ඤා තරාමහං තඤ්ච පස්සාමි සතතිකෙ.
- 4450. සො අහං වායමිස්සාමි යථාසතතිං යථාබලං,
ගච්ඡං පාරං සමුද්දසස්ස කාසං⁵ පුරිසකාරිංයං.
- 4451. යො කං ඵචං ගතෙ ඔසෙ අපුඤ්චෙයො මහණ්ණ්ණවෙ,
ධම්මවායාමෙසමපනෙතා කමමනා⁶ නාවසිද්ධි,
සො කං තඤ්ච ගච්ඡාහි යඤ්ච තෙ⁷ තීරතො මනො.

- 1. කිං - මජ්ඣං. සයා.
- 2. පිතුතඤ්ච - මජ්ඣං. සයා.
- 3. නිසමම - සයා.
- 4. යති - මජ්ඣං.
- 5. කාසං - මජ්ඣං. සයා.
- 6. කමමනා - මජ්ඣං. සයා.
- 7. තෙ - මජ්ඣං.

2. මහාජනක ජාතකය

4442. පරතෙර නොපැනෙන මේ මුහුදු මැද කවරෙක් නම් පිනාමින් වියඹ කරන්නේ ද? තෙපි කවර ප්‍රයෝජනයක් දනෑ මෙසේ මහත් සේ වැර වඩන්නහු දැ යි මණිමෙබෙලා නම් දෙවියු ඇසූ ය.

4443. එම්බා දෙවියුව, මම ලෝවැසියා පිළිබඳ පවත්නා උත්සාහය ද කටයුතු ද එහි අනුසස් ද දනෑ වසමි. එහෙයින් මේ මුහුදු මැද පරතෙර නො දක්නෙම උත්සාහ කරමි යි මහාජනක කුමාර තෙමේ කී ය.

4344. ගැඹුරු පමණ නො කළහැකි මේ සාගරයෙහි පරතෙර යමකුට නො පෙනේ ද එම්බා පුරුෂය නොපගේ උත්සාහය හිස් යැ පරතෙරට නො පැමිණ මැ මැරෙන්නෙහි යි දෙවියු පැවැසූ.

4445. එම්බා දෙවියුව, වියඹ කරන යම් පුරුෂයෙක් වේ නම් හේ නැයනට ද දෙව්බඹුනට ද ණය නැත්තෙකි නොහොත් ඔවුනතර නො ගැරහිය යුත්තෙකි. නො පසු තැවෙන්නකැ යි ද කුමාර තෙමේ කී ය.

4446. යම් කටයුත්තක් උත්සාහයෙන් මුදුන් පත් කළ නො හැකි ද එල නැත්තේ ද වෙහෙසම මැ උපදවා ද මරණය මැ එහි ලා වේ ද එ බඳු උත්සාහයෙන් කවර නම් වැඩෙක් දැ යි දෙවියු ඇසූ.

4447. එම්බා දෙවියුව, යමෙක් අත්‍යන්තයෙන් මුදුන්පත් නො කළ හැකි බව ද දනෑ උත්සාහය අත්හරී නම් හේ වනාහි තමන්ගේ ජීවිතය නො රකී යැ යි දනු මැනැවි.

4448. එම්බා දෙවියුව, මෙ ලොවැ සමහරු තම අදහස් පරිදි ප්‍රයෝජන පතා වෙළෙහෙළදාම් ආදී කටයුතු කෙරෙති. ඒ කටයුතු ඔවුන්ගේ අදහස් සිඬ කරන්නේ ද නො කරන්නේ ද වෙයි. කායික වෛතසික වියඹ ඇත්තන්ට සමාද්ධ වේ මැ යි.

4449. එම්බා දෙවියුව, මා සමඟ ආ සෙසු වෙළෙන්දෝ වියඹ නො කොටු මුහුදෙහි ගිලුණහ. මම වනාහි උත්සාහයෙන් මේතාක් පිනමි. සම්පයෙහි සිටින කොප ද දැකිමි. මේ ජාතියෙහි ගන්නා ලද උත්සාහය පිළිබඳ විපාක නො වේ දැ යි බලව.

4450. සමුද්‍රයාගේ පරතෙරට යන ඒ මම වනාහි උත්සාහ ගනිමි. ශක්ති පරිදි බල පරිදි පුරුෂයකුට අයත් ක්‍රියාව කරමි යි කුමාර තෙමේ කී ය.

4451. යම් බඳු තෙපි මෙවැනි ගැඹුරු පළල් සැඬ පහර ඇති පමණ නො කළැකි මහසයුරෙහි දහැමි වූ උත්සාහයෙන් යුත් වූයෙහි පුරුෂ වියඹයෙන් නො ගිලෙහු. යම් තැනෙකැ තොපගේ සිත ඇලුණේ ද එ නැනට යන්නැ යි දෙවියු පැවැසූ.

26 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4452. සුරියුග්ගමනෙ නිධි අපො ඕග්ගමනෙ නිධි,
අනෙතා නිධි බහි නිධි න අනෙතා න බහි නිධි.

4453. ආරොහනෙ මහානිධි අපො ඕරොහනෙ නිධි,
වතුරො ව මහාසාලා සමන්තා යොජනෙ නිධි.

4454. දන්තගෙග්ගසු මහානිධි වාලගෙග්ගසු ව මකඛුකෙ,
රුකඛගෙග්ගසු මහානිධි සොළසෙනෙ මහානිධි
සහස්සඤ්චො පලලබ්බො සිවලාරාධනෙන ව.

4455. ආසිංසෙපෙව පුරියො¹ න නිබ්බිදෙද්දාය පණ්ඩිතො,
පසසාථී වොහං අනන්තං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4456. ආසිංසෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙද්දාය පණ්ඩිතො,
පසසාථී වොහං අනන්තං උදකා ඵලමුඛහතං.

4457. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙද්දාය පණ්ඩිතො,
පසසාථී වොහං අනන්තං යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

4458. වායමෙපෙව පුරියො න නිබ්බිදෙද්දාය පණ්ඩිතො,
පසසාථී වොහං අනන්තං උදකා ඵලමුඛහතං.

4459. දුන්ඛුපනීනොපි නරො සපපෙද්දෙද්දා
ආසං න ථීදෙද්දාය සුඛාගමාය,
බහු හි ඵසසා අහිතා හිතා ව
අච්චකකිතා මච්චුමුඛබ්බප්පතී².

4460. අච්චකකිනච්චි හවති විනකිනච්චි විනසසනි,
න හි විනතාමයා හොගා ඉඤ්චො පුරියසස වා.

4461. අපුරාණං³ චත හො රාජා සබ්බභුතෙච්චා දියම්පති,
නාජජ නචෙචි නිසාමෙති න ගීතෙ කුරුතෙ මනො.

4462. න මීගෙ නපි උයාගෙන නපි හංසෙ උදිකකිති,
මුත්තාව කුණ්ඩලාසිතො න අසුමනුසාසති.

1. ආසිංසෙපො පුරියො - මජ්ඣ. 2.
2. මච්චුමුඛබ්බප්පතී - මජ්ඣ. 3.
3. අපොරාණං - මජ්ඣ. සම. ව.

4452. ඉර උදවන තැන නිධාන යැ බස්නා තැන නිධාන යැ ඇතුළත නිධාන යැ පිටත නිධාන යැ ඇතුළතැ ද පිටතැ ද නො ඩු නිධාන යැ.

4453. නඟින තැන නිධාන යැ බඟින තැන නිධාන යැ මහ සල්ගස් සතර නිබෙන තැන නිධාන සතර යැ භාත්පසින් යොදනක් තැන නිධාන ය.

4454. දළ කෙළවිඳ මහා නිධාන යැ වලඟ කෙළවිඳ නිධාන යැ දිය ඇති තැන නිධාන යැ ගස් මුදුන නිධාන යැ යි යන මේ සොළොස් නිධානයෝ වෙති. සිව්දි දේවිය සතුටු කිරීමෙන් යමෙක් සහසුස්ථාම දුන්නෙහි දුනුදිය නභාලියහේ ද සිවුරස් පයඹිකයෙහි හිස් දෙර දතහේ ද ඔහුට රජය දියයුතු යැ යි පෝලජනක රජු විසින් මරණ මඤ්චකයේ දී පැවැසිණ.

4455. නුවණැති පුරුෂ තෙම ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩීමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම් ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4456. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ මැ ය. උත්සාහ වැඩීමෙහි දී නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ ආ ඒ තමන් දකිමි.

4457. නුවණැති පුරුෂ තෙම වෑයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. යම්සේ කැමතිවීම් ද එසේ විය. මම (එබඳු) තමා දකිමි.

4458. නුවණැති පුරුෂ තෙම වෑයම් කරන්නේ මැ ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. මම දියෙන් ගොඩ නගනලද (ඒ) තමා දකිමි.

4459. නුවණැති මිනිස් තෙමේ දුකට පත් වූයේ ද සුවපත් වීමට ඇති කැමැත්ත සුන් නො කරන්නේ ය. පහස්හු හිත ද අහිත ද වෙති. එය නොසිතන්නෝ මරණයට පත් වෙති.

4460. නොසිතූ දේ වෙයි. සිතූ දේ වැනැසෙයි. ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතීමෙන් මැ සිදුවන සම්පත් නැතැ යි (මහාජනක රජතෙමේ උදන් ඇණි ය.)

4461. පින්වත්නි, සියලු පොළොවට හිමි දියාවනට අධිපති රජ තෙමේ ඒකාන්තයෙන් මැ පෙර පරිදී නො වේ. අද නැටුම් නො බලයි. ගී ගැයිමෙහි සිත් ඇලුම් නො කෙරේ.

4462. මාගයුද්ධ නො බලයි, උයන්කෙළි නො කෙරෙයි. හංසයන් ද නො බලයි, ගොළුවකු මෙන් නිහඬ වෑ හුන්නේ අඤ්චයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා නො කෙරේ යයි ද මහාජන තෙමේ කී ය.

4463. සුඛකාමා රහොසීලා වධබන්ධා උපාරතා,¹
 කෙසනනු² අජ්ජ ආරාමෙ දහරා වුඬා ව අච්ඡරෙ.
4464. අතිසංකතචනරා සිරා නමො තෙසං මහෙසිනං,
 යෙ උසසුකමි ලොකමි වීචරනති අනුසසුකා.
4465. තෙ ඡෙඤා මනුනො ජාලං තං තං මායාවිනො දළහං,
 ජීනකාලයතනා³ ගච්ඡති නො තෙසං ගතිමාපයෙ.
4466. කදහං මීරීලං චීනං වීසාලං සබ්බතොපහං,⁴
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු⁵ හවීසසති.
4467. කදහං මීරීලං චීනං විහතං භාගයො මීනං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4468. කදහං මීරීලං චීනං බහුපාකාරතොරණං,*
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4469. කදහං මීරීලං චීනං දළහමචාලකොධධකං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4470. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහතං මහාපථං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4471. කදහං මීරීලං චීනං සුවිහතනගාරාපණං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4472. කදහං මීරීලං චීනං ගවාසසරථපිළිකං,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.
4473. කදහං මීරීලං චීනං ආරාමචනමාලිනී,
 පහාය පබ්බජීසසාමී තං කදසසු හවීසසති.

1. අපාරතා - මජ්ඣ. සං. උපාරතා - සි. පු.
 2. කෙසනනු - මජ්ඣ. සං.
 3. සංකලයනතා - මජ්ඣ. සං.
 4. පබ්බතො පහං - මජ්ඣ.
 5. කදසසු - මජ්ඣ.
 * බහුපාකාරතොරණං - සිහල අට්ඨකථා (සේ. වී. 43 පිට 7 කාණ්ඩය)

4463. නිවන්සුව කැමැති වැසුණු සීලාදී ගුණ ඇති වඩ-
බන්ධන නැති කරුණ මහලු පසේබුදුවරු කවර කෙනෙකුන්ගේ
අරමෙහි අද වෙසෙත් ද?

4464. තෘෂ්ණා නැති නුවණැති යම් කෙනෙක් රාගාදී
කෙලෙසුන්ගෙන් උත්සන්න බවට පත් ලෝකයෙහි උත්සාහ
නැත්තෝ වූ වෙසෙද්ද ඒ මහර්ෂී උතුමන්ට නමස්කාර වේවා.

4465. උන්වහන්සේ ඉතා මායාකාරී වූ මරුවාගේ ඒ දැඩි
දූල සිද සුන් කළ කෙලෙස් ඇති බැවින් (සසරින් නික්ම) යෙහි.
ඒ උතුමන් වසන තැනට මා පමුණුවන්නේ කවරෙක් ද සී (මහාජනක
රජ තෙමේ සතුට ප්‍රකාශ කෙළේ යැ.)

4466. කවර කලෙක මම සමාද්ධ වූ විශාල වූ භාත්පසින්
බබළන්නා වූ මියුලු නම් නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද?
එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4467. කවර කලෙක මම බෙදු කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ
කළ සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? ඒ පැවිද්ද
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4468. කවර කලෙක මම මහත් පවුරු* දෙරටු තොරණින්
යුත් සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? කවරද එය
සිදු වන්නේ ද?

4469. කවර කලෙක මම දැඩි අටලු දෙරකොටු යුත් සමාද්ධ
වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4470. කවර කලෙක මම මැනැවින් කොටස් කළ මහවිදි
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය
කවරද සිදු වන්නේ ද?

4471. කවර කලෙක මම මැනැවින් විභාග කළ සල්පිල්
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4472. කවර කලෙක මම ගවයන් අසුන් යෙදු රථ ගැවසී
ගත් සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

4473. කවර කලෙක මම පුෂ්පාරාම ඵලාරාම හා උයන්පෙළ
ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද
සිදු වන්නේ ද?

* "බහල පාකාර" (හේ. ඩී.) අටයකටා 43 80.

- 4474. කදහං මිථිලං චීනං උය්‍යානචනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු¹ හවිසසති.
- 4475. කදහං මිථිලං චීනං පාසාදචනමාලිනිං,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4476. කදහං මිථිලං චීනං තිපුරං² රාජබන්ධුනිං,
මාපිතං සොමනසෙසන වෙදෙහෙන යසස්සිනා
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4477. කදහං වෙදෙහෙ³ චීනෙ නිවිතෙ ධම්මරකඛිතෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4478. කදහං වෙදෙහෙ චීනෙ අජෙය්‍යා ධම්මරකඛිතෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4479. කදහං අනොනපුරං රමමං විහක්ඛං භාගයො මිතං,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4480. කදහං අනොනපුරං රමමං සුධාමන්තිකලෙපනං,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4481. කදහං අනොනපුරං රමමං සුවිගඤ්චි මනොරමං,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4482. කදහං කුටාගාතෙ විහතෙහ භාගයො චීනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4483. කදහං කුටාගාතෙ ච සුධාමන්තිකලෙපනෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4484. කදහං කුටාගාතෙ ච සුවිගඤ්චි මනොරමෙ,
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.
- 4485. කදහං කුටාගාතෙ ච ලිතෙහ චන්දනචොසිතෙ,⁴
පහාය පබ්බජිසසාමි නං කදසු හවිසසති.

- 1. නං කදසු - මජ්ඣං. නං කදසු - සා.
- 2. නං පුරං - මජ්ඣං.
- 3. වෙදෙහෙ - මජ්ඣං.
- 4. භුසිතෙ - මජ්ඣං.

4474. කවර කලෙක මම උයන් වතු ද වන පඩිකි ද ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර සියා පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4475. කවර කලෙක මම ප්‍රාසාද හා වන පඩිකි ඇති සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4476. කවර කලෙක මම රජුගේ නැයන්ගෙන් යුත් තුන්-පවුරකින් පිරිවර වූ සොමනසු නම් වෙදෙහ රජු විසින් මවන ලද සමාද්ධ වූ මියුලු නුවර හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4477. කවර කලෙක මම දූහැමින් රැකුණු රැස් කළ ධන ධාන්‍ය ඇති සමාද්ධ වූ විදේහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4478. කවර කලෙක දූහැමින් රැකුණු සතුරන් විසින් නො දිනිය හැකි සමාද්ධ වූ විදේහ වැසියන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4479. කවර කලෙක විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4480. කවර කලෙක සුණු පිරියම් ද මැටි ආලේප ද කළ සිත්කලු අන්ත:පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4481. කවර කලෙක පිවිතුරු සුවදින් යුත් මනරම් වූ අන්ත: පුරය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4482. කවර කලෙක මම විභාග කළ, කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කළ, කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4483. කවර කලෙක මම සුණු පිරියමින් ද මැටි ආලේප-යෙන් ද යුත් කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4484. කවර කලෙක මම පිවිතුරු සුවද ඇති සිත් අලවන කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4485. කවර කලෙක මම ආලේප කළ, රත්සලුන් ඉස්නාලද කුටාගාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද? එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

- 4486. කදහං සුවණ්ණපලලචේතා ගොණකෙ විතසසජ්ඣතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4487. කදහං මණිපලලචේතා ගොණකෙ විතසසජ්ඣතෙ,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4488. කදහං කප්පාසකොසෙය්‍යං බොමකොටුබරානි ව,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4489. කදහං පොකාරණියො රච්චා වකකවාකුපකුජිතා,¹
මන්දලකෙහි සඤ්ජනා පදුමුපලකෙහි ව
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු² හවීසසති.
- 4490. කදහං හතීගුමේ සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ,
සුවණ්ණකවේෂ මාතබ්බෙ හෙමකපපනවාසසෙ.³
- 4491. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි තොමරඛකුසපාණිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4492. කදහං අසසගුමේ සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ,
ආජාතියො ව ජාතියා සිඤ්චෙ සීසවාහුතෙ.
- 4493. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4494. කදහං රථසෙණියො සත්තදේ උස්සිතඤ්චපේ,
දීපෙ අථොපි වේය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
- 4495. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසේහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4496. කදහං සොවණ්ණරථෙ සත්තදේ උස්සිතඤ්චපේ,
දීපෙ අථොපි වේය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
- 4497. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසේහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.
- 4498. කදහං සජ්ඣුරථෙ සත්තදේ උස්සිතඤ්චපේ,
දීපෙ අථොපි වේය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරහුසිතෙ.
- 4499. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහසේහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජ්ඣසාමී තං කදය්ඤු හවීසසති.

1. වකකවාකුපකුජිතා - මජ්ඣං.
2. තං කදය්ඤු - මජ්ඣං. කදය්ඤු - සනා.
3. හෙමකපපනවාසසෙ - මජ්ඣං.

4486. කවර කලෙක මම සතරඟුල් පමණ එළ ලොමින්කළ විසිතුරු පලස් අතුළ රන්මුවා පයඹිකයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4487. කවර කලෙක මම සතරඟුල් පමණ එළ ලොමින් කළ විසිතුරු පලස් අතුළ මිණිමුවා පයඹිකයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4488. කවර කලෙක මම කපුපිළි හා කොසෙයා වස්ත්‍ර ද කොමුපිළි ද කොටුමබර දේශයෙහි නිපන් වස්ත්‍ර ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදුවන්නේ ද?

4489. කවර කලෙක මම සක්වාලිහිණියන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති මඤ්ජුකයන්ගෙන් හා පියුම් උපුල් ආදී පස්පියුමින් ගැවසී ගත් රමණීය පොකුණු හැර පියා පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4490-4491. කවර කලෙක සවබරණින් සැරඟුණු රන් පොරොදු හා රන් ශීර්ෂාහරණයෙන් හා රන් දෑලින් ද යුත් කෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු ඇන්රජුන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4492-4493. කවර කලෙක උපතීන් ම ආජාතීය වූ සවබරණින් සැරසුණු ජෙසන්ධව නම් ශීඝ්‍රවාහන වූ කරවාල දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4494-4495. කවර කලෙක මැනැවින් සැදුණු එසවුණු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් ද ව්‍යාඝ්‍රසම් ද ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරසූ දුනු ගත් අත් ඇති යුද්ධ සැට්ටයෙන් සැරසුණු රියැදුරන් නැගුණු රථ පඬකති ද හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4496-4497. කවර කලෙක මම සකාඨ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු සවර්ණමය රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4498-4499. කවර කලෙක මම සන්තද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලඛකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු රිදී රථයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

34 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4500. කදහං අසාරථෙ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4501. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4502. කදහං ඔට්ඨරථෙ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4503. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4504. කදහං ගොණුරථෙ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4505. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4506. කදහං අජරථෙ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4507. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4508. කදහං මෙණ්ඩරථෙ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4509. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4510. කදහං මීගරථෙ¹ සන්නද්ධ උසස්තද්ධපෙ,
දීපෙ අථොපි වෙය්‍යගෙස සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
- 4511. ආරුළෙහ ගාමණියෙහි වාපහකෙහි වමමිහි,
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.
- 4512. කදහං හත්ථාරුභෙ² සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බරෙ³ සුරෙ තොමරඛකුස පාණිනෙ;
පහාය පබ්බජිසසාමී තං කදසසු භවිසසති.

1. මීගරථෙව - මජ්ඣ.
2. හත්ථාරුභෙව - මජ්ඣ.
3. නීලවම්බරෙව - මජ්ඣ.

4500-4501. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු අශ්වයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4502-4503. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4504-4505. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු ගවයන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4506-4507. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු එළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4508-4509. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු තිරෙළුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4510-4511. කවර කලෙක මම සන්නද්ධ වූ එසවූ ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සියලු අලංකාරයෙන් සැරසූ යුද සැට්ටයෙන් සැරසුණු දුනුගත් අත් ඇති රියැදුරන් නැගුණු මුවන් යෙදූ රථ හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4512. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4513. කදහං අසාරුහේ¹ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ ඉලුලියාවාපධාරිනෙ
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4514. කදහං රථාරුහේ² සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ.
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤා කලාපිනෙ³
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4515. කදහං ධනුග්ගහෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
නීලවම්බධරෙ සුරෙ වාපහඤ්ඤා කලාපිනෙ
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4516. කදහං රාජපුතෙ⁴ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
වීතවම්බධරෙ සුරෙ කඤ්ඤානාචලධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4517. කදහං අරියගණෙ වස්ථනෙ⁵ අලඛකතෙ,
හරිවඤ්ඤාලිතතඛෙත කාසිකුතතමධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4518. කදහං අමච්චගණෙ සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
පීතවම්බධරෙ සුරෙ පුරතො ගච්ඡමාලිනෙ;
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4519. කද සත්තසතා හරියා සබ්බාලඛකාරභුසිතා,
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4520. කද සත්තසතා හරියා සුසංඤ්ඤා තනුමච්ඡකම්මා,
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4521. කද සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.
4522. කද සතඵලා කංසං සොචණ්ණං සතරාජීකං,
පහාය පබ්බජී සසාමී නං කදසසු භවිස්සති.

1. අසාරුහෙහි - මජ්ඣ. සනා.
2. රථාරුහෙහි - මජ්ඣ. සනා.
3. කලාපිනා - සනා.
4. වාපහඤ්ඤා - මජ්ඣ.
5. රාජපුතෙහි - මජ්ඣ.
6. වත්තනෙහි - මජ්ඣ.

4513. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට දරන කරවාල හා දුනු දරන ශූර අසරුවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4514. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට දරන දුනුගත් අත් ඇති භියවුරු දරන රියදුරන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4515. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු නිල්වන් සැටට ඇති භියවුරු දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4516. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු විසිතුරු සැටට හා ස්වර්ණමය හිස් වෙළුම් ඇති ශූර වූ රාජ කුමාරයන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4517. කවර කලෙක මම වස්ත්‍ර යුත් සැරසුණු රන්වන් සඳුන් ගැල් වූ ශරීර ඇති උතුම් කසීසළු දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4518. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු කහපැහැ දරන ශූර වූ පෙරටුව යන ඇමති ගණයා හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4519. කවර කලෙක මම සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4520. කවර කලෙක මම මැනැවින් හික්මුණු කෘශ වූ මැද පෙදෙස් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4521. කවර කලෙක මම කීකරු පියවදන් ඇති සත්සියයක් භායභාවන් හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

4522. කවර කලෙක මම සියක් පලමකින් කළ සිය ගණන් ඉරි ඇති රන්මුවා තලිය හැර පැවිදි වන්නෙමි ද, එය කවරද සිදු වන්නේ ද?

- 4523. කදසු මං හස්සිගුමො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
සුවණ්ණකවජා මාතඛයා භෙමකපපනවාසසා.
- 4524. ආරුළහා ගාමණියෙහි තොමරංකුසපාණිහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4525. කදසු මං අසසගුමො සබ්බාලොකාරහුසිතා,
ආජානීයා ච ජාතීයා සිජචවා සීසවාහතා.
- 4526. ආරුළහා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4527. කදසු මං රථසෙණියො සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4528. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4529. කදසු මං සොණ්ණරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා
- 4530. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4531. කදසු මං සජ්ඣුරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4532. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4533. කදසු මං අසසරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4534. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.
- 4535. කදසු මං ඔට්ඨරථා සනතඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අථොපි වෙයාග්ගො සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4536. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහසෙහි වමෙහි,
යනතං මං නානුධිසසනති තං කදසු හවිසසති.

4523-4524. කවර කලෙක සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු රන් පොරොදු ඇති රන්මුවා ශීර්ෂාභරණ ද සැරසුණු වස්ත්‍ර ද ඇති තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැගුණු හස්ති-රාජයන්ගෙන් යුත් ඇත් සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4525-4526. කවර කලෙක සවිබරණින් සැරසුණු උපතින් ම ශීඝ්‍ර ගමන් ඇති සෙසන්ධව නම් වන කරවාලායුධ හා දුනු දරන අසරුවන් නැගුණු අශ්ව සමූහයෝ වනයට යන හුදෙකලා මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4527-4528. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රථ පව්‍යානීහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4529-4530. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රන්මුවා රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4531-4532. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු රිදියෙන් කළ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4533-4534. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු අසුන් යෙදූ රථයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4535-4536. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාඝ්‍රසම් ඇති සවිබරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ඔටුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එ බඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

40 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4537. කදසු මං ගොණරථා සත්තඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යඝ්‍රා සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4538. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වම්භි,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4539. කදසු මං අජරථා සත්තඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යඝ්‍රා සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4540. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වම්භි,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4541. කදසු මං මෙණරථා සත්තඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යඝ්‍රා සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4542. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වම්භි,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4543. කදසු මං මිහරථා සත්තඤ්ඤා උසස්තඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යඝ්‍රා සබ්බාලොකාරහුසිතා.
- 4544. ආරුළහා ගාමණියෙහි වාපහජෙහි වම්භි,
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4545. කදසු මං හජාරුහා සබ්බාලොකාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා තොමරඛඛසපාණිතො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4546. කදසු මං අස්සාරුහා සබ්බාලොකාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා ඉලලියා¹වාපධාරිතො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4547. කදසු මං රථාරුහා සබ්බාලොකාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහජා කලාපිතො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.
- 4548. කදසු මං ධනුග්‍රහා සබ්බාලොකාරහුසිතා,
නීලවම්බරා සුරා වාපහජා කලාපිතො;
යනතං මං නානුයිස්සනති තං කදසු භවිස්සති.

1. ඉඤ්ජා - සා.

4537-4538. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු ගවයන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4539-4540. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු එඵවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4541-4542. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුදසැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු කිරිඵවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4543-4544. කවර කලෙක යුදයට සැරසුණු එසවු ධජ ඇති අතුළ දිවිසම් හා ව්‍යාභ්‍රසම් ඇති සව්බරණින් සැරසුණු දුනු ගත් අත් ඇති යුද සැට්ට දරන රියැදුරන් නැගුණු මුවන් යෙදූ රථ සමූහයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4545. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන තෝමර හා අකුසු ගත් අත් ඇති ශූර ඇතරුවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4546. කවර කලෙක සියලු අලඛ්‍යාරයෙන් සැරසුණු නිල් සැට්ට දරන කරවාලායුධ හා දුනු දරන ශූර අසරුවෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4547. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු ගත් අත් ඇති ශූර රථ සේනාවෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද වන්නේ ද?

4548. කවර කලෙක සව්බරණින් සැරසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන දුනු හියවුරු ගත් අත් ඇති ශූර ධනුර්ධරයෝ වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

42 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4549. කදසු මං රාජපුත්තා සබ්බාලඛිතාරහුසිතා,
වික්ඛට්ඨධරා සුරා කඤ්ඤිනාවෙය්ධාරිනො;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු¹ හවිසසති.
4550. කදසු මං අරියගණා වත්ථවනනා අලඛිතා,
හරිවඤ්ඤාලික්ඛඛයා කාසිකුක්ඛමධාරිනො;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4551. කදසු මං අමචචගණා සබ්බාලඛිතාරහුසිතා,
පිතවච්චධරා සුරා පුරතො ගච්ඡමාලිනී;
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4552. කදසු මං සත සතා හරියා සබ්බාලඛිතාරහුසිතා,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4553. කදසු මං සතසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමඡ්ඤ්ඤිමා,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4554. කදසු මං සතසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
යනාං මං නානුයිසසනති තං කදසු හවිසසති.
4555. කදහං පතනං ගහෙකාන මුණෙඤ්ඤා සබ්බාච්චාරුතො,
පිණ්ඩිකාය වරිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4556. කදහං පංසුකුලානං උඡ්ඤ්ඤිතානං මහාපට්ඨං,
සඛකාචිං ධාරයිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4557. කද සතනාහං මෙසෙ² ඔවච්චො³ අලලච්චරො,
පිණ්ඩිකාය වරිසසාමි තං කදසු හවිසසති.
4558. කදහං සබ්බහං⁴ ධානං රුක්ඛා රුක්ඛං වනා වනං,
අනපපකෙකා විහරිසසාමි⁵ තං කදසු හවිසසති.
4559. කදහං ගිරිඳුගොසු පභීනභයගෙරවො,
අදුනිඨො විහරිසසාමි⁶ තං කදසු හවිසසති.

1. තං කදසු - මජ්ඣ. කදසු - සා.
2. සංමමෙස - වී. මජ්ඣ.
3. ඔවච්චො - මජ්ඣ. ඔවච්චො - සා.
4. සබ්බධානං ගහෙකා - මජ්ඣ. සබ්බහං - සා.
5. ගම්භසාමි - මජ්ඣ.
6. ගම්භසාමි - මජ්ඣ. සා.

4549. කවර කලෙක සචබරණින් සැරැසුණු නිල්වන් සැට්ට දරන රන් සැරසට් ගත් අත් ඇති ශූර රාජ පුත්‍රයෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4550. කවර කලෙක අලඛිතාර වස්ත්‍රයෙන් සැරැසුණු රන්සඳුන් ගැල්වුණු ශරීරාවයව ඇති උතුම් කසියළු දරන බ්‍රාහ්මණ සමූහයෝ වනයට හුදෙකලා යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4551. කවර කලෙක සචබරණින් සැරැසුණු කහපැහැ ඇති පෙරටුව යන ශූර ඇමැතිගණයා හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යද්ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4552. කවර කලෙක සර්වාලඛිතාරයෙන් සැරැසුණු සන්සියයක් ස්ත්‍රීහු හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4553. කවර කලෙක මනාකොට හික්වුණු කෘශ වූ සිරුරු මැද පෙදෙස් ඇති සන්සියයක් භායනීවෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4554. කවර කලෙක ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සන්සියයක් භායනීවෝ හුදෙකලා වනයට යන මා අනුව නො යන්නාහු ද, එබඳු පැවිද්ද කවරද සිදු වන්නේ ද?

4555. කවර කලෙක හිස මුඩු කළ සහළ සිවුරක් පෙර වූ මම පාත්‍රයක් රැගෙන පිඩු සිහා හැසිරෙන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4556. කවර කලෙක මහ මග හැර දැමූ පාංශුකුල වස්ත්‍රයෙන් සහළ සිවුරක් දරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4557. කවර කලෙක (බැඳගෙන වස්නා) සන්ද වැස්සෙන් තෙත් සිවුරු ඇති මම පිඩු පිණිස හැසිරෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4558. කවර කලෙක ගසින් ගසට වනයෙන් වනයට පැමිණ ඇලුම් නොකොට මුළු දවස ම වසන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4559. කවර කලෙක ගිරි දුර්ගමස්ථානයන්හි පහ වූ බිය ඇති වැ හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නෙමි ද එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

44 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4560. කදු වීණංව රුජකො සත්තත්තනීං මනොරමං,
වීතං උජුං කරිසසාමී තං කදුසුභු හවීසසති.
4561. කදුහං රථකාරොව පරිකන්තං උපාහනං,
කාමසංයොජනෙ ඡෙවජං¹ යෙ දිඤ්ඤා යෙ ව මානුසෙ.
4562. තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4563. තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4564. තා ව සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
බාහා පගගග්ගා පසකඤ්ඤං කසමා නො වීජභීසසසි.
4565. තා ව සත්තසතා හරියා සබ්බාලඤ්ඤාරහුසිතා,
භීතො සමපද්දධී² රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4566. තා ව සත්තසතා හරියා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමිමා,
භීතො සමපද්දධී රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4567. තා ව සත්තසතා හරියා අසසවා පියභාණිනී,
භීතො සමපද්දධී රාජා පබ්බජ්ජාය පුරකඛතො.
4568. භීතො සතඵලං³ කංසං සොවණ්ණං සතරාජීකං,
අගගභී මත්තිකාපනං⁴ තං දුතියාභීසෙවනං.
4569. වෙසමා අග්ගසමා ජාලා කොසා⁵ ඩඤ්ඤානභී භාගයො,
රජතං ජාතරුපඤ්ඤා මුත්තා වෙඵරියා බහුං.
4570. මණයො සබ්බමුත්තා ව වජ්ඣකං⁶ හරිවදුනං,
අජීනං දුන්නහණ්ණඤ්ඤා ලොහං කාලායසං බහු;
ඵභී රාජ නිවන්තසු මා තෙ තං වීතසා⁷ ධනං.

1. ඡෙතවා - මජ්ඣ.
2. සමපද්දධී - මජ්ඣ. සමපද්දධී - සා.
3. සතඵලං - මජ්ඣ. සා.
4. මත්තිකා - මජ්ඣ.
5. කොසා - ඵ.
6. වජ්ඣකං - මජ්ඣ. සා.
7. වීතසා - මජ්ඣ. සා.

4560. කවර කලෙක වීණා වාදකයෙකු සත් නතක් ඇති සිත්කලු වීණාව මෙන් සිත සාප්පු කරන්නෙමි ද, එබඳු පැවිද්ද කවර කලෙක සිදු වන්නේ ද?

4561. කවර කලෙක මම පාවහන් සිඳුනා සොම්වරකු මෙන් දිව්‍ය වූ ද මානුසික වූ ද කාමසංකෘත්‍යයන් සිදින්නෙමි ද යි (මහාජනක රජ කී ය.)

4562. සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප අත්හරින්නෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙනැ හැඩුහ.

4563. මනාව හික්මුණු කාශ වූ මධ්‍යභාග ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවර හෙයින් අප හරනෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙනැ හැඩුහ.

4564. කීකරු වූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවෝ කවරහෙයින් අප හරනෙහි ද යි අත් ඔසවාගෙන හැඩුහ.

4565. සියලු අලංකාරයෙන් සැරසුණු ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් ද හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්මැ ගියේ ය.

4566. මනාකොට හික්මුණු කාශ වූ ශරීර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ තෙම නික්මැ ගියේ ය.

4567. කීකරු වූ ප්‍රිය තෙපුල් ඇති ඒ සත්සියයක් භාය්‍යාවන් හැර පැවිද්ද විසින් පෙරටු කළ රජ නික්මැ ගියේ ය.

4568. එ රජ තෙම සියක් පළමකින් කළ සියගණන් රේඛා ඇති රත්තලිය හැර දෙවැනි අභිෂේකයක් මෙන් ඒ මැටි පාත්‍රය ගත්තේ ය.

4569. (මහරජ ඔබගේ නුවර පෙරමග) ගෙවල් ගින්නෙන් ඇවිල ගියේ ය. ගිනිදැලින් සම වැ දිලිසේ. බඩු ගබඩා කොටස් වශයෙන් දූවෙයි. එහි රිදී, රන්, මුතු, වෙරළමිණි ද බොහෝ ය.

4570. මැණික් ද, සක්මුතු ද, පිළි කොඩි ද, රසඳුන් ද, අඳුන් දිවිසම් ද, දළමුවා බඩු ද, තඹ ආදී ලොහ භාණ්ඩ ද, කාළ ලොහ භාණ්ඩ ද බොහෝ වෙයි. මහරජ එහු මැනව. නවතිනු මැනව. ඔබ සතු ධනය නො නසනු මැනවැ යි (සිවලී බිසව කීවා ය.)

46 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

4571. සුසුඛං වත ජීව්‍යම යෙසං නො නත්ථි කිංකරිනං,
මිට්ඨියා¹ ධංගමානාය න මෙ කිංකරි අධංගරං.
4572. අටවියො සමුප්පන්නා රඳං විද්ධංසයන්ති තං,
එහි රාජ නිවහනස්ස මා රඳං චිත්තසා ඉදං.
4573. සුසුඛං වත ජීව්‍යම යෙසං නො නත්ථි කිංකරිනං,
රඳෙඨ විලුප්පමානමිති න මෙ කිංකරි අචිරං.²
4574. සුසුඛං වත ජීව්‍යම යෙසං නො නත්ථි කිංකරිනං,
පිතිහක්ඛා හවිසසාම දෙවා ආභස්සරා යථා.
4575. කිංකරෙසො මහතො සොසො කා නු භාමෙ කිලීලියා,
සමංකංකොදො³ පුච්ඡාම කතෙසො අභිසටො⁴ ජනො.
4576. මමං ඔභාය ගච්ඡන්තං එතෙසො අභිසටො ජනො,
සිමාතික්කමනං යන්තං මුනිමොනස්ස පක්ඛියා;
මිසසං නන්දිති ගච්ඡන්තං කිං ජාතමනුපුච්ඡයි.
4577. මාස්ස තිංණංණං අමංකොදො⁵ සරිරං ධාරයං ඉමං,
අතිරණෙයාමිදං⁶ කමමං බහු ති පරිපඤ්ඤො.
4578. කො නු මෙ පරිපඤ්ඤං මම එවං විහාරිතො,
යො නෙවදිට්ඨෙඨ නාදිට්ඨෙඨ කාමානමභිපඤ්ඤො.
4579. නිඤ්ඤං තන්දි විජලිතිකා අරති හත්තසම්මදො,
ආවසන්ති සරිරඳං බහුති පරිපඤ්ඤො⁷.
4580. කල්‍යාණං වත මං හවං බ්‍රාහ්මණමනුසාසයි,
බ්‍රාහ්මණං යෙව්⁸ පුච්ඡාමි කොනු කුමසි මාරිසං.

1. මිට්ඨියා - මජ්ඣං.
2. අභාරං - මජ්ඣං. අධංගරං මාමෙ කිච්චි අභාරං - සා.
3. භාමෙව කිලියා - මජ්ඣං. කිලියා - සා.
4. සමංකං තෙව - මජ්ඣං, සා.
5. අභිසතො - මජ්ඣං.
6. අමංකොදො - මජ්ඣං.
7. අතිරණෙයා යමිදං බහුති පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
8. පරිපඤ්ඤො - මජ්ඣං.
9. තෙව - චි. මජ්ඣං.

4571. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමහ. මියුලු නුවර දූවෙන කල්හි මා
සතු කිසිවක් නො දූවෙන්නේ යයි (රජ තෙම කීය.)

4572. මහරජ, වනගත සොරු පැමිණියහ. ඔබ සතු ඒ රට
වනසතී. මහරජ, එනු මැනව. නවතිනු මැනව. මේ රට නො-
නසනු මැනවැ යි (සිවලී බීසව කීවා ය.)

4573. යම්බඳු අපට කිසිවක් නැත්තේ ද ඒ අපි ඒකාන්ත-
යෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වමහ. රට පහරන කලා මාගේ කිසිවක්
නො නැසේ.

4574. යම්බඳු අපට අයත් කිසිවක් නැද්ද අපි ඒකාන්ත-
යෙන් සුවසේ ජීවත් වමහ. ආහස්සර නම් බබලෝ වැසි දෙවියන්
මෙන් ප්‍රීතිය ආහාර කොට ඇත්තෝ වන්නෙමු යි (රජ තෙම
කී ය.)

4575. මේ මහාජන සෝෂය කවර හෙයින් ද? ගමෙහි මෙන්
මේ කිලිකිලි යන ශබ්දය කුමක් ද? ශ්‍රමණ වූ ඔබ මැ විචාරමු.
කවර හෙයින් මේ මහජනයා රැස්වේ දැ යි (නාරද නම් තාපස
තෙම ඇසී ය.)

4576. ඔවුන් හැර යන මා නිසා මේ මහාජනයා මෙහි රැස්
වූයේ ය. කෙලෙස් සීමාව ඉක්මවා යන අනගාරිය මුනි සංඛ්‍යාත
තපසට පැමිණීම පිණිස සතුටින් යන මා දැන ගෙන කුමට විචා-
රන්නෙහි දැ යි (රජ තෙම ඇසී ය.)

4577. මේ පැවිදි සිරුර දරන්නේ කෙලෙස් නැසුවේ යැ යි
නො සිතව. මේ කෙලෙස් සමූහය මෙපමණකින් තරණය කළහැකි
ද නො වේ. උපද්‍රවයෝ බොහෝ යැ යි (තාපස තෙම කී ය.)

4578. යමෙක් මෙ ලොවහි ද පරලොවහි ද කාමසම්පත් නො
පතන්නේ නම් එසේ වෙසෙන මට කවර උවදුරෙක් වන්නේ දැ යි
(බෝසත් ගෙම කී ය.)

4579. නින්ද ය අලසබව ය ඇනුම් ඇරීම ය නො ඇල්ම ය
බන්මත ය යන බොහෝ උවදුරු තොපගේ සිරුරෙහි පිහිටා
වෙසෙතැ යි (නාරද තාපස තෙම කී ය.)

4580. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මට යහපත් අනුශාසනා කෙරෙහි.
නිදාකාණකි, ඔබ කවරෙක් දැ යි බ්‍රාහ්මණ වූ ඔබ මැ විචාරමි යි
(බෝසත් තෙම කී ය.)

4581. නාරදෙ ඉති මෙ නාමං¹ කසසපො ඉති මං විදු,
හොතො සකාසෙ ආගඤ්ඤිං සාධු සබ්භි සමාගමො.

4582. තසසි තෙ සබ්බො ආනන්දෙ විහාරො උපවත්තතු,
යදුතං තං පරිපුරෙහි බන්ධියා උපසමෙන ව.

4583. පසාරය සන්ගත්තඤ්ඤි උන්ගත්තඤ්ඤි පසාරය,
කමමං විජජඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි සකකඤ්ඤි පරිබ්බජ.

4584. බහුහතී ව අශෙස ව නගරෙ ජනපදනි ව,
හිතා ජනක පබ්බජිතො කපලෙලු රතිමජ්ඣකිගා.

4585. කච්චිනු තෙ ජනපද² මිහතා මච්චා ව ඤාතකමා,
දුභිං අකංසු³ ජනක කසමා වෙතං⁴ අරුච්චව.

4586. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්චි කුදවනං,
අධමෙමන ජිනෙ ඤාතිං න වාපි ඤාතයො මමං.

4587. දිසවාන ලොකවත්තනාං බජජනාං කදදම්කතං,
හඤ්ඤෙරෙ බජ්ඣෙරෙ වෙසු යසු සතො පුටුජ්ජනො;
එතාහං උපමං කතා හික්ඛකොසම් මිගාජින.

4588. කොනු තෙ හගවා සඤා කසෙසතං වචනං සුචී
නහි කපං වා විජජං වා පච්චකම්බායු රථෙසහ:
සමණං ආහු වත්තනාං යථා දුක්ඛසංසිතිකකමො.

4589. න මිගාජින ජාතුච්ච අහං කඤ්චි කුදවනං,
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි සකකඤ්ඤි අනුපාවිසිං.

1. නාමෙන - මජ්ඣ. සා.
2. ජනපද - මජ්ඣ.
3. දුබ්බිමකංසු - මජ්ඣ.
4. තෙ තං.
5. ජාතුච්ච - මජ්ඣ.

4581. නාරද යනු මාගේ නම යි, ගොනු වශයෙන් කාශ්‍යප යැ යි මා දනිති. පින්වත් තොප සමීපයට පැමිණියෙමි. සන්පුරුෂයන් හා සමාගමය යහපතී.

4582. ඒ තොපට සියලු සතුටු විහරණ වේවා, සිවු බඹවිහරණය පවතිවා, යමක් අඩු වෙයි නම් එය ඉවසීමෙන් හා සන්තිදීමෙන් සම්පූර්ණ කළ මැනවි.

4583. අවමානය ද දුරු කළ මැනවි. අතිමානය ද දුරු කළ මැනවි. දශ කුසලකර්ම ද පඤ්ඤාභිඤ්ඤා අඡටසමාපත්තී ද මහණදම් ද සකස් කොට පවතිනු මැනවැ යි (නාරද තාපස තෙම අවවාද කොට ගියේ ය.)

4584. එම්බා මහාජනක රජතුමනි, බොහෝ ඇතුන් ද අසුන් ද නගරයන් හා ජනපදයන් ද හැර පැවිදි වූ ඔබ මැටි පාත්‍රයෙහි ඇලුණුහු ය.

4585. එම්බා මහාජනක රජතුමනි, කිම එ දනවී වැස්සෝ ද මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද, නෑයෝ ද ඔබට කිසි අපරාධයක් කළාහු ද කවර හෙයින් මේ මැටි පාත්‍රය කැමති වූහු ද යි (මිඟාජින නම් තාපස තෙම ඇසී ය.)

4586. එම්බා මිඟාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් ම මම කවර කලෙකවත් අධර්මයෙන් කිසි නැයකු නො දිනුවෙමි. නෑයෝ ද මා නො දිනුහ යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4587. එම්බා මිඟාජින තවුසනි, යම් ක්ලේශවස්තුවක ඇලුණු පාඨල්ජනයක් නෑයේ ද බෑදේ ද මෙහි කෙලෙසුන් විසින් අනුභව කරන කෙලෙසුන් විසින් ම මධ ගොහුරුවක් කරන ලද ලෝකයාගේ පැවැත් ම දුටු මම මේ කාරණය ම උපමා කොට පිටු සිහන්තෙක් වීමී යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4588. මහරජ, ඔබගේ පින්වත් අනුශාසක තෙමේ කවරෙක් ද? ඔබ කියන පිරිසුදු බස කවරකුගේ වචනයක් ද? ශ්‍රමණ වේශය හෝ ශ්‍රමණ විද්‍යාව හෝ හැර යමසේ දුක් ඉක්මවා ද එසේ පවත්නා ශ්‍රමණයකු නො ම කියද්ද එහෙයින් යි මිඟාජින තෙමේ කී ය.

4589. පින්වත් මිඟාජින තවුසනි, ඒකාන්තයෙන් මම කිසි කලෙක කිසියම් ශ්‍රමණයකුට හෝ කිසියම් බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ සත්කාර කොට ඇසීමට නො පැමිණියෙමි යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

50 ජාතකපාළි-මහානිපාතො

- 4590. මහතා වානුභාවෙන ගව්ඡනොතා සිරියාජලං,
ගීයමානෙසු ගීතෙසු වජ්ජමානෙසු වග්ගසු;
තුරියතාළිතසංසුට්ඨං සමච්ඡාලසමාහිතෙ.
- 4591. සමීගාජින මද්දකඛං ඵලං¹ අමඛං තිරොව්ඡදං,
තුජ්ජමානං² මනුසෙසහි ඵලකාමෙහි³ ජන්තුහි.
- 4592. සො ඛො හන්තං සිරිං හිත්වා ඔරොහිත්වා මීගාජින,
මූලං අමෙඤ්ඤපාගඤ්ඤං ඵලිනො නිපඵලිතස්ස ව.
- 4593. ඵලං අමඛං හතං දිස්වා විඤ්ඤනං⁴ විනලිකතං,
අපේතං ඉතරං අමඛං නීලොභාසං මනොරමං.
- 4594. ඵවමෙව නුනඤ්ඤපි ඉස්සරෙ බහුකණ්ණකෙ,
අමීතතා නො වධිස්සන්ති යථා අමො ඵලී හතො.
- 4595. අජිනමහි හඤ්ඤතෙ දීපි නාගො දනොහි හඤ්ඤතෙ,
ධනමහි ධනිනො හන්ති අනිකෙතමසඤ්ඤං;
ඵලී අමො අඵලො ව තෙ සඤ්ඤාරො උභො මම.
- 4596. සමෙධා ජනො පච්ඤාසිතො රාජා පබ්බජිතො ඉති,
හඤ්ඤාරොහා අභිකට්ඨා රථිකා පත්තකාරිකා.
- 4597. අසසාසධිත්වා ජන්තං යපධිත්වා පටිව්ඡදං,
පුත්තං රජේඤ්ඤං යපෙත්වාන අඵ පච්ඤා පබ්බජිස්සසි.
- 4598. වන්තා මයා ජානපද මිත්තාමච්චා ව ඤාතකා,
සන්ති පුත්තා විදෙහානං දීඤ්ඤා උච්චාච්චිතො;
තෙ රජ්ජං කාරධිස්සන්ති මීලීලායං පජාපති.
- 4599. ඵහි තං අනුසිකඛාමී යං වාකයං මම රුච්චති,
රජ්ජං තුවං කාරයන්ති පාපං දුච්චිරිතං බහුං;
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගඤ්ඤිසි දුගහතිං.

- 1. බලං අමඛං - මජ්ඣං.
- 2. හතමානං - මජ්ඣං. තුජ්ජමානං - සායා.
- 3. බලකාමෙහි - මජ්ඣං.
- 4. විද්දන්තං - මජ්ඣං.

4590-4591. පින්වත් මිඟාපින තවුසනි, මහහර ගී ගයන කල මිහිරි නද ඇති වාද්‍ය වයන කල වයන තුය් සෝභ ඇති කල කුලුතාලම් ශබ්ද ඇති කල මහත් රාජානුභාවයෙන් ද ශෝභාවෙන් ද දිලියෙමින් යන ඒ මම එල කැමැති මිනිසුන් විසින් විනාශ කළ එම එල දරන අඹ රුකක් ප්‍රාකාරයෙන් වටකළ උයනෙහි දිවිමි.

4592. මිඟාපින නම් තවුසාණෙනි, ඒ මම ද වනාහි උයන් සිරි බලා ඇතු පිටින් බැස එල දරන වැනාසුණු අඹරුක මුලට පැමිණියෙමි.

4593. විනාශ කළ කොළ අතු පවා වැනාසු එල විනාශ කළ අඹරුක දෑක ඉක්බිති සිත්කලු නීලවර්ණයෙන් බබළන මේ අනික් එල නැති අඹරුක දිවිමි.

4594. යම්සේ එල ඇති අඹරුක වනසන ලද ද එසේ ම බොහෝ කරදර ඇති ඉසුරුමත් අපට ද සතුරෝ හිංසා නො කරන්නාහු ද?

4595. සම හේතු කොටගෙන අඳුන් දිවියා නසනු ලැබේ. දළ හේතු කොටගෙන ඇතා නසනු ලැබේ. ධනය හේතු කොට ගෙන ධනවතා නසනු ලැබේ. වාසස්ථානයක් නැති බැඳුමක් නැති පැවිද්දහු කවරෙක් නසා ද ගෙඩි ඇති අඹරුක ද ගෙඩි නැති අඹරුක ද යන ඒ දෙරුක මාගේ ශාස්තාවරයෝ වූවහ යි බෝසත් තෙමේ කී ය.

4596. මහරජ, ඔබ පැවිදි වූහ යි ඇතරුවෝ ද සේනාවන්හි නතු වූවෝ ද රථ සේනාවෝ ද පාබල සේනාවෝ ද යන සියලු මහජන තෙමේ බියෙන් තැති ගති.

4597. මහජනයා අස්වසා නුවරට ආරක්‍ෂා සලසා දීසාවුකුමාර නමැති පුතා රජයෙහි පිහිටුවා ඉන්පසු පැවිදි වන්නහු නම් මැනවැ යි සිවලී දේවි පැවැසූ.

4598. එම්බා දේවිය, මව්සිත් දනවුචුස්සෝ හරන ලදහ. මිත්‍රයෝ ද නැයෝ ද හැරදමන ලදහ. විදෙහවාසින්ගේ රට වර්ධනය කරන දීසාවු නම් පුත්‍රයෝ ඇත, ඔව්හු මියුලු නුවර රජය කරවන්නාහ යි රජ තෙමේ කීය.

4599. එම්බා දේවිය, මාගේ යම් වචනයකට කැමැති ද එසේ නම් එව, එයින් තිට අනුශාසනා කරමි. රජය කරවන තී කය, වචන, සිත යන යමකින් දුගතියට යන්නෙහි ද එබඳු දුසිරිත් බොහෝ පව කරන්නෙහි ය.

4600. පරදින්නකෙන පරනිවසිතෙන,
පිණේඛන යාපෙහි සධිරධමෙවො.
4601. යොපි චතුසෝ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජ
අජඤ්චමාරිව¹ බුද්ධය මීයෙ,
න තෙව පිණේඛං ලුපිතං අනරියං.
කුලපුත්තරූපො සප්පරියො න සෙවෙ.
තඤ්ඤං න සාධු තඤ්ඤං න සුච්ඡු
සුන්ධුච්ඡවධං භුඤ්ජසෙ කං.
4602. න වා පි මෙ සිවලී සො අභකෙඛා
යං හොති වත්තං ගිහිනො සුන්ධසස් වා,
යෙ කෙවි හොගා ඉධ ධනමලඤා
සබ්බො සො භකෙඛා අනවජජාති² වුත්තො.
4603. කුමාරිකේ³ උපසෙතියෙ නිවචං නිගළ⁴ මණ්ඩිනෙ,
කසමා තෙ එකො භුජො ජනති එකො තෙ න ජනති භුජො,⁵
4604. ඉමසමීං මෙ සමණ භතෝ පටිමුක්කා දුනිධුරා,⁶
සඬකාතා ජායතෙ සඤ්ඤ දුතියසෙසව සා ගති.
4605. ඉමසමීං මෙ සමණ භතෝ පටිමුක්කො එකනිධුරො,⁶
සො අදුතියො න ජනති මුනිභුතොව තිට්ඨති.
4606. විවාදපසනො දුතියො කෙනෙකො විවදිසස්ති,
තසස් තෙ සග්ගකාමසස් එකත්තමුපරොචතං.
4607. සුණසී⁷ සිවලී ගාථා කුමාරියා පවෙදිකා,
පෙසස්සියා මං ගරහිතො දුතියසෙසව සා ගති.
4608. අයං දෙවධා පථො භද්දෙ අනුච්ඡෙණ්ණා පථාවිහි,
තෙසං කං එකං ගණනාහි අභමෙකං පුනාපරං.
4609. නෙව මං කං “ පති මෙ ” ති මාහං “ හරියා ” ති වා පුන,
ඉමමෙව කථං කථයන්තා වුණං නගරප්‍රාගමුං.

1. අපුත්තමාරිව - මජ්ඣ. අජඤ්චධමාරිව - සා. අකුසුච්ඡවධ - ඵ.
2. අනවයෙ - මජ්ඣ.
3. කුමාරියෙ - මජ්ඣ. ඵ.
4. නිකල - මජ්ඣ.
5. දුනිවරා - මජ්ඣ. සා.
6. එකනිවරො - මජ්ඣ.
7. සුණසු - මජ්ඣ.

4600. අනුන් විසින් නිමැවුණු දෙන ලද ආහාරයකින් යැපෙව, මේ පිඬු සිභා යැපීම නම් නුවණැත්තන්ගේ සවිභාව ධර්මයකැ යි බියොවට අවවාද කෙළේ ය.

4601. ඉදින් යමක සතරවැනි බත් අනුභව කරන කලැ අනුභව නො කරන්නේ ද අනාථ මරණ ඇත්තේ ම ඤාධාවෙන් මිය යන්නේ ද, වැලි නැවරුණු අයහපත් අහර අනුභව කරන්නේ ද කුලපුත්‍ර සවිභාව ඇති සත්පුරුෂ තෙමේ මෙ බඳු අහර අනුභව නො කරන්නේ ය. මහරජ, යම් බල්ලකු ඉඳුල් කළ අහරක් ඔබ වළඳන්නහු නම් ඒ වැළඳීම යහපත් නො වේ. ශොභන නො වේ ය යි බියොව කීවා.

4602. එම්බා සිවලී දේවිය, ගිහියකු විසින් ද සුනඛයකු විසින් ද හැර දැමූ යමක් වේ නම් ඒ පිණිඝපාතය මා නො කෑ යුත්තක් නො වේ. මෙ ලෙව්හි දහැමින් ලද යම්කිසි හෝගයෝ වෙත් නම් ඒ සියල්ල අනුභව කටයුතු ය. නිවැරදි ය යි පැවැසුණු බව රජ තෙමේ කී ය.

4603. නිතර මව ළඟ සයනය කරන ස්වභාව ඇති එම්බල දරිය කවර හෙයින් තීගේ එක් අතක් ශබ්ද කෙරේ ද එක් අතක් ශබ්ද නො කෙරේ දැ යි රජ තෙමේ ළදරිය ගෙන් ඇසී ය.

4604. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අත්හි පැළඳි වළලු දෙකකි. ශබ්දය හටගන්නේ එකට හැපීමෙන් ය. දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ ම මේ ස්වභාවය වෙයි.

4605. ශ්‍රමණයන් වහන්ස, මාගේ මේ අතෙහි එක් වළල්ලක් දමන ලදී. දෙවැන්නක් නැති බැවින් එය නිශ්ශබ්ද ය. කෙලෙස් පහ කළ මුනිවරයකු මෙන් එය නිහඬ වූ සිටී.

4606. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පත් වූයේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවුරුන් සමග විවාද කරන්නේ ද? එහෙයින් සග සැප කැමැති ඒ ඔබට හුදෙකලා බව කැමති වේව යි ළදරිය කීවා ය.

4607. එම්බා සිවලී දේවිය, ළදරිය කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ය. වැඩකාරියක් වන ඔ නොමෝ දෙවැන්නක් ඇත්තහුගේ මැ මේ සවිභාවය වේ ය යි මට නිඤ් කළා ය.

4608-4609. සොඳුර, මඟීන් යන එන මෙ දෙමං සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනුව. නැවත මම අනික් මග ගනිමි. සිවලී දේවිය, මාගේ ස්වාමියා ය යි තී නො කියව. මම ද මාගේ භාය්‍යාව ය යි නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. මෙ බස කියන්නෝ මැ පුණ නම් නුවරට පැමිණියහ.

- 4610. කොට්ඨකෙ උසුකාරසස හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ,
තත්‍ර ච සො උසුකාරො (එකං දණ්ඛං උජුං කතං;)
එකඤ්ච චක්ඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨභමෙකෙන පෙකකිති.

- 4611. එවං නො යාධු පසසසී උසුකාර සුඤ්ඤාහි මෙ,
යදෙකං චක්ඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨභමෙකෙන පෙකකිසී.

- 4612. චීහි සමණ චක්ඛුහි වීසාලං වීය බායති,
අසම්පජා පරං¹ ලීඛිං නුජජුභාවාය කපපති.

- 4613. එකඤ්ච චක්ඛුං නිග්ගඤ්ඤ පීඨභමෙකෙන පෙකකිනො,
සම්පජා පරමං ලීඛිං උජුභාවාය කපපති.

- 4614. විවාදපපන්නො දුතියො කෙනෙනො විවදීසසනී,
තසස තෙ සග්ගකාමසස එකත්තමුපරොචනං.

- 4615. සුඤ්ඤි සීචලී ගාථා උසුකාරෙණ පචෙදීතා,
පෙසසියා² මං ගරහීඤ්ඤා දුතියසෙසව සා ගති.

- 4616. අයං දොධා පථො හදෙ අනුචිණ්ණො පථාවීහි,
තෙසං ඤං එකං ගණ්ඤාහි අභමෙනං සුනාපරං.

- 4617. නෙච මං ඤං “පතී මෙ” ති මාහං “හරියා” ති වා සුත,
මුඤ්ඤාවීසිකා³ පවාලනා එකා විහර සීචලී ති.

මහාජනකජාතකං දුතියං.

1. පරමං - මජ්ඣං.
2. පෙසියා - මජ්ඣං.
3. මුඤ්ඤාවෙසිකා - මජ්ඣං.

4610 එහි රජ තෙමේ තමන් අනුභව කරන වේලාව පැමිණි කල හී වඩුවාගේ කොටුව වෙත පැමිණ සිටියේ ය. එහි ද ඒ හී වඩුවා එක් ඇසක් වසා එක් ඇසින් ඇදය බලයි.

4611. යහළු හී වඩුව, මෙසේ මැනැවින් බලන්නෙහි නම් මාගේ බස් අසව. එක් ඇසක් පියා එක් ඇසකින් බලව යන යමක් ඇත්නම් එය යි.

4612. පින්වත් ශ්‍රමණයන් වහන්ස, දැසින් බලන කල විශාල වූවාක් මෙන් වැටහෙයි. ඇද තැනට නො පැමිණ ඇද නැති කරන්නට සුදුසු නො වේ.

4613. එක් ඇසක් පියාගෙන එක් ඇසකින් ඇද බලන්නහුට ඇද තැන බලා සෘජු කිරීම සුදුසු වේ.

4614. දෙවැන්නක ඇත්තේ විවාදයට පැමිණියේ වෙයි. හුදෙකලා වූයේ කවරකු සමග විවාද කරන්නේ ද? ස්වර්ගයට යනු කැමති ඒ ඔබට හුදෙකලා වීම කැමති වේව යි හී වඩු තෙමේ අවවාද කෙළේ ය.

4615. එම්බා සිවලී දේවිය, හී වඩුවා කියූ ගාථා ඇසුවෙහි ද? දෙවැන්නක ඇත්තහුගේ මේ ස්වභාවය යි කියා හී වඩුවා මට අපහාස කෙළේ ය.

4616-4617. සොළුර මහින් යන එන මේ දෙම. සන්ධියෙකි. මෙයින් තී කැමති මහක් ගනු. ඉක්බිති මේ අනික් මහ මම ගනිමි. මගේ සැමියා යැ යි තී මට නො කියව. මම ද මගේ භාය්‍යාව ය යි නැවත නො කියමි රජ තෙමේ කී ය. එම්බා සිවලී දේවිය, වෙන් කොට ගත් මුදු තණ ගොබය මෙන් තී හා නැවත එක් නොවී මම තනි වැ වසන්නෙමි. තී ද තනි වැ වසව යි ඇයට අවවාද කෙළේ යැ යි වදළහ.

දෙවන මහාජනක ජාතක යි.

3. සාමජාතකං

4618. කො නු මං උසුනා විජ්ඣා පමනං උදහාරකං,¹
 බතතියො බ්‍රාහ්මණො වෙසෙසා කො මං විද්ධා නිලියසී.²
4619. න මෙ මංසානි ඛජ්ජානි වමෙමනඤ්ඤො න විජ්ජති,
 අථ කෙන නු වණෙණන විද්දොයාං මං අමඤ්ඤථ.
4620. කො වා කං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං,
 පුටො මෙ සමම අකබ්භි කිං මං විද්ධා නිලියසී.
4621. රාජාහමසම් කාසීනං පිලියකෙඛාති මං විදු,
 ලොභා රඨං පහසාන³ මීගමෙසං⁴ වරාමහං.
4622. ඉසසඤ්ඤවසම් කුසලො දුඤ්ඤමොති විසුඤ්ඤො,
 නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤො ආගතො උසුජාතනං.
4623. කිඤ්ඤ කසස වා පුතොසී කථං ජානෙමු තං මයං,
 පිතුතො අතතො වාපි නාමගොතං පවෙදය.
4624. නෙසාදපුතො හදුනො සාමො ඉති මං ඤ්ඤො,
 ආමනාසිංසු ජීවනං ස්වාජේචාහං⁵ ගතො සයෙ.
4625. විද්දොසම් පුටුසලෙන සවිසෙන යථා මීගො,
 සකමති ලොභිතෙ රාජ පසස සෙම් පරිපුටො.
4626. පට්ටම⁶ගතං සලලං පසස විහාමි⁷ ලොභිතං,
 ආතුරො ත්‍යානු පුච්ඡාමි කිං මං විද්ධා නිලියසී.

1. උදහාරකං - මජ්ඣිමං.
 2. නිලියසී - මජ්ඣිමං.
 3. පහසාන - මජ්ඣිමං, සා.
 4. මීගමෙසං - මජ්ඣිමං.
 5. ස්වාජේචාහං - මජ්ඣිමං.
 6. පට්ටම - මජ්ඣිමං, සා.
 7. විහාමි - මජ්ඣිමං, ජීවොමි - සා.

3. සාම ජාතකය

4618. දිය ගෙන යන්නට ප්‍රමාද වූ මට ඊයෙන් විද්දේ කවරෙක් ද? රජ, බමුණු, වෙළෙඳ යන ආදී සිවු පිරිසෙන් කවරෙක් මට විදූ සැඟවුණේ දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇසී ය.

4619. මාගේ මස් කෑ යුතු නො වේ. සමීන් ද වැටෙක් නැත. එසේ ඇති කල මට කවර කරුණෙකින් විදියයුතු යැයි සිතනු දැයි කී ය.

4620. නුඹ කවරෙක් හෝ වෙහි ද? කවරකුගේ පුතෙක් හෝ වෙහි දැයි අපි කෙසේ තා දනිමු ද? යහළුව, මා විවාරන ලද්දේ කියව. කවර හෙයින් මා විදූ සැඟවුණෙහි දැයි සාම කුමාර තෙමේ ඇසී ය.

4621. කසිරට රජ නම් මම වෙමි. පිළියක් නමින් මා දනිති. මස් ලොබින් රට හැර මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4622. දුනු සිප්හි ද දක්ෂ වෙමි. සහසසඝාම නම් දුන්න නහන්නට පිළිවන් බැවින් දළ්භධමම යැයි ප්‍රකට ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතා ද නො මිදේ යැයි පිළියක් රජ කී ය.

4623. තෙපි ද කවරකුගේ පුතෙක් දැයි අපි නොප කෙසේ දනිමු ද? පියාණන්ගේ හෝ තමන්ගේ නාමගොත්‍ර කියන්නැයි රජ තෙමේ කී ය.

4624. මහරජ, නොපට යහපතක් වේවා! මම වනාහි වැදි පුතෙක් වෙමි. ජීවත්වන මාගේ නැයෝ 'සාම' කියා මා ඇමැතුහ. අද ඒ මම මෙසේ මරුමුවට පැමිණියෙමි සයනය කරමි.

4625. මහරජ, විස සහිත මහත් ඊයකින් මුවකු මෙන් විදින ලද්දෙමි වෙමි. බලනු මැනැවැ. තම ලේ විලෙහි ගැසුණේ හොවිමි.

4626. ඊතලය වම් පසින් ඇතුළු වී දකුණැලයෙන් නික්මිණි. ලේ වමාරමි. මා කවර හෙයින් විදූ සැඟවුණෙහි දැයි නොප විවාරමි.

4627. අපිනමභි භඤ්ඤානෙ දීපි නාගො දුනොති භඤ්ඤාමෙ,
අථ කෙන නු වණේණන විදොධයාං මං අම ඤ්ඤාථ.

4628. මීගො උපට්ඨිතො ආසි ආගතො උසුපාතනං,
නං දීඨවා උඛිඤ්ඤි සාම¹ තෙන කොධො මමාවිසි.

4629. යථො යරාමි අඤ්ඤානං යතො පනොසමි විඤ්ඤනං,
න මං මීගා උතතසනති² අරඤ්ඤා යාපදනිපි.

4630. යතො නිධිං පරිහරිං යතො පනොසමි යොබ්බනං,
න මං මීගා උතතසනති අරඤ්ඤා යාපදනිපි.

4631. භීරු කිමපුරිසා රාජ පබ්බතෙ ගඤ්ඤාදනෙ,
සච්චොදමානා ගච්ඤාම පබ්බතාති වනානි ව;
අථ කෙන නු වණේණන උතත්තසෙ යො මීගො මමං.

4632. න තද්දසා³ මීගො සාම කිනතාහං අලිකං⁴ හණ,
කොධලොභාභිභූතොහං උසුං තෙ නං අවසසජිං.

4633. කුතො නු සමම ආගමම කසස වා පභිතො කුචං,
උදහාරො නදිං ගච්ඤ ආගතො මීගසමමනං.

4634. අඤ්ඤා මානා පිතා මයනං තෙ හරාමි බ්‍රහාවතෙ,
තෙසාහං උදහාරකො⁵ ආගතො මීගසමමනං.

4635. අඤ්ඤා නෙසං උසාමකනං අථ සාහසස ජීවිතං,
උදකසස ව අලාභෙන මඤ්ඤා අඤ්ඤා මරිසසරෙ.

1. උඛිඤ්ඤි සාමි - මඡසං.
2. උතතසනති - මඡසං. සා.
3. න නං තස - මඡසං. සා.
4. අලිකො - මඡසං,
5. උදකං හාණ - ඡෙසං.

4627. සම නිමිති කොට අඳුන් දිවියා නසනු ලැබෙයි, දළ නිමිති කොට ඇතා නසනු ලැබෙයි. එසේ නම් මා විදියයුත්තකු මෙන් කවර හෙයින් සිතී දැ යි සාම කුමාරයා ඇසී ය.

4628. පින්වත, ඊ පහරට පැමිණි මුවෙක් ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. තොප දක්මෙන් මුවා හය වී ගියේ ය. එයින් මට තරහ උපනැගී රජ තෙමේ කී ය.

4629. යම කලෙක සිට තමන් සිහි කෙරෙමි ද යම් කලෙක සිට නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද, මේ තාක් වනයෙහි වණ්ඩ වූ වන මුවෝ ද මා දැක බිය නො වෙති.

4630. යම් කලෙක පටන් වැහැරී සිවුරු පරිහරණය කෙරෙමි ද යම් කලෙක පටන් තරුණ බවට පැමිණියෙමි ද මේතාක් වණ්ඩ මාගයෝ ද මා දැක හය නො වෙති.

4631. මහරජ, ගනිමාධන පර්වතයෙහි හය ජනක කිම්පුරිසයෝ ද වෙති. පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද ඔවුන් සමග සතුටින් ගමන් කරමු. එසේ ඇති කල කවර හෙයින් ඒ මුවා මා දැක බිය වන්නේ දැ යි සාම කුමර ඇසී ය.

4632. එමබා සාම කුමරුනි, මුවා තොප නො දැක්කේ ය. මම ඔබට කවර හෙයින් බොරු කියමි ද? ක්‍රොධයෙන් ද ලොභයෙන් ද මධ්‍යා ලද සිත් ඇති මම ඒ ඊය තොපට විද්දෙමි රජ තෙමේ කී ය.

4633. යහළුව, කවර තැනෙකින් හෝ අවුන් දිය ගෙනෙන්නට ගහට යව යි කවරකු විසින් හෝ එවූ තෙපි මුවන්ගේ ය යි යම්මත මේ විලට ආවහු දැ යි ඇසී ය.

4634. මහරජ, මාගේ මව්පියෝ අභියෝ ය. මේ මහා වනයෙහි සිට මම ඔවුන් පොෂණය කරමි. ඔවුන්ට දිය ගෙන යන මම මේ මිහසම්මත නම් විලට ආයෙමි යි සාම කුමාරයා කී ය.

4635. ඒ මාගේ මව්පියන්ට හොඳන පමණක් ඇත. එකල්හි සදවසක් දිවි පවත්තේ ය. ඒ අද මව්පියෝ දිය නො ලැබීමෙන් මැරෙන්නාහු යැ යි සිතමි.

4636. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච අමමිං න පසසාමී ඛං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

4637. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං ලබ්භාහි පුමුනා ඉදං,
යඤ්ච තාතං න පසසාමී තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

4638. සා නුන කපණො අමමා චිරරක්ඛාය රුච්ඡති,¹
අධිඨරතෙහෙ ව රතෙහෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.

4639. සො නුන කපණො තාතො චිරරක්ඛාය රුච්ඡති,
අධිඨරතෙහෙ ව රතෙහෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.

4640. උටඨානපාරිවරියාය පාදං² සමබාහනසස ව,
“සාම තාතා” ති විලපනතා හිණ්ඨසසනන්³ බ්‍රහාවතො.

4641. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම,
යඤ්ච අපෙධි න පසසාමී මඤ්ඤඤ හෙසසාමී⁴ ජීවිතං.

4642. මා බාළහං පරිදෙවෙසි සාම කල්‍යාණදසසන,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

4643. ඉසසතෙච වසමි කුසලො දළහධමෙමාති විසසුතො,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

4644. මීභානං විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කමමකරො හුජා හරිසසං තෙ බ්‍රහාවතො.

1. රුච්ඡති - මජ්ඣ., සා., වී.
2. පාද - මජ්ඣං.
3. හිණ්ඨසසනන් - මජ්ඣං.
4. න මෙ හිසසාමී - මජ්ඣං.

4636. මට මේ දුක එබඳු දුකක් නම් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය, මැණියන් නො දකිමි යන යම් දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4637. මෙය මට එවැනි දුකක් නො වේ. පුරුෂයකු විසින් මෙය ලැබියයුතු ය. පියාණන් නො දකිමි යන මේ දුකක් වේ ද එය මට මෙයට වැඩි දුකෙකි.

4638. ඒ මාගේ බැඟෑපත් මැණියෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැලෙන්නාහ.

4639. ඒ මාගේ බැඟෑපත් පියාණෝ ඒකාන්තයෙන් මැදියම් රැයෙහි ද පැසුළු රැයෙහි ද බොහෝ කලක් හඬන්නාහ. කුඩා විලක් මෙන් වියැලෙන්නාහ.

4640. මහරජ, දිවා රෑ නැඟී සිටි වියඳයෙන් ඔවුන්ට මෙහෙ කිරීමෙන් ද අත් පා මිරිකීමෙන් ද උවටැන් කෙළෙමි. ඔහු පුත සාම යැ යි වැළැපෙමින් මේ වනයෙහි ඇවිදිනාහු ය.

4641. ජීවිතය හැර දමන්නෙමි යන යමක් වේ ද අද මව්-පියන් නො දකිමි යි යන යමක් ඇද්ද මේ දෙවැනි ශෝක උල මා හද කම්පා කෙරේ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4642. සාම නම් කලාණ දර්ශනය දැඩි කොට නො වැලැ-පෙව මම කටයුතු කරන්නෙක් වූ මේ මහවෙනෙහි තොප මව්-පියන්ට උපසථාන කළාක් මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි.

4643. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද මම දක්ෂයෙක්මි. දළ්භධර්මය යි ප්‍රකට වූ මම කටයුතු කරන්නෙක් වූ මේ මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ ඒ මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගන්නෙමි.

4644. සිංහාදි වන මාගයන් කා ඉතිරි කළ මස් ද වනයෙහි අල මුල් ද පලවැල ද සොයා මම කටයුතු කිරීමෙන් මහවන මැද නුඹ මෙන් නුඹගේ මව්පියන් රැක බලා පෝෂණය කරන්නෙමි.

62 ජාතකපාළි-මහානිපාතෝ

- 4645. කතමං තං වනං සාම යඤ්ච මාතා පිතා කච,
අභං තෙ තථා භරිසසං යථා තෙ අභරී තුවං.
- 4646. අයං එකපදී රාජ යො යං උසසීසකෙ මම,
ඉතො ගතො අධිකකොසං තඤ්ච තෙසං අගාරකං;
තඤ්ච මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු ඉතො ගතො.
- 4647. නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන,
අඤ්ඤා මාතා පිතා මඤ්ඤං තෙ භරසු බුභාවතෙ.
- 4648. අඤ්ඤාලිං තෙ පග්ගණොමී කාසිරාජ නමස්සු තෙ,
මාතරං පිතරං මඤ්ඤං වුඤ්ඤො වජ්ජාසි වජ්ජනං.
- 4649. ඉදං වජ්ජාන සො සාමො සුචා කලායාණදාසො,
වුච්ඡිතො වීසවෙගෙන වීසඤ්ඤී සමපජ්ජථ.
- 4650. ස රාජා පරිදෙවෙසි බහුං කාරුඤ්ඤසංභිතං,
අජරාමරො වභං ආසිං අජෙජතං¹ ඤ්ඤි නො පුරෙ;
සාමං කාලකතං දීඤ්ඤා “නඤ්ඤි මච්චසස නාගමො”.
- 4651. යසු මං පතිමනොති සවීසෙන සමපපිතො,
ඤ්ඤාජෙචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්ඤී මහිභාසති.
- 4652. නිරයං නුන ගච්ඡාමී එඤ්ඤ මෙ නඤ්ඤි සංසයො,
තද්දහී පකතං පාපං වීරරතාය කිබ්බිසං.
- 4653. භවනති තසස වතොරො ගාමෙ කිබ්බිසකාරකො,
අරඤ්ඤා නිමමනුසසමති කො මං වතකුමරහති.

1. යඤ්ච - මජ්ඣං.
2. අජ්ජාඤ්ඤාමී - මජ්ඣං, අජෙජතං ඤ්ඤි - සඤ්ඤා.

4645. පින්වත් සාමය, නුඹගේ ඒ මව්පියෝ කවර තැනෙක වෙසෙත් ද ඒ කවර වනයක් ද? නුඹ මව්පියන් පොෂණය කෙළේ යම්සේ ද මම ද ඔවුන් එසේ පෝෂණය කරන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4646. මහරජ, මගේ හිස පැත්තෙන් යම් ඒක පදික මහෙක් වේ ද මේ මහින් ගොස් ශබ්ද ඇසෙන දුර පමණින් බාගයක් හෙවත් අඩ හඬසනක් පමණ දුර යම් තැනක් වේ ද මව්පියන් වෙසෙන ගෙය එහි ය. මේ මගින් එහි ගොස් ඔවුන් පෝෂණය කරන්නැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4647. කසී රජතුමනි, ඔබට මාගේ නමස්කාරය වේවා! කසීරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! මාගේ මව්පියෝ අන්ධයෝ ය. මහවනයෙහි ඔවුන් පෝෂණය කරව.

4648. කසීරජතුමනි, ඔබට ඇදිලි බදිමි. ඔබට නමස්කාර වේවා! මා කියන ලද්දේ මව්පියනට මා වැන්ද බව කියනු මැනවැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4649. තරුණ කලාණ දර්ශන ඇති ඒ සාම කුමාර තෙමේ මේ බස කියා විෂවේගයෙන් සිහිවුළා වූයේ විසංඤ බවට පැමිණියේ ය.

4650. එ රජ තෙමේ මම මෙපමණ කල් ජරා මරණ නැත්තෙක් යැ යි සිතීමි. අද කලුරිය කළ සාම කුමරු දක කිසිවකුටත් මරුගේ නො පැමිණීමක් නැතැ යි දැනගනිමි. මින් පෙර එසේ නො දැක්කෙමි. කරුණා සහගත වැ බෙහෙවින් වැලැ-පුණේ ය.

4651. විෂ සහිත ඊයෙන් විදිනු ලැබූ යමෙක් මා සමඟ දැන් කථා කෙළේ ද හේ තෙමේ මෙබඳු මරණයකට පැමිණි කල කිසිවකුදු කථා නො කෙරේ.

4652. එකල මා කළ පාපය බොහෝ කල් දුක් විදීමට සමර්ථ දරුණු වූ කර්මයෙකි. ඒකාන්තයෙන් මම නරකයට යමි, මෙහි මට සැකයක් නැත.

4653. පව් කරන තැනැත්තාහට අපරාධ කරුවෙකු යි ගමෙහි නින්දා කරන්නෝ වෙති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට නින්දා කරන්නට කවරෙක් සුදුසු වේ ද?

- 4654. සාරයනති හි කම්මානි ගාමෙ සංගච්ඡ මානවා,
අරභෙඤ්ඤ නිම්මනුසස්සමඤ්ඤ කො නු මං සාරධිස්සති.
- 4655. සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගතිමාදනො,
රභෙඤ්ඤව අනුකමපාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
- 4656. ආගුං කරි මහාරාජ අකරා¹ කම්මෙදුකකටං,
අදුසකා පිතා පුත්තා තයො එකුසුතා හතා.
- 4657. එහි තං අනුසිකකාමී යථා තෙ සුගතී සියා,
ධම්මෙනතෙකි² වනෙ පොස මභෙඤ්ඤභං සුගතී තයා.
- 4658. ස රාජා පරිදෙවිඤ්ඤා ඛණං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
උදකකුම්භමාදය පකකාමී දකඛිණාමුඛො.
- 4659. කස්ස නු එසො පදසඤ්ඤෙ මනුස්සසෙසව ආගතො,
නෙසො³ සාමස්ස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
- 4660. සනතං හි සාමො වජනි සනතං පාදනි ඤ්ඤනති,⁴
නෙසො සාමස්ස නිගෙසාසො කො නු කම්මසි මාරිස.
- 4661. රාජාහමසමි කාසිනං පිළියකෙඛානි මං විදු,
ලොභා රධං පහඤ්ඤාන⁵ මිගමෙසං⁶ වරාමහං.
- 4662. ඉස්සතෙච්ච වසමි කුසලො දළභධම්මොති විසසුතො,
නාගොපි මෙ න මුඤ්ඤියා ආගතො උසුපානනං.
- 4663. සවාගතනොත මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගනං,
ඉස්සරොසි අනුපපතො යං ඉධකී පවෙදය.
- 4664. තිඤ්ඤානානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලානි බුද්ධකප්පානි භුඤ්ඤ රාජ වරං වරං.

- 1. අකරි - මජ්ඣ. සං. ව. අකාර - පිචු.
- 2. ධම්මෙන තෙ - මජ්ඣ.
- 3. නො - මජ්ඣ.
- 4. නෙයනි - මජ්ඣ.
- 5. පහිඤ්ඤාන - මජ්ඣ.
- 6. මිගමෙසො - මජ්ඣ.

4654. ගමහි මිනිස්සු එක් වැ කළ කම් සිහි කරවති නොහොත් වෝදනා කරති. මිනිසුන් නැති මේ වනයෙහි මට කවරෙක් වෝදනා කරන්නේ දැ යි පිළියක් රජ වැලැපුණේ ය.

4655. එකල 'බහුසෝදරී' නමැති දේවතා තොමෝ ගැඹුරු මාදන පර්වතයෙහි අතුරුහන් වූවා රජහට ම අනුකම්පාවෙන් මේ ගාථා කියූ.

4656. මහරජ, රජතෙම මහත් අපරාධයක් කෙළේ ය. කෙළේ ඉතා ලාමක-පහත් ක්‍රියාවකි. නිදෙස් මවපිය දෙදෙනා ද පුතා ද යන මේ තිදෙන එක හී පහරින් නසන ලදහ.

4657. මහරජ, මෙහි එනු මැනැවි. යම්සේ ඔබට සුගතියක් වන්නේ නම් එසේ ඔබට අනුශාසනා කරමි. මහවනයෙහි ඒ අද මවපියන් සාම කුමරු මෙන් දැහැමින් පෝෂණය කිරීමෙන් රැක බලාගනු. ඔබ මෙසේ කළ කල සුගතියට යන්නහු යයි මම සිතමි යි දෙවදු කියූ.

4658. ඒ පිළියක් රජ තෙමේ කරුණා සහගත වැ (සොවින්) බොහෝ වැලැපෑ දිය කළය රැගෙන දකුණු දිග බලා නික්මැ ගියේ ය.

4659. මෙහි ආ මිනිසකුගේ වැනි මේ පියවර ශබ්දය කවරකුගේ ද මේ පා ශබ්දය සාම කුමාරයාගේ ද? ඒ ශබ්දය නම් නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු ද?

4660. සාම කුමරු සන්හුන් ලෙස එයි. සන්හුන් වැ පා තබයි. මේ ශබ්දය නම් සාම කුමරුගේ නො වේ. පින්වත, මෙහි ආ තෙපි කවරහු දැ යි දුකල පණ්ඩිත නම් වන සාම කුමරුගේ අක්‍රී පියා ඇයි ය.

4661. පින්වත, මම කසිරට වැසියන්ගේ රජ වෙමි. පිළියක් රජ නමින් මා දනිති. මස් ලොබින් රට හැර අවුත් මම මුවන් සොයමින් හැසිරෙමි.

4662. ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද දක්‍ෂ වෙමි. දළ්භධර්ම ය යි ද ප්‍රසිද්ධ ය. මාගේ ඊ පහරට පැමිණි ඇතෙක් ද එයින් නො මිදේ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4663. මහරජ, ඔබට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. තවද ඔබට අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා. මෙහි පැමිණියේ අපට අධිපති වෙහි ය. මෙහි කැමති යමක් ඇත් නම් එය පිළිගනු මැනැවි.

4664. විලිකුන් කිහිරි ද මොර ද මී ද මිහිරි එරමිණිය ද යන කුඩා එල වර්ග මෙහි බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ එල අනුභව කළ මැනැවි.

- 4665. ඉදමි පානීයං සීනං ආහතං ගිරිගඛ්භරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ඤං අභිකඛ්ඛසි.
- 4666. නාලං අක්ඛා චනෙ දඬුං කො නු මෙ¹ ඵලමාහරී,
අනක්ඛසෙසචයං සමමා නිවාපො² මඤ්ඤා ධායති.
- 4667. දහරො යුචා නාතිබ්‍රහා සාමො කලාණදසසනො,
දීසසස කෙසා අසිතා අථො සුනඤ්ඤවෙලලිතා.
- 4668. සො හචෙ ඵලමාහනා ඉතො ආද කමණ්ඤලුං,
නදිං ගතො උදහාරො මඤ්ඤා න දුරමාගතො.
- 4669. අහං තං අචධිං සාමං යො තුඤ්ඤං පරිචාරකො,
යං කුමාරං පච්චෙදෙඨ සාමං කලාණදසසනං.
- 4670. දීසසස කෙසා අසිතා අථො සුනඤ්ඤවෙලලිතා,
තෙසු ලොභිතලිතෙසු සෙති සාමො මයා හතො.
- 4671. කෙන දුකුලමනෙනසී “හතො සාමො”ති වාදිතා,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4672. අසසඤ්ඤච තරුණං පචාලං මාලුතෙරිතං,
“හතො සාමො” ති සුඤ්ඤාන හදයං මෙ පච්චෙධති.
- 4673. පාරිකෙ කාසිරාජායං සො සාමං මීගසමමනෙ,
කොධසා උසුනා විජ්ඣති තසස මා පාපමිච්ඡමො.
- 4674. කිච්ඡා ලදොධා පියො පුතො යො අක්ඛ අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ කථං විතං න කොපයෙ.
- 4675. කිච්ඡා ලදොධා පියො පුතො යො අක්ඛ අහරී චනෙ,
තං ඵකපුතං සාතිමඤ්ඤ අකෙකාධං ආහු පඤ්ඤිතා.

1. චො - මජ්ඣං, සනා.
2. නිවාතො - මජ්ඣං.

4665. පර්වත ගුහාවෙන් ගෙනා මේ සිහිල් පැන් වෙයි. ඉදින් මහරජ, තෙපි කැමැත්තහු නම් බොහු මැනවැයි පිළියඳර කථා වගයෙන් පැවසී ය.

4666. අන්ධයෝ වනයෙහි මේ එලවර්ග දක්නට නො හැක්කෝ වෙති. මෙය ගෙනාවේ කවරෙක් ද? මේ යහපත් පළතුරු රැස්-කිරීම අද නො වුවකුගේ කටයුත්තක් මෙන් මට වැටහේ යයි රජ තෙමේ කී ය.

4667. තරුණ යෞවන ඉතා නො මහත් සාම කුමාරයා යහපත් දැකුම් ඇත්තෙකි. තවද ඔහුගේ දිගු කාලවර්ණ කෙස් මස් කොටන කැති අග මෙන් නැමුණේ ය.

4668. ඒ සාම කුමාරයා පලවැල ගෙනවුත් තබා මෙයින් කමඬලාව රැගෙන දිය ගෙනෙන්නට මිගසමමන ගඟට ගියේ දැන් ළඟ මැ ඇතැයි හඟිමි යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4669. තොප මෙහෙ කරන යමෙක් වේ ද යහපත් දැකුම් ඇති සාම යැයි යම් කුමාරයකුඟට කියන්නහු ද ඒ කුමරු මුවෙකැයි සිතා මම විදූ මැරීමි.

4670. ඔහුගේ දික් වූ කෙශ කලාපය කාලවර්ණ ය. සුන නම් මස් කොටන කැති අග මෙන් වක් වූ කෙසග ඇත. ලේ තැවරුණු ඒ දිගු නිල් කෙශකලාපයෙහි වැනි රැ මා විසින් මැරූ සාම කුමාර තෙමේ වැලිතලාවෙහි හොත්තේ යයි පිළියක් රජ තෙමේ කී ය

4671. එමබා දුකුල පණ්ඩිතයෙනි, සාම කුමාරයා නැසුවේ යයි කියන කවරකු හා කථා කරන්නහු ද? සාම කුමාරයා නසන ලද්ද යි අසා මාගේ හෘදය කම්පා වේ.

4672. සුළඟින් කම්පා වන ඇසකු ළපල්ලක් මෙන් සාම කුමාරයා නසන ලද්ද යි අසා මා හද වෙවුල යි පාරිකා නම් අන්ධ මවු කී ය.

4673. එමබා පාරිකාවනි, ඒ මේ කසිරප මිගසමමන නම් ගං ඉවුරෙහි දී මුවා මරමි යි ක්‍රොධ සිතින් සාම කුමාරයාට ඊයකින් විද්දේ ය. රජුට අපි පව සිතිවිලි නො කැමැත්තෝ වෙමු යි පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4674. දුකසේ ලැබූ යම් ප්‍රිය පුතෙක් අන්ධ අප වනයෙහි දී රැක බලා පොෂණය කෙළේ ද ඒ එක මැ පිය පුතු මැරූ ඔහු කෙරෙහි කෙසේ නම් සිත කෝප නො කෙරෙමි ද යි මවු ඇසූ ය.

4675. දුකින් ලැබූ ප්‍රිය පුත්‍ර යම් කුමාරයෙක් මහවනයෙහි අද මවුපියන් පොෂණය කෙළේ නම් ඒ එක මැ පුතු නැසූ කලැ ද ක්‍රොධ නො කිරීම මැනවැයි දුකුල පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

4676. මා බාලහං පරිදෙවෙථ “හතො සාමා” ති වාදිනා,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනො.

4677. ඉසසසෙඨ වසමි කුසලො දළහධමෙමාති විසසුතො,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනො.

4678. මීගානං¹ විසාසමනෙවසං වනමුල ඵලානි ව,
අහං කමමකරො හුක්වා හරිස්සාමි බ්‍රහාවනො.

4679. නෙස ධමෙමා මහාරාජ නෙතං අමෙහසු කප්පති,
රාජා කුමසි අමනාකං පාදෙ වජ්‍රම නෙ මයං.

4680. ධමමං නෙසාද හණථ කතා අපචිතී තයා,
පිතා කුමසි අමනාකං මාතා කුමසි පාරිකෙ.

4681. නමො තෙ කාසිරාජස්ත්‍රී නමො තෙ කාසිවංචිත,
අඤ්ඤිං තෙ පගණහාම යාව සාමානුපාපය.

4682. තස්ස පාදෙ පමජ්ජනා² මුඛඤ්ඤි භුජදසසනං,
සංසුමහමාතා අත්තානං කාලමාගමයාමසෙ.

4683. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති වජෙව පතීතො ජමා.

4684. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති සුරියොව පතීතො ජමා.

4685. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති පංසුතා පතිකුණ්ඨිතො.

4686. බ්‍රහා වාලමීගාකිණ්ණං ආකාසනං පදිසසති,
යත් සාමො හතො සෙති ඉධෙව වසථ අසසමෙ.

4687. යදි තත් සහස්සානි සතානි නහුතානි ව,
නෙවමහකාං හයං කොචි වනො වාලෙසු විජ්ජති,

1. මගානං - මජ්ජං.
2. පවචනනා - චී. සමජ්ජනනා - මජ්ජං. සා.

4676. පින්වත්නි, සාම කුමරු නැසීනැ යි කීමෙන් දැඩි කොට නො වැලඳුණ මැනැවි. මම උපසායකයෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කරන්නෙමි.

4677. මම ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද දැණ වෙමි. දැනුධර්මය යි ප්‍රසිද්ධ මම උවටැන් කරන්නෙක් වූ මේ මහවනයෙහි නොප පෝෂණය කොට රැක බලා ගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4678. සිංහාදී වන මාගයන් කා දැමූ මස් ද අල මුල් පල-වැල ද සොයමින් මම උපසායකයෙක් වූ මහවනයෙහි නොප දෙදෙනා පෝෂණය කොට රැක බලාගන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

4679. මහරජ, මේ සභාව ධර්මයක් නො වේ. මෙය අපට නො හොබී. ඔබ අප රජතුමා ය. අපි ඔබ පා වදිමු යි කීහ.

4680. පින්වත් වැදී පුතුනි, ඔබ දහම් දෙසන්නහු ය. සත්කාර ද කරන ලදී. දුකුල පණ්ඩිතයෙහි අද පටන් ඔබ මාගේ පියාණෝ ය. එමබා පාරිකාවනි, ඔබ ද මාගේ මැණියෝ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

4681. කසී රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා! කසිරට වර්ධනය කරන පින්වතුනි, ඔබතුමන්ට නමස්කාර වේවා! ඔබට ඇදිලි බිඳිමි. සාම කුමාරයා යම් තැනෙක වේ ද එතැනට අප පමුණුවනු මැනැවි.

4682. ඔහුගේ පා පිරිමදිමින් දකුම්කලු මුහුණු පිරිමැද බලා ළං කොට ඔහු සමඟ මරණයට පත්වන්නෙමු. යි ඒ අද මව්පියෝ කීහ.

4683. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු වන්දුයා මෙන් සයනය කරයි ද එ පෙදෙස වණ්ඩමාගයන් ගැවැසී ගත් ඉතා උස් භූමියකි. එය අහසේ කෙළවර සේ පෙනෙයි.

4684. නැසුණු සාම කුමාරයා යම් තැනෙක බිම වැටුණු සුයඹ දිවා පුත්‍රයා මෙන් හොත්තේ ද එ පෙදෙස වණ්ඩ වනමාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් බිමකි. එ පෙදෙස අහසේ කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4685. යම් තැනක නැසුණු සාම කුමාරයා පසින් වැකුණේ හො වී ද එ පෙදෙස වල් මාගයන්ගෙන් ගැවැසීගත් උස් භූමියකි. අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ.

4686. සාම කුමාරයා යම් තැනක නැසුණේ ද එතැන වන මාගයන් ගැවැසීගත් ඉතා උස් ප්‍රදේශයකි. එය අහස් කෙළවර මෙන් පෙනේ. එහෙයින් මේ අසපුවෙහි මැ වාසය කරන්නැ යි රජ තෙමේ කී ය.

4687. මහරජ, සියක්, දහක්, දසදහක් ද වනමාගයෝ ඇත්තාහු මේ වනයෙහි අපට මෙතෙක් සිදුවන භයක් ඔවුන්ගෙන් නැතැ යි ඔහු කීහ.

4688. තතො අක්ඛානමාදය කාසිරාජා බ්‍රහාවනෙ,
 හතෙ ගහෙත්වා පක්කාමී යත් සාමො හතො අහු.
4689. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණෙඤඤ චන්දංච පතිතං ඡමා.
4690. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණෙඤඤ සුරියංච පතිතං ඡමා.
4691. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
 අපච්ඤං බ්‍රහාරණෙඤඤ කරුණං පරිදෙවසුං.
4692. දිස්වාන පතිතං සාමං පුත්තකං පංසුකුණ්ඨිතං,
 බාහා පග්ගඤ්ඤ පක්කන්දුං “අධම්මො කිර හො” ඉති.
4693. බාළහං බොසි තුවං සුත්තො සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.
4694. බාළහං බොසි තුවං මත්තො සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.
4695. බාළහං බො තං පමත්තොසී¹ සාම කල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.
4696. බාළහං බොසි තුවං කුඤ්ඤා² සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.
4697. බාළහං බොසි තුවං දිත්තො³ සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.
4698. බාළහං බො තංසි විමනොසි සාමකල්‍යාණදස්සන,
 යො අජෙජචං ගතෙ කාලෙ න කිඤ්චි මභිභාසසි.

1. පසුත්තොසි - මජ්ඣං.
 2. පකුඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 3. පදිත්තො - මජ්ඣං.

4688. ඉක්බිති කසිරප තෙමේ චිහවනයෙහි අක්ඛ වූ ඔවුන්ගේ අත් අල්වා ගෙන සාම කුමරු නැසුණේ යම් තැනෙක නම් එ තැනට ගියේ ය.

4689. මහවනයෙහි හැරදවූ මිනීමත වැටුණු සඳමඬල මෙන් වීත් කා ඇඳවැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් පුත්‍රයා දැකූ.

1001 4690. වනයෙහි හැරදවූ බිම හුණු හිරුමඬල මෙන් පසින් ගැවසුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුතා දැකූ

1001. මහවනයෙහි හැරදවූ බිම වැටුණු පස් වැකුණු සාම නම් තම ප්‍රිය පුත්‍රයා දැක හැඳින ගෙන දැඩි ශෝකයෙන් හැඩුහ.

4692. මහවනයෙහි වැටුණු පස් වැකුණු ශරීර ඇති තම ප්‍රිය සාම නම් පුතා දැකූ පින්වත, අධර්මය දැන් ලෝකයෙහි පවතී ය යි හිස අත් බැඳගෙන මව්පියෝ හැඩුහ.

4693. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කලාවකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, බොහෝ කොටු නිදියෙහි ද?

4694. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කලාවකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, බලවත් වැ මත් වෙහි ද?

4695. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කලාවකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, විශේෂයෙන් ප්‍රමාද වෙහි ද?

4696. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල කිසි කලාවකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි වැ කිපුණෙහි ද?

4697. අද යමෙක් මෙසේ මරණයට පැමිණි කල්හි කිසි කලාවකුදු අප හා නො කෙරෙහි ද යහපත් දැකුම් ඇති පුත සාමය, දැඩි එඩි ඇති වෙහි ද?

4698. යහපත් දැකුම් ඇති සාම නම් පුත, නුඹ බෙහෙවින් අපගත සිත් ඇත්තෙහි ය. යමෙක් අද මෙසේ කල්පරිය කල කල්හි කතාබස් නො කෙරෙයි ද එමෙනි.

4699. ජටං වලිතං පඛ්ඛා¹ගතං කොදන්ති සණ්ඨපෙසසති,
සාමො අයං කාලකතො² අඤ්ඤානං පරිවාරකො.
4700. කො වෙ සමමජජනාදය³ සමමජ්ඣසසති අසසමං,
සාමො අයං කාලකතො අඤ්ඤානං පරිවාරකො.
4701. කොදන්ති නභාපයිසසති සිතෙත්තූණෙහාදකෙන ව,
සාමො අයං කාලකතො අඤ්ඤානං පරිවාරකො.
4702. කොදන්ති භොජයිසසති චනමුලඵලානී ව,
සාමො අයං කාලකතො අඤ්ඤානං පරිවාරකො.
4703. දිසවාන පතීතං සාමං පුඤ්ඤකං පංසුකුණධීතං,
අට්ඨිතො පුඤ්ඤසොකෙන මාතා සච්චමහාසඵ :
4704. යෙන සචේතනයං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4705. යෙන සචේතනයං සාමො බුභමචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4706. යෙන සචේතනයං සාමො සච්චචාරී පුරෙ අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4707. යෙන සචේතනයං සාමො මාතා පෙකති⁴භරො අහු,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4708. යෙන සචේතනයං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකො,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4709. යෙන සචේතනයං සාමො පාණා පියතරො මම,
ඵතෙන සච්චවජේජන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4710. යං කීඤ්ඤතී කතං පුඤ්ඤං මඤ්ඤං වෙච්ච පිකුච්චි තෙ,
සචේතන⁵ තෙන කුසලෙන වීසං සාමසස භඤ්ඤතු.
4711. දිසවාන පතීතං සාමං පුඤ්ඤකං පංසුකුණධීතං,
අට්ඨිතො පුඤ්ඤසොකෙන පිතා සච්චමහාසඵ :

1. පංසු - මජ්ඣ.
2. කාලකතො - මජ්ඣ.
3. සමමජ්ජාදය - මජ්ඣ.,
4. පිකුච්චි - මජ්ඣ.
5. සචේතන - මජ්ඣ.

4699. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දැන් ඉතින් කවරෙක් නම් අඩුල් වූ මඩ තැවැරුණු දළමඩුලු සෝද පිළියෙල කරන්නේ ද?

4700. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. අද කවරෙක් නම් හමදනා මුස්තරාගෙන ආශ්‍රමය හමදී ද?

4701. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. සිහිල් වූ උණු වූ ජලයෙන් දැන් කවරෙක් නම් නහවන්නේ ද?

4702. අද මව්පියන්ට අත් පා මෙහෙවර කරන මේ සාම කුමාරයා කලුරිය කෙළේ ය. දැන් ඉතින් කවරෙක් නම් වනමුල් පලවැළ අනුභව කරවන්නේ දැ යි (අද මව්පියෝ වැළපුණහ.)

4703. මීගසමමන නම් ගං වෙරළෙහි වැටුණු මැටි තැවැරුණු ශරීර ඇති සාම නමැති ප්‍රිය පුත්‍රයා දක පුත්‍ර ශෝකයෙන් බලවත් පීඩාවට පත් මව තොමෝ සත්‍යක්‍රියා කළා ය :

4704. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4705. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බුන්මවාරී වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4706. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4707. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාන කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4708. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙටුවන් පිදී ද ඒ සත්‍යවචනයෙන් සාම කුමාරුගේ විෂ නැසේවා.

4709. යම් සත්‍යයෙකින් සාම කුමාරයා පණටත් වඩා මට ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරුගේ විෂ නැසේවා.

4710. මා විසින් ද තොපගේ පියාණන් විසින් ද යම්කිසි පිනක් කරන ලද ද ඒ කුලල නම් වූ සත්‍යය හේතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4711. මීගසමමන ගං වෙරළෙහි වැටුණු පස් තැවැරුණු සාම නම් පුතු දකැ පුත්‍ර ශෝකයෙන් අතිශයින් පෙළුණු පිය තෙමේ ද මෙසේ සත්‍යක්‍රියා කෙළේ ය :

4712. යෙන සචේතනසං සාමො ධම්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4713. යෙන සචේතනසං සාමො බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4714. යෙන සචේතනසං සාමො සච්චවාදී පුරෙ අහු,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4715. යෙන සචේතනසං සාමො මාතෘපෙක්ඛිතරො අහු,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4716. යෙන සචේතනසං සාමො කුලෙ ජෙට්ඨාපචාරියිකො,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4717. යෙන සචේතනසං සාමො පාණා පියතරො මම,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4718. යං කීඤ්ඤි කතං පුඤ්ඤං මයහං ච මාතුයා ච තෙ,
සචේතන තෙන කුසලෙන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4719. සා දෙවතා අනතරහිතා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
සාමසස අනුකම්පාය ඉමං සච්චමහාසථං.
4720. පබ්බතභං ගන්ධමාදනෙ වීරරතනනිවාසිනී,
න මෙ පියතරො කොචී අඤ්ඤා සාමා¹ න විජ්ජති.
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4721. සබ්බෙ වනා ගන්ධමයා පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ,
එතෙන සච්චජෙජන වීසං සාමසස හඤ්ඤතු.
4722. තෙසං ලාලසමානානං බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
බ්‍රහ්මං සාමො සමුට්ඨාසී යුචා කල්‍යාණදසසනො.
4723. සාමො හමසථී හඤ්ඤං වො සොනීනාමි සමුට්ඨිතො,
මා බාලං පරිදෙවෙථ මඤ්ඤනාහිවදෙථ මං.
4724. සච්චාගතනෙත මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසී අනුපතතො යං ඉධං පවේදය.

1. සාමො - මජ්ඣං, සාමෙන - සා.

4712. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර ධර්මයෙහි හැසුරුණේ වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4713. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පෙර බ්‍රහ්මචාරී වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4714. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා සත්‍ය වචන ඇත්තෙක් වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4715. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා මව්පියන්ට උපසාන කෙළේ ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4716. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා කුලදෙටුවන් පිදී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4717. යම් සත්‍යයෙකින් මේ සාම කුමාරයා පණටත් වඩා මට ප්‍රිය වී ද ඒ සත්‍ය වචනයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4718. තොපගේ මව විසින් ද මා විසින් ද කළ යම් පිනක් ඇද්ද ඒ කුලල සත්‍ය බලයෙන් සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා යි සත්‍යක්‍රියා කෙළේ ය.

4719. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි අන්තර්ධාන වූ දේවතා තොමෝ සාම කුමාරයාට අනුකම්පාවෙන් මේ සත්‍යක්‍රියා කළා ය :

4720. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි මම බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සිට වසන්නී වෙමි. සාම කුමාරුට වඩා අතිශයින් ප්‍රියවන අන් කිසිවෙක් මට නැත. මේ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4721. ගන්ධමාදන පර්වතයෙහි සියලු මැ වෘක්ෂයෝ සුවඳින් යුත් වෙති. ඒ සත්‍ය වචනය හෙතු කොටගෙන සාම කුමාරයාගේ විෂ නැසේවා.

4722. ඔවුන් දුකින් වැලැපෙමින් හඬද්දී යහපත් දැකුම් ඇති තරුණ සාම කුමාරයා වහා මැ නැගී සිටියේ ය.

4723. සාම නම් මම වෙමි. ඔබට යහපතක් වේවා! විෂ බැස ගියෙන් මම සුවසේ නැගී සිටිමි. බලවත් සේ නො වැළපෙනු මැනැව් මිහිරි බස් තෙපලනු මැනැවැ යි සාම කුමාරයා කී ය.

4724. මහරජ, ඔබට මෙහි යහපත් පැමිණීමක් වේවා! ඔබගේ අයහපත් පැමිණීමක් නො වේවා! මෙහි පැමිණි ඔබ අපට අධිපති ය. මෙහි ඔබ කැමති යමක් ඇත් නම් අනුභව කළ මැනැවි.

4725. ත්ඤ්ඤානි¹ පියාලානී මධුකො කාසුමාරියො,
එලානී බුද්ධකප්පානී භුක්ඤ්ඤ රාජ වරං වරං.
4726. අඤ්ඤ මෙ පාණියං සිතං ආභතං ගිරිගඤ්ඤරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ඤං අභිකඛබ්බි.
4727. සමමුඤ්ඤාමි පමුඤ්ඤාමි සබ්බා මුඤ්ඤානති මෙ දිසා,
පෙනං තං සාම අද්දකඤ්ඤි² කොනු ඤං සාම ජීව්ඤ්ඤි.
4728. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
උපනිතමනසඛතපං ජීවනං මඤ්ඤානො මතං.
4729. අපි ජීවං මහාරාජ පුරිසං ගාලුභවෙදනං,
තං නිරොධගතං සනතං ජීවනං මඤ්ඤානො මතං.
4730. යො මාතරං වා පිතරං වා මච්චො ධම්මොන පොසති,
දෙවොපි තං නිකිච්ඡනති මාතාපෙක්ඤි හරං ජනං³
4731. යො මාතරං වා පිතරං වා මච්චො ධම්මොන පොසති,
ඉධ චෙච තං පසංසනති පෙචච සඤ්ඤො ච මොදති.
4732. එස භියොසා පමුඤ්ඤාමි සබ්බා මුඤ්ඤානති මෙදිසා,
සරණං තං සාම ගච්ඡාමි ඤ්ඤානො මෙ සරණං භව.
4733. ධම්මං වර මහාරාජ මාතාපිතුසු බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං චරිඤ්ඤාන රාජ සඤ්ඤං ගමිසසසි.
4734. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙසු බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං චරිඤ්ඤාන රාජ සඤ්ඤං ගමිසසසි.
4735. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙච්ඤ්ඤා බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං චරිඤ්ඤාන රාජ සඤ්ඤං ගමිසසසි.
4736. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ව,
ඉධ ධම්මං චරිඤ්ඤාන රාජ සඤ්ඤං ගමිසසසි.

1. ත්ඤ්ඤානානිපි පායො
2. මමදකඤ්ඤි - මජ්ඣ.
3. නරං - මජ්ඣ., සා.

4725. විලිකුන් මිහිරි නිඹිරි හා මොර ද මිහි ද එරමිණිය ද යන එල බොහෝ ය. මහරජ, හොඳ හොඳ එල අනුභව කළ මැනැවි.

4726. කඳුරැලියෙන් ගෙනා සිහිල් පැන් ඇත. ඉදින් මහරජ, ඔබ කැමැත්තහු නම් බොහු මැනැවි. බෝසත් තෙමේ රජු සමග පිළිසඳර කථා වශයෙන් පැවසී ය.

4727. සාම කුමාරයිනි, මම මුළා වෙමි. බෙහෙවින් මුළා වෙමි. මට සියලු දිශා මුළා වී වැටහෙති. පරලොව පත් ඔබ දිවිමි. දැන් ජීවත් වෙති. කෙසේ දිවි ලද්දයෙහි දැ යි රජ තෙමේ ඇසී ය.

4728. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති භවාඛයට පැමිණි සිත් හසර ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නහු මළහ යි ලෝවැසි තෙමේ දනිති.

4729. මහරජ, දිවි ඇති නමුදු දැඩි දුඃඛ වෙදනා ඇති නිරුද්ධ වූ ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස ඇති පුරුෂයා ජීවත් වන්නාහු මළහ යි ලෝවැසියා දනිති.

4730. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මව්පියන් පෝෂණය කරන ඒ ඒ ජනයාට දෙවියෝ ද පිළියම් කරති.

4731. යම් මනුෂ්‍යයෙක් මව්පියන් දහැමින් පෝෂණය කෙරේ ද මෙලෙවිහි ද ඔහු පසසත් පරලෙවිහි ස්වර්ගයෙහි සතුටු වන්නේ ය යි සාම කුමාරයා කී ය.

4732. ඒ මම බොහෝ සෙයින් මුළාවෙමි. සියලු දිශා මට නො වැටහෙති. සාම කුමාරයිනි, නොප සරණ යෙමි තෙපි ද මට පිහිට වව.

4733. මහරජ, මව්පියන් පෝෂණය කිරීමෙහි ධර්මයෙහි හැසිරුණු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරූ පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4734. මහරජ, අඹුදරුවන් කෙරේ ද දහැමින් වසනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරූ පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4735. මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරූ පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4736. මහරජ, රථවාහන කෙරෙහි ද සේනා කෙරෙහි ද දහැමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරූ පරලොව දී ස්වර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

- 4737. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සත්තං ගමිසසයි.
- 4738. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙඨසු ජනපදෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සත්තං ගමිසසයි.
- 4739. ධම්මං වර මහාරාජ සමණව්‍යාභමණෙසු ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සත්තං ගමිසසයි.
- 4740. ධම්මං වර මහාරාජ මිගපකඨිසු බන්ධිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සත්තං ගමිසසයි.
- 4741. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විණෙණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සත්තං ගමිසසයි.
- 4742. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විණෙණො සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිකාන ස ඉන්ද්‍ර දෙවො සබ්‍රහ්මකා;
සුවිණෙණන දිවං පත්තා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

සාමජාතකං තතියං.

4. නිමිජාතකං

- 4743. අවෙජරං වත ලොකසමී උපපජ්ජන්ති විචිකඛණා,
යද අහු නිමිජාතා පඤ්චනො කුසලජීකො.
- 4744. රාජා සබ්බවිදෙහානං අද දනං අරින්දමො,
තස්ස නං දදන්තො දනං සබ්බකප්පා උදපජ්ජථ.
දනං වා බ්‍රහ්මවරියං වා කතමංසු මහපාලං.
- 4745. තස්ස සබ්බකප්පමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
සහ සස්සනෙත්තො පාතුරහු විණෙණන නිහතං තමං.

4737. මහරජ, ගම් නියමගම් කෙරෙහි දැනුමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4738. මහරජ, රටෙහි ද ජනපදයන්හි ද දැනුමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4739. මහරජ, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි දැනුමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4740. මහරජ, සිවුපාවුන් කෙරෙහි ද පක්ෂීන් කෙරෙහි ද දැනුමින් හැසිරෙනු මැනැවි. මහරජ, මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4741. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. මේ ලෝකයෙහි දී ගුණධර්මයෙහි හැසිරී පරලොව දී සාර්ගයට යන්නේ මැනැවි.

4742. මහරජ, ධර්මයෙහි හැසුරුණ මැනැවි. පුරුදු පුහුණු කළ ධර්මය සැප ගෙනදෙන්නේ වේ. ශක්‍රයා සහිත වූ දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයා සහිත වූ බ්‍රහ්මයෝ ද මැනැවින් පුරුදු කළ ධර්මය හේතු කොටගෙන දෙවිලොවට පැමිණියහ. මහරජ, ධර්මයෙහි නො පමා වනු මැනැවැ යි සාම කුමාරයා පිළියක් රජුට දඟරාජ ධර්ම දේශනා කෙළේ ය.

තෙවන සාම ජාතක යි.

4. නිමි ජාතකය

4743. යම් කලෙකැ නුවණැති කුසල් කැමැති හිමි නම් රජෙක් වී ද එ කලැ මෙ බඳු දක්ෂ පණ්ඩිතයෝ ලොවැ උපදිද්දැ යි කියා දෙවිමිනිස්සු අපට ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයථියෙකැ යි ගුණ කීහ.

4744. සතුරන් දමනය කරන සියලු විදෙහ රට වැසියන්ගේ රජ තෙමේ දන් දුනි. ඒ දන් දෙන රජහට මෙ බඳු අදහසක් පහළ විය. එනම් දනය හෝ බඹසර හෝ යන මෙයින් කවර නම් පිනක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු යි.

4745. දෙවියනට අධිපති වූ නුවණැස් දහසක් ඇති සක්දෙව රජ තෙමේ එ රජුගේ අදහස් දැනැ නමන්ගේ ශරීරාලෝකයෙන් අඳුරු දුරු කරමින් ඔහු හමුවෙහි පහළ විය.

- 4746. ස ලොමහට්ඨො මනුජ්ඤ චාසවං අවචා නිමි,
දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආඝ සකො පුරිඤ්ඤ.
- 4747. න ච මෙ තාදිසො විභේණි දිට්ඨො චා යදි චා සුතො,
ආවිකඛි මෙ කං හද්දන්ත කථං ජානෙමු තං මයං.
- 4748. ස ලොමහට්ඨො ඤ්ඤාන චාසවො අවචා නිමි,
සකොහමසම් දෙවිඤ්ඤ ආගතොසම් තවතතිකො.
- 4749. අලොමහට්ඨො මනුජ්ඤ පුච්ඡ පඤ්ඤං යදිච්ඡයි.¹
සො ච තෙන කතොකාසො චාසවං අවචා නිමි.
- 4750. පුච්ඡාමි තං මහාබාහු සබ්බභූතානම්ඤ්ඤර,
දනං චා බ්‍රහ්මචරියං චා කතමංසු මහජලං.
- 4751. සො පුට්ඨො නරදෙවෙන චාසවො අවචා නිමි,
විපාකං බ්‍රහ්මචරියඤ්ඤ ජානං අඤ්ඤාසජානතො.
- 4752. භීතෙන බ්‍රහ්මචරියෙන බන්ධියෙ උපපජ්ජති,
මජ්ඣමෙන ච දෙවතං උඤ්ඤමෙන විසුජ්ඣති.
- 4753. නහෙනෙ සුලභා කායා යාවයොගෙන කෙනවි,
යෙ කායෙ උපපජ්ජති අනාගාරා තපසිනො.
- 4754. දුදිපො සාගරො සෙලො මුච්චිඤ්ඤ හරීරසො,
උසිනරො² අවධිකො ච අඤ්ඤකො ච පුච්ඡන්තො,
- 4755. එතෙ විඤ්ඤ ච රාජානො බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා බහු,
පුච්ච යඤ්ඤං යජිත්තන පෙනං තෙ නාතිවතතිසුං.
- 4756. යෙ වෙ අදුතියා න රමනති එකිකා
විවේකජං යෙ න ලහනති පිතිං,
කිඤ්ඤාපි තෙ ඉඤ්ඤසමානහොගා
තෙ වෙ පරාධිනසුඛා වරාකා.

1. යම්ච්ඡයි - මජ්ඣ.
2. උසිනරො - මජ්ඣ. උසිනරො - වී.

4746. ලොමුදහගත් ඒ නිමි රජ තෙමේ සක්දෙව් රජු දැකීමෙන් බිය පත් වූ මෙසේ කී ය: ඔබ දෙවියෙක් ද ගඳඔක් ද එසේ නැතහොත් පුරිඤ්ඤ ද නම් වන සක්දෙව් රජ දැයි.

4747. මෙ බදු ගරි වර්ණයෙක් මින් පෙර මා විසින් දක්නාලද හෝ අසනලද හෝ නො වෙයි. වහන්ස, තෙපි මට කියව. ඇපි තොප කෙසේ දැනුමෝ ද?

4748. ඒ සක්දෙව් රජ තෙමේ ආලෝකයට බියෙන් ලොමුදහගත් නිමි රජු දැනු මෙසේ කී. මම සක්දෙව් රජ වෙමි. ඔබ වෙත ආයෙමි.

4749. මිනිසුන්ට අධිපති මහරජ මාගෙන් යම් පැනයක් අසනු කැමැත්තෙහි නම් එය භය නැති වූ අසනු මැනැවූ යි කී ය.

4750. (සක්දෙව් රජු විසින් කළ අවකාශ ඇති නිමි රජ තෙමේ සක්දෙව් රජුට මෙසේ කී:) මහත් වූ බාහු ඇති සියලු දෙවියනට අධිපති එමබා සක්දෙව් රජ, ඔබ විවාරමි. දනය ද බ්‍රහ්මවයභිය ද යන මේ දෙකින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙක් වෙසෙසින් මහත් විපාක ඇත්තේ ද?

4751. රජු විසින් ඇසූ බ්‍රහ්මවයභී විපාක දන්නා සක්දෙව් රජ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී ය.

4752. ලාමක බ්‍රහ්මවයභීවෙන් රජකුලයෙහි උපදී, මධ්‍යම බ්‍රහ්මවයභීවෙන් දෙව්බවට පැමිණෙයි, උතුම් බ්‍රහ්මවයභීවෙන් පිරිසුදු වේ.

4753. ගෙවල් නැති තපස් රක්තා යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මසමුහයෙහි උපදීද්ද දන් දෙන කිසිවකු විසින් ඒ බ්‍රහ්මසමුහයෝ නො ලබන්නාහු වෙති.

4754. මහරජ පෙර බරණැස් නුවර, දුදීප ය සාගර ය සේල ය මුවලිඤ්ඤ ය හගිරස ය උසිර ය අටක ය අසක ය පුපුප්පන යැ යි යන,

4755. මේ රජවරු ද සෙසු බොහෝ ඝෛත්‍රියබ්‍රාහ්මණයෝ ද නොයෙක් අයුරින් දන් දී කාමාවචර භූමි සඛ්ඛාත දෙව්ලොව ඉක්මවා නො පැවැත්තාහ.

4756. හුදෙකලා වූ යම් කෙනෙක් නො ඇලෙද්ද යම් කෙනෙක් හුදෙකලා වූ විවේකයෙන් ඇති වූ සතුට නො ලබද්ද ඔහු ඉන්ද්‍රයා හට මෙන් සමාන සම්පත් ඇත්තාහු නමුදු ඒ පින්වත්හු අනුන් අයත් සුව ඇත්තාහු මැ වෙති.

4757. අද්ධා ඉමෙ¹ අවනතිංසු අනාගරා තපස්සිනො,
සත්ථසයො යාවහනු සොමයාගො² මනොඡවො,
4758. සමුද්දෙ මාසො භරතො ව³ ඉසිකාලිකරකඛියො,⁴
අංගිරසො කසපො ව කිසවච්චො අකිත්ති ව.⁵
4759. උත්තරෙන නදී සීදු ගමභීරා දුරතිකකමා,
නළකඛවණණා ජොතනභී සදු කඤ්ඤනපබ්බතා.
4760. පරුළුභකච්චා තගරා රුළුභකච්චා වනා නගා,
නත්තාසු දසසහස්සානි පොරාණා ඉසයො පුරෙ.
4761. අභං සෙට්ඨසම් දනෙන සංයමෙන දමෙන ව,
අනුත්තරං වතං කඤ්ඤා පකිරවාථී සමාහිතෙ.
4762. ජාතිමනතං අජවචං ව අභමුජ්ජගතං නරං,
අතිවෙලං නමසසීසසං කමච්චෙත්ථු හි මාතියා.⁶
4763. සබ්බෙ වණණා අධම්මෙට්ඨා පතනති නිරයං අධො,
සබ්බෙ වණණා නිරුජ්ඣන්ති⁷ වරීඤා ධම්මෙත්තමං.
4764. ඉදං වඤ්ඤා මසවා දෙවරාජා සුජමංති,
වෙදෙහං අනුසාසිඤ්ඤා සග්ගකායං අපකකම්.
4765. ඉමං හොනොනා නිසාමෙඨ යාවනොතඤ්ඤා සමාගතා,
ධම්මිකානං මනුස්සානං වණණං උච්චාවචං බහුං.
4766. යථා අයං නිමිරාජා පණ්ඩිතො කුසලජීකො,
රාජා සබ්බවිදෙහානං අදු දනං අරිඤ්ඤො.
4767. තස්ස තං දදතො දනං සබ්බාලප්පා උදපජ්ඣං,
දනං වා බ්‍රහ්මචරියං වා කතමංසු මහපථලං.

1. අථ ඉමෙ - මජ්ඣ.
2. සොමයාගො - මජ්ඣ.
3. භරතෙ ව. - මජ්ඣ.
4. ඉසිකාලපුරකතො - මජ්ඣ.
5. අකනති ව. - මජ්ඣ.
6. මාණවා - මජ්ඣ.
7. විසුජ්ඣන්ති - වී. මජ්ඣ.

4757-58. ගෙවල් නැති සීලයෙන් හා තපසින් ද සමාපත්තියෙන් ද යුක් යාමහනු ය සොමයාග ය මනෝපවය ය සමුද්ද ය මාස ය භරත ය ඉසිකාරිකකී ය යන මේ සත් සෘෂිහු ද අධිරීරස ය කසසප ය කිසවච්ඡ ය අකිත්තී ය යන මේ සෘෂිහු සතර දෙන ද සමග වූ එකොළොස් සෘෂිවරු එකාන්තයෙන් කාමාවචර දෙව්ලොව ඉක්මැවූහ හෙවත් බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්හ.

4759. හිමවතට උතුරු දිගින් ගැඹුරු වූ ඉක්මැවිය නො හැකි සිදු නම් නදියක් විය. එහි දෙපස හැම කල්හි රන් පර්වතයෝ ඇවිළෙන ගීනී මෙන් දිලියෙති.

4760. ඒ ගගෙහි වංක ස්ථානයන්හි නොහොත් ගහ දෙපස කුචරලා ගස් ඇත. එහි දෙපස පර්වතයෝ මල්පල දරන වැඩුණු රුක්වලින් යුක්ත වූහ. ඒ මනහර දෙපසෙහි පෙඳ එක් කලෙක දස දහසක් පමණ පුරාණ සෘෂිවරයෝ වූහ.

4761. මම දනයෙන් උතුම් වීම්. සීලයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමන-යෙන් ද නිරුත්තර වූ උතුම් වූක සමාදනයෙන් හුදකලා වැ උපචාර අර්පණා සමාධි ඇති දහසක් සෘෂිවරුන්ට බොහෝ කාලයක් උපස්ථාන කෙළෙම්.

4762. ජාතියෙන් උසස් වූ ද උසස් නො වූ ද එක තාපසයකු කෙරෙහි වත් වෙනසන් නො කොට, ඒ සෘජු භාවයට පැමිණි සිත් ඇති තාපස සමූහයන් නිතර වැන්දෙම්. සතියෝ වනාහි කර්ම-බන්ධු වූවෝ වෙති.

4763. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝෞරිය ය බ්‍රාහ්මණ ය වෛශ්‍ය ය ශුද්‍ර ය යන සිව්පිරිස නරකයෙහි හීස යට කොට, වැටෙති. සියලු සිවුපිරිස උතුම් ධර්මයෙහි හැසිර පිරිසිදු වෙති හෙවත් නිවන් දකිති.

4764. සුප්මපති නම් සක්දෙව රජ තෙමේ මේ (උඩ සඳහන් පරිදි) කියා සැක ඇති වේදේහ රජුට අනුශාසනා කොට, දෙව් ලොවට ගියේ ය.

4765. යම් පමණ දේවතාවෝ සුධර්මා නම් දෙවියබයෙහි රැස් වූහු ද පින්වත් දේවතාවෙහි දන සීලාදී පින් කරන මිනිසුන්ගේ උස් පහන් විපාකයෝ බොහෝ ය. මා කියන ගුණ වර්ණනාව අසනු මැනැවි.

4766. කුසල් කැමැති මේ නිමිරජ තෙමේ ඉතා නුවණැත්තේ වේ. සතුරන් හික්මවන සියලු විදේහ රට වැසියනට රජ වූ හෙ තෙමේ දන් දුන්නේ ය.

4767. ඒ දන් දෙන එරජුහට මෙ බඳු අදහසක් පහළ විය. එනම් දන් දීම ය බ්‍රහ්මවයාහි ය යන මෙයින් කවර නම් ගුණ ධර්මයෙක් මහත් විපාක ඇත්තේ ද යනු සි. සක්දෙව රජ තෙමේ කී ය.

84 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

4768. අබ්භූතො චත ලොකසමිං උපාඤ්ඤි ලොමහංසනො,
දිබ්බො රථො පාතුරහු වෙදෙහසස යසසස්සිනො.

4769. දෙවපුතො මහිඤ්ඤි මාතලී දෙවසාරථී,
නිමනනයිසු රාජානං වෙදෙහං මිටීලග්ගහං.

4770. එහිමං රථමාරුඤ්ඤ රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
දෙවා දසසනකාමා තෙ තාවතීංසා සඉඤ්ඤා,
සරමානා හී තෙ දෙවා සුධම්මායං සමචජරෙ.

4771. තතො ච රාජා තරමානො වෙදෙහො මිටීලග්ගහො,
ආසනා වුට්ඨභීනාන පමුබ්බො රථමාරුහී.

4772. අභිරුළුහං රථං දිබ්බං මාතලී එතදබ්බි'
කෙන තං නෙමි මග්ගෙන රාජසෙට්ඨ දිසමපති.
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4773. උභයෙනෙව මං නෙහි මාතලී දෙවසාරථී,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4774. කෙන තං පඨමං නෙමි රාජසෙට්ඨ දිසමපති,
යෙන වා පාපකම්මනා පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා.

4775. නිරයෙ¹ තාව පසසාමි ආවාසෙ² පාපකම්මිනං,
යානානි ලුඤ්ඤකම්මානං දුස්සිලානං ච යා ගති.

4776. දසෙසසි මාතලී රඤ්ඤෙ දුග්ගං වෙතරණං නදිං,
කුථනනී³ ඛාරසංයුතං තතං අභිසිච්චමං.

1. නිරයං - මජ්ඣං.
2. ආවාසං - මජ්ඣං.
3. කුථනං - මජ්ඣං.

4768. ලෝකයෙහි එකාන්තයෙන් ලොමුදහගන්නා වූ දෙයක් පහළ විය. එනම් පිරිවර ඇති වේදෙහ රජුට දිව්‍යරථයක් පහළ වී යයි මහාජනක තෙමේ කී ය.

4769. මහත් දෙවර්ධි ඇති දිව්‍ය රථාවාරී වූ මාතලී නම් දෙව්පුත් තෙමේ මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වෙදෙහ රජුට දෙවයන් වහන්ස රථයට නැංග මැනුවැ යි ආරාධනා කෙළේ ය.

4770. දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, මේ රියට නැග එනු මැනවි. සක්දෙව රජ සහිත ඒ තවතිසා වැසි දෙවියෝ ඔබ දක්නට කැමැත්තාහු වෙති ඔබ සිහි කරමින් මැ ඒ දෙවියෝ සුධර්මා නම් දෙවියෙහි රැස් වැ සිටිති යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ කී ය.

4771. ඉක්බිති මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වෙදෙහ රජ තෙමේ ඉක්මනින් හුනස්නෙන් නැගිට අභිමුඛ වැ දෙවරියට නැංගේ ය.

4772. දෙවරියට නැංග නිමි රජුට මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ මෙය කී ය : දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, යම් මහකින් ගොස් පවකම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දැක්ක හැකි ය. යම් මහකින් ගොස් පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙසෙද්ද ඒ ස්ථානය දැක්ක හැකි ය. ඒ දෙමහින් කවර මහෙකින් ඔබ ගෙනයම් ද යි මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ ඇසී.

4773. මාතලී නමැති දිව්‍ය රථාවාය්‍යය, පවකම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දැක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් යම් මහෙකින් ගොස් ඒ ස්ථානය දැක්ක හැකි ද ඒ දෙමහින් මැ මා ගෙන යව යි නිමි රජ තෙමේ කී ය.

4774. දිසාවනට අධිපති දෙවයන් වහන්ස, පවකම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දැක්ක හැකි ද පින්කම් කළ සත්තියෝ වෙත් නම් ඔවුන් යම් මහෙකින් ගොස් දැක්ක හැකි ද මේ දෙමහින් කවර මහෙකින් ඔබ පළමු කොට ගෙන යන්නෙම් ද යි මාතලී දෙව්පුත් ඇසී.

4775. නිරයෙහි පවකම් කළ සත්තියන් වෙසෙන තැන් ද දරුණු පව කළ සතුන් උපදින තැන් ද දුස්සීලයන් අකුසල විපාකයෙන් උපන් තැන් ද ඇතහොත් ඒ නරකයන් පළමු කොට දක්නට කැමැත්තෙමි යි නිමි රජ තෙමේ කී ය.

4776. මාතලී දෙව්පුත් තෙමේ නිමි රජහට කැකුරෙමින් පැසෙන රන් වූ ගිනිසිඵ බඳු පැහැ ඇති යා නො හැකි ලෝ දියෙන් යුත් වෙතරණි නම් නදිය දැක් වී.

4777. නිමි හවෙ මාතලිං අජ්ඣාභාසථ
දිසා ජනං පතමානං වීදුග්ගෙ,
භයං හි මං විදුති සුත දිසා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වෙතරණිං¹ පතනති.

4778. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාප කම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.²

4779. යෙ දුබ්බලෙ බලවනොතා ජීවලොකෙ
භිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤා පාපං
තෙ වෙ ජනා වෙතරණිං පතනති.

4780. සාමා ව යොණා සබ්බා ව ගිජ්ඣා
කාකොළසඛකා ව අදෙනති හෙරවා;
භයං හි මං විදුති සුත දිසා
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යයිමං ජනං³ කාකොළා අදෙනති.

4781. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

4782. යෙ කෙවි මෙ මච්ඡරීනො කදරියා
පරිභාසකා සම්මුඛාභමණානං
භිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මා,
තෙ ලුඤ්ඤම්මා පසවෙඤා පාපං
තයිමං ජනං කාකොළා අදෙනති.

4783. සජොතිභුතා පඨවිං කමනති
තතෙති බ්බෙති ව පොථයනති
භයං හි මං විදුති සුත දිසා,
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා බ්බෙහතා සයනති.

4784. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.

1. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
2. අකඛාසි - මජ්ඣං. සා.
3. යෙ මෙ ජනෙ - මජ්ඣං. සා.

4777. නිමි රජ තෙමේ එකාන්තයෙන් ඉතා යා නොහැකි නරකයෙහි වැටෙන ජනයා දැක මාතලී දෙවපුත්භට මෙසේ කී: එමබා මාතලී රථාවායඝීය, මට මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එමබා මාතලීය තොප විවාරම්. යම් මේ මනුෂ්‍යයෝ වෙද්ද ඔහු කිනම් පවිකම් කළාහු වෙතරණි නරකයෙහි වැටෙද්ද යි ඇයි.

4778. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම පිළිබඳ විපාක දත් හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4779. මිනිස් ලොව ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති බලවත් යම් කෙනෙක් දුබලයනට පීඩා කෙරෙද්ද නන් අයුරින් ආත්‍රොෂ පරිභව කෙරෙද්ද දරුණු ක්‍රියා ඇති ඔහු පව් රැස් කොට නිරතුරු එකාන්තයෙන් ඒ මිනිස්සු වෙතරණි නම් නරකයට වැටෙති යි මාතලී දෙවපුත් තෙමේ කී.

4780. රත් පැහැති බල්ලෝ ද කබර පැහැති බල්ලෝ ද ගිඡු ලිහිණියෝ ද භයානක කපුටු සමූහයෝ ද මස් කඩ කඩා කති. මේ දැක මට භය උපදී. එමබා සාරථීය ඔබ විවාරම්, කවුඩන් කනු ලබන යම් මේ නිරිසත්තු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4781. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4782. මසුරු බැවින් අනුන්ට නොදෙන, අනුන්ට දෙන දේත් වළකන හෙයින් මසුරු වූ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කිසි කෙනෙක් මහණ බමුණන්ට නින්දා පරිභව කෙරෙද්ද භීෂා ආත්‍රොෂ කෙරෙද්ද දරුණු පාපකර්ම ඇති ඔහු පව් රැස් කොට නිරයට යෙත්. ඒ මේ නිරිසතුන්ගේ මස් කවුඩෝ අනුභව කරති යි මාතලී දෙවපුත් කී.

4783. ගිනිදූල් සහිත වූ යපොළොව ආක්‍රමණය කෙරෙති, රත් වූ මුගුරුවලින් තැළෙති. සාරථීය, මට මෙය දැකීමෙන් භය උපදී. එමබා මාතලී නම් දේවසාරථීය, ඔබගෙන් අසමී: යමුගුරුවලින් තැලෙන නිරිසත්තු සයනය කෙරෙද්ද? මේ සත්තයෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි නිමි රජ ඇයි.

4784. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4785. යෙ ජීවලොකසමීං සුපාපධම්මිනො
 නරඤ්ච නාරිඤ්ච අපාපධම්මං;
 හිංසෙනති රොසෙනති සුපාපධම්මො
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤා¹ පාපං
 තෙමෙ ජනා ඛන්ධිහතා සයනති.
4786. අඛාරකාසුං අපරෙ ධුතනති
 නරා රුදනතා පරිද්ධභිගහතා;
 හයං හි මං විදුති සුත දිස්වා
 ධුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු චෙවා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා අඛාරකාසුං ධුතනති.²
4787. තසස පුට්ඨො වියාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4788. යෙ කෙවි පුගායතනසසි හෙතු
 සක්ඛිං කරිඤා ඉණං ජාපයනති;
 තෙ ජාපඤ්ඤා ජනතං ජනිදු
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤා පාපං
 තෙමෙ ජනා අඛාරකාසුං ධුතනති
4789. සජොතිභුතා ජලිතා පදිත්තා
 පදිසසති මහති ලොහකුම්භී;
 හයං හි මං විදුති සුත දිස්වා
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 ධුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
 යෙමෙ ජනා අචංසිරා ලොහකුම්භිං පතනති.
4790. තසස පුට්ඨො වියාකාසී මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අක්ඛාසජානතො.
4791. යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා
 හිංසෙනති රොසෙනති³ සුපාපධම්මිනො;
 තෙ උද්දකම්මො පසවෙඤා පාපං
 තෙමෙ ජනා (අචංසිරා) ලොහකුම්භිං පතනති.

1. පසවෙඤාන - මජ්ඣං.
 2. ධුතනති - මජ්ඣං.
 3. හිංසෙනති රොසෙනති - මජ්ඣං.

4785. මිනිස් ලොවැ ඉතා පහත් ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් නිවැරදි පුරුෂයකුට හෝ ස්ත්‍රියකට හිංසා ආක්‍රෝෂ පරිභව කෙරෙද්ද හයානක පවකම් ඇති ඔව්හු පවි රැස් කොට නිරයට යෙහි. යමුගුරුවලින් තැළෙන යපොළොවෙහි සයනය කරන්නෝ ඒ මේ නිරිසත්තු ය යි මාතලී නම් දේවසාරථී කී.

4786. භාත්පයින් දූවෙන ශරීර ඇති හඬන අනික් කෙනෙක් ගිනි අඟුරු වළට වැටෙති; (ඔවුන්ගේ ඇඟට ගිනි අඟුරු දමති). සාරථීය, මෙය දැක්මෙන් හය උපදී. සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු මේ අඟුරු වළට වැටෙත් ද මේ සත්තියෝ කිනම් පාප කර්මයක් කළාහු ද යි ඇයි.

4787. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නීම් රජුට මෙසේ කී:

4788. යම් කිසි කෙනෙක් සමූහයා සතු ධනය හේතු කොට ගෙන බොරු සාක්ෂි කියා ධනය පිළිබඳ ණය නසා ලද්ද, මහරජ ඔව්හු ජනසමූහය පිළිබඳ ණය මෙසේ බොරුවෙන් විනාශ කොට හයානක පවකම් කරන්නාහු පවි රැස් කොට නිරයට යෙහි. ඔව්හු අඟුරුවළට වැටීමෙන් කම්පා වෙති යි කී.

4789. ඇවිල ගත් දිලියෙන ගිනිදැල් සහිත මහත් ලෝ සැළිය පෙනේ. රථාවායභීය මෙය දැක්මෙන් හය උපදී. එම්බා සාරථීය, ඔබ විවාරම්: යටිකුරු වූ හිස් ඇති යම් මේ නිරිසත්තු ලෝ සැළියට වැටෙද්ද, මේ සත්තියෝ කිනම් පවි කළාහු ද යි ඇයි.

4790. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙමේ නො දන්නා නීම් රජුට මෙසේ කී:

4791. මේ ලොව ඉතා අධම ස්වභාව ඇති යම් කෙනෙක් සිල්වත් මහණ බමුණන්ට හිංසා ආක්‍රෝෂ කෙරෙද්ද දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු පවි රැස් කොට නරකයට යෙහි. යටිකුර හිස් ඇති මේ ජනයෝ ලෝකුඹු නිරයට වැටෙති යි දේවසාරථී තෙම කී.

4792. උඤ්ඤානති ගීවං අථ වෙය්යිකා¹
 උඤ්ඤාදකසමීං පකිලෙද්ධිකා;
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා උත්තසිරා² සයනති.
4793. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4794. යෙ ථීවලොකසමීං සුපාපධම්මේනො
 පකඛි ගහෙකාන විභෙය්යිකානි
 තෙ භෙය්යිකා³ සකුණං ජනිඤ්ඤ
 තෙ උද්දකම්මො පසචෙකා පාපං
 තෙමෙ ජනා උත්තසිරා සයනති.
4795. පහුත⁴ තොයා අනිඛාතකුලා⁵
 නදී අයං සඤ්ඤති සුපඤ්ඤා;
 සම්මාහිතභ්භා මනුජා පිචතති
 පිචතඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4796. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 පිචතඤ්ඤා⁶ තෙසං භුසං භොති පානි.
4797. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4798. යෙ සුද්ධධ්මඤ්ඤං පලාපෙන⁷ මිසසං
 අසුද්ධකම්මො කඛිනො දදතති,
 සම්මාහිතභ්භානං පිපාසිතානං
 පිචතඤ්ඤා තෙසං භුසං භොති පානි.

1. අවිභෙය්යිකා - මජ්ඣං.
 2. උඤ්ඤාසිරා - මජ්ඣං.
 3. විභෙය්යිකා - මජ්ඣං.
 4. පහුත - මජ්ඣං.
 5. අනිඛාතකුලා - මජ්ඣං.
 6. පිචතඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 7. පලාපෙන - මජ්ඣං සඟ්ග. ථී.

4792. තවද ගිනිගෙන දිලියෙන යොකින් ගෙළ වෙළා උණු ලෝදියෙහි දමා තෙමා ගෙළ සිඳිති. මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමබා දේව සාරථීය ඔබ විචාරමී: යම මේ නිරිසත්තු සිඳින ලද හිස් ඇත්තෝ හොඳින් ද මොව්හු කිනම් පවිකම් කළාහු ද යි ඇසී.

4793. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය: පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී.

4794. සත්ඤ්ජාලයෙහි ඉතා අධමසභාව ඇති යම් කෙනෙක් පක්ෂීන් අල්වා ගෙන පිහාටු ගලවා ගෙළ සිඳි මරක් ද මහරජ, එසේ කිරීමෙන් දරුණු පවිකම් කරන ඔව්හු පව රැස් කොට නරකයට පැමිණෙති. සුන් වූ හිස් ඇති ඒ මේ නිරිසත්තු සයනය කරති යි කී ය.

4795. දිය බහුල වූ නො ගැඹුරු ඉවුරු ඇති මනා තොට ඇති මේ නදිය ගලා බසී. ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු සත්ඤ්ජාලයෝ පැන් බොති. ඔවුන් පානය කළ ජලය බොල් බවට පත් වේ.

4796. සාරථීය මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමබා දේව සාරථීය, ඔබ විචාරමී: ඔවුන් බොන ඒ පැන් බොල් බවට පැමිණේ. මේ නිරිසත්තු කිනම් පවිකම් කළාහු ද යි ඇසී.

4797. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙළ නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4798. මේ ලොව අපිරිසුදු කර්මාන්ත ඇති හෙවත් පව කරන යම් කෙනෙක් පිරිසුදු සජ්තවිධ ධාන්‍යයෙන් යම් ධාන්‍යයක් බොල් හා මුසු කොට මීලයට ගන්නා තැනැත්තාහට දෙද්ද ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු පැන් බොනු කැමැති ඔවුන් බොන පැන් බොල් බවට පැමිණේ ය යි කී.

4799. උසුහි සත්තිච්ච නොමරෙහි
 දුභයානි පසසානි තුදකති කඤ්ඤං,
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා සත්තිභතා සයනති.
4800. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකකාසජානතො.
4801. යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො,
 අදිතතමාදය කරොන්ති ජීවිකං,
 ධනෙසු ධනං රජතං ජාතරූපං
 අපේළකං වාපි පසුං මහීසං¹
 නෙ ලුද්දකමමා පසවේඤ්ඤා පාපං
 තෙමෙ ජනා සත්තිභතා සයනති.
4802. ථීවාය බඤ්ඤා කිසස ඉමෙ පුනෙනෙ
 අඤ්ඤා විකන්තා² බිලකතා පුනෙනෙ
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා බිලකතා සයනති.
4803. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලි දෙව සාරථී,
 විපාකං පාපකමමානං ජානං අකකාසජානතො.
4804. ඔරබ්භිකා සුකරිකා ච මච්ඡිකා
 පසුං මහීසඤ්ඤා අපේළකඤ්ඤා
 භන්තවාන සුතෙසු පසාරධිංසු
 නෙ ලුද්දකමමා පසවේඤ්ඤා පාපං.
 තෙමෙ ජනා බිලකතා සයනති.
4805. රහදෙ අයං මුත්තකරීසපුරො
 දුග්ගාඤ්ඤා අසුචි පුතී වායති
 බුද්ධං පරෙනා මනුජා අදෙනති³
 භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී.
 ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
 යෙමෙ ජනා මුත්තකරීසභකකා.

1. මහීසං - මජ්ඣං.
 2. විකන්තා - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධං - මජ්ඣං.
 4. විචන්ති - අධිකරා

4799. ඊ අධයටි තෝමර යන මෙයින් අඩන නිරිසතුන්ගේ උභය පාර්ශ්වය විදිත්. සාරථිය, මට වනාහි මෙය දැක්මෙන් භය උපදී. එමනි මාතලි නම් සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරි සත්තු අධයටි ආදි ආවුදවලින් නැසුණෝ හොවිද්ද, මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි.

4800. මෙසේ ඇසූ මාතලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4801. පාපකර්ම ඇති යම් කෙනෙක් සත්තිලොකයෙහි ධන ධාන්‍ය ය රන්රිදී ය එළබැටළු ගවමහිය ය යන මෙයින් හිමියන් විසින් නුදුන් යම් දෙයක් සොර සිකින් ගෙන දිවි පවත්වද්ද, දරුණු පවකම් ඇති ඔවුහු පව රැස් කොට නිරයට යෙති. ඒ මේ නිරි සත්තු ආවුදවලින් නැසුණාහු හොවිත්.

4802. යළි මේ නිරිසතුන්ගෙන් ඇතැමෙක් බෙල්ලෙන් බඳනා ලදහ; සමහරු කඩ කඩ කොටැ කපා වෙන් කරන ලද; තවද සමහරු යපොළොවෙහි මස් ගොඩවල් බවට පත් කරන ලද. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: මේ නිරිසත්තු කිනම් පව කළාහු ද, යම් මේ සත්තියෝ මස් කරන ලද්දහු හොවිද්ද මොවුහු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇයි ය.

4803. මෙසේ ඇසූ මාතලි දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4804. එළවන් මරා උරන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද මසුන් මරා දිවි පවත්වන්නාවූ ද ඔවුහු ගව මහිය එළ බැටළුවන් මරා මස් කොට මස්ලොඹුවල විකිණීමට කොටස් වශයෙන් තැබුහු ද ඒ දරුණු පවකම් ඇත්තෝ පව රැස් කොටැ නරකයට යෙති. කොටස් කළ මස් බවට පත් ඒ මේ නිරිසත්තු හොවිති.

4805. මල මුත්‍ර පිරුණු දුර්ගන්ධ වූ මේ විල දුගඳ හමයි. සාදුකින් පෙළෙන සත්තියෝ එය අනුභව කරති. මාතලිය, මෙය දැක්මෙන් මට භය උපදී. එමනි දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්: යම් මේ නිරිසත්තු මලමුත්‍ර අනුභව කෙරෙද්ද ඔවුහු කිනම් පවකම් කළාහු ද යි ඇයි.

4806. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4807. යෙ කෙච්චි මෙ කාරණිකා විරොසකා
පරෙසං හිංසාය සද නිව්ඨා
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙඤා පාපං
මිහ්ඤ්ඤනො මිලුහමදෙනති ඛාලා
රහදෙ අයං ලොභිතපුබ්බසුරො
දුග්ගඤ්ඤරූපො අසුචී සුති වායති.
4808. සම්මාහිතභ්භා මනුජා පිවනති
භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා,
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.
4809. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4810. යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ
පාරාජිකා අරහතොත භතභතී.
නෙ ලුඤ්ඤමමා පසචෙඤා පාපං
නෙමෙ ජනා ලොභිතපුබ්බභක්ඛා.
4811. ජීව්හඤ්ඤ පසස ඛලිසෙන විද්ධං
විභනං යථා සඤ්ඤසතෙන වම්මං;
එඤ්ඤති මච්ඡාව ඵලමහි බින්නා
මුඤ්ඤති ඛෙළං රුද්ධානා කිමෙතෙ.
4812. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙමෙ ජනා වඤ්ඤසභා සයනති.
4813. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
4814. යෙ කෙච්චි සජානගතා මනුසසා
අභ්‍යන්ත අභ්‍යං කයං භාපයනති¹
කුට්ඨෙන කුට්ඨං ධනලොභහෙතු,
ජනනං යථා වාරිචරං වධාය.

1. කලං භාපයනති - මජ්ඣ.

4806. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී.

4807. මේ යම්කිසි සත්කු කෙනෙක් අත් පා කැපීම් ආදී වශයෙන් මිනිසුන්හට දරුණු වද දෙද්ද යහළුවන් වෙහෙසන අනුන්හට හිංසා පීඩා කිරීමෙහි නියුතු දරුණු පව කරන්නාවූ මිතුරන්හට ප්‍රේම කරන අඥාන වූ ඔව්හු පව රැස් කොට නරකයට පැමිණ අගුවී අනුභව කෙරෙහි කී.

4808. ලේ සැරව පිරුණු දුගඳ වූ මේ විල අපවිත්‍ර වූ දුර්ගන්ධය පතුරුවයි. ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණු සත්කුයෝ එය බොහි. සාරථිය, මෙය දැකීමෙන් මට හය උපදී. එමබා දෙවසාරථිය, ඔබ විචාරමි. යම් මේ නිරිසත්තු ලේ සැරව අහර කොට ඇත්තාහු ද ඔවුහු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇසී ය.

4809. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4810. යම් කෙනෙක් මේ සත්කුලෝකයෙහි ගිහි වැ සිට මව හෝ පියා හෝ රහතන් හෝ මරන් ද දරුණු පවකම් ඇති ඔව්හු නරකයට යෙහි. ඒ මේ නිරිසත්තු ලේ සැරව අනුභව කරන්නෝ වෙතියි කී ය.

4811. සිය ගණන් උල් ගැසූ සමක් මෙන් බිලියෙන් විදින ලද දිව බලනු මැනවි. ගොඩ දැමූ මසුන් මෙන් මේ සත්කුයෝ කවර හෙයින් සැලෙන් ද, හඬමින් කෙළ වගුරුවද්ද?

4812. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමබා දෙව සාරථිය, ඔබ විචාරමි: යම් මේ නිරිසත්තු ගිලින ලද බිලි ඇත්තාහු හොටින් ද මේ සත්තු කිනම් පව කළාහු ද යි ඇසී ය.

4813. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4814. බඩු මිල නියම කරන ස්ථානයෙහි නියුතු යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් ඒ ඒ දේ අගය කිරීම් වශයෙන් හෙවත් මිල ප්‍රමාණ කිරීම් වශයෙන් වෙළඳුන්ගේ ලාභයට හානි පමුණුවද්ද වස්තු ආශාවෙන් හොර කිරුම් මිනුම් ආදී කුට ක්‍රියායෙන් ඇමෙන් වැසූ බිලිය රැගෙන මසකු මරන්නට ලං වන්නා සේ තුලාකුට ආදිය කෙරෙද්ද,

4815. න හි කුටකාරිසුස හවනති තාණා
 සකෙහි කමෙමහි පුරකකිතසුස,¹
 තෙ පුද්දකමමා පසවෙඤා පාපං
 තෙ මෙ ජනා වඩනසුසනා සයනති.
4816. නරියො² ඉමා සමපරිභිනතගනනා
 පග්ගඤා කඤ්ඤති භුජෙ දුජචවා,
 සමමකඛිතා ලොභිතපුබ්බලිතනා
 ගාවො යථා ආසාතනෙ විකනනා³
 තා භුමිභාගසමීං සද නිබානා
 බන්ධාතිවක්කනති සජොතිභුතා,
4817. භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමා නු නරියො කිමකංසු පාපං
 යා භුමිභාගසමීං සද නිබානා
 බන්ධාතිවක්කනති සජොතිභුතා.
4818. තසුස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
 විපාකං පාපකමුචානං ජානං අකබ්බසජානතො.
4819. කොලිනියායො⁴ ඉධ ජීවලොකෙ
 අසුඤ්ඤකමුචා අසනං අචාරුං⁵
 තා දික්ඛරුපා⁶ පතිවිපපභාය,
 අඤ්ඤං අචාරුං රතිබිඬ්ඬභෙතු
 තා ජීවලොකසමීං රමාපඤ්ඤා
 බන්ධාතිවක්කනති සජොතිභුතා.
4820. පාදෙ ගභෙඤා කිසුස ඉමෙ පුනෙකෙ
 අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.
 භයං හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
 පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
 ඉමෙ නු මචවා කිමකංසු පාපං
 යෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

1. පුරකකිතසුස - මජ්ඣං.
 2. නාරියො - මජ්ඣං.
 3. විකනනා - මජ්ඣං.
 4. කොලිනියායො - මජ්ඣං. ස්‍යා.
 5. අචාරුං - මජ්ඣං.
 6. කිසුරුපා - මජ්ඣං.

4815. තමන්ගේ කර්මබලයෙන් ඉදිරිපත් කළ එ වැනි කුටකම් කරන්නාහට රැකෙන තැනක් නම් නැත. ඒ දරුණු පව්කම් ඇත්තාහු පව් රැස් කොට නරකයට යෙහි. ඒ මේ නිරිසත්කු ගිලි බිලි ඇත්තෝ හොච්චි යි කී.

4816. යමපල්ලන් විසින් කැපූ ශරීර ඇති පිළිකල් මේ ස්ත්‍රීහු හිස අත් බැඳ ගෙන හඬති. ලේ සැරව තැවරුණු ශරීර ඇති වදබිමෙහි ගෙරින් මෙන් කැපූ ඔව්හු යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉහටිය පමණ ගැලුනාහු ගින්නෙන් දිලියෙන පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4817. සාරථිය, මේ දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දෙව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. යපොළොවෙහි හැම කල්හි ඉහ තෙක් ගැලුණු ගිනිදූල් සහිත යම් ස්ත්‍රීහු යකඳන් ඉක්මැ පවත්නෝ ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් පව්කම් කළාහු ද යි ඇසී.

4818. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවිපුත් ඔහුට (නිමිරජුට) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා නිමිරජුට මෙසේ කී.

4819. මේ මිනිස් ලොවැ අපිරිසුදු ක්‍රියා ඇති සමහර කුල ස්ත්‍රීහු අසංයත පරිදි ක්‍රියා කළහ. දුර්ත සචරුප ඇති ඔව්හු සිය සැමියා හැර පඤ්ඤාම රති හා සෙසු ක්‍රීඩා පිණිස ද අන් සැමියන් හා සිත් පරිදි හැසුරුණාහ. ඔව්හු නිරයට පැමිණ ගිනිදූල් සහිත පර්වත වැනි යකඳන් ඉක්මවා පවතිත්.

4820. මේ සමහර කෙනකු පා අල්ලා හිස යටිකුරු කොට ගෙන නරකයෙහි හෙළන්නාහ. මාතලිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමඟ දෙවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. යම් මේ නිරිසත්කු හිස යටිකුරු කොට නරකයෙහි හෙළනු ලබද්ද ඒ මොව්හු මිනිස් වූවාහු කිනම් පාපකර්මයක් කළාහු ද යි ඇසී.

4821. තසස පුටෙයා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බසජානතො.

4822. යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො
පරසස දුරානි අනික්ඛමනති,
තෙ තාදිසා උභතමභණ්ඩපේනා
තෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4123. තෙ වසසපුගානි බහුනි තත්ථ
නිරයෙ දුක්ඛං වෙදනං වෙදයනති,
නති පාපකාරිසස භවනති තාණා
සකෙහි කමෙමහි පුරකඛ්ඤසස
තෙ ලුද්දකම්මා පසවේතා පාපං.
තෙ මෙ ජනා අචංසිරා නරකෙ පාතයනති.

4824. උච්චාවචාමෙ විවිධා උපක්ඛමා
නිරයෙසු දිසසනති සුසොරරූපා
භයං හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී.
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං
යෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4825. තසස පුටෙයා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පාපකම්මානං ජානං අකබ්බසජානතො.

4826. යෙ ජීවලොකස්මිං සුපාපදිට්ඨිනො
විසසාසකම්මානි කරොනති මොහා;
පරක්ඛ දිට්ඨිසු සමාදපෙනති
තෙ පාපදිට්ඨි පසවේතා' පාපං
තෙ මෙ ජනා අධිමනතා දුක්ඛා තිබ්බා
බරා කටුකා වෙදනා වෙදයනති.

4827. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකම්මිනං,
යානානි ලුද්දකම්මානං දුසසිලානාණං යා ගති;
උය්‍යාභිදනි රාජීසි දෙවරාජසස සනතිකෙ.

නිරයකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. පසවේතාන - මෙසං.

4821. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4822. මිනිස් ලොවැ අයහපත් කර්ම ඇති යම් කෙනෙක් පරදරාවන් කෙරෙහි ඉක්මවා හැසිරෙද්ද එවැන්නෝ උතුම් බඩු සොරකම් කරන්නෝ ය. නරකයට පැමිණි ඒ මේ නිරිසත්තු යටිකුරු හිස් ඇත්තෝ වූ නරකයෙහි හෙළනු ලබති.

4823. ඒ නිරිසත්තු බොහෝ වර්ෂ සමූහයන් මුළුල්ලෙහි නරකයෙහි දුක් විඳිති. තමන්ගේ කර්ම බලයෙන් ඉදිරිපත් කළ පව්කරුවාට ආරක්‍ෂාවීමට ස්ථාන නැත. දරුණු පව්කම් කළ ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට යති. ඒ මේ පව් කළ නිරිසත්තු හිස් යටිකුරු කොට නරකයට හෙළනු ලබන් ය යි කී.

4824. දරුණු සංභාව ඇති කුඩා මහත් කම්කටුලු නරකයෙහි පෙනේ. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට හය උපදී. එමබා දේව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ නිරිසත්තු ඉතා නියුණු රළු කටුක වූ දුක් වේදනා විඳිත්. මේ සත්තියෝ කිනම් පව් කළාහු ද යි ඇසී.

4825. මෙසේ ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පාපකර්ම විපාක දන්තා හෙ තෙම නො දන්තා නිමි රජුට මෙසේ කී:

4826. මේ මිනිස් ලොවැ ඉතා ලාමක දෘෂ්ටි ඇති මොහයන් විශ්වාසයට අනුව පව් කෙරෙද්ද අන්‍ය ජනයා ලවා ද මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය සමාදන් කරවද්ද අධම දෘෂ්ටි ඇති ඔව්හු පව් රැස් කොට නරකයට යෙති. මේ නිරිසත්තු නියුණු රළු කටුක දුක් වේදනා විඳිති යි කී.

4827. මහරජ, පව්කම් කළ සතුන් වසන තැන් ද දරුණු පව්කම් කළ සතුන්ගේ උප්පත්තිස්ථානයෝ ද දුස්සීල සත්තියන්ගේ උපදනා ස්ථානයෝ ද ඔබ විසින් දක්නා ලදහ. දේවයන් වහන්ස, දැන් (මේ නරකයෙහි දුක් දුටු ඉක්බිති) සක්දෙව් රජුහු ගේ දිව්‍යසම්පත් දක්නා පිණිස යනු මැනවි යි මාතලී කී.

නිරය කාණ්ඩය.

- 4828. පඤ්චුපං දික්ඛන්දං විමානං
මාලා පිලක්ඛා සයනස්ස මජ්ඣති,
තක්ඛන්ති නාරි මහානුභාවා
උච්චාවචං ඉද්ධිං විකුබ්බමානා.
- 4829. විතතී හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු නාරි කිමකාසි සාධුං
යා මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
- 4830. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමොනං ජාතං අකබ්බසජානතො.
- 4831. යදි තෙ සුතා බීරණි ජීවලොකෙ
ආමාය ද්වි අහු බ්‍රාහ්මණස්ස,
සා පතකාලං අතිථී විදික්ඛා
මාතාව පුතං සකිමාහිනඤ්ඤි.
සඤ්ඤමො සංවිභාගා ච
සා විමානසමිං මොදති,
- 4832. දදුලලමානා ආභෙනති¹ විමානා සතෙ නිමමතා,
තක්ඛ සකෙඛා මහිඤ්ඤිකො සබ්බාහරණභුසිනො
සමන්තා අනුපරියාති නාරිගණපුරකඛතො.
- 4833. විතතී හි මං විඤ්ඤානි සුත දිස්වා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානෙ.
- 4834. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමොනං ජාතං අකබ්බසජානතො.
- 4835. සොණදිනොතො ගහපති එස දනපතී අහු,
එස පබ්බජිතුද්දිස්ස විභාරෙ සතෙ කාරධි.
- 4836. සකභවචං තෙ උපට්ඨාසි හිකඛවො තක්ඛ වාසිකෙ,
අවජාදනඤ්ඤි භක්ඤ්ඤි සෙනාසනපදීපියං;
ආදසි උජුභුතෙසු විපසනෙතත වෙනසා.
- 4837. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පකබස්ස අට්ඨමිං,
පාවිභාරියපකබඤ්ඤි අට්ඨබ්බසුසමාගතං²

1. ආභෙනති - මජ්ඣං.
2. අට්ඨබ්බං සුසමාහිතං - මජ්ඣං, සභා.

4828. කැරැලි පහක් ඇති මේ විමානය පෙනේ. එහි යහන මැද මාලා පැළැඳ ගත් මහත් අනුභාසම්පන්න ස්ත්‍රියක් කුඳුමහන් දිව්‍ය සාද්ධීන් දැක්වමින් හිඳී.

4829. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේව සාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය මේ ස්ත්‍රියක් තුටු වෙයි ද මේ ස්ත්‍රී තොමෝ කිනම් යහපතක් කළා ද යි ඇසී.

4830. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4831. ඉදින් මිනිස්ලොව බලුණකුගේ ගෘහදසියක කුස උපන් බිරිණි නමින් දසියක් වූවා යැ යි ඔබ අසන ලද ද, ඕ ආගන්තුක සත්කාර දැන, දුර සිට ආ පුතු දැක්මෙන් එක්වර ම උපන් සතුටු ඇති මව මෙන් නිරතුරු සතුටින් උපස්ථාන කෙළේ ද සිල්වත් පරිත්‍යාග ගුණයෙන් යුත් ඕ තොමෝ මේ විමානයෙහි සතුටින් වෙසේ ය යි කී.

4832. මැවුණු දිලියෙන විමාන සතක් බැබළෙති. එහි මහත් දෙව සෘඪි ඇති සියලු දෙව අබරණින් සැරසුණු දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් දිව්‍ය ස්ත්‍රී සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්දේ භාත්පසින් ඇවිදී,

4833. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය මෙම මේ විමානයෙහි සතුටු වේ ද මේ සත්කව තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ ද යි ඇසී.

4834. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙමේ ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4835. මේ තෙමේ පෙර දනපති බැවිහි පිහිටා දන් දුන් සොණදින්න නම් ගහපති ය. මේ තෙම හික්ෂුන් ගේ ප්‍රයෝජනයට විහාර සතක් කැරැවී.

4836. එහි වැඩ වෙසෙන හික්ෂුන් වහන්සේට සකස් කොට උපස්ථාන කෙළේ ය. සෘජු වූ ගුණවත් හික්ෂුන් කෙරෙහි විශෙෂයෙන් පැහැදුණු සිතීන් සිව්පස පිදුයේ ය.

4837. පක්ෂය සම්බන්ධ තුදුස්වක් ජසලොස්වක් දිනයන්හි ද අටවක් දිනයෙහි ද පාච්භාරිය පක්ෂයෙහි ද අඬ අටකින් යුත් සිල් සමාදන් වැ,

- 4838. උපොසථං ව උපවසි සද සිලෙසු සංවුනො,
සංයමො සංවිභාගො ව සො විමානසමි මොදති.
- 4839. පභාසති ඉදං වෘමහං එළිකාසු සුනිමමිතං.
නාරිවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවරොචිතං
උපෙතං අනඛපානෙහි න වදිතීතෙහි වුභයං.
- 4840. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමා නු නාරියො කිමකංසු සාධුං
යා මොදරෙ සග්ගපතතා විමානො.
- 4841. තසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකඛාසජානනො.
- 4842. යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ
සීලවතියො¹ උපාසිකා,
දන්තේ රතා නිච්චපසන්ධවිතතා
සචෙච්චී ධීතා උපොසථෙ අපසමනතා.
සංයමා සංවිභාගා ව තා විමානසමි මොදරෙ.
- 4843. පභාසති ඉදං වෘමහං වෙච්චියාසු නිමමිතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.
- 4844. ආලබ්ඛො මුනිඛො ව නවදිතා සුචාදිතා,
දිඛො සඤ්ඤ නිච්ඡරතති සවණෙය්‍යා මනොරමා.
- 4845. නාහං එවං ගතං ජාතු එවං සුරුචිරං පුරෙ,
සඤ්ඤ සමභිජානාමි දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.
- 4846. විතති හි මං විඤ්ඤි සුත දිසවා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සග්ගපතතා විමානො.
- 4847. තසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජාතං අකඛාසජානනො.
- 4848. යෙ කෙච්චි මච්චා ඉධ ජීවලොකෙ සීලවනොතා උපාසකා,
ආරාමෙ උදපානෙ ව පපා සඛකමනානි ව.
අරහනොතා සිතිභුතෙ² සකකම්මං පටිපාදස්සා.

1. සීලවතියො - මජ්ඣං.
2. භුතෙසු - මජ්ඣං.

4838. හැම කල්හි සීල සංචරයෙන් යුත් වූයේ පෙහෙවස් ද විසුයේ ය. සිල් රැකී දන් දුන් හෙ තෙම මේ විමානයෙහි තුටු වේ.

4839. පළිභුවලින් මැනැවින් නිමැවුණු උතුම් ස්ත්‍රී සමූහයා ගැවසිගත් උතුම් කුළුගෙවලින් හෙබි ආභාරපානයෙන් ද නෘත්‍ය ගීතයෙන් ද යුත් මේ විමානය බබළයි.

4840. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුට උපදී. එමබා දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙද්ද මේ ස්ත්‍රීහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී ය.

4841. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දෙවපුත් තෙම ඔහුට එය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී ය:

4842. මෙ මිනිස් ලොව යම්කිසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් සිල්වත් උපාසිකාවෝ වූහු ද දීමෙහි ඇලුණු නිති පහන් සිතැති සත්‍යයෙහි පිහිටි පෙහෙවස් රැකීමෙහි නො පමා වූ ඔව්හු සිල් රැක්කාහු ද දන සංවිභාගයෙහි ද ඇලුණු ඒ ස්ත්‍රීහු මේ විමානයෙහි සතුටු වෙත් යි කී ය.

4843. වෙරළමිණි බිත්තිවලින් මනා කොට නිමැවුණු සිත්කලු භූමියෙන් යුත් ප්‍රමාණ වශයෙන් කොටස් කර බෙදූ මේ විමානය බබළයි.

4844. පණාබෙර ද (අළිඟු බෙර) මිනිඟු බෙර හා නෘත්‍යගීතයෝ ද මැනවින් වාදනය කරැණු ඇසුමට සුදුසු සිත්කලු දිව්‍යශබ්ද නිකුත් කෙරෙති.

4845. මෙසේ ඉතා සිත්කලු බවට පැමිණි මනෝඥ වූ පෙනෙන ඇසෙන යම් රූපයක් හෝ ශබ්දයක් වේ නම් එබන්දක් මම කිසි කලෙක නුදුටු නැසූ විරිමි.

4846. සාරථිය, මෙය දැක මට සතුට උපදී. එමබා දේව සාරථී වූ මාතලී, නොප විවාරම්. සචර්ගයට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමානයන්හි සතුටුවෙත් ද, මිනිස් වූ මොහු කවර නම් යහපතක් කළෝ ද?

4847. නිමි රජු විසින් ඇසූ මාතලී දේවසාරථී තෙම ඔහුට (මෙසේ) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. පුණ්‍යකර්ම විපාක දත් හෙතෙම නොදන්නා රජුට මෙසේ කී ය.

4848. මේ මිනිස්ලොවැ යම් කිසි සිල්වත් උපාසක වූ මනුෂ්‍ය කෙනෙක් (කෙලෙස් ගීති නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා අරම් ද ළින්පොකුණු ද පැන්හල් ද (දුර්ගමස්ථානයෙහි) සෙතුවනු ද සකසා පිළියෙළ .කොට දුන්නාහු ද,

- 4849. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදංසු උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 4850. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාච්චාරියපකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,¹
- 4851. උපොසථං උපවසුං සද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච තෙ විමානසමී මොදරෙ.
- 4852. පභාසනි ඉදං ව්‍යමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරීවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
- 4853. උපෙනං අත්තපානෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේථ ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵලමායුතා.
- 4854. විතති හි මං විඤ්ඤති සුත දිස්වා
පුච්ඡාමි තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මට්ටො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපනො විමානෙ.
- 4855. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමිමානං ජාතං අකඛාසජානතො.²
- 4856. කිමබ්බිලායං ගහපති ඵස දනපති අසු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානි ච.
- 4857. අරහනොත සීනිභුතෙ සකකච්චං පච්චපාදසී,
වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
අදසි උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 4858. වාතුද්දසිං පඤ්ඤදසිං යාව පකඛස්ස අට්ඨමිං,
පාච්චාරියපකඛකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
- 4859. උපොසථං උපවසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසමී මොදති.
- 4860. පභාසනි ඉදං ව්‍යමනං ඵලිකාසු සුනිමිතං,
නාරීවරගණාකිණ්ණං කුටාගාරවිරොචිතං.
- 4861. උපෙනං අත්තපානෙහි නච්චගීතෙහි වුභයං,
නජේථ ච අනුපරියාති නානාපුප්ඵලමායුතා.

1. සුසමානිතං - මජ්ඣං.
2. අකඛාසි - මජ්ඣං.

4849. සාප්පුප්‍රතිපත්ති ඇති රහතුන් කෙරෙහි සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් දුන්නාහු ද,

4850-51. පක්‍ෂය සම්බන්ධී වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද (එයට පෙරගමන් පසුගමන් විසින්) ප්‍රාතිභායා පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වුසුහු ද, හැම කල්හි සීලයෙහි සංවර වූ ද සංයත වූ ද බෙද වැළඳුවා වූ ද ඔහු විමානයෙහි තුටු වෙත්.

4852. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් බබළන වරහන සමූහයෙන් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4853. මෙ විමන ආභාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යුක්ත වූයෙ යැ. නදියක් ද සිසාරා යෙයි, නොයෙක් මල්රුකින් යුක්ත යැ.

4854. සාරථිය, මෙය දක මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය තොප විචාරමි. යමෙක් සර්ගයට පැමිණියේ විමානයෙහි තුටු වේ ද මේ මනුෂ්‍ය තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4855. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුන් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කමිහි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4856. තෙල ගෘහපති කිම්බිලායෙහි දනපතියෙක් වී. ආරාම ද ළින් පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි සේතුබන්ධ ද (කෙලෙස් ගිනි නිවීමෙන්) සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4857. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් (කායවච්ඡාදී නැතියෙන්) අවඛ්‍ය වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4858-59. පක්‍ෂය සම්බන්ධී වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිභායා පක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් විසි. හැම කල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4860. පිළිමිණියෙන් නිමවනලද කුළුගෙයින් හෙබි උත්තම ස්ත්‍රී සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් මේ විමන බබළයි.

4861. මෙ විමන ආභාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යුක්ත වූයෙ යැ. නොයෙක් මල්රුකින් යුත් නදියක් ද සිසාරා යයි.

4862. රාජායතනා කපිඤ්ඤා අලො සාලා ච ජමුඛියො,
කිඤ්ඤා¹ ච පියාලා ච දුමා නිවිච්චලා බහු.

4863. විතී හි මං විඤ්ඤා සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානො.

4864. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජාතං අකඛාසජාතනො.

4865. මිථිලායං ගහපති එස දනපති අහු,
ආරාමෙ උදපාතො ච පපා සබ්බමනානි ච.
අරහතො සිතිහුතෙ² සසකච්චං පටිපාදයි.

4866. වීචරං පිණ්ඩපාතකඤ්ඤා පච්චියං සයනාසනං,
අදසි උජ්ඣුතෙසු විපසනෙනා චෙතසා.

4867. වාතුදුසිං පඤ්ඤාදසිං යාව පකඛසස අට්ඨමී,
පාටිභාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,³

4868. උපොසථං ච උපවසි සද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසම් මොදති.

4869. පභාසති ඉදං වාමභං චෙථරියාසු නිමිතං,
උපෙතං භුමිභාගෙහි විහතං භාගසො මිතං.

4870. ආළඛෙරා මුනිබ්බා ච නචචගීතා සුචාදිතා,
දිබ්බා⁴ සඤ්ඤ නිච්ඡරන්ති සචණ්ණයා මනොරමා.

4871. නාහං එවං ගතං ජාතු⁵ එවං සුරුචිරං⁶ පුරෙ,
සද්දං සමභිජානාමී දිට්ඨං වා යදී වා සුතං.

4872. විතී හි මං විඤ්ඤා සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මචේවා කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපතො විමානො.

1. කිඤ්ඤා ච - මජ්ඣං.
2. සිතිහුතෙසු - මජ්ඣං.
3. පුසමාහිතං - මජ්ඣං.
4. දිබ්බා - මජ්ඣං.
5. ජාතං - මජ්ඣං.
6. සුරුචියං - මජ්ඣං.

4862. කිරිපලු යැ ගිවුළු යැ අඹ යැ සල් යැ දඹ යැ තිඹිරි යැ පියල් යැ යන නිතිපලුගත් රුක් බොහෝ වෙති.

4863. සාරථිය මෙය දකෑ මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය නොප විවාරම්. යමෙක් සචර්ගයට පැමිණියේ විමානායෙහි තුටු වේ ද මෙ තෙම මනුෂ්‍ය වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

4864. ඔහු විසින් පුළුවුස්නාලද දෙවසාරථී මාතලී දෙවපුත් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී:

4865. තෙල ගැහැවි ජියුලුකුවර දනපති වී. අරම ද ළින් පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඩු පාලම ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4866. සිවුරු ද පිටුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිකින් අවබුදු වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4867-68. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ තුදුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිභායාපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධා සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් වීසි. හැම කල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4869. වෙරළමිණියෙන් නිමවනලද කොටස් විසින් පමණ කොට බෙදනලද භූමිභාගයෙන් යුත් මෙ විමන වෙසෙසින් බබළයි.

4870. මැනුවන් වයනලද අළිඟුබෙර ද (පණාබෙර) මිහිඟුබෙර ද නාත්‍ය ගීතයෝ ද කන්කලු වූ මනරම් වූ දිව්‍යබෙදයෝ නිකුත් කෙරෙති.

4871. මම පෙර කිසිකලෙකන් මෙසේ මනභර බෙදුයක් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් හෝ ශ්‍රැතියෙන් හෝ අසනලදු යි නො දනිමි.

4872. සාරථිය මෙය දකෑ මට සතුටු උපදී. දේවසාරථී මාතලිය, නොප විවාරම්. යමෙක් දෙවලොවට පැමිණියේ විමන්හි තුටු වේ ද මෙ තෙම මිනිස් වැ කවර පිනක් කෙළේ ද?

- 4873. නසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4874. බාරාණසියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානී ච.
අරහනොන සීතිභුතෙ¹ සකකච්චං පටිපාදයි.
- 4875. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධසි උජ්ඣුතෙසු විපපසනෙනන චෙතසා.
- 4876. වාතුද්ධසිං පඤ්ඤාදසිං යාව පකඛසස අට්ඨමීං,
පාටිභාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං,
- 4877. උපොසථං උපචයි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සඤ්ඤමො සංවිභාගො ච සො විමානසමීං මොදති.
- 4878. යථා උදයමාදිච්චො හොති ලොභිතකො මහා,
තද්ධපමං ඉදං වාමිභං ජාතරූපසස නිමමිතං.
- 4879. විතී හි මං විඤ්ඤති සුත දිසවා
පුච්ඡාමී තං මාතලී දෙවසාරථී,
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං
යො මොදති සග්ගපඤ්ඤා විමානො.
- 4880. නසස පුටෙඨා වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4881. සාවඤ්ඤියං ගහපතී එස දනපතී අහු,
ආරාමෙ උදපානෙ ච පපා සඛකමනානී ච.
අරහනොන සීතිභුතෙ සකකච්චං පටිපාදයි,
- 4882. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤා පච්චයං සයනාසනං,
අද්ධසි උජ්ඣුතෙසු විපපසනෙනන චෙතසා.
- 4883. වාතුද්ධසිං පඤ්ඤාදසිං යාව පකඛසස අට්ඨමීං,
පාටිභාරිය පකඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.²
- 4884. උපොසථං උපචයි සද්ද සීලෙසු සංවුතො,
සංයමො සංවිභාගො ච සො විමානසමීං මොදති.
- 4885. වෙභාසයාමෙ බහුකා ජාතරූපසස නිමමිතා,
දද්දලලමානා ආහෙකතී විජ්ජුචබ්බසනනතරෙ.

1. සීතිභුතෙසු - මජ්ඣං.
2. සුසමාභිතං - මජ්ඣං.

4873. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලි දෙවපුත් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී.

4874. (මහරජ) මෙ තෙම පෙර බරණැස දනපති වූ ගෘහ-පතියෙක් විය. හෙ තෙම ආරාම ද පැන් පොකුණු හා පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඬුපාලම් ද, සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4875. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬු වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4876-77. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ කුසුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහායභිපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධුක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් විසී. හැමකල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4878. ලේවන් වැ මහත් වැ උදවන හිරු යම්සේ ද රනින් නිම වුණු මේ විමානය ද එසේ ය.

4879. සාරථීය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එම්බා මාතලි නම් වූ දේවසාරථීය, නොප විවාරම්. සවර්ගයට පැමිණිය මෙක් මේ විමානයෙහි සතුටු වෙයි ද (මනුෂ්‍ය වූ) මේ සත්කු තෙම කිනම් යහපතක් කෙළේ ද?

4880. ඔහු විසින් පුළුවස්නාලද දේවසාරථී මාතලි දෙවපුත් පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී.

4881. තෙල ගැහැවි සැවැත්නුවර දනපති වී. අරම් ද ළිං පොකුණු ද පැන්හල් ද දුර්ගයෙහි ඒදඬුපාලම් ද සිහිල් වූ රහතුන් උදෙසා සකසා පිළියෙළ කොට දින.

4882. සිවුරු ද පිඬුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද පහන් සිතින් අවඬු වූ රහතුන් කෙරෙහි දින.

4883-84. පක්‍ෂය සම්බන්ධ වූ කුසුස්වක් පසළොස්වක් අටවක් පොහෝ දිනයන්හි ද ප්‍රාතිහායභිපක්‍ෂයෙහි ද අෂ්ටාධුක සමන්වාගත වූ පෙහෙවස් විසී. හැමකල්හි සීලයෙහි සංවර වූ සංයම වූ දන් දුන් හෙ තෙම විමන්හි තුටු වේ.

4885. රනින් නිමවුණු අහසෙහි පිහිටි මේ බොහෝ විමානයෝ සන වලාකුළු අතුරෙහි විදුලිය සමූහයක් මෙන් දිලියෙමින් බබළති.

- 4886. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමි නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං
යෙ මොදරෙ සභපතනා විමානෙ.
- 4887. තසස පුට්ඨා විසාකාසි මාතලි දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානතො.
- 4888. සඤ්ඤාස සුනිවිට්ඨාස සඤ්ඤාසෙව සුපච්චෙදිනෙ,
අකංසු සජ්චිවචනං සමමාසමිඤ්ඤාසාසනං;¹
තෙසං ඵතානි ධානානි යානි තිං රාජ පසසයි.
- 4889. විදිතානි තෙ මහාරාජ ආවාසං පාපකමමිනං,
අරො කලයාණකමමානං ධානානි විදිතානි තෙ;
උයාහිදනි රාජීසි දෙවරාජසස සතනිකෙ.

විමානකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

- 4890. සහසසසුතනං භයවානිං දිඛං යානං අධිට්ඨිතො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤා සීදන්තරෙ නගෙ,
දිසවානාමතකසී සුතං ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතා.
- 4891. සුදසසනො කරවිකො ඊසධරො සුගන්ධරො,
තෙමීඤ්ඤො විනතකො අසසකමණ්ණො ගිරිට්ඨා.
- 4892. ඵතෙ සීදන්තරෙ නගා අනුපුබ්බසමුග්ගතා,
මහාරාජානමාවාසා යානි තිං රාජ පසසයි.
- 4893. අනෙකරුපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසනි,
ආකිණ්ණං ඉතසදිසෙහි වාගෙහෙව සුරකඛිතං.²
- 4894. විතී හි මං විතී සුත දිසවා
පුට්ඨාමි නං මාතලි දෙවසාරථී,
ඉමං නු ආරං කිමභිඤ්ඤාමාහු
(මනොරමං දිසසති දුරතොව.)³

1. සාසනෙ - මජ්ඣං.
2. සුරකඛිතා - මජ්ඣං.
3. (අයං පාඨො සාමපොඤ්ඤාසෙව දිසසති).

4886. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය ඔබ විවාරම්. දෙවලොවට පැමිණිය යම් කෙනෙක් මේ විමනෙහි සතුටු වෙද්ද මේ සත්තියෝ මිනිස් වුවාහු කිනම් යහපතක් කළාහු දැයි ඇසී.

4887. (ඔහු විසින්) පුළුවස්නාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙව පුත් ඔහුට පැවැසී. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙ තෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී:

4888. මැනැත්ත අවබෝධ කළ සද්ධර්මයෙහි මාර්ගසම්ප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවෙන් මනා කොට පිහිටි ඒ කුලපුත්‍රයෝ සම්බුදුන්ගේ අනු-ශාසනය බුද්ධාවවාදය එසේ මැ කළහ. මහරජ යම් විමානයන් දක්නෙහි නම් තෙල ඔවුන්ගේ විමානයෝ ය.

4889. මහරජ ඔබ විසින් පළමු කොට පවිකම් කළවුන් වසන තැන් ද ඉන්පසු පින් කළවුන් වසන තැන් ද දක්නා ලදී. මහරජ දැන් සක්දෙව රජු සමීපයට යනු මැනැවැයි (මාතලී දෙවපුත් කී.)

විමාන කාණ්ඩය.

4890. දහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය යානාරූප වැ ගමන් කරන නිමිච්ඡ තෙම සිද්ධත්ත සාගරයෙහි පර්වත දුටුයේ යැ. මොහු කිනම් පර්වතයෝ දැයි මාතලීහු ඇමැතී.

4891. සුදස්සන යැ කරච්ඡක යැ ඊසධර යැ යුගන්ධර යැ නෙමින්ධර යැ විනතක යැ අස්සකණ්ණ යැ යන මොහු සජතකුල පර්වතයෝ ය.

4892. මහරජ ඔබ යම් පර්වතයන් දක්නහු ද පිළිවෙළින් උස් වැ පිහිටි මෙය සතරවරම් දෙව මහරජදරුවන්ගේ වාසස්ථාන වන්නාහු සිද්ධත්ත සමුද්‍ර පර්වතයෝ වෙත්.

4893. සිත්කලු නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ සිංහ ව්‍යාඝ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බදු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසෙන්නක් වැ මේ පෙනෙන්නෝ කිනම් කෙනෙක් ද?

4894. සාරථිය, මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, ඔබ විවාරම්. මේ දෙරටුව කිනමැයි කියක් ද?

4895. තඤ්ඤ පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානනො.

4896. විතකුටොති යං ආහු දෙවරාජපවෙසනං,
සුදසසනසස ගිරිනො දොරං හෙතං පකාසති.

4897. අනෙකරූපං රුවිරං නානාවිත්‍රං පකාසති,
ආකිණ්ණං ඉන්ද්‍රසදිසෙහි ව්‍යඥොහෙව සුරකතිතං.
පවිසෙතෙන රාජීසි අරජං භූමිලකකම.

4898. සහසසුකනං හයවාහිං දිබ්බං යානං අධිට්ඨිනො,
යායමානො මහාරාජා අඤ්ඤ දෙවසහං ඉදං.

4899. යථා සරදෙ ආකාසො නීලොව පතිදිසසති,
තඬුපමං ඉදං ව්‍යමහං වෙඨරියාසු නිමේතං.

4900. විතති හි මං වින්දති සුත දිස්වා
පුට්ඨාමි තං මාතලී දෙවසාරථී;
ඉමං නු ව්‍යමහං කිමහිඤ්ඤමාහු.

4901. තසස පුට්ඨො වියාකාසි මාතලී දෙවසාරථී,
විපාකං පුඤ්ඤකමමානං ජානං අකඛාසජානනො.

4902. සුධමමං ඉති යමාහු පසෙසසා දිසසනෙ සහා,
වෙඨරියා රුවිරා විත්‍රා ධාරයනති සුනිමේතා.

4903. අධංසා සුකතා ඵමහා සබ්බෙ වෙඨරියාමයා,
යසු දෙවා තාවතිංසා සබ්බෙ ඉන්ද්‍රපුරොහිතා.

4904. අසුං දෙවමනුසසානං විතසයනතා සමච්ඡරෙ,
පවිසෙතෙන රාජීසි දෙවානං අනුමොදනං.

4905. තං දෙවා පටිනන්දිංසු දිස්වා රාජානමාගතං,
ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං.

4906. නිසීද්දති රාජීසි දෙවරාජසස සනතිකෙ,
සකෙකාසි පටිනන්දිසු වෙදෙහං මිටීලභහං.

4895. ඔහු විසින් පුළුවුස්නාලද දේවසාරථී වූ මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ:

4896. සක්දෙව රජුගේ ඇතුළුවීම පිටවීම ඇති යමක් විනුකුට යයි කියද්ද, සුදස්සන නමැති පර්වතයා ගේ තෙල දෙරටුව පෙනෙයි.

4897. සිත්කලු නොයෙක් රුවනින් විසිතුරු නොයෙක් දේව රූප ඇති, සිංහ ව්‍යාභ්‍රයන් අරක් ගත් වනයක් මෙන් ශක්‍රයාට බඳු ප්‍රතිමාවෙන් ගැවසී ගත් මේ දෙව නුවර දෙරටුව ය. මහරජ මේ දෙරටුවෙන් ඇතුළු නුවරට පිවිසෙන්නේ මැනවි. රජස් නැති (රන් පිදී මැණික් යන මෙයින් හා මලින් ගැවැසී ගත්) භූමිය දිව්‍ය රථයෙන් ඉක්මවනු මැනවැ යි කීය.

4898. දහසක් අසුන් විසින් උසුලන දිව්‍ය රථාරූඪ වැ යන නීති රජ තෙම සුධර්මා නම් දිව්‍ය සභාව දිවි.

4899. සරත් කාලයෙහි නිලවර්ණ අහස යම්සේ පෙනේ ද, එ මෙන් මේ විමන වෛද්‍යයී මාණිකායෙන් නිමවන ලද යැ.

4900. සාරථිය මෙය දැක්මෙන් මට සතුටු උපදී. එමඟ දේවසාරථිය, තොප විචාරමි. මේ විමානය කිනමැයි කියක් ද?

4901. ඔහු විසින් පුළුවුස්නාලද දේවසාරථී මාතලී දෙවපුත් ප්‍රකාශ කෙළේ යැ. පින්කම්හි විපාක දන්නා හෙතෙම නො දන්නා රජුට මෙසේ කී යැ.

4902. සුධර්මා දිව්‍ය සභාව යයි යමක් පැවැසූ ද මෙය බලනු මැනවි. වෛද්‍යයීයෙන් කරනලද නොයෙක් රත්නයෙන් විසිතුරු වූ මනාව නිමැවුණු මේ සභාව පෙනේ.

4903. අටැස් වූ මැනැවින් කරුණු සියල්ල වෙරළමිණිමුවා ස්තම්භයෝ එය උසුලති. යම් සභාවක සක්දෙව රජ ප්‍රධාන කොට ඇති තවතිසා වැසි සියලු දෙවියෝ—

4904. දෙවිමිනිසුන්ගේ යහපත සිතන්නාහු එක් රැස් වැ හිඳිද්ද මහරජ මේ මගින් දෙවියන් ඔවුනොවුන් කුටුචන තැනට පිවිසෙනු මැනවැයි මාතලී දෙවපුත් කී.

4905. එහි පැමිණි ඒ නීති රජු දක දෙවියෝ සතුටු වූහ. මහරජ ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපති. තවද අයහපත් පැමිණීමක් නම් නො වේ.

4906. මහරජ දැන් සක්දෙව සමීපයෙහි හුන මැනවි. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති වේදේහ රජු දක සක්දෙව රජ ද සතුටු විය.

4907. නිමනකයි ව¹ කාමෙහි ආසනෙන ව වාසවො,
සාධු බොසි අනුපනෙනා ආවාසං වසවන්තනං.

4908. වස දෙවෙසු රාජීසි සබ්බකාමසමීඤ්ඤ,
තාවතීංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤ කාමෙ අමානුසෙ.

4909. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,
එවං සමපදමෙවෙතං යං පරතො දනපව්චයා.

4910. නවාහමෙතං ඉච්ඡාමී යං පරතො දනපව්චයා,
සයං කතානි පුඤ්ඤානි තං මෙ ආවෙණියං ධනං.

4911. සොහං ගතවා මනුසෙසසු කාහාමී කුසලං බහුං,
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ව;
යං කතා පුබ්බතො හොති න ව පච්ඡානුතපෙති.

4912. බහුපකාරො නො හවිං මාතලී දෙවසාරථී,
යො මෙ කල්යාණකමමානං පාපානි² පට්ඨස්සයි.

4913. ඉදං වක්වා නිමීරාජා වෙදෙහො මීථිලගගහො,
පුපුයඤ්ඤං යථිත්වාන සඤ්ඤමං අපකුපාගමීති.

නිමිජාතකං වතුසං.

1. නිමනකයිසු - මජ්ඣ.

2. පාපානං පට්ඨස්සයි - මජ්ඣ.

4907. සක්දෙව රජ කම්සැපතින් හා අස්නෙන් ද නිමිරජභූ පැවැරී ය. දෙවියන් වෙසෙන තැනට ඔබගේ පැමිණීම ඉතා යහපත් ය.

4908. සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූ දෙවලොවැ වාසය කළ මැනවි. තවකියා වැසි දෙවියන් කෙරෙහි වූ මිනිසුන් පිළිබඳ නොවූ කාමසම්පත් අනුභව කළ මැනවැ යි කී.

4909. අනුන්ගෙන් ඉල්වා ගත් යානාවක් යම්සේ ද අනුන් ගෙන් ඉල්වා ගත් ධනයක් යම්සේ ද මෙරමාගේ දනප්‍රත්‍යයෙන් ලද යමක් ඇත් නම් එද එසේ ම ය, හෙවත් පිරුවට වශයෙන් ලැබූ දෙය වැනි ය.

4910. මෙරමාගේ දනප්‍රත්‍යයෙන් ලද යමක් ඇද්ද එය මම නො කැමැත්තෙමි. මා කළ යම් පුණ්‍යකර්මයෝ ඇද්ද ඒ මාගේ ආවේණික ධනය යි.

4911. ඒ මම ගොස් මිනිසුන් කෙරෙහි තුන්දෙරිත් සම වැ හැසිරීමෙන් ද සිල් රැකීමෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද යමක් කොට සුවපත්වේ ද නො පසුතැවේ ද එබඳු බොහෝ කුසල් දහම් කරන්නෙමි.

4912. යමෙක් පින් කළ සත්කියන් වසන තැන් ද පව කළ සත්කියන් වසන තැන් ද මට පෙන්වී ද ඒ පින් වත් මාතලී නමැති දේවසාරථී තෙම අපට බොහෝ උපකාර ඇත්තෙකැ යි නිමි රජ ඔහු පැසැසී ය.

4913. මියුලු නුවර වාසස්ථාන කොට ඇති විදේහ රටට අධිපති වූ නිමි රජ මෙය කියා (හෙවත් 'උක්කමඛකරුභාමඤං' යන ආදී මේ ගාථාව කියා) බොහෝ දන් දී සීලසංයමයට පැමිණියේ ය යි වදාළහ.

සතරවන නිමි ජාතකය නිමි.

5. බණ්ඩහාලජාතක.

- 4914. රාජාසී පුද්ගලයෙකු¹ එකරාජාති පුප්ඵවතියා,²
සො පුළුච් බ්‍රහ්මබන්ධුං බණ්ඩහාලං පුරොහිතං මුළුභං.
- 4915. සභානාමභවමාවිකඛ කුංසී බ්‍රාහ්මණ ධම්මච්චිතයකුසලො,
යථා ඉතො වජ්ජනී සුගතීං නරා පුඤ්ඤාති කකාන.
- 4916. අතිදුතං දදිකාන³ අවජේකි දෙව සාතෙකා,
එවං වජ්ජනී සුගතීං නරා පුඤ්ඤාති කකාන.
- 4917. කිං පන තං⁴ අතිදුතං කෙ ව අවජකා ඉමසමිං ලොකසමිං,
එතඤ්ච ඛො නො අකඛාහි යජ්ජසාම දදම දනාති.
- 4918. පුකෙහි දෙව යජ්ජකං මහෙසීහි නෙගමෙහි ව උසහෙහි,
ආජාතියෙහි වතුහි සබ්බවතුකෙසන දෙව යජ්ජකං.
- 4919. තං සුකා අනෙතපුරෙ කුමාරා ව මහෙසියො ව හඤ්ඤානතු,
එතො අහොසී නියෙසාසො හෙඤ්ඤා⁵ අච්චුගගතො සද්දො.
- 4920. ගච්ඡථ වදෙථ කුමාරෙ වීරුං සුරියං ව හඤ්ඤානඤ්ච,
සුරඤ්ච වාමගොභං පසුරා⁶ කීර හොථ යඤ්ඤාකාය.
- 4921. කුමාරියොපි වදෙථ උපසෙතිං⁷ කොකිලඤ්ච මුදිතඤ්ච,
නඤ්ඤාපි කුමාරිං පසුරා කීර හොථ යඤ්ඤාකාය.
- 4922. විජයමපි මඤ්ඤං මහෙසීං එරාවතීං කෙසිතිං සුනඤ්ඤඤ්ච,
ලකඛණවරුපපඤ්ඤා පසුරා කීර හොථ යඤ්ඤාකාය.
- 4923. ගහපතයොපි වදෙථ පුණ්ණමුඛං හඤ්ඤියං සිගාලඤ්ච,
වඩ්ඪිකාපි ගහපතීං පසුරා කීර හොථ යඤ්ඤාකාය.

- 1. පුද්ගලයොසි - මජ්ඣ.
- 2. පුප්ඵවතියායං - මජ්ඣ., සුඤ්ඤා, වී.
- 3. දදිකාන - මජ්ඣ.
- 4. පනෙතං - මජ්ඣ., සුඤ්ඤා, වී.
- 5. භික්ඛා - මජ්ඣ.
- 6. පසුරා - මජ්ඣ.
- 7. උපසෙතං - මජ්ඣ.

5. බණ්ඩාල ජාතකය

4914. පෙර පුෂ්පවතී නම් නුවර රුදුරු පාපකර්ම ඇති එකරාජ යයි ප්‍රසිද්ධ රජෙක් විය. හෙ තෙම බණ්ඩාල නම් මුළු වූ පෙරෙව් බමුණාගෙන් ඇසී ය.

4915. එමබා බ්‍රාහ්මණය, නුඹ සුවර්ත ධර්මයෙහි ද, ආචාර විනයෙහි ද දක්‍ෂ වෙහි. යම්සේ සත්ත්වයෝ කුසල් කිරීමෙන් මෙ ලොවින් වූත වැ සුගතියට පැමිණෙද්ද, එසේ යන සුගති මාර්ගය මට කියවයි රජ තෙම කීය.

4916. මහරජ, අතීදන නම් දන් දී නො නැසිය යුක්තන් නැසීමෙන් මෙසේ සත්ත්වයෝ සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4917. ඒ අතීදන නම් කීම? මෙ ලොවැ නො නැසිය යුක්තෝ කවුරු ද? මෙය ද අපට කියනු මැන. යාග කරම්භ දන් දෙමභ යි රජ පැවැසී.

4918. මහරජ, පුත්‍රයෝ යැ, බියෝවරු යැ, සිටුවරු යැ, වෘෂභයෝ යැ, ආජාතීය අශ්වයෝ යැ යන මොවුන්ගෙන් සතර දෙනකු බැගින් ගෙන යාග කළ මැනවි. මහරජ, සබ්බවතුකත නමැති යාගය කළයුතු යයි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4919. (රාජකුමාරවරු ද, බියෝවරු ද නසනු ලබන්වා යන) ඒ හඬ ඇසීමෙන් අන්තඃපුරයෙහි උස් වැ නැගුණු බිහිසුණු හඬින් යුත් එක ම සෝභාවක් විය.

4920. යව, වන්ද කුමාරයා ද, සුරිය කුමාරයා ද, හඳුසේන කුමාරයා ද, වාමගොතන කුමාරයා ද, සුර කුමාරයා ද යන රාජ කුමාරයන්ට යාගයට එක්තැන් වැ රැස් වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4921. උපසේනී යැ, කෝකිලා යැ, මුදිතා යැ, නන්දකුමාරී යැ යන රාජකුමාරිකාවන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4922. මගේ විජයා නම් මෙහෙසිය ද, එරාවතී ද, කෙසිනී ද, සුනන්ද ද යන උතුම් ස්ත්‍රීලක්‍ෂණයෙන් යුත් වූ මෙහෙසිවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4923. පුණ්ණමුඛ යැ, හද්දිය යැ, සිගාල යැ, වඬු නම් ගහපතී යැ යන සිටුවරුන්ට ද යාගයට එක්තැන් වැ රැස්වන්නට කියවයි රජ අණ කෙළේ ය.

4924. තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු සමාගතා පුත්තදර පරිකිණ්ණො,
සබ්බසිබිතො දෙව කරොති අථවා නො දසෙ සාවෙති.

4925. අභයඛතරමපි මෙ හස්සී. නාලාගිරි. අච්චුතං වරුණදනාං,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤජාය හවිසසනති.

4926. අභ්ඤ්ජරතනමපි කෙසිං සුරාමුඛං පුණ්ණකං විනතකඤ්ඤි,
ආනෙඨ ඛො නෙ ඛිපං යඤ්ඤජාය හවිසසනති.

4927. උසහමපි සුඨපතිං අනොජං නිසභං ගවමපතිං.
තෙපි මඤ්ඤං ආනෙඨ,
සමුප්පාකරොනතු සබ්බං යජිසසාම දදම දනානි.

4928. සබ්බං පටියාදෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
ආණාපෙඨ ච කුමාරො අභිරමනතු ඉමං රතතිං.

4929. සබ්බං උපට්ඨපෙඨ යඤ්ඤං පන උග්ගතමති සුරියමති,
වදෙථදති කුමාරෙ අජ්ජ වො පවුසුමා රතති.

4930. තං තං මාතා අවවා රොදනති ආගතා¹ විමානතො,
යඤ්ඤා කීර තෙ පුත්ත හවිසසති චතුති පුත්තෙති.

4931. සබ්බෙපි මඤ්ඤං පුත්තා වතො චතුසමිං හඤ්ඤමානසමිං,
පුත්තෙති යඤ්ඤං යජිජාන සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

4932. මා² පුත්ත සද්දහෙසි සුගති කීර හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙසො මඤ්ඤා නෙසො මඤ්ඤා හි සග්ගානං.

4933. දනානි දෙති කොණ්ඩඤ්ඤ අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
ඵසමග්ගො සුගතියා න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤන.

4934. ආචරියානං වචනා සාතෙසසං චතුඤ්ඤි සුරියඤ්ඤි,
පුත්තෙති යජිජාන දුච්චපෙති සුගතිං සග්ගං ගමිසසාමි.

1. අණාපෙඨචතුකුමාරෙ - මජ්ඣං.
2. ආගතාවා - මජ්ඣං.
3. මා තං - මජ්ඣං. සඤා.

4924. එහි රැස්වූ අඹුදරුවන් පිරිවැරූ ගෘහපතියෝ රජුට මෙසේ කීහ: මහරජ, අප සියල්ලන් හිස්මුදුනෙහි සිඵ තබා දස-භාවයට පත් කළ මැනවි නොහොත් මහ පිරිස් මැද අප දසයන් කොට අස්වනු මැනවි.

4925. අභයබාහර යැ, නාලාගිරි යැ, අච්චුක යැ වරුණදනන යැ යන ඇතුන් වහා ගෙනෙවු. ඔහු යාගය පිණිස වන්නාහ.

4926. කේසි යැ, සුරාමුඛ යැ, පුණ්ණක යැ, විනාතක යැ යන අශ්වරත්නයන් ද වහා ගෙනෙවු. ඒ අශ්වයෝ යාගය පිණිස වන්නාහ.

4927. යුඵපති යැ, අනොජ යැ, නිසභ යැ, ගවමපති යැ යන මාගේ වෘෂභයන් ද ගෙනෙවු. මා කියූ මේ සියල්ල යාගයට රැස් කෙරෙත්වා. යාග කරන්නෙමු. දන් දෙන්නෙමු.

4928. සියල්ල පිළියෙළ කරවු. හිරු උද වූ කල යාග කරන්නෙමු. මේ රාත්‍රිය අභිරමණය කරත්වා යි ද කුමාරයන්ට අණ කරවු.

4929. සියල්ල සපයවු, යාගය වනාහි හිරු උද වූ කල උදයෙහි මැ කරන්නෙමි අද තොපගේ අවසන් රාත්‍රිය යි දන් රජ කුමරුවන්ට කියවයි රජ තෙම කී.

4930. තමන් හුන් වීමනින් ආ රජුගේ මැණියෝ හඬමින් ඒ රජුට මෙසේ පැවැසූහ. එමබා පුත, තොපගේ සිවුපුතුන් ගෙන කරන යාගයක් ඇද්ද යි ඇසූ.

4931. වන්දු කුමාරයා නසනු ලබන කල මාගේ සියලු මැ පුත්තු යාගයට භරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුගති නම් වන දෙවිලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කීය.

4932. එමබා පුත, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුගති ලාභයක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මහ වේ. මේ සහ මහ නො වේ.

4933. කොණඩානු නමැති ගෝත්‍ර යුත් පුත, දන් දෙව. ඉපැදුණා වූ ද, උපදීන්නා වූ ද හැම සතුන්ට අභිංසා කරව. මෙය සහ මහ වේ. දරුවන් මැරීමෙන් කරන යාගයෙන් සහට යන මගක් නැත.

4934. මැණියනි, පෙරෙව් බමුණාගේ වචනයෙන් වන්දු කුමාරයා සහ: සූරිය කුමාරයා ද නසන්නෙමි. හැරිය නො හැකි පුතුන්ගෙන් යාග කොටු සුගති නමැති දෙවිලොවට යන්නෙමි යි රජ තෙම කී ය.

4935. තං තං පිතාපි අවච වසවතති ඔරසං සකං පුත්තං,
යඤ්ඤා කිර තෙ පුත්ත හවිසසති චතුභි පුත්තෙහි.
4936. සබ්බෙපි මඤ්ඤා පුත්තා වතතා වජ්ජමිං හඤ්ඤාමානසමිං,
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යථිත්වාන සුගතිං සග්ගං ගමීසසාමි.
4937. මා පුත්ත සද්දහෙසි සුගතිං කිර හොති පුත්තයඤ්ඤන,
නිරයානෙසො මග්ගො නෙසො මග්ගො සග්ගානං.
4938. දුතානි දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
එසමග්ගො සුගතියා න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤන.
4939. ආචරියානං වචනා සාතෙසසං චජං ච සුරියඤ්ඤ,
පුත්තෙහි යථිත්වා දුච්චජෙහි සුගතිං සග්ගං ගමීසසාමි.
4940. දුතානි දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤා අභිංසා සබ්බභුතභව්‍යානං,
පුත්තපරිවුත්තො තුවං රට්ඨං ජනපදඤ්ඤා පාලෙහි.
4941. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩභාලසස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි හතී අසෙස ච පාලෙම.
4942. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩභාලසස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි හතීච්ඡකණානි උජෙකම.
4943. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩභාලසස,
අපි නිගළඛන්ධකාපි අසසච්ඡකණානි උජෙකම.
4944. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩභාලසස,
යසස හොතති තච කාමා අපි රට්ඨා පබ්බජිතා
භීතබ්බාවරියං වරිසසාම.
4945. දුකඛං බො මෙ ජනයථ චීලපනතා ජීවිතසස කාමා හි,
මුඤ්ඤාද්දනි කුමාරෙ අලමපි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤන.

1. නිගළ - මජ්ඣං.
1. නිගළ - මජ්ඣං.

4935. ඉක්බිති රජුගේ වසවර්ති නම් පියරජ තෙමේ ද උරද පුත් ඒ මේ රජුට එම්බා පුත, දරුවන් සිව්දෙනා මරා කරන යාගයක් වේ දැ යි කී.

4936. වන්දු කුමාරයා නසනු ලබන කල්හි මාගේ සියලු මැ පුත්තු හරන ලද්දහු වෙති. පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුගති සංඛිඛාත දෙවලොවට යන්නෙමි යි රජතෙම කී.

4937. එම්බා පුතණුවනි, දරුවන් මරා යාග කිරීමෙන් සුගති ලාභයෙක් වේ යැ යි නො අදහව. සතර අපායට මේ මඟ වෙයි. මේ සාර්ථයට මඟ නො වෙයි.

4938. කෞණ්ඩිනාය, දන්දෙව. උපන්නා වූ ද මතු උපදනා වූ ද හැම සත්තට අභිංසා කරව. මේ සුගතියට මාර්ග යැ. පුත්‍ර යාගයෙන් සාර්ථ මාර්ග නො වේ.

4939. ආවායඝීයන්ගේ වචනයෙන් වන්දු කුමරු ද සුයඝීකුමරු ද සාතන කරවන්නෙමි. හරනට දුෂ්කර වූ පුතුන්ගෙන් යාග කොට සුඤ්ඤා ගති ඇති සාර්ථයට යන්නෙමි.

4940. කොණ්ඩකුඤ්ඤා ගෝත්‍ර ඇති පුත, දන්දෙව, හැම සතුන්හට භිංසා නො කරනු. පුත්‍රයන් පිරිවැරූ නුඹ සියලු කපිරට ද, ජනපද ද, රක්ෂා කරන්නැ යි වසවර්ති නමැති පියරජ තෙම කී.

4941. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාභාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

4942. දේවයන් වහන්ස, අපි නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාභාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර මෙන්නෙමු.

4943. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩාභාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දස භාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4944. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනව. යමකුහට දෙන්නට ඔබ කැමැති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත්කොට දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙසක් වේ නම් රටින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැගෑ වැ පිටු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4945. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන්නාහු මට දුක් උපදවන්නාහුය. දන් කුමාරයන් මුදු හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ කී.

4946. පුබ්බව ඛොසි මෙ චුන්නො පුක්කරං දුරභිසම්භවං චෙතං,
අථ නො උපකම්චස්ස යඤ්ඤස්ස කස්මා කරොසි විකෙඛපං.
4947. සබ්බෙ වජ්ජනි සුගතිං¹ යෙ යජන්ති යෙපි චෙව යාජෙන්නී,
යෙවාපි අනුමොදංගං යජන්තානං ඵද්දිසං මහායඤ්ඤං.
4948. අථ කිස්ස ච නො පුබ්බෙ සොක්ඛානං බ්‍රාහ්මණො අවාචෙසි,²
අථ නො අකාරණස්මා යඤ්ඤක්ඛාය දෙව සාතෙසි.
4949. පුබ්බව නො දහරකෙ සමානෙ න හනෙසි න සාතයෙසි,
දහරමහා යොබ්බනං පත්තා අදුසකා තාත හඤ්ඤං.
4950. හජ්ඣගතෙ අස්සගතෙ සන්තද්ධො පස්ස නො මහාරාජ,
සුද්ධව පුජ්ජමානෙ නභි මාදිසා සුරා හොනති යඤ්ඤක්ඛාය.
4951. පඪ්ඨනො වාපි කුචිතෙ අච්චිසු වා මාදිසෙ නියොජෙන්නී,
අථ නො අකාරණස්මා අභුමියං තාත හඤ්ඤං.
4952. යාපි හි තා සතුණියො වසන්ති තිණසරානි කක්ඛානං;
තාසංඝපි පියා පුත්තා අථ නො කං දෙව සාතෙසි.
4953. මා තස්ස³ සද්දහෙසි න මං බණ්ඩහාලො සාතයෙ,
මමං හි සො සාතෙක්ඛා අනන්තරං තච්චි දෙව සාතෙය්‍යා.
4954. ගාමවරං නිගමවරං දදන්ති හොගං පිස්ස මහාරාජ,
අථ අග්ගපිණ්ඩිකාපි කුලෙ කුලෙහෙතෙ භුඤ්ජන්ති.
4955. තෙසමපි තාදිසානං ඉච්ඡන්ති දුබ්භිකුං මහාරාජ,
යෙභුයෙයන ඵතෙ අකතඤ්ඤො බ්‍රාහ්මණො දෙව.
4956. මා නො දෙව අවධි දුසෙ නො දෙති බණ්ඩහාලස්ස,
අපි නිගළබන්ධිකාපි⁴ හත්ථි අපස්ස ච පාලෙම.

1. සුගති - මජ්ඣං.
2. අච්චාවෙසි - මජ්ඣං.
3. බවස්ස - මජ්ඣං. සා.
4. නිගළ - මජ්ඣං. සා.

4946. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙහි. දැන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට හානි කෙරෙහි.

4947. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්නවුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුගතියට යෙහි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4948. පියාණෙනි, මෙසේ නම් පෙරෙව් බමුණු තෙම කවර හෙයින් අපගේ සුවපත් බව කීයේ ද, එසේ ඇති කල්හි කවර හෙයින් යාගයට නිකරුණේ අප මරවන්නෙහි ද?

4949. අප බාල කාලයෙහි නො නැසුවෙහි ය, නො මැර-වුවෙහි ය. අපි තරුණ වයසට පැමිණියෝ වෙමු. මේ දක්වා ද විරුද්ධ නො වූවෝ වෙමු. පියාණෙනි, එ වැනි අපි තොප විසින් කවර හෙයින් මරනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4950. මහරජ, ඇතුන් අසුන් පිට නැග කරන යුද්ධයක් පැමිණි කලා යුද්ධයට සැරසුණු අප සතර දෙනා කරන යුද්ධ බලනු මැනවි. අප වැනි ශූරයෝ යාගයට නුසුදුස්සෝ ය.

4951. පියාණෙනි, ප්‍රත්‍යක්ෂ ජනපදය කීපුණු කල හෝ පල් හොරුන් ඇති කල හෝ සතුරන් නසනු පිණිස අප වැන්නන් යොදවත්. එසේ නම් නිකරුණේ නො තැන්හි කවර හෙයින් අපි නසනු ලබන්නෝ වෙමු ද?

4952. මහරජ, යම් ඒ පක්ෂිහු තණකැඳලි සාද එහි වෙසෙද්ද ඒ පක්ෂීන්ට පවා දරුපැටවු ප්‍රිය වෙති. දේවයන් වහන්ස, එසේ ඇති කල තෙපි අප මරවන්නහු ය.

4953. බණ්ඩහාල නමැති පෙරෙව් බමුණු මා නො මරවයි යන මේ බසක් ඇත් නම් ඔහුගේ ඒ වචනය විශ්වාස නො කළ මැනවි. දේවයන් වහන්ස, හෙතෙම මා මරවා ඉන්පසු ඔබ ද මරවන්නෝ ය.

4954. මහරජ, ගම්වර නියම්ගම්වර හා උපහෝග පරිහෝග වස්තු ද රජවරු මේ බමුණන්ට දෙති. අග්‍ර වූ බත් පැන් ලබන මොහු ගෙයක් පාසා අනුභව කෙරෙහි.

4955. මහරජ, එබඳු උපකාර ඇති රජවරුන්ටත් ද්‍රෝහ කරන්නට මොහු කැමති වෙති. දේවයන් වහන්ස, මේ බමුණෝ නම් බොහෝ සෙයින් කෙළෙහිගුණ නො දන්නෝ වෙති.

4956. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත් කොට දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇතුන් ද, අසුන් ද රැක බලා ගනිමු.

- 4957. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි හස්ථිච්ඡකණානි උපේක්කිම.
- 4958. මානො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
අපි නිගලබන්ධකාපි අසසච්ඡකණානි උපේක්කිම.
- 4959. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි බණ්ඩහාලසස,
යසස භොනති තව කාමා අපි රචයා පබ්බජිතා
භික්ඛාවරියං වරිසසාම.
- 4960. දුක්ඛං බො මෙ ජනයථ විලපනතා ජීවිතසස කාමා හි.
මුඤ්ඤිට්ඨනි කුමාරෙ අලමපී මෙ භොතු පුත්තයඤ්ඤත.
- 4961. පුබ්බෙව බොසී මෙ වුත්තො දුක්ඛරං දුරභියමභවං වේතං,
අථ නො උපකම්චසස යඤ්ඤසස කරොසී විකේඛපං.
- 4962. සබ්බෙ වජ්ජනි සුගතීං යෙ යජ්ජනි යෙපි වෙච යාජේනති,
යෙ වාපි අනුමොදනති යජ්ජනානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.
- 4963. යදි කිර යජ්ජවා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනති,
බ්‍රාහ්මණො තාව යජතු පච්ඡාපි යජසී තුවං රාජ.
- 4964. යදි කිර යජ්ජවා පුත්තෙහි දෙවලොකං ඉතො වුතා යනති,
ඵයො ව බණ්ඩහාලො යජතු සකෙහි පුත්තෙහි.
- 4965. ඵචං ජානං¹ වො බණ්ඩහාලො කිං පුත්තකෙ න සාතෙසී,
සබ්බඤ්ඤි ඤාතිජනං අත්තානඤ්ඤි න සාතෙසී.
- 4966. සබ්බෙ වජ්ජනි තීරයං යෙ යජ්ජනි යෙපි වෙච යාජේනති,
යෙ වාපි අනුමොදනති යජ්ජනානං ඵදීසං මහායඤ්ඤං.
- 4967. කථඤ්ඤි කිර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ව,
නගරමිති න උපරච්ඡනති රාජානං මා සාතසී ඔරසං පුත්තං.

1. ඵචං ජානනො - මජ්ඣං.

4957. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත් කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි ඇත් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4958. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනවි. බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණාහට අප දසභාවයට පත්කොටැ දුන මැනවි. හැකිල්ලෙන් බැඳුණු අපි අස් වසුරු බැහැර දමන්නෙමු.

4959. දේවයන් වහන්ස, අප නො නැසුව මැනව. යමකුහට දෙන්නට ඔබ කැමති වෙත් නම් ඔහුට අප දසභාවයට පත් කොටැ දෙනු මැනවි. ඉදින් අප දෙසක් වේ නම් රටින් පිටුවහල් කරන ලද අපි බැහැ වැ පිටු සිභා හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නෙමු.

4960. ජීවිතයට ආසාවෙන් වැලැපෙන මොවුහු මට දුක් ඉපිද වූහ. දැන් කුමාරයන් මුද හරිනු මැනවි. දරුවන් මරා කරන යාගයෙන් මට ප්‍රයෝජන නැතැ යි රජ තෙම කීය.

4961. මහරජ, මේ යාගය කළ නො හැකි යැ යි ද දුකසේ ලැබිය හැක්කැ යි ද පළමු කොට කියන ලද්දෙහි ය. දැන් අප පිළියෙළ කළ යාගයට හානි කෙරෙහි.

4962. යම් කෙනෙක් යාග කෙරෙද්ද, කරවද්ද යාග කරන්න- වුන්ගේ එ වැනි මහා යාගය යම් කෙනෙක් අනුමෝදන් වෙද්ද ඒ සියලු දෙනා ම සුභතියට යෙකි යි පෙරෙව් බමුණා කීය.

4963. ඉදින් පුකුන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවලොවට පැමිණෙත් නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම පළමුවෙන් එසේ යාග කෙරේවා. මහරජ, ඉන්පසු තෙපි ද යාග කරනු මැනවි.

4964. ඉදින් දරුවන් කරණ කොටගෙන යාග කොට මෙයින් වූත වූවාහු දෙවලොවට පැමිණෙත් නම් මේ බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණු ද තමාගේ දරුවන් මරා උස් යාග කෙරේවා.

4965. මෙසේ දන්නා බණ්ඩහාල නම් පෙරෙව් බමුණු කවර හෙයින් දරුවන් නො නැසුවේ ද? සියලු නැයන් ද, තමන් ද කවර හෙයින් නො නැසුවේ ද?

4966. යම් කෙනෙක් මෙබඳු මහායාග කෙරෙද් ද, කරවද් ද, අනුමෝදන් වෙද් ද ඒ සියල්ලෝ නරකයට යෙකි යි වන්දු කුමාර තෙම කීය.

4967. කෙසේ නම් නුවර දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භායනීවරු ද තමන්ගේ ඖරස පුත්‍රයා නො මරනු මැනවැ යි රජුට දෙස් නො පවරද් ද?

4968. කථකඤ්චි කීර පුත්තකාමායො ගහපතයො සරණියො ච,
නගරමිති න උපරවනති රාජානං මා සාතයි අත්‍රජං පුත්තං.
4969. රඤ්ඤමුඛි අත්තකාමො තීතො ච සබ්බදු ජනපදස්ස,
න කොචි අක්ඝ පටිසං මයා ජනපදෙ න පවෙදෙති.
4970. ගච්ඡට්ඨ වො සරණියො තාතකඤ්චි චදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලකඤ්චි,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අදුස්සකෙ සීහසඛිකාසෙ.
4971. ගච්ඡට්ඨ වො සරණියො තාතකඤ්චි චදෙට්ඨ ඛණ්ඩභාලකඤ්චි,
මා සාතෙට්ඨ කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
4972. යනනුනාහං ජායෙයාං රථකාරකුලෙ චා පුතකුසකුලෙ චා,
වෙච්ඡෙසු චා ජායෙයාං නහජජ මං රාජා
යඤ්ඤත්ථාය සාතෙයා.
4973. සබ්බා සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ අපරාධාහං න පස්සාමි.
4974. සබ්බා සීමනතිනියො ගච්ඡට්ඨ අයාස්ස ඛණ්ඩභාලස්ස,
පාදෙසු නිපතට්ඨ කිං තෙ භනෙත මයං අදුසෙමි.
4975. කපණං චීලපති සෙලා දිසවාන භාතරො උපතීතතෙත,
යඤ්ඤ කීර මෙ උකඛිපිතො තාතෙත සඤ්ඤකාමෙත.
4976. ආචනති ච පරිචනති ච වාසුලො සමමුඛා රඤ්ඤක,
මා නො පිතරං අච්චි දහරමිභා අයොබ්බතං පතතා.
4977. එසො තෙ වාසුල පිතා සමෙහි¹ පිතරං,
දුක්ඛං ඛො මෙ ජනසසී චීලපතොහා අනන්තපුරස්ථි.
මුඤ්චිට්ඨ දුති කුමාරෙ අලමපි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤන.
4978. පුබ්බෙච ඛොසී වුත්තො දුක්ඛරං දුරභිසමභවං වෙතං,
අථ නො උපසබ්බස්ස යඤ්ඤස්ස කරොසී² විකෙඛපං.

1. සම - මජ්ඣ.
2. කඤ්ඤා කරොසී - මජ්ඣ.

4968. කෙසේ නම් නුවර දරුවන් කැමැති ගෘහපතියෝ ද ඔවුන්ගේ භාය්‍යාවෝ ද ආත්මප පුත්‍රයා නො මරව යි රජුට උප-
ක්‍රෝශ නො කරන්නේ ද?

4969. (මම) රජහට වැඩ කැමැත්තෙමි. හැම කල්හි දනවු වැසියනට හිත වූයෙමි ද වෙමි. කිසිවෙක් මා හා සමග ප්‍රතිස කරන්නෙ නො වෙයි. (එසේ වතුදු) දනවුවැසියා (නොපගේ පුත් ගුණවත යැ යි) රජහට නො දන්වයි.

4970. එම්බා ගෘහණියනි, තෙපි යව, 'සිංහයන් බඳු නිවරද කුමරුන් නො මරව' යි පියරජුටත්, බණ්ඩාල බවුණුටත් කියව.

4971. එම්බා ගෘහණියනි, තෙපි යව, සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්‍ෂා කරනලද කුමරුන් නො මරව යි පියරජුටත් බණ්ඩාල-
බවුණුටත් කියව.

4972. මම සොමමර හෝ පුප්පඩු කුලයක උපතී නම් යෙහෙකි. කුලපොතු කුලයෙහි හෝ උපතී නම් පියරජ තෙම අද මා යාගය පිණිස නො මරවයි.

4973. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යව, ආයඹ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙවි බවුණුගුගේ පාමුල හඩා වැටෙන්න. මා කළ කිසි අපරාධයක් නො දකිමි.

4974. සියලු ස්ත්‍රීවරුනි, යන්න, ආවායඹ වූ බණ්ඩාල නමැති පෙරෙවි බවුණුගුගේ පාමුල හඩා වැටෙන්න. ස්වාමීනි, ඔබට අපි කවර නම් ද්‍රෝහයක් කෙළෙමු ද? (ඉදින් වන්ද කුමාරයා කළ වරදක් ඇතහොත් එය කමා කළ මැනවැ යි කියා හඩා වැටෙව් කියා යැවු.)

4975. සේලා නම් සොහොයුරිය සොහොයුරන් වෙත පැමිණි සවභාව දෑක දෙවලොව යනු කැමති මපියාණනි, මේ ඔබ විසින් නැවුණු යාගයක් ද යි බැගෑපත් වැ වැලැපුණා ය.

4976. වන්ද කුමාරයාගේ වාසුල නමැති පුත්‍ර කුමාර තෙම අපි තරුණ බවට නො පැමිණි ළදරුවෝ වෙමු. අප පියා නො මැරුව මැනවැ යි රජුගේ පාමුල හඩා වැටුණි.

4977. වාසුල නම් කුමාරය, මේ තෙම නොපගේ පියාය. පියා සනසව. අන්ත:පුරයෙහි මේ කුමාර තෙම හඩමින් මට බොහෝ දුක් ඉපදූ විය. දැන් මේ කුමාරවරුන් මුදු හරිවු. පුතුන් මරා කරන යාගයෙන් මට කම් නැති වේවා යි රජ කීය.

4978. (මහරජතුමනි), තෙල යාගය දුෂ්කර යැ. දුර්ලභ යැ යි කැලැ මැ කියන ලද්දෙහි. එසේ ඇති කල්හිදු එළවන ලද අපගේ යාගයට ආකුල කෙරෙහි.

4979. සබ්බෙ වජ්ඣනී සුගතීං යෙ යජ්ඣනී යෙපි වෙච යාජෙතති,
යෙ වාපි අනුමොදනති යජ්ඣතානං ඵදිසං මහායඤ්ඤං.

4980. සබ්බරත්තස්ස යඤ්ඤා¹ උපකම්චො ඵකරාජ
නව පථියඤ්ඤො.
අභිනිසම්මෙසු දෙව සඟ්ගං ගතො තං පමොදිස්සයි.

4981. දහරා සත්තසතා ඵතා පන වජ්ඣකස්ස හරියායො,
කෙසෙ පරිකීරිකාන² රොදනතියො මඟ්ගමනුයතති.³

4982. අපරා පන සොකෙන නිකම්භතා නන්දනෙ විය දෙව,
කෙසෙ පරිකීරිකාන රොදනතියො මඟ්ගමනුයතති.

4983. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තො,
නියතති වන්දසුරියා යඤ්ඤාඝාය ඵකරාජස්ස.

4984. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලු⁴වන්දනච්චිත්තො,
නියතති වන්දසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

4985. කාසිකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තො,
නියතති වන්දසුරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.

4986. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො,
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තො;
නියතති වන්දසුරියා යඤ්ඤාඝාය ඵකරාජස්ස.

4987. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තො,
නියතති වන්දසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

4988. මංසරසභොජිනො නභාපකසුනභාපිතො
කුණ්ඩලිනො අගලුවන්දනච්චිත්තො,
නියතති වන්දසුරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.

4989. යසසු පුබ්බෙ භස්ථිවරධුරගතෙ භස්ථිනි අනුවජ්ඣනති,
තාජස්ථ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යතති.

1. මහායඤ්ඤො - මජ්ඣං.
2. පකිරිකාන - සීඞු.
3. මඟ්ගමනුයායතති - මජ්ඣං.
4. අගලු - මජ්ඣං.

4979. යම් කෙනෙක් මෙවන් මහායාග කරන් ද යම් කෙනෙකුන් මෙවන් යාග කරවන් ද, යම් කෙනෙකුන් යාග කරන්නවුන්ගේ මෙවන් යාග අනුමෝදන් වෙත් ද, එ හැම දෙන සුභතියට යෙති.

4980. එකරාජය, සර්වරත්නයෙන් එළවන ලද තොපගේ යාගය පිළියෙල කරනලද යැ. දේවසිනි, යාගයට නික්මෙව. තෙපි ස්වර්ගයට ගියහු තුටු වන්නහු යැ.

4981. වන්දු කුමාරයාගේ තෙල සන්සියයක් පමණ වූ තරුණ භායාචාර්යවරයා කෙහෙවල මුද්‍රාගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4982. සොචිත් නික්මුණු අන්‍ය ස්ත්‍රීහු නඳුකුසන්ති ව්‍යුත්චන දෙවපුත්‍රකු පිරිවරනලද දෙවභනන් මෙන් කෙහෙ මුද්‍රාගෙන හඬමින් මහමහ ඔහු අනුව යෙති.

4983. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අගිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයාච්ච කුමාරවෝ එකරාජ රජුගේ යාගයට යෙත්.

4984. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අගිල් සඳුන් විලෙටුන් දුන් වන්දු, සුයාච්ච කුමාරවෝ මවගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4985. පිරිසුදු කසියළු ධරන කුණ්ඩලාභරණ පැළැඳි අගිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයාච්ච කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශොක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4986. මස්රස සහිත සුවද හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අගිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයාච්ච කුමාරවෝ දෙදෙන එකරාජ රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලැබෙති.

4987. මස්රස සහිත සුවද හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මොනොවට නභවන ලද, පළන් කුණ්ඩලාභරණ ඇති, අගිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයාච්ච කුමාරයෝ දෙදෙන මවගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙති.

4988. මස්රස සහිත සුවද හැල් බන් බුදින, නැහැවියන් විසින් මනාකොට නභවන ලද, පළන් කොඩොල් ඇති අගිල් සඳුන් තවර කළ වන්දු, සුයාච්ච කුමාරයෝ දෙදෙන ජනයාගේ ලෙහි ශෝක ඇති කොට ගෙන යනු ලැබෙත්.

4989. පෙර, උතුම් ඇත්කඳෙහි හුන් යම් කුමර කෙනෙකුන් ඇත් සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද අද ඒ සඳ - හිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

- 4990. යසස්ස පුබ්බෙ අසුචරධුරගතෙ අසෙස හි අනුවචනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
- 4991. යසස්ස පුබ්බෙ රචවරධුරගතෙ රචෙති අනුවචනති,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
- 4992. යෙ හිසුසු පුබ්බෙ නියාංසු¹ තපතීයකපනෙති² තුරබ්බෙහි,
තාජජ වන්දසුරියා උභොව පනතිකා යනති.
- 4993. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු³ පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි පුනෙහි.
- 4994. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,⁴
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි කඤ්ඤති.
- 4995. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි මහෙසිති,
- 4996. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි ගහපතීති.
- 4997. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි හඤ්ඤිති.
- 4998. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි අසෙසති.
- 4999. යදි සකුණි මංසමිච්ඡයි දයාසු පුබ්බෙන පුපඵවතියා,
යජතෙඤ ඵකරාජා සමමුලෙහා චතුභි උසහෙහි.

- 1. නයිංසු - මජ්ඣ.
- 2. තපතීයමපනෙති - මජ්ඣ.
- 3. උයාසු - මජ්ඣ. සා, දයසු - අධිකථා
- 4. පුපඵවතියායං - මජ්ඣ. සා, ඵ.

4990. පෙර, උතුම් අස්වාහනයට ගිය යම් කුමර ඉකනකුන් අස්සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4991. පෙර, උතුම් රියට ගිය යම් කුමර කෙනකුන් රිය සෙනහින් යුතු වැ පිරිවර ජනයා පසුගමන් කෙරෙත් ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙති.

4992. පෙර යම් කුමර කෙනෙක් රන් අබරණින් සරසනලද අස් සෙනහින් යුතු වැ නික්මැ ගියාහු ද, අද ඒ සඳහිරු කුමරහු දෙදෙන මැ පාගමනින් යෙත්.

4993. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණුහට, මුළාවුයේ පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වැ යාග කෙරෙයි.

4994. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව, පුෂ්පවතී නම් නුවරට පූර්ව දිශාවෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ දුහිතෘ කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යුතු වැ යාග කෙරෙයි.

4995. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළාවුයේ මෙහෙයියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කෙරෙයි.

4996. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්ව දිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ (පෙරෙව් බමුණු බසට) මුළාවුයේ ගැහැවියන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4997. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා-වුයේ ඇතුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4998. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව්බමුණු බසට මුළා වැ අසුන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

4999. කොස්ලිහිණියනි, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වැ වෘෂභයන් සතර දෙනකුන්ගෙන් යාග කෙරෙයි.

5000. යදි සකුණි මංසම්ච්ඡපි දයාසසු පුබ්බන පුප්ඵවතියා,
යජතෙසු එකරාජා සමමුලොහා සබ්බවතුසෙකන.

5001. අයමසස පාසාදො ඉදං අනෙතපුරං සුරමණියං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5002. ඉදමසස කුචාගාරං සොවණණං පුප්ඵමලාවතීණණං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5003. ඉදමසස අසොකවනං¹ සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5004. ඉදමසස උයානං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5005. ඉදමසස කණිකාරවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5006. ඉදමසස පාටලීවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5007. ඉදමසස අමුවනං සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5008. අයමසස පොකබරණි සසන්තනා පදුමපුණරීකෙහි,
නාවා ව සොවණණවිකතා පුජාවලියා විවිතතා සුරමණියා.
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5009. ඉදමසස හජීරතනං එරාවණො ගජො වරුණදහනී,²
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

5010. ඉදමසස අසසරතනං එකබුරො අසෙසා,
තෙදනි අයාපුතතා වතතාරො වධාය නිනනීතා.

1. අසොකවනියා - මජ්ඣ.
2. බලීදහනී - මජ්ඣ.

5000. කොස්ලිහිණියනී, ඉදින් මස් කැමැත්තෙහි නම් යව. පුෂ්පවතී නුවරට පූර්වදිශායෙහි (යාගාවාටයෙක් ඇත.) මෙහි ඒකරාජ නම් රජ පෙරෙව් බමුණු බසට මුළා වූ සර්වවතුෂ්කයෙන් යුතු වූ යාග කෙරෙයි.

5001. මේ වන්ද කුමරුගේ ප්‍රාසාදය යි. මෙ ඉතා සිත්කලු වූ අන්ත:පුරය යි. දැන් ඒ වන්ද ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5002. මෙ වන්ද කුමාරයාගේ කුටාගාරය රනින් කළ මල්දමින් ගැවැසිගත්තේ යැ. දැන් ඒ වන්දකුමාරාදී ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5003. මෙ ඔබගේ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5004. මෙ ඔබගේ හෝපලු උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5005. මෙ ඔබගේ කිණිහිරි උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5006. මෙ ඔබගේ පළොල් උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5007. මෙ ඔබගේ අඹ උයන හැම කල්හි මොනොවට පිපියේ සිත්කලු වූයේ යැ. දැන් ඒ සඳකුමරු ප්‍රමුඛ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5008. මෙ ඔබගේ පොකුණ පියුම් පඬෙරින් ගැවැසිගත්තේ යැ. රන්කම් කළ නැව ද මල්දමින් විසිකුරු යැ, ඉතා සිත්කලු යැ. දැන් ඒ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5009. මෙ 'ඵරාවණ' නම් වූ වරුණදන්ත ඇති මහල් ඇත්තෙම ඔබගේ හස්තිරත්ත යැ. දැන් ඒ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5010. මෙ 'ඵකඛුර' නම් මහලස් තෙම ඔබගේ අශ්වරත්ත යැ. දැන් ඒ ආයාචිපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5011. අයමසස අසසරථො සාලියනිගෙසාසො සුභො රතනචිතෙනා,
 යඤ්ඤසු අයාපුතො සොභිඤ්ඤ නඤ්ඤො විය දෙවා;
 තෙද්දනි අයාපුතො චතොරො වධාය නිනනීතා.
5012. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,¹
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි පුතෙහි.
5013. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,²
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි කඤ්ඤාහි.
5014. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරාහි වඤ්ඤමරකතගතොහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි මහෙසීහි.
5015. කථං නාම සාමසමසුඤ්ඤරෙහි වඤ්ඤමරකතගතෙහි,
 රාජා යජිසසතෙ යඤ්ඤං සමමුලෙහා චතුභි ගහපතීහි.
5016. යථා භොතනි ගාමනිගමා සුඤ්ඤා අමනුසසකා බුභාරඤ්ඤා,
 තථා භෙසසනී පුපථවතියා ධිට්ඨෙසු වඤ්ඤුරියෙසු.
5017. උමමතනීකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණො,
 යථෙ වඤ්ඤවරං භතනී පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣතනී.³
5018. උමමතනීකා හවිසසාමි භුතභතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණො,
 යථෙ සුරියවරං භතනී පාණා මෙ දෙව නිරුජ්ඣතනී.
5019. කිතනුමා න රමයෙය්‍යං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංචද,
 සථවියා⁵ ඔපරකනී ච පොකඛරකනී ච නායිකා;⁶
 වඤ්ඤුරියෙසු නචචතනියො සමො තාසං න විජජනී.
5020. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු බණ්ඩහාල තච මානා
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො වඤ්ඤමිං වධාය නිනනීතො.
5021. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුචචතු බණ්ඩහාල තච මානා,
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියසමිං වධාය නිනනීතො.

1. මුද්දක - මජ්ඣං.
 2. මුද්දක - මජ්ඣං, සා.
 3. රුජ්ඣනී - මජ්ඣං.
 4. පෙය්‍යං - මජ්ඣං.
 5. සථවීකා උපරකනී - මජ්ඣං, සා.
 6. පොකඛරණිව භාරිකා - මජ්ඣං, පොකඛරණී ච ගායිකා - සා.

5011. මෙ ඔබගේ අශ්වරථය සැලලිහිණියකට බඳු හඬ ඇත්තෙ සුන්දර වූයේ යැ. රුවනින් විසිතුරු වූයේ යැ. යම් රථයෙකැ ආයතීපුත්‍රයෝ නඳුනුයන්හි දෙවියන් මෙන් ශෝභමාන වූහුද ඒ රථය යි. දැන් ඒ ආයතීපුත්‍රයෝ සතර දෙන වධයට ගෙනයන ලදහ.

5012. මුළා වූ රජතෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති පුතුන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5013. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති කන්‍යාවන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5014. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති මෙහෙසියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5015. මුළා වූ රජ තෙම කෙසේ නම් රන්වන් වූ ජාතියෙන් සම වූ සුන්දර වූ රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරු ඇති ගැහැටියන් සතර දෙනාගෙන් යාග කරන්නේ ද?

5016. යම්සේ ග්‍රාමනිගමයෝ ඉන්‍යා වූවාහු මිනිසුන් නැත්තාහු මහවනයෝ වෙත් ද, වන්දු සුයතී කුමරුවන් යාග කළ කල්හි පුෂ්පවතී නගරය එසේ වන්නේ යි.

5017. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ සඳකුමරු නසා නම් වැඩ නැත්තී වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්තී උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5018. දේවසිනි, ඉදින් උතුම් වූ හිරු කුමරු නසා නම් වැඩ නැත්තී වූ මම පසින් ගැවැසුණු සිරුරු ඇත්තී උමතු වන්නවු. මාගේ ප්‍රාණයෝ නිරුද්ධ වෙති.

5019. සචරියා යැ ඔපරක්ඛී යැ පොක්ඛරක්ඛී යැ නායිකා යැ යන මොහු ඔවුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණන්තාහු වන්දු සුයතී කුමරුන් හමුවෙහි නටන්තාහු කවර හෙයින් රමණය නො කරන්-තාහු ද (නෘත්‍යගීතයෙහි) උන් හා සම වූ අන් ස්ත්‍රී කෙනෙක් නැත.

5020. බණ්ඩහාලය, වන්දු කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5021. බණ්ඩහාලය, සුයතී කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ මවු තොමෝ ලබාවා.

5022. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො වජ්ජසමීං වධාය නිනනීතෙ.
5023. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං පටිමුච්චතු ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
 යො මඤ්ඤං හදයසොකො සුරියසමීං වධාය නිනනීතෙ.
5024. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
 යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සීහසඛිකාසෙ.
5025. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව මාතා,
 යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
5026. මා පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
 යො සාතෙසි කුමාරෙ අද්දසකෙ සීහසඛිකාසෙ.
5027. මා ච පුතෙත මා ච පතීං අද්දකඛි ඛණ්ඩභාල තව ජායා,
 යො සාතෙසි කුමාරෙ අපෙකඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.
5028. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
 අපි නිගළබන්ධකාපි හජී අසෙස ච පාලෙම.
5029. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
 අපි නිගළබන්ධකාපි හජීච්ඡකනානි උජෙකම්ම.
5030. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩභාලස්ස,
 අපි නිගළබන්ධකාපි අසෙසච්ඡකනානි උජෙකම්ම.
5031. මා නො දෙව අවධි දසෙ නො දෙහි යස්ස භොතනි
 තව කාමා,
 අපි රටඨා පබ්බජිතා භික්ඛාවරියං චරිස්සාම.
5032. දිව්‍යං¹ උපයාවනති පුතෙතඤ්ඤා දළිඤ්ඤි² නාරියො,
 පටිභාණානිපි හිතා පුතෙත නහි ලහනති එකච්චා.

1. දිඛං - මජ්ඣ.
 2. දසිය - මජ්ඣ.

5022. බණ්ඩහලය, වන්දුකුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් පුත්‍රයෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5023. බණ්ඩහලය, සුයඹ කුමරු වධයට ගෙනගිය කල්හි මට යම් හෘදයශෝකයෙක් වේ ද, මාගේ මේ හෘදයශෝකය තාගේ භාය්‍යා තොමෝ ලබාවා.

5024. බණ්ඩහලය, යමෙක් සිංහයන් බඳු වූ නිදෙස් කුමරු-වන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා හිමියා ද නහමක් දකීවා.

5025. බණ්ඩහලය, යමෙක් සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්ෂා කරනලද කුමරුවන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ මවු දරුවන් නො දකීවා හිමියා ද නො දකීවා.

5026. බණ්ඩහලය, යමෙක් සිංහ සදෘශ වූ නිදෙස් කුමරුන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා හිමියා ද නහමක් දකීවා.

5027. බණ්ඩහලය, යමෙක් සියලු ලෝවැසියා විසින් අපේක්ෂා කරන ලද කුමරුන් සාතන කරවී ද, ඒ තාගේ භාය්‍යා තොමෝ දරුවන් නහමක් දකීවා, හිමියා ද නහමක් දකීවා. (මවුබිසෝ ආක්‍රොශ කළා.)

5028. දේවසිනි, අප නහමක් සාතන කෙරේවා. අප බණ්ඩහල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇතුන් අසුන් පාලනය කරමහ.

5029. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩහල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද ඇත් ඉලත්ති (වසුරු) බැහැර ලමහ.

5030. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප බණ්ඩහල බමුණුහට දස් කොට දෙව. හැකිලිබැඳුම් ඇතියමෝ ද අස් ඉලත්ති බැහැර ලමහ.

5031. දේවයන් වහන්ස, අප සාතනය නො කරව. අප මුඛ කැමැති යමක්හට දස් කොට දෙව. අපි රටින් තෙරන ලඳුවමෝ ද පිටුසිභා හැසිරෙමහ. (සිභාකා ඇවිදුමහ.)

5032. දරුවන් කැමැති දිළිඳු ස්ත්‍රීහු ද දෙවොල් ආරාධනා කරති. ඇතැම්හු අභිමත ආහාර (දෙළ) ද නො ලැබ දරුවන් නො ලබන් මැයි.

138 ජාතකපාළි - මහනිපාතො

- 5033. අසීසාසකානි¹ කරොනති පුතො නො ජායනතු තතො පපුතො,
අථ නො අකාරණසමා යඤ්ඤිත්ථාය දෙව සාතෙසි,
- 5034. උපයාචිතකෙන පුතං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි.
මා කිච්ඡා ලභිතෙහි පුතෙහි යථිත්ථො ඉමං යඤ්ඤං.
- 5035. උපයාචිතකෙන පුතං ලභනති මා තාත නො අසාතෙසි,²
මා කපණලභිතෙහි පුතෙහි අමුඛොය නො විපචාසෙහි.
- 5036. බහුදුකඛපොසියා වන්දං අමම තුවං ජියාසෙ පුතං,
වන්දමි ඛො තෙ පාදෙ ලභනං තාතො පරලොකං.
- 5037. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං යඤ්ඤිත්ථාය එකරාජසස.
- 5038. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං මාතු කඤ්ඤා හදයසොකං.
- 5039. හන්ද ව මං උපගුහ පාදෙ තෙ අමම වන්දිතුං දෙහි,
ගච්ඡාමිදනි පවාසං ජනසස කඤ්ඤා හදයසොකං.
- 5040. හන්ද ව පදුමපඤ්ඤානං මොළිං බන්ධසසු ගොතමිපුතං,
වමසකදලච්චිතිමිසසායො³ එසා තෙ පොරාණියා පකති.
- 5041. හන්ද ව විලෙපනතෙන පච්ඡමකං වන්දනං විලිමපසසු,
යෙහි ව සුවිලිතො යොහසි රාජපරිසාය.⁴
- 5042. හන්ද ව මුදුකානි වඤ්ඤානි පච්ඡමකං කාසිකං වාසෙහි,
යෙහි ව සුනිවත්ථො යොහසි රාජපරිසාය.

- 1. අසීසකානි - මජ්ඣං.
- 2. සාතෙසි - මජ්ඣං.
- 3. වමසකදලච්චිතිමිසසායො - ස්‍යා වමසකදලච්චි - මජ්ඣං.
- 4. පරිසාය - මජ්ඣං.

5033. අපට දරුවෝ උපදිත් ව සි, එයින් මුතුබුරෝ උපදිත් ව සි පැතුම් කෙරෙහි. දේවසිනී, එසේ ඇති කල්හි නො කරුණෙන් අප යාග පිණිස සාතන කරව.

5034. පියාණෙනි, දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබනි. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. දුකසේ ලද පුතුන්ගෙන් මේ යාගය නො කරව.

5035. දෙවියන් යැදීමෙන් දරුවන් ලබනි. පියාණෙනි, අප සාතනය නො කරව. බැගෑපත් වැ ලද පුතුන් වන අප කෙරෙන් මව වෙන් නො කරව.

5036. මැණියනි, බොහෝ දුක්විඳ වන්ද කුමාරයා පොෂණය කළ තෙපි පුතු කෙරෙන් පිරිහෙවු. තොපගේ පාසහළ වදිමි. මපියා හොග සහිත පරලොව ලබාවා.

5037. මැණියනි, ඔබගෙන් වියෝ වන බැවින් මා වැළඳ ගනු මැනැවි. ඔබගේ පා වදින්නට දුන මැනැවි. ඒකරාජ නමැති රජුගේ යාගය පිණිස නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යමි.

5038. මැණියනි, (වියෝ වන) මා වැළඳා ගනු මැනැවි. නුඹගේ පා සහළ වදනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යමි.

5039. මැණියනි, මා වැළඳා ගනු මැනැවි නුඹගේ පාසහළ වදනට අවසර දුන මැනැවි. දැන් මම මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා නැවැත නො එන පරිදි වෙන් වැ විසීමට යෙමි සි වන්ද කුමාරයා වැලැපුණේ ය.

5040. ගෝතමීපුත්‍රය, එසේනම් මේ අන්තිට දක්ම බැවින් කේශ කලාපය පිසුම්පත් වෙළුමෙන් සකස් කිරීමෙන් බැඳ ගන්න ඇතුළත සපුමල් පතින් මුසු මේ වෙළුම ඔබගේ පෙර සිට පැවති චාරිත්‍රයෙකි.

5041. යම් විලෙවුනෙකින් විලේපනය කරන ලද්දේ රජ පිරිසෙහි හොබනේ ද මේ අවසන් සැරසුම බැවින් රත්සඳුන් විලේපනය කරව.

5042. පුත, මනා කොටු හඳනා ලද යම් බඳු වස්ත්‍රයකින් රජපිරිසෙහි හොබනේ ද එබඳු මෘදු වස්ත්‍ර හැඳගනුව. (ලක්ෂයක් අගනා) අන්තිම කසියළුව හැඳගනුව.

- 5043. මුත්තාමණිකනකච්ඡුතානි ගණනසු හත්ථාහරණානි,
යෙහි ච හත්ථාහරණෙහි සොහසි රාජපරිසාය.
- 5044. නහනුනායං රට්ඨපාලො භුමිපති ජනපදස්ස දයාදෙ,
ලොකිස්සරො මහත්තා පුත්තෙසු සිනෙහං ජනයති.
- 5045. මයං පියා පුත්තා අත්තාපි¹ පියො කුමභ ච භරියායො.
සග්ගඤ්ච පත්ඨානො තෙනාහං සාතයිස්සාමි.
- 5046. මං² පඨමං සාතෙහි මා මෙ හදයං දුක්ඛං අථාලෙසි,
අලඬකතො සුඤ්ජරකො පුත්තො තච දෙව සුබ්බමාලො,
- 5047. හඤ්ජා මං හනසු සලොකා වඤ්ඤෙත හෙස්සාමි,
පුඤ්ඤං කරසු චිපුලං චිචරාම උභොච පරලොකෙ.
- 5048. මා කං වඤ්ඤ රුච්චි බහුකා තච දෙවරා වීසාලකඛි,
තෙ තං රමයිස්සානානි සිට්ඨස්මි. ගොතමිපුත්තෙ.
- 5049. එවං චුත්තෙ වඤ්ඤ අත්තානං හනති හත්තලකෙහි,
අලමඤ්ච³ ජීවිතෙන පායාමි⁴ වීසං මරිස්සාමි.
- 5050. නහනුනිමස්ස රඤ්ඤෙකු මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුභද,
යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි ඔරසෙ පුත්තෙ.
- 5051. නහනුනිමස්ස රඤ්ඤෙකු ඤ්ඤිමිත්තා ච විජජරෙ සුභද,
යෙ න වදනති රාජානං මා සාතයි අත්තරෙ පුත්තෙ.
- 5052. ඉමෙ තෙපි මයං පුත්තා ගුණිනො කායුරධාරිනො රාජ,
තෙහිපි යජස්සු යඤ්ඤං අථ මුඤ්චතු ගොතමිපුත්තෙ.
- 5053. බීලසතමි මං කකා යජස්සු සත්තධා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමච්චි අද්දසකං සිහසධිකාසං.

- 1. අපොපි - මජ්ඣං.
- 2. ම - මජ්ඣං.
- 3. අලමෙක - මජ්ඣං.
- 4. පියාමි වීසං - මජ්ඣං.

5043. පුත, අතෙහි පළඳින ලද යම්බඳු අබරණින් රජපිරියෙහි ගොබනේ ද එ බඳු මුතු මැණික් රත්රන් යන මෙයින් සැඟවුණු අත් අබරණ පළඳින්නා යි (මැණියෝ කීහ.)

5044. දනන්හට ප්‍රධාන මහ පොළොවට අධිපති ජනපදයට හිමි වූ මේ රජ තෙමේ දරුවන් කෙරෙහි ඇති මහත් ආදරය නූපදව යි කියා සිතමි (යි වන්දා නම් අඟබියොව පැවැසූ.)

5045. මටත් දරුවෝ ප්‍රිය වෙති, ආත්මය ද ප්‍රිය ය, ලෙහෙළි වූ තෙපි ද අඹුවෝ ද මට ඉතා ප්‍රිය වෙති. දෙවිලොව පතන මම එහෙයින් යාග පිණිස දරුවන් මරන්නෙමි (යි රජ තෙමේ කීය.)

5046. දේවයනි, එසේනම් පළමු කොටු මා මරනු. සරසන ලද යහපත් සිවුමැලි වූ ඔබ ගේ පුතා මරණයට නො පැමිණේවා වන්දා කුමාරයා ගේ මරණ දුක මා හදය නො පළොවා.

5047. දේවයනි, එසේනම් මා පළමු කොටු මරව. වන්දකුමාරයා හා සමාන දෙවිලෝ ඇත්තක් වන්නෙමි. ඔබ ද පින් රැස් කළ මැනැවි. එකවර නැසුණු අපි දෙදෙනා සුව අනුභව කරමින් පරලොව හැසිරෙමු (යි වන්දා දේවී පැවැසූ.)

5048. වන්දාවනි, තිගේ මරණයට කැමැති නොවව. විශාල ඇස් ඇත්තිය, සැමියාගේ සොහොවුරෝ තව බොහෝය. ගොතමී පුතු වැනිකුමාරයා මරා යාග කළ කල ඔව්හු තී පංචකාමයෙන් ඇලුම් කරවන්නාහ (යි රජ තෙමේ කී.)

5049. මෙසේ පැවැසූ කල සඳබියෝසඳ අතුල්පලින් හෙවත් අල්ලෙන් තමන්හට පහර දුනි. හෙවත් ගසා ගනි. මගේ ජීවිත යෙන් ප්‍රයෝජන නැත, වීස බොමි, මැරෙමි.

5050. දේවයනි, ඔහරණ පුත්‍රයන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද අමාත්‍යයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5051. දේවයනි, තමහට මැ ද වැ උපත් දරුවන් නො මරව යි යම් කෙනෙක් නො කියද්ද, එහෙයින් මේ රජහට මිත්‍රයෝ ද නෑයෝ ද යහළුවෝ ද නැතා යි සිතමි.

5052. මහරජ, පැළෑඳි මල්මාලා ඇති අඟුපළඳනාවෙන් සැඟවුණු ඒ මේ මාගේ පුත්‍රයෝ ද ඇත. ඔවුන්ගෙන් ද යාග කළ මැනැවි. එකල ගෝතමීපුත් සඳකුමරු මුදවා.

5053. මහරජ මා මරා කොටස් කොට සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. නිදෙස් වූ සිංහයකු බඳු මාගේ වැඩිමහලු පුතු නො මරනු මැනැවි.

5054. බ්ලසතමපී මං කතා යජස්ස සත්තධා මහාරාජ,
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධී අපෙකත්තං සබ්බලොකස්ස.

5055. බහුකා තව දික්ඛා ආහරණා උච්චාවචා සුභණ්ඩනමි,
මුත්තාමණිවෙඵරියා ඉදං තෙ පච්ඡිමකං දනං.

5056. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙසු චුලලා මාලාගුණා විචක්ඛංසු,
තෙසජ්ජපිත්තිසීතො නෙත්තිංසො විචක්ඛස්සති බ්බෙසු.

5057. යෙසං පුබ්බෙ බ්බෙසු විත්තා මාලාගුණා විචක්ඛංසු,
තෙසජ්ජ පිත්තිසීතො¹ නෙත්තිංසො විචක්ඛස්සති බ්බෙසු.

5058. අචීරා²චිත නෙත්තිංසො විචක්ඛස්සති රාජපුත්තනං බ්බෙසු,
අඵ මම හදයං න ඵලති තාව දළභබ්බන්තඤ්ඤි මෙ ආසී.

5059. කාසීකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඤනච්චිත්තනා,³
නිය්‍යාඵ ච්ඤසුරියා යඤ්ඤිකාය ඵකරාජස්ස.

5060. කාසීකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඤනච්චිත්තනා,
නිය්‍යාඵ ච්ඤසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

5061. කාසීකසුච්චස්ඨරා කුණ්ඩලිනො අගඵච්ඤනච්චිත්තනා,
නිය්‍යාඵ ච්ඤසුරියා ජනස්ස කතා හදයසොකං.

5062. මංසරසභොජීනො නභාපකසුත්තනා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඤනච්චිත්තනා,
නිය්‍යාඵ ච්ඤසුරියා යඤ්ඤිකාය ඵකරාජස්ස.

5063. මංසරසභොජීනො නභාපකසුත්තනා කුණ්ඩලිනො
අගඵච්ඤනච්චිත්තනා,
නිය්‍යාඵ ච්ඤසුරියා මාතු කතා හදයසොකං.

1. තෙසජ්ජපිත්තිසීතො - මජ්ඣ.
2. අචීරං - මජ්ඣ.
3. අගගුලු - මජ්ඣ. අකුලු - වී.

5054. මහරජ, මා මරා කොටස් කොටැ සත් තැනෙක යාග කළ මැනැවි. සියලු ලෝවැසියන්ගේ බලාපොරොත්තු ඇති දෙටු පුතු නො මරව (යි වන්දාදේවී පැවැසූ.)

5055. එමබා වන්දාවනි, ප්‍රිය වචන පවසන කල්හි මුතු මැණික් වෛද්‍යයීමය වූ කුඩා වූ ද මහත් වූ ද බොහෝ අබරණ නිට ම විසින් දෙන ලදැයැ. ම විසින් නිට දෙන මේ අන්තිම දීම ය යි වන්දකුමාරයා පැළැඳි අබරණ දුනි.

5056. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි පිපුණු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය

5057. මෙයින් පෙර යම් රාජ කුමාර කෙනකුන්ගේ ස්කන්ධයන්හි විසිකුරු මල්දම් පෙරළනාහු ද අද ඒ කුමාරයින්ගේ ස්කන්ධයන්හි විෂ පෙටු කියුණු - මුවහත් කඩුව පවත්නේ ය.

5058. රාජ කුමාරයින්ගේ ශරීරයන්හි ඒකාන්තයෙන් ම නොබෝ කලකින් කඩුව හෙන්නේ ය. එසේ වූ නමුදු මහද නො පැළෙයි. මහද ඉතා දැඩි බැඳුමෙන් යුත් වූයේ විය.

5059. හැදි පිරිසුදු කශීසළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අගිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ එකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5060. හැදි පිරිසුදු කශීසළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අගිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ, මැණියන්ගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහු ගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5061. හැදි පිරිසුදු කශීසළ ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති ගල්වන ලද අගිල් සඳුන් සුවද ඇති සඳහිරු කුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා ඒකරාජ නම් රජහුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5062. මස්රසයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නහවත්නවුන් රන්සුණු නහනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති අගිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයෑ දෙකුමරුවෝ එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5063. මස්රසයෙන් යුත් සුවද ඇල් සහල් බොජුන් අනුභව කළ නහවත්නවුන් රන්සුණු නහනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාහරණ ඇති අගිල් සඳුන් සුවද ගල්වන ලද වන්ද සුයෑ දෙකුමරුවෝ මැණියන්ගේ සිතෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ.

5064. මංසරසභොජිනෝ නභාපකසුනභාතා කුණ්ඩලීනෝ
අගඵවඤ්ඤවිලිනෝ,
නියාථ වඤ්ඤුරියා ජනසස කථා හදයසොකං.

5065. සබ්බසමී උපකඛටසමී නිසීදිනෙ වඤ්ඤසමී¹ යඤ්ඤඤාය,
පඤ්ඤාලොචනිතා පඤ්ඤලිකා සබ්බපරිසමනුපරියායි.

5066. යෙන සචෙවන බණ්ඩහාලො පාපකමමං කරොති දුමමෙධො,
එතෙන සාවචජෙජන සමඛිති නි සාමීකෙන හොමී.

5067. යෙධස්ස අමනුසසා යානි ව යකඛගුනභව්‍යානි,
කරොන්හු මෙ වෙය්‍යාවටිකං සමඛිති නි සාමීකෙන හොමී.

5068. යා දෙවතා ඉධාගතා යානි ව යකඛගුනභව්‍යානි,
සරණෙසිතිං අනාථං තායථ මං යාවාමහං පතිමාහං අජියාං.²

5069. තං සුඨා අමනුසෙසා අයොකුටං පරිබහමෙජාන,
හයමසස ජනයතොතා රාජානං ඉදමචොව.

5070. බුජ්ඣසසු ඛො රාජකලී මාතාහං මඤ්ඤං නිතාලෙමී,
මා ජෙට්ඨපුත්තමචධී අදුසකං සීහසබ්බාසං.

5071. කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී පුත්තහරියායො හඤ්ඤමානා,³
සෙට්ඨී ව ගහපතයො අදුසකා සග්ගකාමා හී.

5072. තං සුඨා බණ්ඩහාලො රාජා ව අබ්ගුනමිදං දිජ්ඣාන,
සබ්බෙසං බන්ධනානි මොචෙසුං යථා තං අපාපානං.⁴

5073. සබ්බෙසු විජ්ජමුත්තෙසු යෙ ව තඤ්ඤ සමාගතා තද ආසුං,
සබ්බෙ එතෙකලෙඤ්ඤකමිදංසු එස වධො බණ්ඩහාලසස.

1. වඤ්ඤමහී - මජ්ඣං.
2. අජියං - මජ්ඣං.
3. හඤ්ඤමානායො - මජ්ඣං. සඤා.
4. අනුපසානං - මජ්ඣං. සඤා.

5064. මස්ථසයෙන් යුත් සුවඳ ඇල් බොජුන් අනුභව කළ නභවන්තවුන් රන්සුණු නභනුවෙන් උළා කළ නැහැවුම් ඇති පැළැඳි කුණ්ඩලාභරණ ඇති අගිල් සඳුන් සුවඳ ගල්වන ලද වන්දු සුයඹ දෙකුමරුවෝ මහාජනයාගේ හෘදයෙහි ශෝක උපදවා එකරාජ නම් රජුගේ යාගයට ගෙන යනු ලබන්නාහ යි (වන්දා දේවී වැලැපුණාය.)

5065. යාගයට අවශ්‍ය සියල්ල පිළියෙල කළ කල්හි වන්ද කුමාරයා ඒ සඳහා හිඳ වූ හෙවත් කඩුවෙන් ගෙළ සිඳින්නට නිසි පරිදි හිඳ වූ අවස්ථාවෙහි පඤ්ඤාල රාජධිතා වූ වන්දා දේවී ඇඳිලි බැඳ ගෙන පිරිස් අතරෙහි හැසුරුණා ය.

5066. යම් සත්‍යයකින් මේ බණ්ඩහල නම් නුවණ නැති පෙරෙවි බමුණා පාප කර්මයක් කෙරේ ද, ඒ සත්‍යයෙන් මා ගේ සැමියා සමඟ එක් වෙමවා.

5067. මෙහි අමනුෂ්‍යයෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා මට වතාවත් කෙරෙත්වා, මම සැමියා සමඟ එක් වූ තැනැත්තක් වෙමවා.

5068. මෙහි පැමිණියා වූ දෙවියෝ ය, යක්ෂයෝ ය, භූතයෝ ය, භූත භාවයට පැමිණෙන්නෝ ය යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ සියලු දෙනා අසාමික වූ පිහිට සොයන මා රකිවු. සැමියාගෙන් මම නො පිරිහෙමිවා යි තොපට මම යාඥා කරමි (යි වන්දාදේවී තොමෝ වැලැපුණා ය.)

5069. ශක්‍ර දේවේන්ද්‍ර තෙම එ බස් අසා යකුළක් කරකවමින් එකරාජ නම් රජුට භය උපදවමින් මෙය කී ය:

5070. මෝඩ පව්වු රජ, මම තාගේ හිස නො පළමවා යි දැන ගනුව; සිංහයකු සමාන නිදෙස් වැඩිමහලු පුතු නො මරව.

5071. මෝඩ කාලකණ්ණි රජ, දෙවිලොවැ උපදිනු කැමැති වැ මරනු ලබන්නා වූ නිදෙස් අඹුදරුවෝ ද සිටුවරු ද ගෘහපතියෝ ද තා විසින් කොතැන්හි දී දක්නා ලද්දහු ද?

5072. එ බස් අසා බණ්ඩහල බමුණා ද රජ ද මේ අද්භූත දඹිතය (ශක්‍රයා) දැකූ නො පව්වුවන් ගේ යම් මිදුමක් වේ නම් එ පරිද්දෙන් සියල්ලන්ගේ බැමි මිදුහ.

5073. සියල්ලන් ගේ බැඳුම් මිදු කල්හි යම් පමණ ජනයා රැස්වූහ ද ඒ සියලු මිනිස්සු මැ මේ බණ්ඩහල බමුණාගේ වධය යි කියා ඔහුට එක එක කැට පහර දුන්හ. (එහි මැ ඔහු මරණයට පැමිණ වූහ යනු යි.)

5074. සබ්බෙ පනිංසු¹ නිරයං යථා තං පාපකං කරිකාන,
නභි පාපකමමං කකා ලබ්භා සුගතිං ඉතො ගනතුං.

5075. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජපරිසා ව.

5076. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5077. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවපරිසා ව.

5078. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5079. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජපරිසා ව.

5080. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා රාජකඤ්ඤයො.

5081. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවපරිසා ව.

5082. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු යෙ ච තත් සමාගතා තද ආසුං,
චෙලුකෙඛපමකරුං සමාගතා දෙවකඤ්ඤයො.

5083. සබ්බෙසු විපප්පුතෙසු බහු ආනන්දනො අහු වංසො,
නන්දිසුපවෙසි නගරං බන්ධනා මොකෙඛා අසොසිත්ථානි.

බණ්ඩනාලජාතකං පඤ්චමං.

1. සබ්බෙපච්චියා පඤ්චා - මජ්ඣං.

5074. ඒ පවිටු යාග කොටැ යම්සේ සියල්ලෝ නරකයෙහි වැටුණාහු එසේ මැ පවිකම් කොටැ මෙලොවින් සුගතියට යන්නට ද නො ලැබිය හැකි ය යි වදලහ.

5075. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5076. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5077. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද වන්දකුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5078. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද වන්ද කුමාරයා අභිෂේක කළහ.

5079. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රජ පිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5080. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ රාජකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5081. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දෙවපිරිස ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5082. හැමදෙනා බන්ධනමුක්ත වූ කලැ එ දවස එහි රැස් වූ යම් කෙනෙක් වූ නම් ඔහු ද රැස් වූ දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද පිළි හිස සිසැරූහ.

5083. සියල්ලන් බන්ධනයෙන් මිදුණු කල බොහෝ ජනයෝ සතුටු සිතැත්තෝ වූහ. නගරයෙහි තුටු බෙර හැසිරිනි. (අපගේ වන්දකුමාර තෙමේ යම්සේ බන්ධනයෙන් මිදුණේ ද එසේ සියල්ලෝ මිදෙන්නා යි) බන්ධනයෙන් මිදීම පිළිබඳ සෝභාව ද කරන ලද්දේය.

පස්වැනි බණ්ඩහාල ජාතක යි.

6. භූරිදකපාතකං.

- 5084. යං කිඤ්චී රතනං අස්ථි ධනරට්ඨනිවෙසනො,
සබ්බානි තෙ උපායනාකු¹ ධීතරං දෙහි රාජිනො.
- 5085. න නො විවාහො නාගෙහි කතපුබ්බො කුදුවනං,
නං විවාහං අසංයුක්තං කථං අලෙභ කරොමසෙ.
- 5086. ජීවිතං නුත තෙ වක්ඛං රට්ඨං වා මනුජාධිප,
න හි නාගෙ කුපිතමහි වීරං ජීවනාහි තාදියා.
- 5087. යො කං දෙව මනුසෙසසු² ඉභ්බිමනනං අනිඤ්චිමා,
වරුණසස නියං පුත්තං යාමුතං අතිමඤ්ඤයි.
- 5088. නාතිමඤ්ඤමි රාජානං ධනරට්ඨං යසසසිනං,
ධනරට්ඨො හි නාගානං බහුතතමපි ඉසසරො.
- 5089. අහි මහානුභාවොපි න මෙ ධීතරමාරහො,
බක්ඛියො ව වීදෙහානං අහිජාතා සමුඤ්ජා.
- 5090. කබ්බලසසතරා උට්ඨන්තාකු සබ්බෙ නාගෙ නිවෙදය,
බාරාණසිං පවජ්ජන්තාකු මා ව කිඤ්චී විභෙද්දුං.
- 5091. නිවෙසනෙසු සොබ්බෙහසු රථියා වච්චරෙසු ව,
රුක්ඛගෙහසු ව ලම්බනාකු³ විතතා තොරණෙසු ව.
- 5092. අහච්චී සබ්බසෙතෙන මහතා සුමහං පුරං,
පටිකඛිපිසසං භොගෙහි කාසිනං ජනයං⁴ හයං.
- 5093. තසස නං වචනං සුචා උරගා තෙකවණ්ණිනො,
බාරාණසිං පවජ්ජෙසු න ව කිඤ්චීවිභෙද්දුං.⁵
- 5094. නිවෙසනෙසු සොබ්බෙහසු රථියා වච්චරෙසු ව,
රුක්ඛගෙහසු ව ලම්බිසු විතතා තොරණෙසු ව.

- 1. උපයනාකු - මජ්ඣ. සා.
- 2. මනුජසාධි - මජ්ඣ. සා.
- 3. ලම්බනාහි - මජ්ඣ.
- 4. ජනයං - මජ්ඣ.
- 5. විභෙද්දුං - මජ්ඣ.

6. භූරිදත්ත ජාතකය

5084. මහරජ, ධනරටු නමැති රජහුගේ මාලිගාවෙහි යමකිසි රත්නයක් ඇද්ද ඒ සියලු රත්නයෝ ඔබගේ මාලිගාවට පැමිණෙත්වා, අප රජුට සමුද්දජා නමැති ඔබගේ දුකුමරිය දීම මැනවැයි නාගයෝ පැවැසූහ.

5085. එමබා නාගයින්, කවර කලෙකිහි වත් නයින් සමග අපගේ විවාහයක් සිදු නො වූ විරූ ය. තිරිසනුන් සමග එක්වීම ඇති ඒ විවාහය නුසුදුසු ය. මනුෂ්‍ය වන අපි එය කෙසේ සිදු කරමු ද යි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5086. මහරජ, ඔබ ජීවිතය ද රට ද හැරැදීමණලදෑ යි සිතමි. නයින් කීපුණු කලා ඔබ වැන්නෝ බොහෝ කල් ජීවත් නො වෙති.

5087. මහරජ, මිනිසුන් අතරෙහි සෘද්ධි නැති යම් බදු ඔබ සෘද්ධි ඇති යමුනා ගහෙහි යට භාගයෙහි උපන් වරුණ නමැති නාරජුගේ සවකීය පුත් ධනරටු නාරජු ඉක්මවා සිතන්නාහ යි කීය.

5088. යස පිරිවර ඇති ධනරටු නමැති නාරජු ඉක්මවා නො සිතමි. ධනරටු නම්. නා රජ තෙමේ වනාහි බොහෝ නයින් හට අධිපති වෙයි.

5089. නාරජ තෙමේ මහත් අනුභාව ඇත්තේ නමුදු මාගේ දුවට නුසුදුසු ය. ක්ෂත්‍රීය වූ සමුද්දජා නමැති මාගේ දුව විශිෂ්ට වූ ජාති ඇත්තී යෑ යි බරණැස් රජ තෙමේ පැවැසී ය.

5090. කමලලසාතර නමැති (මවු පසෙහි වූ) නාගයෝ නැගී සිටිත්වා, සියලු නාගයන්ට වහා රැස්වන්නට දන්වවු. සියලු නාගයෝ බරණැස් නුවරට පැමිණෙත්වා, තොප ගෙන් කිසි කෙනෙක් කිසිවකුට හිංසා නො කෙරෙත්වා.

5091. ගෙවල්, පොකුණු, වීථි, සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරටු සහ තොරණ යන මේ තන්හි පැතීරැ එල්බෙත් වා.

5092. මමත් සවසුදු වූ මහසිරුරකින් යුත් වෑ ගොස් කසිරට වැසියනට මහත් බිය උපදවමින් මහනගරය දරණවැලින් වට කරන්නෙමි යි නාරජ තෙමේ කී ය.

5093. එ බස් අසා නන් වන් පැහැති නාගයෝ බරණැස් නුවරට වැදුනාහ. කිසිවකුහට ද හිංසා නො කළාහු ය.

5094. ගෙවල්, පොකුණු, මං සන්ධි, ගස්මුදුන්, දෙරටු සහ තොරණ යන තන්හි පැතීරැ එල්බුණාහ.

5095. තෙ¹ දිසවාන ලමබනෙත පුච්ච කඤ්චිසු නාරියො,
නාගෙ සොඤ්ඤිකතෙ දිසවා පසංඝසනෙත මුහුං මුහුං.

5096. බාහාණසී පවාසිතා² ආතුරා සමපජ්ජථ,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කඤ්ඤං ධිතරං දෙහි රාජිනො.

නගරබණ්ඩො.

5097. පුප්ඵාභිභාරඝස වනඝස මජ්ඣේකි
කො ලොභිතකෙඛා චිභතතතරංසො,³
කාකමබ්බකායුරධරා සුවජා
තිට්ඨනති නාරියො දස වඤ්චානා.

5098. කො ඤං බ්‍රහ්මානු වනඝස මජ්ඣේකි
චිරොවසී සතසීභෙතාව අඤ්ඤි,
මහෙසකෙඛා අඤ්ඤිතරොසී යකෙඛා
උද්භු නාගොසී මහානුභාවො.

5099. නාගොභමසමිං ඉඤ්චිමා තෙජසී දුරතිකකමො,
ඛසෙයාං තෙජසා කුඤ්ඤො චීතං ජනපදං අපි.

5100. සමුද්දජා හි මෙ මාතා ධනරට්ඨො ව මෙ පිතා,
සුදඤ්ඤනකනිට්ඨොසමි හුරිදතෙතාති මං වීදු.

5101. යං ගම්ඝිරං සදවට්ඨං රහදං හෙසමං⁴ අචෙකඛසී,
ඵස දිවොයා මමාවාසො අනෙකසතපොරියො.

5102. මයුරකොඤ්චාභිරුදං නීලොදං වනමජ්ඣකො,
යමුනං පච්චිස මාභිතො ඛෙමං වතතවතං සිවං.

5103. තඤ්ච පතො සානුවරො සහපුඤ්ඤන බ්‍රාහ්මණං,
පුජිතො මඤ්ඤං කාමෙහි සුඛං බ්‍රාහ්මණං වච්ඡසී.⁵

5104. සමා සමනතා පරිතො බහුක⁶ තගරා මහී,
ඉඤ්ඤොපකසඤ්ඤනො සොභතී හරිතුතමා.

-
1. චිතෙසු - මජ්ඣ.
 2. සබ්‍රාහ්මිනා - මජ්ඣ.
 3. චිතතතතරංසො - මජ්ඣ.
 4. තා - මජ්ඣ.
 5. භීඤ්ඤ - මජ්ඣ.
 6. චෙච්ඡසී - මජ්ඣ.
 7. බහුකාතගරා - මජ්ඣ.

5095. පෙණය කොට වරින් වර පිහින එල්බෙන නාගයන් දැක්මෙන් බොහෝ ස්ත්‍රීහු හැඳුන.

5096. බරණැස අතිශයින් පෙළිණ. පිඩාවට පත් ඔවුහු රජු වෙත පැමිණියහ. රජුගේ දු කුමරිය නාරජුහට දෙව යි ඉස අත් බැඳ ඇඳුන.

නගර කාණ්ඩය.

5097. පුද පිණිය ගෙනෙන ලද මලින් යුතු මේ වන මැද රතු'ස් ඇති පිරුණු උරහිස් අතර ඇති ඔබ කවරහු ද, සවර්ණමය ගෙල පළඳනා හා වළලු ඇති මනා වූ ඇඳුමින් යුත් කවර නම් ස්ත්‍රීහු දස දෙනෙක් වඳිමින් සිටිත් ද?

5098. මහත් වූ අත් ඇති ගිතෙල් ඉසිණු ගින්නක් මෙන් වන මැද බැබැළෙන ඔබ කවර නම් කෙනෙක් ද? මහත් අනුභාව ඇති යකෙක් ද? නොහොත් අනුභාව සම්පන්න නාගයෙක් ද යි බමුණා ඇසී ය.

5099. මම සාද්ධි ඇති විෂ ඇති තේජස් ඇති අනුන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නො හැකි නාගයෙක්මි. ඉදින් මම කිපියෙමි නම් විෂ තේජසින් මුළු ජනපදය ද දුෂ්ට කොට දවා ලන්නෙමි.

5100. සමුද්දජා නම් බියොව මාගේ මවු නොමෝ ය. ධන-රඬු නම් නාරජ මාගේ පිය තෙමේ ය. මම වනාහි සුදසසන නම් නාරජු ගේ මල් වෙමි. මා භූරිදානන යැ යි නාගභවනයෙහි දැනිති යි නාරජ කී ය.

5101. හැම කල් පැවැති ගැඹුරු දියසුළි ඇති බිහිසුණු යම් විලක් දක්නෙහි ද? නොයෙක් සිය ගණන් පුරුෂ ප්‍රමාණ ඇති ඒ විල වනාහි මාගේ දිව්‍යමය වූ වාසස්ථානය යි.

5102. දෙ ඉවුරු වන පෙනූ වෙසෙන මොණරුන් විසින් ද කොස්වා ලිහිණියන් විසින් ද පැවැත්වෙන නද ඇති නිල්වන් ජලය ඇති ආචාර සම්පන්නයන් වාසය කරන ඤෂමහුමි වූ මේ යමුනා ගඟට භය නැති වූ පිවිසෙව යි නාරජ කී ය.

5103. අනුවරයන් හා එහි පැමිණි පුතු සහිත බමුණාට පිදුයේ බ්‍රාහ්මණය, මා සතු කම්සැපතින් සුවසේ වසන්නැ යි නාරජ කී ය.

5104. පින්වත් නාරජ, ඔබගේ භවන පිළිබඳ මේ පොළොව සියලු දිසා සමතලා ය. තුවරලා බොහෝ ඇති රන්වන් ඉඳු ගොව්වන් ගෙන් ගැවසිගත් නිල්වන් කුසතණින් බැබැළෙයි.

- 5105. රලො වනවේතානි රලො¹ භංසුපකුච්ඡිතා,
ඔපුප්පදො තිට්ඨන්ති පොකඛරංකේඤ්ඤ සුනිමේතා.
- 5106. අට්ඨංසා සුකතස්මහා සබ්බෙ වෙච්චියාමයා,
සහස්සඵමහා පාසාද පුරා කඤ්ඤාහි ජොතරෙ.
- 5107. විමානං උපපනෙතාසි දිබ්බං පුරුකේඤ්ඤාහි අත්තනො,
අසබ්බොධං සිවං රමමං අවචන්තසුඛසංහිතං.
- 5108. මඤ්ඤා සහස්සනෙත්තස්ස විමානං නාහිකඛබ්බි,
ඉද්ධි හි ත්‍යායං විපුලා සකකසෙසව පුනිමතො.
- 5109. මනසාපි න පත්තබ්බො අනුභාවො පුනිමතො,
පරිවාරයමානානං සඉන්ද්‍රියං වසවත්තීනං.
- 5110. තං විමානං අභිජ්ඣාය අමරානං සුඛෙසිනං,
උපොසථං උපවසනො සෙමී වමමකමුඤ්ඤි.
- 5111. අහඤ්ඤ මිගමෙසානො සපුත්තො පාවිසිං වනං,
තං මං මනං වා ජීවං වා නාහිවෙදෙනති ඤාතකා.
- 5112. ආමන්තයෙ භුරිදත්තං කාසිපුත්තං යසස්සිනං,
තයා වො සමනුඤ්ඤානා අපි පසෙසමු ඤාතකෙ.
- 5113. ඵයොහි වන මෙ ජන්ද්‍රෙ යං වසෙසි මමන්තිකෙ,
නති ඵතාදියා කාමා සුලභා හොන්ති මානුසෙ.
- 5114. සචෙ කං න ඉච්ඡසෙ වන්ඤ්ඤං මම කාමෙහි පුච්ඡිතො,
මයා කං සමනුඤ්ඤානො යොජ්ඣී පසස්සාහි² ඤාතකෙ.
- 5115. ධාරස්මිමං මණිං දිව්‍යං පසුං පුත්තෙ ව වින්දති,
අරොගො සුඛිතො හොති ගච්ඡවාදය ධ්‍රාගමණං.

1. රලා - මජ්ඣං.
2. පසෙසති - මජ්ඣං.

5105. වනපෙන සිත්කලු ය. භංසයන් පවත්වන නාද ඇති පිපි වැටුණු පියුම් පෙති ඇති සිත්කලු පොකුණු ද මැනැවින් නිමවන ලද යැ

5106. අවැස් කොට මැනැවින් කැරුණු වෙරළ මිණිමුවා දහසක් වැම් ඇති ප්‍රාසාදයෝ නාගකන්‍යාවන් ගෙන් පිරුණොහු බැබළෙති.

5107. සිය පිනින් පහළ වූ කරදර නැති උවදුරු රහිත වූ සිත්කලු වූ ඒකාන්තයෙන් සැප ඇති මේ දිව්‍ය විමානයෙහි උපන්නෙහි ය.

5108. යම්හෙයකින් ඔබ පිළිබඳ වූ මේ සම්පත්තිය බැබළෙන සක්දෙවිඳුන්ගේ මෙන් මහත් ද එසේ වුවත් සක්දෙවිඳුන්ගේ ඉවෙජයන්තප්‍රාසාදය නො කැමැත්තෙහි යැ යි සිතමි.

5109. සැපතින් මහත් සක්දෙවිඳුන්ගේ අනුභාව (කොතරම් දැයි කිව හොත්) සක්දෙවිඳුන් සහිත දෙවියනට මෙහෙ කරන අපට සිතන්නට ද නො හැකි වේ යැ යි නාරජ කී ය.

5110. සුව කැමැති දෙවියන්ගේ ඒ විමන පතා මම කුඹස මතැ සයනය කෙරෙමි යි නාරජ කී ය.

5111. පින්වත් නාරජ, මම ද මුවන් සොයමින් පුතු සමඟ වනයට පිවිසියෙමි. ඒ මා මළ නො මළ බව අප නැයෝ නො දනිති.

5112. කසිරජහුගේ දුවගේ පුත් යස පිරිවර ඇති භූරිදක්ක නමැති තොප අමතමි. තොප විසින් අනුදන්තා ලද අපි ගොස් නැයන් දකිමු යි බමුණා කී ය.

5113. මා වෙත වසන්නෙහි යන යමක් වෙයි ද, මේ වනාහි ඒකාන්තයෙන් මගේ කැමැත්ත ය. මීනිස් ලොවැ මෙ බඳු කම් සැප නො සුලබ ය.

5114. ඉදින් මා සතු කම්සැපතින් පිදු තෙපි මෙහි වාසයට නො කැමැත්තහු නම් මා විසින් දෙන ලද අවසර පරිදි සුවසේ ගොස් නැයන් දකින්නැ යි නාරජ කී ය.

5115. මේ දිව්‍යමය මැණික දරන තැනැත්තේ මෙහි අනුභාවයෙන් ගවයන් ද දරුවන් ද ලබයි. බමුණු මේ මැණික රැගෙන යන්න නිරොගි සැප ඇත්තෙක් වන්නෙහි කියා කැමැති සියලු සම්පත් දෙන මැණිකක් දුනි.

154 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

- 5116. කුසලං පටිනඤ්චී භුරිදක්ඛ වචො තච,
පබ්බජ්ඣසාමී ජිණ්ණිණිසමී න කාමෙ අභිපජ්ඣයෙ.
- 5117. බ්‍රහ්මචරියස්ස චෙ භඛො හොති භොගෙහි කාරියං,
අචිකමපමානො එයායාසි බහුං දසසාමී තෙ ධනං.
- 5118. කුසලං පටිනඤ්චී භුරිදක්ඛ වචො තච,
පුනපි ආගමීසසාමී සචෙ අජො හවීසසනි.
- 5119. ඉදං වජ්ඣා භුරිදක්ඛො පෙසෙසි වතුරො ජනෙ,
එථ ගච්ඨථ උචෙධ්ථ ඛීපං පාපෙථ බ්‍රාහ්මණං.
- 5120. තස්ස තං වචනං සුඤ්ඤා උච්ඤාය වතුරො ජනා,
පෙසිතා භුරිදක්ඛෙන ඛීපං පාපෙසු බ්‍රාහ්මණං.

චනපචෙසකණො.

- 5121. මණිං පග්ගස්ස මබ්ගලාං සාධු චිත්තං මනොරමං,
සෙලං වාඤ්ඤානසමපනතං කො ඉමං මණිමජ්ඣගා.
- 5122. ලොභිතකබසභස්සසාහි¹ සමනතා පරිචාරිතං,
අජජ කාලං පදං² ගච්ඨං අජ්ඣගාහං මණිං ඉමං.
- 5123. සුපච්චිණ්ණො අයං සෙලො අචචිතො මභිතො සද,
සුධාරිතො සුනිකඛිතො සබ්බජ්ඣමභිසාධයෙ.
- 5124. උපචාරවිපනනස්ස නිකෙඛපෙ ධාරණාය වා,
අලං³ සෙලො විනාසාය පරිච්චිණ්ණො අයොනියො.
- 5125. න ඉමං අකුසලො දිව්‍යං⁴ මණිං ධාරතුමාරහො,
පටිපජ්ජ සතං නිකඛං දෙහිමං රතනං මමං.
- 5126. න වා⁵ මායං මණි කෙයො හොති වා රතනෙන වා,⁶
සෙලො වාඤ්ඤානසමපනතො නෙව කෙයො මණි මමං.

- 1. සභසෙසි - මජ්ඣං.
- 2. පථං - මජ්ඣං.
- 3. අයං - මජ්ඣං, චී.
- 4. න ඉමං කුසලං දිව්‍යං - මජ්ඣං.
- 5. නෙව - මජ්ඣං.
- 6. නිකෙඛි රතනෙහි වා - මජ්ඣං.

5116. පින්වත් භූරිදක්න නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බස් අසා කුටුටෙමි. මම වනාහි දිරාපත් වීමි. එහෙයින් පැවිදි වන්නෙමි. කම් සැප නො පතන්නෙමි. මට මැණිකෙන් ප්‍රයෝජන කීමැ යි බමුණා කී ය.

5117. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් බඹසර බිඳුමක් වුණි නම් වස්තුවෙන් කටයුත්තක් ඇති වුණි නම් එ කලැ නිසැක වැ මා වෙත එනු තොපට බොහෝ ධන දෙන්නෙමි යි නාරජ කී ය.

5118. පින්වත් භූරිදක්න නාරජ, ඔබගේ නිදෙස් බසට කැමැති වෙමි. ඉදින් මට ප්‍රයෝජනයක් වෙයි නම් නැවැත ද ඔබ වෙත එන්නෙමි යි බමුණා කී ය.

5119. භූරිදක්න නාරජ තෙමේ මෙ බස් කියා නයින් සතර දෙනකුන් යැවී, වරෙවු, යවු, මොවුන් නැගිටුවවු, බ්‍රාහ්මණයා බරණැසට යන මගට වහා පමුණුවවු යි කී ය.

5120. ඔහුගේ එ බස් ඇසූ නාගයෝ සිවුදෙන භූරිදක්න රජු විසින් මෙහෙයවන ලද්දහු නැගිට බ්‍රාහ්මණයා බරණැස් මගට වහා පැමිණවුහ.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය.

5121. මංගල සම්මත වූ සුඤ්ජර වස්තුවක් වන සිත්කලු ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මේ මැණික කොහි දී ලැබුවෙහි ද යි බමුණා ඇසී ය.

5122. අද උදෑසන මහමග යන්නෙමි රතු ඇස් ඇති නාග-කන්‍යාවන් දහසක් විසින් භාත්පසින් පිරිවරනලද මේ මැණික ලදිමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5123. හැම කල්හි මැනැවින් කැරැණු අදර ගරු බුහුමන් ඇති මේ මැණික මනාවැ දරන ලද්දේ මැනැවින් බහා තබන ලද්දේ සියලු අඵ සිදු කර ලන්නේ ය.

5124. පැළෑටිමෙහි ද බහා තැබීමෙහි ද නුනුවණින් පරිහරණ කැරැණු මේ මැණික උපවාර විපන්නයාගේ විනාශයට හේතු වෙ ය.

5125. උපවාරයෙහි අදෂෂ වූ යේ මේ දිවාමාණිකාය දූර්වම නුසුදුසු ය. එහෙයින් රත්නික සියයක් ගනුව, මේ මැණික මට දෙව යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5126. මාගේ මේ මැණික ගවයන් සදහා හෝ රත්නයන් සදහා හෝ නො විකිණියයුතු ය. සියලු ලකුණින් යුත් මේ මැණික නො විකිණියයුතු මැ යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5127. නො වෙ තයා මණි කෙයොයා ගොහි වා රතනෙන වා.
අථ කෙන මණි කෙයොයා තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
5128. යො මෙ සංසෙ මහානාගං තෙජසිං දුරතිකකමං,
තස්ස දජ්ජං ඉමං සෙලං ජලතභරිව තෙජසා.
5129. කොඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන සුපණ්ණො¹ පතතං වරො,
නාගං ජිගිංසමනෙවති අනෙවසං භක්ඛමනතො.
5130. නාහං දිජාධිපො හොමි න දිට්ඨො ගරුළො මයා,
ආසිච්චිසෙන විහොති වෙජ්ජො² මං බ්‍රාහ්මණං විදු.
5131. කීනඤ්ඤා තුග්ගං බලං අපී කිං සිප්පං විජ්ජතෙ තච,
කිසමිං වා තං පරස්ඤො උරගං නාපවායසි.
5132. ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිතො විරරභතතපසසිනො,
සුපණ්ණො කොසියස්සකඛා විසච්ජං අනුභතරං.
5133. තං භාවිතභ්‍රාහ්මණරං සමමනං³ පබ්බතභතරෙ,
සකඛවං තං උපට්ඨාසිං රතනිඤ්චමතඤ්ඤො.
5134. සො තදු පරිච්ඡණ්ණො මෙ වතවා⁴ බ්‍රහ්මචරියවා,
දිබ්බං පාතුකරි මනං කාමසා භගවා මමං.
5135. නාහං මනෙත පරස්ඤො නාහං භායාමි හොගිනං,
ආචරියො විසසානානං අලම්බානොති මං විදු.
5136. ගණ්ණාමසෙ මණිං තාත සොමදඤ්ඤා විජානති,
මා දණ්ණඛන සිරිං පනං කාමසා පජ්ඣිමහසෙ.
5137. සකං නිවෙසනං පනං සො තං බ්‍රාහ්මණ පුජසී,
ඵචං කලායාණකාරිස්ස කිං මොහා දුහිමිචජසී.
5138. සචෙ හි ධනකාමොසි භුරිදනො⁵ පදස්සති,⁶
තමෙව ගණ්ඨා යාවසස්ස බහුං දස්සති තෙ ධනං.

1. සුබණ්ණ - මජ්ඣං.
2. වීජ්ජො - මජ්ඣං.
3. සමමනං - මජ්ඣං.
4. වතවා - මජ්ඣං. වතා - සුඤ්ඤ.
5. භුරිදනං - මජ්ඣං.
6. පදියසි - මජ්ඣං.

5127. ඉදින් ගවයන් සඳහා හෝ රත්නයන් සඳහා හෝ මැණික නො විකිණියයුතු නම් කුමකට විකිණියයුතු දැ යි අසන ලද නුඹ මට එය කිය ව යි බමුණා කී.

5128. ඉක්මවිය නො හැකි තේජස් ඇති (භූරිදාන) නාගරාජයා ගැන යමෙක් මට කියා නම් ඔහුට ප්‍රභාවෙන් දිලියෙන්නාක් වැනි මේ මැණික දෙමි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5129. කිම? ඔබ බමුණු වෙසින් ආ පක්ෂීන්ට උතුම් ගුරුඵරජ වෙයි ද, තමනට ගොදුරු වන නයකු අල්වා ගනු කැමැත්තෙන් සොයා ඇවිදිනේ ය යි සිතමි යි බ්‍රාහ්මණයා කී ය.

5130. මම ගුරුලෙක් නො වෙමි. මා විසින් ගුරුලෙක් නො දක්නා ලද්දේ ය. නාග විෂ බස්වන ආලම්බන නම් වෛද්‍ය බ්‍රාහ්මණයා යි මා දනිනි යි ආලම්බන තෙමේ කී ය.

5131. ඔබට කිනම් බලයක් ඇත්තේ ද කිනම් ශිල්පයක් තිබේ ද කිනම් කරුණෙක්හි තදින් පිහිටි ඔබ නාගයාට අවමන් හෝ කරන්නෙහි දැ යි ඔහුගෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඇසී ය.

5132. වනයෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් දරන ලද තපස් ඇති කෝශිය ගෝත්‍ර සෘෂිවරයාට ගුරුලෙක් විෂ බස්වන උතුම් මන්ත්‍රයක් කීවේ ය.

5133. පර්වත අතර වෙසෙන උන්වහන්සේ වනාහි වැඩුණු සිත් ඇති තාපසයන්ගෙන් කෙනෙකි. දිවා රෑ අතලස් වූ මම උන් වහන්සේට සකසා උවැටැන් කෙළෙමි.

5134. එ සඳ මා විසින් බුහුමන් කැරුණු සිල්වත් බඹසර ඇති ඒ පින්වත් තවුස් තෙමේ සිය කැමැත්තෙන් මැ මට මේ දිවාමන්ත්‍රය පැවැසී ය.

5135. මම ඒ මන්ත්‍රය ඇසුරු කෙළෙමි. එහෙයින් මම සර්පයන්ට බිය නැත්තේ වෙමි. විෂ බස්වන වෙදුන්ට ඇදුරු වූ ආලම්බන යැ යි මා දනිනි යි කී ය.

5136. පුත සොමදත්ත, මේ මැණික ගනිමු. ඔබ ද එය දන්නේ මැනැවි. වෙන පැමිණි සිරිකතට දඩුයෙන් පහර දී දුරු නො කරමු යි බමුණා (සියපුත්) සොමදත්තට කී ය.

5137. එමබා බ්‍රාහ්මණයා, සිය නිවසට පැමිණි ඔබට හෙ තෙමේ පූජා කෙළේ ය. මෙසේ යහපත කරන ඔහුට කවර හෙයින් මෝහයෙන් මිත්‍රද්‍රෝහ කරන්නට කැමැත්තෙහි ද?

5138. ඉදින් වස්තුව කැමැත්තෙහි නම් භූරිදත්ත නාරජ එය ඔබට දෙන්නේ ය. ඔහු වෙත පැමිණ ඉල්ලීම යෙහෙකි. බොහෝ ධන ඔබට දෙන්නේ යැ යි පුත් සෝමදත්ත තෙමේ කී ය.

5139. හඤ්ඤාං පඤ්ඤාං නිකානිණ්ණං බාදිකුං වරං,
මා නො සන්ධිධිකො අඤ්ඤාං සොමඤ්ඤා උපච්චගා.

5140. පච්චිති නිරසෙ සොරෙ මහිසසමච්චියති,¹
මිහන්දුභි² හිතච්චාභි ජීවරෙචාපි සුසසරෙ.

5141. සචෙ හි ධනකාමොසි භුරිදුඤ්ඤා පදසසති,
මඤ්ඤා අඤ්ඤාං වෙරං නචීරං වෙදධිසසසි.

5142. මහායඤ්ඤාං යජ්ඣාන ඵලං සුජ්ඣානති බ්‍රාහ්මණා,
මහායඤ්ඤාං යජ්ඣාම ඵලං මොක්ඛාම පාපකා.

5143. හන්දුනි අපායාමී නාහං අජ්ජ තයා සහ,
පදමෙචකං නගචෙජයං ඵලං කිඛිසකාරිනා.

5144. ඉදං වඤ්ඤාන පිතරං සොමඤ්ඤා බ්‍රහ්මසුතො,
උජ්ඣාපෙඤ්ඤාන භුතානි තමහා ධානා අපකාමී.

5145. ගණ්ණාගෙනං මහානාගං ආහරෙතං මණිං මම,
ඉන්ද්‍රගොපකච්ඤ්ඤාහො යසස ලොහිතකො සිරො.

5146. කප්පාසපිච්චරාසිව ඵසො කායසස දිසසති,³
චමේකගගගතො සෙති තං තං ගණ්ණාහි බ්‍රාහ්මණ.

5147. අචොසධෙහි දිඛෙහි ජපං මනාපදනි ව,
ඵලං තං අසකඛි සට්ඨං⁴ කඤ්ඤා පරිඤ්ඤානො.

කීළනබණ්ඩො.

5148. මමං දිසාන ආයතනං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤානං,
ඉන්ද්‍රියානි අභට්ඨානි සාවං ජාතං⁵ මුඛං තච.

5149. පද්මං⁶ යථා හඤ්ඤාං පාණිනා පරිමඤ්ඤානං,
සාවං ජාතං මුඛං තුඤ්ඤා මමං දිසාන ඵදිසං.

1. මහිසසමච්චි - මජ්ඣ. මහිසස මිහන්දුභි - සා.
2. මිහන්දුභි - මජ්ඣ., සා.
3. කායො දිසසති - මජ්ඣ., සා.
4. සට්ඨං - මජ්ඣ., චුට්ඨං - සා.
5. ජාතං - මජ්ඣ.
6. පදම - මජ්ඣ.

5139. පුත සෝමදත්තය, අතට හෝ භාජනයට පැමිණි හෝ ඉදිරියෙහි තැබූ හෝ යමක් වේ නම් එය අනුභවයට උතුම් ය. තමන්ට පෙනෙන ලාභය ඉක්මැ නොයෙවයි බ්‍රාහ්මණ තෙමේ කීය.

5140. පියාණෙනි, යමෙක් තමන්ගේ යහපත කැමැත්තවූන් හැඳ මිත්‍රද්‍රෝහී වේ ද හේ මරණින් මතු දරුණු නිරයෙහි පැසෙන්නේ ය. ජීවත් වූව ද මොහුට පොළොව විවර වෙයි. හේ ජීවත් වූයේ නවුයු වියැළේ.

5141. ඉදින් ධන කැමැත්තෙහි නම් භූරිදක්ත තෙමේ එය දෙන්නේ ය. තමා කළ පාපයෙහි විපාකය නොබෝ කලෙකින් විදින්නෙහි යැ යි සිතමි යි සෝමදත්ත කී ය.

5142. සෝමදත්ත පුත, බමුණෝ වනාහි මෙසේ කළ පවින් මහත් යාග කොට පිරිසුදු වෙති. අපි මහායාගයක් කරමු. එසේ කිරීමෙන් එ පවින් මිදෙමු යි බමුණා කී ය.

5143. එසේ නම් මම දැන් ඉවත් වැ යෙමි. මෙසේ පවු කරන ඔබ සමග අද මම පියවරක්වත් නො යමි යි සෝමදත්ත කී ය:

5144. නුවණැති සෝමදත්ත තෙමේ පියාණන්ට මෙය කියා දෙවියනට ද උස්හඬින් පවසා එතැනින් ගියේ ය.

5145. යම් නාගයකුගේ රක්තවර්ණ භීස රතිදුගොවු පැහැයට බදු ප්‍රභා ඇත්තේ ද ඒ මේ මහනාගයා අල්ලා ගනුව. මේ මැණික මට දෙව.

5146. මොහුගේ සිරුර කපුපුළුන් රැසක් මෙන් පෙනේ. හෙ තෙමේ තුඹස මතැ හොචී. බ්‍රාහ්මණය, ඒ නාගයා අල්ලා ගනුව යි කී ය.

5147. ඉක්බිති දිවඔසුවෙන් ද මන්ත්‍රයෙන් ද තමන්හට ආරක්‍ෂා කරමින් ඒ ආලම්බන තෙමේ භූරිදක්ත නාගරාජයා අල්ලන්නට හැකි වූයේ විය.

ක්‍රීඩා කාණ්ඩය.

5148. මැණියනි, සියලු කම්සැපතින් වැඩුණු මා දැක්මෙන් ඔබගේ ඉඳුරෝ විප්‍රසන්න නො වූහ. රත්කැඩපතකට බදු මුහුණ ද කළුවන් වී ය.

5149. මා දැක්මෙන් ඔබ මුහුණ, අතින් කඩා අත්ලෙන් පිරිමදින ලද පියුම මෙන් කළු වූයේ කවර හෙයින් ද යි සුදස්සන නම් නාරජ ඇඬී ය.

5150. කච්චිනනු තෙ නාභිසයි කච්චි තෙ අස්ථි වෙදනා,
යෙන සාවං මුඛං තුඤ්ජං මමං දිස්වාන ආගතං.
5151. සුපිනං තාන අද්දකඛං ඉතො මාසං අධොගතං,
දකඛණං වීය මෙ බාහං¹ ඡෙජ්ඣා රුභිරමකඛිතං;
පුරිසො ආදය පකකාමී මමං රොදනනියා සති.
5152. යතො තං² සුපිනමද්දකඛං සුදසසන විජානභි,
තතො දිවා වා රතං වා සුඛං මෙ න උපලබ්භති.³
5153. යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු⁴ කඤ්ඤ රුචිරවිග්ගහා,
හෙමජාලපච්චිජනනා භුරිදකො න දිසසති.
5154. යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු නෙතතිංසවරධාරිතො,
කණිකාරා⁵ වීය සමුද්දො භුරිදකො න දිසසති.
5155. හඤ්ඤති ගමීසසාම භුරිදකනිවෙසනං,
ධම්මධං ධීලසමපනං පසසාම තව භාතරං.
5156. තඤ්ච දිස්වාන ආයනතිං⁶ භුරිදකසස මාතරං,
බාහා පග්ගඤ්ජං පකකඤ්ජං භුරිදකසස නාරියො.
5157. පුතං තෙයො න ජානාම ඉතො මාසං අධොගතං,
මතං වා යදි වා ජීවං භුරිදකං යසසඤ්ඤිතං.
5158. සකුභි හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
විරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5159. සකුභි හතපුතතාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවිසසං පියපුතං අපසසති.
5160. කුරරි හතජාපාව සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං,
විරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.
5161. සා නුන වකඤ්චාකීව පලලසමී අනුදක,
විරං දුකෙඛන කුමාරිසසං භුරිදකං අපසසති.

1. බාහුං - මජ්ඣ., සා.
2. හං - මජ්ඣ., සා.
3. නොපලබ්භ - මජ්ඣ., සා.
4. පරිවාරිංසු - මජ්ඣ., සා.
5. කණිකාරාව - මජ්ඣ., සා.
6. ආයනං - මජ්ඣ., සා.

5150. කීම, ඔබට කිසිවෙක් හිංසා කෙළේ ද? කීම, ඔබට කිසියම් වෙදනා ඇද්ද? යම් කරුණකට මෙහි පැමිණි මා දැකූ ඔබ මුහුණ කළු වී ද? එ කරුණ මට පවසනු මැනැවැ යි කී ය.

5151. පුත, සිහිනයක් දිටිමි. එයට මසක් ඉක්මණ. මාගේ දකුණු අත කැපුමෙන් ලේ වැගිරෙන්නාක් මෙන් විය, හඬමින් සිටින කලා රතු ඇස් ඇති කළු පුරුෂයෙක් මා රැගෙන ගියේ ය.

5152. එමඛා සුදසන්න පුත, යම් දිනෙක මම ඒ සිහිනය දිටීම ද එද සිට දිවා රෑ මට සුවයක් නම් නැතැ යි දැන ගනුව යි කී ය.

5153. පෙර රන්දලින් වැසූ මනහර ශරීර ඇති නාග කන්‍යාවෝ යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදක්ත නමැති නාරජ දැන් නො පෙනේ.

5154. මැනැවින් පිපුණු කිණිහිරි රුක් මෙන් කඩු දරන උකුම් නාගමානවකයෝ පෙර යමකු පිරිවැරූ ද ඒ භූරිදක්ත තෙමේ දැන් නො පෙනේ.

5155. එහෙයින් අපි දැන් භූරිදක්ත ගේ නිවෙසට යමු. දහැමී සිල්වින් ඔබ ගේ සොහොවුරා දකිමු යි මැණියෝ පැවැසූ හ.

5156. භූරිදක්ත නාරජු ගේ ඒ එන මැණියන් දක භූරිදක්ත නාරජු ගේ ස්ත්‍රීහු හිසැ අත් බැඳූ ගෙන (ඉහ අත් බදගෙන) හැමුහ.

5157. ආයතාවෙහි, යසස් ඇති භූරිදක්ත නමැති ඔබ පුතා මෙළේ ද? නැතහොත් ජීවත් වේ ද? මෙයින් මසක් පමණ කලක සිට නො දකිමු යි පැවැසූහ.

5158. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් නැසුණු පැටව් ඇති ලිහිණියක මෙන් භූරිදක්ත නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5159. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් එහා මෙහා දුවන, නැසුණු පැටවුන් ඇති ලිහිණියක මෙන් ප්‍රිය පුතු නො දක්නා මම ඒ ඒ තැන දුවමි.

5160. හිස් වූ කැඳුල්ල දක්මෙන් පැටවුන් නැසුණු බව දත් කබරුස්සක මෙන් භූරිදක්ත නමැති පුතු නො දක්නා මම බොහෝ කල් සිට දුකින් තැවෙමි.

5161. භූරිදක්ත නමැති පුතු නො දක්නා ඒ මම දිය සිදුණු කුඩා විලෙකැ සක්වාලිහිණියක මෙන් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි දුකින් තැවෙමි.

5162. කම්මාරානං යථා උක්ඛා අනො ක්ඛායති නො ඛභී,
එවං ක්ඛායාමී සොකෙන භුරිදන්තං අපසසති.
5163. සාලාව සමපමථිතා¹ මාලුතෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙනති පුත්තා ච දුරා ච භුරිදන්තනිවෙසනෙ.
5164. ඉදං² සුඤ්ඤාන නිශ්ඤාසං භුරිදන්තනිවෙසනෙ,
අරිච්චො ච සුභගො³ ච උපධාවිංසු⁴ අනන්තරා.
5165. අමම අසසාස මා සොචි එවං ධම්මො හි පාණිනො,
චචනති උපපජ්ජනති එසසස පරිණාමීතා.⁵
5166. අභමපි තාත ජානාමී එවං ධම්මො හි පාණිනො,
සොකෙන ච පරෙතසමිං භුරිදන්තං අපසසති.
5167. අජ්ජ වෙ මෙ ඉමං රත්තං සුදස්සන විජානති,
භුරිදන්තං අපසසනති මඤ්ඤා භෙසසාමී⁶ ජීවිතං.
5168. අමම අසසාස මා සොචි ආනයිසසාම භාතරං,
දිසොදිසං ගමිසසාම භාතුපරියෙසනං චරං.
5169. පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
ඔරෙන දසරන්තසස⁷ භාතරං පසස ආගතං.
5170. හස්සා පමුත්තො උරගො පාදෙ තෙ නිපතී භුසං,
කච්චි⁸ තං නු ධසී තාත මා භාසී සුඛිතො හව.⁹
5171. තෙච මඤ්ඤං අයං නාගො අලං දුක්ඛාය කායචී,
යාවතතී අභිග්ගාභා මයා හියොන න විජ්ජති.
5172. කොනු බ්‍රාහ්මණ වණ්ණණින දනො පරිසමාගමා,
අච්චියනතු සුසුද්ධන සුභාතු පරිසා මමං.

1. සංපමද්දිතා - මජ්ඣ.
2. තෙසං - මජ්ඣං. සභා.
3. සුභගාගොච - මජ්ඣං. සභා.
4. පධාවිංසු - මජ්ඣං. සභා.
5. පරිණාමනා - මජ්ඣං. සභා.
6. භිසසාමී - මජ්ඣං. සභා.
7. රත්තරුතසස - මජ්ඣං. සභා.
8. කච්චිතං ධංසිතො - මජ්ඣං. කච්චිදිනුධිතො - සභා.
9. තච - මජ්ඣං.

5162. කඹුරු උදුනැ යමයේ ඇතුළත මැ ගිනි ඇවිලේ ද පිටත නො ඇවිලේ ද එ මෙන් භූරිදාන නො දක්නා මම සොවින් දෑවෙමි යි මැණියෝ වැලැපුණාහ.

5163. භූරිදාන නාරජුගේ හවනයෙහි අඹුදරුවෝ යුගත් මාරුතයෙන් ඇලළීගිය සලඟස් මෙන් ශෝකයෙන් වෙසෙති යි (බුදුහු වදාළහ.)

5164. අරිටිය යැ සුභග යැ යන නාරජහු දෙදෙන අනතුරු වැ භූරිදාන නමැති නාරජුගේ හවනයෙහි මේ ශබ්දය ඇසීමෙන් එහි දිවගියහ.

5165. මැණියනි, අස්වැසෙවු, ශෝක නො කරවු, සත්කයෝ වනාහි මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ වෙති. මැරෙති උපදිති යන මෙය ලෝකයේ පිරිනැමීම යැ යි කීහ.

5166. පුත, මම ද දනිමි. සත්කයෝ මෙ බදු සභාව ඇත්තෝ මැ යැ. එහෙත් භූරිදාන නො දක්නා මම සොවින් පෙළනා වෙමි.

5167. පුත සුදසසන, ඉදින් අද රැ භූරිදාන නො දක්නි නම් මගේ ජීවිතය හරින්තෙමි යි සිතමි. එ දඹුව යි මැණියෝ පැවැසූහ.

5168. මැණියෙනි, සැනසෙනු මැනැවි. ශෝක නො කළ මැනැවි. සොහොයුරා සොයා ගෙන එන්නෙමු. සොහොයුරා සොයමින් දිසානුදිසාවනට යන්නෙමු.

5169. පර්වත ගිරිදුර්ගයන්හි ද ගමනියම්ගමිහි ද ඇවිද සොයන්නෙමු. රැ දසයකින් හෙවත් දස දවසකින් මොබ ආ සහෝදරයා බලනු මැනැවැ යි පුත්‍රයෝ පැවැසූහ.

5170. (මා) අතින් මිදුණු සර්පයා ඔබගේ පයෙහි බලවත් සේ පතිත විය. කීම, ඔබ දුෂ්ට කෙලේ ද? බිය නො වෙව, සුවපත් වෙව යි ආලම්බායන කී ය.

5171. මේ නාගයා සුළු පමණින් වත් මට දුකක් ඉපැදවීමට නො පොහොසත් ය. යම් පමණ අභිතුණ්ඩිකයෝ වෙත් ද මට වැඩි සමතෙක් නැතැ යි (තාපස වෙසයෙන් ආ සුදසසන නමැති නාරජ කී ය.)

5172. බමුණු වෙසින් කවර නම් අත්ති බාලයෙක් මා සුද්ධයට කැඳවමින් මෙ පිරිස වෙත පැමිණියේ ද? පිරිස මාගේ බස අසාවා යි ආලම්බායන කී ය.

5173. කිං මං නාගෙන ආලම්බ අහං මණ්ඩකජාපියා,
හොතු නො අබහුතං තත් ආසහසෙසභි පඤ්චිති.
5174. අහං හි වසුමා අබෙධා කිං දළිඳෙසි මාණව,
කො නු තෙ පටිභොගඤ්චී උපජුතඤ්චී¹ කිං සියා.
5175. උපජුතඤ්චී මෙ අසස පාටිභොගො ව තාදිසො,
හොතු² නො අබහුතං තත් ආසහසෙසභි පඤ්චිති.
5176. සුඤ්ඤාභි මෙ මහාරාජ වචනං හද්දමඤ්චී තෙ,
පඤ්චනතං මෙ සහසසානං පාටිභොගොභි කිනන්මා.
5177. පෙත්තකං වා ඉණං හොති යං වා හොති සයං කතං,
කිං කිං එවං බහුං මඤ්ඤං ධනං යාවසි බ්‍රාහ්මණ.
5178. ආලම්බානො³ හි නාගෙන මමං අභිජිඨිසති,⁴
අහං මණ්ඩකජාපියා ධංසසිසසාමී බ්‍රාහ්මණං.
5179. තං කිං දට්ඨං මහාරාජ අජ්ජ රධ්‍යාභිවද්ධන,
බතතසබ්බපරිබ්බුලොභා නියාභි අභිදසසනං.
5180. නෙව තං අතිමඤ්ඤාමී සිප්පවාදෙන මාණව,
අතිමඤ්ඤාමී සිප්පෙන උරගං නාපවාසසි.
5181. මයමපි නාතිමඤ්ඤාම සිප්පවාදෙන බ්‍රාහ්මණං,
අවිසෙන ව නාගෙන භුසං වඤ්ඤියසෙ ජනං.
5182. එවං වෙතං ජනො ජඤ්ඤා යථා ජානාමී තං අහං,
න කිං ලභසී⁵ ආලම්බ සතතුමුට්ඨිං⁶ කුතො ධනං.
5183. ධරාජිනො ජට්ඨී රුමථී⁷ දකො⁸ පටිසමාගතො,
සො කිං එවං ගතං නාගං අවිසො අතිමඤ්ඤාමී.

1. මපජුතඤ්චී - මජ්ඣං.
2. අසසනො - මජ්ඣං, අසසනො - වී.
3. ආලම්බායනො ව සයා. අලම්බනො ව.
4. අභිජිඨිසති - මජ්ඣං.
5. ලභසී - මජ්ඣං.
6. භුසමුට්ඨිං - මජ්ඣං, සයා.
7. දුමථී - මජ්ඣං.
8. දකො - මජ්ඣං.

5173. ආලම්බායන ගෝ නාගයා මගින් මා සමඟ යුද කරව; මම මැඩි පැටවක මගින් තා සමඟ යුද කරන්නෙමි. අපගේ යුදයෙහි පන්දහසකින් පරදු තැබුම වේවයි සුදසසන තෙමේ කී ය.

5174. එමබා මාණවකය, මම වනාහි ධනය ඇති, වස්තුවෙන් පරිපූර්ණ වූවෙකිමි. තෝ වනාහි දිළින්දෙක් වෙහි ය. තට කවර ඇපයක් තිබේ ද මේ දුකෙළියෙහි තැබිය යුතු කවර නම් ධනයක් වේ ද?

5175. මේ දුකෙළිය සඳහා ධනය මට ඇත, තැබිය හැකි ඇප ද ඇත. එහෙයින් එහි දී පන්දහස දක්වා පරදු තැබුම වන්නේ නම් යෙහෙකැ යි අලම්බායන තෙමේ කී ය.

5176. මහරජ, ඔබට යහපතක් වේවා, ම බය ඇසුව මැනැව්. කීර්තිමත් රජතෙමේ මට පන්දහසකට ඇප වේවා යි සුදසසන තෙමේ මයිල් රජුට කී ය.

5177. බ්‍රාහ්මණය, පියා විසින් ගත් ණයක් ඇද්ද නැතහොත් තමා වූ යම් ණයක් හෝ වේ ද? කුමකට මෙ බඳු බොහෝ ධන තෝ මාගෙන් ඉල්ලන්නෙහි දැ යි රජ තෙමේ ඇසී ය.

5178. මහරජ, ආලම්බායන තෙමේ නාගයා කරණ කෙටු ගෙන යුදයෙහි දී මා දිනන්නට කැමැත්තේ වෙයි. මම මැඩිපැටවක ලවා බ්‍රාහ්මණයා දෂට කරවමි.

5179. රට වර්ධනය කරවන මහරජ, අද ඔබ ඒ නයින්ගේ නැටුම් බලන්නට ක්ෂත්‍රීය සමූහයා පිරිවරන ලදු වූ වඩනේ මැනැවූ යි සුදසසන තෙමේ කී ය.

5180. මාණවකය, ශිල්පවාදයෙන් ඔබ ඉක්මවා නො හඟිමි. ඔබ වනාහි ශිල්ප හේතු කොට ගෙන මත් වූවහු ය. එහෙයින් මේ නාගයාහට බුහුමන් නො කෙරෙහි යැ යි ආලම්බායන තෙමේ කී ය.

5181. අපි දු ශිල්පවාදයෙන් බ්‍රාහ්මණයා ඉක්මවා නො හඟිමු. ඔබ විෂ නැති මේ නයාගෙන් ද බොහෝ සේ ජනයා මුද්‍රා කරන්නෙහි ය.

5182. එය මම යම්සේ දැනීම ද, මහාජන තෙමේ එසේ දැනීම නම් ආලම්බායන, ඔබ අත්සුණු මිටකුදු නො ලබන්නෙහි ය. ධනය නම් කොහින් ලබන්නෙහි දැ යි සුදසසන තෙමේ ඇසී ය.

5183. රළු වූ අඳුන් දිවියම් දරන ජටාධර අඳුන් නොලා නො සැරසුණු දත්ත පිරිසට ආයේයැ. තෙපි මෙ වැනි අනුභව-සම්පන්න නාගයා විෂ නැත්තෙකැ යි අවමන් කරව.

5184. ආසජ්ජ ඛො තං¹ ජඤ්ඤපි පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා²
මඤ්ඤ තං හඤ්ඤාසිංච ඛිප්පමෙසො කර්ඤ්ඤති.

5185. සියා වීසං සිඵන්තස්ස දෙඛ්ඛුහස්ස සිලාභුතො,
නෙව ලොභිතසීසස්ස වීසං නාගස්ස විජ්ජති.

5186. සුතං මෙන අරහතං සඤ්ඤතානං තපසස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්ඛාන සග්ගං ගච්ජන්ති දයකා;
ඵචනොනා දෙහි දනානි යදි තෙ අත්ථි දතචෙව.

5187. අයං නාගො මහිඤ්ඤාකො තෙජසි දුරතිකකමො,
තෙන තං ඩංසයිස්සාමි ජොසා තං හස්මං කර්ඤ්ඤති.

5188. මයාපෙනං සුතං සමම සඤ්ඤතානං තපසස්සිනං,
ඉධ දනානි දක්ඛාන සග්ගං ගච්ජන්ති දයකා;
ක්ඛමෙව දෙහි ඵචනොනා යදි තෙ අත්ථි දතචෙව.

5189. අයං අච්චිමුඛි නාම³ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා,
තාය තං ඩංසයිස්සාමි සා තං හස්මං කර්ඤ්ඤති.

5190. යා ධීතා ධනරච්ඤස්ස වෙමානා හගිනී මම,
යා දිස්සතු අච්චිමුඛි⁴ පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසා.

5191. ජමායං වෙ නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
තිණලතානි ඔසධොයා උසපුඤ්ඤස්සය්‍යුං අසංසයං.

5192. අඤ්ඤං වෙ පාතයිස්සාමි බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
සක්කවස්සානායං දෙවො න වඤ්ඤා න හිමං පතෙ.

5193. උදකඤ්ඤෙ නිසිඤ්ඤිස්සං බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි,
යාවතා⁵ ඔදකා පාණා මරෙය්‍යුං මච්ඡකච්ජපා.

නගරප්පචෙසනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

1. නං - මජ්ඣං.
2. තෙජසො - මජ්ඣං.
3. අච්චුඛි - මජ්ඣං.
4. තං ඩංසයිස්සාමි - මජ්ඣං. ඩංසතු - සායා.
5. උදකෙ වෙ - මජ්ඣං,
6. යාවනොනා - මජ්ඣං.

5184. උග්‍ර විෂ තෙදින් පරිපූරණ වූ ඒ නාරජුට ළං වූ එය දැන ගන්නෙහි ය. නා රජතෙමේ තොප වහාම අළු ගොඩක් කෙරේ යැ යි සිතමි යි ආලඹොයන තෙමේ කුපිත වූ කීය.

5185. තොපගේ මේ රතු හිසැති සර්පයාගේ විෂ ඇත් නම් ගැඹැබ් යැ, දියබරි යැ, පණුවුළු යැ යන සතුන්ට ද විෂ ඇතැ යි සුදසසන තෙමේ කීය.

5186. මේ ලොවැ දයකයෝ දන්දීම හේතු කොටගෙන දෙවිලොවැ උපදිති යන මෙය සංයමයෙන් හා තපසින් යුත් රහතුන්ගෙන් මා විසින් අසන ලදී. ඉදින් දිය යුතු දෙයක් තොපට ඇතහොත් ජීවත් වෙමින් දන් දෙව.

5187. මේ නාගයා මහත් සෘද්ධි ඇති තේජස් ඇති කිසිවකු හට ඉක්මැ විය නො හැක්කකි. ඔහු ලවා තොප දෂ්ට කරවන්නෙමි. හේ තා අළු කරන්නේ යැ යි ආලඹොයන තෙමේ කීය.

5188. යහළු ආලඹොයනය, මේ ලොවැ දන් දෙන දයකයෝ දෙවිලොවැ උපදිතැ යි යන මෙය සංයම ඇති තපස්වින්ගෙන් මා විසිනුදු අසන ලදයැ. ඉදින් දියයුතු දෙයක් ඇතහොත් එය ජීවත් වන නෙපි මැ දෙව.

5189. අවිච්චුධි නමැති මේ මැඩි පැටි උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ වූවා ය. ඇය ලවා තා දෂ්ට කරවමි. ඕ තා හළු කරන්නී ය.

5190. ධ්‍රැතරාෂ්ට නමැති නාරජුට යම් දූවක් වූ ද මාගේ අසාමාන මවු දරු නැගණි වූ ද උග්‍ර විෂ තේජසින් පරිපූරණ ඒ මේ අවිච්චුධි නමැති මැඩි පැටි දකිනු ලැබේවා යි සුදසසන තෙමේ කීය.

5191. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, යම් හෙයකින් මේ විෂ පොළොවෙහි ඉසින්තේ නම් තණකොළ ලිය වැරැදි ද ඖෂධවර්ගයෝ ද නිසැක වූ වියළෙන්නාහ යි දනු මැනවැ යි කීය.

5192. එම්බා බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ අහසට දමන්නෙමි නම් සත්වසක් මුළුල්ලෙහි වැසී නො වස්තේ ය. පිතිබ්ඳු-වකුදු නො වැටෙති දනුව යි කීය.

5193. බ්‍රහ්මදත්ත මහරජ, ඉදින් මේ විෂ දියට (මුහුදට) ඉසින්තෙමි නම් දියෙහි උපදින මස්කැසුබු ඇ යම් පමණ සත්ත්වයෝ වෙද්ද ඒ සියලු සත්ත්වයෝ මැරෙන්නාහ යි දැන ගන්නැ යි සුදසසන තෙමේ කීය.

නගර ප්‍රවෙශ කාණ්ඩය නිමි.

5194. ලොකාං සජන්තං උදකං පයාගස්මිං පතිට්ඨිතං,
කො මං අජ්ඣාතරි භූතො ඔගාඤ්ඤං යමුතං නදිං.
5195. යදෙසලොකාධිපතී යසසී
බාරාණසිමපකිරහරි සමන්තතො,
තසසාහං පුතො උරගුසහසස
සුභගොති මං බ්‍රාහ්මණ වෙදයනති.
5196. සවෙ හි පුතො උරගුසහසස
කංසස රඤ්ඤෙ අමරාධිපසස
මහෙසකො අඤ්ඤතරො පිතා තෙ
මච්චසු මාතා පත තෙ අතුලා
න තාදියො අරහතී බ්‍රාහ්මණසස
දසමපි ඔහාරිතුං මහානුභාවො.
5197. රුකඛං නිසසාය වීජකීඤ්ඤො එඤ්ඤො පාතුමාගතං,
යො වීඤ්ඤො දුරමසරා¹ සරවෙගෙන සෙබ්වා.²
5198. තං තං පතිතමද්දකභි අරඤ්ඤසමිං බ්‍රහ්මවිතො,
ස මංසකාජමාදය සායං නිග්‍රොධුපාගමී.
5199. සුවසාලිය³ සඬසුට්ඨං පිංගියං⁴ සජ්ඣායුතං.
කොකිලාහිරුදං රමමං ධුවං හරිතසඤ්ඤං.
5200. තස්ස තෙ සො පාතුරහු⁵ ඉඤ්ඤියා යසසා ජලං,
මහානුභාවො භාතා මෙ කඤ්ඤභි පරිවාරිතො.⁶
5201. යො තෙන පරිවීඤ්ඤො තං සබ්බකාමෙහි තප්පිතො.
අදුහසස⁷ තුවං දුභි තං කෙ වෙරං ඉධාගතං.
5202. බීජං ගිවං පසාරෙහි න තෙ දසසාමී ජීවිතං,
භාතුපරිසරං වෙරං ඡෙදයිසසාමී තෙ සිරං.
5203. අජ්ඣායකො යාවයොගො⁸ ආහුතභි ව බ්‍රාහ්මණො,
එතෙහි තීභි ධාතෙහි අවඤ්ඤා භවති⁹ බ්‍රාහ්මණො.

1. දුරමවරි - මජ්ඣ. දුරමාවරි - සා.
2. පෙකබ්වා - මජ්ඣ. සා.
3. සාලික - මජ්ඣ.
4. පිංගලං - මජ්ඣ.
5. පාතුරහු - මජ්ඣ.
6. පරිවාරිතො - මජ්ඣ.
7. අදුභසස - මජ්ඣ. සා.
8. යාවයොගී - මජ්ඣ. සා.
9. භොති - මජ්ඣ.

5194. පඵ සේදීමට සුදුසු යැ යි ලෝවැස්සන් විසින් සම්මත කැරැණු පයාග නම් නොටැ පිහිටි මෙබඳු දිය නභන මා කවර නම් භූතයෙක් යමුනා ගහෙහි ගිල්වමින් ඇදගනී දැ යි වැදි-
බමුණා ඇසී ය.

5195. ලොවට අධිපති යසපිරිවර ඇති යම් මේ ධාතරාජ්‍යට නමැති නා රජෙක් භාත්පසින් බරණැස් නුවර පෙණයෙන් වැසුයේ ද මම ඒ නා රජුගේ පුත් වෙමි. බමුණ මා සුභග යැ යි දනිති යි සුභග නාරජ කීය.

5196. ඉදින් තෙපි වනාහී දිගාසිරි ඇති බැවින් අමර නම් නාගයනට අධිපති කාශ නමැති ධාතරාජ්‍යට නාරජුගේ පුත් වඩු නම් තොපගේ පිය තෙමේ මහෙශාකාය නාරජෙකි. ඔබ මවු තොමෝ මිනිසුන් අතර අසමාන තැනැත්තක යැ. එ බන්දෙක් බ්‍රාහ්මණයකුගේ දසසකුවත් දියෙහි ගිල්වීමට නුසුදුසු යැ (මහානුභාව බමුණකු ගැන කවර කථායැ යි වැදි බමුණා කීය.)

5197. එම්බා බ්‍රාහ්මණය තෙපි රුකක් ඇසුරු කරමින් දිය බොන්නට ආ මුවකු විද්දහු ය. ඊතල වේගය නිසා තැති ගත් විදිනු ලැබූ මුවා ඇතට ගියේ ය.

5198. තෙපි මහ වනයෙහි (දුවගොස් මැරී වැටුණු) ඒ මුවා දැක්කහු ය. ඒ තෙපි මුවමස් කද රැගෙන සවය නුග රුකක් ටෙත පැමිණියහු ය.

5199. ගිරා සැලලිහිණියන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති පැසුණු පල කරණකොටගෙන පිඞුවන් ගැවැසී ගත් ඇටුවන් ඇති නුග රුකින් යුත් මේ භූමිය කොවුලන් විසින් පැවැත්වෙන නාද ඇති සිත්කලු නිතර නිල් තෘණයෙන් ගැවැසී ගත්තකි.

5200. ඒ නුග රුකෙහි සිටි තොපට සාද්ධියෙන් ද, යසසින් ද දිලියෙන මහත් අනුභාව ඇති නාගකන්‍යාවන් පිරිවැරු මාගේ ඒ සොහොයුරු තෙමේ පෙනුණේ ය.

5201. ඒ තෙපි මගේ සොහොයුරු භූරිදත්ත නමැති ඒ නාරජු විසින් කැමැති සියලු සම්පත්තියෙන් සතුටු කැරුණේ බුහුමන් කැරුණේ ද වඩු ය. ද්‍රෝහ නො කළයුතු ඔහුට තෙපි ද්‍රෝහ කළවු ය. තොපට ඒ පාපකර්මය දැන් මෙහි පැමිණියේ වෙයි.

5202. ගෙල වහා දිගු කරව. තා මරමි. සොහොයුරාභට කළ අපරාධය සිහිකරන මම තාගේ හිස සිදිමි යි සුභග තෙමේ කීය.

5203. බමුණා මන්ත්‍ර හදරයි. ඉල්ලීමට සුදුසු වෙයි, පුදන ලද ගිනි ඇත්තේ ද වෙයි. මේ තෙ කරුණින් බමුණු තෙමේ වධ නො කොට යුත්තෙකැ යි වැදි බමුණා කීය.

5204. යං පුරං ධනරජධසස ඔගාළහං¹ යමුනං නදීං,
ජොතතෙ² සබ්බසොවණණං ගිරිං ආහච්ච යාමුනං.³

5205. තඤ්ඤෙ පුරිසවායසො සොදරියා මම භාතරො,
යථා තෙ තඤ්ඤෙ වකඛනතී තථා හෙසසසි බ්‍රාහ්මණං.

සුභගබ්බෙධා.

5206. අනිත්තරා ඉත්තරසමපයුතො
යඤ්ඤෙ ව වෙද්ද⁴ ව සුභොග ලොකෙ,
තදග්ගරඤ්ඤං හි විනිඤ්ඤමානො
ජහාති විතතඤ්ඤෙ සතඤ්ඤෙ ධම්මං.

5207. අජෙකිනමරියා පයච්චි ජනිඤ්ඤ
වෙසසා කසිං පරිවරියඤ්ඤෙ සුඤ්ඤං,
උපාගු පච්චිකං යථා පදෙසං
කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

5208. ධාතා විධාතා වරුණො කුචෙරො
සොමො යමො වඤ්ඤිමා වායු සුරියො,
එතෙ හි යඤ්ඤං පුටුසො යජිතා
අජ්ඣායකානං අප්⁵ සබ්බකාමෙ.

5209. විකාසිතා වාපසතාති පඤ්ඤ
යො අජජුතො බලවා හීමසෙතො,⁶
සහසසබ්බාහු අසමො පය්චායා
සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.

5210. යො බ්‍රාහ්මණො භොජයි දීසරතං
අනෙතන පාණෙන යථානුභාවං,
පසනනවිතො අනුමොදමානො
සුභොග දෙවඤ්ඤිතරො අහොසි.

5211. මහාසනං දෙවමනොමවණණං
යො සජීනා අසකඛි ජෙකුමණිං,
සො යඤ්ඤිතනං වරතො යජිතා
දිබ්බං ගතිං මුච්චිඤ්ඤජකිගඤ්ඤි.

1. ඔගාළහං - මජ්ඣං.
2. ජොතතං - මජ්ඣං.
3. යමුනං - මජ්ඣං.
4. වෙද්ද - මජ්ඣං.
5. අප් - මජ්ඣං.
6. හීමසෙතො - මජ්ඣං.

5204. යමුනා නදී යට පෙදෙසෙහි ධාතරාජට නා රජුගේ රන්මුවා යම් නුවරක් යමුනා ගඟ අසබඩ හිමාලය පර්වතය දක්වා බැබළේ ද?

5205. එ නුවර පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සමාන මාතෘක මාගේ ඒ සොහොයුරෝ වෙසෙති. ඔහු යම් පරිදි කියද්ද බමුණ, තොප එහි දී එ පරිදි වන්නේ යැ යි සුභග තෙමේ කීය.

සුභග කාණ්ඩය නිමි.

5206. සුභග ය, ලොවැ යාගයෝ ය වෙදයෝ ය යන මොහු අලාමක ය. ලාමක බමුණන් විසින් යොදන ලදහ. (බමුණෝ ද අලාමකහ.) එහෙයින් නො ගැරහියයුතු බමුණාට අවමන් කරන තැනැත්තේ වස්තුව ද සත්පුරුෂ ධර්මය ද දුරු කරයි කියා දෙරටුව අසල සිටි කාණාරිෂට තෙමේ කීය.

(වැලිදු හේ කියයි)

5207. ආයඹ් බමුණෝ වෙදය ඉගෙනීමට ද ඝෘත්‍රියයෝ පෘථිවි පාලනයට ද, වෛශ්‍යයෝ සි සාන්තට ද, ශුද්‍රයෝ මෙහෙවර කරන්නට ද පැමිණෙත්වා යි භෙබඹ තෙමේ කීය. වෙන වෙන ම එසේ පැමිණෙන්නෝ තම තමන්ගේ කුලයට සුදුසු පරිදි පැමිණියහ. මෙසේ මොවුහු මහබඹු විසින් මවන ලදහ යි කියති.

5208. ධාතා යැ විධාතා යැ වරුණ යැ කුවේර යැ සෝම යැ යම යැ වන්දිමා යැ වායු යැ සූරිය යැ යි යන මේ දෙව රජවරු වනාහි නොයෙක් අයුරින් යාග කොට බමුණන්ට කැමැති සියලු සම්පත් දීමේ තනතුරුවලට පත්වූහ.

5209. පන්සියක් පමණ අදනා ලද මහදුන්න ඇති බලවත් බිහිසුණු මහසෙන් ඇති (දහසක් බාහුවෙන් ඇදෙන දුනු දිය අදින බැවින්) සහසසබාහු නමැති, පොළොවෙහි අසමාන යම් අර්ජුන යැ යි රජෙක් වී ද හෙ ද එකලා ගීති දෙවියා පිදී යැ.

5210. යම් බරණැස් රජෙක් බොහෝ කල් මුළුල්ලෙහි සතුටු සිත් ඇත්තේ පහත් සිතින් බමුණන් වැළඳ වී ද සුභගය, හෙතෙමේ එක්තරා මහත් අනුභාව ඇති දෙවරපෙක් වී යැ.

5211. යම් රජෙක් මහත් ආහාර ඇති අලාමක ප්‍රභාව ඇති ගීති දෙවියා ගිතෙලින් තුටු කරන්නට හැකි වූයේ ද ඒ මුවලිඤු නමැති රජ තෙමේ උතුම් ගීති දෙවියාට යාග කිරීමෙන් දෙවලොවට පැමිණියේ යැ.

5212. මහානුභාවො වසසසහසසපීචී
 යො පබ්බථී¹ දසසනෙයො උළාරො,
 හිඤා අපරියන්තරථං² සසෙනං
 රාජා දුදිපොපි ජගාමං³ සග්ගං.
5213. යො සාගරො සාගරන්තං විජිඤා
 සුපං සුභං සොණණමයං උළාරං,
 උසෙසසි වෙසසාන්තරමාදහානො⁴
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5214. යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛො
 පවතථ⁵ දබ්බසනං සමුද්දං,
 ස ලොමපාදෙ පරිවරියමණිං
 අඛො යහසසකභුරුජ්ඣිගඤ්ථි.
5215. මහිඤ්ඤකො දෙවවරො යසසසි
 සෙනාපතී නිදිවෙ වාසවසස,
 ස සොමයාගෙන මලං විභහාඤා
 සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.
5216. අකාරි⁶ යො ලොකමීමං පරඤ්ඤ
 භාගිරථිං⁷ හිමවන්තඤ්ඤ ගිජ්ඣං,
 යො ඉඤ්ඤා දෙවවරො යසසසි
 සොපි තද ආදහි ජාතවෙදං.
5217. මාලාගිරි හිමවා යො ව ගිජ්ඣං
 සුදසසනො⁸ නිසහො කාකනෙරු,⁹
 එතෙ ව අඤ්ඤා ව නගා මහන්තා
 විතයා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5218. අජ්ඣායකං මන්තගුණුපපන්තං
 තපසසිතං යාවයොගොතී වාහ,¹⁰
 තීරෙ සමුද්දසසුදකං සජන්තං
 තං සාගරජේඣාහරි තෙනපෙයොයා.

1. පබ්බථි - මජ්ඣං.
 2. රථං - මජ්ඣං. සයා.
 3. වගාමි - මජ්ඣං.
 4. වසසාන්තර - මජ්ඣං.
 5. පවතතී - මජ්ඣං. සයා.
 6. අකාරි යං - මජ්ඣං අකාරසි - සයා.
 7. භාගිරථං - සයා. හගිරසි - මජ්ඣං.
 8. සුදසසනො - මජ්ඣං.
 9. කුචවරු - මජ්ඣං. කාකවෙරු - සයා.
 10. වාහ - මජ්ඣං. ධාහු - සයා.

5212. මහත් අනුභා ඇති දහසක් හවුරුදු ජීවත් වූ දැකුම් කලු වූ, උදර වූ යම් රජෙක් අපමණ රිය සෙනභ හැරදමා පැවිදි වූයේ ද ඒ දුදීප නමැති රජ තෙමේ ද දෙව්ලොවට පැමිණියේ යැ.

5213. සුභග, සාගර නමැති යම් රජෙක් සයුර හිමිකොට ඇති මහපොළොව ජයගෙන යහපත් සාර්ණමය යාගස්නම්භයක් එසවූයේ ද සුභග ය, ගිනිදෙවියා පුදන ඒ රජ තෙමේ ද එක් මහෙශාකා දෙවියෙක් වී.

5214. එමබා සුභග, යම් රජකුගේ අනුභාවයෙන් ගඬනා පැවැත්නාහු ද සමුදුර හට ගත්තේ ද පාදයෙහි ලොම් ඇති ඒ අඟුරු තෙමේ ගිනිදෙවියා පුද ශක්‍රපුරයට පැමිණියේ යැ.

5215. එමබා සුභග, දැන් යමෙක් දෙව්ලොවැ සක්දෙව් රජුගේ සේනාපති වූ මහත් සාද්ධියෙන් හා යසපිරිවරින් යුත් උතුම් දෙවියෙක් වේ ද හෙ ද පෙඳ සෝමයාගයෙන් පව සෝද හැඳ එක් මහෙශාකා දෙවියෙක් වූයේ යැ.

5216. සොහොවුරු සුභග, යම් සාද්ධි ඇති යසස් ඇති මහබලෙක් මෙ ලොව ද පරලොව ද භාගිරී ගඬනාව ද හිමවත් පව්ව ද ගිණිකි පර්වතය ද යන මේ සියල්ල කෙළේ ද හෙ ද ගිනිදෙවියා පිදී ය.

5217. මාලාගිරි යැ හිමවත් යැ ගිණිකි යැ සුදාසන යැ නිසභ යැ කාකනෙරු යැ යන මේ පර්වතයෝ වෙද්ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ගඩොලින් බැඳුණු ආසන සඳහා කරන ලද්දහු වෙතැ යි කීහු.

5218. හදරනලද වෙද ඇති වෙදමන්ත්‍ර පරිවෙජද ඇති පිරු තපස් ඇති බමුණා ඉල්ලීමට සුදුස්සෙකැ යි ද කී ය. සමුද්-තීරයෙහි දිය ස්නානය කරන එබඳු බමුණකු සාගරය තෙමේ ඇද-ගත්තේ ය. එ බැවින් සමුද්‍රය පානය කළ නො හැකි ලුණුදිය ඇති බවට පත් කෙළේ ය.

5219. ආයාගවක්ඛිති පුටු පථංගා
සංවිජ්ජනති ධ්‍රැග්ගමණා වාසවස්ස,
පුරිමං දිසං පච්ඡිමං දකඛිණුකරං
සංවිජ්ජමානා ජනයනති වෙදං.
5220. කලිං¹ හි ධීරානං කටං මගානං
භවනති වෙදජ්ඣගතානරිට්ඨි,
මරිච්ඨමුච්චං අසමෙක්ඛිතතතා
මායාගුණා නාති වභනති පඤ්ඤං.
5221. වෙද න තාණාය භවතතිරස්ස²
මීඤ්ඤුනො භුනභුනො නරස්ස,
න තායතෙ පරිච්චේණේනා ච අභි
දෙසනාරං මච්චං අනරියකමුච්චං.
5222. සබ්බසේච්ච මච්චා සධනා³ සභොගා⁴
ආදීපිතං දුරුතිණෙන මීඤ්ඤං,
දහං න තසෙස අසමඤ්ඤානෙජො
කො තං සුභිකඛං දිරසඤ්ඤා කුරියා.⁶
5223. යථාපි ඛීරං විපරිනාමධමුච්චං
දධි භවිඤා නචනිතමපි භොති,
එචමපි අභි විපරිනාමධමුච්චො
තෙජො සමොරොහති යොගයුතෙනා.
5224. න දිඤ්ඤතෙ අගභිමනුසව්ටෙඨා
සුකෙඛසු කටෙඨසු නචෙසු වාපි,
නාමඤ්චමානො අරභීනරෙන
නාකමමනා ජායති ජාතචෙදෙ.
5225. සචෙ හි අභි අනාරතො වසෙයා
සුකෙඛසු කටෙඨසු නචෙසු වාපි,
සබ්බානි සුසෙසයුං වනානි ලොකෙ
සුඤ්ඤානි කට්ඨානි ච පජ්ජලෙයුං.

1. කලිහි - මජ්ඣ. සා.,
2. භවනතිදස්ස - මජ්ඣ.,
3. සධනා - මජ්ඣ.,
4. සභොගා - මජ්ඣ.,
5. අගභි අසමඤ්ඤා - මජ්ඣ.,
6. කුරියා - මජ්ඣ. සා.,

5219. සක්දෙව්දුගේ යාගයනට සුදුසු බොහෝ බමුණෝ පොළොවෙහි ඇත. පෙරදිග යැ පැසුළුදිග යැ දකුණුදිග යැ උතුරු දිග යැ යන මේ දිසාවන්හි ඇති ඒ බමුණෝ දැනුණ සක්දෙව්දුගට සතුටු උපදවති යි කාණාරිඡට තෙමේ කී ය.

(ඒ අසා භූරිදාන මෙසේ කියයි:)

5220. එමබා අරිඡට, වේද ඉගෙනීම වනාහි නුවණ ඇත්තන්ට පරාජය නම් අකුසල ග්‍රහණය ද නුවණ නැත්තන්ට ජය නම් කුසලග්‍රහණය ද වෙයි. වේදතුය මිරිඟු සවභාව ඇතැ යි නො සිතන්නාහු එයට පැමිණෙති. මායා කොටස් ඇති මේ වේදයෝ නැණැත්තහු නො ඉක්මවති හෙවත් නො රවටති.

5221. දියුණුව නසන මිත්‍රයෝහි මිනිසා රැකීමට වේදයෝ සමත් නො වෙති. පිදු ගිනි ද සදෙස් සිත් ඇති අකුසල් කරන මිනිසා ආරක්‍ෂා නො කෙරෙයි.

5222. ඉදින් ධන හා සම්පත් සහිත මිනිස්සු දර හා තෘණ ද මුසු කොට සියල්ල දල්වත්. අසමාන තේජස් ඇති ඒ ගින්න සියල්ල දවන්නේ සැඟීමට නො පැමිණෙයි. දෙ දිවකින් රස දැනුමට සමත් අරිඡටය, කවරෙක් ඒ ගින්න සුලභ භික්‍ෂා ඇත්තක් කරන්නේ ද?

5223. යම්සේ පෙරළෙන සවභාව ඇති කිරි දී බවට පැමිණ යළි වෙඳරු බවටත් පැමිණේ ද ගිනි ද මෙසේ පෙරළෙන සවභාව ඇත්තේ වේ. ගිනිගාන දඹු හා යෙදීමෙන් ගිනි හටගනී.

5224. වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇවිළ ගත් හෙවත් ඇතුළට පිවිසි ගිනි නො දිස්වේ. ගිනිගාන දඹුගත් මිනිසකු විසින් අලලනු නො ලබන්නේ ක්‍රියා රහිත ව ගිනි නො හටගනී.

5225. ඉදින් ගිනි වියැළි නො වියැළි කාෂ්ඨයන්හි ඇතුළත වෙසේ නම් ලොව සියලු වනයෝ වියැළෙන්නාහ. වියැළි කාෂ්ඨයෝ ද ගිනි ඇවිළ ගන්නාහ.

5226. කරොති වෙ¹ දුරුතිණෙන පුඤ්ඤං
 භොජං² නරො ධුමසිඛිං පතාපවං,
 අඛොටිකා ලොණකරා ව සුදු
 සරිරදහාපි කරෙය්‍යුං පුඤ්ඤං.
5227. අප් වෙ හි එතෙ න කරොන්ති පුඤ්ඤං.
 අජේකිනමග්ගිං ඉධ තපපසිඤ්ඤා,
 න කොචී ලොකස්ථිං කරොති පුඤ්ඤං.
 භොජං නරො ධුමසිඛිං පතාපවං.
5228. කපං හි ලොකාපවිතො සමානො
 අමනුඤ්ඤගඤ්ඤං බහුන්තං අකන්තං,
 යදෙව මව්වා පරිවජ්ජයන්ති
 තදපසස්සං දිරසඤ්ඤා භුංඤ්ඤ.
5229. සිඛිං හි දෙවෙසු වදන්ති භෙකෙ
 ආපං මේලකං පන දෙවමාහු,
 සඛෙඛව එතෙ චිතපං හණන්ති³
 අග්ගී න දෙවඤ්ඤතරො න වාපො.
5230. නිරිඤ්ඤං සන්තං අසඤ්ඤකායං⁴
 වෙස්සාන්තරං කමුච්ඤ්ඤං පජානං,
 පරිවරියං මග්ගිං සුග්ගිං කපං වජේ⁵
 පාපානි කමමානි පකුඛ්ඛමානො.
5231. සඛ්ඛාභිභූතාහුධ ජීවිකස්සා
 අග්ගිසස්ස ඉභමා පරිවාරකොති,
 සඛ්ඛානුභාවී ව වසී කිමස්ස.
 අනිමමිතො නිමමිතං වජ්ජිතස්ස.
5232. හස්සං අනිජ්ඣානබමං අතච්ඡං
 සකකාරහෙතු පඤ්ඤිංසු⁷ පුඤ්ඤං,
 තෙ ලාභසකකාරෙ අපාතුභොනෙත
 සස්මභිතා⁸ ජ්නතුභි සන්තිධම්මං.
5233. අජේකිනමරියා පඨවීං ජනිඤ්ඤ
 වෙස්සා කසිං පරිවරියඤ්ඤා සුද්දං,
 උපාගු පච්චිකං යථා⁹ පදෙසං
 කතාහු එතෙ වසිනානි ආහු.

1. වෙ - මජ්.සං.
 2. භොජනාරො - මජ්.සං.
 3. ගණහහන්ති - මජ්.සං.
 4. අනිඤ්ඤාබව මසඤ්ඤකායං - මජ්.සං. අනිඤ්ඤං - ස.නා.
 5. පරිවරමග්ගිං සුග්ගිං කපං වජේ - මජ්.සං.
 6. වජේ - මජ්.සං. ස.නා.
 7. පකුඛ්ඤ්ඤා - මජ්.සං.
 8. සන්තපිතා - මජ්.සං. සන්තපිතා - ස.නා.
 9. තථා - මජ්.සං.

5226. ඉදින් යමෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගින්නට දර හා තාණ අනුභව කරවමින් පින් කෙරෙයි නම් අභුරු දවන්නෝ ද, ලුණු සාදන්නෝ ද, අරක්කැමියෝ ද, මළ මිනී දවන්නෝ ද පින් කරන්නාහ.

5227. ඉදින් මොහු වනාහි පින් නො කෙරෙත් නම් මෙ ලොවැ මන්ත්‍ර හදරන බමුණෝ ගිනි තැප පින් කෙරෙද්ද? මෙ ලොවැ කිසි මිනිසෙක් දුම්පිළ ඇති මහත් තේජස් ඇති ගින්නට අනුභව කරවමින් පින් නම් නො කෙරේ.

5228. දෙදිවි ඇත්ත, ලෝවැසියන් පුදනලද්ද වූ ම ගින්න නො මනා ගඳ ඇති බොහෝ දෙනාට අප්‍රිය වූ යම් කුණපයක් මිනිස්සු දුරු කෙරෙත් ද, එබඳු නො පසස්නාලද කුණපය කෙසේ නම් අනුභව කරන්නේ ද?

5229. සමහරු ගින්න දෙවියන් අතුරෙන් කෙනෙකු යි කියති. නුවණ නැති මිලේචයෝ වනාහි ජලය දෙවියෙකු යි කියති. මේ සියල්ලෝ ම බොරු කියති. ගින්න දෙවියන් අතරෙන් අයෙක් නො වේ. ජලය ද දෙවියෙක් නො වේ.

5230. පව කරන්නෙක් ඉඳුරන් නැති සිත් නැති සත්ත්වයන්ගේ බත් පිසීම ආදී කටයුතු කරන වෙස්සානර නමැති ගින්න පුද කෙසේ නම් සුගතියට යන්නේ ද?

5231. මෙලොවැ ජීවිකාව ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තාහු (බමුණෝ) බ්‍රහ්මයා සියල්ලන් මැඩ පවත්වන්නෙකැයි ද ගිනි දෙවියා පුදන්නෙකැයි ද කියති. සියලු අනුභව ඇති සියල්ලන් වසභ කරන බ්‍රහ්මයා තෙමේ නො මවන ලද්දේ කවර හෙයින් මවනලද ගින්න වදින්නෙක් වන්නේ ද?

5232. (එම්බා අරිෂ්ටය,) මේ බමුණෝ සිනාවට සුදුසු නුවණැති-යන්ගේ සිතීමට නො හොබනා බොරුවක් ලාභසත්කාර හේතු කොට පෙර පැතීරූ වූහ. ඔව්හු ලාභසත්කාර නො ලැබෙන කල යතුන් හා සම්බන්ධකොට (ශාන්තිධර්ම නමැති යාගයක් නිපැයූහ. නොහොත් ශාන්තිධර්ම නමැති යාගසූත්‍රයක් ගෙතුහ.)

5233. ආයඹ්වූ බමුණෝ මන්ත්‍ර ඉගෙනීමට ද, ඝෂ්‍රියයෝ පොළොව පාලනයට ද, ජෛශායෝ සී සෑමට ද, ශුද්‍රයෝ ඔවුන්ගේ මෙහෙ කිරීමට ද වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන්ගේ කුලප්‍රදේශයනට දනුව පැමිණියහ. මොවුහු මහබමු විසින් මැවුණාහ යි කියති.

5234. එතඤ්ඤි සච්චිං වචනං භවෙය්‍ය
 යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙහි,
 නාබතතියො ජාතු ලභෙථ රජ්ජං
 නාබ්‍රාහ්මණො මනතපදනි සි කෙඛ
 නාඤ්ඤත්‍ර වෙසෙසහි කසිං කරෙය්‍ය
 සුඤ්ඤි න මුඤ්ඤි පරපෙසසිතාය.¹
5235. යසමා ච එතං වචනං අභුතං
 මුසා විමෙ ඔදරියා භණනති,
 තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහනති
 පසසනති තං පණධිතා අභතනාවි.
5236. බතතායා න වෙසසා න බලිං හරනති
 ආදය සඤ්ඤානි වරනති බ්‍රාහ්මණා,
 තං තාදීසං සංචුභිතං විභින්නං²
 කසමා බ්‍රහ්මා නුජ්ජකරොති ලොකං.
5237. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 කීං සබ්බලොකං විදහී අලකඛිං
 කීං සබ්බලොකං න සුඛි අකාසි.
5238. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 මායා මුසාවජ්ජමදෙන වාපි
 ලොකං අධමෙමන කිමඤ්ඤාසි.
5239. සචෙ හි සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ
 බ්‍රහ්මා බහු භුතපතී පජානං,
 අධමෙයො³ භුතපතී අරිධං
 ධමෙම සති සො විදහී අධමං.
5240. කීවා පටංගා උරගා ච හෙකා⁴
 හතඨා කිමී. සුජ්ඤ්ඤි මඤ්ඤා ච,
 එතෙ හි ධමමා අනරියරූපා
 කඤ්ඤාජකානං විතරා බහුභතං.
5241. සචෙ හි සො සුජ්ඤ්ඤි යො හනාති
 හතොපි සො සත්‍යමුපෙති ධානං,
 හොවාදි හොවාදිතං මාරයෙය්‍යුං⁵
 යෙ වාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යුං.

1. පරපෙසනාය - මජ්ඣ. පරපෙසනාය - සා.
 2. විභින්නං - මජ්ඣ.
 3. අධමෙයො - මජ්ඣ. සා.
 4. හිකා - මජ්ඣ. සා.
 5. මාරයෙය්‍යුං - මජ්ඣ.

5234. යම්යේ බමුණන් විසින් මෙය කියන ලද්දේ ද, (ඉදින්) මෙය සැබෑ බසෙක් වේ නම් ඤේත්‍රිය නො වූවෙක් කිසි කලෙකත් රජය නො ලබන්නේ ය. බමුණු නො වූවෙක් මන්ත්‍ර නො හදාරන්නේය. වෛශ්‍රයන් මිය අනෙකෙක් නො සී සාන්නේ ය. ශුද්‍ර තෙමේ අත්‍යයන්ගේ මෙහෙකරු බැවින් නො ජීවෙන්නේ ය.

5235. යම් හෙයකින් මේ වචනය බොරු වේ ද, එහෙයින් බඩ වැඩීම හේතුකොටගෙන මේ බමුණෝ බොරු ද කියති. ඒ බොරුව මද නුවණැත්තෝ අදහති. ප්‍රාඥයෝ තුමු මැ ඒ බොරුව සදෙස් ය යි දකිති.

5236. ඤේත්‍රියයෝ අයබදු නො ගනිති. වෛශ්‍රයෝ අයබදු නො දෙති. බමුණෝ ආයුධ රැගෙන හැසිරෙති. එසේ කැළැඹුණු වෙසෙසින් බිඳුණු ඒ ලෝකය කවර හෙයින් බඹ තෙම සෘජු නො කෙරෙයි ද?

5237. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්ම තෙම සියලු ලෝකයෙහි අධිපති වේ නම් කවරහෙයින් සියලු ලෝකය දුක් සහිතවූවක් කෙළේ ද? කවර හෙයින් සියලු ලොව සැපවත් නො කෙළේ ද?

5238. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බඹ තෙම සියලු ලො වැ අධිපති වේ නම් මායා ය, මුසා ය, මද ය යන මේ නො දහමින් යුතු කොට ලොව කුමක් සදහා මැවී ද.

5239. ඉදින් බොහෝ සත්වයනට ස්වාමී වූ ඒ බ්‍රහ්මයා සියලු ලොවැ අධිපති වූ වේ නම්, එමබා අරිෂ්ට, කුසල් දහම් ඇති කලා යම් බඹෙක් නො දහම් ඇති කෙළේ ද හේ නො දහැමියෙකි.

5240. පණු ය, පළහැටී ය, සර්ප ය, මැඩිය ය, කෘමී ය, මැසි ය යන මොවුන් නසා පිරිසුදු වෙයි යන මේ අත්‍යයී ස්වරූප වූ ධර්මයෝ කාමිබෝජ රටවැසි (අත්‍යයීවූ) බොහෝ දෙනාගේ බොරු ය.

5241. ඉදින් යාගයෙහි දී යමෙක් නසා ද හේ පිරිසිදු වෙයි නම් ඒ නැසුණු තැනැත්තෝ දෙවිලොවට යේ නම් බමුණෝ බමුණකු ම මරන්නාහ. යම් කෙනෙක් ඔවුන්ගේ වදන් අදහන්නාහු නම් ඔවුන් ද මරවන්නාහු ය.

5242. නෙව මීගා නපජසුනොපි ගාවො
 ආයාවතනි අත්තවධාය¹ කෙවි,
 විජාඤ්ඤානං ඉධපීචිකඤා
 යඤ්ඤසු පාණෙ පසුමාහරතනි.
5243. යුජසස² නෙ පසුබන්ධෙ ව බාලා
 චිතෙනහි වණෙණහි මුඛං නයනනි,
 අයං නෙ යුජො කාමදුගො පරඤ්ඤා
 හවිසසනි සසසනො සමපරායං.
5244. සවෙ ව යුජෙ මණිසඛිබ්බුතං
 ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
 සුකෙකසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
 සවෙ දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ
 තෙවිජ්ජසබ්බා ව පුට්ඨ යජෙය්‍යං
 න බ්‍රාහ්මණා කඤ්ඤි තං³ යාජයෙය්‍යං.
5245. කුතො ව යුජෙ මණිසඛිබ්බුතං
 ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
 සුකෙකසු කට්ඨෙසු නවෙසු වාපි
 කුතො දුගෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ.
5246. සයා ව ලුඤ්ඤං උපලභිබාලා⁴
 චිතෙනහි වණෙණහි මුඛං නයනනි,
 ආදය අග්ගිං මම දෙහි විතං
 තනො සුඛි භොහිසි සබ්බකාමෙ.
5247. තමග්ගිභුතං සරණං පවිසස
 චිතෙනහි වණෙණහි මුඛං නයනනි,
 ඔරොපඤ්ඤා කෙසමසුං නඤ්ඤා
 වෙදෙහි විතං අනිගාලයනනි.
5248. කාකා උලුකංව රහො ලහිඤා
 එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,
 අන්තානි භුක්වා කුහකා කුහිඤා
 මුණ්ඩං කරිඤා යඤ්ඤපථොසසජනනි.
5249. එවං හි සො වඤ්ඤිතො බ්‍රාහ්මණෙහි
 එකො සමානො බහුහි⁵ සමෙච්ච,
 නෙ යොගයොගෙන චිලුපමානා
 දිට්ඨං අදිට්ඨෙන ධනං හරතනි.

1. රත්තවධාය - මජ්ඣං.
 2. යුජසස නෙ - මජ්ඣං. සා.
 3. කීචි - මජ්ඣං. සා.
 4. පලුඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 5. බහුකා - මජ්ඣං. සා.

5242. කිසි මෘග කෙනෙක් නමා නසන්නට නො යදිති. සිවුපාවෝ ද නො යදිති. ගවයෝ ද නො යදිති. මෙ ලොව ජීවත්වීම ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෝ යාගයන්හි දී පණ ඇති සිවුපාවුන් සල්වමින් මරති.

5243. ඒ නුවණ නැති පසු ආදින් යාගස්තම්භයෙහි බදිනු ලබනකල මේ යාගස්තම්භය තොපට පරලොව දී කැමති වස්තුව දෙන්නේ වෙයි පරලොව ශාස්වත වන්නේ ය යි විසිතුරු වර්ණනාවන්ගෙන් මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5244. ඉදින් යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, රිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය වේ නම් ඉදින් වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි ද දෙවලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම වේ නම් ජීවේද ය දන්නා බමුණෝ ම බෙහෙවින් යාග කරන්නාහු ය. බමුණෝ අන් කිසිවකු ලවා යාග නො කර වන්නාහු වෙති.

5245. යාගස්තම්භයෙහි මැණික් ය, සක් ය, මුතු ය, ධාන්‍ය ය, ධන ය, රිදී ය, රත්රන් ය යන මෙය කොයින් ද, වියැළි නො වියැළි කාෂ්ටයන්හි දෙවලොව කැමති සියලු වස්තුව දීම කොයින් ලැබෙන්නේ ද?

5246. පෙළඹුණු අඥාන මිනිසුන් ඇති කපටි රුදුරු බමුණෝ තෙපි ගිනි ගෙන පුද මට වස්තු දෙව, තෙපි කැමති සියලු සමපත් ලැබූ සුඛිත වෙව'යි විචිත්‍ර වර්ණනාවෙන් ඔවුන්ගේ මුහුණ සතුටු කෙරෙති.

5247. ඒ ගිනි පුද කරන හලට ඇතුළු වූ හිසකෙස් රවුල් බාවා නිය ද කප්වා විචිත්‍ර වර්ණනාවෙන් මුහුණ තුටු කෙරෙති. වේද කථාවලින් ඔහුගේ සමපත් විනාශයට පමුණුවති.

5248. හුදෙකලා වූ බකමුණකු ලැබූ කපුටන් මෙන් ඒ කුහක බමුණෝ බොහෝ දෙන එක් වූ ඔහු වංචා කොට ඔහුගේ රස බොජුන් අනුභවකොට හිස මුඩුකොට යාගස්ථානයෙහි පසෙකට දමති.

5249. මෙසේ හුදෙකලා වූ හෙ තෙම බොහෝ බමුණන් විසින් රැස් වූ රච්චන ලද්දේ වේ. ඒ බමුණෝ නොයෙක් යුක්ති කරණකොට පැහැර ගන්නාහු නො පෙනෙන දෙවි සැපතින් පෙනෙන ධනය රැගෙන යති.

5250. අකාසියා රාජුභි වානු¹සිට්ඨා
 නදසුස ආදය ධනං හරනති,
 තෙ නාදියා වොරසමා අසනතා
 වජ්ඣා න භඤ්ඤනති අරිට්ඨ ලොකෙ.
5251. ඉඤ්ඤා බාහාරසි දකඛිණාති
 යකෙඤ්ඤා ජිඤ්ඤනති පලාසයට්ඨිං,
 තං වෙපි සච්චං මසවා ජිනනබාහු
 කෙනසස ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනාති.
5252. තකෙඤ්ඤ වුච්චං මසවා සමඛගී
 හනතා අවජේඣා පරමො ස දෙවො,
 මනතා² ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා තුච්චරූපා
 සන්දිට්ඨිකා වකඤ්ඤා එස ලොකෙ.
5253. මාලාගිරි හිමවා යො ව ගිජේඣා
 සුදසසනො නිසභො කාකනෙරු,³
 එතෙ ව අඤ්ඤා ව නගා මහනතා
 විතතා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු⁴.
5254. යඵපසකාරානි හි ඉට්ඨකානි
 විතතා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු,
 න පබ්බතා භොනති තඵපසකාරා
 අඤ්ඤාදියා අවලා තිට්ඨපෙලා.
5255. න ඉට්ඨකා භොනති සීලා විරෙනපි
 න තඤ්ඤාසනි අයො න ලොහං,
 යකෙඤ්ඤ ව එතං පරිවණණියනතා
 විතතා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.
5256. අජ්ඣායකං මනනගුණුපපන්නං
 තපසසීනං යාවයොගොති මාහු,
 තීරෙ සමුද්දසසුදකං සජ්ඣනං
 තං සාගරජේඣාහරි තෙන, පෙපෙය්‍යා.
5257. පරො සහසසමපී සමනතවෙදෙ
 මනතුපපනො නදියො වහනති,
 න තෙන ව්‍යාපනනරසුදකානං⁵
 කසමා සමුද්දෙ අතුලො අපෙයෙයා.

1. වානු - මජ්ඣ. සා.
 2. සනතා - මජ්ඣ. සා.
 3. කාවෙරු - මජ්ඣ.
 4. මාහු - මජ්ඣ.
 5. රසුදක නි - මජ්ඣ. සා.

5250. රජුන් විසින් අනුශාසනා කරන ලද අයබදු ගන්නා රාජපුරුෂයන් මෙන් ඔහුගේ එම ධනය රැගෙන යති. අරිෂ්ටය, ලොවැ සොරුන් හා සමාන අසත්පුරුෂ වධයට සුදුසු එබඳු වූ ඒ බමුණෝ කුමක් හෙයින් නො මරවනු ලබන් ද?

5251. ඔවුහු සක්දෙව්දුගේ දකුණන ය යි යාගස්ථානයන්හිදී කැල ලියක් සිඳිති. ඉදින් එය සැබෑ නම් ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයා කපනලද අත් ඇත්තෙකි. ඉන්ද්‍ර ඔහුගේ කවර නම් බලයකින් අසුරයන් දිනා ද?

5252. බමුණන්ගේ ඒ වචනය හිස්මැ ය. සක්දෙව්දු අත් ඇත්තෙකි. ඒ උතුම් දෙව් තෙම සතුරන් නසන්නෙකි. කිසිවකු වීසිනුදු නො නැසිය හැක්කේය. බමුණන්ගේ මේ වේද මන්ත්‍රයෝ කුච්ඡය්‍යාව ඇත්තාහ. මෙය ලෝකයෙහි පෙනෙන රැවටීමකි.

5253. මාලාගිරි ය, හිමවත් ය, ගිරිකු ය, සුදසාන ය, නිසභ ය, කාකන්තෝරු ය යන මේ පර්වතයෝ ද සෙසු මහත් පර්වතයෝ ද යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන සඳහා ගඩොලින් කරන ලදහ යි කියති.

5254. යම් බදු ගඩොලකින් යාග කරන බමුණන් විසින් ආසන කරන ලදහ යි කියද්ද මේ පර්වතයෝ එ බදු අසුරු ඇත්තෝ නො වෙති. නො සෙල්වෙන පිහිටි ගල් ඇති අත් අසුරු ඇත්තෝ යි.

5255. ගඩොල් බොහෝ කලෙකිනුදු ගල් නො වෙයි. එහි යකඩ ද ලෝහ ද උපදනේ නො වේ. යාගයෙහි දී මෙය වර්ණනා කරන්නෝ යාග කරන බමුණන් විසින් කළ ආසන යැ යි කියත්.

5256. වේද හදරන මන්ත්‍ර කොටස්වලින් යුත් තපස්වී වූ බමුණා ඉල්ලීමට සුදුස්සෙකැ යි ද කීහ. මුහුදු ඉවුරෙහි දිය නාන්නා වූ එ බදු බමුණකු සසුර ගීල ගත්තේ ය. එහෙයින් (මුහුද) පානය නො කළ හැක්කක් (ලුණු දිය ඇත්තක්) කරන ලදී.

5257. නිම කොට උගත් වේද ඇති මන්ත්‍රයෙන් යුත් දහසකට වැඩි බමුණන් නදීහු ගිල්වති. එහෙයින් නදී ජලයෙහි වෙනස් රසක් (ලුණු රසක්) නොවේ. කවර කරුණෙකින් අසම වූ සමුද්‍රය බ්‍රහ්මයා නො පිය යුත්තක් කෙළේ ද?

5258. යෙ කෙවි කුපා ඉධ ජීවලොකෙ
ලොඤ්ඤකා කුපබණ්ණෙහි බාතා,
නා බ්‍රාහ්මණපේක්ඛාහරණෙන තෙසු
ආපො අපෙයොහා දිරසඤ්ඤරාහු.
5259. පුරෙ පුරස්සා කා කසස හරියා
මනො මනුසසං අජනෙසි පුබ්බෙ,
තෙනාපි ධම්මෙන නා කොවි තීනො
එවමපි වොසසග්ගච්ඡාගමාහු.
5260. වණ්ණලපුනොපි අධිච්ච වෙදෙ
භාසෙය්‍ය මනෙතා කුසලො මුතීමා,
නා තසස මුඛා විචලෙය්‍ය සත්තධා
මනො ඉමෙ අත්තවධාය කත්තා.¹
5261. වාචාකතා ගිඤ්ඤිකතා² ගභීතා
දුමමොචයා කච්චපථානුපනතා,
බාලානචිත්තං විසමෙ නිවිට්ඨං
තදපපඤ්ඤා අභිසද්දහනති.
5262. සීහසස වාගසසස ව දීපිනො ව
නා විජ්ජති පොරිසියං බලෙන,
මනුසසභාවො ව ගවංච පෙකෙඛා
ජාතී හි තෙසං අසමා සමානා.³
5263. සවෙ ව රාජා පඨවීං විජ්ජතා
සජීවවා අසසවො පාරිසප්පො,
සයමෙව සො සතතුසඛකං⁴ විජෙය්‍ය
තසස පජා නිච්චපුඛී භවෙය්‍යා.
5264. බන්ධියමනො ව තයො ව වෙද
අකේන එතෙ සමකා භවතති,
තෙසඤ්ඤා අසං අච්චිච්ඡනිජා
නා බුජ්ජති ඔසපථංච ඡනතං.
5265. බන්ධියමනො ව තයො ව වෙද
අකේන එතෙ සමකා භවතති,
ලාහො අලාහො අයසො යසො ව
සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුන්ධම්මො.

1. කතා - මජ්ඣං.
2. ගිඤ්ඤිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. සමානං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. සංස - මජ්ඣං.

5258. දේදිව ඇත්ත, මේ ජීව ලෝකයෙහි ලීං භාරන්තන් කැණු කරදිය ඇති යම් කිසි කුපයෝ වෙත් ද, එහි ජලය බවුණන් ගිලීම නිසා නො පිය හැකි වියයි නො කියත්.

5259. පෙර පළමු කප කවර නම් නැනැත්තක් කවරකුහට අඹු වූ ද? පෙර මනස ම මිනිසා ඉපැද විය. එකරුණෙන් කිසිවෙක් හීන නො වේ. මෙසේ ඇති කල තම තමන්ගේ ක්‍රියාවන් පිළිබඳ වෙනස වෙසෙයින් කියති.

5260. ප්‍රඥාවත් දණ වණ්ඩාල පුත්‍රයෙක් ද වේදය ඉගෙන මන්ත්‍ර කියන්නේ නම් ඔහු ගේ මුදුන සත්කඩක් කොට නො පැළෙන්නේ ය. එ බැවින් මේ මන්ත්‍රයේ තඹට වඩ පිණිය කරන ලද්දෝ ය.

5261. බොරු බසින් කරනලද ලාභයෙහි ගිජුබැවින් බමුණන් විසින් ගනුලබන කාව්‍යකාරයින්ගේ බසට අනුව ගිය මේ වේද මන්ත්‍ර නො මුදලිය හැක්කෝ ය. නුවණැත්තන්ගේ සිත මේ විෂම වේදයෙහි බැසගෙන සිටියේ ය. අඤානයෝ එය අදහති.

5262. බලයෙන් සිංහයකුගේ ද ව්‍යාසුයකුගේ ද දිවියකුගේ ද පෞරුෂයට සමානවූවක් බමුණන්හට නැත. (ඔවුන්ගේ) මනුෂ්‍යත්වය ද ගවයන්ගේ ස්වභාව මෙන් දැක්කයුතු ය. අඤානභාවය හේතු කොට ගෙන ගවයන් හා සමචන ඒ බමුණන්ගේ ජාතිය වනාහි (ගවයන් හා) නො සම වෙයි.

5263. ඉදින් (මහබඹු දුන් හෙයින්) රජ ද පොළොව දිනා කීකරු පිරිස් ඇත්තේ සහජීවනය කරන්නන්ගෙන් යුත් වූයේ වේ ද, ඒ රජ, තෙමීම සතුරු සමූහය ජයගන්නේ නම් ඔහුගේ (රට වැසි) ප්‍රජාව නිබඳ සුවයට පැමිණෙන්නේ ය. (යුධයක් අනවශ්‍ය හෙයිනි.)

5264. ඝෛත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු අතීයෙන් සමාන වෙති. ඔවුන් පිළිබඳ අතී විනිශ්චය නො කොට (ආඥාවශයෙන් ගන්නා තෙතැත්තේ) සැඩ දිය පහරින් වැසුණු මග මෙන් (එහි අර්ථය) අවබෝධ නො කෙරෙයි.

5265. ඝෛත්‍රිය මන්ත්‍ර ද ත්‍රිවේදය ද යන මොව්හු වචනාත්‍මක වශයෙන් සම වෙති. ලාභය අලාභය අසසය යසය යන මොව්හු සියලු වතුර්වර්ණයන් පිළිබඳ ස්වභාවධර්මයෝ ය.

5266. යථාපි ඉක්ඛා ධනධනෙඤ්ඤ හෙතු
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා,
තෙවීජ්ජසඛ්ඛාපි තථෙව අජ්ජ
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා.

5267. ඉඤ්ඤානි එතෙ සමකා හවනති.
නිච්චුසසුකා කාමභුඤ්ඤා සුඤ්ඤා,
කමමානි කාරෙනති පුටු පථව්‍යා
තදපපඤ්ඤා දිරසඤ්ඤා රා තෙ.

යඤ්ඤාහෙදවාදකණොධා.

5268. කසස හෙරි මුතිංගා ව සඛිපණවදෙභිමා,⁴
පුරතො පච්ඡන්නානි භාසයනතා රථෙසහං.

5269. කසස කඤ්ඤනපචෙචන පුටුතා විජ්ජවණ්ණිතා,
සුචා කලාපසග්ගඤ්ඤා කො එති සිරියා ජලං.

5270. උසකාමුඛෙ පහටංච ඛදිරඛාරසඤ්ඤං,
මුඛං වාරුච්චාභානි කො එති සිරියා ජලං.

5271. කසස ජමෙඛානදං ජනං සසලාකං මනොරමං,
ආදිච්චිරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

5272. කසස අඛයං⁷ පරිභ්‍රාමො වාළච්චනිමුක්ඛං,
වරතෙ වරපඤ්ඤසස මුඛනි උපරුපරි.

5273. කසස පෙච්චුණහස්වානි විචිත්‍රානි මුදුනි ව,
තපඤ්ඤමඤ්ඤඤානි වරනති උහතො මුඛං.

5274. ඛදිරඛාරවණණහා ඔසකාමුඛෙ පහංසිතා,
කසෙසුතෙ කුණ්ඤලා වග්ගු සොහනති උහතො මුඛං.

5275. කසස වාතෙන පුපිතා නිඤ්ඤානා මුදුකාලකං,¹⁰
සොහයනති නලාටනතං නහා විජ්ජරිච්චිග්ගතා.

5276. කසස එතානි අකඛිනි ආයතානි පුටුනි ව,
කො සොහනි විසාලකොකා කසෙසුතං උණ්ණිජං මුඛං.

1. කරොනති - මජ්ඣ. 6. වාරුච්චා - මජ්ඣ.
2. සඛිපච - මජ්ඣ. 7. අඛයං - මජ්ඣ. ස. 3.
3. නිච්චුසසුකා - මජ්ඣ. 8. උහතො - මජ්ඣ. ස. 3.
4. දිඤ්ඤා - මජ්ඣ. ස. 3. 9. කඤ්ඤනමඤ්ඤඤානි - මජ්ඣ. සුචණ්ණ - ස. 3.
5. ඔසකාමුඛ - අට්ඨකපා 10. කාලකං - මජ්ඣ.

5266. යම් සේ ගෘහපතියෝ ධනධාන්‍ය හේතුවෙන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවද්ද, බමුණෝ ද එලෙසින් ම දන් පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවති.

5267. නිතර උත්සාහ ඇති පස්කම් සැපතෙහි යෙදුණු පොළොවෙහි බොහෝ කම්මාන්ත කරවන මොව්හු ගෘහපතියන් හා සමාන වෙති. දෙදිව ඇති අරිට්ඨය, මද නුවණැති ඒ බමුණෝ බමුණු දහමින් දුරුවුවෝය යි (භූරිදක්ක නාරජ කී ය.)

යඤ්ඤභෙදවාද කාණ්ඩය යි.

5268. වැයුම ඇත්තා වූ මහබෙර ද මිහිභුබෙර ද සක් ද පනාබෙර සහ ගැට බෙර ද යන මේ තුන්යෝ රජු සතුටු කෙරෙමින් කවරකුගේ අභිමුඛයෙන් පිළිපන්නාහු ද?

5269. මහත් වූ වීදුලියට බඳු පැහැ ඇති රන් මුවා නළල්පවීන් කවරකුගේ මුහුණ බැබැලේ ද? තරුණ වූ දුනුහියවුරින් සැරැසුණු කවරෙක් සොභාවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5270. කඹුරු උදුනෙහි ඔප දමන ලද්දක් මෙන් දිලියෙන කිහිර'භූරු මෙන් ප්‍රභා ඇති මනෝඥ වූ මුහුණ බැබැලෙයි. එ බඳු කවරෙක් සෝභාවෙන් දිලියෙමින් එයි ද?

5271. සික්කලු සලාක සහිත හිරුරැස් වළකන රන්මුවා ජත්‍රය කවරකුහට දරනුලැබේ ද? සෝභාවෙන් දිලියෙමින් කවරෙක් එයි ද?

5272. සෙමෙර දරන්නන් කළවයෙන් රඳවන ලද උකුම් වල්වීදුනාව උකුම් නුවණ ඇති කවරකුගේ හීස මත්තෙහි හැසිරේ ද?

5273. සත්රුවනින් විසිතුරු මෘදු වූ රන් හා මිණියෙන් කැරුණු දඬු (මිටි) ඇති මොණර පිල් කලබහු කවරකුගේ මුව දෙපසින් හැසිරෙද් ද?

5274. දිලියෙන කිහිර'භූරු බඳු පැහැ යුත් කඹුරු උදුනෙහි ඔප දැමූ මේ මනහර කුණ්ඩලාභරණයෝ කවරකුගේ මුව දෙපස බැබැලෙත් ද?

5275. සුළඹින් සැලෙන සිනිඳු වූ අග් ඇති මෘදු වූ කේශයෝ අහසින් පැන නැඟුණු වීදුලිය මෙන් කවරකුගේ නළල් කෙළවර හොබවද් ද?

5276. දිගු පුළුල් වූ මේ ඇස් කවරකුගේ ද? මහත් ඇස් ඇති මේ කවරෙක් බැබැලේ ද? රන් කැඩපතක් බඳු පිරිපුන් මේ මුහුණ කවරකුගේ ද?

5277. කථෙසසනෙ ලපනජා¹ සුඛා සුඛාසඛවරුපමා,
භාසමානසස සොහනනි දනතා කුපපිලසාදියා.
5278. කසස ලාබාරසසමා හක්පාද සුඛෙධිතා,
කො සො බිඛොටඨි සමපනො දිවා සුරියොව භාසති.
5279. හිමච්චයෙ හෙමවිතො² බ්‍රහ්මාලොව³ පුපථිතො,
කො සො ඔදනපාවාරො ජයං ඉද්දෙව සොහති.
5280. සුවණණපිලකාකිණණං මණ්ඩණඛට්ඨිකතිනං,⁴
කො සො පරිසමොගඤ්ඤ ඊසො⁵ විග්ගංව මුච්චති.
5281. සුවණණ විකතා විත්තා⁶ සුකතා විත්ත⁷ සිඛනතා,⁸
කො සො ඔමුඤ්ඤිතෙ පාද නමො කතා මහෙසිනො.
5282. ධනරට්ඨ හි⁹ තෙ නාගා ඉද්ධිමනො යසසසිනො,
සමුද්දාය උපපනතා එතෙ නාගා මහිඤ්ඤිකාති.

භුට්ඨකජාතකං ඡට්ඨමං.

මහානාරදකසසප ජාතකං සත්තමං

5283. අහු රාජා විදෙහානං අධිගාති¹⁰ නාම බක්ඛයො,
පහුතයොග්ගො ධනිමා අනන්තලපොරියො.
5284. සො ව පණණරසිං¹¹ රතනිං පුරිමෙ යාමෙ අනාගතෙ,
වාතුමසස¹² කොමුදියා අමචෙව සනතිපාතයි.
5285. පණඩිතෙ සුතසමපනො ජිහිතපුබ්බං¹³ විවකඛණො,
විජයඤ්ඤි සුනාමඤ්ඤි සෙනාපතීමලාතකං.
5286. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො පචෙවකං බ්‍රූථ සංරුථිං,
වාතුමසස¹⁴ කොමුදජ්ජ පුණ්ණං ව්‍යපගතං තමං
කායජ්ජ රතියා රතනිං විහරෙමු ඉමං උතුං.

1. ලපනාජාතා - මජ්ඣ.
2. හිමවතී - මජ්ඣ.
3. මහාසාලොව - මජ්ඣ.
4. රුචිකකං - මජ්ඣ. සා.
5. ඊසං - මජ්ඣ. ඊසෙ - සා.
6. විකතා - මජ්ඣ.
7. විකතකො - මජ්ඣ. සා.
8. සිඛන සිඛනී - මජ්ඣ. සා.
9. ධනරට්ඨසස - සා.
10. අධිගතී - මජ්ඣ. සා.
11. පනනරසෙ - මජ්ඣ. සා.
12. වාතුමසස - මජ්ඣ. වාතුමසස - ව.
13. ජිහ - මජ්ඣ. සා.
14. වාතුමසස - මජ්ඣ.

5277. කථා කරන යමකු ගේ පිරිසුදු උතුම් සක්පෙනි බඳු කොඳ කැකුළු සමාන වූ දත් බැබැලේ ද එ බඳු පිරිසුදු දත් කවරකු ගේ ද?

5278. ලාකඩ දියට බඳු පැහැ ඇති මේ සුවිසේ වැඩුණු අත් පා කවරකු ගේ ද? බිඹුපල වැනි තොල් ඇති ඒ කවරෙක් දවල් හිරු මෙන් බැබැලේ ද?

5279. හිමසාකුව ගේ අවසන්හි හිමාලයෙහි පිහිටි මහ සල් රූකක් මෙන් පෙරෙවි සුදු උතුරු සළ ඇති ඒ කවරෙක් නම් අසුරයන් දිනූ සක්දෙව රජු මෙන් බැබැලේ ද?

5280. රන් බුබුලින් ගැවැසි ගත් මිණි මීටෙන් විසිතුරු කැරුණු කඩුව පිරිස් මැදට බැසගත් අධිපති කවරෙක් නම් මුද්ද?

5281. රනින් කැරුණු විසිතුරු කොට මැනැදින් කැරුණු ගෙකුමෙන් යුත් මිරිවැඩි, මහර්ෂී වූ ඔබ හට නමස්කාර කොට ඒ කවරෙක් පාදයෙන් මුද්දයි ද? සාගර බ්‍රහ්මදත්ත රජ තෙමේ පිය රජ වූ තාපසයාණන්ගෙන් ඇසිය.

5282. සාද්ධි ඇති යග පිරිවර ඇති ඔව්හු ධාතරාජ්‍යට නම් නාරජු ගේ පුත් වූ නාගයෝ වෙති. මහත් සාද්ධි ඇති මේ නාගයෝ වනාහි සමුද්‍රජා නමැති මගේ දුටු උපන් පුත්තු වෙති යි පියරජ තෙමේ කී ය.

භූමිදත්ත ජාතකය නිමි.

7. මහානාරදකස්සප ජාතකය

5283. බොහෝ හස්තයශ්ව වාහනාදිය ඇති ධනවත් වූ අපමණ හට සේනා ඇති විදේහ රට වැසියන්ගේ අංගාති නම් ක්ෂත්‍රීය රජෙක් විය.

5284. ඒ අංගාති නමැති රජ තෙමේ වස්සාර මාසයාගේ අවසන් දවස වන පිපි කුමුදු මල් ඇති ඉල්මසෑ පුරපසළොස්වක් රාත්‍රීය පිළිබඳ ප්‍රථම යාමය ඉක් මැ නො ගිය කලා ඇමතියන් රැස් කැරැ වී ය.

5285-5286 පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති සිනා පෙරුදැරි වැ කථා කරන ස්වභාව ඇති දක්ෂ වූ විජය නමැති ඇමතියා ද සුනාම නමැති ඇමතියා ද අලාභ නමැති සෙන්පතියා ද යන මොවුන් ගෙන් වෙඳේහ රජ තෙමේ වෙන් වෙන් වශයෙන් තම තමන් ගේ අදහස් වෙත වෙනම කියවූ, අද ඉල්මසෑ පිපි කුමුදු ඇති මැදිපොහෝ දවස් වෙයි, පුන්සඳ උදවිය, අඳුරු දුරු විය, අද මෙ බඳු රැස්කවර නම් ඇල්මකින් වෙසෙමු දැයි විචාළේය.

5287. තතො සෙනාපතී රජෙඤ්ඤ අලාතො එතදබ්බී,
හට්ඨං¹ යොග්ගං බලං සබ්බං සෙනං සන්තාහයාමසෙ.

5288. නියාම දෙව යුද්ධාය අනන්තබලපොරියා,²
යෙ තෙ වසං න ආයඤ්ඨී වසං උපනගාමසෙ;³
එසා මඤ්ඤං සකාදිට්ඨී අජිතං ඔජිනාමසෙ.⁴

5289. අලාතස්ස වචො සුඤ්ඤා සුනාමො එතදබ්බී,
සබ්බෙ තුඤ්ඤං මහාරාජ අමිඤ්ඤා වසමාගතා.

5290. නිකඤ්ඤාසඤ්ඤා පච්චිඤ්ඤා නිවාතමනුච්ඤ්ඤා,
උඤ්ඤාමො උඤ්ඤාමො අජජ න යුද්ධං මම රුච්චිති.

5291. අන්තං පානඤ්ඤා බරජඤ්ඤා බීජං අභිභරතතු තෙ,
රමසසු දෙව කාමෙහි නව්විහිතෙ සුවාදිතෙ.

5292. සුනාමස්ස වචො සුඤ්ඤා චීරයො එතදබ්බී,
සබ්බෙ කාමා මහාරාජ නිච්චං තව උපට්ඨිතා.

5293. න හෙනෙ දුරුග්ගා දෙව තව කාමෙහි මොදිතං,
සද්දි කාමා ලබ්භන්ති⁵ තෙනං විඤ්ඤාමං මම,

5294. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතං,
යො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමමවිදු ඉසෙ.

5295. චීරයස්ස වචො සුඤ්ඤා රාජා අඛ්ඤාතිමබ්බී,
යථා චීරයො හඤ්ඤා මඤ්ඤාමෙතෙව රුච්චිති.

5296. සමඤ්ඤං බ්‍රාහ්මඤ්ඤං වාපි උපාසෙමු බහුසසුතං,
යො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමමවිදු ඉසෙ.

5297. සබ්බෙච්ච සන්තා කරොථ මනිං කං උපාසෙමු පණ්ඩිතං,
කො නජජ චීරයෙ කඛිං අඤ්ඤාමමවිදු ඉසෙ.

5298. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා අලාතො එතදබ්බී,
අඤ්ඤාමං මිගදයස්මිං අවෙලො ධීරසමෙතො.

1. හතං - මජ්ඣං.
2. පොරියො - මජ්ඣං.
3. උපනීයගාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
4. ඔජියාමසෙ - මජ්ඣං, සතා.
5. සුලභා - මජ්ඣං.

5287. ඉක්බිති රජු ගේ අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: සතුටු වූ හස්තාශ්වාදී වාහන ඇති මහ බල ඇණි යුත් සියලු සෙනහ යුද පිණිස සරසම්භ.

5288. දේවයන් වහන්ස, අපමණ බල පිරිස ඇති අපි යුද පිණිස නික්මු යමු. යම් ඒ සතුරු කෙනෙක් වසභ නො වෙත් නම් ඔවුන් වසභ කරමු. නො දිනු යමෙක් වෙයි නම් ඔහු දිනමු. මේ මගේ අදහසය යි කීය.

5289. අලාභ නමැති සෙනෙවිහු ගේ බස් අසා සුනාම ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ ගේ සියලු සතුරෝ ඔබට වසභයහ.

5290. බහා කැබු අවි ඇති සතුරෝ විරුද්ධ නො වෙති. අද උතුම් උත්සව දිනයකි. එහෙයින් මට යුද්ධය නො රිසි ය.

5291. ආහාර හා පාන වර්ග ද කැ යුතු දෑ ද ඔබ වහන්සේට යුහු වැ එළවත්ව යි ද වාදනය කරන ලද නාත්‍යගීතයන් යුහු වැ එළවත්ව යි ද දේවයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ පස්කම් සැපතින් සිත් අලවනු යෙහෙකි යි කී ය.

5292. සුනාම නමැති ඇමතියා ගේ මේ කීම ඇසීමෙන් විජය නමැති ඇමැති තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ ඔබ වහන්සේට රූප සද්දදී සියලු කාමයෝ නිරන්තරයෙන් එළඹ සිටියාහු වෙති.

5293. මහරජ, කම් සැපතින් සතුටුවීම ය යන මෙය ඔබ වහන්සේට භූලබය. හැම කල මැ කාමයෝ ලැබෙති. එහෙයින් මෙය මා සිතට රුවී නො වෙයි කී ය.

5294. අද අර්ථ ධර්ම දන්තා වූ යම් සාම්චරයෙක් අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු බොහෝ ඇසූ පිරුතැන් ඇති මහණකු වෙත හෝ බමුණකු වෙත හෝ එළඹෙමු යි (හේ) කී ය.

5295. විජය නමැති ඇමතියා ගේ බස් අසා අංගාති රජ තෙමේ මෙසේ කී ය: විජය තෙමේ යම් සේ කියයි ද මට ද මෙ කරුණ රුවී වේ.

5296. අර්ථ ධර්ම දන්තා යම් සාම්චරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේ ද? එ බඳු ඇසූ පිරු තැන් ඇති මහණකු හෝ බමුණකු වෙත එළඹෙමු යි කී ය.

5297. අර්ථ ධර්ම දන්තා කවර නම් සාම්චරයෙක් අද අපට උපන් සැක දුරු කෙරේද, අපි කවර නම් පඨිවරයකු කරා එළඹෙමු ද යි මෙහි සිටිනා තෙපි හැම දෙනා ම අදහස් කියමු යි කී.

5298. වේදේහ නමැති රජු ගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කීය: මීඟුය නමැති උයනෙහි පඨිවරයෙකැ යි සම්මත වූ නිශණ්ඨයෙක් ඇත.

5299. ගුණො කසිසපගොනොයං සුතො විතුකථී ගණී,
තං දෙව පධිරුපාසය¹ සො නො කඛිං විනෙසසති.
5300. අලාතසස වචො සුඤ්චා රාජා වොදෙසි සාරථී,
ථිගදයං ගමීසසාම යුක්තං යානං ඉධානය.
5301. තසස යානං අයොජෙසු දන්තං රුපියපකඛරං,
සුක්කමධපරිවාරං පණ්ඨරං දෙසිනාමුචං.
5302. තත්තාසු කුමුද යුක්තා වක්කාරො සිඤ්චා හයා,
අනිලුපමසමුප්පාතා² සුදන්තා සොණණමාලිනො.
5303. සෙතං ජන්තං සෙතරලො සෙතසසා සෙතචීජනී,
වෙදෙහො සහමචෙච්චි නියාං වජෙව සොහථ³.
5304. තමනනුයායු⁴ බහවො ඉඤ්චග්ගධරා බලී,
ආසපිට්ඨිග්ගා ධීරා⁵ නරා නරවරාධිපං.
5305. සො මුහුන්තං ව යාධිඤ්චා යානා ඔරුඤ්චා බන්ධියො,
වෙදෙහො සහමචෙච්චි පක්ඛි ගුණමුප්පාගමී.
5306. යෙපි තඤ්ච තද ආසු ආභමිණිකො සමාගතා,
න තෙ අපනාධි රාජා අකථං භුමිමාගතෙ.
5307. තතො සො මුද්දකාභිසියා මුද්දවික්කකලඤ්චකෙ,
මුද්දපරිඤ්චකෙ රාජා ඵකමන්තං උපාචිසි.
5308. නිසජ්ජ රාජා සමෙචොදී කථං සාරාණියං තතො,
කච්චි යාපනීයං හතොත වානානමචීසග්ගතා.⁷
5309. කච්චි අකසිරා මුක්ඛි ලබ්භති පිණ්ඩයාපනං,
අප්පාඛාධොවසී⁸ කච්චි වක්ඛුං න පරිහායති.
5310. තං ගුණොපචීසමෙචොදී වෙදෙහං විනයෙ රතං,
යාපනීයං මහාරාජ සබ්බමෙතං තද්දහයං.

1. පධිරුපාසෙම - මජ්ඣ. සා. 2. අකිලුපසමුප්පාද - මජ්ඣ. 3. සොහචි - මජ්ඣ. සා. 4. තමනුයාධිසු - මජ්ඣ. 5. චීරා - මජ්ඣ. 6. මුද්දවික්කකලඤ්චකෙ - මජ්ඣ. 7. වානානමචීසග්ගතා - සා. 8. අප්පාඛාධො - මජ්ඣ.

5299. කාශ්‍යප ගොත්‍රයෙහි වූ ගුණ නමැති මේ තෙමේ බොහෝ ඇසූ පිරුනැන් ඇත්තෙකි, විසිතුරු කපා ඇත්තෙකි, ගණාවායායෙකි. දේවයන් වහන්ස, ඒ නිගණ්ඨයා ඇසුරු කරන්නේ මැනැවි. හේ අපට උපන් සැක දුරු කරන්නේ ය.

5300. අලාභ නමැති සෙනෙවියා ගේ බස් අසා රජ තෙමේ මිගදය නම් උයනට යන්නෙමු යි සුදුසු වාහනයක් මෙහි ගෙනෙව යි රියදුරාට අණ කෙළේ ය.

5301. දන්තමය (දළමුවා) රජතමය (රිදීමුවා) වෙහෙලි ඇති සුදු මට්ටුටු රිය පිරිවර ඇති බැබළෙන සඳට බඳු රථයක් ඒ රජුට පිළියෙළ කළහ.

5302. කුමුදු පැහැ ඇති පවනට බඳු ගමන් ඇති මැනැවින් දමුණු ගෙලෑ පැළෑටි ස්වර්ණමාලා ඇති සෙසන්ධව අශ්වයෝ සතර දෙනෙක් ඒ රථයෙහි යොදන ලදහ.

5303. සේසත-ද සුදු රිය ද සුදු අශ්වයෝ ද සුදු වල් විදුනා ද ඇති රජ තෙමේ ඇමතියන් සමඟ යන්නේ පුන්සඳ මෙන් බැබළුණේ ය.

5304. ඉන්ද්‍රයා හට මෙන් කඩු දරන බලවත්වූ වැර ඇති අසුන් පිට නැගී බොහෝ මිනිස්සු එ රජු අනුව ගමන් කළහ.

5305. වෙදේහ නමැති ඒ ක්ෂත්‍රිය රජ තෙමේ අමාත්‍යයන් සමඟ සැණෙකින් උයනට ගොස් රියෙන් බැස පා ගමන් ඇත්තේ ගුණ නමැති නිගණ්ඨයා (නුවටා) වෙත පැමිණියේ ය.

5306. එකලෑ එහි රැස් වූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහභක්තියෝ වූ හු ද රජ තෙමේ ඔවුන් බැහැර නො කෙළේ ය. අවකාශ නො කළ භූමියෙහි එකක් පස්හි හිඳෑ ගත්තේය.

5307. නැවත ඒ රජ තෙමේ මුදු පහස් ඇති විසිතුරු ඇතිරිලි ඇති මුදු පහතුරුණුයෙන් යුත් මොළොක් බිස්සෙක්හි එකක් පස් වැ හිඳෑ ගත්තේය.

5308. රජ තෙමේ එහි හිඳීමෙන් පසු සතුටු විය. නැවැත සිහි කටයුතු කපා කෙළේ ය. හිමියනි, කිම, යැපෙන්නට පුළුවන් ද? ශරීරය පිළිබඳ වාතයන්ගේ විසම බවක් නැද්ද?

5309. කිම, නිදුකින් ජීවත් විය හැකි ද, ආහාරයෙන් යැපෙහිද, ආබාධ නැත්තෙහි ද, ඇස් පිළිබඳ පීඩා නැත්තෙහි ද?

5310. ගුණ නමැති නිගණ්ඨ තෙමේ විනයෙහි ඇලුණු ඒ වෙදේහ රජහට සතුටු විය යුතු බසින් පිළිවදන් දුනි. මහරජකුමනි, යැපිය හැකි ය. මේ සියල්ල ඒ ලෙස ම ය. වාතාබාධ නැති බව ද ඇස් පිරිහීම නැති බව ද යන දෙකරුණ ද එසේ ම ය.

- 5311. කවචි කුඤ්ඤචි වෙදෙහ පච්චනතා න බලියරෙ,
කවචි අරොගං යොග්ගනොන කවචි වහනි¹ වාහනං
කවචි තෙ ව්‍යාධියො නන්ථි සරිරස්සුපතාපිකා.²
- 5312. පටිසමෙමාදිනො රාජා තනො පුච්ඡි අනන්තරා,
අත්ථං ධම්මඤ්ඤි ඤායඤ්ඤි ධම්මිකාමො රටෙසභො.
- 5313. කථං ධම්මං චරෙ මච්චො මාතාපිතුස්ස කස්සප,
කථං චරෙ ආචරියෙ පුත්තදරෙ කථං චරෙ.
- 5314. කථං චරෙය්‍ය චුද්ධස්ස කථං සමණධ්‍රාග්ගිණෙ,
කථඤ්ඤි බලකායසම්ථං කථං ජාතපදෙ චරෙ.
- 5315. කථං ධම්මං චිරික්ඛාන පොච ගච්ඡති³ සුග්ගතිං,
කථඤ්ඤිකෙ අධම්මචධා පතනති නිරයං අධො.
- 5316. වෙදෙහස්ස චචො සුක්ඛා කස්සපො එතදබුචි,
සුභොති මෙ මහාරාජ සජීම්භං අචිතථං පදං.
- 5317. නන්ථි ධම්මස්ස විණ්ණස්ස⁴ එලං කල්‍යාණපාපකං,
නන්ථි දෙව පරො ලොකො කො තනො හි ඉධාගතො.
- 5318. නන්ථි දෙව පිතරො වා කුතො මාතා කුතො පිතා,
නන්ථි ආචරියො නාම අදන්තං කො දමෙස්සති.
- 5319. සමතුල්‍යානි භුතානි නන්ථි ජෙට්ඨාපවාධිනො,
නන්ථි බලං වා වීරියං වා කුතො උට්ඨානපොර්ඨං,⁵
නියතානි හි භුතානි යථා ගොටවීසො තථා.
- 5320. ලඤ්ඤාං ලහතෙ මච්චො තත්ථ දනඵලං කුතො.
නන්ථි දනඵලං දෙව අවසො දෙව වීරියො.
- 5321. බාලෙහි දනං පඤ්ඤත්තං පණ්ඩිතෙහි පටිච්ඡිනා,
අවසා දෙනති ධීරානං බාලා පණ්ඩිතමානිනො.

- 1. වාහනි - මජ්ඣං.
- 2. නාපියා - මජ්ඣං: ස්‍යා.
- 3. මච්ඡාගච්ඡති - මජ්ඣං.
- 4. විරිතස්ස - මජ්ඣං. වී.
- 5. පොර්ඨො - මජ්ඣං. ස්‍යා.

5311. වේදේහ මහරජුනි, කිම, ඔබ ගේ පසල්දනවු වැසියෝ බල පවත්වන්නෝ නො වෙද්ද (නොහොත් නො කීපෙද්ද) බල සෙනහ රථ- වාහන නිරෝග වෙත්ද ඔබගේ වාහනය ඔබ උසුලන්න හැකි වෙයි ද? කිම, ශරීරය තවන රෝගයෝ ඔබට නැද්ද?

5312. පිළිසඳර වදනින් තුටු පත් රාජෝත්තම වූ ඒ වේදේහ රජ තෙමේ ඉන් පසු වූ අර්ත්ථය (පාලි අර්ත්ථ) ද, ධර්මය (පාලි ධර්ම) ද, න්‍යායය (කාරණ යුක්ති) ද විචාළේ ය.

5313. එම්බා කස්සපය, මනුෂ්‍ය තෙමේ මවුපියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? ගුරුවරයා කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේද? අඹු දරුවන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5314. වැඩිමහල්ලන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? මහණ බමුණන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? බලසෙනහ කෙරෙහි ද දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද? දනවු වැසියන් කෙරෙහි දැහැමින් කෙසේ හැසිරේ ද?

5315. දහමිනි කවර අයුරකින් හැසිරීම හේතු කොට ගෙන පරලොව සුගතියට යේද නො දැමිටු (අධම්මිට්ඨ) සමහරු යට දෙස නරකයට කෙසේ නම් වැටෙද්දැ යි විචාළේ ය.

5316. වේදේහ රජුගේ බස් අසා කස්සප නම් නිගණ්ඨ (නුවට) තෙමේ මෙය කී ය: මහරජ, සැබෑ වූ නිබොරු වූ ම බස් ශ්‍රවණය කර:

5317. පුහුණු කළ ධර්මය පිළිබඳ යහපත් නො යහපත් විපාක නැත. මහරජ පර ලොවක් නැත. එ ලොච්ඡන් කවරෙක් නම් මෙහි ආයේද?

5318. මහරජ, මුතුන්මිත්තැණියෝ ද නැත. එහෙයින් මැණියෝ කොයින් ද පියාණෝ කොයින් ද ගුරුවරයෙක් නම් නැත. එහෙයින් නො හික්මුණු අයකු කවරෙක් නම් හික්මවන්නේ ද?

5319. සත්ත්වයෝ සම සම වූවෝ වෙති. වැඩිහිටියන් පුදන්- නෝ ද නැත. බල හෝ වියඪ් හෝ නැත. උච්ඡාන වියඪියෙන් යුත් පෞරුෂයක් නම් කොයින් ද? නැව හැර නො යන ගල්වන මෙන් සත්ත්ව- යෝ නියමය අනුවෑ යෙති.

5320. මිනිස් තෙමේ ලැබිය යුත්ත ලබයි. එහි දීමෙහි විපාක කොයින් ද, මහරජ දීමෙහි විපාක නැත. මෙසේ දනයෙහි විපාක නැති කලා (යම්කිසි බාලයෙක් දෙයි නම්) දෙවයිනි, නො වසහ වූයේ උත්සාහ නැත්තෙක් වූ දන් දෙයි.

5321. දනය පනවන ලද්දේ අඤානයන් විසිනි. පිළිගන්නා ලද්දේ නැණවතුන් විසිනි. දුබල නැණවත්යැ යි සිතන අඤානයෝ නැණවතුන් හට දෙනෑ යි කී ය.

5322. සතනිමෙ සසසනා කායා අලෙජජා අවිකොපිනො,
තෙජො පඨවිරාපො ව¹ වායො සුඛද්ධඤ්චිමෙ
ඵ්චෙ ව සතනිමෙ කායා යෙසං ඡෙත්තා² න වීජ්ජති.
5323. නත්ථි භතතා වා ඡෙත්තා වා භණ්ණෙරෙ වාපි කොචි නං;
අනතරෙනෙව³ කායානං සඤ්ඤානි වීතිවතතරෙ.
5324. යොපායං⁴ සිරමාදය පරෙසං නිසිතාසිනා,
න යො ඡිඤ්ඤි තෙ කායෙ තත්ථ පාඨලං කුතො.
5325. චුල්ලාසිති මහාකපෙස සබ්බෙ සුජ්ඣන්ති සංසරං,
අනාගතෙ තමඤ්ඤි කාලෙ සඤ්ඤාතොපි න සුජ්ඣන්ති.
5326. වරිඤ්ඤාපි ඛහුං හදුං නෙව සුජ්ඣන්ති නාගතෙ,
පාපං වෙපි ඛහුං කඤ්ඤා තං ඛණං නාතිවතතරෙ.
5327. අනුපුබ්බෙන නො සුඤ්ඤි කප්පානං චුල්ලසිතියා,⁵
නියතිං නාතිවතතාම වෙලනාමීච සාගරො.
5328. කසසපසස වචො සුඤ්ඤා අලාතො එතදච්චි,
යථා හදනොතා⁶ භණ්ඤි මඤ්ඤාපෙතෙව රුච්චති.
5329. දභංපි පුරිමං ජාතිං සරෙ සංසරිතත්තො,
පිඛගලො නාමභං ආසිං ලුඤ්ඤො ගොසාතකො පුරෙ.
5330. බාරාණසියං ඵීතාය ඛහුං පාපං කතං මයා,
ඛහු මඤ්ඤා⁷ භතා පාණා මභීසා⁸ සුකරා අජා.
5331. තතො චුතො ඉධ ජාතො ඉඤ්ඤා සෙනාපතීකුලෙ,
නත්ථි නුන ඵලං පාපෙ⁹ යොහං න නිරයං ගතො.
5332. අපෙත්ථ ඛිජකො නාම දයො ආසි පළච්චරි,¹⁰
උපොසඨං උපවසනොතා ගුණසතතිකුපාගමී.

1. ආපො - මජ්ඣ. සා.
2. ඡෙත්තා
3. අනතරෙයෙව - මජ්ඣ. සා.
4. යොපායං - මජ්ඣ. සා.
5. චුල්ලාසිතියා - මජ්ඣ. සා.
6. යථා භණ්ණොතා භණ්ඤි - මජ්ඣ. යථාහදනොතා - සා.
7. මයා - මජ්ඣ. සා.
8. මභීසා - මජ්ඣ. චී.
9. පාපං - මජ්ඣ.
10. පච්චරි - මජ්ඣ. සට්ඨරි - සා.

5322. නො සිදිය හැකි වෙනස්-කොපනය නො කට හැකි ශාශ්වත (හැම කල් පවත්නා) වූ මේ සමූහයෝ සතක් වෙති. එ නම් තේජස් ය, පෘථිවිය, ජලය, වාතය, සැපය, දුකය, ජීවය යන මේ සත යි. යමකුත් පිළිබඳ සිදින්නෙක් නැද්ද ඒ මේ සමූහ සත යි.

5323. නසන්නෙක් හෝ සිදින්නෙක් හෝ නැත. නැසෙන්නෝ ද නැත. කිසිවෙක් කිසිවකු නසන්නේ ද නො වේ. සිදින සැත් මේ සත්වැදෑරුම් සමූහයන් අතරින් මැ ඉක්ම යත්.

5324. මේ යමෙක් අනුන්ගේ හිස අල්ලාගෙන මුවහත් කඩුවකින් කපා ද හේ ඒ සත්ත්ව කායයන් නො සිදියි. එහි පාපකර්මයක් විපාකයක් නම් කොයිත් ද?

5325. සුවාසු මහා කල්පයක් මුළුල්ලෙහි සැරිසරන මේ සියල්ලෝ පිරිසිදු වෙති. ඒ පැවැසුණු කාලප්‍රමාණය නො පැමිණි කලා සීලාදී සංයම ඇත්තේ ද පිරිසිදු බවට නො පැමිණෙයි. (සත්ත්වයන් පිරිසිදු කරන්නට සමතෙක් නම් නැත.)

5326. බොහෝ යහපත කිරීමෙනුදු ඒ පැවසූ කාලය නො පැමිණි කල පිරිසිදු නො වෙති. ඉදින බොහෝ පව කිරීමෙන් නමුදු (ශුද්ධිය පිණිස) ඒ කාලය නො ඉක්මවන්නාහ.

5327. කල්පයන් සම්බන්ධ සු අසුවකින් අප ගේ සංසාර ශුද්ධිය පිළිවෙළින් පවත්නේ ය. වෙරළ නො ඉක්ම පවත්නා සයුර මෙන් අපි දු නියමය හෙවත් සු අසු මහකප ඉක්ම නො පවතිමු යි කී ය.

5328. කාශ්‍යප නමැති නුවටාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ මෙය කී ය: පින්වත් තෙමේ යම්කසේ පවසයි ද මට ද එය ම රුචි ය.

5329. මම ද තමා සසර සැරිසැරූ පුර්වජාතිය සිහි කෙරෙමි. මම පුර්වජාතියෙහි පිංගල නමැති රුදුරු වූ ගෝසාතකයෙක් වීමි.

5330. සමෘද්ධිමත් බරණැස් නුවර දී මා විසින් බොහෝ පව කරන ලද්දේ ය. මීමෝ ය උෟරෝ ය එඵවෝ ය යන බොහෝ සත්ත්වයෝ මා විසින් මරනලදහ.

5331. එයින් වුන වූ මම මෙ නුවර සමෘද්ධිමත් සෙනෙවි කුලයක උපනිමි. ඒ මම නිරයට නො පැමිණියෙමි. එයින් පාපකර්ම විපාක නැතැ යි සිතමි යි කී ය

5332. ඉක්බිති මේ මියුලු නුවර දුප්පත් වූ බීජක නමැති දසයෙක් විය. පෙහෙවස් වෙසෙන හේ තෙමේ ගුණ නම් නිවටයා වෙත එළැඹියේ ය.

- 5333. කසසපසස වවො සුඤා අලාතසස ව භාසිතං,
පසසසනොතා මුහුං උණහං රුදං අසසුනි වතති.
- 5334. තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො කිමඤ්ඤං සමමං රොදසි,
කිනොත සුතං වා දිට්ඨං වා කිං මං වෙදෙසි වෙදනං.
- 5335. වෙදෙහසස වවො සුඤා ඛිජකො එතදබුච්චි,
නාඤ්ඤි මෙ වෙදනා දුක්ඛා මහාරාජ සුණොති මෙ.
- 5336. අහමපි පුරිමං ජාතිං සරාමී සුඛමත්තනො,
සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.
- 5337. සමමනො බ්‍රාහ්මණිකානං සංවිභාගරතො සුචි,
න වාපි පාපකං කමමං සරාමී කතමත්තනො.
- 5338. තනො වුතාහං වෙදෙහ ඉධ ජාතො දුරිඤ්ඤා,
ගබ්භමඤ්ඤි කුමභද්දසියා යතො ජාතො සුදුග්ගතො.
- 5339. එවමපි දුග්ගතො සනොතා සමචරියං අධිට්ඨිනො,
උපධිච්චාගං භතතසස දදමී යො මෙ ඉචජති.
- 5340. වාතුදුද්ධිං පඤ්ඤාද්ධිං සද උපවසාමහං,¹
න වාපි භූතෙ හිංසාමී ථෙය්‍යඤ්ඤාපි විචජ්ජයිං.
- 5341. සබ්බමෙව හි නුනෙතං සුචිණ්ණං භවති භිජථලං,
භිරඤ්ඤං මඤ්ඤදං සීලං අලාතො යථ භාසති.
- 5342. කලිමෙව නුන ගණහාමී අසිපො ධුතතකො² යථා,
කථං අලාතො ගණහාති කිතවො සිකඤ්ඤො යථා.
- 5343. ආරං නපතීපසාමී යෙන ගච්චාමී සුග්ගතිං,
තසමා රාජ පරොදමී සුඤා කසසපභාසිතං.
- 5344. ඛිජකසස වවො සුඤා රාජා අඛයාතිමබුච්චි,³
නාඤ්ඤි ආරං සුගතියා නියතී. කඛිඛි ඛිජක.

1. අහං - මජ්ඣං.
2. ධුතතකො - මජ්ඣං.
3. අඛයාති - මජ්ඣං.

5333. කාශ්‍යපයාගේ බස් අසා අලාභ නම් සෙන්පතියා ගේ ද බස් අසා වරින් වර උණුසුම් සුසුම් හෙළමින් කඳුළු වැගිරීය. හෙවත් හැඩිය.

5334. වේදේහ නමැති රජ තෙමේ යහළුව, කවර හෙයින් හඬා දෑ යි ඔහු ගෙන් විවාලේ ය. තොප විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ කීමෙක් ද කිනම් වේදනාවක් දනවවුද? එය මට කියව යි කී ය.

5335. වේදේහ රජුගේ බස් අසා බීජක නම් දස තෙමේ මෙය කී ය. මහරජ, මට දුක් වේදනාවක් නැත. මාගේ බස් අසනු මැනැවි.

5336. මම මාගේ පූර්වජාතියෙහි සුව සිහි කරමි. මම සාකේත. නුවර ගුණයෙහි ඇලුණු භාවසෙට්ඨී නම් අසුකෙළක් ධන ඇති සිටුවරයෙක් වීමි.

5337. බමුණන් හා ගහපතියන් විසින් ගරු කරන ලද දන් දීමෙහි ඇලුණු පිරිසිදු කර්මාන්ත ඇති මම තමන් කළ පව කමක් සිහි නො කරමි.

5338. වේදේහ රජුනි, එයින් වුත වූ මම වනාහි මේ මියුලු නුවර දුප්පත් ස්ත්‍රියක වූ කළමිඬියක (කුම්භදසියක) ගේ කුසැ උපන්මි. උපන් තැන් පටන් ඉතා දුප්පත් වීමි.

5339. මෙසේ ඉතා දුප්පත් වූයෙමි නමුදු සමවරියා සංඛ්‍යාත කුසල දහම් විෂයෙහි පිහිටියෙමි වෙමි. යමෙක් කැමති වී නම් ඔහුට මා අනුභව කරන බත දෙකට බෙද දකොටසක් දෙමි.

5340. මම කුසුස්වක් පසළොස්වක් හැම පොහෝ දවස්හි පෙහෙවස් වෙසෙමි. සත්ත්වහිංසා ද නොකරමි. සොරකම ද දුරු කෙළෙමි.

5341. මැනැවින් පුරුදු කළ මේ හැම ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ඵල ය. අලාභ නමැති සෙනෙවි තෙමේ යම් අයුරකින් කියා ද එසේ මැ මේ සීලය වැඩක් නැතැයි සිතමි.

5342. අක්ෂ-පසැට ශිල්ප විෂයෙහි නො හික්වුණු දුකෙළින්නකු (සුදු කාරයකු) මෙන් මම ඒකාන්තයෙන් පරාදය ගනිමි. ශිල්ප දැනගත් කපට දුකෙළින්නකු යමිසේද, අලාභ නම් සෙනෙවි තෙමේ එමෙන් ජයගනි.

5343. මහරජ, යම් ද්වාරයකින් සුගතියට පැමිණෙමි ද ඒ දෙරටුව නො දක්මි. එහෙයින් කාශ්‍යප නිගණ්ඨයාගේ බස් අසා හඬමි යි කී ය.

5344. බීජකයාගේ බස් අසා අංගානි රජ මෙසේ කී ය: යහළු බීජකය, සුගතියට ද්වාරයක් හෙවත් පැමිණීමට මගක් නැත. නියතිය හෙවත් වූල්ලාසිති මහාකල්පය මැ බලව.

5345. සුඛං වා යදිවා දුක්ඛං නියතියා¹ කිර ලලාති,
සංසාරසුඤ්ඤි සඤ්ඤසං මා තුරිකො අනාගතෙ.
5346. අභමිච්චි පුබ්බෙ කල්‍යාණෙ බ්‍රාහ්මණිකොසු ව්‍යාවටො,²
වොහාරමනුසාසනො රතීතීනො තදනරා.
5347. පුනපි භනොත දකෙකම්බු සඛයති වෙ භවිසුසති,
ඉදං වන්ධන වෙදෙහො පච්චගා සනිවෙසනං.
5348. තතො රත්‍යා විවසනෙ උපට්ඨානමිති අඛයති,
අමච්චෙව සන්තිපාතෙත්වා ඉදං වචනමබ්‍රවී:
5349. වජ්‍රකෙ මෙ විමානසමිං සද්ධ කාමෙ විධෙතතු මෙ,
මාමුපගච්ඡුං³ අකොසු ගුහ්‍යපාකාසියෙසු ව.
5350. විජයො ච සුනාමො ච සෙනාපති අලාතකො,
එතෙ අකො නිසීදනතු වොහාරකුසලා තයො.
5351. ඉදං වන්ධන වෙදෙහො කාමෙ ච බහුමඤ්ඤථ,
නවාපි බ්‍රාහ්මණිකොසු අකො කිසිඤ්ඤි ව්‍යාවටො.
5352. තතො දො සත්තරත්තසු වෙදෙහසුත්‍රජා පියා,
රාජකඤ්ඤ රුජා නාම ධාතීමාතරමබ්‍රවී:
5353. අලඛකරොථ මං ඛිපං සබ්බො ච කරොනතු මෙ,
සුචෙ පණ්ණරසො දිබ්බො ගච්ඡං ඉසසරසනාතීකෙ.
5354. තසුසා මාලාං අභිභරිංසු වජ්‍රනඤ්ඤ මහාරහං,
මණිසම්බුද්ධතරත්තං නානාරත්තෙ ච අමච්චෙර.
5355. තඤ්ඤ සොචණ්ණෙයෙ පියෙ නිසිත්තං බහුකිත්ථියො,
පරිකීරිය අසොභිංසු⁴ රුජං රුචීරවණ්ණිනි.
5356. සා ච සබ්බජක්ඛගතා සබ්බාහරණභුසිතා,
සතෙරතා⁵ අභමච්ච වජ්‍රකං පාවිසී රුජා.

1. නියතී - මජ්ඣ. නියතං - සා.
2. වාවටො - මජ්ඣ. පාවටො - සා.
3. මාමුපගච්ඡං - මජ්ඣ.
4. අභමි - මජ්ඣ. සා.
5. පසොභිංසු - මජ්ඣ.
6. සතෙරිත - මජ්ඣ. සතෙරිතා - සා.

5345. සුව හෝ ඉදින් දුක් හෝ කියනලද කාලනියමයෙහි දී ලැබේ ල. බීජකය, අප සියල්ලන්ට මැ සැසාරයාගේ පිරිසුදු බව සිදු වන්නේ ය. ඒ කාලය නො පැමිණි කල යුතුසුලු-ඉක්මන් නො වව.

5346. මම ද පූර්වජාතියෙහි විනිශ්චය ස්ථානයෙහි බ්‍රාහ්මණ-ගෘහ පතියන් කෙරෙහි දුනාදී කලාණ කම්යෙහි ව්‍යාපෘත වීමි. රාජකෘත්‍යයෙහි යුක්ති අනුශාසනා කරමින් ඉක්බිති පඤ්චකාම රතියෙන් පිරිහිණිමි යි කී ය.

5347. හිමියනි, ඉදින් අපගේ එක්වීමක් වන්නේ නම් නැවත ද දකිමු යි මෙය කියා වේදේහ රජ තෙමේ තමන්ගේ මාලිගාවට පෙරළා ගියේ ය.

5348 ඉක්බිති අංගාති රජතෙමේ රැය පහන් වූ කල තමන්ට උපස්ථාන කරන තන්හි හෙවත් රැස්වීම් ශාලාවෙහි ඇමතියන් රැස් කරවා මෙ බස් කී ය:

5349. වන්දක නමැති මාගේ මාලිගාවෙහි මට හැම කලහි පංචකාම සම්පත් පිළියෙළ කෙරෙත්වා! රහසා වූ ද ප්‍රකාශ කළයුතු වූ ද කටයුතු පැමිණි කල කිසි කෙනෙක් මා වෙත නො පැමිණෙත්වා!

5350. යුක්ති පසිඳිමෙහි සමර්ථ වූ විජය නම් ඇමැති ද සුනාම නම් ඇමැති ද අලාභ නම් සෙනෙවි ද යන මේ තිදෙනා විනිශ්චය ශාලාවෙහි හිඳ ගනිත්වා!

5351. වේදේහ රජතෙමේ මෙය කියා පස්කම් සැප ම බෙහෙවින් වින්දේ ය. බ්‍රාහ්මණගෘහපතියන් පිළිබඳ වූ කිසි කටයුත්තක නො යෙදුණේ ය.

5352. එයින් (පස්කම් සැප විඳුමට බැඳ ගත් දවසින්) කුදුස් දිනකට පසු වේදේහ රජහට ප්‍රිය දුතිතෘ වූ 'රූජා' නමැති රාජ කන්‍යාව කිරීමට මෙසේ කිවු:

5353. ඉක්මන් කොට මා සරසව, මාගේ යෙහෙළියන් ද සරසත්වා, හෙට (දෙවියන්ගේ රැස්වීමෙන් සැරසුණු) පසළොස්වක් පොහොය වේ. පිය මහරජු වෙත යමි යි කීවා ය.

5354. ඇට මල්දම් ය අගනා සඳුන් ය මැණික් ය සක් ය මුතු ය රුවන් ය යන දෑ ද නානා වර්ණ වස්ත්‍ර ද සරසනු පිණිස එළවුහ.

5355. රන්මුවා පුටුවෙහි හුන් යහපත් ශරීරවර්ණයෙන් යුත් රූජා නමැති රාජ කන්‍යාව පිරිවරා සිටි බොහෝ ස්ත්‍රීහු දෙවහනන් මෙන් අතිශයින් බැබැළුණහ.

5356. යෙහෙළියන් මැදට පැමිණි සියලු අබරණින් සැරසුණු රූජා නමැති ඒ රාජකන්‍යා තොමෝ ද වළාකුලකට වදනා වීදුලියක් මෙන් වන්දක නමැති පහයට පිවිසියා ය.

- 5357. උපසඬකම්භා වෙදෙහං වජ්ඣා වීනයෙ රතා,
සුවණ්ණවීකතෙ¹ පියෙ එකමනාං උපාවීසි.
- 5358. තඤ්ච දීඨාන වෙදෙහො අවජරානංව සඬගමං,
රුජං සබ්මජ්ඣගතං ඉදං වචනමබ්චි:
- 5359. කචචී රමසි පාසාදෙ අනොඤා පොකඛරණිං පතී,
කචචී බහුවීධං බජ්ජං සද අභිභරතතී තෙ.
- 5360. කචචී බහුවීධං මාලාං ඔච්චිතා කුමාරියො,
සරකෙ කරොථ පචෙවකං බිඩභාරතිරතා මුහුං.²
- 5361. කෙන වා විකලං කුඤ්ඤං බිප්පං³ අභිභරතකු තෙ,
මනො කරසසු කුඬඩමුඛී අපි වජ්ජසමමෙසි.⁴
- 5362. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා පිතරමබ්චි:
සබ්බමෙතං මහාරාජ ලබ්භාතීස්සරසතතීකෙ.
- 5363. සුවෙ පණ්ණරසො දිබ්බො සහස්සං ආභරතකු මෙ,
යථාදිත්තඤ්ච දසසාමී දුතං සබ්බවණිසු'හං.
- 5364. රුජාය වචනං සුඤ්ඤා රාජා අඛයාතිමබ්චි:
බහුං විනාසිතං වීතං නිරුජං අඵලං තයා.
- 5365. උපොසථං වසං නිච්චං අත්තපානං න භුඤ්ජසී,
නියතෙතං අභුක්ඛබ්බං නඤ්ඤි පුඤ්ඤං අභුඤ්ජතො.
- 5366. බීජකොපි හි සුඤ්ඤාන තද කස්සපභාසිතං,
පස්සසනොඤා⁵ මුහුං උණ්ණං රුදං අසසුති වතඤ්චි.
- 5367. යාව රුජෙ ජීවසී⁶ නො මා හත්තමපනාමසී,
නඤ්ඤි භද්ද පරො ලොකො කිං නිරුජං විභඤ්ඤසී.
- 5368. වෙදෙහස්ස වචො සුඤ්ඤා රුජා' රුචිරවණ්ණිනී,
ජානං පුබ්බාපරං ධම්මං පිතරං එතදබ්චි:

- 1. බවිතෙ - මජ්ඣ. සා.
- 2. අහු - මජ්ඣ. සා.
- 3. කීං බිප්පං - මජ්ඣ. සා.
- 4. තෙ - මජ්ඣ. සා.
- 5. අසසපනොකා - මජ්ඣ.
- 6. යාවරුජෙජීවමානා - මජ්ඣ. සා.
- 7. රුචා - මජ්ඣ. සා.

5357. විනයෙහි ඇලුණු රුජා වේදේහ රජු වෙත පැමිණ වැද සත්-රුවනින් විසිතුරු රන් කම් කළ පුටුවෙක එකත් පස් වෑ හිඳගත්තා ය.

5358. වේදේහ රජ තෙමේ දෙවහනත් සමූහයකට බඳු එ පිරිස දක යෙහෙළියන් මැදට පත් රුජා නම් රාජ කන්‍යාවට මේ වචනය කී ය:

5359. කිම දියණියනි, මා කරවා දුන් පහයෙහි සිත් අලවා වෙසෙහි ද? ගෘහෝද්‍යානයෙහි පිහිටි පොකුණෙහි (ජල ක්‍රීඩා කිරීම් වශයෙන්) සිත් අලවා වෙසෙහිද නන් වැදෑරුම් කන දෑ හැම දවස් තිට එළවත් ද?

5360. කිම කුමරියෙනි, තෙපි ක්‍රීඩාරතියෙහි ඇලුණු නානාවිධ මල්දම් ගොතා එක්වත් මල්ගුළා කරවූ ද?

5361. කුමන වස්තුවකින් තිට අඩුවක් වෙයි ද, එය වහා ම එළවත්වා! අබ, මැටි, තල කල්කයෙන් පැහැපත් කළ මුහුණු ඇත්තිය, සඳ වැනි දෙයෙහි පවා කැමැත්තෙහි නම් මට කියව සපයා දෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

5362. වේදේහ රජුගේ බස් අසා රුජා නම් රාජකන්‍යාව පියරජහට මෙය පැවැසූ ය: මහරජුනි, ජනාධිපති වන ඔබ වෙතින් මේ සියල්ල ලැබෙයි.

5363. පියාණෙනි, හෙට දිවා වූ පසළොස්වක් පොහො දවස ය. කහවණු දහසක් මට දෙනු මැනැවි. පෙර දුන් පරිදි සියලු යාවකයන් කෙරෙහි දෙන්නෙමි යි පැවැසූ ය.

5364. රුජා කුමරියගේ බස් අසා අංගානි රජ තෙමේ මෙසේ කී ය: තී විසින් අවැඩ වන ලෙස නිෂ්ඵල පරිදි බොහෝ වස්තුව විනාශ කරන ලදී.

5365. නිති පෙහෙවස් වෙසෙමින් ආහාරපාන අනුභව නො කෙරෙහි ය. නියති විසින් තෙල නො වැළඳියයුතු වෙයි. නො වළඳන්නාහට පින් නැතැ යි කී ය.

5366. බීජක තෙමේ ද එ කල කාශ්‍යප නුවටාගේ බස් අසා නැවත නැවතත් ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හඬමින් උණු කඳුළු වැගිරී ය.

5367. රුජා දියණියනි, යම් පමණ කල් ජීවත් වෙහි ද ඒ තාක් කල් අහර දුරු නො කරව. යහපත් දියණියනි, පරලොවක් නැත, නිකරුණේ කුමට වෙහෙසෙහි ද යි ඇසී ය.

5368. යහපත් ශරීර වර්ණ සම්පන්න වූ රුජා රාජකන්‍යා නොමෝ වේදේහ නම් පියරජුගේ බස් අසා (අතීතයෙන් ජාති සතක් ද අනාගතයෙන් ජාති සතක් ද) පූර්වපර දහම් දන්නී පියරජුට මෙ බස් පැවසූ:

5369. සුතමෙව මෙ පුරෙ ආසි සකති දිට්ඨමිදං¹ මයා,
 බාලුපසෙවී යො හොති බාලොව සමපජජව.
5370. මූලොහා හි මූලහමාගමම හීයොා මොහං නිගච්ජති,
 පතිරුපං අලාතෙන ඛිජකෙන ච මුයහිතුං.
5371. තුඤ්ඤා දෙවී² සපපඤ්ඤා ධීරො අඤ්ඤා කොච්ඤෙ,
 කථං බාලෙහි සදිසං හීනං දිට්ඨං³ උපාගමී.
5372. සවෙ හි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති
 නිරන්ධියා පබ්බජ්ජා ගුණසංඝ,
 කීටොව අගහිං ජලිතං අපාපතං⁴
 උපපජ්ජති මොමුහො නග්ගභාවං.
5373. සංසාරසුද්ධිති පුරෙ නිවිට්ඨා
 කමමිං වීදුසෙතති⁵ බහු අජානං,
 පුබ්බෙ කලී දුග්ගහිතොව අඤ්ඤා⁶
 දුමමාවයා බලියා අමබුජොව.
5374. උපමං තෙ කරිඤ්ඤාමි මහාරාජ තවන්ධියා,
 උපමායපිට්ඨෙකමෙව අඤ්ඤා ජානනති පණ්ඩිතා.
5375. වාණිජානං යථා නාවා අපපමාණහරා ගරු,
 අතිහාරං සමාදය අණණුවෙ අවසීදති.
5376. එවමෙව නරො පාපං ථොක ථොකමපී ආචීනං,
 අතිහාරං සමාදය නිරයෙ අවසීදති.
5377. න තාව භාරො පරිපුරො⁷ අලාතසංඝ මහීපති,
 ආචීනාති ච තං පාපං යෙන ගච්ජති දුග්ගතිං.
5378. පුබ්බෙවසංඝ කතං පුඤ්ඤං අලාතසංඝ මහීපති,
 තසෙසව⁸ දෙව නිසංඤෙ යඤ්ඤෙසො ලහතෙ සුඛං.
5379. ඛීයතෙවසංඝ⁹ තං පුඤ්ඤං තථාහි අගුණෙ රතො,
 උපුමග්ගං අවාහාය¹⁰ කුමමග්ගමනුධාවති.

1. පච්චිකමං දිට්ඨං - මජ්ඣං. සා.
 2. දෙවමසි - මජ්ඣං. සා.
 3. හීනදිට්ඨං - සා. හීනදිට්ඨී - මජ්ඣං.
 4. අපාපිතං - මජ්ඣං.
 5. වීදුසෙතති බහු පජා - මජ්ඣං.
 6. අඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
 7. පතිපුරො - මජ්ඣං.
 8. තසෙසව - මජ්ඣං. සා.
 9. වසංඝ - මජ්ඣං. සා.
 10. අවහාය - මජ්ඣං. අපාහාය - සිමු.

5369. යමෙක් අඤානයන් සෙවුනේ වෙයි ද හේ අඤාන භාවයට මැ පැමිණෙයි යනු මා විසින් පෙර අසන ලද්දේ ම ය. මෙය වනාහි දැන් ඇස් හවුචෙහි දක්නා ලදී.

5370. යම් පරිදි මංවුළා වූයෙක් මංවුළා වුවකු කරා එළැඹ අතිශයින් මුළා වේ ද එසෙයින් දෘෂ්ටිමුඛයා ද අතිශයින් මුළාවට පැමිණෙයි. (දෙවියන් වහන්ස,) අලාභ සෙනෙවියා ද බීජක දසයා ද (ගුණ නුවටා කරා එළැඹ,) මුළා වන්නට සුදුසු වෙත්.

5371. දේවියන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ වූකලී නුවණැතියහ, එහෙයින් ධිරයහ, අරත්ථානරත්ථ දැනුමෙහි සමරත්ථයහ. කීසෙයින් බාලයන් හා සදාශ ව ලාමක දෘෂ්ටියට පැමිණියහු ද?

5372. ඉදින් සංසාරමාර්ගයෙන් ශුද්ධිය වේ නම් ගුණ නුවටාගේ පැවිද්ද නිරරත්ථක යැ. දිලියෙන ගීන්තට පනන පළභැටියකු සෙයින් අතිශයින් මුළා වූයේ නත්තභාවයට පැමිණියේ ය.

5373. සංසාරයෙන් ශුද්ධිය වේ ය යි පළමු මැ මීසදිටු ගත් බොහෝ ජනයෝ නො දන්නාහු කර්මය ද කර්මඵලය ද නසති. ඔවුන් විසින් පළමු මැ ගන්නා ලද පරාජයග්‍රාහය වරදවා ගන්නා ලද මැ වෙයි. ඔහු (බිලිය ගිලෑ සිටි) මසකු බිලියෙන් (මුදවාලියැ නොහැක්කා) සේ අනර්ථයෙන් මුදවාලියැ නො හැකි වෙති.

5374. මහරජාණෙනි, ඔබට වැඩ පිණිය උපමාවක් කියමි. මෙ-ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත පුරුෂයෝ උපමායෙනුදු අර්ථය දැනගනිත්.

5375. යම් පරිදි වෙළෙඳුන්ගේ නැවක් අපමණ වූ බර ගෙනයන්නී අධික වූ වස්තූභාරය ගෙන සයුරෙහි ගැලේ ද,

5376. එසෙයින් මැ මිනිසෙක් අකුශලය මදින් මද රැස් කරනුයේ අධික වූ අකුශලභාරය ගෙන නිරයෙහි ගැලෙයි.

5377. මිනිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියාගේ (ගොසානක) අකුශල-භාරය තව නො පිරුණේයැ. හේ යම් පාපයෙකින් දුගතියට යේ ද ඒ පාපකර්මය රැස්කරන්නේ ද වෙයි.

5378. මිනිපල්කුමනි, අලාභ සෙනෙවියා විසින් සුර්වභවයෙහි ම කරනලද (පුෂ්පපුජා සංඛ්‍යාත) යම් පිනක් ඇද්ද දේවයිනි, මේ තෙමේ මෙකල යම් සුවයක් විඳී නම් මේ ඒ කුශලායාගේ විපාක යැ.

5379. ඔහුගේ ඒ පින ගෙවියේ මැ ය. ඒ එසේ මැ යි. අකුශල-යෙහි ඇලුණු හේ සාඤ්ච වූ කුශලමාර්ගය හැරපියා අකුශලමාර්ගයෙහි යෙයි.

5380. තුලා යථා පග්ගභිතා ඔභිතෙ තුලමණ්ඩලෙ,
උත්තමෙති තුලාසීසං භාරෙ ඔරොපිතෙ සති.
5381. එවමෙව නරො පුඤ්ඤං ථොකථොකමි ආචිතං,
සග්ගාතිමානො දුසොච ඛිජකො සාතවෙ¹ රතො.
5382. යඤ්ඤස්² ඛිජකො දුසො දුක්ඛං පසසති අත්තති,
පුඛෙඛ තඤ්ඤස්³ කතං පාපං තමෙසො පටිසෙවති.
5383. ඛියතෙචසස තං පාපං තථාභි විනයෙ රතො,
කසසපඤ්ඤා සමාපස් මාහෙච්චපපථ⁴ මාගමා.
5384. යං යං භි රාජ භජති සතං වා යදි වා අසං,
සීලවනතං විසීලං වා වසං තසෙසව ගචජති.
5385. යාදිසං කරුතෙ මිත්තං යාදිසඤ්චපසෙවති,
සොපි තාදිසකො භොති සභවාසො භි තාදියො.
5386. සෙවමානො සෙවමානං සමුච්චෙධා සමුච්චිසං පරං,
සරො දිඤ්ඤා⁵ කලාපංච අලික්කමුපලිමපති
උපලෙපභයා⁶ ධිරො නෙව පාපසඛා සියා.
5387. සුතිමච්චං කුසග්ගෙන යො නරො උපනඤ්ඤති,
කුසාපි සුති වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
5388. තගරඤ්ඤා⁷ පලාසෙන යො නරො උපනඤ්ඤති,
පක්කාපි සුරභි වායනති එවං ධිරුපසෙවනා.
5389. තසමා පලපුටසෙසව⁸ ඤ්ඤා සමපාක⁹ මත්තනො,
අසනෙන නොපසෙවෙයා සනෙන සෙවෙයා පණ්ඩිතො
අසනො නිරයං නෙතති සනො පාපෙතති සුග්ගතිං.
5390. අභමි ජාතියො සත්ත සරෙ සංසරිතත්තනො,
අනාගතාපි සනෙච යා ගමීසසං ඉතො චුතා.

1. සාධවෙ - මජ්ඣ.
2. යමජ්ඣ - මජ්ඣ. සා. වී.
3. චසස - මජ්ඣ. වසස - සා.
4. මහෙච්චපපථ - මජ්ඣ.
5. දුච්චෙධා - මජ්ඣ. සා.
6. උපලිමප - මජ්ඣ.
7. තගරඤ්ඤා - මජ්ඣ.
8. පක්කපුටසෙසව - මජ්ඣ.
9. සපාක - මජ්ඣ.

5380. යමිසේ දැඩිව ගන්නාලද තරාදිය භාණ්ඩ ගැනීම පිණිස තුලා තැටිය එල්වා තැබූ කලහි බඩු නගන ලද්දේ පහතට බසි ද බැහැර කළ කල්හි තුලාහිස උඩට නහී ද,

5381. එසෙයින් ම මිනිසා කුශලය මඳින් මඳ රැස් කරනුයේ ස්වර්ගයට පමුණුවන කුශලයෙහි ඇලුණු බීජක දසයා මෙන් මධුර විපාක ඇති කුශලයෙහි මැ ඇලුණේ වෙයි.

5382. දැන් බීජක දසයා තමා කෙරෙහි යම් දුකක් දකී ද ඔහු විසින් පෙර කළ යම් (ආක්‍රොෂ) පාපයෙක් වී නම් මේ තෙමේ ඒ පාපඵලය වීදී.

5383. ඔහුගේ ඒ පාපය ගෙවී යේ මැ ය. එතෙකුදුවත් ආචාර-විනයෙහි ඇලුණු නුඹ වහන්සේ කාශ්‍යප ගොත්‍ර ඇති ආරීවකයා කරා එළැඹ අකුශලමාර්ගයට නහමක් යේවා.

5384. මහරජාණෙනි, සත්පුරුෂ වූ හෝ අසත්පුරුෂ වූ හෝ සිල්වත් වූ හෝ දුශ්ශීල වූ හෝ යම් යම් එකකු සෙවුණේ ද හේ ඔහුගේ මැ වසෙයට පැමිණෙයි.

5385. යමෙක් යම් බදු (පුභුලකු) මිතුරු කෙරේ ද යම් බදු වුවකු සෙවුනේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් එබදු වූයේ වෙයි. සහවාසය එබදු මැ යි.

5386. විය පෙවූ සරයෙක් හියවුරෙහි බහාලන ලද්දේ හියවුර වියයෙන් ආලිජන වන්තා සේ පාපමිත්‍රයා පාපයෙන් පහස්නා ලද්දේ තමා සේවනය කරන අන්‍යයා ද (පාපයෙන්) තවරයි. (තමා හා සම අදහස් ඇත්තකු කෙරෙයි සේ යි.) නුවණැති පුරුෂ පාපයෙන් තැවැරෙන බියෙන් පාපමිත්‍රයන් ඇත්තෙක් නො වන්නේ යැ.

5387. යම් මිනිසෙක් කුණු මස් කුසතණයෙන් බඳී ද (එයින්) කුස නණ ද කුණුගඳ හමයි. බාලයන් සේවනය ද එ බදු යි.

5388. යම් මිනිසෙක් කුටුලා කොළපතෙකින් බඳී නම් ඒ කොළ පත ද සුවඳ විහිදුවයි. පණ්ඩිතජන සේවනය ද එ බදු යි.

5389. එහෙයින් පත්‍රපුටයාගේ සුවඳ විහිදීම මෙන් (පණ්ඩිත සේවන යෙන්) තමාගේ ඥාන පරිපාකය දැන පණ්ඩිත පුරුෂ අසත්පුරුෂයන් නො සෙවුනේ යැ. සත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ යැ. අසත්පුරුෂයෝ (තමා සෙවුනහු) නිරයට පමුණුවති. සත්පුරුෂයෝ සුගතියට පමුණුවත්.

5390. දේවයන් වහන්ස, මම ද තමා විසින් සැරිසරන ලද ජාති සතක් සිහිකරමි. මෙයින් සැවැ යායුතු වූ අනාගත වූ ද සත් ජාතියක් මැ සිහිකරමි.

5391. යා මෙ සා සන්නථී ජාති අහු පුබ්බෙ ජනාධිප,
කම්මාරපුතො මගධෙසු අහු රාජගහෙ පුරෙ.
5392. පාපං සභායං ආගම්ම බහුං පාපං කතං මයා,
පරදරසස හෙයෙනො වර්ලහ අමරා විය.
5393. තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා හසම්ච්ඡතොව පාවකො,
අථ අඤ්ඤභි කම්මෙහි අජායිං වංසභුමියං.
5394. කොසල්ලියං සෙට්ඨිකුලෙ ඉදෙධි ඒතෙ මහද්ධිනෙ,
එකපුතො මහාරාජ නිව්චං සක්කතපුජිතො.
5395. තත්ථ ඒතං අසෙවිසසං සභායං සාතවෙ¹ රතං,
පණ්ඩිතං සුතසම්පන්නං සො මං අනෙඤ්ඤිතිවෙසයි.
5396. වාතුද්දසිං පඤ්ඤසිං බහුං රතභිමුපාවසිං,²
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා නිධිව උදකතතිකෙ.
5397. අථ පාපානං කම්මානං යමෙතං මගධෙ කතං
එලං පරියාගමං පච්ඡා භුක්ඛා දුට්ඨවිසං යථා.
5398. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ රොරුචෙ නිරයෙ වීරං,
සකම්මිනා³ අපච්චිසසං තං සරං න සුඛං ලහෙ,
5399. බහුවසසගණෙ තත්ථ ඛෙපධික්ඛා බහුං දුඛං,
හෙණ්ණිකච්ච⁴ අහුං රාජ ඡකලො⁵ උඤ්ඤිතථලො.
5400. සාතපුතො මයා චුක්ඛා පිට්ඨියා ව රචෙන ව,
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5401. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ කපි ආසිං බ්‍රහ්මාවනෙ,
නිලිව්ඡිත⁶ එලොයෙව සුච්චෙන පගබ්බිනා.
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.
5402. තතො චුක්ඛාහං වෙදෙහ දසණ්ණසු⁷, පසු අහුං,
නිලව්ඡිතො ජවෙ හද්‍රො යොග්ගං චුක්ඛං වීරං මයා;
තසස කම්මසස නිසසනෙ පරදරගමනසස මෙ.

1. සාධවෙ - මජ්ඣං.
2. මුපාවසි - මජ්ඣං.
3. පරියාගමං - මජ්ඣං.
4. සකම්මිනා - මජ්ඣං, සා.
5. හිනනාගතො - මජ්ඣං, සා.
6. ඡකලො - මජ්ඣං, සා.
7. නිලව්ඡිත - මජ්ඣං, සා; නිලව්ඡිත - වී. නිලව්ඡිත - සු.
8. අසනෙසු - මජ්ඣං.

5391. ජනාධිපති රජතුමනි, පෙර මාගේ යම් සත්වැනි ජාතියක් වූ ද, එකල මගධ රට රජගහ නුවර තරහල් පුත් වීම්.

5392. මා විසින් පවිටු මිතුරකු නිසා බොහෝ පව් කරන ලද, පරදරා-වන් වෙහෙසමින් අපි නො මැරෙකුවත් මෙන් හැසුරුවනමහ.

5393. රැස්කරනලද ඒ කර්මය හළයෙන් වැසුණු ගිනිඅඟුරක් සෙයින් නිහිත වූ සිටියේ යැ. ඉක්බිති අන්‍ය කර්මයකින් වංසරට උපන්මි.

5394. මගරජාණෙනි, කොසඹානුවර සමාද්ධ වූ සම්පත්තියෙන් ආභ්‍ය වූ මහත් ධන ඇති සිටු කුලයෙකැ නිතර පුජාසත්කාර ඇති එක මැ පුත් වීම්.

5395. එහි පණ්ඩිත වූ ඇසුපිරු තැන් ඇති යහපත් ක්‍රියාවන්හි ඇලුණු මිත්‍රයකු සහාය වශයෙන් ඇසුරු කෙළෙමි. හෙතෙම මා කුශලකර්මයෙහි පිහිටුවිය.

5396. බොහෝ කුසුවක් පසළොස්වක් දිනයන්හි පෙහෙවස් වියිමි. ඒ කර්මය ජලාන්තයක පිහිටි නිධානයක් මෙන් වැසී සිටියේ ය.

5397. වැළී, මා සතු පව්කම් අතුරෙන් මගධයෙහි දී කළ යම් මේ පරදරපේවන කර්මයක් වේ ද ඒ (කර්මයාගේ) විපාකය අනුභව කළ නපුරු විෂක් මෙන් මා වෙත එළැඹියේ ය.

5398. වේදේහ (රජාණෙනි) මම එයින් සැවැ සිය පව්කම් හේතුවෙන් රොරව නරකයෙහි බොහෝ කලක් පැසුණෙමි. එය සිහි කරන්නෙමි (සිතට) සැපක් නො ලබමි.

5399. මගරජාණෙනි, එහි බොහෝ වර්ෂ ගණනක් මුළුල්ලෙහි බොහෝ දුක් ගෙවා හෙණ්ණාකට දේශයෙහි බීජෝද්ධරණය කරන ලද එළුවෙක් වීම්.

5400. මා විසින් පිටින් ද පියෙන් ද ඇමැතිපුත්තු උසුලනලදහ. (මේ සියල්ල) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකය යි.

5401. වේදේහයෙනි, එයින් වූක වූ මම මහවනයෙහි වඳුරෙක් වීම්. (එහිදු) ප්‍රභේද වූ ප්‍රධාන වානරයා විසින් උපුටන ලද එල (බීජ) ඇත්තෙමි වීම්. එ ද මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5402. වේදේහයෙනි, එයින් වූක වූ මම දසණ්ණ ජනපදයෙහි ගොනෙක් වීම්. (එහි දු,) උපුටන ලද බීජ ඇත්තෙමි ජවයෙහි යහපත් වීම්. මා විසින් (එහි) බොහෝ කලක් විය (බර) උසුලනලදී. (එ ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5403. තතො චුත්තාහං වෙදෙහ වජ්ජි සු කුලමාගමා,
නෙවිජ්ඣී න පුමා ආයිං මනුසසතෙහ සුදුරුලෙහ,
තස්ස කමමස්ස නිස්සන්දෙ පරදරගමනස්ස මෙ.
5404. තතො චුත්තාහං වෙදෙහ අජායිං නන්දනෙ වනෙ,
භවනෙ තාවතිංසාහං අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී.
5405. විචිත්තවජ්ජාහරණං ආමුක්ඛමණිකුණධලා,
කුසලා න චිච්චිතස්ස සක්කස්ස පරිවාරිකා.
5406. තත්ථ ධීතාහං වෙදෙහ සරාමී ජාතියො ඉමා,
අනාගතෙපි සතෙතව යා ගමීස්සං ඉතො චුත්තා.
5407. පරියාගතනතං කුසලං යං මෙ කොසඬියං කතං,
දෙවෙ වෙව මනුසෙස ව සන්ධාවීස්සං ඉතො චුත්තා.
5408. සත්ත ජච්චො¹ මහාරාජ නිච්චං සක්කතපුජ්ජතා,
ථීභාවාපි² න මුච්චිස්සං ජට්ඨානී ගතියො ඉමා.
5409. සත්තමී ව ගතී දෙව දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤිකො,
පුම දෙවො භවීස්සාමී දෙවකායසම්මුක්තමො.³
5410. අජ්ජාපි සන්තානමයං මාලං ගජේනඤ්ඤි නන්දනෙ,
දෙවපුත්තො ජච්චො නාම යො මෙ මාලං පට්ඨිජ්ජති.
5411. මුහුත්තො විය සො දිබ්බො ඉමානි වස්සානි සොළස,
රක්ඤ්ඤිවො ව සො දිබ්බො මානුසිං සරදෙසනං.
5412. ඉති කමමානි අනෙවනති අසඤ්ඤියායාපි ජාතියො,
කල්‍යාණං යදි වා පාපං නභී කමමං පනස්සති.
5413. යො ඉච්චෙජ පුරිසො හොතුං ජාතීජාතීං පුනප්පුනං,
පරදරං විචජ්ජෙය්‍ය ධොතපාදෙව කඤ්ඤමං.
5414. යා ඉච්චෙජ පුරිසො හොතුං ජාතීජාතීං පුනප්පුනං,
සාමිකං අපවායෙය්‍ය ඉන්ද්‍රංව පරිවාරිකා.
5415. යො ඉච්චෙජ දිබ්බහොගස්ඤ්ඤි දිබ්බං ආයුං යසං සුඛං,
පාපානී පරිචජේජ්ජතා තිව්ඨං ධම්මමාවරෙ.

1. ජච්චො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. ඉච්චො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පුමාදෙවො - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

5403. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම වජ්ජ ජනපදයෙහි කුලයකට (උන්පත්ති වශයෙන්) පැමිණියෙමි. අතීශයින් දුර්ලභ වූ මනුෂ්‍යාත්මයෙහි ස්ත්‍රියක් ද නො වීම්. පුරුෂයෙක් ද නො වීම්. (නපුංසක වීම්. එය ද) මාගේ ඒ පරදරගමන කර්මයාගේ විපාකයෙකි.

5404. වේදේහයෙනි, එයින් ව්‍යුහ වූ මම තවතිසා භවනයෙහි නන්දන වනයෙහි කැමැති කැමැති වෙස් ගැනීමට සමර්ථ වූ අස්සරාවක් වැ උපන්මි.

5405. විසිතුරු වස්ත්‍ර හා ආභරණ ඇත්ති පැළැඳි මිණි කොඩොල් ඇත්ති නාත්‍යගීතයෙහි දක්ෂ වූවා ශක්‍රයාගේ භායභාවක් වීම්.

5406. වේදේහයෙනි, එහි සිටි මම මේ (යට කියන ලද) ජාතීන් සිහි කෙළෙමි. මෙයින් ව්‍යුහ වැ යම් තැනකට යන්නෙමි ද ඒ අනාගත ජාති සතක් ද සිහි කෙළෙමි.

5407. කොසඹැනුවර දී මා විසින් යම් කුශලයක් කරනලද ද එය නමාගේ වාරයෙන් විපාක දීමට එළැඹියේ ය. මෙයින් ව්‍යුහ වූ මම දෙව ලොව ද මිනිස් ලොව ද සැරිසරන්නෙමි.

5408. මහරජ, මෙසේ සත්ජාතියෙක නිතර පූජා සත්කාර කරන ලද්දී වෙමි. (යට කී) ජාති සයෙහි ස්ත්‍රීභාවයෙන් නො මිදුණෙමි.

5409. දේවයන් වහන්ස. සත්වැනි ගතියෙහි දෙවියන් අතර උතුම් වූ මහත් සාද්ධි ඇති පුරුෂදෙව වූ දිව්‍ය සුත්‍රයෙක් වන්නෙමි.

5410. අද ද නන්දන උයනෙහි (මාගේ පරිවාර දිව්‍යස්ත්‍රීහු) (එකතො-වණට ආදී වශයෙන්) රැස් කළ මල් (මා සඳහා) ගොතන්නාහ. ජව නම් වූ දිව්‍යසුත්‍රයෙක් මා සඳහා (ගසින්) වැටෙන මල් පිළිගනී ද (හේ මාගේ සැමියා යි.)

5411. යම් මේ (ගත වූ) සොළොස් වසක් වේ ද එය දෙවලොව ඇසිල්ලක් මෙනි. මිනිස් ගණනින් සියක් වසක් (තවතිසා) දෙවලොව එක් රැ දවලෙකි. (එක් දවසෙකි.)

5412. මෙසේ නො ගිණිය හැකි ජාතියෙකැ පවා කර්මයෝ (සත්වයා) අනුව යෙති. කුශල වූ හෝ අකුශල වූ හෝ කර්මය (විපාක නොදී) නො නස්නේ ය. (මේ අපරාපරියවේදනීය කර්මය යි.)

5413. යමෙක් මතු මතු ජාතීන්හි පුනපුනා පුරුෂයකු වීමට කැමැත්තේ නම් දෙවූ පා ඇත්තකු මධ (දුරු කරන්නා සේ) පරදර කර්මය දුරු කරන්නේ ය.

5414. යම් ස්ත්‍රියක් මතු මතු ජාතීන්හි පුනපුනා පුරුෂයකු වන්නට රිසි වේ නම් පරිවාරිකාවන් ඉන්ද්‍රයාහට (අත් පා මෙහෙ කරන්නා) මෙන් සිය සැමියාට අත් පා මෙහෙ කරන්නේ ය.

5415. යමෙක් දිව්‍ය භොග ද දිව්‍ය ආයුෂ්‍ය යසස හා සුව ද කැමැත්තේ නම් පව දුරු කොට ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5416. කායෙන වාචා මනසා අපමනො විවකකිණො,
අනතො හොති අකාය ඉතී වා යදි වා පුමා.
5417. යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ
යසසුඤ්ඤා සබ්බසමනතහොගා,
අසංසයං තෙහි පුරෙ සුවිණ්ණං,
කම්මසසකායෙ පුට්ඨ සබ්බසතො.
5418. ඉඛ්ඛානුවිනොනයි සයම්පි දෙව
කුතො නිදනා තෙ ඉමා ජනිඤ්ඤ,
යා තෙ ඉමා අවජරාසනතිකාසා
අලබ්ඛතා කඤ්ඤනජාලජතො.
5419. ඉච්චවං පිතරං කඤ්ඤා රුජා තොසෙයි අබ්ඛතිං,
මුලුහසස මහමාවිකති ධම්මකකායි සුබ්බතා.
5420. අථාගමා බුහම්ලොකා නාරදෙ මානුසිං¹ පජං,
ජමබ්බදීපං අවෙකකිණො අඤ්ඤ² රාජානමබ්ඛතිං.
5421. තතො පතිට්ඨා පාසාදෙ වෙදෙහසස පුරුක්කො,³
තඤ්ඤ දීඨවා අනුපපතං රුජා ඉසිමවඤ්ඤ.
5422. අථාසනමහා ඔරුඤ්ඤ රාජා ව්‍යමහිතමානසො,
නාරදං පරිපුච්ඡොනො ඉදං වචනමබ්බවි.
5423. කුතො හු ආගච්ඡයි දෙවවණ්ණි
ඔහාසයං සංවරිං වඤ්ඤොව,
අකකාභී මෙ පුච්ඡිතො නාමගොතං
කථං තං ජානනති මනුසසලොකෙ.
5424. අහං හි දෙවතො ඉද්දති ඵමී
ඔහාසයං සංවරිං⁴ වඤ්ඤොව,
අකකාභී තෙ පුච්ඡිතො නාමගොතං
ජානනති මං නාරදෙ කසසපො ව.⁵
5425. අවජරියරුපං⁶ වත⁷ යාදිසඤ්ඤ
වෙහාසයං ගච්ඡයි තිට්ඨයි ව,
පුච්ඡාමී තං නාරද ඵතමක්ථං
අථ කෙන වණ්ණෙන තවායමීඤ්ඤි.

1. මානුසං - මජ්ඣං.
2. අඤ්ඤා - මජ්ඣං; අඤ්ඤ - සා.
3. පුරුක්කො - මජ්ඣං, සා, වී.
4. සබ්බදීපා - මජ්ඣං, සා.
5. වාභී - මජ්ඣං, සා.
6. අවජරරුපං - මජ්ඣං.
7. තච - මජ්ඣං, සා.

5416. නුවණැති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් කයින් වචසින් මනසින් නො පමා වී නම් (එය) තමහට වැඩ පිණිය වෙයි.

5417. මේ සත්වලෝකයෙහි යසස් ඇති පරිපූර්ණ සියලු හෝග ඇති යම් කිසි මිනිස් කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුන් විසින් නිසැක ව ම පෙරපින් කරන ලද්දේ ය. නානා ප්‍රකාර වූ සියලු සත්වයෝ කර්මය ස්වකීය කොට ඇත්තාහ.

5418. දේවයන් වහන්ස, තමා ද සිතනු මැනැවැ. ජනෙන්ද්‍රය, (රජ්ජරුවන් වහන්ස,) අස්සරාවන් හා සමාන වූ අලංකාර වූ රන්දැලින් වසන ලද්ද වූ ඔබගේ යම් මේ (සොළොස් දහසක්) ස්ත්‍රීහු කුමකින් හටගත්තාහු ද?

5419. සුන්දර වුන ඇති රූපා නම් කුණා තොමෝ මෙ පරිද්දෙන් පිය වූ අභිගානී රජු තුටු කරවූ, මුළා වූ රජුට (යහපත්) මග කිවූ, ධර්මය පැවැසූ.

5420. ඉක්බිති නාරද නම බ්‍රහ්ම තෙම දඹදිව බලන්නේ අභිගානී රජු දිවි. (එහෙයින්) බ්‍රහ්මලෝකයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රජාව වෙත එළැඹියේ ය.

5421. ඉක්බිති වෙදේහ රජු ඉදිරියෙහි ප්‍රාසාදය සමීපයෙහි (අභසෙහි) සිටියේ ය. පැමිණි ඔහු දැක රූපා තොමෝ (ඒ) සෘෂිවරයා වැන්ද ය.

5422. වැළි රජ බිය වූ සිත් ඇත්තේ අසුනෙන් බැස නාරද (බ්‍රහ්මයා) විවාරන්නේ මෙ වදන් කී ය:

5423. දෙවියකු බඳු ශරීරවර්ණ ඇති රාත්‍රිය හොබවන වන්ද්‍රයා වැනි වූ (තෙපි) කොහි සිට ආවහුද? මා විසින් විවාරන ලද්දේ නම්ගොත් කියව. මිනිස් ලොවැ තොප කෙසේ දැනිත් ද?

5424. මම වනාහි දැන් දෙවිලොවින් එමි. රාත්‍රිය හොබවන වන්ද්‍රයා මෙන් (මෙහි හැසිරෙන්නෙමි) තොප විසින් විවාරන ලද්දේම නම්ගොත් කියමි. නමින් නාරද යි ද ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප යි ද මා දැනිත්.

5425. (තොපගේ) යම්බඳු වූ ශරීරවර්ණයක් වේ නම් එය ද තෙපි අභසෙහි යන්නහු ය, සිටිනහු ය, (යන මෙ) කරුණ ද ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයායෙකි. නාරද සෘෂිවරය, මෙ කරුණ තොප විවාරමි: කවර කරුණෙකින් තොපගේ මේ සෘද්ධිය වී ද?

5426. සච්චිකුච ධම්මො ච දමො ච වාගො
ගුණා මමෙතෙ පකතා පුරාණා,
තෙහෙව ධම්මෙති සුසෙවිතෙති
මනොජවො යෙනකාමං ගමොඝ්ඪී.¹

5427. අච්චරිය²මාවිකුචි පුඤ්ඤසිඤ්ඪීං
සවෙ හි එතෙ කිං යථා වදෙසි,
පුච්චාමී තං නාරද එතමකුං
පුට්ඨො ච මෙ සාධු වියාකරොති.

5428. පුච්චස්සු මං රාජ තවෙස අපො
යං සංසයං කුරුසෙ භූමිපාල,
අභං තං නිසංසයනං ගමෙමී.
නායෙති ඤායෙති ච හෙතුහි ච.

5429. පුච්චාමී තං නාරද එතමකුං
පුට්ඨො ච මෙ නාරද මා මුසා හණ,
අපී නු දෙවා පිතරො නු අපී
ලොකො පරො අපී ජනො යමාහු.

5430. අකොච දෙවා පිතරො ච අපී
ලොකො පරො අපී ජනො යමාහු,
කාමෙසු ගිඤ්ඨා ච නරා පමුඤා
ලොකං පරං න වීදු මොහස්සතා.

5431. අපීති වෙ නාරද සද්දහාසි
නිවෙසනං පරලොකෙ මතානං,
ඉධෙව මෙ පඤ්ඤසතානී දෙහි
දසසාමී තෙ පරලොකෙ සහසසං.

5432. දජෙජමු ධො පඤ්ඤසතානී හොතො
ජඤ්ඤමු වෙ සීලවනං වදඤ්ඤං,
ලුඤ්ඤං තං හොතං නිරයෙ වසනං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.

5433. ඉධෙව යො හොති අධම්මසීලො
පාපාවාරො³ අලසො ලුඤ්ඤකමො,
න පණ්ඩිතා තඤ්ඤී ඉණං දදන්ති
නහි ආගමො හොති තථාවිධමහා.

1. ගතොඝ්ඪී - මජ්ඣං, සා. 1.
2. අච්චර - මජ්ඣං.
3. පාපනරො - මජ්ඣං.

5426. වාක්සතභය, ත්‍රිවිධ සුවරිත ධර්මය හා ධ්‍යාන ධර්මය, ඉන්ද්‍රිය දමනය, ක්ලෙශනාශය හා දේශධර්ම පරිත්‍යාගය යන මේ ගුණයෝ මා විසින් පෙර භවයෙහි මොනොවට පුරුදු කරන ලදහ. මනාව සෙවුනාලද එ (ගුණ) ධර්ම හේතුවෙන් රිසි තැනකට යා හැකි මනොපච (ඉද්ධි බල) ඇත්තේ වෙමි.

5427. කුශලකර්මයන්ගේ එලදයක බව ආශ්චයී කොට කියන්නහු ය. ඉදින් තෙල කරුණු තොප කියන පරිදි වේ නම් නාරද තපස්වීනි, මෙ කරුණු තොප විවාරමි. විවාරන ලද්දේ මනා ලෙස මට ප්‍රකාශ කරව.

5428. භූමිපාලය, (යම් කරුණෙක්හි) යම් සැකයක් කෙරෙහි ද, මහරජ, තොපගේ ඒ කාරණය මා විවාරව. කාරණයෙන් ද, නුවණින් ද ප්‍රත්‍යයෙන් ද මම තොප නිසැක බවට පමුණුවමි.

5429. නාරද මුනිවරය, ඒ කරුණු තොප විවාරමි. නාරද මුනිවරය, මා විසින් විවාරනලද්දේ මුසා නො කියව. ජනයා යමක් කියාද (එබඳු) දෙවියෝ ඇත් ද? මව්පියෝ ඇත් ද? පරලොව ඇත් ද?

5430. (මහරජ,) ජනයා යමක් කියා ද? (එබඳු) දෙවියෝ ඇත් ම ය. මව්පියෝ ද ඇත් ම ය. පරලොව ද ඇත්තේ ම ය. කාමයන්හි ගිජු වූ මෝභයෙන් යුක්ත වූ අතිශයින් මුළා වූ දනෝ පරලොව නො දහිත්.

5431. නාරද තවුසාණෙනි, ඉදින් මළවුන් සදහා පරලොව හිවෙසක් ඇතැයි හදහවු නම් මට මෙලොව දී (කභවණු) පන්සියයක් දෙව. තොපට පරලොව දී (කභවණු) දහසක් දෙන්නෙමි.

5432. ඉදින් (තොප) සිල්වතෙක, (මහණ බමුණන්ගේ) අදහස දන්නෙකැයි දනුමෝ නම් භවත්භට (කභවණු) පන්සියයක් (පොලියට) දෙමිහ. රොදු ක්‍රියා ඇත්තා වූ නිරයෙහි වසන්නා වූ තොප(කරා එළඹ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්ලන්නේ ද?

5433. යමෙක් මෙලොව දී ම නො දහැමි ස්වභාව ඇත්තේ ද පව්වු හැසිරීම් ඇත්තේ ද අලස වූයේ ද රොදුක්‍රියා ඇත්තේ ද නුවණැත්තෝ ඔහුට ණය නො දෙත්. එබඳු තැනැත්තාගෙන් ණය ආපසු ලැබීමක් නො වේ.

5434. දකඛණ්ණ පොසං මනුජා විදිජා
 උට්ඨානකං¹ සීලවනතං වදණ්ණං,
 සයමෙව භොගෙහි නිමණ්ණයතති
 කම්මං කරිජා උනමාහරෙසි.
5435. ඉතො ගතො² දකඛසි තස්ථ රාජ
 කාකොලසඛෙහිපි කඛඨිමානං,³
 තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං
 කාකෙහි ගීජෙකිහි ව සෙණකෙහි
 සඤ්ජිතනගහනං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5436. අන්ධිතමං තස්ථ න වඤ්ජුරියා
 නිරයො සද්ද තුමුලො සොරරුපො.
 සා නෙව රතති න දිවා පඤ්ඤයති
 තථාවිඥෙ කො විචරෙ ධනාජීකො.
5437. සබලො ව සාමො ව දුවෙ සුපාණා⁴
 පචඤ්ඤායා බලිනො මහන්තා,
 බාදනති දමනති අයොමයෙහි
 ඉතො පනුණ්ණං පරලොකපත්තං.⁵
5438. තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං
 ලුද්දෙහි වාළෙහි අසමේගෙහි ව,
 සංජිතනගහනං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5439. උසුභි සත්භි සුනිසසිතාහි
 භනතති විජ්ඣනාහි ව පටුමිත්තා,
 කාඵුපකාලා නිරයමහි සොරෙ
 පුඤ්ඤ නරං දුක්ඛතකම්මකාරීං.
5440. තං භඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනතං
 කුච්ඡිසමී පසසසමී විථාලිතුදරං,
 සංජිතනගහනං රුහිරං සවනතං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.

1. උට්ඨානකං - මජ්ඣ., ස.නා.
 2. ඉතො - මජ්ඣ., ස.නා.
 3. විකසාමානං - මජ්ඣ., ස.නා.
 4. සුචාණ - මජ්ඣ., ස.නා.
 5. පහන්තං - මජ්ඣ., ස.නා.

5434. (ධනය ඉපදවීමෙහි) දක්ෂ වූ උත්සාහවත් වූ සිල්වත් වූ සත්‍ය වචන ඇති පුරුෂයා දැන (ධනවත්වූ), (තොපගේ) කර්මාන්ත කොට (අපගේ ධනය) පසුව ගෙනෙව'යි තුළු ම ධනයෙන් පවරත්.

5435. මහරජ, මෙයින් ව්‍යුත වූයේ එහි (නිරයෙහි) ලෝකවූ ඇති කපුටු සමූහයා විසින් අදිනු ලබන්නේ දක්නෙ හිය. කවුඩන් ගිපුලිභිණියන් හා උකුස්සන් විසින් කනු ලබන සිඳින ලද සිරුරු ඇති ව නිරයෙහි වෙසෙන ලේ වැගිරෙන (තොපගෙන්) පරලොව දී කවරෙක් නම් කඟවනු දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5436. එහි (ඒ ලොකාන්තරීක නරකයෙහි වක්ෂුර්වී ඥානයාගේ උත්-පත්තිය වළකන) අතිශය අන්ධකාරය ඇත්තේ ය. සඳහිරු නැත්තා හ. ඒ නිරය හැමකල්හි සන වූ අන්ධකාරයෙන් යුක්ත ය. භයානක ස්වරූප ඇත්තේ ය. (මෙහි යම් රාත්‍රියක් වෙද) ඒ රාත්‍රිය ද නැත්තේ ය. දිවා කාලය ද නො පෑනේ. එබඳු තැනෙක ධනය කැමති කවරෙක් හැසි-රෙන්නේ ද?

5437. මහත් වූ ශක්තිමත් වූ ඉතා වැඩුණු කය ඇති කඹුරුවන් වූ ද ශ්‍යාම වර්ණ වූ ද සුනඛයෝ දෙදෙනෙක් මෙලොවින් ව්‍යුත වූ පරලොව යන්නහු අයෝමය දක්වලින් කති.

5438. නිරයෙහි වෙසෙන දරුණු වූ දුෂ්ට වූ දුක් එළවන්නා වූ (ඒ) සුනඛයන් විසින් කනු ලබන සිඳිණ සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන සිහු ගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5439. සොර වූ කාලූපකාල* නම් නිරයෙහි පසම්බුරු වූ එනම් ඇති නිරයපල්ලෝ පෙර (මීසදිටු ගැනුම නම් වූ) පවිකම් කළ මිනිසාට මොනොවට නියුණු කළ හීයෙන් ද අධියටියෙන් ද පහර දෙත්. විදීම ද කෙරෙත්.

5440. නිරයෙහි (ඔබමොබ) හැසිරෙන්නා වූ කුෂෙහි ද ඇලයෙහි ද පහර දෙනු ලබන්නා වූ පළන ලද උදර ඇති සිඳුණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන තොපගෙන් පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

* කාඵෑපකාල - අට්ඨකථා, කාලාපකාල - සිංහල ජාතකපොත

5441. සන්ති උසු තොමරහෙණ්ඩ්වාලා¹
 විවිධාචුධං වසසති තස් දෙවො,
 පානති අඛාරමිවච්චිමනො
 සිලාසනී වසසති ලුද්දකමෙම.
5442. උණොභා ච වාතො නිරයමහි දුසසභො
 න තහිං සුඛං ලභති ඉහතරමු,
 තං තං විධාවනාමලෙනමාතුරං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5443. සන්ධාවමානං තං රචෙසු යුක්තං
 සපොකිභුතං² පයවිං කමනා,
 පනොදලච්චිති³ සුචොදියනං⁴
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5444. තමාරුහනාං චුරසඤ්චිතං ගිරිං
 විහිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං,
 සඤ්චිතභතතං රුහිරං සචනාං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5445. තමාරුහනං පබ්බතසන්තිකාසං
 අඛාරරාසිං ජලිතං භයානකං,
 සංදඛ්ඪගතතං⁵ කපණං රුද්දනං
 කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5446. අභිහකුචසමා උච්චා කණටකාපවිනා⁶ දුමා,
 අයොමයෙහි තිකෙඛිති නරලොහිතපාඤ්චි.
5447. තමාරුහනති නාරියො නරා ච පරදුරගු,
 වොදිතාසනති හතෙහි යමනිදෙදසකාරිති.
5448. තමාරුහනං නිරයං සිමුලිං රුහිරමක්ඛිතං,
 විදුඛ්ඪකායං විතචං ආතුරං ගාලුහවෙදනං.
5449. පසසසනං මුහුං උණං පුබ්බකමමාපරාධිකං,⁷
 දුමගෙච්චපග්ගතං⁸ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.

1. ගිණ්ඩ්වාලා - මජ්ඣං.
 2. පොකභුතං - මජ්ඣං.
 3. පනොදලච්චිති - මජ්ඣං.
 4. සුචොදියනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 5. සුදඛ්ඪගතතං
 6. කණටකානි වීනා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
 7. පුබ්බකම පරාධිකං - මජ්ඣං.
 8. දුමගෙච්චපග්ගතං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5441. ඒ නිරයෙහි අධයටි ඊ තෝමර හෙල්ල යන විවිධ ආයුධයුතු වැසි වසී, දිලියෙන අඟුරු මෙන් ගිනිදෑල් සහිත ආයුධ පවකරන්නන් මත වැටෙයි, හෙණ මෙන් ගිනි ගෙන දිලියෙන ගල් වැසි වසී.

5442. ඒ නිරයෙහි නො ඉසිලිය හැකි උණුසුම් වාතය ඇත්තේ ය. එහි අල්ප වූ ද සුවයෙක් නො ලැබේ. සැඟවෙන තැන් නැති වැ පීඩාවට පත් වූ ඒ ඒ තැන දිවෙන තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5443. රථයන්හි යොදන ලදුව දුවන්නා වූ ගින්නෙන් දිලියෙන පොළොවෙහි ඇවිදිනා වූ කෙවිටි දඬුවලින් මෙහෙයවනුලබන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) (ඒ) පරලොව දී කවරෙක් දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5444. පරලොව දී කරමුවහකින් ගැවසිගත් දුටුවන් බිය උපදවන ගින්නෙන් දිලියෙන භයානක පර්වතයට නගින්නා වූ සිඳුණු සිරුරු ඇති ලේ වැගිරෙන තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් නම් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5445. පරලොව දී ගින්නෙන් දිලෙන භයානක පර්වතයක් වැනි අඟුරුරැසට නගින්නා වූ මොනොවට දවුණු සිරුරු ඇති බැගෑපත් වැ හඬන්නා වූ තොප (තොපගෙන්) කවරෙක් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5446. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ අයොමය තියුණු කටුවලින් ගැවැසිගත් වෘක්ෂයෝ මේකුළු මෙන් ඉතා උස් වෙති.

5447. පරදරගමන පාපකර්මයෙහි යෙදුණු ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද අධයටිගත් අත් ඇති යමගේ නියෝග ඉටුකරන්නන් (යම පල්ලන්) විසින් මෙහෙයනලද්දහු ඒ රුකට නගිත්.

5448—49. නිරයෙහි ඇති ඒ ඉඹුල්ලකට නැගෙන්නා වූ ලේ වැකුණු සමින් තොර වූ කඩකඩ වූ කය ඇති පීඩිත වූ දැඩි වේදනා ඇති මොහොතක් පාසා උණුසුම් සුසුම් හෙළන පෙර කළ පව කම් නැමැති අපරාධ ඇති රුක් අගින් හා වෙළෙප් අගින් පහරනලද තොප වෙත එළඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5450. අඛතකුටසමා උච්චා අසිපතනාවිතා¹ දුමා,
අයොමයෙහි තිකෙඛහි නරලොහිතපායිහි.
5451. තමානුපතනං² අසිපතනපාදපං
අසීහි තිකෙඛහි ව ජිජ්ජමානං,³
සංජිනගතතං රුහිරං සවතනං
කො වොදයෙ පරලොකෙ සහසසං.
5452. තතො නිකඛනාහමනං⁴ තං අසිපතනනිරයා⁵ දුබ්බා,⁶
සමපතිතං වෙතරණිං⁷ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5453. බරා බාරොදිකා⁸ තතො දුග්ගා වෙතරණි නදී,
අයොපොකඛරසඤ්ජනා තිකඛපතෙහි සඤ්ජි.
5454. තත් සඤ්ජිනගතතං තං වුග්ගනං රුහිරමකඛිතං,
වෙතරඤ්ඤං⁹ අනාලමෙඛ කො තං යාවෙය්‍ය තං ධනං.
5455. වෙධාමී රුකෙඛා වීය ජිජ්ජමානො
දීසං න ජානාමී පමුලුහසඤ්ඤී,¹⁰
භයසානුතප්පාමී මහා ව¹¹ මෙ භයං
සුඛාන ගාථා¹² තව භාසිතා ඉසෙ.
5456. ආදිනෙත වාරිමජ්ඣංච දීපංවොසෙරිවණ්ණවෙ,
අඤ්ඤාතෙරව පජෙතො තං නොසී සරණං ඉසෙ.
5457. අත්ඤ්ඤ ධම්මඤ්ඤානුසාස මං ඉසෙ
අතීතමුඛා අපරාධිතං මයා,
ආචිකඛ මෙ නාරද සුද්ධිමග්ගං
යථා අහං¹³ නො නිරයෙ¹⁴ පතෙය්‍යං.
5458. යථා අහු ධතරවෙය්‍යා වෙසසාමිතො අට්ඨකො යාමතග්ගි¹⁵
උසිනනරො¹⁶ වාපි සීවි ව රාජා පරිවාරකා¹⁷ සමණබ්‍රාහ්මණානං.

1. අසිපතන, අසිපතනාවිතා - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.
2. තමානුභවනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. පභිජ්ජ - මජ්ඣං.
4. නිකඛනං පතනානං - මජ්ඣං.
5. අසිපතන විතා - මජ්ඣං.
6. දුමා - මජ්ඣං.
7. වෙතරණිං - මජ්ඣං.
8. බාරොදකා මජ්ඣං, ස්‍යා.
9. වෙතරඤ්ඤං - මජ්ඣං, ස්‍යා, වී.

10. සඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
11. මහාව මෙභයා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
12. කථා - මජ්ඣං.
13. අයං - මජ්ඣං.
14. නිරයං - මජ්ඣං.
15. යමදඤ්ඤි - ස්‍යා.
16. උසිනනරො - මජ්ඣං.
17. පරිවාරිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5450. නිරිසතුන්ගේ ලේ බොන්නා වූ තියුණු වූ අයොමය අසි-
පත්‍රයන්ගෙන් ගැවසීගත් වෘක්ෂයෝ මේසකුට මෙන් ඉතා උස්වැ සිටුනාහ.

5451. පරලොවදී තියුණු අසිපත්වලින් සිඳිනු ලබන කැපුණු සිරුරු
ඇතිවැ ලේ වගුරුවමින් ඒ අසිපත්රුක් වෙත එළඹෙන තොප (වෙත
පැමිණ) කවරෙක් (කහවණු) දහසක් ඉල්වන්නේ ද?

5452. දක් වූ ඒ අසිපත් නිරයෙන් හික්මුණු පමණෙකින් ම වෙතරණී
නදියට වැටුණු තොප වෙත එළැඹ කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5453. පරුෂ වූ කරදියෙන් යුත් රත් වූ (එහෙසින් ම) දුදුළු වූ
වෙතරණී නදිය අයොමය පොකුරු පතින් ගැවසුණි තියුණු පතින් යුතුව
ගලයි.

5454. එල්බෙන පිළිසරණක් නැති ඒ වේතරණී නදීපලයෙහි ඔසොවා
ගෙනයනුලබන කැපුණු සිරුරු ඇති ලේ තැවැරුණු තොප වෙත එළඹ
කවරෙක් ඒ ධනය ඉල්වන්නේ ද?

5455. මුනිවරය, තොප විසින් කියනලද ගාථා අසා සිඳිනුලබන
ගසක් මෙන් සැලෙමි. වෙසෙසින් මුළා වූ සිහි ඇත්තෙමි දිසාවන් නො
දනිමි. බියෙන් තැවෙමි. මාගේ බිය ඉතා මහත් ය.

5456. සෘෂිත් වහන්ස, දැවුණු කය ඇති කල්හි දිය මැදට පැමිණීම
මෙන් ද, සැබ දියපහරෙහි හෝ සයුරෙහි හෝ දිවයිනක් මෙන් ද, අඳුරෙහි
පහනක් මෙන් ද තෙපි ම අපට පිහිට වන්නහු ය.

5457. සෘෂිත් වහන්ස, අර්ත්ථයෙන් ද ධර්මයෙන් ද මට අනුශාසනා
කළ මැනව. ගීයදාව සෘ විසින් අපරාධ කරනලද. නාරද මුනිවරය,
යමිසේ මම නිරයෙහි නො වැටෙමි ද එබඳු ශුද්ධිමාර්ගය (යහළත්මහ)
මට කියනු මැනව.

5458. ධතරටඨ ය, වෙස්සාමික්ත ය, අටඨක ය, යාමතග්ගි ය,
උසින්තර ය, සිව් ය යන රජවරු යමිසේ මහණබමුණන්ට යුතුකම ඉටු
කරන්නෝ වූහු ද,

- 5459. එතෙ වඤ්ඤා ව රාජානො යෙ සක්කවිසයං¹ ගතා,
අධම්මං පරිවජේජ්ඣා ධම්මං වර මභිපති.
- 5460. අත්තභක්ඛා ව තෙ ව්‍යමෙභ සොසයනතු පුරෙ තව,
කො ජාතො කො ව තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං,
නානාරත්තානං වජ්ඣානං කො නග්ගො පරිදභෙසසති.²
- 5461. කො පජෙඤ ජත්තමාදෙති පාදුකා ව³ මුදු සුභා,
ඉති සායඤ්ඤා පාතො ව සොසයනතු පුරෙ තව.
- 5462. ජිණ්ණං පොසං ගවාසසඤ්ඤා මාසුඤ්ඤා⁴ යථා පුරෙ,
පරිභාරඤ්ඤා දජජාසි අධිකාරකතො ඛලි.
- 5463. කායො තෙ රථසඤ්ඤාතො මනොසාරථිකො ලහු,
අවිහිංසාසාරිකකෙඛා සංවිභාගපට්ඨජදෙ.
- 5464. පාදසඤ්ඤාමනෙමියො හත්ථසඤ්ඤාමපකඛරො,
කුච්ඡිසඤ්ඤාමනඛතො වාචාසඤ්ඤාමකුජතො.⁵
- 5465. සචචවාකාසමත්තඛෙතා අපෙසුඤ්ඤාසුසඤ්ඤාතො,
ගිරාසබ්ලනෙලඤ්ඤා මිත්භාණිසිලෙසිතො.
- 5466. සඤ්ඤාලොහසුසඤ්ඤාතො නිවාතඤ්ඤාලිකුඛකරො,
අත්ඤ්ඤාතොනිසාඛො⁶ සීලසංවරනක්ඛිතො.
- 5467. අකෙකාධනමනුග්ගානි ධම්මපණ්ඩරජත්තකො,
බාහුසචචමපාලඤ්ඤා⁷ ඨිත්ථිත්තමුපාධියො.

- 1. සග්ග - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 2. පරිදභිසසති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 3. කොපාභනා ව - වී.
- 4. සුඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 5. මකුජරො - මජ්ඣං.
- 6. අච්චිත්තානිසාඛො - මජ්ඣං.
- 7. සුපාලඤ්ඤා මුපාලඤ්ඤා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5459. (ධනරථයාදී) මොහු ද (එබඳු) අන් යම් රජහු ද (ධම්මයෙහි හැසිර) ශක්‍රයාගේ වීඝයට ගියාහු නම් මිහිපතිතුමනි, (එසෙයින් තෙපිද) අධර්මය දුරුකොට ධර්මයෙහි හැසිරෙව.

5460. කවරෙක් බඩසා ඇත්තේ ද කවරෙක් පිපාසා ඇත්තේ ද කවරෙක් මල්දම් රැස්තේ ද කවරෙක් වීලෙවුන් රිසි වේ ද නන්න වූ කවරෙක් නන්. පැහැයෙන් රඳනාලද වස්ත්‍ර හඳින්තේ දැ යි (කියමින්) අහරගත්අත් ඇති පුරුෂයෝ තොපගේ බවනෙහි ද පුරෙහි ද සොෂා කෙරෙත්වා.

5461. කවරෙක් මහමහ ඡත්‍ර දරන්නේ ද කවරෙක් මොළොක් වූ යහපත් පාවහන් කැමැත්තේ දැයි මෙසේ තොපගේ පුරයෙහි උදේ සවස සොෂා කෙරෙත්වා.

5462. (යමෙක්) පෙර බලවත් වූයේ කළ අධිකාර ඇත්තේ ද (රාජ-කායඝීය ඉටුකිරීම් වශයෙන් කළ උපකාර ඇත්තේ වේද) ජරාවට පත් වූ (ඒ) අමාත්‍යාදීන් ද ගව-අශ්ව ආදීන් ද පෝෂණය කරන්නේ ඔවුන් පෙර මෙන් (කර්මාන්තයන්හි) නො යොදව. (ඔවුන්ට බත් වැටුප් ආදී) පෙරහර ද දෙව.

5463. (මහරජ,) තොපගේ කය රියක් වැන්න. (එහි) සැහැල්ලු වූ මනස ම රියදුරු යැ. අවිහිංසා නමැති මනා කොට නිමවන ලද අකුරු ඇත්තේ ය. බෙද වැළඳීම ම රථපරිවාර වෙයි.

5464. පාදසංයමය එහි නිමවළලු යැ. හස්ත සංයම නමැති වෙහෙලි පත් ඇත්තේ ය. පමණ දූන වැළඳීම නමැති තෙල් ගැල්වීම් ඇත්තේ ය. වාක්සංයම නමැති නිහඬබව වෙයි.

5465. සත්‍යවාක්‍ය නමැති පිරිපුන් අවයව ඇත්තේ ය. කේලාම් නො කීම නමැති මනා සටහන් ඇත්තේ ය. මටසිලවූ වචන නමැති නිදෙස් රථාඩන ඇත්තේ ය. පමණ දූන බිණීම නමැති බඳනා ලාවු ඇත්තේ ය.

5466. ශ්‍රද්ධාව හා අලොභය නමැති මනා අලඬිකාරයෙන් යුක්ත ය. යටත් පැවතුම් හා ආදිලිබැඳීම් සංඛ්‍යාත (රිය දෙපස) කිඹුල්තලු ඇත්තේ ය. නො දැඩිබව නමැති නැමුණු රියහිස ඇත්තේ ය. සිලසංවර නමැති රහුණ ඇත්තේ ය.

5467. ක්‍රොධ නො කිරීම නමැති නො හැකිලීම් ඇත්තේ ය. දශ කුලඟධර්ම නමැති සේසතින් යුක්ත ය. බොහෝ ඇසුරිලු තැන් ඇති බව නමැති ආධාරක පුවරු (පිටාවු) ඇත්තේ ය. (අටලෝ දහමින් නො සැලෙන බැවින්) මනාව පිහිටි සිත් නමැති සිහසුන් හෝ උඩ ඇතිරි ඇත්තේ ය.

5468. කාලඤ්ඤනාවිඤ්ඤාසාරො වෙසාරජ්ජනිදණ්ඩකො,
නිවානවුත්ති යොක්කකො¹ අනතිමානසුගො උහු.

5469. අලීනවිඤ්ඤාසාරො² වද්ධසෙවීරජොහනො,³
සතිපතොදෙ ධිරසස ධිති යොගො ච රසමියො.

5470. මනො දනතපථඤ්ඤි⁴ සමදනොහි වාහිහි,⁵
ඉච්ඤා ලොහො ච කුමමග්ගො උජ්ජමග්ගො ච සඤ්ඤමො.

5471. රූපෙ සඤ්ඤ රසෙ ගඤ්ඤ වාහනසස පධාවනො,
පඤ්ඤ ආකොට්ඨී රාජ තඤ්ඤ අභතාව සාරථී.

5472. සවෙ එනෙන යානෙන සමචරියා දළො ධිති,
සබ්බකාමසුභො රාජ න ජාතු නිරයං වජෙ.

5473. අලාමො දෙවදකොසි සුනාමො ආසි හඳුඪී,
විජයො සාරිපුත්තොසි මොග්ගලලාමොසි බිජකො.

5474. සුනකඛකො ලිච්චිපුත්තො ගුණො ආසි අවෙලකො,
ආනඤ්ඤ ච රූපා⁶ ආසි යා රාජානං පසාදසී.

5475. උරුවෙලකසසපො රාජා පාපදිට්ඨි තද අහු,
මහාබ්‍රහ්මා බොධිසත්තො එවං ධාරෙථ ජාතකනති.

මහානාරදකසුපජාතකං සතතමං.

1. යොගකර්මිණා - මජ්ඣං.
 2. සන්ධාරො - මජ්ඣං.
 3. බුද්ධිසෙවී - මජ්ඣං.
 4. දනං පථං නෙති - මජ්ඣං.
 5. වාහිහි - මජ්ඣං.
 6. යා - මජ්ඣං.

5468. කල්දූන කරනලද කුසලින් යුත් වූ සිත් නමැති සාරයෙන් යුක්තය, විසාරදබව (බුහුටිබව) නමැති ත්‍රිදණ්ඩයෙන් යුක්ත ය, යටත් පැවතුම් නමැති යොත් ඇත්තේ ය, අධිකමාන නො කිරීම නමැති සැහැල්ලු වියදඹු ඇත්තේ ය.

5469. නො පසුබස්නා සිත් නමැති ඇතිරි ඇත්තේ ය. නුවණැති වෘද්ධයන් සෙවීමෙන් නසනලද රජස් ඇත්තේ ය. පණ්ඩිත වූ නොපගේ සිහි නමැති කැපීටි ඇත්තේ ය, (නො සිදි පවත්නා) වියඝිය ද (හිත ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදීම නම් වූ) යෝගය ද රහැණ වෙයි.

5470. මොනොවට දූමුණු අසුන්ගෙන් යුත් (රියක් මෙන් තොප ගේ) දූමුණු සිත යහපත් මහ අනුව යෙයි. (නො ලද දෑ පැතීම නම් වූ) ඉව්ඡාව ද (ලද දෑයෙහි) ලෝභය ද නො මග නම් වෙයි. සිලසංයමය ම සුමග වෙයි.

5471. රූප ශබ්ද ගන්ධ රසයන් කරා දිවෙන (තොපගේ කය නමැති) වාහනයාගේ (ලොභාදී අකුසලධර්ම නමැති අශ්වයන් වැළකීම සඳහා) පහරදීම කරන්නී ප්‍රඥාවයි. මහරජ, එහි තෙමේ මැ රියැදුරු වෙයි.

5472. මහරජ, යම්හෙයකින් මේ යානය කැමැති සම්පත් දෙන්නේ ද (එහෙයින් යමකුගේ) සමවරියාවත් නො පසුබස්නා වියඝියත් දැඩි වූයේ ද හෙතෙම මේ යානයෙන් ඒකාන්තයෙන් කිසිකලෙකත් නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය.

5473. (මෙකල) දේවදත්ත (එකල) අලාත විය. හද්දච්චි (හද්දිය තෙරුන් වහන්සේ) සුනාම නම් (ඇමති) විය. සැරියුත් තෙරණුවෝ විජය නම් ඇමති වූහ. මුගලන් තෙරණුවෝ බීජක නම් වූහ.

5474. සුනාමත්ත ලිච්ඡවිපුත්‍ර ගුණ නම් අවෙලක විය. යම් රජ දුවක් රජු පැහැද වූ ද ඒ රූපා නම් රජ දු ආනන්ද තෙරණුවෝ ය.

5475. උරුවෙලකස්සප තෙරුන් වහන්සේ එකල පාපදාෂ්ටිගත් රජ වූහ. බොධිසත්වයෝ (නාරද නම්) මහාබ්‍රහ්ම වූහ. මෙසේ (මේ) ජාතකය දරවු.

සත්වැනි මහා නාරද කාශ්‍යප ජාතක යි

8. විදුරජාතකං

- 5476. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං
න කුජ්ඣති සප්පරියො කදවි,
කුඤ්ඤොපි යො නාවිකරොති කොපං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5477. උඤ්ඤරො යො සහනෙ ජීසව්ජං
දනොතා තපස්සි මිතපාණභොජනො,
ආහාරහෙතු න කරොති පාපං
තං ඉව නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5478. බිඬං රතිං විප්පජ්ඣෙඤ්ඤි ඛබ්බං
න වාලිකං භාසති කිඤ්චි ලොකෙ,
විභුසනට්ඨානා වීරතො මෙථුනසමා
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5479. පරිග්ගහං ලොභධම්මඤ්ඤි සබ්බං
යෙ වෙ පරිඤ්ඤාය පරිච්චජනති,
දන්තං ධීතතං අමමං නිරාසං
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
- 5480. පුච්ඡාම කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
ගාථාසු නො වීඤ්ඤාහො අඤ්ඤි ජානො,
ජිඤ්ඤා කඛබ්බං විවිකිච්ඡිතානි
තයජ්ජ කඛබ්බං විතරෙමු සබ්බෙ.
- 5481. යෙ පණ්ඩිතා අඤ්ඤාසා භවතති
භාසතති තෙ යොනියො තස්ස කාලෙ,
කල්පනු ගාථානං අභාසිතානං
අඤ්ඤා නයෙයස්සං කුසලා ජනිඤ්ඤ.
- 5482. කල්පං භවෙ භාසති නාගරාජා
කල්පං පන ගරුලො වෙනතෙයොසා,
ගඤ්ඤාඛරාජා පන කිං වදෙති
කල්පං පන කුරුතං රාජසෙට්ඨො.
- 5483. ඛතතිං භවෙ භාසති නාගරාජා
අප්පාහාරං ගරුලො වෙනතෙයොසා,
ගඤ්ඤාඛරාජා රතිවිප්පහානං
අකිඤ්ඤානං කුරුතං රාජසෙට්ඨො.

8. විධුර ජාතකය

5476. (වරුණ නා රජ) සත්පුරුෂ වූ යමෙක් කිපියයුත්තභූ කෙරෙහි නො කිපේ ද කිසිකලෙකත් කෝප නො කරන්නේ ද යමෙක් කිපියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5477. (ගුරුළු රජ) මද අහර ඇති යමෙක් සාහිනි ඉවසා ද, ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් හා තවුස් ගුණෙන් යුතුවූයේ පමණ දැන ආහාර පාන වළඳා ද, සාහින්න හේතුකොට පාපක්‍රියා නො කෙරේ ද ඒ මිනිසා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5478. (සක්දෙවු රජ) යමෙක් කායික වාචයික ක්‍රීඩා ද දිව්‍ය කාමසුඛයෙහි ඇල්ම ද හැරවියා සච්ඡ ප වූ හෝ බොරු නො කියා කාය මණ්ඩනයෙන් හා මෙඵ්පනයෙන් වැළකුණේ ද, ඒකාන්තයෙන් ඒ මනුෂ්‍යයා ශ්‍රමණයෙකු යි ලොවැ පඬිවරු කියති.

5479. (ධනඤ්ජය රජ) තමන් සන්තක ලෝභ කටයුතු සියලු වස්තූන් හැරදමා ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් යුක්තව සිත එකඟ කොටැ ගත් මමන්චය නැති කර ගත් ඒ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙකු යි ලෙව්හි පඬිවරු කියති.

5480. අලාමක නුවණැති, කළමනා දෙය කරන (තොප) විවාරම්. අප කී ගාථාවන් නිසා උපන් විවාදයෙක් ඇත. අපේ සැකය දැන් පසිඳුව. තොප නිසා අද (අපි) සියල්ලෝ සැක රහිත වෙමු. (සිවුදෙනම විධුර පණ්ඩිතයන් පුළුවන්හ.)

5481. (කී දෙයෙහි) අරුත් දක්නට සමත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු ඒ විවාදය නුවණින් විමසා යථා කාලයෙහි පවසති. රජතුමනි, නො කී ගාථාවන්ගේ අර්ථය දැක්වනා ඇත්තෝ වුවත් කෙසේ පමුණුවත් ද? (ඉදිරිපත් කෙරෙත් ද?)

5482. නාගරාජයා කෙසේ කියා ද? වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා කෙසේ කියා ද? ශක්‍රයා කුමක් කියා ද? කුරුරට වාසින්ගේ ධනඤ්ජය රජ කෙසේ කියා දැයි (විධුර පණ්ඩිත ඔවුන් විවාළේය.)

5483. ඒකාන්තයෙන් ඉවසීම උතුම්‍ය යි නාගරාජයා කිය යි. වෙනතෙය්‍ය නමැති ගුරුළා සච්ඡ ආහාරය (ගැනීම) උතුම්‍ය යි කිය යි. පස්කම් සැපතෙහි ආශාව දුරු කිරීම උතුම්‍ය යි ශක්‍රයා කිය යි. කුරුරට වැස්සන්ගේ රජතෙම පළිබොධ රහිත බව උතුම්‍ය යි කිය යි.

5484. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි
 න හෙඤ්ඤා දුඛලාසිතමඤ්ඤී කිඤ්ඤී,
 යසම්ඤ්ඤා එතානි පතීට්ඨිතානි
 අරාව නාභ්‍යා සුසමොභිතානි,
 චතුඛනි ධම්මෙහි සමඛිභ්‍යතං
 තං චෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
5485. තුවනනු සෙට්ඨො සුමනුකතරොසි.
 සං ධම්මෙහ ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො
 පඤ්ඤාය පඤ්ඤං සමධිග්ගහෙඤා,
 අට්ඨෙවස්ථි ධිරො චීචිකිච්ඡිතානි
 අට්ඨෙවස්ථි කඛිං චීචිකිච්ඡිතානි
 වුට්ඨෙ යථා නාගදන්තං බරෙන.
5486. නීලුපලාහං චීමලං අනඤ්ඤං
 වසං ඉමං ධුමසමානවණ්ණං,
 පඤ්ඤාසස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5487. සුවණ්ණමාලං සතපතනුලලං
 සකෙසරං රතනසහස්සමණ්ඩිතං,
 පඤ්ඤාසස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5488. මණිං අනඤ්ඤං රුවීරං පහස්සරං
 කණ්ඨාවසතං මණිභුසිතං මෙ,
 පඤ්ඤාසස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
5489. ගවං සහස්සං උසහඤ්ඤා නාගං
 ආජඤ්ඤාසුතෙන ච රටෙ දස ඉමෙ,
 පඤ්ඤාසස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
 දදම් තෙ ගාමවරානි යොළසානි.
5490. පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා
 වණ්ණරූපං න තවෙදිසං¹ පුරෙ,
 චීමලෙ අකඛානි පුච්ඡිතා²
 කීදිසී³ තුඤ්ඤං සරීරවෙදනා.
5491. ධම්මො මනුජෙසු මානිනං
 දෙහලො නාම ජනිඤ්ඤා වුච්චති,
 ධම්මාහවං⁴ නාගකුඤ්ඤර
 විධුරස්ස හදයාහිපඤ්ඤෙ.

1. තවෙදිසි - මජ්ඣ., 8.
 2. පුච්ඡිතො - මජ්ඣ.,
 3. කීදිසා - 8.
 4. ධම්මාහතං - මජ්ඣ., 8.

5484. (විධුර පණ්ඩිත) මේ සියල්ල සුභාමිත යැ. දුබ්බි කිසින් මෙහි නැති. වක්‍රනාභියෙහි අර ලෙසින් මේ ගුණදම් යමකු කෙරෙහි පිහිටා තිබේ ද, ඉවසීම ආදී (මේ) ගුණදම් සතරින් හෙබි පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණය යි ලොවැ (පඩිවරු) කියතියි කිය.

5485. ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ වෙති, ඔබට වඩා උත්තමයෙක් නැති හෙයින් අනුත්තර වෙති. ඔබ ධර්මය රක්ෂාභ, ධර්මය දන්තාභ, මහා ප්‍රාඥය භ. සියනැණින් අපගේ පැනය මැනැවින් වටහා ගෙන අපගේ සැක පසිඳුණ. ඇත්දළ කැටයම්, කරු කියතෙන් ඇත්දළය යම්සේ කපා ද එසේ අපේ සැක, වීමකි සිද දමුණ.

5486. ප්‍රාඥය, නිලුපුල් පැහැයට සමාන වූ පවිත්‍ර වූ මහඟු වූ ධූමවර්ණ වූ මේ වස්ත්‍රය, ඔබගේ පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ධර්මපුජා පිණිස ඔබට දෙමි.

5487. ප්‍රාඥය, විකශිත පද්මයක් වැනි ළකසුරු සහිත රන්න සහසුයකින් යුක්ත වූ රන් මාලය දහම් පඬුරු විසින් පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම ඔබට දෙමි.

5488. ප්‍රාඥය, මාගේ ගෙළැ පැළැඳි පැහැ උභිදෙන මනහර මේ ජීණ දහම් පඬුරු වශයෙන්, මම පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් වූයෙමි ඔබට දෙමි.

5489. පැන විසඳුමෙන් තුටුපත් මම දෙනුත් දහසක් ද වෘෂභයකු ද ඇතකු ද ආජාතීය අශ්වයන් යෙ දු මේ රිය දසය ද ගම්වර සොළොසක් ද ඔබට දෙමි.

5490. (නාරජ) විමලාවෙනි, තිගේ සිරුර පඬුවන් ය, කාශ ය, දුබල ය, පෙර නිඬු රුසිරි (දන්) නැත. නිට කවර ශරීර වෙදනාවක් පවතී ද යි මට කියව.

5491. මිනිසුන් අතරේ (වෙසෙන) ස්ත්‍රීන්ට දෙළ දුක් ඉපැදීම සවභාවයෙනි. නාරජතුමනි, දැහැමින් (බලාත්කාරයෙන් තොරව) ගෙනා විධුරපඩිතුමාගේ හදවත පතමියි (මි කීවාය.)

5492. වඤ්ඤා ධො කං දෙහළායසි¹
 සුරියං වා අඵවාපි මාලුතං,
 දුලලභෙ² හි වීඨුරසස දසසනෙ³
 කො වීඨුරං ඉධමානයිසසති.
5493. කීනඤ්ඤා තාන තුවං පජ්ඣායසි
 පදුමං හස්ගතංව තෙ මුඛං,
 කීං දුමමනරුපොසි ඉසසර
 මා කං සොචි අමිත්තතාපනා.
5494. මාතා හි තව ඉරඤ්ඤි⁴
 වීඨුරසස හදයං ධනීයති,
 දුලලභෙ හි වීඨුරසස දසසනෙ
 කො වීඨුරං ඉධමානයිසසති.
5495. හතතුපරියෙසනං⁵ වර
 යො වීඨුරං ඉධමානයිසසති,
 පිතුනො ව සා සුඤ්ඤාන වාකාං
 රත්තං නිකම්මෙ අවසසුතිං වරි.
5496. කෙ ගන්ධබෙඛ ව රකම්බෙස
 නාගෙ කිම්පුරියෙ ව මානුසෙ,
 කෙ පණ්ඩිතෙ සබ්බකාමදෙ
 දීසරත්තං හතො මෙ හවිසසති.
5497. අසසාස හෙසසාමී තෙ පති
 හතො හෙසසාමී අනිඤ්ඤොවනෙ,
 පඤ්ඤා හි මම⁶ තථා විධා
 අසසාස හෙසසසි හරියා මමං.⁷
5498. අඵ නං අඵවාසි⁸ ඉරඤ්ඤි
 පුබ්බපථානුගතෙන වෙතසා,
 එහි ගවජාම පිතු මමනඤ්ඤි
 එසොව තෙ එතමස්ස පවකම්භි.
5499. අලංකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤුසසද,
 යකම්බං හත්ථෙ ගහෙත්ථාන පිතු සනඤ්ඤිපාගමී.
5500. නාගවර වචො සුභොහි මෙ
 පතිරුපං පට්ඨපජ්ජ සුඛකියං,
 පත්ථෙමි අහං ඉරඤ්ඤි⁹
 තාය සමඛි¹⁰කරොහි මෙ තුවං.¹¹

1. විමල දෙහළායසි-මජ්ඣං.	6. මමං - මජ්ඣං.
2. දුලලභං - මජ්ඣං.	7. මම - මජ්ඣං.
3. දසසනං - මජ්ඣං.	8. අඵවාසි පුණ්ණකං - මජ්ඣං.
4. ඉරඤ්ඤි - මජ්ඣං.	9. ඉරඤ්ඤි - මජ්ඣං.
5. නං හතතාරං - මජ්ඣං, සා. වී.	10. සමඛි - මජ්ඣං.
11. මං - මජ්ඣං.	

5492. (නාරජ) දෙළ විසින් වන්ද්‍රයා ප්‍රාථනා කරති සුය්‍යායා ප්‍රාථනා කරති නොහොත් පවන ප්‍රාථනා කරති. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ වන කල්හි කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5493. (ඉරැදුති) පියාණෙනි, තෙපි කුමට සිතිවිලි සිතන්නවු ද? තොප වහන්සේගේ මුව අතින් මැඩලූ පියුමක් වැන්න. ඊශ්වරයාණෙනි, කුමට දෙමනස්සැහැවී ඇතියවු ද? සතුරන් ගේ නාපනයෙන් තෙපි නහමක් ශොක කරව.

5494. (නාරජ) ඉරැදුතිය, තිගේ මව විධුරගේ හදමස පතයි. විධුරගේ දර්ශනය පවා දුර්ලභ යි. කවරෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ ද?

5495. යමෙක් විධුර මෙහි ගෙන එන්නේ නම් එබඳු ස්වාමියකු සොයව යි කී පියාගේ වචනය අසා ඕ තොමෝ රාත්‍රියෙහි (රජගෙන්) නික්මැ ක්ලෙශයෙන් ආර්ද්‍ර වූ (ස්වාමියකු සොයා) හැසුරුණා යැ.

5496. කවර නම් ගදඬෙක් රකුසෙක් නාගයෙක් කිඳුරෙක් මිනිසෙක් (ඔවුනතර) සියලු කාමසම්පත් දෙන කවර නම් පණ්ඩිත-යෙක් (මාගේ මවගේ මනදෙළ සපුරා) දීර්ඝ කාලයක් මට ස්වාමී වන්නේ ද?

5497. ප්‍රශස්ත නයන ඇත්තිය, සැනැහෙව. තිගේ ස්වාමී වෙමි. හර්තෘ වන්නෙමි. මට එබඳු (විධුරගේ හදමස් ගෙනෙනු සමත්) ප්‍රඥයෙක් ඇති. සැනැහෙව, මට භාය්‍යා වව.

5498. ඉක්බිති ඉරන්දතී තොමෝ පූර්වභවය අනුවගිය සිතින් යුතු වූ ඔහට මෙසේ කීවා යැ. එව, මාගේ පියා වෙත යමහ. තෙල පිය තෙමේ මැ තොපට මෙ කරුණ කියන්නේ යැ.

5499. අලංකෘත වූවා හැදගත් මනාවස්ත්‍ර ඇති පැළැදි මාලා ඇති ගැල්වූ සඳුන්කල්ක ඇති ඉරන්දතී (පූර්ණක) යක්ෂයා අතින් ගෙන පියා වෙත පැමිණියා.

5500. (පූර්ණක) නාරජකුමනි, මාගේ වචනය අසනු මැනැවි. දුකුමරියට අනුරූප සුවත් (දයදා) පිළිගනු මැනැවි. මම ඉරන්දතීය පතමි. තෙපි ඇය හා මාගේ සහභාවය කරව.

5501. සනං හස්සී සනං අසසා සනං අසසනරිරො,
සනං වළභියො පුණ්ණො නානාරතනසස කෙවලා;
තෙ නාග පටිපජ්ජසු ධීතරං දෙභී ඉරුඤ්ඤිං.
5502. යාව ආමනතයෙ ඤාතී මිතෙන ව සුභදං ජනං,¹
අනාමනතකතං කම්මං තං පචජාමනුතපපතී.
5503. තතො සො වරුණො නාගො පච්ඨිඤා නිවෙසනං,
හරියං ආමනතයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5504. අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා යාවතී මං ඉරුඤ්ඤිං.
බහුනා විතලාහෙන තසස දෙම පියං මමං.
5505. න ධනෙන න විතෙනන ලබ්භා අමිභං ඉරුඤ්ඤි,
සචෙ හි වො² හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙයා;
එතෙන විතෙනන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5506. තතො සො වරුණො නාගො නිකම්ඨිඤා නිවෙසනා,
පුණ්ණකාමනතයිඤාන ඉදං වචනමබ්බවි:
5507. න ධනෙන න විතෙනන ලබ්භා අමිභං ඉරුඤ්ඤි
සචෙ තුවං හදයං පණ්ඩිතසස
ධම්මෙන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී.
එතෙන විතෙනන කුමාරී ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5508. යං පණ්ඩිතො තොයකෙ වදනති ලොකෙ
තමෙව බාලොති පුනාහු අදෙඤ්ඤි
අකඛාහී මෙ විප්පවදනති එඤ්ඤි,
කං පණ්ඩිතං නාග තුවං වදෙසී.
5509. කොරව්‍යරාජසස ධනඤ්ඤයසස
යදී තෙ සුතො වීදුරො නාම කතතා,
ආනෙහි තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා
ඉරුඤ්ඤි පඤ්ඤරා³ තෙ හොතු.
5510. ඉදඤ්ඤි සුඤ්ඤා වරුණසස වාකායා,
උට්ඨාය යසෙඤා පරමපපතීතො,
තඤ්ඤව සනොනා පුරිසං අසංසි
ආනෙහි ආජඤ්ඤමිධෙව යුතනං.

1. සුභදපජනෙ - මජ්ඣ. 2. සචෙ ව චො - මජ්ඣ. සා. 3. පඤ්ඤරා - මජ්ඣ. සා.

5501. ඇත්තු සියයෙක, අශ්වයෝ සියයෙක, වෙළඹුන් යෙදූ රථ සියයෙක, නන්රුවනින් පිරිපුන් බඩුගැල් සියයෙකි. නාරජුනි, එහම පිළිගනු මැනැවැ. ඉරන්දනී දියණියන් දෙව.

5502. (යක් සෙනෙවිය,) යම්තාක් නැයන් ද මිතුරන් ද සුභද ජනයා ද අමතම් ද ඒ තාක් බලව. නො අමතා කළ කම්යක් වේ නම් ඒ පසුතවායයි (නාරජ කී.)

5503. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙස්නට පිවිසූ භාඛියාව අමතා මෙවදන් කී:

5504. මේ ඒ ප්‍රසිද්ධ පූර්ණක යක්ෂ තෙම මාගෙන් ඉරන්දනිය ඉල්වයි. බොහෝ වූ ධනලාභයෙන් ඔහට මාගේ ප්‍රිය වූ දියණිය දෙමහ.

5505. (විමලා) ධනයම්පතින් අපගේ ඉරන්දනී නො ලැබිය හැක්ක. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දෑහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නේ නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතම්හ.

5506. ඉක්බිති ඒ වරුණ නාරජ නිවෙසින් නික්මූ අවුත් පූර්ණක අමතා මෙවදන් කී:

5507. ධනයම්පතින් අපගේ ඉරන්දනී නො ලැබියහෙයි. ඉදින් පණ්ඩිතයන්ගේ හදමස දෑහැමින් ලැබූ මෙහි ගෙන එන්නෙහි නම් තෙල ධනයෙන් කුමරී ලැබියහෙයි. මත්තෙහි අන් ධනයක් නො පතම්හ.

5508. (පූර්ණක) ලෝකයෙහි යමකු පණ්ඩිත යැ යි කෙනෙක් කියන් ද යළි ඔහු මැ බාලයෙකැ යි අන් කෙනෙක් කියනී. මෙහිලා විවාද කෙරෙතී. මට කියව, නාරජුනි, තෙපි කවර නම් පණ්ඩිතයකු ගෙනූ කියවු ද?

5509. ඉදින් තොප විසින් ධනඤ්ජය කොරවා රජුගේ විධුර නම් පණ්ඩිතයෙක් අසනලද වේ ද, එ පණ්ඩිතයා දෑහැමින් ලැබූ ගෙනෙව. තොපට ඉරන්දනී පාදපරිවාරිකා වේවා.

5510. වරුණ නාරජුගේ මෙ වදන් අසා ප්‍රමුදිත වූ පූර්ණක යක්ෂ හුනස්නෙන් නැඟී, එහිම සිට, සැරසූ ආජාතීය අසකු ගෙනෙවයි සේවකයකුට අණ කෙළේය.

5511. ජාතරූපමයා කණ්ණො කාවමකමයා¹ බුරා,
 ජලොන්දාදසසි පාකසසි සුවණ්ණසසි උරව්ජදෙ.
5512. දෙවවාහවහං යානං අසසමාරුඤ්ඤ පුණ්ණකො
 අලබ්භතො කඤ්ඤකෙසමසසු
 පකාමී වෙහාසයමනනලිකෙකි.
5513. ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙන² ගීදො
 ඉරුකිං නාගකණ්ණං පීඨිංසං
 ගන්ත්වාන නං භුතපතිං යසසසිං
 ඉච්චිච්චි වෙසසවණං කුචෙරං.
5514. හොගවතීනාමමඤ්ඤෙර
 වාසා හිරණ්ණවතීති වුවනි,
 නගරෙ නිමිතෙ කඤ්ඤනමයෙ
 මණ්ඩලසසි උරගසසි නිට්ඨිතං.
5515. අට්ඨාලකා³ ඔට්ඨගීවියො
 ලොහිතචකසසි මසාරගලලිනො,
 පාසාදෙඤ්ඤ සිලාමයා
 සොවණ්ණරතනෙන ජාදිතා.
5516. අඤ්ඤා තිලකා ව ජලබුයො
 සත්තපණ්ණා මුවලිඤ්ඤකෙතකා,⁴
 පියකා⁵ උද්දලකා සභා
 උපරිහදකා සිඤ්චාරකා.⁶
5517. වමෙසයාකා නාගමාලිකා
 හගීනිමාලා අප්මෙඤ්ඤ කොලියා,
 එතෙ දුමා පරිනාමීනා
 සොභයනති උරගසසි මඤ්ඤෙරං.⁷
5518. බජ්ජුරෙඤ්ඤ සිලාමයා
 සොවණ්ණධුවුපුප්ඵිතා,
 බහු යඤ්ඤ වසනොපපාතිතො
 නාගරාජා වරුණො මහිඤ්ඤිකො.
5519. තසසි කොමාරිකා හරියා
 විමලා කඤ්ඤනවෙලලිවිගගහා,
 කාළා තරුණාව උගගනා
 පුච්චඤ්ඤන්ති වාරුදසසිනා.

1. කාවමකීව - මජ්ඣ. සා.
 2. කාමරහගෙන - මජ්ඣ. සා.
 3. අට්ඨලහනා - මජ්ඣ.
 4. කෙටකා - මජ්ඣ.
 5. පියඤ්ඤ උද්දලකා සෙනා පියඤ්ඤකා - මජ්ඣ. සා.
 6. පාරිහදකා සිතධාරිනා - මජ්ඣ.
 7. මඤ්ඤෙර - මජ්ඣ.

5511. මනෝමය අශ්වියාට සවර්ණමය කන් ඇත. රක්ත මාණික්‍යමය කුර ඇත. ජාමිබොනද රතීන් නිම වූ උරසැත්මාලා (පසුවැස්ම) ඇත.

5512. අලංකාන වූයේ මනාගරයේ සැරහු කෙස් රවුළු ඇති පූර්ණක යක්‍ෂයා දේවවාහවහ නමැති අසු අරා අහසින් ගියේය.

5513. කාමවෙගයෙන් ගිජු වූ ඒ පූර්ණකයා ඉරන්දති නාමෙනෙවිය පතමින්, භූතාධිපති වූ පරිවාර සම්පත් ඇති වෛශ්‍රවණ වෙත ගොස් මෙසේ කීය :

5514. රතීන් නිමහම් කළ නගරයෙහි මැදුරු හෝගවතී, වාසා, හිරසුඤ්චතී යන නම් ඇත්තේය යි කියනු ලැබේ. දරණයෙන් යුතු නාරජුගේ නගරයෙහි (මෙසේ) නිමහම් කරන ලද්දේය.

5515. ඔටුගෙලයේ දිගැති, රක්තමාණික්‍යයෙන් හා මසාරගල්ල නමැති මාණික්‍යයෙන් කළ අටලු (වේදිකා) ඇත්තේය. මෙම නාගභවනයෙහි මිණිමුවා ප්‍රාසාදයෝ රන්මුවා උළින් වසන ලද්දෝය.

5516-17. අඹ මදට දඹ රුක්අක්තන මීදෙල්ල වැටකේ පියල් එරහැදි මීඅඹ එරබදු සපු නා යොහොඹු කොබලිල යන මේ රුක්හු මල් පල ගත්තාහු අතුපතරින් ගැඹුණාහු නාගමන්දිරය අලංකාර කෙරෙති.

5518. ඔපපාතිකව උපන් මහත් සාඨි ඇති වරුණ නාරද යම් තැනෙක වෙසේ ද (එතැන) මෙම නාග භවනයෙහි නිතර පිපුණ රන්මුවා මල් ඇති, ඉඳුනිල්මිණිමුවා ඉදිගස් බොහෝ යැ.

5519. රුවන් රැසක් වැනි (බබළන) ගරිර ඇති, (මදපවනින් ලෙලෙන) කළුවැල් දල්ලක් මෙන් නැඹී සිටී, කොසඹපල බදු තනපුටු ඇති දර්ශනීය වූ ඔහුගේ තරුණ බිරිඳ විමලා නමැත්තිය.

5520. ලාබාරසරකතසුච්ඡවී
කණිකාරොච නිවාතපුජීතො,
තිදිවොකචරාව අච්ඡරා
විජුත්තභාසනාව නිසසවා.
5521. සා දෙහළිනී සුවිචිතා
විධුරසස හදයං ධනීයතී,
තං තෙසං දදමී¹ ඉසසර
තෙන තෙ දෙනතී ඉරඤ්ඤි මමං.
5522. ස පුණ්ණකො භුතපතීං යසසඤ්ඤං
ආමන්තය² වෙසසවණං කුචෙරං,
තඤ්ඤෙව සනෙතා පුරිසං අසංසි
ආනෙති ආජන්ඤාමිධෙව යුත්තං.
5523. ජාතරූපමයා කණ්ණිකා කාවම්භමයා³ බුරා,
ජමොනදඤ්ඤා පාකසස සුවණ්ණසස උරච්ඡදෙ.
5524. දෙවවාහවහං යානං අසසමාරුය්ඤ පුණ්ණකො,
අලඛිකතො කප්පිතකෙසමය්ඤ
පකකමී වෙභාසයමනනලිකෙඛි.
5525. යො ආගමා⁴ රාජගහං සුරමමං
අඛයසස රඤ්ඤා නගරං දුරායුතං,⁵
පහුතභකඛං බහුඅනපානං
මසකකසාරං විය වාසවසස.
5526. මයුරකොඤ්ඤාගණසමපසුච්ඡං
දිජාහිසුච්ඡං දිජසඛකසෙවිතං,
නානාසකුන්තා⁶හිරුදං සුභඛනනං
පුජාහිකිණ්ණං හිමවංච⁷ පබ්බතං.
5527. ස පුණ්ණකො වෙපුලලමාහිරුච්ඡ⁸
සිලුවචයං කිලුපුරිසානුවිණ්ණං,
අනෙසමානො මණ්ණරනං උලාරං
තමද්දසා පබ්බතකුට්මජෙකි.

1. දෙමි - මජ්ඣ.
2. ආමන්තිය - මජ්ඣ.
3. කාවම්භව - මජ්ඣ.
4. අග්ගමා - මජ්ඣ.
5. දුරායුතං - මජ්ඣ.
6. සකුන්තා - මජ්ඣ.
7. හිමවනක - මජ්ඣ.
8. මාහිරුය්ඤ - මජ්ඣ.

5520. ඔ ලකුදිය වන් රත්පැහැ (අකුල්පකුල්) සිව් ඇත්තිය. නිවාතසානසෙක පිපිගිය මල් ඇති කිණිහිරුකක් වැන්න. දිවා-හවනසෙහි හැසිරෙන දෙවහනක් වැන්න. සන වලාපටලයකින් නික්මුණු විදුලියක් වැන්න.

5521. සුන්දර සිනා ඇති ඔ දෙළ ඇත්තී, විදුර පණ්ඩිත-යන්ගේ හදවත පනන්තිය. ඉසුරාණෙනී, එය මම ඔවුනට දෙවී. එම හේතුවෙන් ඔවුහු ඉරන්දතිය මට පාවා දෙන්නාහ.

5522. ඒ පූර්ණක යක්ෂසෙනාධිපති තෙම, යකුන්ගේ අධිපති වූ පරිවාරසම්පත් ඇති කුවේර නම් වූ වෙසවුණු රජු අමතා අවසර ගෙන එහි මෑ සිවියේ සරසන ලද ආජාතිය අසකු මෙතැනට ම ගෙනෙවයි සේවකයකු ඇණෑ වී.

5523. අයුගේ සවන් රතීන් ද, කුර රකුකැටින් ද, පපුවැස්ම ජාමෙබානද ස්වර්ණයෙන් ද කරන ලද්දේය.

5524. අලංකෘත වූයේ මනහර ලෙසින් සැරසූ කෙහෙ රවුළු ඇති පූර්ණක යක්ෂ දේවවාහවහ නම් අසු පිටෑ නැහැ අහසින් ගියේය.

5525. හෙතෙම ආභාරපාන බහුල, ශක්‍රයාගේ මසක්කසාර පුරය සදාශ වූ සතුරන්ට ළංවිය නොහෙන අතීශය රමය වූ අතුරුජුගේ රජගහපුරයට පැමිණියේය.

5526. මොනර කොස්ලිහිණි සමූහයා විසින් සොමිත වූ, අන්‍ය පක්ෂීන් විසින් හඬනහන ලද, පක්ෂි සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද නොයෙක් සකුණන් විසින් කරනලද නාද ඇති සුන්දර අඩකන ඇති මල් විසුළ හිමවත් පව්ව බඳු,

5527. කිඳුරන් නිරතුරු හැසිරෙන වෙපුල්ල පර්වතයට ඒ පූර්ණක නැගේය. උදර වූ මිණිරුවන සොයන්නේ පර්වතකුට මධ්‍යයෙහි එය දුටුවේය.

5528. දිඬා මණි පහසසරං ජාතිවනනං
 ධනාහරං¹ මණිරතනං උළාරං,
 දද්දලමානං යසසා යසසසීනං
 ඔභාසති විජ්ජුරිවනනලිසෙඛ.
5529. තමගගභී වෙළරියං මහඥං
 මනොහරං නාම මහානුභාවං,
 ආජඤ්ඤමාරුඥා අනොමවමණ්ණො
 පසකාමී වෙභාසයමනනලිසෙඛ.
5530. සො ආගමා නගරං ඉඤ්ජනං
 ඔරුඥා වාගඤ්ජි² සභං කුරුනං,
 සමාගමෙ එකසතං සමග්ගෙ
 අවෙහස් යසෙඛා අවිකමපමානො.
5531. කො නිධි රඤ්ඤං වරමාභිජෙති
 කමාභිජෙය්‍යාම වරංධනෙන,³
 කමනුතරං රතනවරං ජිනාම
 කො වාපි නො ජෙති වරංධනෙන.
5532. කුභිං නු රඬෙඤ් තව ජාතභූමී
 න කොරවාසෙසව වචො තවෙදං,
 අභිභොසී නො වණ්ණනිභාය සබ්බෙ
 අකඛාභී මෙ නාමඤ්ඤ ඛන්ධවෙ ව.
5533. කවචායනො මාණවකොසමී රාජ
 අනුනනාමො ඉති මවභයනති,
 අබ්බසු මෙ ඤාතයො ඛන්ධවා ව
 අකකඛන දෙවසම් ඉධානුපතො.
5534. කිං මාණවසස රතනානි අසී
 යෙ තං ජිනනොතා හරෙ අකඛධුනො,
 බහුනි රඤ්ඤ රතනානි අසී
 තෙ⁴ කං දලිදෙඤ් කථමචභයෙසී.⁵
5535. මනොහරො නාම මණි මමායං
 ධනාහරො⁶ මණිරතනං උළාරං,
 ඉමඤ්ඤ ආජඤ්ඤ අමිත්තතාපනං
 එතං මෙ ජෙතා හරෙ අකඛධුනො.

1. මනොහරං - මජ්ඣං.
 2. ඔරුඤ්ජුපාගභී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. වරධනෙන - මජ්ඣං.
 4. යො - මජ්ඣං.
 5. මවභයසී - මජ්ඣං.
 6. මනොහරා - මජ්ඣං.

5528. පැහැ විභිදෙන්නා වූ මහභූ වූ රිසි සම්පත් දෙන්නාවූ (පරිවාර) මාණිකායන් නිසා අධික දීප්තියෙන් යුක්ත වූ යසස් ඇත්තාවූ අහසේ බැබළෙන විදුලියක් වත් (ඒ) මිණිරුවන දැක,

5529. මහත් අනුභාව ඇති (සිතු පැතු සම්පත් දෙන බැවින්) මනෝහර නම් වූ මහාර්ඝ ඒ වෛදුර්ය මාණිකාය (හේ) ගත්තේය. අලාමක පැහැති පූර්ණක යක්ෂ තෙමේ (එය ගෙන) ආජානීය අසු අරා අහසින් ගියේය.

5530. ඒ යක්ෂතෙම ඉදිපත් නුවරට පැමිණියේය. අසු පිටින් බැසැ කුරුරජුන්ගේ සභාවට පැමිණියේය. (ඒ) සභාවෙහි රැස්ව සිටි එක්සියක් රජුන් (දුකෙළියට) නො බියව කැඳවී.

5531. මෙහි සිටින රජුන්ගෙන් කවරෙක් උතුම් මිණිරුවන දිනා ද? අපි කවරක්හු උතුම් ධනයෙන් දිනමෝ ද? කවර නම් උතුම් රුවනක් දිනමෝ ද? කවරෙක් හෝ උතුම් ධනයෙන් අප දිනා ද?

5532. (ධනඤ්ජය රජ) තොපගේ ජාතභූමිය කවර රටෙක ද? තොපගේ මේ කථාව කුරුරට වැසියකුගේ මෙන් නො වේ. (තොපගේ) සිරුරු පැහැයෙන් අප හැම අභිභවනය කෙරෙහි. තොපගේ නම ද නැයන් ද මට කියව.

5533. (පූර්ණක) මහරජ, මම කාලායන නමැති මාණවක වෙමි. අනුන නමින් (සෙස්සෝ) මා අමතති. අභුරටෙහි මාගේ නැයෝ ද බන්ධුහු ද වෙසෙති. දේවයෙනි දුකෙළි පිණිස මෙහි පැමිණියෙමි වෙමි.

5534. (රජ) අක්කධුර්තයෙක් තා දිනමින් යම් වස්තූන් ගෙන යා නම් කිම එබඳු රත්නයෝ මාණවකහට ඇද් ද? රජහට බොහෝ රත්න ඇත. තෙපි දිළිඳුව කෙසේ නම් ඒ රජුන් (දුකෙළියට) කැඳවනු ද?

5535. (පූර්ණක) මේ මාගේ 'මනෝහර' නම් මාණිකාය ධන සම්පත් ගෙනෙන උතුම් මිණිරුවනෙකි. මේ ආජානීයයා ද සතුරන් තවන අස්ථවනෙකි. අක්කධුර්තයෙක් මා දිනා තෙල රුවන් ගෙන යන්නේ යැ.

5536. එකො මණි මාණව කිං කරිසසති
 ආජානියෙකො පන කිං කරිසසති,
 බහුනි රඤ්ඤු මණිරතනානි අත්ථි
 ආජානියා වාතජවා අනාඤ්ඤා.

දෙහළකණේධා.

5537. ඉදඤ්ඤි මෙ මණිරතනං පසස ඤං දිපදුකතම,
 ඉතථිතං විගගහා වෙසු පුරිසානාඤ්ඤි විගගහා.

5538. මීගානං විගගහා වෙසු සකුණානාඤ්ඤි විගගහා,
 නාගරාජෙ සුපඤ්ඤි ව¹ මණිමහි පසස නිමේතං.

5539. හජානීකං රජානීකං අසෙස පඤ්ඤි ධජානි ව,²
 චතුරඤ්ඤිතං ඉමං සෙනං මණිමහි පසස නිමේතං.

5540. හජාරුහෙ අනීකට්ඨ රථිකෙ පඤ්ඤිකාරිකෙ,
 බලගානි විසුඤ්ඤානි මණිමහි පසස නිමේතං.

5541. පුරං උඤ්ඤපසමපනනං³ බහුපාකාරතොරණං,
 සිඤ්ඤාටකෙසු භුමියො මණිමහි පසස නිමේතං.

5542. එසිකා පරිබායො ව පලිසං අගගලානි ව,
 අච්චාලකෙ ව ද්වාරෙ ව මණිමහි පසස නිමේතං.

5543. පසස තොරණමග්ගෙසු නානාදිජගණා බහු,
 හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චකකවාකා ව කුසකුභා.

5544. කුණාලකා බහු විත්තා සිඤ්ඤි ජීවඤ්ඤිවකා,⁴
 නානාදිජගණාකිණිණං මණිමහි පසස නිමේතං.

5545. පසස නගරං සුපාකාරං අබ්බතං ලොමහංසනං,
 සමුසස්සිතධජං රමමං සුවණ්ණවාලුකසජ්ඣතං.

5546. පසස⁵ ඤං පණ්ණසාලායො විහඤ්ඤා භාගසොමිතා,
 නිවෙසනෙ නිවෙසෙ ව සඤ්ඤිබ්බුහෙ පච්ඤ්ඤියො.⁶

5547. පානාගාරෙ ව සොණේධ ව සුණා⁷ ඔදනියාසරා,
 වෙසී ව ගණිකායො ව මණිමහි පසස නිමේතං.

1. සුපඤ්ඤාව - මජ්ඣ.
 2. චමේතෙ - මජ්ඣ., සා.
 3. උඤ්ඤ - මජ්ඣ.; අච්චාල - සා.
 4. ජීවඤ්ඤිකා - මජ්ඣ., සා.
 5. පසෙසඤ්ඤ - මජ්ඣ., සා.
 6. පච්ඤ්ඤියො - සා.; පච්ඤ්ඤියො - මජ්ඣ.,
 7. සද; - සා.; පුචා - මජ්ඣ.,

5536. (රජ) තරුණය, මේ එක මැණික කුමක් කරන්නේ ද? මේ එක ආජාතීය අශ්වයා කුමක් කරන්නේ ද? රජහට බොහෝ මිණිරුවන් ඇත. වාතවේග ඇති ආජාතීය අශ්වයෝ අනල්ප යැ.

දොහළ කාණ්ඩ යි.

5537. (පුරුණක) නරදේවයනි තෙපි මාගේ මේ මිණි රුවන බලව. මෙහි ස්ත්‍රීන්ගේ රූප ද පුරුෂයන්ගේ රූප ද ඇත.

5538. මුවන්ගේ රූප ද පක්ෂීන්ගේ රූප ද පැනෙයි. නාගයන් ද ගුරුලන් ද මැණිකෙහි නිමැවුණු (පැණෙන) අසිරි බලව.

5539. මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු හස්ති සේනා, රථ සේනා, අශ්ව සේනා, ධජ වලින් යුත් (සැදුම් ලත්) පාබළ සේනා යන වතුරඬුන්හි සේනා බලව.

5540. ඇතරුවන්. අසරුවන්, රියදුරන්, පාබළ සෙබළුන් යන සේනා සමූහය මැණිකෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5541. උස්වූ පදනම් ඇති බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති පුරය ද සිවුමංසල හා ලගන්නා භූමිභාග ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5542. ඉන්ද්‍රබේලය ද දිය අගල ද නුවර දෙර කවුළු ද අටලු ද දෙරකොටු ද මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5543—44. තොරණ'ගෙහි (තොරණ මුදුනැ) භංසයන් කොස් ලිහිණින් මොනරුන් සක්වාලිහිණින් ඇටිකුකුළන් කළුකොටුලන් විසිතුරු පියාපත් ඇති කොටුලන් හා ජීවංජීවක පක්ෂීන් යන බොහෝ පක්ෂීන්ගේ (රූ සටහන්) ඇත. නොයෙක් වර්ගයනට අයත් පක්ෂීන් ගැවසී ගත් අයුරු මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5545. මැනුවන් ගොඩ නැඟූ පවුරු ඇති අසිරිමත් වූ ලොමුදහගන්නා වූ නහන ලද ධජ ඇති මනස්කාන්ත වූ රන්වැලි අකුළ නගරය බලව.

5546. (ඒ නගරයෙහි) කොටස් විසින් බෙදූ ආපන ශාලා ද නිවාස ද ගෙබිම් ද ගෘහසන්ධි ද කුදුමහත් වීථි ද බලව.

5547. සුරාසැල් ද සුරාසොඩුන් ද අඩහනි ද මුළුතැන් ගෙවල් ද වෙසහනන් ද ගණිකාවන් ද යන මොවුන් මිණිරුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5548. මාලාකාරෙ ච රජතෙ ගන්ධිකෙ අථ දුසස්සිකෙ,
සුවණණකාරෙ මණිකාරෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5549. ආළාරියෙ ච¹ සුද්දෙ ඩ නටනට්ඨකගායකෙ,²
පාණිසසෙරෙ කුමහට්ඨනිකෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5550. පසස හෙරි මුතිඛයා ච සඛිඛා පණවදෙණධීමා,³
සබ්බඤ්ඤි තාලාවචරං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5551. සමමතාලඤ්ඤි වීණඤ්ඤි නට්ඨගීතං සුවාදිතං,
කුරියතාලිතසංසුට්ඨං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5552. ලඛ්ඛිකා මුට්ඨිකා වෙසු මායාකාරා ච සොභීයා,
වෙනාලිකෙ ච ජලෙල ච මණිමහි පසස නිමමිතං.
5553. සමජජා වෙසු චතතනති ආකිණණො නරනාරිහි,
මඤ්චාතිමඤ්චෙ භුමියො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5554. පසස මලෙල සමජජසමිං පොඨෙතොන දිගුණං භුජං,
භිහතෙ නිහතමානෙ ච මණිමහි පසස නිමමිතං.
5555. පසස පබ්බතපාදෙසු නානාමීගගණා බහු,
සීහව්‍යග්ගවරාහා ච අච්ඡකොකතරච්ඡයො.⁴
5556. පලසතා ච ගවජා ච මහිසා රොහිතා රුරු,
එණෙය්‍යා ච වරාහා ච ගණිනො නිඛිඤ්ඤකරා.
5557. කදලිමීගා බහු වීත්‍රා ඛිලාරා සසකණණකා,
නානාමීගගණාකිණණො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5558. නජජායො සුපතිඤ්ඤායො යොණණවාලුකසඤ්ඤා,
අච්ඡා සචතති අමුච්ඡනි මච්ඡගුමඛනියෙවිතා.
5559. කුමහිලා මකරා වෙසු සුංසුමාරා ච කච්ඡපා,
පාධීනා පාචුසා මච්ඡා චලජා මුඤ්ඤරොහිතා.

1. ආළාරිකෙ - මජ්ඣ, ස්‍යා.
2. ගාඨිනො - මජ්ඣ; ගාඨිනෙ - ස්‍යා.
3. දිඤ්චො - මජ්ඣ.
4. තරච්ඡකෙ - මජ්ඣ.

5548. මල්කරුවන් රජකයන් විලවුන් වෙළෙන්දන් රෙදි වෙළෙඳුන් රන්කරුවන් මැණික්කරුවන් යන මොවුන් මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5549. බත් පිසන්නවුන් ද මාළු පිසන්නවුන් ද නළුවන් හා ගායකයන් ද අත්තල ගසන්නන් හා කළබෙර වයන්නන් ද මිණි රුවනෙහි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5550. මහබෙර මිහිභුබෙර සක් ගැටබෙර පනාබෙර ද සියලු කුර්ය විශෙෂ ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5551. කුළුතලාම ද, වීණා ද, නැටුම් ගැයුම් හා තුය්ඵ වාදන ද, තුය්ඵවාදන ප්‍රතිරාව ද මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5552. කරනම් ගසන්නෝ යැ, මුට්ඨිමල්ලවයෝ යැ, ඉන්ද්‍රජාලි-කයෝ ය, නගරය භොබවන ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ යැ යන මොවුන් ද සොහොන් ගොව්වන් හා කරනැවැම්පන් මැණිකෙහි නිර්මිත ඇසිරිය බලව.

5553. ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගෙන් ගැවසුණා වූ මැසි පිට මැසි බඳින ලද කෙළිබිම් ද වෙයි. එහැම මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5554. මුළුමල්ලයන්ගේ රහමඬලෙහි අධිකව අත්පොළසන් දෙන්නන් ද, ජයග්‍රාහකයන් ද, පරාජිතයන් ද මැණිකෙහි නිර්මිත අයුරු බැලුව මැනැවි.

5555. බලව, පර්වත පාමුලැ සිංහයෝ ද ව්‍යාසුයෝ ද ඌරෝ ද වලස්සු ද වෘකයෝ ද කළුභිසැති වලස්සු ද බොහෝ වෙසෙති.

5556. කගවෙණෝ ගවරු මීමෝ රෝහිත මුවෝ රුරු-මුවෝ ඒනිමුවෝ ඌරෝ ගෝන්කු යන මෘගයෝ ද,

5557. කෙසෙල් මුවෝ ද, (තවත්) ඉතා විසිතුරු මෘගයෝ (ජාතිහු) ද වලබලල්ලු ද සාවෝ ද මිමින්නෝ ද මෙහි වෙති. නොයෙක් මෘගසමූහයාගෙන් ගැවසුණුයේ මිණි රුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5558. මැනැවින් (සකස්කළ) කොටුපළ ඇති රන්වන් වැලි අතුළ මත්සා සමූහයාගෙන් ගැවසිගත් පිටිතුරු ජලය ඇති ගංගාවෝ ගලා බසිත්.

5559. (ගහෙහි) කිඹුල්ලු යැ මෝරු යැ ශිඤ්චාර යැ කැස්බෝයැ පෙට්ටියෝ ය ධුල්ලු යැ වලයෝ යැ මොද මස්සු යැ රේමස්සු ය යන මේ සත්ත්වයෝ ද ඇත.

5560. නානාදුමගණාකිණණා නානාදිජගණායුතා,
වෙඵරියඵලකරොදයො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5561. පසෙසසුඵ පොහබරණියො සුවිහතනා චතුද්දිසා,
නානාදිජගණාකිණණා පුටුලොමනියෙවිතා.²
5562. සමනොදකසමපනතං මහිං සාගරකුණඤ්ඤං,
උපෙනං චනරාපෙහි³ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5563. පුරතො විදෙහෙ පසස ගොයානියෙ ච පච්ඡතො,
කුරුයො ජමුද්දිපඤ්ඤා මණිමහි පසස නිමමිතං.
5564. පසස චන්දකඤ්ඤා සුරියඤ්ඤා ඔහාසෙනො⁴ චතුද්දිසා,
සිනෙරුං අනුපරියතො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5565. සිනෙරුං හිමවනතඤ්ඤා සාගරඤ්ඤා මහිඤ්ඤං,⁵
චක්කාරො ච මහාරාපෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5566. ආරාමෙ චනගුලෙඛෙ ච පාවියෙ ච⁶ සිලුචියෙ,
රමෙම කිලුපුරිසාකිණණා මණිමහි පසස නිමමිතං.
5567. ඵාරුසකං වික්කලතං මිසසකං නන්දනං චනං,
වෙජ්ජනතඤ්ඤා පාසාදං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5568. සුධමමං තාවනිංසඤ්ඤා පාරිච්ඡතතඤ්ඤා පුපථිතං,
ඵරාවණං නාගරාජං මණිමහි පසස නිමමිතං.
5569. පසෙසසුඵ දෙවකඤ්ඤායො නහා විජුරිවුගගතා,
නන්දනෙ විවරනනියො මණිමහි පසස නිමමිතං.
5570. පසෙසසුඵ දෙවකඤ්ඤායො දෙවපුත්තපලොහිනී,
දෙවපුත්තෙ චරමානෙ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5571. පරොසහසසපාසාදෙ වෙඵරියඵලකඤ්ඤා,
පජුලනොතන චණණන මණිමහි පසස නිමමිතං.

1. වෙඵරියකරොදයො - මජ්ඣං.
2. පුටුලොමනියෙවිතා - මජ්ඣං.
3. රාජිහි - මජ්ඣං.
4. ඔහාසෙනත - මජ්ඣං.
5. මහිකලං - මජ්ඣං.
6. පිට්ඨියෙව - මජ්ඣං.

5560. නානා වක්ෂ රාශියෙන් යුක්ත, නානාවිධ පක්ෂිගණයා ඇති, වෛද්‍යීයව පාෂාණයන්හි හැපී හඬ නගන ගංගාවෝ (මෙහි) ඇතියහ. එ හැම මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5561. මෙහි (මාණික්‍යයෙහි) මනා ලෙස බෙදුණු සිව් දිගුන් ඇති, නොයෙක් පක්ෂි සමූහයා ගැවසිගත්, නොයෙක් මත්ස්‍ය වර්ගයා ද වෙසෙන තඩාගයෝ ද වෙත්. එය බලව.

5562. හාත්පස්හි ජලයෙන් වට වූ සාගරය කුණ්ඩලාහරණ කොට ඇති වනරොදින් යුතු මිනිතලය මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5563. පෙරදිග පූර්වවිදෙහය ද පැසුළුදිග අපරගෝයානය ද, (උතුරු දිගෙහි) උතුරුකුරු දිවයින ද, (දකුණෙහි) දඹදිව ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5564. සතර දිසා ආලෝක කරන මහමෙර සියාරා යන සද ද හිරු ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5565. මහමෙර ද, හිමාලය ද, සයුර ද මහත් අනුභාව ඇති සතරවරම් දෙවිචරවැන්න ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5566. ආරාම ද වනලැහැබ් ද ගල්තලා ද කිඳුරන් ගැවසුන සිත් ගන්නා පර්වත ද මිණිරුවන්හි නිමැවුණු අසිරි බලව.

5567. ඵාරුසක විත්‍රලතා මිස්සක නන්දන යන වනයන් (උයන්) ද, විජයොත්පතය ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5568. සුධර්මා නමැති දෙව් සබය ද තවතිසා දෙව්ලොව ද (මල්) පිපුණු පරසකු රුක ද ඵරාවණ ඇතු ද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව ඇති අයුරු බලව.

5569. අහසින් මතු වූ විදුලිය වැනි දෙව්ගනන් බලව. නන්දන වනයෙහි හැසිරෙන දෙව්ගනන් මාණික්‍යයෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5570. දිවාපුත්‍රයන් පොළඹවන දිව්‍යාංගනාවන් බලව. හැසිරෙන දෙව්පුතුන් මැණිකෙහි නිර්මිතව පෙණෙන අයුරු බලව.

5571. වෙරළමිණි මුවා පුවරු අතුළු දීප්තිමත් පැහැයෙන් යුක්ත වූ දහසකට අධික දිව්‍යප්‍රාසාද මාණික්‍යයෙහි නිර්මිත අයුරු බලව.

5572. තාවනිංසෙ ච යාමෙ ච තුසිතෙ වාපි හිමමිතෙ,
පරනිමමිතාභිරතීනො¹ මණිමහි පසස නිමමිතං.
5573. පසෙසසු පොකකිරණියො විපසසගෙකාදිකා² සුචී,
මඤ්ඤකෙහි සංජනනා පදුමුපලකෙහි ච.
5574. දසෙසු රාජියො සෙතා දස³ නීලා මනොරමා,
ජ පිබබලා පණණරසා හළිඤ්ඤ ච චතුද්දසා.
5575. වීසනිං තසු සොවණණො වීසනිං රජතාමයා,
ඉඤ්ඤොපකවණණොහා තාව දිසසනති තිංසති.
5576. දසෙසු කාළියො ජ ච මඤ්ඤධරා⁴ පණණවීසති,
මිසසා ඛන්ධුකපුපොභි නීලුපලවිච්චතිතා.⁵
5577. එවං සබ්බබසමපනනං අච්චිමනනං පහසසරං,
මධිසුඛයං මහාරාජ පසස තුං දිපදුතම.

මණිකණ්ඩො.

5578. උපාගතං රාජ උපෙහී ලුකං
නෙතාදිසං මණිරතනං තවජී,
ධමමන ජියාම අසාහසෙන
ජිතො ච නො ඛිපසමවාකරොහි.
5579. පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන
මච්ඡා ච මඤ්ඤ⁶ සහකෙකකෙහි,
පසසනතු නො තෙ අසයේන⁷ සුඛං
න නො සභායං නි කරොති කිඤ්චී.
5580. තෙ පාවිසුං අකකිමදෙන මනනා
රාජා කුරුතං පුණණකො වාපි යකෙකිං,
රාජා කලිං විචිතං අග්ගහෙසි
කටමග්ගහී පුණණකො නාම යකෙකිං.

1. පරනිමමිතවතීනො - මජ්ඣ., සා.
2. විපසසනොදකා - මජ්ඣ., සා.
3. දසානීයා - මජ්ඣ., සා.
4. මඤ්ඤධරා - මජ්ඣ.
5. විචිතනං - මජ්ඣ.
6. මජ්ඣං - මජ්ඣ.
7. අසසයෙන - මජ්ඣ.

5572. තවනිසා යාම තුසිත නිර්මාණරති පරනිර්මිත වසවර්ති
යන දෙවිලෝහි දෙවියන් මාණිකායෙහි මැවී ඇති අයුරු බැලුව
මැනැවැ.

5573. අතිශයින් පවිත්‍ර ප්‍රයන්ත ජලය ඇති හෙල්මැල්ලෙන්
හා පියුම් උපුලින් ගැවැසි පොකුණු බැලුව මැනැවි.

5574. මාණිකායෙහි සුදුහිරි දසයක් ද සිත්ගන්නා නිල්හිරි
දසයක් ද, පිඟුවන්හිරි සයක් හා පසළොස්ක් ද, කසාවන්හිරි
තුදුසක් ද වෙයි.

5575. රන්පැහැ හිරි විස්සක් ද රිදීපැහැ හිරි විස්සක් ද රන්
ඉඳුගොව්වන් පැහැ බදු හිරි තිසක් ද මාණිකායෙහි ඇත.

5576. මාණිකායෙහි කළු හිරි දසයක් හා සයක් ද මදවිය
පැහැ හිරි විසිපහක් ද වේ. කළුපැහැ හා මදවියපැහැහිරි
බදුවදමලින් හා නිලුපුලින් මුසු වැඟියෙන් විචිත්‍රිත ය.

5577. දෙපා ඇතියනට උතුම් රජතුමනි, මේ හැම අංගයන්-
ගෙන් හෙබි රැස් ඇති පැහැ විහිදෙන පරදුව බලව. (දුකෙළියෙහි
යමෙක් දිනා ද ඔහුට අයත් වන්නේ ය.)

මාණිකාණ්ඩ යි.

5578. පූර්ණක ක්‍රීඩා ශාලාව සාද අවසන් ය. දුදුකෙළින
තැනට එන්නේ මැනැවැ. මෙවැනි මාණිකායක් ඔබට නැත.
ක්‍රීඩාවෙහි යෙදෙන අපි සැහැසි ලෙස නොව දූහැමි ලෙස දිනන්නමු.
දිනුවහුට කල් නොයවා ධනය දෙනු යෙහේ.

5579. සුප්‍රකට පඤ්චාල රජ ද, සුරසේන රජ ද, මව්ඡ රජ ද, කේකක
දනව්වේ රජු සමග මදුරට රජ ද යන තුලුහු අපේ මේ සටන
අසය වැ බලන්වා! සභායෙහි කීසි සාක්‍ෂායක් නො කරන්නේ නො වේ.
(හැමදෙනා දකිනි යි සේ යි.)

5580. කුරුරව වැසියන්ගේ රජතුමා ද පූර්ණක යක්‍ෂයා ද දුදු
ක්‍රීඩායෙන් මත් වූ ක්‍රීඩාශාලාවට පිවිසියහ. රජ තෙම සුවිසි
අසස්ථාන සොයමින් පරාජය (වන පිළ) තෝරා ගත්තේ ය. යක්‍ෂ
තෙම දිනුම් පිළ තෝරා ගත්තේ ය.

5581. තෙ තස් ජුනෙ උභයො සමාගතෙ
 රඤ්ඤිං සකාසෙ සබ්බිකඤ්ඤි මජ්ජකි,
 අජෙසි යකෙඛා නරවිරියසෙට්ඨං
 තස්සපනාදෙ තුමුලො ඛහුව.
5582. ජයො මහාරාජ පරාජයො ච
 ආයුභතං අඤ්ඤිතරස්ස හොති,
 ජනිඤ්ඤ ජිනොසි වරං ධනෙන
 ජිනො ච මෙ බ්‍යපමවාකරොහි.
5583. හස් ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
 යං වාපි මඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
 ගණනාහි කච්චාන වරං ධනානං
 ආදය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ.
5584. හස් ගවාස්සා මණිකුණ්ඩලා ච
 යඤ්ඤාපි තුඤ්ඤං රතනං පථව්‍යා,
 තෙසං වරො වීධුරො නාම කක්කා
 සො මෙ ජිනො තං මෙ අවාකරොහි.
5585. අත්තා ච මෙ සො සරණං ගතී ච
 දීපො ච ලෙණො ච පරායනො ච,
 අසනතුලෙයො මම සො ධනෙන
 පාණෙන මෙ සදීසො එස කත්තා.
5586. වරං විවාදෙ මම තුඤ්ඤමස්ස¹
 කාමඤ්ඤි පුච්ඡාම තමෙව ගණ්ඨා,
 එසොව නො විවරතු එතමස්සං
 යං වකඛතී හොතු කථා² උභින්නං.
5587. අද්ධා හි සච්චං හණ්ඨි න ච මාණව- සාහසං,
 තමෙව ගණ්ඨා පුච්ඡාම තෙන තුස්සාමුභො ජනා.
5588. සච්චනානු දෙවා විදහු කුරුනං
 ධමෙම ධීතං විධුරං නාමමච්චං,
 දසොසි රඤ්ඤං උදවාසි ඤ්ඤි
 වීධුරොති සඛ්ඛා කතමාසි ලොකෙ.
5589. ආමාය දසාපි හවන්ති හෙකෙ
 ධනෙන කීතාපි හවන්ති දසා,
 සයම්පි හෙකෙ උපයන්ති දසා
 හයා පණ්ණාසාපි හවන්ති දසා
 එතෙ නරානං චතුරොව දසා.

1. තුඤ්ඤමස්ස - මජ්ජං, සා.
 2. කථා - මජ්ජං, වී., සා.

5581. ඔව්හු දෙදෙන ක්‍රීඩා ශාලාවෙහි දුකෙළි කෙළියහ. රජුන් සමීපයෙහින් මිතුරන් මැද්දෙහින් නරචීර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ රජු පරදවා යක්‍ෂයා දිනුවේ ය. එහි සුදුවෙහි මම දිනිමි යි ඉමහත් සෝභයක් විය. (නාදය පැතුරුණේ ය)

5582. (පූර්ණක) රජතුමනි, ජය හෝ පරාජය හෝ ව්‍යායාම කරනුවන් අතුරෙන් එක්තරයකුට වෙයි. නිරිඳුනි, උත්තම ධනයෙන් පිරිහී ගියහු. මා විසින් තෙපි දිනන ලදුව. වහා මට දිනුම දෙව.

5583. (රජ) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණිකොඩොල් ද, පොළොවෙහි මා සතු යම් රත්නයමුහයක් වේ ද කාන්‍යායනය, ඒ ධනය අතුරෙන් උතුම් ධනයක් ගනුව. ගෙන රිසි දියාවෙකින් යට.

5584. (පූර්ණක) ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මිණි-කොඩොල් ද, මේ පොළොවෙහි නොප සතු රුවන් රැසක් වේ ද, ඒ ධනයෙන් විධුර නමැති ඇමති තෙම ඉතා උතුම්. හේ මා විසින් දිනන ලද. ඔහු මට පරදු කොට දෙව.

5585. (රජ) හේ මාගේ පණ ද පිහිට ද ගතිය ද ප්‍රතිෂ්ඨාස්ථානයද ආරක්‍ෂාස්ථානය ද ඉතා උත්තම ප්‍රතිෂ්ඨාස්ථානය ද වෙයි. හේ මාගේ ධනයට සම කළ නො හැක්ක. තෙල, විධුර ඇමති මාගේ පණ හා සම වෙයි.

5586. (පූර්ණක) මාගේ ද නොපගේ ද විවාදය බොහෝ කල් පවත්තේ ය. එහෙයින් ඔබ වෙත ගොස් විවාරමු. තෙල තැනන්නේ ම මේ කරුණු අපට ප්‍රකාශ කෙරේවා! හේ යමක් කියා ද එය අප දෙදෙනාට ප්‍රමාණ වේවා!

5587. (රජ) මාණවකය, එකාන්තයෙන් නොප කියන්නේ සත්‍ය-යෙක. සැහැසි නො වෙයි. ඔහු වෙත ගොස් අසමු. ඔහුගේ ප්‍රකාශයෙන් අපි දෙදෙනා තුටු වෙමු.

5588. (පූර්ණක) කුරු රටෙහි (සත්‍ය) ධර්මයෙහි පිහිටි විධුර නමැති ඇමතියෙක් ඇතැ යි දෙවියෝ කියති. එය සත්‍යයක් ද? (ඔබ) රජුගේ දසයෙක් ද? නැතහොත් නෑයෙක් ද? ලොවෙහි විධුර යන ප්‍රඥප්තිය කවරකු වී ද?

5589. (විධුර පණ්ඩිත) සමහරු ගෙයිද මිඩිය කුසු උපන් දසයෝ ද වෙති. සමහරු මිල දී ගත් දසයෝ වෙති. සමහරු (තුමු ම) දසබවට පත් වූවාහු වෙති. සමහරු බිය නිසා දසබවට පත් වූවෝ වෙති. මිනිසුන් දතර දසයෝ සතර කොටසක් ම වෙත්

5590. අද්ධා හී යොනිතො අභම්බි ජාතො,
භවො ච රඤ්ඤා අභවො ච රඤ්ඤා,
ද්වයාභං දෙවස්ස පරමපී ගතායා.
ධම්මෙන මං මාණවී තුඤ්ඤා දජජා.

5591. අයම්බි දුතියො විජයො මමජ්ජ
පුට්ඨො හී කතතා විචරිත්ථ පඤ්ඤා,
අධම්මරූපො චත රාජසෙට්ඨො
සුභාසිතං නානුජානාසී මඤ්ඤා.

5592. එවං වෙ තො සො විචරෙත්ථ¹ පඤ්ඤං
දසොභමසමී න ච බොසමී කුතී,
ගණ්ඨාහී කච්චාන චරං ධනානං
ආදය යෙනිච්ඡසී තෙන ගච්ඡ.

අකඛකණේධා.

5593. විධුර වසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති කථං අස්ස කථනනු අස්ස සඛතභො,

5594. අච්චාපජ්ඣං කථං අස්ස සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං කථං පෙච්ච² න සොචතී.

5595. තං තත්ථ ගතීමා ධිතීමා මතීමා අත්ථදසසීමා,
සඛබාතා සබ්බධම්මානං විධුරො එතදබ්බි:

5596. න සාධාරණදරස්ස න භුඤ්ඤා සාදුමෙකතො,
න සෙවෙ ලොකායතීකං තෙනං පඤ්ඤාය චඤ්ඤා.

5597. සීලවා චතතසම්පනෙනා අපචනෙනා විචකඛණො,
නිවාතචුත්ති අත්ථෙධා සුරතො සබ්බෙලො චුදු.

5598. සඛතභෙනා ච මිත්තානං සංවිභාහී විධානවා,
තපෙපයා අත්තපානෙන සදු සමණබ්බාහමණ.

5599. ධම්මකාමො සුතාධාරො භවෙයා පරිපුච්ඡකො,
සකතචං පඤ්ඤාපාසෙයා සීලවනෙත බහුසසුතෙ.

5600. සරමාවසමානස්ස ගහට්ඨස්ස සකං සරං,
බෙමා චුත්ති සියා එවං එචනනු අස්ස සඛතභො.

5601. අච්චාපජ්ඣං⁴ සියා එවං සච්චවාදී ච මාණවො,
අසමා ලොකා පරං ලොකං එවං පෙච්ච න සොචතී.

සරාවාසපඤ්ඤා.

1. විචරිත්ථ - මජ්ඣං, සායා, වී.
2. පච්ච - මජ්ඣං.
3. සාධු - මජ්ඣං, සායා, වී.
4. අච්චාපජ්ඣං - මජ්ඣං.

5590. එකාන්තයෙන් මම ද දසයෝනියකින් උපන්මි. වැඩ ද රඡහට යැ, අවැඩ ද රඡහට යැ, දුරුරට ද ගොස් මම දේවයන්ට දස වෙමි. මාණවකය, රඡ තෙම මා දහැමින් තොපට දෙන්නේ යැ.

5591. (පුරුණක) අද මාගේ මේ දෙවැනි දිනීම ය, පුළුච්ඡනා ලද ඇමැති තෙම මෙම පැනය වියදී ය. රඡතුමා එකත්තෙන් අධිර්ම සභාව ඇත්තේ ය. විධුර පඬිතුමන්ගේ සුභාෂිතය මට නො අනුදන්නෙහි ය.

5592. (රඡ) මම දසයෙක් වෙමි, නැයෙක් නො වෙමි යි මෙලෙස අපගේ පැනය වියදුවේ නම්, මාණවකය, ධන අතුරෙන් උතුම් ම ධනය වූ මොහු ගෙන, කැමති දිසාවකින් යවයි කිය.

දුෂ්‍යකාණ්ඩ යි.

5593. (රඡ) විධුර පණ්ඩිතයනි, සිය නිවෙසෙහි වෙසෙන ගිහියාට (තම) ආරක්ෂාව කෙසේ වන්නේ ද? (වතුර්විධ) සංග්‍රහය කෙසේ වේ ද?

5594. කෙසේ නිදුක් වේ ද? කෙසේ සත්‍යවාදී වේ ද? කෙසේ මෙලොවින් පරලොව ගොස් ශෝක නො කෙරේ ද?

5595. දම්සෙබෙහි ඤාණගති ඇති, ධෛර්ය ඇති, විපුල ප්‍රඥා ඇති, සුඤ්ච අඤ්ඤා දන්නා නුවණ ඇති හැම දහම් පිරිසිදු දන්නා නුවණ ඇති විධුර පඬිතෙමේ රජුහට මෙය. කී ය:

5596. අනුන් අයත් බිරියන් හා වැරදි හැසිරීම නො කටයුතු. රසවත් අහර තනිව රස නො විදියයුතු. ඥාන වර්ධනයට හේතු නොවන ලෝකායත ශාස්ත්‍රය නො සෙවියයුතු.

5597. සිල්වත් වීම ය වත්සපන් වීම ය කුසල්දහමිහි අප්‍රමාද වීම ය නියුණු නුවණැති වීම ය යටත් පැවැත්ම ය මසුරු නො වීම ය සුවච බව ය මිහිරි කථාව ය මොලොක් බව ය (යන මේ ගති) ඇත්තෙක් වන්නේ ය.

5598. මිතුරනට සංග්‍රහ කරන්නේ දුගී මගී ආදීන්ට බෙද දී වළඳනුයේ කටයුතු සංවිධාන කරනුයේ හැම කල්හි මහණ බමුණන් ආහාරපානයෙන් සතුටු කරන්නේ යැ.

5599. දහම් කැමැතිවීම ය දැනීම දියුණු කිරීම සඳහා මහණ බමුණන්ගෙන් පිළිවිසීම (ප්‍රශ්න කිරීම) සිල්වතුන් හා උගතුන් ගෞරව පූර්වකව ඇසුරු කිරීම ය (යන මේ කටයුතු) කරන්නේ ය.

5600. සිය නිවසෙහි වෙසෙන ගිහියාගේ ආරක්ෂා සහිත පැවැත්ම මෙසේ යැ. ඔහුගේ වතුර්විධ සංග්‍රහය ද මෙසේ වන්නේ ය.

5601. සත්‍යවාදී මාණවක තෙම මෙසේ (පිළිපැදීම නිසා) ව්‍යාබාධ රහිත වන්නේ ය. මෙලොවින් පරලොවට ගොස් පරලොව දී ශෝක නො කරන්නේ යි.

ගෘහවාස ප්‍රශ්න යි.

252 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5602. එහි දැනී ගමිඝ්ඤාම දිනෙතො නො ඉඝ්ඝරෙන මෙ,
මමෙව්ඤං පටිපජ්ජ එස ධම්මො සනන්තනො.

5603. ජානාමී මාණව තයාභමස්මී
දිනෙතාභමස්මී තව ඉඝ්ඝරෙන,
තීභඤ්ඤි තං වාසයෙමු අගාරෙ
යෙනඤ්ඤා අනුසායෙමු පුකෙත.

5604. තං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීභං
කුරුතං භවං අජ්ජ සරෙසු ක්වචං,
අනුසායතං පුකතදරෙ භවජ්ජ
යථා තඨි පච්ඡා¹ සුඛී භවෙය්‍ය.

5605. සාධුතී වඤ්ඤා පහුතකාමො
පකකාමී යකෙඛා විධුරෙන සඤ්ඤං,
තං කුඤ්ඤරාජඤ්ඤභයානුච්ඡිණ්ණං
පාවෙකඛී අනෙතාපුරමරියසෙට්ඨං.

5606. කොඤ්ඤං මසුරඤ්ඤි පියඤ්ඤි කෙතං
උපාගමී තස්ස සුරමමු රූපං,
පහුතභකඛං ඛහු අක්භපානං
මසකකසාරං වීය වාසවස්ස.

5607. තස්ස නච්චනතී ගායනතී අච්චයනතී වරා වරං,
අච්චරා වීය දෙවෙසු නාරියො සමලඤ්ඤතා.

5608. සමඛනී කඤ්ඤා පමදනී² යකඛං
අනෙතන පානෙන ව ධම්මපාලො,
අක්භස්මෙව්‍යානුච්චිත්තයනෙතා
පාවෙකඛී භරියාය තද සකාසෙ.

5609. තං වජ්ජනගන්ධරසානුලිතං
සුච්ඡිණ්ණපමෙඛානදනීකඛසාදියං,⁴
භරියං වචා එහි සුඤ්ඤාහි හොතී
පුකතානි ආමන්තය තඛෙනෙකෙත.

5610. සුඤ්ඤාන වාක්‍යං පතීනො අනුජ්ජා
සුනීසං වච තඛෙනඛී සුනෙකතං,
ආමන්තය වච්චධරානී⁵ වෙන
පුකතානි ඉන්දීවරපුඤ්ඤාමෙ.

1. පච්ච - මජ්ඣං.
2. ඛහුත - මජ්ඣං.
3. පමුදනී - මජ්ඣං, සායං.
4. සදීසං - මජ්ඣං.
5. ධම්මධරානී - මජ්ඣං.

5602. ස්වාමීයා විසින් තෙපි මට දෙනලද්දහු යැ. එව දන් යමු. මාගේ ම අභිවාද්ධිය පතා පිළිපදින්න (ක්‍රියා කරන්න). මෙය සනාතන ධර්මයෙකි. (පෙර සිට පවත්නා නැණවතුන්ගේ ස්වභාවය යි.)

5603. මාණවකය, තා විසින් මම ලබන ලදිමි යි දනිමි. ස්වාමීහු විසින් මම තොපට දෙන ලද්දෙමි. දරුවන්ට අනුශාසනා පිණිය යම් පමණ කල් යේ ද එ පමණ (කල්) තුන් දිනක් අපගේ නිවසේ වසමු.

5604. තොප කියන ලෙස සියල්ල මට සිදුවේවා. තුන් දවසක් ගෙදර වසමු. පින්වත් තෙමේ, අද ශාභයේ අනුශාසනා කෙරේවා. තොප ගීය පසු දරුවන්ට යෙක් ලැබෙන්නේ යම් ලෙසකින් නම් එසේ අනුශාසනා කෙරේවා.

5605. මහාභෝග ඇති යක්ෂ තෙම යහපතැයි කියා විධුර පඬිතුමා සමග පිටත්වී. උසස් පැවතුම් ඇති යක්ෂතෙමේ ඇතුන් ද අසුන් ද හැසිරෙන අන්ත:පුරයට පිවිසියේ ය.

5606. කොඤ්ඤය, මයුරය, පියකේතය යන නම් ඇති තුන් ප්‍රාසාදයෝ වෙති. ඒ පහයන් අතරෙන් අතිශය මනෝහර වූ ද බොහෝ ආහාරපාන ඇත්තා වූ ද ශක්‍රයාගේ භවන වැනි වූ ද තමා වෙසෙන පහයට එළඹියේ ය.

5607. එහි දෙවලෝහි දෙවභනන් මෙන් සරභන ලද ස්ත්‍රීහු උතුම් වූ නෘත්‍ය ගීත වාද්‍යයෙන් ඔවුනොවුන්ට ස්පර්ධා කෙරෙහි.

5608. දහමරක්තා බෝසත් තෙම එදවසැ යක්ෂයා මාගමුන් හා ආහාරපානයෙන් ද සමග කොට ස්වකීය අභිය මැ මෙතෙහි කරමින් භායභාව වෙත එළඹියේ ය.

5609. සඳුන් ගඳ කලුල් තවර කළ ජාමිබොනද සවර්ණ සදාශ ශරීර ඇත්තා වූ බිරිඳ අමතා, පින්වතිය, එව. මාගේ කීම අහන්න. තඹපැහැති නෙත් ඇත්තිය, මාගේ දරුවන් කැඳවයි කිය.

5610. අනුජා තොමෝ හිමිහු බස් අසා, නිලුපුල්වන් නෙත් ඇති වෙතාවෙතී, ආහරණවලින් විභූෂිත මාගේ දරුවන් කැඳවන්නැ යි තඹපැහැති නිය හා මනා ඇස් ඇති යෙහෙළියට කීවා ය.

254 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5611. තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො
 චූමඛිඤා පුනෙ අච්ඡිකම්පමානො,
 ආමනකඛිඤාන අවොච වාක්‍යං
 දිනතාහං රඤ්ඤා ඉධ මාණවස්ස.
5612. තසස්සජජහං අනනසුඛි විධෙයො
 ආදය යෙනිච්ඡති තෙන ගච්ඡති,
 අහං ච වො සාසිතුං ආගතොස්මි
 කථං අහං අපරිත්තාය ගච්ඡ.
5613. සවෙ වො රාජා කුරුඛෙත්තවාසී¹
 ජනසන්ධො පුච්ඡෙය්‍ය පඤ්ඤකාමො,²
 කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරාණං
 කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරුඤා.

5614. සමාසනා හොථ මයාව සබ්බෙ
 කොනීධ රඤ්ඤා අබ්භතීකො මනුසෙසා
 තමඤ්ඤාලිං කරිය වදෙථ එවං
 මාහෙව දෙව නභි එස ධම්මො,
 වියඤාරාජස්ස නිභීතජචෙවා
 සමාසනො දෙව කථං භවෙය්‍ය.

පෙක්ඛනකණ්ඩො.

5615. සො ච මීතෙහ අමචෙව ච ඤාතයො සුභදං ජනෙ,
 අලීනමනසධකපෙසා විධුරො එතදමුචි.
5616. එථයො රාජවසනීං නිසීදිඤා සුඤ්ඤාථ මෙ,
 යථා රාජකුලං පනෙතා යසං පොසො නිගච්ඡති.
5617. නභී රාජකුලං පනෙතා අඤ්ඤාතො ලභතෙ යසං,
 නාසුරො³ නපි⁴ දුම්මෙධො නපමනෙතා කුදවනං.
5618. යදස්ස සීලං පඤ්ඤාඤච සොවෙය්‍යඤ්ඤාධිගච්ඡති,
 අථ විස්සසනෙ ත්‍යාමභි ගුහභඤ්ඤාස්ස න රක්ඛති.
5619. කුලා යථා පඤ්ඤානා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
 අජක්ඛිට්ඨො න විකම්පෙය්‍ය ස රාජවසනීං වසෙ.

1. කුරුච්චවාසී - මජ්ඣං, සා.
 2. ඛණ්ඩ - මජ්ඣං.
 3. නාභිසුරො - සා.
 4. නාභී - සා.

5611. මහබෝසතාණන් වහන්සේ තමා වෙත පැමිණි දරුවන්ගේ හිස සිඹා (දරුවෙකි) රජතුමා විසින් මේ මාණවකයාට මම දෙන ලද්දෙමි යි කීහ.

5612. ඔහුට අයිති මම, අද මා සතු සැප ඇත්තෙක් වූයෙමි. එහෙත් පසුව ඔහුට යටත් වෙමි. හේ මා රැගෙන කැමැති මනෙකින් යන්නට පළමු (තොපට) අනුශාසනා කරන්නට ආවෙමි. (තොපගේ) ආරක්ෂාව නො සලසා කෙසේ මම යන්නෙමි ද?

5613. ජනයා පාලනය කරන, බොහෝ සම්පත් ඇති කුරුරට රජ, පෙර සිදුවූ කෙබඳු පැරණි දේ තෙපි දන්නහු ද? පියා තොපට කවර අනුශාසනාවක් කෙළේද යි තොප පුළුවස්නේ නම් මෙසේ මා දුන් අවවාද කියවු.

5614. තෙපි සියල්ලෝ මා හා සම අසුන් ගනිත්වා යි රජ තොපට කීවේ නම්, රජකුලයෙහි කවරෙක් රජු හා සමානාසනික වේද යි රජුට ඇදිලිබැඳ කියවු. දේවයන් වහන්ස, මෙලෙස නො කියන්නේ මනා ය. මෙය (රජතුමා හා සමව අසුන් ගැනුම) අපේ පාරම්පරික වාරිත්‍රය නො වෙයි. දේවයන් වහන්ස, සිංහ රාජයකු, නිව ජාතියෙහි වූ සිව්ලකු හා සමව අසුන් ගැනුම කෙසේ වන්නේ ද යි.

පෙක්බන කාණ්ඩ යි.

5615. නො සැඟවුණ (පැහැදිලි) සිතුවිලි ඇති විධුර පඩිතුමා මිතුරන්ට, ඇමැතියන්ට, නැයන්ට සහ සුභදයන්ට (හිතවතුන්ට) මෙය කිය:

5616. ආයඨයෙනි, එවු එපරිද්දෙන් රජකුලයට පත් පුරුෂයා යමසේ සම්පතට පැමිණේ ද, මා කියන රාජපරිවර්ථයාව (රජමැදුරේ සේවය) මා සම්පයේ සිට අසවු.

5617. අප්‍රකට තැනැත්තා ද අදක්ෂ තැනැත්තා ද අඥාන තැනැත්තා ද මුළා වූ සිහි ඇති තැනැත්තා ද රජ මැදුරට පැමිණ කිසි කලෙක යශස් නො ලබයි.

5618. යම් කලෙක රජතුමා සේවකයාගේ ආචාර සම්පත්තිය ඥාන සම්පත්තිය හා පවිත්‍රතාව වටහා ගනී ද, එකල ඔහු විශ්වාස කරයි. සභවාලියයුතු රහස් පව් නො සභවා කියයි.

5619. යම්සේ මැනැවින් ධරනලද ඔසවාලූ කුලාව (නරාදිය) සමදණ්ඩ වැ සිටී ද එසේ මැ රාජ නියෝග ලද සේවකයා නො සැලේ ද හෙතෙම රජකුලෙහි වසන්නේ යැ (රජගෙහි සේවාවට නිසිවෙ යි.)

5620. කුලා යථා පග්ගහිතා සමදණ්ඩා සුධාරිතා,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසතිං වසෙ.
5621. දිවා වා යදි වා රතනිං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
අජ්ඣංචොධා න විකමෙපයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5622. දිවා වා යදි වා රතනිං රාජකිවෙදසු පණ්ඩිතො,
සබ්බානි අභිසමෙහානොතා ස රාජවසතිං වසෙ.
5623. යො වසස සුකතො මනෙහා රඤ්ඤා සුඤ්ඤාදිතො,
න තෙන වුඤ්ඤා ගවෙජයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5624. න රඤ්ඤා සමකං¹ භුඤ්ඤා කාමහොගෙ කුදුවනං,
සබ්බක පච්ඡතො ගවෙජ ස රාජවසතිං වසෙ.
5625. න රඤ්ඤා සදිසං වජ්ඣං න මාලං න විලෙපනං,
ආකප්පං සරකුඤ්ඤා වා න රඤ්ඤා සදිසමාවරො;
අජ්ඣංචං කරෙයා ආකප්පං ස රාජවසතිං වසෙ.
5626. කීළෙ රාජා අමවෙවහි හරියාහි පරිවාරිතො,
නාමවෙවහ රාජහරියාසු භාවං කුබ්බථ පණ්ඩිතො.
5627. අනුඤ්ඤා අවපලො නිපකො සංවුතීන්ද්‍රියො,
මනො පණ්ඩිසම්පනෙහා ස රාජවසතිං වසෙ.
5628. නාසස හරියාහි කීළෙයා න මනෙහායා රහොගතො,
නාසස කොසා ධනං ගණෙහ ස රාජවසතිං වසෙ.
5629. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩං මඤ්ඤා² න මදය සුරං පිවෙ,
නාසස දයෙ මිගං³ හඤ්ඤා ස රාජවසතිං වසෙ.
5630. නාසස පීඨං න පලප්‍රධානං න කොච්ඡං න නාගං⁴ රථං,
සමමනොමහීති ආරුහෙ ස රාජවසතිං වසෙ.

1. සදිසං - මජ්ඣං.

2. න නිඤ්ඤා ඛණ්ඩමඤ්ඤායා - මජ්ඣං, සා.

3. මිගං - මජ්ඣං, සා.

4. නාගං - මජ්ඣං, සා.

5620. යම්සේ මැනවින් ධරන ලද ඔසවාලූ තුලාව සමදණ්ඩ වූ සිටී ද, එසෙයින් සියලු රාජකායාය කරන හේ රජතුලෙහි වසන්නේ ය.

5621. නුවණැත්තේ රාජකායායෙහි දවලහි හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ මෙහෙයන ලද්දේ නො සැලේ නම් හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5622. නුවණැත්තේ රාජකාන්‍යයෙහි යෙදුනේ දහවල් හෝ රාත්‍රියෙහි හෝ සියල්ල සම්පාදනය කරන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5623. රජතුමා සඳහා යම් මාර්ගයක් මනාව පිළියෙළ කරන ලද ද ඒ මාර්ගයෙන් යවයි (රජතුමා විසින් කියන ලද ද) ඒ මගෙහි නො යන්නේ ය.

5624. රජතුමාට සමාන ලෙස පස්කම් සැප කිසිවිටෙක නො විඳින්නේ ය. හැම තැනැති එයට වඩා අඩුතරමින් කම්සැප විඳින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5625. රජතුමාට සමාන අයුරින් වස්ත්‍ර නො ඇඳීම, මල්මාලා නො දැරීම සහ විලෙවුන් නො ගැල්වීම ද කරන්නේ ය. ඉරියව් පැවැත්වීම හා ශබ්ද කිරීම ද රජතුමාට සමාන නොවන ලෙසින් අනික් ආකාරයකින් කරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5626. රජතුමා ඇමතියන් හා භායාචන පිරිවරා (යම් විටෙක) ක්‍රීඩා කරන්නේ ද එවිට ඥානසම්පන්න ඇමැති රජතුමාගේ බිරියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. (ඔවුන් හා විශ්වාසයට නො යන්නේ ය.)

5627. අභංකාර රහිත ව වපල පැවැතුම් නැත්තෙක් ව මුහුකුරා ගිය ප්‍රඥ ඇත්තෙක් ව සංවෘත ඡඨිනද්‍රිය ඇත්තෙක් ව රජගෙහි වසන්නේ ය.

5628. රජතුමාගේ බිරියන් හා ක්‍රීඩා නො කරන්නේ ය. රහසිගත ව (ඔවුන් හා) සාකච්ඡා නො කරන්නේ ය. ඔහුගේ (රජතුමාගේ) භාණ්ඩාගාරයෙන් ධනය භොරකම් නො කරන්නේ ය. ඒ පුද්ගල තෙම රජගෙහි වසන්නේ ය. (රජුගේ සම්පවාසයට සුදුස්සෙක් වන්නේ ය.)

5629. අධික නිලෝපගතයෙක් නො වන්නේ ය. මත්වීම පිණිස සුරා නො බොන්නේ ය. ඔහුගේ අභය ස්ථානයන්හි (අභයභූමිවල) වෙසෙන මුවන් නො මරන්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5630. මම කාර්මිකයෙක් වෙමි යි රජතුමාගේ පුටුවට, ඇදට, සිංභාසනයට, ඇතු පිටට, රථයට නො නඟින්නේ ය. හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5631. නාතිදුරෙ භවෙ¹ රජෙඤ්ඤ නාව්වාසනෙන විවකඛණො,
සමෙකඛං වසස්² තිට්ඨෙය්‍ය සද්දිස්සනොහා සභතඤ්ඤො.
5632. න වෙ³ රාජා සධා හොති න රාජා හොති මෙට්ඨනො,
බීජං කුණ්ඩනති රාජානො සුකෙනකඛිව සට්ඨිතං.
5633. න සුඡිතො මඤ්ඤමානො මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො,
ඵරුසං පතිමනොතය්‍ය⁴ රාජානං පරිසං ගතං.⁵
5634. ලඤ්ඤාචාරො ලභෙඤ්ඤාරං නෙව රාජ්‍යසු විසස්සෙ,
අඤ්ඤිව යතො තිට්ඨෙය්‍ය⁶ ස රාජවසතිං වසෙ.
5635. සුඤ්ඤං වා භාතරං සං වා⁷ සමපග්ගණ්ණාති ඛන්තියො,
ගාමෙහි නිගමෙහි වා රට්ඨෙ ජනපදෙහි වා
කුණ්ඩි භූතො උපෙකඛිය්‍ය⁸ න භණෙ ඡෙකපාපකං.⁹
5636. භජාරුභෙ අනීකට්ඨෙ රජීකෙ පක්කාරකෙ,
තෙසං කම්මාවදනෙන රාජා වඩෙභිති වෙතනං.¹⁰
න තෙසං අනතරා ගච්ඡි ස රාජවසතිං වසෙ.
5637. වාපොවුනු¹¹දරො ධිරො වංසො වාපි පකම්පියො,
පටිලොමං න වතෙතය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.
5638. වාපොවුනුදරො අස්ස මච්ඡාවසස් අජි වභවා,¹²
අප්පාසි¹³ නිපකො සුරො ස රාජවසතිං වසෙ.
5639. න බාලො ඉඤ්ඤිං ගච්ඡිය්‍ය සමපස්සං තෙජසඛියං,
කාසං සාසං දරං බලොං බිණමෙධො නිගච්ඡති.
5640. නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය න කුණ්ඩි සබ්බද සියා,
අච්ඡිකිණ්ණං මීනං වාවං පනෙන කාලෙ උදිරයෙ.
5641. අකෙසාධනො අසංසට්ඨො සච්චො සණ්ණො අපෙසුනො.
සමථං ගිරං න භාසෙය්‍ය ස රාජවසතිං වසෙ.

1. භජෙ - මජ්ඣ, සා.
2. සමුඛඤ්ඤා - මජ්ඣ,
3. නමෙ - මජ්ඣ, සා.
4. පටි මනොතය්‍ය - මජ්ඣ, සා,
5. පරිසංකීනං - මජ්ඣ,
6. අග්ගිව සංගෙන තිට්ඨෙ - මජ්ඣ, සා.
7. සුඤ්ඤං වා භාතරං වා - මජ්ඣ,
8. උදිකෙඛිය්‍ය - මජ්ඣ,
9. ටෙකපාපකං - මජ්ඣ,
10. වෙතනං - මජ්ඣ, සා.
11. වනු - මජ්ඣ,
12. අජි වභවා - මජ්ඣ, සා.
13. අප්පසි - මජ්ඣ,

5631. නැණවත් සේවකයා රජතුමාට දුර තැනක හෝ ඉතා සමීප තැනක හෝ නො සිට රජතුමා කරන දෙය බලමින් සිය ස්වාමියාට පෙනෙන තැන සිටින්නේ ය.

5632. රජ එකැතින් ම මිතුරෙක් නො වේ. රජතුමා තමාට සමාන ද නො වේ. ඇසට වැටුණ විනන්ඩුව ඇසේ පියවී ගතිය වහා හරනා සේ රජවරු වහා කීපෙනි.

5633. රජතුමා විසින් මම පුදන ලද්දේ වෙමි යි සිතා නැණවත් පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා (සේවකයා) පිරිස්මැදට ගිය රජතුමාට පරුෂ බසින් කතා නො කරන්නේ ය.

5634. ලද දෙර ඇත්තේ (දෙරටුපාලයකු වූයේ) නමුදු අවසර ලබා ම පිවිසෙන්නේ ය. රජුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ගින්න සමීපයේ (සිටින කලෙක) මෙන් සිතියෙන් සිටින්නේ ය.

5635. රජතුමා සිය පුතාට හෝ සිය සහෝදරයාට හෝ ගම් වලින් හෝ නියමිතවලින් හෝ ජනපදවලින් හෝ කිසිවක් දෙමි යි සේවකයන් සමග කියාද එකල සේවකයා තුෂ්ණිමිභූතව මධ්‍යස්ථ වන්නේ ය. ගුණාගුණ (හොඳ නරක) නො කියන්නේ ය.

5636. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන සිවුරහ සේනාවන්හි කාර්යයන් හා ඔවුන්ගේ හැසිරීම් අනුව රජතුමා වෙනන වැඩිකරයි නම් සේවකයා ඔවුන්ගේ ලාභයට අන්තරාය නො කරන්නේ ය.

5637. යම් සේවකයෙක් නැණවත් ද දුන්නක් සේ සිහින් වූ උදර ඇත්තේ ද නො මේරු උණගසක් සේ වලනය වේ ද රජතුමාට විරුද්ධ පැවැතුම් නැත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5638. (යමෙක්) දුන්නක් සේ සිහින් වූ උදර ඇත්තේ ද (දිව ඇතත්) දිව නැත්තකු සෙයින් මාළුවකු මෙන් වූයේ අල්ප වූ කලා ඇත්තේ ද ස්වල්ප වශයෙන් බුදින සුලු වේ ද දක්ෂ ද ගුර ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5639. යමෙක් (සිය) තෙද පිරිතියාම දකිමින් ස්ත්‍රීන් කරා යළි යළිත් නො යන්නේය එසේ යන කුවණ පිරිහුණු පුද්ගලයා කාශස්වාසයනට ද කාය පීඩාවට ද කය දුබලවීමට ද පත් වේ.

5640. රජුන් සමීපයේ සිට පමණට වඩා කතා නො කරන්නේ ය. හැමකල නිහඬ නො වන්නේ ය. සුදුසු වේලාවෙහි නො විසිරුණ ප්‍රමාණවත් කතා කරන්නේ ය.

5641. නො කීපෙන සුලු වූ අන්‍යයන් හා නො ගැටෙන්නා වූ සත්‍ය වූ සියුම් වූ ප්‍රියගුණා නො වූ කතා ඇත්තෙක් වන්නේ ය. හිස් වචන නො කියන්නේ ය. හේ රාජභවනයෙහි වසන්නේ ය.

260 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5642. මාතාපෙක්ඛිතරො අසස කුලෙපෙට්ඨාපවායිකො,
භීරිමික්ඛපසමපනො¹ ස රාජවසතිං වසෙ.
5643. විනීතො සිප්පවා දනො කතතො නියතො මුද්ද,
අප්පමනො සුචි දකෙඛා ස රාජවසතිං වසෙ.
5644. නිවාතවුක්ඛි වදෙධිසු සප්පතිසො සගාරවො,
සුරතො සුඛසමභාසො ස රාජවසතිං වසෙ.
5645. ආරකා² පරිවජෙජයා සහිතුං පහිතං ජනං,
භතො රෙඤ්ඤවුදිකෙඛියා අනඤ්ඤස්ස ච රාජිනො.
5646. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි සීලවනො බහුසසුතෙ,
සක්ඛවං පඨිරුපාසෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5647. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි සීලවනො බහුසසුතෙ,
සක්ඛවං අනුචාසෙයා ස රාජවසතිං වසෙ.
5648. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි සීලවනො බහුසසුතෙ,
තපෙයා අනතපානෙන ස රාජවසතිං වසෙ.
5649. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි සීලවනො බහුසසුතෙ,
ආසජ්ජ පඤ්ඤ සෙවෙථ ආකඛිං වුඤ්ඤිතතො.
5650. දිනහප්පඛිං න භාපෙයා දනං සමණබ්‍රාහ්මණෙ,
න ච කිඤ්චි නිවාරෙයා දනකාලෙ වණ්ඛිකෙ.
5651. පඤ්ඤවා බුඤ්ඤිසමපනො විධානවීඨිකොවීදෙ,
කාලඤ්ඤ සමයඤ්ඤ ච ස රාජවසතිං වසෙ.
5652. උට්ඨාතා කම්මධෙයොසු³ අප්පමනො විචකම්මො,
සුසංචිතිතකම්මනො ස රාජවසතිං වසෙ.
5653. බලං සාලං පසුං බෙත්තං ගනො වසස අභිකම්මං
මිතං ධඤ්ඤං නිධාපෙයා මිතඤ්ච පාවයෙ සරෙ.

1. සනො සචීල සමභාසො - මජ්ඣං.
2. ආකාරකා - මජ්ඣං,
3. කාමධෙයොසු - චී.

5642. (යමෙක්) මවුපියන් පෝෂණය කරන්නේ ද කුලදෙටුවන් පුදන්තේ ද හිරි ඔතප් ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය.

5643. යමෙක් ආචාරසම්පන්න වූයේ ද ශිල්ප ඇත්තේ ද හික්මවාගත් ඉඳුරන් ඇත්තේ ද සිය ජීවිතය ගුණවත් කරගත්තේ ද නො සැලෙන ස්වභාව ඇත්තේ ද මාන රහිත ද අප්‍රමාද ව (නුමුලා සිහි ඇති ව) ක්‍රියා කරනුයේ ද පිරිසුදු වූයේ ද උවටැන් කිරීමට දක්ෂවූයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5644. (යමෙක්) වැඩිහිටියන් කෙරේ යටහත් පැවතුම් ඇත්තේ ද සාදර සගෞරව වූයේ ද සුවච පැවැතුම් ඇත්තේ ද මොළොක් වදන් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5645. රහස් සෙවීමට අන් රජුන් විසින් එවන ලද ජනයා දුරින් දුරු කරන්නේ ය. තමාගේ රජු ම ස්වාමියා ලෙස සලකන්නේ ය. අන් රජකු සම්පයෙහි නො වසන්නේ ය.

5646. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුග්‍රැත වූ මහණ බමුණන් මැනැවින් ඇසුරු කරනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5647. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුග්‍රැත වූ මහණ බමුණන් (පෙහෙවස් සමාදන්වී) අනුව වසනුයේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5648. (යමෙක්) සිල්වත් වූ බහුග්‍රැත වූ මහණ බමුණන් ආභාරපාන දීමෙන් සන්තර්පණය කෙරේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5649. සිල්වත් වූ බහුග්‍රැත වූ පණ්ඩිත වූ මහණ බමුණන් වෙත පැමිණ සිය අභිවෘද්ධිය අපෙක්ෂාවෙන් ඇසුරු කරන්නේ ය.

5650. පෙරසිට මහණ බමුණන්ට දුන් දත නො පිරිහෙළන්නේ ය. දෙන කලෑ එතැනට පැමිණි යාවකයන් දැකූ (ඔවුනට දෙන දීමනා) කිසිවක් නො වළක්වන්නේ ය.

5651. යමෙක් වීමංසක ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත ද බුද්ධි සම්පන්න ද කායභයන් සංවිධානය කිරීමේ බුහුච්චි වේ ද දන් දීම සිල්දක්ෂිම ආදියට යොග්‍ය කාලය දන්නේ ද සී සෑම වැපිරීම ආදිය සඳහා යෝග්‍ය කාලය දන්නේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5652. නොපමා වූ බුද්ධිමත් වූ යමෙක් තම කටයුතු කිරීමේ උත්සාහ ඇත්තේ ද කායභී සංවිධානයේ මනා දක්ෂ බව ඇත්තේ ද හෙතෙම රජගෙහි වසන්නේ ය,

5653. (යමෙක්) කලවිටට ශාලාවට ගවශාලාවට හා කුඹුරට තීතර යන්නේ ය. මනින ලද (ප්‍රමාණය දැන) ධාන්‍ය අටුවල තැන්පත් කරන්නේ ය. ගෘහයේ (ප්‍රයෝජනය සඳහා) මැන (පමණට) පිසන්නේ ය.

5654. පුක්කං වා භාතරං සං වා සීලෙසු අසමාහිතං,
අනඛඛවා හී තෙ බාලා යථා පෙතා තථෙවි තෙ;
චොලඤ්ඤි නෙසං පිණ්ඩඤ්ඤි ආසීනානං¹ ච දපයෙ.
5655. දයෙ කම්මකරෙ පෙසෙසං² සීලෙසු සුසමාහිතෙ,
දකෙඛ උට්ඨානසම්පනෙහ ආධිපච්චසම්³ යාපයෙ.
5656. සීලවා ච අලොලො ච⁴ අනුරතො වසස රාජිනො,
ආචී රහො හිතො තසස ස රාජචසතිං වසෙ.
5657. ඡන්දඤ්ඤ රාජිනො අසස⁵ චිත්තට්ඨො වසස රාජිනො,
අසඬකුසකචත්තසස ස රාජචසතිං වසෙ.
5658. උච්ඡාදයෙ ච⁶ නභාපයෙ ධොචෙ පාදෙ අධොසිරං,
ආභතොපි න කුපෙපයා ස රාජචසතිං වසෙ.
5659. කුම්භමිපි පඤ්ඤ ලිං කුරියා⁷ වායසං⁸ වා පදකඛිණං,
කීචෙව සඛකාමානං දතාරං ධීරමුක්කමං.
5660. යො දෙති සයනං වත්තං යානං ආචසථං සරං,
පඡ්ඤ්ඤොරිච භුතානි භොගෙහි මභිචසසති.
5661. එසයො රාජචසති චත්තමානො යථා නරො,
ආරාධයති රාජානං පූජං ලභති භතඤ්ඤ.
- රාජචසතිකණඩං.**
5662. එචං සමනුසාසිතො ඤාතිසඛ්ඤං විචකඛිණො,
පරිකිණ්ණො සුභදෙහි⁹ රාජානමුපසඛකම්.
5663. වන්දිතො සිරසා පාදෙ කතො ච නං පදකඛිණං,
වීධුරො අචච රාජානං පත්තභෙතාන අඤ්ඤ ලිං.
5664. අයං මං මාණචො තෙති කතඤ්ඤාමො යථාමතිං,
ඤාතිනත්තං පචකඛාමී නං සුඤ්ඤොහි අරිඤ්ඤම.

1. ආසනානං - මජ්ඣං.
2. පොසෙ - මජ්ඣං,
3. ආධිපච්චසීති - මජ්ඣං.
4. අලොභොච - මජ්ඣං,
5. වසා - මජ්ඣං.
6. අච්ඡාදනෙච - මජ්ඣං,
7. කුරියා - මජ්ඣං, කසිරා - සා.
8. වාතං වාපි - සා. වාචං - මජ්ඣං.
9. සුභජෙහි - මජ්ඣං, සා,

5654. සීලයන්හි නො පිහිටි සිය පුතකු හෝ සොහොයුරකු හෝ අධිපති තැන්හි (අධිපති තනතුරකැ) නො තබන්නේ ය. අඤ්ඤා වූ ඔවුහු අධය සමාන (සොහොවුරු) නොවෙති. ඉඤ සිරුර රහිත වන බැවින් ඔවුහු මළවුන් වැන්න. (කැඳවීමක් නැති ව) අවුදින් හුන්නවුන්ට රෙදි කඩක් හා ආහාර පමණක් දෙවන්නේ ය.

5655. දක්ෂවූ ද උත්සාහවත් වූ ද මනාව සීලයන්හි පිහිටියා වූ ද දසයන් කම්කරුවන් හා පණිවිඩකරුවන් ද ආධිපත්‍යයෙහි පිහිටුවන්නේ ය.

5656. යමෙක් සිල්වත් ද ලෝභ රහිත ද රහසිගත වත් ප්‍රකට වත් රජතුමාට හිතවත්වේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5657. යමෙක් රජතුමාගේ කැමැත්ත දන්නේ ද රජතුමාගේ විත්තාරාධනය කෙරේ ද රජතුමාට විරුද්ධ නො වූ පැවැතුම් ඇත්තේ ද හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5658. (යමෙක් රජතුමාගේ) ඇඟ උලා නාවනුයේ ද යටිකුරු කළ හීස ඇතිව (බීම බලාගෙන) පා සෝදනුයේ ද, පහර ලදුවත් නො කිපේ ද, හේ රජගෙහි වසන්නේ ය.

5659. අභිවාද්ධිය තකා වතුර කළය දක ඇදීලි බැඳීම ද කඩුඩකු දක ප්‍රදක්මණාව ද කෙරේ නම් කැමැති හැම දෙය දෝන්නා වූ ඤානවත් ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමා දුටු විට කියනු කිම? (එකාන්තයෙන් හරසර දක්විය යුත්තේම ය.)

5660. යමෙක් සයනාසන වස්ත්‍ර යානා සහ වාසස්ථාන දෝන්නේ ද සත්කියන්ට මේසය මෙන් සම්පත් නමැති මහවැසි වස්වන රජතුමාට අභිවාදන කටයුතු.

5661. ආයඨයෙනි, මා විසින් රාජවසනිය, (රාජසේවකයන්ගේ පැවැත්ම) මෙසේ කියන ලදී. මෙ පරිදි යම් මිනිසෙක් රජු සතුටු කෙරේ නම් හෙතෙම ස්වාමීන්ගෙන් සැලැකිලි ලබන්නේ ය යි (විධුර පඬිතුමා අනුශාසනා කෙළේ ය.)

රාජවසතිකාණ්ඩ යි.

5662. විධුර පඬිතුමා මෙසේ ඤාතිසමූහයාට අනුශාසනා කොට මිතුරන් පිරිවරා රජතුමා වෙත පැමිණියේ ය.

5663. විධුර පඬිතුමා හිසින් රජතුමාගේ පා වැඳ ඔහු පැදකුණු කොට ඇදීලි බැඳගෙන රජුට (මෙසේ) කීය:

5664. රජතුමාණෙනි, මේ මාණවකයා ඔහුගේ කැමැත්ත අනුව ක්‍රියා කිරීමට මා ගෙන යයි. (මගේ) නැයන්ට යහපත පිණිස මෙය කියන්නෙමි. එය අසන්නේ මැනැවි.

5665. පුතෙක ව මෙ උදිකෙකසි යඤ්ච මඤ්ඤං සමර ධනං,
යථා පෙච්ච¹ න භායෙථ ඤාතිසංඛිතා මසි ගතෙ.
5666. යථෙච ඛලුති භුමා භූමියාව පතිට්ඨති,
එවෙනං ඛලුතං මඤ්ඤං එතං² පසසාමී අච්චයං.
5667. සකකා න ගතතුං ඉති මඤ්ඤං හොති³
කුසුඛා වධිකුඛා ඉධ කාතියානං,
ඉධෙච හොති ඉති මඤ්ඤං රුච්චිති
මා කිං අගා උක්කමභුරිපඤ්ඤා.
5668. මාහෙච ධමමෙසු මනං පඤ්ඤති
අතෙච ව ධමමෙච ව යුතෙතා භවස්සු,
ධිරස්සු කමමං අකුසලං අනරියං
යං කකුඛා පච්චා නිරියං චපෙයා.
5669. නෙවෙස ධමමො න පුතෙතං කිච්චං
අසිරො හි දසසස ජනිඤ ඉසසරො,
සාතෙතුං කුමාපෙතුං⁴ අථොපි භතතුං
න ව මඤ්ඤං කොධස්ථි වජාමී වාහං.
5670. ජෙට්ඨපුත්තං උපගුඤ්ඤා විනෙයා හදයෙ දරං,
අඤ්ඤපුමෙණෙණි නෙතෙහි පාවිසි යො මහාසරං.
5671. සාලාව සමපමථිතා⁵ මාචනෙන පමඤ්ඤිතා,
සෙතති පුත්තා ව දරා ව විධුරසස නිචෙසනෙ.
5672. ඉත්ථසභසසං භරියානං දසිසත්තසතානි ව,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5673. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5674. හස්ථාරුහා⁶ අනිකට්ඨා රථිකා පක්කාරකා,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.
5675. සමාගතා ජාතපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පගගඤ්ඤා පකකඤ්ඤං විධුරසස නිචෙසනෙ.

1. පච්චා - මචසං, සා.
2. එචං - මචසං.
3. නසකකා ගතතුං මති මඤ්ඤං හොති - මචසං.
4. ජාපෙතුං - මචසං.
5. ජමමපතිතා - මචසං, සමපමඤ්ඤිතා - සා,
3, හස්ථාරොහා - මචසං, චී, සා,

5665. මාගේ දරුවන් බැලුව මැනැව. මාගේ නිවෙසෙහි (ඔබ විසින් හෝ අන් රජුන් විසින් හෝ දෙන ලද) අන්‍ය වූ යම් ධනයක් වේ නම් එයද බැලුව මැනැව. මා ගිය පසු මගේ නැඟියෝ යම්සේ නො පිරිහෙත් ද (එසේ කරන්නේ මැනැවි.)

5666. යම්සේ පොළොව පැකිලී ගියේ පොළොවෙහිම පිහිටන්නේ ද මාගේ මේ පැකිලීමත් එසේ ය. මාගේ මෙම වරද දකිමි.

5667. උතුම් වූ මහාප්‍රාඥය, ඔබට යා නො හැකි ය. මට මෙසේ සිත් වේ. කාත්‍යායන වූ මාණවකයා මෙහි තළා මරා මෙහි නවතිනු යනු මට රිසි වේ. තෙපි නො යව.

5668. (රජතුමනි), අධර්මයෙහි (පාපයෙහි) හිත නො යොදන්න. අභිවෘද්ධිය ගෙන දෙන දෙයෙහිත් පුණ්‍යක්‍රියාවන්හිත් යෙදෙන්න. යම් කර්මයක් කොට පසුව අපායට යේ ද එවැනි ලාමක වූ පාපක්‍රියාවට නින්දා වේවා.

5669. මෙ යුක්තිය නො වේ. යළි කටයුතුදෑ ද නො වේ. රජතුමනි, ස්වාමී දයයාගේ අධිපති ය. (ස්වාමීයා විසින් සේවකයා) නසන්නත් දවන්නත් පෝෂණය කරන්නත් සුදුසු ය. මාණවකයා කෙරෙහි මට කෝපයක් නැත. මම (ඔහු හා) යමි.

5670. ඒ (විධුර පණ්ඩිත) තෙම දෙටු පුතණුවන් වැළැදගෙන විත්තපිඩාව දුරුකොට කඳුළුපිරි තෙතින් යුතු ව මහපායට පිවිසියේ ය.

5671. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දරුවෝ ද බිරියෝ ද යුළහින් මධ්‍යා ලද කම්පිත වූ සල්වනයෙක සල්ගස් මෙන් තන්හි තන්හි වැටී සිටිත්.

5672. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි දහසක් භායෘ වූ ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දැසිහු ද හිස අත් බැඳගෙන හැඳුහ.

5673. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි අන්ත:පුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද හිස අත් බැඳගෙන හැඳුහ.

5674. විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රථිකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද හිස අත් බැඳ හැඳුහ.

5675. විධුර පඬිතුමාගේ නිවෙසෙහි රැස් වූ දනව්‍යුස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද හිස අත් බැඳ හැඳුහ.

266 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5676. ඉජ්ඣී සහසසං හරියානං දුභිසත්තසතානී ව,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5677. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5678. හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රථීකා පහ්ඤ්ඤාකාරකා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා වීජ්භෙසසසි.

5679. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බාහා පග්ගඤ පක්කන්දුං කසමා නො වීජ්භෙසසසි.

5680. කන්ධා සරෙසු කිව්වානී අනුසාසිත්වා සකං ජනං,
මිත්තාමච්චෙව ව හච්චෙව ව පුත්තදරෙව ව ඛන්ධච්චෙ.

5681. කම්මනිතං සංචිට්ඨෙත්වාන ආචිකඤ්චවා සරෙ ධනං,
නිධිකඤ්ච ඉණ්දනකඤ්ච පුණ්ණකං ඵතදබ්බවී.

5682. අවසී තුවං මඤ නිහං අගාතෙ
කතානි කිව්වානී සරෙසු මඤං,
අනුසාසිතා පුත්තදාරා මයා ව
කරොම කව්වාන යථා මනී තෙ.

5683. සචෙ හී කතෙහ අනුසාසිතා තෙ
පුත්තා ව දරා ව අනුච්චිතො ව,
හතෙහි දනි තරමානරුළො
දීසො හී අදධාපි අයං පුරත්වා.

5684. අසමභීතොව ගණ්ණාහි ආජානියසස¹ වාලධිං,
ඉදං පච්ඡමකං තුඤ්ඤං ජීවලොකසස දසසනං.

5685. සොහං කිසස නු භාගිසසං යසස මෙ නත්ථී දුක්ඛතං,
කායෙන වාචා මනසා යෙන ගච්චෙජයා දුග්ගතිං.

5686. සො අසසරාජා වීධුරං වහනෙතා
පක්කාමී වෙභාසයමනනලිකෙඛි,
සාධාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො
කාළාගිරිං බිපමුපාගමාසි.

1. ආජානෙයාසා - මජ්ඣ.

5676. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) භායභී වූ දහසක් ස්ත්‍රීහු ද සත්සියයක් දැසිහු ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැ යි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5677. (විධුර පඬිතුමාගේ නිවාසයෙහි) අතැවුර වැස්සෝ ද කුමරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැ යි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5678. ඇතරුවෝ, අසරුවෝ, රජිකයෝ ද පාබලසේනාවෝ ද කවර හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැ යි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5679. රැස් වූ දනව්වැස්සෝ ද නියම්ගම් වැස්සෝ ද කුමක් හෙයින් අප හැර යන්නෙහි දැ යි හිස අත් බැඳ හැඩුහ.

5680. පණ්ඩිත තෙම ගෘහයන්හි කළමනා කායභීයන් කොට මිත්‍රාමාත්‍යයන් දසයන් අඹුදරුවන් නැයන් සහ සිය ජනතාවට අනුශාසනා කොට,

5681. වැඩ පිළියෙළ කොට ගෙහි ඇති ධනය ද නිධාන ද ණයට දුන් ධනය ද පවසා පූර්ණකයාට මෙය කීය:

5682. මාගේ නිවසෙහි ඔබ තෙදිනක් වියුහු. මාගේ ගෘහයන්හි කළමනා වැඩ මා විසින් කරන ලද. අඹුදරුවන්ට අනුශාසනා කරන ලදී. කවචනය දුන් තොපගේ අදහස් පරිදි ක්‍රියා කරමු.

5683. ප්‍රිය තෙනැත්ත, ඉදින් තොප විසින් දරුවන්ට බිරියන්ට සහ සේවකයන්ට අනුශාසනා කරන ලද නම් දුන් වහා එව. ඉදිරියෙහි (ඇති) ගමන් මග ද ඉතා දිග ය.

5684. මේ ආජාතීය අසුගේ වලිගය බිය රහිතව අල්ලා ගන්න. මෙය තොපගේ මිනිස්ලොව අවසාන දර්ශනය වෙයි.

5685. යමක් නියා දුගතියට යේ නම් කය වචනය හිත යන කිදෙරින් මා කළ එබඳු වරදක් නැත. (එහෙයින්) ඒ මම කුමට බිය වෙමි ද?

5686. ඒ අශ්වරාජ තෙම විධුර පඬිතුමන් උසුලමින් අහසින් ගමන් කෙළේ ය. අකුචල හා ගල්වල නො ගැටෙමින් කාළාගිරි පූර්වකයට ඉක්මණින් පැමිණියේ ය.

5687. ඉක්ඛිසභසසං හරියානං දුසිසත්තසතානි ච,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං යතෙකඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විධුරං ආදය ගච්ඡති.
-පෙ-

5688. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං යතෙකඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන
විධුරං ආදය ගච්ඡති.

5689. ඉක්ඛිසභසසං හරියානං දුසිසත්තසතානි ච,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.
-පෙ-

5690. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
බාහා පගගඤ්ඤ පක්කන්දුං පණ්ඩිතො සො කුභිං ගතො.

5691. සචෙ සො සත්තරත්තෙන පණ්ඩිතො නාගමිසසති,
සඛෙඛ අග්ගිං පචෙකඛාම නස්ථො ජීවිතෙන නො.

5692. පණ්ඩිතො ච වීයන්තො ච විභාවී ච විචකඛණො,
විප්පං මොචෙසසත්තනානං¹ මා භාථ ආගමිසසති.

අනතරපෙය්‍යාලො.

5693. සො තස් ගන්ඤ්ඤාන විචිතායනොනා
උච්චාවචා චෙතනකා² භවතති,
ඉමසස ජීවෙන නභස්ථි කිඤ්ඤි
භන්ඤ්ඤානිමං හදයං ආදිසිසසං.

5694. සො තස් ගන්ඤ්ඤාන පබ්බතමනතරසමිං
අනොනා පච්ඡිඤ්ඤා පදුට්ඨවිතො,
අසංචුතසමිං ජගතිපපදෙසෙ
අධොසිරං ධාරසී කාතියානො.

5695. සො ලඛ්ඛමානො නරකෙ පපාතෙ
මහඛ්ඛායෙ ලොමභංසෙ වීදුග්ගෙ,
අසංතසං⁴ කුරුනං කත්තෙසෙට්ඨං
ඉච්චවුචි පුණ්ණිකං නාම යකඛං.

1. විප්පං මොචිය අත්තනං - මජ්ඣං.
2. චෙතනකා - මජ්ඣං.
3. මච්ඡි - මජ්ඣං, සා.
4. අසංතසං - මජ්ඣං, සා, වී,

5687. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විදුර පඩිතුමා රැගෙන යයි කියමින් බිරියන් වන අහසක් ස්ත්රීහු ද, සත්සියයක් දැසිහු ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5688. යකෙක් බමුණු වෙසින් අවුත් විදුර පඩිතුමා රැගෙන යයි කියමින් ගම් නියම්ගම් ජනපද වැස්සෝ හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5689. ඒ විදුර පඩිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් බිරියන් වන අහසක් ස්ත්රීහු ද සත්සියයක් දැසියෝ ද හිස අත්බැඳ හැඩුහ.

5690. ඒ විදුර පඩිතුමා කොහි ගියේ දැයි කියමින් ගම් නියම්ගම් දනවු වැස්සෝ හිස අත් බැඳගෙන හැඩුහ.

5691. ඉදින් ඒ පඩිතුමා සත්රැයෙකින් නො එන්නේ නම්, අපි සියලු දෙන ගින්නට පනින්නෙමු. අපේ ජීවත්වීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

5692. (විදුර පඩිතුමා) පඩිවරයෙක, විමංසායෙන් (විමසන නුවණින්) යුක්තයෙක, වෘක්තයෙක, කටයුතු නො කටයුතු කීමට දක්තෙක, ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් යුක්තයෙක, එහෙයින් බිය නො වන්න. (පණ්ඩිත තෙම) වහා (එම) ග්‍රහණයෙන් මීදෙන්නේ ය. යළි මෙහි එන්නේ ය.

අන්තරපෙයාලය.

5693. හෙතෙම (පූර්ණකයා) එහි (කාලාගිරි පර්වතයට) ගොස් සිතනුයේ ඔහට උස් පහත් සිතිවිලි උපන. මොහුගේ (විදුර පඩිතුමාගේ) ජීවිතයෙන් කිසිත් පලක් නො වේ. මොහු මරා හදවත ගන්නෙමි.

5694. කාතියාන දුෂ්ට සිත් ඇත්තේ එහි (පච්චිකමස්තකයෙන් පාදයට) ගොස් පච්චික අතුරෙහි සිට ඇතුළට පිවිස (මුදුනට නැඟී බෝසතුන් හෙළා) විවෘත ප්‍රදේශයෙහි දී හිස යටිකුරුකොට නඟා ගන්නේ ය.

5695. කුරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිතුමා මහබිය දනවන ලොමු ඩැහැගැනුම් ඇති කරවන, යා නො හැකි නිරය වැනි මහා ප්‍රපාතයෙකැ එල්ලෙමින් (සිටා) නො බියව පූර්ණක යඤ්ඤාට මෙලෙස කිය:

5696. අරියාවකායොසි අනරියරූපො
අසඤ්ඤිතො සඤ්ඤිතසන්තිකායො,
අවවාහිතං කම්මං කරොසි පුද්-
භාවෙ ච තෙ කුසලං නස්සී කිඤ්චි.
5697. යං මං පපාතසම් පපාතුම්චජයි
කොත්ථු නවජො මරණෙන මඤ්ඤං,
අමාත්ථසංසෙව තෙ අජජ¹ චණණො
ආචිකම් මෙ ජං කතමාසී දෙවතා.
5698. යදි තෙ සුතො පුණණකො නාම යකෙධා
රඤ්ඤා කුට්ටරසස හි සො සජ්චො,²
භූමිජධිරො වරුණො නාම නාගො
බ්‍රහ්මා සුචි චණණබ්‍රුපපනෙතා.
5699. තසසාත්ථුජං ධීතරං කාමයාමී
ඉරජුතී නාම සා නාගකඤ්ඤා,
තසසා සුමජ්ඣාය³ පියාය හෙතු
පතාරසිං තුඤ්ඤ වධාය ධීර.
5700. මාහෙව ජං⁴ යකම් අභාසි මුලෙහා
නට්ඨා බ්‍රහ්මදුග්ගහිතෙන ලොකා,
කිතෙන සුමජ්ඣාය³ පියාය කිච්චං
මරණෙන මෙ ඉඛ්ඤ සුඤ්ඤාම සබ්බං.
5701. මහාත්ථුභාවසස මහොරගසස
ධිතුකාමො ඤ්ඤිතොහෙමසම්,⁵
තං යාවමානං සසුරො අවොච
යථා මං අඤ්ඤංසු සුකාමනීතං.
5702. දජෙජමු ඛො තෙ සුතත්ථු සුනෙතං
සුච්චිතං වජුනලිතභතං,
සචෙ තුවං හදයං පණ්ඩිතසස
ධමමන ලද්ධා ඉධමාහරෙසී
එතෙන චිකෙතන කුමාරි ලබ්භා
නාඤ්ඤං ධනං උතතරිං පඤ්ඤාම.
5703. එවං න මුලෙහාසම් සුඤ්ඤාහි කතෙන
න වාපි මෙ දුග්ගහිතස්සී කිඤ්චි
හදයෙන තෙ ධම්මලද්ධිත නාගා
ඉරජුතී නාගකඤ්ඤං දදන්ති.

1. තවජජ - මජ්ඣං, සතා.
2. සජ්චො - මජ්ඣං, සතා.
3. සුමජ්ඣාය - මජ්ඣං,

4. කෙ - මජ්ඣං, සතා:
5. සුමච්ඡා - මජ්ඣං,
6. භවො - මජ්ඣං.

5696. රූපයෙන් තෙපි දෙවියකුට සමාන වව. එසේවුව ද අනායාසි පැවතුම් ඇත්තහුය. තොපට සංයමයක් නැත. එහෙත් සංයම ඇත්තකු වැනි ය. තෙපි රුදුරු සැහැසිකම් කරව. මදකුදු කුශලයක් තොප සිතූ නැත.

5697. යම් කරුණෙකින් මා ප්‍රපාතයෙහි හෙළනු කැමැත්තහු ද මගේ මරණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයෙක් ද? අද තොපගේ පෙනුම අමනුෂ්‍යයකුට සමාන ය. තෙපි කවර (නම්) යක්ෂ වවුදැයි මට කියව.

5698. ඉදින්, තොප විසින් පූර්ණක නම් යක්ෂයා අසන ලද්දේ ද? හේ කුවෙර රජුගේ ඇමැති වෙයි. පෘථිවිය දරා සිටින (උසුලා සිටින) වරුණ නායජ තෙම ආරොහ පරිණාහ සම්පන්න කායයෙන් මහත් වූයේ යැ, පවිත්‍ර යැ, ශරීරවර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත යැ.

5699. ප්‍රාඤ්‍ය, මම ඒ නාගරාජයාගේ අනුජාත දුව කැමැත්තෙමි. ඔ ඉරන්දති නාග කන්‍යාවයි. සුන්දර මැද පෙදෙස සහිත ඒ ප්‍රියාව හේතුකොට (බලාපොරොත්තුවෙන්) තොපට හිංසා කරන්නට සිතුවෙමි.

5700. යක්ෂය, තෙපි නහමක් මුළාවව. බොහෝ දෙන (සිතිවිලි) වරදවා ගැනීම නිසා නැසුනාහ. සුන්දර මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති තොපගේ ප්‍රියාවට මාගේ මරණයෙන් කවර වැඩෙක් ද? ඒ සියල්ල අසමු.

5701. මහානුභාවසම්පන්න මහා උරගයාගේ දුව (ලබනු) කැමැත්තේ නැයන්ට මම බැලියෙමි. මා පහසුවෙන්ම කාමාශක්ත කටහැක්කේ ය යි දැනගත් මයිල් තෙමේ ඇය ඉල්ලන මට මෙලෙස කීය:

5702. ඉදින් තෙපි පඩිකුමාගේ හදවත දහැමිව ලබා ගෙන එන්නහු නම් සුන්දර සිරුරැකි, මනා තෙත් සහළක් ඇති, සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුර ඇති, අතිශය විශ්මයාවහ ඉරන්දතිය තොපට දෙන්නෙමු. මෙම තුටුපඩුරෙන් ඉරන්දතිය ලද හැකි ය. මෙයින් වැඩි අත් ධනයක් නො පතමු.

5703. පඩිකුමනි, මම මෙලෙස මුළාවුයෙමි නො වෙමි. පඩිකුමනි අසන්නේ මැනැවි. අයුතු ලෙස මා ගත් කිසිත් නැත. දහැමින් ලබන ඔබගේ හදවත නිසා නාගයෝ ඉරන්දතිය මට දෙති.

5704. තසමා අභං තුඤ්ඤා වධාය යුක්තො
එවං මමජ්ඣො මරණෙන තුඤ්ඤාං
ඉධෙව තං නරකෙ පාතයිත්වා
භතාටාන තං භදයං ආදියිස්සං.
5705. ඛිපපං මමං උදධිර කාතියාන
භදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජජ.
5706. ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං
නගමුද්ධනි ඛිපපං පතීට්ඨපෙත්වා,
අස්සත්ථාසීනං සමෙකතියාන
පරිපුච්ඡි කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.
5707. සමුද්ධටො මෙයි තුවං පපාතා
භදයෙන තෙ අජජ මමත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව මෙ පාතුකරොමි අජජ.
5708. සමුද්ධටො ත්‍යසමි¹ අභං පපාතා
භදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං,
යෙ කෙච්චෙමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා
සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජජ.
5709. යාතානුයායි ච භවාහි මාණව
අරුඤ්ඤා² පාණිං පරිචජ්ජයසු,
මා වස්සු මිතොසු කදච්චි දුභි
මා ච වසං අසතීනං නිගචෙජ.
5710. කථනනු යාතං අනුයායි භොති
අරුඤ්ඤා පාණිං දහතෙ කථං සො,
අසතී ච කා කො පන මිතාදුලොහා
අකකාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං.
5711. අසපුත්තං³ නොපි ච දිට්ඨිපුබ්බං
යො ආසනෙනාපි නිමණ්ණයෙය්‍යා,
තසෙසව අත්ථං පුරිසො කරෙය්‍ය
යාතානුයායිති තමාහු පණ්ඩිතා.

1. තුඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. අරුඤ්ඤා - මජ්ඣං, සායං.

3. අසපුත්තං - සායං, අසපුත්තං - මජ්ඣං.

5704. එහෙයින් මම තොපට වඩ කරන්නට යෙදුනෙමි. තොපගේ මරණයෙන් මට මෙසේ ප්‍රයෝජන ඇත. තොප මේ ප්‍රපාතයේ හෙළා මරා හදවත උපුටා ගන්නෙමි.

5705. කාතියානය, ඉදින් මාගේ හදවතින් තොපට කියෙක් ඇත්නම් මා වහා නභා ගනුව. යම් මේ සාධුනර ධම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5706. ඒ පුරුක තෙම කුරුරට වැසියන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ කර්තව්‍යකාරකයා වහා පර්වත මස්තකයෙහි පිහිටුවා අස්වැසි වැ හුන්නහු දැකූ අලාමක නුවණැති කර්තව්‍යකාරක (විධුර පණ්ඩිත) ගෙන් මෙසේ පිළිවිසි.

5707. මා විසින් තෙපි ප්‍රපාතයෙන් නභන ලද්දහු යැ. අද තොපගේ හදවතින් මට කටයුතු ඇත. යම් මේ සාධුනර ධම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද මට ප්‍රකාශ කරව.

5708. තොප විසින් මා ප්‍රපාතයෙන් නභන ලද්දෙමි. ඉදින්, මාගේ හදවතින් තොපට කටයුත්තෙක් වේ ද, මේ යම්කිසි සාධුනර ධම්කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ හැම අද තොපට ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

5709. මාණවකය, 'යාතානුයාධි' (යනුවා අනුව යන්නේ) ද වච. අඤ්ජාණි දහනය (තෙත් අල්ලදවීම) ද හැරැසියව. කිසි කලෙකත් මිතුරන් කෙරෙහි නභමක් ද්‍රෝහි ද වච. අසතින්ගේ වශයට ද නභමක් යව.

5710. කියෙයින් 'යාතානුයාධි' වේ ද? හෙතෙම කියෙයින් 'අඤ්ජාණි දහන' කෙරේ ද? 'අසති' නම් කවර? 'මිත්‍රද්‍රෝහි' නම් කවරෙ යැ? තෙල කරුණ විචාරන ලද්දහු මට කියව.

5711. යමෙක් එක්වැ නොවිසුචිරුවකු නො ද දුටුවිරුවකු අසුන් පමණිනුදු පවරා නම් පුරුෂ තෙම ඔහට හිතයක් කරන්නේ මැ යැ. පණ්ඩිතයෝ ඒ පුද්ගලයා 'යාතානුයාධි' යයි කීහු.

5712. යසෙසකරතතිමපී සරෙ වසෙයා
යඤ්ඤපානං පුරිසො ලභෙථ,¹
න තසසි පාපං මනසාපි චෙතයෙ²
අද්දඤ්චපාණිං³ දහතෙ මිත්තදුබ්බො.

5713. යසෙස රුක්ඛසස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තසසි සාධං භඤ්ඤයා මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.

5714. පුණ්ණමපි චෙතං පඨවීං ධනෙන
දජ්ජිතීයා පුරිසො සම්මතාය,
ලද්ධා බණං අතිමඤ්ඤයා තමපි
තාසං වසං අසනීනං න ගචෙජ.

5715. එවං ඛො යානං අනුයායී භොති
අද්දඤ්ච⁴ පාණිං දහතෙ පුනෙවං,
අසනී ව සා සො පන මිත්තදුබ්බො
සො ධම්මෙයො භොති ජභස්ස අධම්මං.

සාධුනරධම්මකණ්ඩං.

5716. අවසිං අභං කුඤ්ඤ නිභං අගාරෙ
අනෙගන පානෙන උපට්ඨිතොසම්,
මිත්තො මමාසි වීසජාමහං තං⁵
කාමං සරං උත්තමපඤ්ඤ ගචෙජ.

5717. අපි භායතු නාගකුලස්ස අප්ඤා
අලමපී මෙ නාගකඤ්ඤය භොතු,
සො ත්වං සකෙතෙව සුභාසිතෙන
මුත්තොසි මෙ අජජ වධාය පඤ්ඤ.

5718. භඤ්ඤ තුවං යකඛ මමමපී නෙහි
සසුරං නු තෙ අඤ්ඤං මධී වරස්ස,
මයමපී නාගාධිපතීං වීමානං
දකෙඛමු නාගස්ස අද්දිට්ඨපුබ්බං.

5719. යං චෙ නරස්ස අභිතාය අස්ස
න තං පඤ්ඤඤ අරහති දස්සනාය.
අථ කෙන වඤ්ඤෙන අමිත්තගාමං
තුවමපී චජ්ජි උත්තමපඤ්ඤ ගතතුං.

1. ලභෙයා - මජ්ඣං.
2. චිත්තයෙ - මජ්ඣං, ස්වා.
3. අලලඤ්ච - ස්වා, අද්දඤ්ච පාණිං - මජ්ඣං. අද්දඤ්චපාණිං - සීඝ්‍ර, අවිඤ්චා.
4. අලලඤ්ච - මජ්ඣං, ස්වා.
5. වීසජාමහං තං - ස්වා, වීසජෙජමහත්තං - මජ්ඣං.

5712. යමෙක් යමකුගේ නිවෙසේ එක් රැයකුදු වසන්නේ ද යම් තැනෙකැ ආභාරපාන ලබන්නේ ද, ඔහුට සිතින්දු පව කමක් නො සිතන්නේ ය. මිත්‍රයෝහී තෙම (දනයෙන්) තෙත් වූ අත්ල දවයි.

5713. (යමෙක්) යම් රුක් සෙවනක හිඳුනේ හෝ සයනය කරන්නේ හෝ වෙ ද (හේ) එම රුකෙහි අත්තකුදු නො බිඳින්නේ ය. මිත්‍රයෝහිකම ලාමක ය.

5714. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මම් මැ ඇයට පිය වෙමි. තෙල කැනැත්තී අනුන් නො පතා යැ යන) මනා සිතින් යුතු වැ ධනයෙන් පිරුණු මේ පොළොව ද ස්ත්‍රියට දෙන්නේ ද ඕ (අතීචාරයට) අවකාශ ලැබැ ඔහු ද ඉක්වවා අත් පුරුෂයන් සිතන්නී යැ. ඒ අසද්ධම් සමන්වාගත ස්ත්‍රීන් වශයට නො යන්නේ ය.

5715. මෙසේ 'යාතානුයාධි' වෙයි. යළි මෙසේ 'අඟ්පාණි දහන' වෙයි. ඕ 'අසනි' නම් වෙයි. හෙ 'මිත්‍රයෝහී' නම් වෙ. යඤය, ඒ තෙපි ධාර්මික වව. අධර්මය හැරපියව.

සාධුනරධමම කාණධ යි.

5716. ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රාඥය, තොපගේ නිවෙසේ මම තුන් දවසක් විසිමි. ආභාරපානයෙන් උවටැන් කරන ලදිමි. (තෙපි) මාගේ මිතුරු වව. මම තොප මුදු හරිමි. එකාන්තයෙන් ගෙට යව.

5717. නාගකුලයේ කටයුත්ත පිරිහේවා. නාග කන්‍යාවගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් නො වේවා. නුවණැත්ත, තෙපි සිය සුබැසි වදනින් මා විසින් අද ප්‍රාණවධයෙන් මුදන ලද්දහුය.

5718. එසේ නම් යඤය, තෙපි මා ද එහි ගෙන යව. තොපගේ මයිලණුන්වගේ කායභීය මා කෙරෙහි පවරව. අපිදු නො දුටු විරු නාගවිමානයක් නාරජුක් දකිමු.

5719. මිනිසාට යමක් අහිත වන්නේ නම් ප්‍රාඥතෙම එය දක්නට නිසි නො වෙ. එසේ ඇති කල්හි කවර හේතුවක් නිසා සතුරුගමට යාමට තෙපි කැමැත්තහු ද?

- 5720. අද්ධා පජානාමී අභඤ්චි එතං
න තං පඤ්ඤා අරහති දසසනාය,
පාපඤ්චි මෙ නස්මි කතං කුභිඤ්චි
තස්මා න සලෙක මරණාගමාය.
- 5721. හන්ද ව යානං අකුලානුභාවං
මයා සභා දකඛිසි එහි කතෙත,
යඤ්චිති නවචගීතෙහි නාගො
රාජා යථා වෙසසවණො¹ නලිඤ්ඤං.²
- 5722. තං නාගකඤ්ඤාවරිතං ගණෙන
භිකීලිතං නිවචමහො ව රතතිං,
පඤ්චමාලාං³ බහුපුස්පතනං⁴
මහාසතී විජ්ජුරිවනාලිකෙඛ.
- 5723. අනෙතන පානෙන උපෙතරූපං
නවචහි ගීතෙහි ව වාදිතෙහි,
පරිපුරං කඤ්ඤාහි අලබ්භතාහි
උපයොහති වඤ්චිලකිතෙන.
- 5724. සො පුණ්ණිකො කුරුතං කතතසෙට්ඨං,
නිසීද්ධි පච්චතො ආසනඤ්චි,
ආදය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං
උපානයි හවනං⁵ නාගරඤ්ඤං.
- 5725. පචාන යානං අකුලානුභාවං
අට්ඨාසි කතතා පච්චතො පුණ්ණිකසස
සාමගගීපෙකඛි පන නාගරාජා
පුඤ්චව ජාමාතරමජ්ඣභාසථ.
- 5726. යනානු කුචං අගමා මච්චලොකං
අනෙවසමානො හදයං පණ්ඩිතසස,
කච්චී සමීදෙධන ඉධානුපතෙනා
ආදය කතතාරං අනොමපඤ්ඤං.
- 5727. අයං හි සො ආගතො යං කම්මච්චසි
ධම්මෙන ලද්ධො මම ධම්මපාලො,
තං පසසථ සලච්චො⁶ භාසමානං
සුඛො හවෙ සපුරිසෙහි සඛගමො.

කාළාගිරිකණ්ඩං.

- 1. වසවතො - මජ්ඣං.
- 2. කලඤ්ඤං - මජ්ඣං.
- 3. බහුතමලං - මජ්ඣං.
- 4. සච්චතනං - මජ්ඣං.
- 5. වසනං - මජ්ඣං.
- 6. තං පසස ධම්මං සමුඛා - මජ්ඣං.

5720. ඵකාන්තයෙන් මම ද මෙය දනිමි. එය බැලීමට ප්‍රාඥතෙම නිසි නො වේ. කිසි තැනෙකු මා කළ පාපයක් ද නැත. එහෙයින් මරණයට පැමිණීමට මම සැක නැත්තෙමි.

5721. එසේ නම් කතීව්‍යකාරය, මා හා සමග එව. නලිනී රාජධානියේ වෛශ්‍රවණ රජුමෙන් යම් තැනෙක නාරජ නෘත්‍යගීත යෙන් යුතුව හිඳීද ඒ මහත් අනුභාව ඇති නාවීමන දකුව.

5722. නාමෙතෙවි සමුහයා විසින් දිවරය නිරතුරු කළ ක්‍රීඩා ඇති බොහෝ මල්දම් ඇති නන්කුසුමෙන් වැසුණු එ විමන අභයෙහි විදුලිය මෙන් බබළයි.

5723. ආභාරපානයෙන් ද, නෘත්‍ය ගීත හා වාදනයෙන් ද, යුත් ඒ විමානය ඇලුම්පැළලුම්වලින් සැරසිගත් කන්‍යාවන්ගෙන් පරිපූරණ වූයේ ඉතා ශෝභන වෙයි.

5724. ඒ පූර්ණක යක්ෂ තෙම කරුරට වාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ කතීව්‍යකාරකයා පිටුපස අස්නේ හිඳුවාපි ය. හේ අලාමක නුවණැති කතීව්‍යකාරක විධුර පඬිතුමා ගෙන නාරජුගේ භවනයට පැමිණවී.

5725. අතුලානුභාව ඇති එතැනට පත් විධුර පණ්ඩිත පූර්ණකයාගේ පිටුපසැ සිටියේය. සමගිය බලන නාරජ පළමුව බැනා හා කතා කෙළේ ය.

5726. යම් හෙයෙකින් තෙපි විධුර පණ්ඩිතයන්ගේ හදවත සොයමින් මිනිස් ලොවට ගියහු ද, කිම මනදෙළ සමෘධි කොට ගෙන, අලාමක ප්‍රඥ ඇති පඬිතුමා ගෙන මෙහි අවුද?

5727. තෙපි යමක්හු කැමැත්තහු ද හෙ මෙහි ආ මෙ පුරුෂ මැයි. ධම්මපාල වූ (හෙතෙම) දූහැමින් මා විසින් ලබන ලද. ඉදිරියේ කතාකරන ඔහු බලනු මැනැවි. සත්පුරුෂ සංගමය ඵකාන්තයෙන් සුබයෙකි.

කාළාගිරි කාණ්ඩය.

5728. අදිට්ඨපුඤ්ඤං දිසවාන මච්චො මච්චුභයඤ්ඤො,¹
ව්‍යමභිතො නාභිවාදෙති නයිදං පඤ්ඤවතාමිව.
5729. නවමභි ව්‍යමභිතො නාග නව මච්චුභයඤ්ඤො,
න වජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ජකා වා නාභිවාදෙය.
5730. කථං නු අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භනතුමිච්චය්‍ය නං කම්මං න උපපජ්ජති.
5731. එවමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසි පණ්ණිත,
න වජ්ජකා අභිවාදෙය්‍ය වජ්ජකා වා නාභිවාදෙය.
5732. කථං නු² අභිවාදෙය්‍ය අභිවාදපයෙථ වෙ,
යං නරො භනතුමිච්චය්‍ය නං කම්මං න උපපජ්ජති.
5733. අසස්සතං සස්සතං නු තවයිදං
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරියුපපතති,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමස්සං
කථන්තූ තෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
5734. අධිච්ච ලඤ්ඤං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අකඛාහි මෙ නාගරාජෙනමස්සං
යථෙව තෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
5735. නාධිච්ච ලඤ්ඤං පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි³ දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කම්මෙහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
5736. කිං තෙ වතං කිං පන බුභමච්චරියං
කිස්ස සුච්ඡිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
ඉද්ධිපුත්ති ඛලවිරියුපපතති
ඉදං ච තෙ නාග මහාවිමානං.
5737. අභඤ්ඤා භරියා ච මනුස්සලොකෙ
සඤ්ඤා උභො දනපතී අහුමකා,
ඔපානභුතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

1. භයට්චිතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. නො-සිච්චු.
3. නාපි - මජ්ඣං,

5728. මනුෂ්‍ය තෙම නුදුටු වීරු දෑ දැක විෂමිතවැ (මෙන්) මරණ බියෙන් පීඩිතව නො වදිනේ යි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයන්ට නො වේ.

5729. නාරදුනි, මම විෂමිත නො වෙමි. මරණ බියෙන් පෙළුනෙමි ද නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා නො වදවන්නේය.

5730. මිනිසා යමකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධ්‍ය වූ) හෙතෙම කෙසේ නම් වදිනේ ද? කෙසේ නම් ඔහු ලවා වදවනේ හෝ වේ ද? ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5731. පඩිතුමනි, තෙපි යමසේ කියවු ද! මෙය එසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියව. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේ ය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5732. මනුෂ්‍යයෙක් යමෙකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියාව යුතු නො වේ.

5733. නාරදුනි, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාග සෘඪිය නාග තේජස කායික හා වෛතසික බල නාලොවැ උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නාසේ සිතා පවිකම් නො කරව. මේ විමන තෙපි කෙසේ ලැබුහු ද යි විතාරමි.

5734. මේ විමන හේතු රහිත ව ලබනලද ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා භටගැනුණේ ද? එසේත් නො වේ නම් තමා ම සාදන ලද්දක්ද? නැතහොත් දේවදින්නද? තොප මේ විමන ලද අයුරු මට කියව.

5735. පඩිතුමනි, මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලබන ලද නො වේ. සෘතු විපර්යාසයෙන් උපන්නේද නො වෙයි. තමා ම කරන ලද හෝ දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ හෝ නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5736. නාරදුනි, පෙර භවයෙහි කවර චුතයක් පුරුදු කෙළේද? කිනම් බ්‍රහ්මවර්යයක් පුරුදු කෙළේද? මෙය කවර කර්මයක විපාකයක්ද? නාග සෘඪිය, නාග තේජස, කායික හා වෛතසික බලය හා නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේද?

5737. පඩිතුමනි, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ බිරිඳ ද යන අපි දෙදෙනා ශ්‍රද්ධා ඇති දනපතිහු වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැන්හලක් වූන්න. අප විසින් මහණ බමුණෝ ද සන්තර්පණය කරන ලද්දෝය.

- 5738. මාලකුඹ ගන්ධකුඹ විලෙපනකුඹ
පදීපියා සෙයාමුපසසයකුඹ,
අවජාදනං සයනං අත්තාපානං
සකකචච දනානි අදමහ තස්ස.
- 5739. කං මෙ චනං තං පන බුහුමචරියං
තසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉදධිජුනී ඛලවිරියුපපක්ක
ඉදකුඹ මෙ ධීර මහාවිමානං.
- 5740. එවං වෙ තෙ ලභධිදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤනං එලුපපක්ක,
තසමාහි ධම්මං චර අපමනො
යථා විමානං පුන මාවසෙසි.
- 5741. නධිධ සතභී සමණබ්‍රාහ්මණා වා
යෙසනනපානානි දදෙමු කතෙත,
අකඛාහි මෙ පුට්ඨිකො එතමස්සං
යථා විමානං පුන මාවසෙම.
- 5742. හොහී හි තෙ සතභී ඉධුපපනා
පුතතා ච දරා අනුජීවිතො ච,
කෙසු තුවං චචසා කම්මිනා ච
අසමපදුට්ඨො ච හවාහි නීචං.
- 5743. එවං තුවං නාග අසමපදෙසං
අනුපාලයං චචසා කම්මිනා ච,
යඤ්ඤා ඉධ යාවතායුං විමානො
උඤ්ඤා ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං.
- 5744. අඤ්ඤා හි සො සොචනී රාජසෙට්ඨො
තයා වීනා යසස තුවං සජීවො,
දුක්ඛපනීතොපි¹ තයා සමෙචච
විඤ්ඤාය පොසො සුඛමාතුරොපි.
- 5745. අඤ්ඤා සතං භාසසි නාග ධම්මං
අනුතතරං අස්සදං සුචිණ්ණං
එතාදීපියාසු හි ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදීසානං විසෙසො.

1. දුක්ඛපනීතොපි - මජ්ඣ.

5738. මල් සුවඳවිලවුන් පහන් දැල්වීමට අවශ්‍ය දැ ඇඳ පුටු නිවාස වස්ත්‍ර සහ ආභාරපාන එහිදී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5739. පඩිතමනි, එය මගේ ව්‍රතසමාදානය යි. එය මගේ බඹසර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සාඨිය නාගතේජස නාගබලය කායික වෛතසික චිරයය නාලොව උපත සහ මාගේ මහා විමානය ද යන මේවා ලත්මි.

5740. ඉදින් මේ විමන තොප විසින් මෙසේ ලබන ලද වී නම් පුණ්‍යකර්මයන්ගේ ඵලවිපාක දනුව. එහෙයින් යළිදු විමන්හි වාස කරන සේ අප්‍රමාදව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

5741. පඩිතමනි, යම් කෙනකුන්ට ආභාරපාන දෙමු නම් එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැතියහ. අපි යළිදු යම්සේ මේ විමනේ වසමෝ නම්, තෙල කරුණ විවාළ තෙපි මට කියව.

5742. නාරදුනි, තොපට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද බිරියෝ ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. තෙපි ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියාවෙන් ද නිරතුරු දෝෂ නො කරව.

5743. නාගය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත රකිමින් දිවහිමියෙන් මෙහි සිට මින් ව්‍යුතවැ දෙවිලොවට යව.

5744. පඩිතමනි, තෙපි යමකුට ඇමැති වුහු ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම තොපගෙන් වෙන්ව ඒකාන්තයෙන් ශෝක කෙරෙයි. දුකට පත් දැඩි හීලන් පුරුෂයා ද තොප හා එක් වැ සුව ලබන්නේය.

5745. නාරදුනි, ඒකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සන්පුරුෂයන්ගේ සවිභාවයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සදෙහි මාවැනි පැණවතුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5746. අකෙඛ්ඪි¹ නො තායං මුඛා නු ලදොධා
 අකෙඛ්ඪි නො තායමච්ඡෙසී ජුතෙ,
 ධම්මෙන ලදොධා ඉති තාය මාහ¹
 කථං තුවං හත්ථිමසසමාගතො.
5747. යොමිසසරො තත් අහොසි රාජා
 තමයමකෙඛ්ඪි² අච්ඡෙසී ජුතෙ,
 සො මං ඊතො රාජා ඉමසසදසී
 ධම්මෙන ලදොධාසථි අසාහසෙන.
5748. මහොරගො අතමනො උදගොගා
 සුත්වාන ධීරසස සුභාසිතානි,
 හත්ථෙ ගහෙත්වාන අනොමපඤ්ඤං
 පාවෙකඛ්ඪි හරියාය තද සකාසෙ.
5749. යෙන කං විමලෙ පණ්ඩු යෙන හත්තං න රුච්චති,
 න ච මෙ තාදියො විඤ්ඤා අයමෙයො තමොනුදෙ.
5750. යසස තෙ හදයෙනත්වා ආගතායං පහඛ්ඪාරො,
 තසස වාකායං නිසාමෙහි දුලලහං දසසනං ජුත.
5751. දියවාන තං විමලා හිරිපඤ්ඤං
 දසඛ්ඪුලිං පඤ්ඤලිං පග්ගහෙත්වා,
 හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපා
 ඉච්චවුචි කුරුනං කත්තසෙට්ඨං.
5752. අදිට්ඨපුබ්බං දියවාන මච්චො මච්චුභයද්දිතො,
 වාමහිතො නාහිවාදෙති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිච.
5753. න චඤ්ඤ වාඤ්ඤතො නාහී න ච මච්චුභයද්දිතො,³
 න චඤ්ඤා අහිවාදෙයා වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5754. කථං නු අහිවාදෙයා අහිවාදපයෙට්ඨ වෙ,
 යං නරො හත්තකුමිච්ඡයා තං කමමං නුපපඤ්ඤති.
5755. ඵචමෙතං යථා බුද්ධි සච්චං භාසසී පණ්ඩිත,
 න චඤ්ඤා අහිවාදෙයා වඤ්ඤං වා නාහිවාදෙය.
5756. කථං නො⁴ අහිවාදෙයා අහිවාදපයෙට්ඨ වෙ,
 යං නරො හත්තකුමිච්ඡයා තං කමමං නුපපඤ්ඤති.

1. මහු - මජ්ඣං.
 2. තමයමකෙඛ්ඪි - මජ්ඣං, සා.
 3. සයට්ඨිතො - මජ්ඣං, සා.
 4. නු - සා.

5746. පඬිතුමනි, පුරුණකයා නොප මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේද? දුකෙළි කෙළ දිනා ගත්තේ ද? මෙතෙමේ පඬි තුමා දැහැමින් ලද බව කියයි. තෙපි මොහු අතට කෙසේ පත්වුවහ ද?

5747. මට අධිපති යම් රජෙක් වී ද, මෙතෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරදවීය. පැරදී රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් අසාහසික ව දැහැමි ව ලබන ලදිමි.

5748. මහා නාගරාජයා පඬිතුමාගේ බස් අසා තුටුපහවු වැ අලාමක ප්‍රඥ ඇති ඔහුගේ අත අල්ලා ගෙන බිරිද සමීපයට ගියේය.

5749. විමලාවෙනි, යම් හෙයෙකින් (නොප ගත) පඩු පැහැ වී ද, ආහාර අරුවී වී ද, මෙවැනි ගුණවැණුම් ඇතියකු කිසිතැනක නැත. මේ ඒ අඳුරු දුරලන විධුර පඬිතුමා වේ.

5750. යමකුගේ හදවතින් නොපට ප්‍රයෝජන ඇත්තේ ද ඒ ප්‍රභාකර. පඬිතුමා මේ පැමිණියේය. ඔහුගේ කතා අසව. යළි මොහු දකුම දුලබ වේ.

5751. විමලා නම් නාගකන්‍යාව මහපැණැති ඔහු දකු උපන් යොමනස් ඇතිව දසනබසමොධානයෙන් යුතුව කුරුරට වාසින්ගේ උතුම් පඬිතුමාට මෙසේ කීය.

5752. මනුෂ්‍ය වූ තෙපි නුදුටු වීරු නාග හවනය දකු විෂමිත වැ මරණ බියෙන් පීඩිතවැ නො වදියි. මේ කරුණ ප්‍රාඥයනට සුදුසු නො වේ.

5753. නාමෙනෙවියනි, මම විෂමිත වූයෙමි නො වෙමි. මරණ බියෙන් පීඩිතයෙමි නො වෙමි. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියාහු ලවා නො වදවන්නේය.

5754. මනුෂ්‍යයෙක් යමකු නසනු කැමැත්තේ නම් (එකල්හි) ඔහුට වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවා ගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් මේ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

5755. පඬිතුමනි, තෙපි යම්සේ කියවූ ද, මෙය මෙසේය. තෙපි සත්‍යයක් කියහු. වධයට පැමිණියේ නො වදින්නේය. වධයට පැමිණියහු ලවා හෝ නො වදවන්නේය.

5756. මනුෂ්‍යයෙක් කෙනකු නසන්නට කැමැත්තේ නම් (වධාර්භයා) වදින්නේ කෙසේද? ඔහු ලවා වන්දවාගන්නේ කෙසේද? ඒකාන්තයෙන් ඒ ක්‍රියා යුතු නො වෙයි.

- 5757. අසසනං සසනං නු නවධිදං
ඉඳ්ඛි ජුතී ඛල විරියුපපතනී,
පුච්ඡාමී තං නාගකණ්ණෙ තමඤ්ඤං
කථන්තූ තෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
- 5758. අධිච්ච ලඤ්ඤං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
අකඛාහි මෙ නාගකණ්ණෙ තමඤ්ඤං
යථෙච්ච තෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
- 5759. නාධිච්ච ලඤ්ඤං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නාපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුණ්ණෙහි මෙ ලඤ්ඤිදං විමානං.
- 5760. කිං තෙ චතං කිං පන බුහුමචරියං
කිසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉඳ්ඛි ජුතී ඛල විරියුපපතනී
ඉදංකඤ්ඤි තෙ නාගී මහාවිමානං.
- 5761. අභඤ්ඤා ඛො සාමිකො වාපි මයහං
සඤ්ඤා උභො දනපතී අහුමහා,
ඔපානභූතං මෙ සරං තද්ධි
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.
- 5762. මාලඤ්ඤා ගණ්ඤා විලෙපනඤ්ඤා
පදිපියං සෙය්‍යමුපසසයඤ්ඤා,
අච්ඡාදනං සයන¹මථන්තපානං
සකඤ්ච ධනානී අදමහ තඤ්ඤං.
- 5763. තං මෙ චතං තං පන බුහුමචරියං
තසස සුචිණ්ණසස අයං විපාකො,
ඉඳ්ඛි ජුතී ඛල විරියුපපතනී
ඉදංකඤ්ඤි මෙ ධීර මහාවිමානං.
- 5764. එච්චඤ්ඤා තෙ ලඤ්ඤිදං විමානං
ජානාසි පුඤ්ඤානං ඵලුපපතනී,
තසමා හි ධම්මං චර අපමනතා
යථා විමානං පුනාමාවසෙසි.

¹. සායන - සහා.

5757. නාමෙණෙවියනී, තාවකාලික ඔබගේ මේ විමානය නාගසෘඪීය නාගතේජස කායික හා වෛතසික බල නාලොවු උපත (යන මේවා) බොහෝ කල් පවත්නා සේ සිතා පවිකම් නො කරන්න. මේ විමන කෙසේ ලබනලදදු යි විතාරම්.

5758. නාමෙණෙවියනී, මේ විමන හේතු රහිතව ලද්දක් ද? නැතහොත් සෘතු විපර්යාසයක් නිසා හටගැනුණක් ද? එසේත් නො වේ නම් තමාම සාදන ලද්දක් ද? නැතහොත් දේවදින්න ද? ඔබ ලද විමන, ලද හේතුව මට කියන්න.

5759. (පඩිතූමනී,) මේ විමන මා විසින් අහේතුක ව ලැබුවක් නො වෙයි, සෘතු විපර්යාසයක් නිසා ලද්දේ ද නො වෙයි, තමා ම සාද ගන්නාලද ද නො වෙයි, දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දේ ද නො වේ. මා කළ ලාමක නො වන පුණ්‍යකර්ම බලයෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5760. නාමෙණෙවියනී, පෙර හවයෙහි කවර වුතයක් පුරුදු කරන ලද ද? කිහිමි බුභ්මවර්යයක් පුරන ලද ද? මෙය මොනොවට පුරුදු කළ කවර කර්මයක විපාකයෙක් ද? නාගසෘඪීය, නාග තෙජස, කායික හා වෛතසික බලය ද නාලොව උපත ද මේ මහා විමානය ද කෙසේ ලද්දේ ද?

5761. පඩිතූමනී, පෙර මිනිස් ලොව දී මම ද මාගේ ස්වාමි- පුරුෂ ද යන අපි දෙදෙන ශ්‍රද්ධා ඇති දනපතීභූ වීමු. මාගේ නිවෙස එකල පැන්හලක් වැන්න, අපි මහණ බමුණන් සන්තර්පණය කෙළෙමු.

5762. මල්දම් සුවදවිලවුන් පහන් දුල්වීමට අවශ්‍ය දෑ ඇඳ ප්‍රමු නිවාස වස්ත්‍ර හා ආහාරපාන එහි දී (මනුෂ්‍යලෝකයේ දී) සකස් කොට පිදීමු.

5763. පඩිතූමනී, එය මාගේ වුතසමාදනය යි. එය මාගේ බඹසර යි. මනාසේ පුහුණු කළ කුශල කර්මයන් නිසා නාග සෘඪීය නාගතේජස නාගබලය කායික වෛතසික වීර්යය නාලොව උපත හා මාගේ මහාවිමානය යන මේවා ලබන ලදී.

5764. මෙසේ මේ විමන ලද නොපු පුණ්‍ය කර්මයන්ගේ ඵලවිපාක දන්නහු ය. ඔබ නැවත මෙම විමනෙහි වසන්තහු නම්, අප්‍රමාද ව කුශලක්‍රියාවන්හි හැසිරෙන්නහුයි බෝසතාණන් වහන්සේ කීහ.

5765. නයිධ සනති සමණබ්‍රාහ්මණා වා
යෙසනනපානානී දදෙමු කතෙත,
අකඛාභි මෙ පුච්ඡතො එතමඤ්ඤං.
යථා වීමානං පුනමාවසෙම.

5766. හොගී හී තෙ සනති ඉධුපපනනා
පුතනා ච දරා අනුජීවීමො ච,
තෙසං කුචං වචසා කම්මුතා ච
අසමපද්ධාච භවාභී නිචචං.

5767. එචං කුචං නාගී අසමපදෙසං
අනුපාලය වචසා කම්මුතා ච,
යඤ්ඤා ඉධ යාවතාසුං වීමානෙ
ලඤ්ඤං ඉතො ගච්ඡසී දෙවලොකං.

5768. අඤ්ඤා හී යො සොචති රාජසෙට්ඨා
තයා වීනා යසස කුචං සජීවො,
දුකඛුපනීමොපි තයා සමෙච්ච
විනෙදයා පොසො සුඛමාකුරොපි.

5769. අඤ්ඤා සනං භාසසී නාගී ධම්මං
අනුසසරං අසුපදං සුචිණ්ණං,
එතාදිසියාසු හී ආපදසු
පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං වියෙසො.

5770. අකඛාභි නො තායං මුධා නු ලඤ්ඤො
අකෙඛභී නො තායං අපෙසී පුතෙ,
ධම්මෙන ලඤ්ඤො ඉති තායමාහ
කථං කුචං භත්ථිමසසමාගතො.

5771. යො මිසසරො තත් අහොසී රාජා
තමයමකෙඛභී අපෙසී පුතෙ,
යො මං ජීතො රාජා ඉමසසද්ධී
ධම්මෙන ලඤ්ඤාසී අසාහසෙන.

5772. යදෙච වරුණො නාගො පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං,
තදෙච නාගකඤ්ඤාපි පඤ්ඤං පුච්ඡත් පණ්ඩිතං.

5773. යථෙච වරුණං නාගං ධීරො තොසෙසී පුච්ඡතො,
තථෙච නාගකඤ්ඤාපි ධීරො තොසෙසී පුච්ඡතො.

5765. පඩිතමනී, යම් කෙනකුන්ට ආහාරපාන දෙමු නම්, එබඳු (ගැනීමට සුදුසු) මහණ බමුණෝ නාලොව නැත්තාහ. අපි යළි මේ වීමනෙහි වසමු ද එබඳු අයුරක් මේ කරුණ විවාරණ මට කියනු මැනවී.

5766. නාමෙණෙවියනී, ඔබට මෙහි උපන් පුත්‍රයෝ ද ස්වාමි-පුරුෂයා ද සේවකයෝ ද ඇතියහ. ඔවුන් කෙරෙහි වචනයෙන් ද ක්‍රියායෙන් ද දෙවූම නො කරන්න.

5767. නාමෙණෙවිය, තෙපි වචනයෙන් හා කර්මයෙන් (ක්‍රියායෙන්) මෙන් සිත් රකිමින් දිවිහිමියෙන් මෙහි (මේ වීමනේ) සිට මෙයින් ව්‍යුත වූ දෙවිලොවට යන්නහු ය.

5768. පඩිතමනී, ඔබ යමකුට ඇමැති වී ද ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ රජ තෙම ඔබෙන් වෙන් ව (වෙන්වීම නිසා) ඒකාන්තයෙන් ශෝක කෙරෙයි. දුකට පැමිණියේ නමුදු දැඩි ගිලන් පුරුෂ තෙමේ ඔබ හා එක් වූ සැප ලබන්නේ ය.

5769. නාමෙණෙවියනී, එකාන්තයෙන් පුරුදු කළ උතුම් සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවයක් කියව. මෙවැනි විපත් පැමිණි සද මා වැනි පැනවකුන්ගේ වෙනස පෙනේ.

5770. පඩිතමනී, පූර්ණකයා ඔබ මුදල් වියදමකින් තොරව ලබා ගත්තේ ද? දුකෙළියෙන් දිනා ගත්තේ දැයි කියව, මෙතෙමේ, (ඔබ) දැහැමින් ලද බව කියයි. ඔබ මොහු අතට පත්වූයේ කෙසේ ද?

5771. මට අධිපතී යම් රජෙක් එහි (කුරුටට) වී ද, මෙ තෙම දුකෙළියෙහි දී ඔහු පැරද විය. පැරදුණ රජ තෙම මොහුට මා දුන්නේ ය. අසාහසික ව දැහැමින් (ඔහු විසින්) ලද්දේ වෙමි.

5772. වරුණ නාගරාජයා යම් මෑ ප්‍රශ්නයක් විධුර පඩි තුමාගෙන් ඇසී ද, (ඉරන්දනී) නාග කන්‍යාව ද එම ප්‍රශ්නය විධුර පඩිතුමාගෙන් ඇසුවා ය.

5773. පුළුවියනා ලද පණ්ඩිත තෙම වරුණ නාරද යම්සේ සතුටු කෙළේ ද එසේ ම නාගකන්‍යාව ද සතුටු කෙළේ ය.

- 5774. උහොපි තෙ අත්තමනෙ විදිකා
මහොරගං නාගකඤ්ඤාඤ්ඤා ධීරො,
අවජමහී අභීතො අලොමභට්ඨො
ඉච්චුචී වරුණං නාගරාජං.
- 5775. මා රොධධි නාග අයාභමසථි
යෙන තච අකො ඉදං සරීරං,
භදයෙන මංසෙන කරොති කිච්චං
සයං කරිසසාථි යථාමතීනො.
- 5776. පඤ්ඤා භවෙ භදයං පණ්ඩිතානං
තෙත්තමික පඤ්ඤාය මයං සුකුට්ඨා,
අනුනනාමො ලභතජ්ජ දරං
අජෙජච තං කුරුයො පාපයාකු.
- 5777. ස පුණ්ණකො අත්තමනො උදගො
ඉරුකුතීං නාගකඤ්ඤාං ලභිකා,
භට්ඨොන භාවෙන පතීතරුපො
ඉච්චුචී කුරුනං කත්තපෙට්ඨං.
- 5778. භරියාය මං කං අකරි සමඬහි¹
අභඤ්ඤා තෙ විචුර කරොථි කිච්චං,
ඉමඤ්ඤා තෙ මණිරතනං දදමි
අජෙජච තං කුරුයො පාපයාථි.
- 5779. අජෙයාමෙයා තච හොකු මෙත්ති
භරියාය කච්චාන පියාය සඤ්ඤා.
ආනාදි විතො සුමනො පතීතො.
දකා මණිං මඤ්ඤා නයිදුපත්තං.
- 5780. ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තපෙට්ඨං
නිසීදධි පුරතො ආසනසථිං,
ආදය² කත්තාරං අනොමපඤ්ඤා³
උපානාධි⁴ නගරං ඉදුපත්තං.
- 5781. මනො මනුසසස යථාපි ගච්ඡ
තතොපි සඬභිපපතරං අහොධි,
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තපෙට්ඨං
උපානාධි නගරං ඉදුපත්තං.

- 1. කතකු - මජ්ඣං.
- 2. සමඬහි - මජ්ඣං.
- 3. ආපඤ්ඤාමාරුග්ග - මජ්ඣං.
- 4. වණ්ණං - මජ්ඣං.
- 5. පකකථිවෙභාස - මජ්ඣං.

5774. පශ්ඨිත තෙම, නාරජු හා නාමෙණෙවිය යන දෙදෙන ම සතුටු සිතැති බව දැන බිය රහිත වූයේ ලොමුදහගැනීම නැති ව වරුණ නාරජුට මෙලෙස කීය:

5775. නාරජකුමනි, මිත්‍රද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් කරමි සි නහමක් පැකිලෙව. ඒ මම වෙමි. හදවතින් හෝ මසින් හෝ යමකින් තොපට ප්‍රයෝජන ඇද්ද මේ සිරුර ඒ කිය කෙරෙයි. තොපගේ සිතැහි පරිදි මම ක්‍රියා කරන්නෙමි.

5776. පශ්ඨිතයන්ගේ ප්‍රඥාව මැ හදවත යි. ඒ අපි තොපගේ ප්‍රඥාවෙන් තුටුපහටු වූමහ. දන් පූර්ණක ද බිරිය ලබයි. හෙතෙම, අද ම තොප කුරුරට වාසින් වෙතට පවුණුවාවා!

5777. පූර්ණක යක්ෂ තෙමේ ඉරන්දකිය ලදින් ඔද වැඩුණු සිතැත්තේ කුරුරටවාසින්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ඇමැතිහට මෙසේ කීය:

5778. පඬිකුමනි, තෙපි මා හා බිරිද යමහි කළහු ය. මමත් තොපට කළමනා දැයක් කරමි. පඬිකුමනි, තොපට මේ මාණිකාරත්නය දෙමි. අද ම තොප ඉදිපත් කුවරට පවුණුවමි.

5779. කාන්‍යායන ය, තොපගේ ප්‍රිය භායාචාව හා සමග තෙල ප්‍රියසංවාස සංවේතන මෙමන්‍රීය අනෙකකු විසින් නොදීනිය හැකි වේවා තොප සතුට ම ධනය කොට ඇත්තෙක් වෑ සොමනස් සිතැත්තේ ප්‍රීතිමත් වෑ වෙසේවා! මිණිරුවන දී මා ඉදිපත් කුවරට පවුණුවව.

5780. පූර්ණක යක්ෂයා කුරුරට වාසින්ගේ ඇමැති විධුරපඬි ඉදිරි අසුනෙහි හිඳුවා, ගත්තේය. අලාමක ප්‍රඥා ඇති විධුර පඬිකුමා රැගෙන ඉදිපත් නගරයට පැමිණවී.

5781. මිනිසාගේ සිත යම්සේ වහා ගමන් කරන්නේ ද එයට වඩා වෙගයෙන් මනොමය ජෛෂ්ඨවියාගේ ගමන සිදුවිය. පූර්ණක-කෙමේ කුරුරට වැස්සන්ගේ ඇමැති ඉදිපත් කුවරට පැමිණවී.

5782. එනිඤ්ඤපතනං නගරං පදිසසති
 රච්චානි ච අඛචනානි භාගසො,
 අභඤ්ඤ භරියාය සමඛිභිභුතො
 කුචඤ්ඤ පතනාසි සකං නිකෙතං.
5783. ස පුණ්ණකො කුරුනං කතතසෙට්ඨං¹
 ඔරොපිය ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි,
 ආජඤ්ඤ මාරුඤ්ඤ අනොමච්චණ්ණො
 පකකාමී² වෙභාසයම නතලිකෙකි*.
5784. තං දිසවා රාජා පරමපතනිතො
 උට්ඨාය බාහාභි පලිසසජ්ඣා,
 අචිකමපයං ධම්මසභාය මජ්ඣෙකි
 නිසීද්ධි පමුඛං ආසනසමි.
5785. කුං නො විනෙතාසී³ රථංච නඤ්ඤං⁴
 නඤ්ඤනි තං කුරුඤ්ඤ දසසනෙන,
 අකකාභි මෙ පුච්ඡිතො එතමකුං
 කථං පමොකෙකි අහු මාණවසස.
5786. යං මාණවොකාසාභිවදී ජනිඤ්ඤ
 න සො මනුසෙසා නරචිරියසෙට්ඨං⁵
 යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යකෙකි
 රඤ්ඤඤ කුචෙරසස හි සො සජ්චො.
5787. භුමිකුරො විරුණො නාම නාගො
 බ්‍රහා සුචි චණ්ණඛලුපපතනො,
 තසසානුජං ධීතරං කාමයානො
 ඉරඤ්ඤි නාම සා නාගකඤ්ඤ.
5788. තසසා සුමජ්ඣාය පියාය හෙකු
 පනාරසිකු මරණාය මඤ්ඤං,
 සො වෙච්ච භරියාය සමඛිභිභුතො
 අභඤ්ඤිඤ්ඤඤතො මණි ච ලඤ්ඤො.
5789. රුකෙකි හි මඤ්ඤං පඤ්ඤාරො⁶ සුජාතො
 පඤ්ඤකඛනෙකො සීලමයසස සාධො,⁷
 අකුච ච ධම්මෙ ච ධීතො නිපාතො
 ගච්චලො⁸ හතච්චිගච්චසසජනෙනා.
5790. නචච්චිතකුරියාභිනාදිතෙ
 උච්චිජ්ජසෙනං පුරිසො අභාසි,
 සො නො අයං ආගතො සනතිකෙතං
 රුකඛසසිමසසාපචිතිං කරොථ.

* ආජඤ්ඤ මාරුඤ්ඤ අනොමච්චණ්ණොපකකාමී වෙභාස මනකලිකෙකි - මජ්ඣං.
 1. කතතසෙට්ඨං - මජ්ඣං. 5. නරචිරියසෙට්ඨං - මජ්ඣං, සා.
 2. පකකාමී - මජ්ඣං. 6. සරඤ්ඤාරො - සා, පන ඤ්ඤාරො - මජ්ඣං, වි.
 3. පුත නෙතාසි - මජ්ඣං. 7. සාධො - මජ්ඣං.
 4. රථංච රච්චං - මජ්ඣං, සා. 8. ගච්චලො - සා, ගච්චලො - මජ්ඣං.

5782. පඬිතුමනි, තෙල ඉදිපත් නගරය පෙනේ. සිත්කලු අඹ උයන්හි කොටස් ද පෙනේ. මම ද බිරිය හා එක් වීම්. තෙපිදු සිය නිවෙසට පැමිණියහු.

5783. පූර්ණක යක්ෂයා කුරුරට ඇමැතිවරයා ධර්මසභායෙහි බස්වා අලාමක පෙණුමැති හේ ආජානේය අසු පිට නැගී අභසින් ගියේ ය.

5784. රජ තෙම පඬිතුමා දකැ ඉතා ප්‍රමුදිත වැ (අස්නෙන්) නැගීසිට බුහුමන් පෙරදැරිව පිළිගෙන, අකම්පිත වූයේ ධම්මසභා මධ්‍යයෙහි සැරසූ ධම්මාසනයෙහි (තමා) අබ්බුවෙහි (රජතුමාට මූණලා) හිඳුවී ය.

5785. රියැදුරු සැරහූ රිය (යුතු තැනට) පවුණුවන්නා සේ, තෙපි අප යහපත් කටයුත්තෙහි පවුණුවන්නහු, කුරුරට වාසිහු තොපගේ දකුමෙන් ප්‍රීත වෙති. විතාරණ මේ කරුණ මට කියනු මැනැවි. ඒ මාණවකයාගෙන් තොපගේ මිදීම සිදුවූයේ කෙසේ ද?

5786. රජතුමනි. යමකුට මාණවකයා යයි කීවේ ද හේ මිනිසෙක් නො වේ. නරවීරුවාණෙනි, ඔබ පූර්ණක නමැති යකා (ගැන) අසා තිබේ ද හේ කුවේර රජුගේ ඇමැතියා යි.

5787. භූමිඤ්ඤ නාග භවනයෙහි වසන වරුණ නාගරාජයා විශාල ය, පච්ඡු ය, පැහැපත් ය, බලවත් ය. ඔහුගේ අනුජාන දුහිතෘ වූ ඉරන්දනි නමැති නාගකන්‍යාව (ලබන්නට) පූර්ණක කැමැති විය.

5788. මනා මැද පෙදෙස ඇති ඒ ප්‍රියාව බලාපොරොත්තුවෙන් හේ මා මරන්නට වෑයම් කෙළේ ය. හේ බිරිඳ හා සමඟත් විය. නාරදුගේ අනුමැතිය ලැබූ මම ද ආශයම්. මා මේ මැණික ලද්දේ ය. (රජ රටවැසියන්ට මෙසේ කියයි:)

5789. රජ මැදුර අබියස හටගත් රුකක් මා විසින් සිනෙන් දකිනලද ය. එම රුකැ නුවණ නමැති කඳ ඇත. සීලය නමැති අතු ඇත. උභයලෝකාථි සිඬිය ගෙන දෙන ඒ ප්‍රඥා නමැති රුක පස්ගෝරස නමැති එල දරන්නේ ය. ඇතුන් හා අසුන් ගවයන්ගෙන් යුක්ත ය.

5790. මහජනයා නැටුම් ගැයුම් වැයුම් (ඇ පුද විසින්) පවත්වද්දී එක්තරා පුරුෂයෙක් (මහාජනයා පලවාහැර) මේ ගස කපා ගෙන ගියේ ය. ඒ නැණ රුක අප වෙත යළි ආයේය. තෙපි මේ රුකට පුද සත්කාර කරව.

292 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5791. යෙ කෙච්චි වීක්ඛා මම පච්චයෙන
සඤ්චිව තෙ පාතුකරොනතු අජ්ජ,
තීබ්බානී කඤ්චාන උපායනානී
රුකඛසසීමසසාපචීතිං කරොථ.
5792. යෙ කෙච්චි බද්ධා මම අජී රචෙඨ
සඤ්චිව තෙ බන්ධනා මොච්චයනතු,
යථෙච්චයං බන්ධනසමා පමුත්තො
ඉමෙච තෙ මුච්චරෙ බන්ධනසමා.
5793. උත්තඛනලා මාසමීමං කරොනතු
මංසොදනං බ්‍රාහ්මණා භක්ඛියනතු,
අමජ්ජපා මජ්ජරහො¹ පිපහඤ
පුණ්ණාහි ටාලාහි² පලිසසුනාහි.
5794. මහාපථං තීචච සමච්චයනතු
තීබ්බඤ්චි රකඛං වීදහනතු රචෙඨ,
යථඤ්ඤමඤ්ඤං න විභෙදයෙයයුං
රුකඛසසීමසසාපචීතිං කරොථ.
5795. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බහුං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරයුං.
5796. භක්චාරුහා³ අනීකච්චා රචීකා පනතිකාරකා,⁴
බහුං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරයුං.
5797. සමාගතා ජානපද නොගමා ච සමාගතා,
බහුං අනහඤ්ච පානඤ්ච පණ්ඩිතසසාහිභාරයුං.
5798. බහුජ්ජනො⁵ පසනෙතාසි දීසවා පණ්ඩිතමාගතෙ,
පණ්ඩිතමහී අනුපපනෙත වෙලුකෙඛිපො අචිත්තථානී.⁶

විධුරපණ්ඩිතජාතකං අට්ඨමං.

1. රහා - මජ්ඣං, සඟා.	4. පනතිකාරිකා - වී.
2. කාලාහි - මජ්ඣං, වී.	5. බහුජ්ජනො - මජ්ඣං.
3. භක්චාරොහා - මජ්ඣං, වී. සඟා.	6. පච්චිකථානී - මජ්ඣං, සඟා.

5791. යම්කිසි කෙනෙක් මාගේ උපකාර ලැබ සතුටු වෙත් ද
අද ඒ සියල්ලෝම සිය සතුට පහළ කෙරෙත්වා! මේ රුකට මහත්
පූජා සත්කාර කොට බුහුමන් කරවු.

5792. මාගේ රාජ්‍යයෙහි බන්ධනගත යම් සත්කු කෙනෙක්
වෙත් ද ඒ සියල්ලෝ බන්ධනයෙන් මුදත්වා! යම්සේ මේ පඬිතුමා
මිදුණේ ද, එසේ හැම සත්හු ද බැඳුම්වලින් මුදනු ලබත්වා!

5793. මේ මාසය මුළුල්ලෙහි නඟුල් (කුඹුරෙන් ගොඩ ගෙන)
තැන්පත් කොට තබත්වා! බමුණෝ මස්රසැති ව බත බුදිත්වා!
මත්පැන් බොන්නෝ පානාගාරයෙහි සිට පිරි උතුරායන ඔබම්
වලින් රිසියේ මත්පැන් බොත්වා!

5794. මහමහු අසල සිටින වෙසඟනෝ නිතර සලෙලුන්
කැඳවත්වා! යම්සේ මහජනයා ඔවුනොවුන් නො පෙළන් ද එසේ
දැඩි ආරක්‍ෂා සංවිධාන කෙරෙත්වා! මේ අයුරින් මේ රුකට ගරු-
බුහුමන් කරවු.

5795. ඇතොවුර ස්ත්රීහු ද කුමාරවරු ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද
බොහෝ ආභාරපාන පඬිතුමාට යැවුහ.

5796. ඇතරුවෝ යැ අසරුවෝ යැ රජීකයෝ යැ පාබල සේනා යැ
යන මොහු පඬිතුමාට බොහෝ ආභාරපාන යැවුහ.

5797. රැස් වූ දනවුවැස්සෝ ද නියම්ගම්වැස්සෝ ද පඬිතුමාට
ආභාරපාන යැවුහ.

5798. පැමිණි පඬිතුමා දැක බොහෝ දෙන සතුටු වූහ. පඬිතුමා
යළි පැමිණි කල්හි පිළි හිසැ සිසාරා ඔකඳ වූහ.

අටුවන විධුරපණ්ඩිත ජාතක සි.

9. උමමගහජාතකං

5799. සබ්බසංභාරකො නන්ථී සුඤ්ඤිං කඬගු පවායති,
අලීකං භාසතයං ධුන්තී සච්චමාහු මහලීකා.

සත්තදරකපඤ්ඤා.

5800. භංසි කුචං ඵචං මඤ්ඤෙසි සෙයොයා
පුනෙන්න පිතාති රාජසෙට්ඨ,
භඤ්ඤසසතරසස තෙ අයං
අසසතරසස හි ගදුභො පිතා.

ගදුභපඤ්ඤා.

ඵකුන්චීසතිපඤ්ඤා නිට්ඨිතා.

5801. නායං පුරෙ උන්තමති තොරණභෙත කකණ්චකො,
මභොසධි වීජානාහි තෙන ඵදො කකණ්චකො.

5802. අලඤ්ඤපුබ්බං ලඤ්ඤාන අඤ්ඤමාසං කකණ්චකො,
අනිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මේලග්ගහං.

කකණ්චක පඤ්ඤා.

5803. ඉන්ථී සියා රුපවති සා ච සීලවති සියා
පුරිසො තං න ඉවෙජයා සද්දභාසි මභොසධි.

5804. සද්දභාමී මභාරාජ පුරිසො දුඛතො¹ සියා,
සිරි ච කාලකණ්චි ච න සමෙනති² කුදුවනං.

සිරිකාලකණ්චි පඤ්ඤා.

5805. යෙසං න කදච්චි භුතපුබ්බං
සකඛිං සත්තපදමපී ඉමසමී³ ලොකෙ,
ජාතා අමිත්තා දුවෙ සභායා
පටිසසධාය වරන්ති කිසස භෙතු.

5806. යදී මෙ අජජ පාතරාසකාලෙ
පඤ්ඤං න සකඤ්ඤෙණොයාථ³ චතතුමෙතං,
රට්ඨා පබ්බාජයිසසාමී⁴ වො සඤ්ඤ
න හි මඤ්ඤො දුපඤ්ඤාජාතිකෙහි.

1. දුඛතො - මජ්ඣ., වී.
2. න සමෙනති - මජ්ඣ.
3. සකඤ්ඤෙණං - සීගු. සකඤ්ඤෙණං - සා.
4. පබ්බාජයිසසාමී - සීගු.

9. උම්මග්ග ජාතකය.

5799. සර්වසංභාරක ගන්ධයෙක් නම් නැති. පිරිසුදු පුවඟ මල් සුවද හමයි. මේ ධූර්තස්ත්‍රී බොරු කියයි. මැහැල්ල සැබෑවක් කිවු.

සන්දරු පැනය.

5800. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, ඔබ පියා පුතුව වඩා උතුම් යයි හභින්නහු නම් ඔබගේ අශ්වතරයාට වඩා මේ කොටඵවා ම උතුම් වන්නේ ය. අශ්වතරයාගේ පියා කොටඵවා වන බැවිනි.

ගදුහ පැනය.

එකුන්විසි පැන නිමි.

5801. මහෙෂධ පණ්ඩිතය, තොරණ අගෑ වසන මේ කටුසු තෙමේ පෙර. මෙසේ මාන ඇත්තේ නො වෙයි. කිනම් කරුණෙකින් කටුසු තෙමේ (මානසෙන්) තද වූයේ දැ යි දනුව.

5802. පෙර නො ලද විරු අඩ මස්සක් ලැබ මේ බොහොමා විදේහයෙහි මිච්චාපුර අගරජු ඉක්මවා සිතයි.

කකණ්ටක පැනය.

5803. යම් ස්ත්‍රියක් අතිශය රූප සම්පත් ඇත්තී ද ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත වන්නී ද වෙයි. එබඳු ස්ත්‍රියක යම් පුරුෂයෙක් නො පතයි නම් මහෙෂධය, මෙය තෙපි හඳහන්නහු ද?

5804. මහරජ, මම එය හඳහම්, පුරුෂයා භාග්‍ය නැත්තෙකි. ශ්‍රීකාන්තාවත් කාලකණ්ණියාත් කිසි කලෙකත් එක් නො වන්නාහ.

සිරිකාලකණ්ණි පැනය.

6805. මේ ලොවැ කිසි කලෙකත් සත් පියවරෙකුදු එක් වැ කළ ගමන් නැති පසම්තුරු දෙදෙනෙක් පෙර නො වූ විරු ලෙසින් එක් වැ හැසිරෙත් නම් ඊට හේතු කවරේ ද?

5806. ඉදින්, අද පෙරබත් කාලයෙහි මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට අසමත් වන්නහු නම් තොප සියලු දෙන ම රටින් තෙරපන්නෙමි. නුවණ නැත්තන්ගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් තැත්තේ ය.

5807. මහාජනසමාගමමිති සොරෙ
ජනකොලාහලසමාගමමිති ජාතෙ,
විකඛිතතමනා අනෙකචිත්තා
පඤ්ඤා න සන්ඤ්ඤොම චතතුමෙතං.

5808. එකඟචිත්තා එකමෙකා
රහසිගතා අඤ්ඤා නිවිනතයිත්වා,¹
පච්චෙකෙ සම්මසිත්වාන ධීරා
අප් චකඛන්ති ජනිතද අඤ්ඤමෙතං.

5809. උග්ගපුත්තරාපපුත්තියානං
උරඛතමංසං පියං මනාපං,
න තෙ සුනඛස්ස අදෙනති මංසං
අප් මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤන සධ්වාමස්ස.

5810. චම්මං විහන්ති එළකස්ස
අස්සපිට්ඨස්ථරණසුඛස්ස හෙතු,
න තෙ සුනඛස්ස අඤ්ඤන්ති
අප් මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤන සධ්වාමස්ස.

5811. ආචෙලලිතසිඛගිකො හි මෙමෙණ්ඩා
න සුනඛස්ස විසාණානි අඤ්ඤා,
තිණහසෙඛා මංසහොජනො ච
අප් මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤන සධ්වාමස්ස.

5812. තිණමාසි පලාසමාසි මෙමෙණ්ඩා
න සුනඛො තිණමාසි නො පලාසං,
ගමෙණ්ඩාස සුඤ්ඤා සසං ඛේලාරං
අප් මෙණ්ඩස්ස සුඤ්ඤන සධ්වාමස්ස.

5813. අඛස්ඨස්ථපාදො² චතුපපදස්ස
මෙමෙණ්ඩා අඛස්ඨස්ථො අදිස්සමානො,
ජාදියං ආහරති අයං ඉමස්ස
මංසං ආහරති අයං අමුස්ස.

5814. පාසාදගතො විදෙහසෙට්ඨො
විතිහාරං අඤ්ඤාමඤ්ඤාහොජනානං,
අද්දකඛි කිර සකඛි තං ජනිතද
හොභුක්කස්ස³ ච පුණ්ණමුඛස්ස චෙතං.

1. අඤ්ඤානි විතකයිත්වා - මජ්ඣං, සා.
2. අඛස්ඨස්ථ - මජ්ඣං, සා.
3. හොභුක්කස්ස - සීමු.

5807. මහාජනයා රැස් වූ කල්හී මහත් වූ ජන කෝලාහල ඇති කලා විසිරුණු සිත් ඇත්තමෝ නොයෙක් සිතිවිලි ඇත්තමෝ මේ පැනයට පිළිතුරු සපයන්නට නො පොහොසතුම්හ.

5808. මහරජ, පණ්ඩිතයෝ එකාග්‍ර වූ විත්තයෙන් යුක්ත වූ එකිනෙකා රහොගත වූ විවේකයෙහි සිටියාහු අරුත් සලකා නිශ්චය කොට කියන්නට සමත් වන්නාහ.

5809. (සේනක) රජ ඇමති පුතුනට එළමය ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ඉනක මස් ගො බුදිත්. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් ඉනකයාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5810. (සුක්කස) අසු පිටු ඇතිවීමෙහි සුවය සලකා එළවාගේ සම නහන්නාහ. බලු සම එසේ නො අතුරත්. එකලා ඉනකයාගේ හා එළවාගේ මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5811. (කාවීඤ්ඤ) එළවා ඇඹරිගිය අං ඇත්තෙකි. ඉනකයාට විපාණයෝ නැත්තාහ. එළවා තණ කන්නේ ය. බල්ලා මස් බුදින්නේ ය. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5812. (දෙවීඤ්ඤ) එළවා තණ හා කොළ කන්නේ ය. බල්ලා තණ හා කොළ නො කන්නේ ය. බල්ලා සාවුන් බලලුන් කයි. එතෙකුදුවත් එළවාගේත් බල්ලාගේත් මිත්‍රභාවය වන්නේ ය.

5813. (මහොෂධ) අධිඅටපා හෙවත් සිවුපා ඇති අට කුරින් යුත් එළවා මස් ගෙනෙන වේලෙහි නො පෙනී සිට බල්ලාට මස් ගෙනෙයි. බල්ලා එළවාට තණ ගෙනෙ යි.

5814. ප්‍රාසාදයෙහි මතුමහලා සිටී වේදේහරජ ඔවුනොවුන්ගේ අහර හුවමාරුව දුටුයේ වන, නරේන්ද්‍ර තෙමේ බල්ලාගේත් එළවාගේත් මිත්‍රභාවය -ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් දීවි.

5815. ලාභා වන මෙ අනප්පරුපා
යසස මෙ එදියා පණ්ඩිතා කුලමනි,
ගමනිරගතං¹ නිපුණමත්.
පට්ඨිජ්ඣනානි සුභාසිතෙනා ධීරා.

5816. අසසතරිරථකුච ඵකමෙකං
ඵීතං ගාමවරකුච ඵකමෙකං,
සබ්බං වො දමමි පණ්ඩිතානං
පරමපඨීතමනො සුභාසිතෙනානි.

(ද්වාදසනිපාතෙ) මෙණ්ඩකපඤ්ඤාං.

5817. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා ඵීතීනං
යසසසිනකුචාපි අපෙතපඤ්ඤාං,
පුට්ඨාමි තං සෙනක ඵතමත්.
කමෙත් සෙයොසා කුසලා වදනති.

5818. ධීරා ව බාලා ව හවෙ ජනිඤ
සිපපුපපතතා ව අසිපිතො ව,
සුජාතිමනොතාපි අජාතිමසස
යසසසිතො පෙසසකරා හවනති:
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොසා.

5819. තවමපි පුට්ඨාමි අනොමපඤ්ඤා
මහොසධ කෙවලධම්මදසසී,
බාලං යසසසිං පණ්ඩිතං අපපහොගං
කමෙත් සෙයොසා කුසලා වදනති,

5820. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉධමෙව සෙයොසා ඉති මඤ්ඤාමානො,
ඉධලොකදසසී පරලොකං අදසසී
උභයත් බාලො කලීමග්ගහෙසි;
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤායු සෙයොසා න යසසසී බාලො.

5821. න සිපපමෙතං විදධානි හොගං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසළමුගං සුඛමෙධමානං,
සිරි හි නං හජනෙ ගොරිමනදං
ඵතමපි දිසවාන අභං වදමි
පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොසා.

1. පඤ්ඤාස - මඡසං, ස.සා.

5815. (වෙදෙහ රජ) නුවණැත්තෝ ගැඹුරු බවට ගිය සියුම් අරුත් දැන සුභාෂිතයෙන් පවසන් ද. මෙබඳු පඬිවරයෝ යම්බඳු වූ මාගේ කුලයෙහි වෙසෙත් ද මට එකාන්තයෙන් වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

5816. සුභාෂිතයෙන් ඉතා සතුටු වූයෙමි පණ්ඩිතයන් වූ තොපට වෙළඹුන් යෙදූ රියක් ද සශ්‍රීක වූ ග්‍රාමයක් ද බැගින් දෙමි.

ද්වාදශ නිපාතයෙහි මෙණ්ඩක ප්‍රශ්නය යි.

5817. සේනකය, “ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත සම්පත්තියෙන් තොර වූයේ ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත ප්‍රඥාවෙන් තොර වූයේ ද යන මොවුන් දෙදෙනා අතුරෙන් නුවණැත්තෝ කවරකු උතුම් කොට සලකන්නාහු ද” යි මෙහි අරුත් පුළුවස්මි.

5818. (සෙනක) මහරජ, නුවණ ඇත්තෝ ද නුවණ නැත්තෝ ද සිප් හැදෑරුවෝ ද නො හැදෑරුවෝ ද සුජාතීමත්හු ද භීනජාති ඇති සම්පත් ඇත්තාගේ මෙහෙකරුවෝ වෙත්. මේ කරුණ දැක මම නුවණැත්තෝ භීනය යි ද සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූයේ ම උතුම් යයි ද කියමි.

5819. මහාප්‍රාඥ වූ සියලු ධර්ම දක්නා වූ මහෝෂධය, තොප පිළිවිසිමි. අඤාන වූ එහෙත් සම්පත් ඇත්තා වූ ද ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූ එහෙත් අල්පභෝග ඇත්තා වූ ද දෙදෙන අතුරෙන් කවරෙක් වඩා උතුමැ යි නුවණැත්තෝ කියන් ද?

5820. (මහෝෂධ) මෙලෝ සම්පත් මැ උතුමැ යි සලකන බාලයා පවකම් කරයි. මෙලොව දක්නා වූ පරලොව නො දක්නා වූ අඤානයා දෙලොවින් මැ පැරදෙයි. මේ කාරණය දැක නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි ද යශසින් යුක්ත වූ ඤානයෙන් භීන වූයේ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වෙ යැ යි ද මම කියමි.

5821. (සේනක) මේ සිප්සතර භොගයන් නො එළවයි. (එයින්) ඥාතීහු ද නො වෙත්. ශරීරාවකාශයෙක් ද නො වේ. කෙළතොලු වැ සුව විඳිනා ගෝරිමන්ද සිටාණන් බැලුව මැනැව. ශ්‍රී තොමෝ ඔහු සේවනය කරයි. මේ දැක නුවණැත්තෝ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ. අඤාන වූ සම්පත් ඇත්තා මැ උතුමැ යි කියමි.

5822. ලඬා සුඛං මජ්ඣති අපපඤ්ඤා
 දුකෙකින චුට්ඨොපි පමොහමෙති
 ආගන්තුනා සුඛදුකෙකින චුට්ඨො.
 පච්චෙති දිස්වාන අභං වදම්.
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5823. දුමං යථා සාදුඵලං¹ අරඤ්ඤා
 සමන්තතො සමභිවරන්ති පකඛි,
 එවමපි අඛඛං සධනං සමොගං
 බහුජ්ජනො භජති අසුභෙත;
 එතමපි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොන.
5824. න සාධු බලවා බාලො සාහසං චිඤ්ඤෙ ධනං,
 කඤ්ඤාමෙව² දුමෙමධං කඛිඛන්ති නිරයෙ භුසං.
 එතමපි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5825. යා කාචි නඤ්ජා ගඛගමභිසුචන්ති
 සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහන්ති
 ගඛගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා
 න බායතෙ ඉද්ධිපරො³ හි ලොකො
 එතමපි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොන.
5826. යමෙතමක්ඛා උදධිං මහන්තං
 සචන්ති නඤ්ජා සබ්බකාලං අසඛිං⁴
 සො සාගරො නිවචමුලාරවෙගො
 වෙලං න අවෙචති මහාසමුද්දො.
5827. එවමපි බාලසු පජ්ජන්තානි
 පඤ්ඤං න අවෙචති සිරි කදචි
 එතමපි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤාච සෙයොන න යසසසී බාලො.
5828. අසඤ්ඤාතො චෙපි පරෙසමඤ්ඤං
 භණාති සඤ්ඤානගතො⁵ යසසසී
 තසෙසව තං රුහති ඤ්ඤාතිමජ්ඣෙති
 සිරි හි නං කාරයතෙ න පඤ්ඤා,
 එතමපි දිස්වාන අභං වදම්
 පඤ්ඤා නිභීතො සිරිමාව සෙයොන.

1. ධුච ඵලං - මජ්ඣං.
 2. කඤ්ඤාමෙවං - මජ්ඣං.
 3. ඉද්ධි පඤ්ඤාපි - මජ්ඣං.
 4. මසඛිං - මජ්ඣං.
 5. සඤ්ඤානගතො - සො.

5822. (මහොෂධ) අල්ප ප්‍රාඥයා ඉසුරු සුවය ලැබ එහි ඇලේ. දූඛ ස්පර්ශයෙන් අතීශය මුලාවට පැමිණේ. ආගන්තුක සුව දුකින් පහස්නා ලද්දේ අව්වෙහි ලූ මයකු සෙයින් සැලේ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ ම උතුම් වේ. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5823. (සේනක) වනයෙහි මිහිරි එලයන්ගෙන් යුක්ත වූ වෘක්ෂය භාත්පසැ යම්සේ පක්ෂිහු හැසිරෙත් ද එසේ මැ ආභා වූ ධන-යෙන් හා භෝගයෙන් යුක්ත පුද්ගලයා ද ධනය නිසා බොහෝ දෙන සේවනය කරති. මේ කරුණ දැක මම ප්‍රඥා ඇත්තේ භීත ය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුමැ යි කියමි.

5824. (මහොෂධ) බලවත් වූ බාලයා යහපත් නො වේ. හේ සැහැසිකමින් ධනය ලබයි. වලස්නා වූ මැ ඒ මෝඩයා (නිරය පාලයෝ) මහානිරයට පමුණුවත්. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

7825. (සේනක) යම් කිසි කුඩා නදීහු මහගහ කරා ගලා බසිද් ද ඒ සියල්ලෝ පෙර නම් ගොත් හැර දමත්. (ගහ යන වහරටම යෙති) ගහ මුහුදට වදනා කල ද පෙර නම් නො පැනෙයි, (මුහුද යන නම ලබයි). එකාන්තයෙන් ලෝ වැස්සෝ සමපත්-තිය මැ පිහිට කොට ඇත්තාහ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ නීහිත ය. සම්පත් ඇත්තේ මැ උතුමැයි කියමි.

5826-5827. (මහොෂධ) තෙපි යම් මේ මහාසාගරයක් ගැන කීහු ද එයට අප්‍රමාණ කාලයක් මුළුල්ලේ නදීහු ගලා බසිත්. ඒ සාගරය නිරතුරු මහත් වූ රළුවේග ඇත්තේ ය. එහෙත් මහ සයුර වෙරළ නො ඉක්මව යි. එබැවින් බාලයාගේ කපාවෝ ප්‍රාඥයා නො ඉක්මවති. කිසි කලෙකත් සම්පත්තිය ප්‍රඥාව ඉක්මවා නො යයි. මම මේ කරුණ දැක ප්‍රාඥයා මැ උතුම් වෙයි. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වේ ය යි කියමි.

5828. (සේනක) කායාදීන්හි සංයමයක් නැත්තේ ද ඉසුරුමත් නැතැත්තේ අධිකරණයෙහි සිටියේ මෙරමාගේ අතීය ප්‍රකාශ කෙරෙයි, (ඒ වීනිශ්චය මණ්ඩලයෙන්) ඥාතිමධායෙහි ඔහුගේ මැ වචනය පිළිගැනෙයි. එය සම්පත්තිය මැ කරවයි. ප්‍රඥාව නො වේ. මම මේ කරුණ දැක නුවණැත්තේ භීත ය. යශස් ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5829. පරසස වා අතනනෝ වාපි හෙතු
 බාලො මුසා භාසති අපපපඤ්ඤා
 සො නිඤ්ඤො හොති සභාය මජ්ඣෙ
 පෙච්චාපි¹ සො දුග්ගතිගාමී හොති.
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5830. අත්ථපි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
 අනාලිගො² අපධනො දළිඤ්ඤා
 න තසස තං රුහති කුතිමජ්ඣෙ
 සිරි ව පඤ්ඤාණචනො න හොති,
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයොනා.
5831. පරසස වා අතනනෝ වාපි හෙතු
 න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
 සො පුච්ඡිතො හොති සභාය මජ්ඣෙ
 පෙච්චාඤ්ඤා³ සො සුග්ගතිගාමී හොති
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5832. හත්ථගවසසා මණ්ඩුණ්ඩලා ව
 නාරිගො ව⁴ ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා
 සබ්බාව නා උපභොගා භවන්ති;
 ඉඤ්ඤාසු පොසසස අනිඤ්ඤානො
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5833. අසංචිතිතකම්මනං බාලං දුම්මනං මනන්තං,
 සිරි ජහති දුම්මමධං ජිණ්ණංච උරගො තවං,
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී
 පඤ්ඤාච සෙයොනා න යසසසී බාලො.
5834. පඤ්ඤා පඤ්ඤාතා මයං හදනෙන
 සබ්බෙ පඤ්ඤාලිකා උපට්ඨිතා
 කං නො අභිභුයා ඉසසරොසි⁵
 සකෙතා භුතපතීච දෙවරාජා
 එතමපි දිසවාන අභං වදුමී,
 පඤ්ඤා නිභීනො සිරිමාව සෙයොනා.

1. පච්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 2. අනාලිගො - මජ්ඣං, සා.
 3. පච්චාපි - මජ්ඣං, සා.
 4. ජිගො - මජ්ඣං.
 5. දුම්මමධ - මජ්ඣං,
 6. ඉඤ්ඤාසු - චි.

5829. (මහොෂධ) මන්දප්‍රාඥ බාලයා තමා හෝ මෙරමා හෝ උදෙසා මුසවා කියයි. සබා මැද නින්ද ලබන හේ පරලොවැ දුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකූ නුවණැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5830. (සේනක) සහල් නැළියක් පමණකුදු නැති නිර්ධන දිළිඳු මහනුවණැත්තේ ඉදිත් යම් අථයක් කියන්නවුන් ඔහුගේ ඒ වචනය නැයන් මැද නො නැඟෙන්නේ ය. ශ්‍රිය ද නුවණැත්තාට නො වේ. මම මේ කරුණ දකූ නුවණැත්තේ නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5831. (මහොෂධ) තමාගේ හෝ මෙරමාගේ හෝ ප්‍රයෝජනය උදෙසා නුවණැත්තේ බොරු නො කියයි. හේ සභාමධ්‍යයෙහි පුජිත වෙයි. පරලොවැ ද සුගතිගාමී වෙයි. මම මේ කරුණ දකූ නුවණැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5832. (සේනක) හස්තිගවාශ්වයෝ ද මාණිකා කුණ්ලා-හරණයෝ ද සමාද්ධිමත් කුලයන්හි කාන්තාවෝ ද ඉසුරුමත් නොවූ සියල්ලෝ ද ඉසුරුමත් තැනැත්තාට ම උපහොග පිණිස පවත්නාහ. (නිර්ධන නුවණැත්තා පිණිස නො පවතිත්.) මම මේ කරුණ දකූ ප්‍රාඥයා නිහින ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ යයි කියමි.

5833. (මහොෂධ) අසාථිහිත කර්මාන්ත ඇති දුෂ්ටමත්ත්‍රණ-යෙන් යුත් මත්ත්‍රීන් ඇති දුෂ්ප්‍රාඥ බාලයා උරගයකු දිරුණු සැව හරනා සේ ශ්‍රී තොමෝ අත් හරින්නී ය. මම මේ කරුණ දකූ නුවණැත්තේ ම උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5834. (සේනක) ස්වාමීනී, පණඩිත වූ අපි පස් දෙන සියල්ලෝ ම බද්දිලි වැ ඔබ වෙතැ එළැඹියෙමු. භූතයන්ට අධිපතී වූ ශක්‍රදිව්‍යරාජයා සේ ඔබ අප මැඩැ ඉසුරුමත් වැ සිටින්නහු ය. මේ කරුණ දකූ මම ප්‍රාඥයා හීන ය. ඉසුරුමත් තැනැත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය යි කියමි.

5835. දුසොව පඤ්ඤාසං යසසසී බාලො
 අනෙසු ජාතෙසු තථාවිධෙසු,
 යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති
 සමමොහමාපජ්ජති තස්ස බාලො
 එතමපි දියචාන අහං වදමී
 පඤ්ඤාව සෙයොනා න යසසසී බාලො.

5836. අඤ්ඤා නි පඤ්ඤාව සතං පසසා
 කන්තා සිරි භොගරතා මනුසසා,
 ඤාණඤ්ඤා බුද්ධානමතුලාරූපං
 පඤ්ඤං න අවෙවති සිරි කදවි.

5837. යංතං අපුච්ඡමහ අකිත්තඨි නො
 මහොසධ කෙවලධම්මදසසී
 ගවං සහසසං උසහඤ්ඤා නාගං;
 ආජඤ්ඤාසුකෙත ව රථෙ දස ඉමෙ
 පඤ්ඤාසං වෙයොකරණෙන තුට්ඨා
 දදමී තෙ ගාමවරානි සොළස.

විසතිනිපාතෙ සිරිමජ්ජ පඤ්ඤා

5838. යෙන සතතුබ්බලඛා ව
 ද්විගුණපලාසො ව පුපථිතො,
 යෙනාදමී තෙන වදමී
 යෙන නාදමී න තෙන වදමී,
 එස මගො යවමජ්ඣකසං
 එතං ජන්තපථං විජානති.

ජන්තපථපඤ්ඤා

5839. හතති හතෙති පාදෙති මුඛඤ්ඤා පරිසුමහති,
 සවෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමතිපසසති.¹

5840. කො කු සන්තමති පපෙජාතෙ අභිපරියෙසනං වරං,
 අඤ්ඤා රතතිං බපෙජාතං ජාතවෙදං අමඤ්ඤාපං.

5841. සවාසං ගොමයච්ඡිණ්ණානි අභිමනං තිණානි ව,
 විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකති සඤ්ඤාලෙතවෙ.²

5842. එවමපි අනුපායෙන අසං න ලහතෙ මගො,³
 විසාණතො ගවං දෙහං යස ධීරං න විජුති.

1. කතෙතන කාචිපසසති - මජ්ඣං.
 2. පජ්ජලෙතවෙ නාරද පපෙජලෙතවෙ - මජ්ඣං, සා.
 3. මුගො - සා.

5835. (මහොෂධ) නුවණ ඇත්තන් විසින් කළයුතු යමක් උපන් කලා ඉසුරුමත් බාල තෙමේ නුවණැත්තාගේ ගැත්තකු සේ වෙයි. නුවණැත්තේ දක්ෂ ලෙසින් යමක් සංවිධානය කෙරේ ද එහි ලා මුල්ධයා මහත් සේ මුළාවට පැමිණෙයි. මම මේ කරුණ දැක නුවණ ඇත්තේ මැ උතුම් වන්නේ ය. ඉසුරුමත් බාලයා උතුම් නො වන්නේ ය යි කියමි.

5836. ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන් විසින් නුවණ මැ පසස්නා ලද්දේ ය. සම්පත්හි අක්ඛාල මනුෂ්‍යයෝ ඇලුණාහු වෙති. එහෙයින් ශ්‍රී තොමෝ ඔවුන් කැමැති වෙයි. බුද්ධිමතුන්ගේ ඥානය අසමාන වන්නේ ය. ශ්‍රී තොමෝ කවර කලෙකත් ප්‍රඥා ඇත්තහු ඉක්ම නො යයි.

5837. (වෙදෙහ රජ) නිවැරදි සේ ධර්මය දක්නා වූ මහොෂධ පණ්ඩිතය, අපි යමක් විචාලමෝ නම් ඒ අපට කීවහු ය. ප්‍රශ්න විසැදීම පිළිබඳ තුටු වූ මම ගවයන් දහසක් ද භස්තිරාජයකු ද ආජානනය සෙසුකිවයන් යෙදූ මේ රිය දසය ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට දෙමි.

විංගති නිපාතයෙහි සිරිමඤ් ප්‍රශ්නය යි.

5838. යම් තැනෙක අත්සුණු සල්පිලක් ඇද්ද ඉන් ඔබ්බෙහි කැඳ සල්පිලක් ඇද්ද ඉනුත් ඔබැ සුපිපි කොබෝලීල ගසෙක් ඇත්තේ ය. එතැන් සිට යම් අතෙකින් අනුභව කරමි ද ඒ අතැ මහ යන්නට කියමි. යම් අතෙකින් අනුභව නො කරමි ද එ මහැ යන්නට නො කියමි. මේ යවමැදුම්ගමැ අප ගෙට මහ ය. මේ සැහැවුණු මහ දනගන්නෙහි ය.

ජනනපටප්‍රශ්නය යි.

5839. යමෙක් අත් පා වලින් ද ගසයි මුහුණට ද අනිසි, එහෙත් මෙසේ කරන්නා වූ හේ ප්‍රියයෙක් ද වන්නේ ය. මහරජ, මෙයින් කවරකු දක්නෙහි ද?

5840. කවරෙක් නම් ඇවිළැගත් ගිනි ඇති කල්හි ගිනි සොයමින් ඇවිදින්නේ රැයෙහි කණ මැදිරියකු දැක ගිනි ය යි සිතා ද.

5841. හෙතෙම වැරදි හැඟීමෙන් ඒ කණමැදිරියා මතැ ගොම වැරටි හා තණකොළ රැස් කොට පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට අසමත් වන්නේ ද?

5842. එසෙයින් අඤානයා අනුපායයෙන් අඤීය නො ලබන්නේ ය. ගවඅභින් කිරි දෙවන්නේ කිරි නො ලබන්නාක් මෙනි.

5843. විවිධෙහි උපායෙහි අස්ථං පප්පොනති මාණවො,
නිග්ගහෙන අමිඤ්ඤානං මිඤ්ඤානං පග්ගහෙන ව.

5844. සෙණිමොකෙඛපලාහෙන¹ වලලභානං නයෙන ව,
ජගති ජගතිපාලා අවසනති වසුඤ්ඤරං.

බපජාපණක පඤ්ඤා.

5845. සච්ච: කිර කුමපි භූරිපඤ්ඤස්ස²
යා තාදිසි සිරි ධිති මුතී ව,
න තායතෙ භාවවසුපතීතං
යො යාවකං භුඤ්ඤස්ස³ අපපසුපං.

5846. සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො
කාලාකාලං⁴ විචිතං ඡන්ද්‍රජනෙකා,⁵
අස්ථස්ස අචාරානි අවිපුරනො
තෙනාහං තුස්සාමී යවොදනෙන.

5847. කාලඤ්ච ඤාතො අභිජිහනාය
මනෙතභි අස්ථං පරිපාවයිතො,
විජමඤ්ඤස්ස⁶ සිහවිජමතිතානි
තායිඤ්ඤියා දකඛසි මං පුතාපි.

5848. සුඛී හි එකෙ⁷ න කරොතති පාපං
අවණණසංසග්ගහයා පුනෙනෙ,
පහු සමානො විපුලස්ථිතභි
කිං කාරණා මෙ න කරොසි දුකචං.

5849. න පණධිතා අත්තසුඛස්ස හෙතු
පාපානී කමොනි සමාවරනති,
දුකෙඛන පුට්ඨා බලිතතනාපි⁸ සනා
ඡන්ද ව දෙසා න ජහනති ධම්මං.

5850. යෙන කෙනවී වණණන මුදුනා දරුනෙන වා,
උදධිරෙ දීනමඤ්ඤානං පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.

1. සෙනී මොකුපලාහෙන - මජ්ඣ. සෙනාවොකඛපලාහෙන - සා. 2. අභිභූරිපඤ්ඤ - මජ්ඣ. 3. භුඤ්ඤ - මජ්ඣ. 4. කාලානකාලං - මජ්ඣ. 5. ඡන්ත - මජ්ඣ. 6. විජමභිසං - මජ්ඣ, සා. 7. සුඛීහෙනෙක - මජ්ඣ, සා. 8. බලිතාපි - මජ්ඣ.

5843. මනුෂ්‍යයෝ අමිත්‍රයනට නිග්‍රහයෙන් ද මිත්‍රයනට සංග්‍රහයෙන් ද විවිධොපක්‍රමයන්ගෙන් අර්ථ සිද්ධියට පැමිණෙත්.

5844. සේනා ප්‍රධානීන්ගේ සිත් ගැනීමෙන් ද හිතවතුන්ගේ උපක්‍රමයෙන් ද පෘථිවි පාලකයෝ මුළු පොළොව තමන් සතුකර ගනිත්.

ධජජාපණක ප්‍රශ්නය යි.

5845. (ඇමැති) සේනකයන් කීවේ සැබෑවක් මැ ය. මහත් වූ නුවණැති ඔබ මඳ වා සඤ්ජනයෙන් යුක්ත යවබත අනුභව කරන්නාහු ය. ශ්‍රී තොමෝ එසේම යැ, (ශ්‍රේෂ්ඨ චන්දී ය.) තොපගේ මෙධයායක් ස්මෘතියක් පරිභානියට පත් තොප තො රක්තේ ය.

5846. සැපත දුකින් මුහුකුරුවන්නා වූ කල් නොකල් විමසා අභිප්‍රාය සභවන්නා වූ තැනැත්තා අර්ථයේ ද්වාරයන් විවෘත කරන්නේ ය. ඒනිසා මම යවබතින් තුස්නෙමි.

5847. (මහොෂධ) වියාය කිරීමට සුදුසු කල් දනැ නුවණින් අර්ථය මුහුකුරුවා සිංහ විජයම්භණයෙන් විජයම්භණය කරන්නෙමි. ඒ සමෘද්ධියෙන් යුක්ත වූ මා නැවැත දක්නෙහි ය.

5848. (වෙදෙහරජ) සැපයට පත්වූ අසමත් ඇතැම්හු පාපයන් නො කරත්. නුවණමඳ ඇතැම්හු පරොපවාද බියෙන් පවි නො කරත්. අතිශයින් දසස වූ විපුලාකී චිත්තී වූ තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් ඇති නො කරන්නහු ද?

5849. (මහොෂධ) ආත්ම සුඛ හේතූයෙන් නැණවත්හු පාපයන් නො කරත්. සාධුජනයෝ දුකින් පෙළුණෝ ද සැපතින් පිරිහුණෝ ද ඡන්දයෙන් හෝ ද්වේෂයෙන් හෝ ධම්ය අත් නො හරිත්.

5850. (වෙදෙහරජ) මෘදු වූ හෝ දරුණු වූ හෝ යම් උපක්‍රමයෙකින් දීන වූ තමා නහා සිටුවන්නේ ය. පසු වැ ධම්යෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

5851. යසස රුකකසස ජායාය නිසිදෙයා සයෙයා වා,
න තසස සාධං භඤ්ජයා මිත්තදුබ්බො හී පාපකො.

5852. යසසා¹ හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා
යෙවසස කඬ්ඛං විනයනති සතොතා,
තං හිසස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
න තෙන මිත්තං ජරයෙට්² පඤ්ඤා.

5853. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.

5854. නිසම්ම ඛනතියො කඬිරා නානිසම්ම දීසම්පති,
නිසම්මකාරීතො රාජ යසො කිත්ති ච වඩ්ඪති.

භූරිපඤ්ඤා.

5855. භනති භතෙහි පාදෙහි මුඛඤ්ඤා පරිසුම්භති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5856. අකොතාසති යථාකාමං ආගමඤ්ඤාසස න ඉච්ඡති,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5857. අඛතකඛාති අභූතෙන අලිකෙන මහිසාරයෙ,
ස වෙ රාජ පියො භොති කං තෙන මහිපසසයි.

5858. භරං අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා වඤ්ඤාසනාසනානි ච,
අඤ්ඤාදඤ්ඤා භරා සනාතා තෙ වෙ රාජ පියො භොතති
කං තෙන මහිපසසයි.

දෙවතාපුච්ඡිත පඤ්ඤා.

5859 පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤාට්,
නිඤ්ඤාමඤ්ඤා පසංසියං වා
කඤ්ඤාචාචිකරෙයා ගුණාමඤ්ඤා.

1. යසස හී - මජ්ඣං.
2. මිත්ති ජයෙට් - මජ්ඣං, මෙත්තිං - සසා.

5851. (මහොෂධ) යම් රුකෙක සෙවණැ හිඳින්නේ හෝ නිඳින්නේ හෝ වේ ද එම ගසැ අත්තක් හෝ නො බිඳින්නේ ය. (බිඳින්නේ නම්) හේ මිත්‍රද්‍රෝහී පව්ටෙක් වන්නේ ය.

5852. යම් කෙනකුන් වෙතින් පුරුෂ තෙමේ ධර්මය දැනගන්නේ ද යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ඔහුගේ සැක දුරු කෙරෙත් ද එකාන්තයෙන් හේ ඔහුට පිහිට ද සරණ ද වන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු සමඟ පවත්නා මිත්‍රභාවය නො නසන්නේ ය.

5853. කම්සැප සෙවුනා වූ අලස ගිහියා යහපත් නො වේ. සංයමයෙන් තොර පැවිද්ද ද යහපත් නො වේ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ යහපත් නො වේ. යම් පණ්ඩිතයෙක් ක්‍රොධ කරන සුදු නම් හෙ ද යහපත් නො වේ.

5854. මහරජ, ඤාතිය තෙමේ විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය. නො විමසා ක්‍රියා කිරීම යහපත් නො වේ. විමසා ක්‍රියා කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

භූමි ප්‍රශ්නය යි.

5855. යමෙක් අත් පා වලින් ගසයි ද, මුහුණටත් අනියි ද, මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියයෙක් ද වෙයි. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5856. යමකුට රිසියේ අක්‍රොශ කරයි ද, (එහෙත් ආක්‍රොශ වශයෙන් කියු) ඒ කාරණයාගේ ඊම නො කැමැති වෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5857. යමෙක් මුසායෙන් ගටා බෙණෙයි ද බොරුයෙන් වොදනා කෙරෙයි ද මහරජ, හේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වන්නේ ය. ඒ කවරකු ලෙස දක්නෙහි ද?

5858. ඇතැමෙක් ආභාරපාන හා වස්ත්‍ර ගයනාසනයක් ද රැගෙන යත්. එහෙත් එසේ ගෙන යන්නා වූ ඔව්හු ඒකාන්තයෙන් ප්‍රිය වෙත්. මහරජ, ඒ කවරුන් ලෙස දක්නෙහි ද?

දෙවතා පුවත්ත ප්‍රශ්නයෝ යි.

5859. මෙහි පැමිණි පඤ්ච පණ්ඩිතවරුනි, මට වැටැහෙන එක් ප්‍රශ්නයෙක් ඇත. එය අසවු. නින්ද කටයුතු වූ හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු වූ හෝ රහස කවරකුට හෙළි කළ යුත්තේදැ යි ට්‍රේහ රජ පිළිවිසී.

5860. කං නො ආචිකරොහි¹ භූමිපාල
 භක්ඛා භාරසභො තුවං වදෙතං,
 තව ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච² සම්මසිකා
 අථ වකඛතභි³ ජනිඤ්ච පඤ්ච ධිරා.
5861. යා සිලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා⁴
 භක්ඛවුඡ්ඤ්චසාක්ඛා පියා මනාපා,
 නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
 භරියායාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
5862. යො කිච්ඡගතසස ආතුරසස
 සරණං භොති ගතී පරායණඤ්ච,
 නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
 සබ්බෙනාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
5863. ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨට්ඨො
 සො චෙ සිලසමාහිතො ධීතභෙතා,
 නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
 භාතුචාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
5864. යො චෙ පිතුභද්දසස පඤ්ඤ⁵
 අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
 නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
 පුත්තසසාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
5865. මාතා දීපද ජනිඤ්චසෙට්ඨ
 යො තං පොසෙති ඡන්දසා පියෙන,
 නිඤ්ඤමකං පසංසියං වා
 මාතුයාවිකරෙය්‍ය ගුණමකං.
5866. ගුණඤ්ඤ හි ගුණාමෙව සාධු
 න හි ගුණාසස පසකුමාවිකමමිං,
 අනිඤ්ඤා⁶ සභෙය්‍ය ධිරො
 නිඤ්ඤකඤ්චො යථාසුඛං භණෙය්‍ය.
5867. කිත්ඤ්ච කං විමනො රාජසෙට්ඨ
 දීපදීඤ්ච⁷ වචනං සුභොම නෙතං,⁸
 කිං විනායමානො දුමමනොසි
 නුන දෙව අපරාධො අඤ්චි මණං.

1. කං ආචිකරොහි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 2. රුචිනී - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 3. වග්ගනී - මජ්ඣං.
 4. අනඤ්ඤධෙය්‍යා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

5. යා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 6. අනිඤ්ඤකාය - මජ්ඣං, ස්‍යා.
 7. දීපද ජනිඤ්ච - මජ්ඣං.
 8. මෙතං - මජ්ඣං.

5860. මහරජ, ඔබ මැ අපට එය ප්‍රකාශ කරනු මැනව. ඔබ අපගේ ස්වාමියා ද, බර උසුලන්නා ද වෙති. පඩිවරු පස්දෙනා ඔබගේ අඳහස හා කැමැත්ත විමසා පිළිතුරු කියන්නාහයි සේනක කීය.

5861. (වෙදෙහ රජ) යම් ස්ත්‍රියක් ආචාර ශීලයෙන් යුක්ත ද අනුන් වසභයෙහි නො පවතී ද ස්වාමියාගේ කැමැත්ත අනුව වසන්නේ ද, ප්‍රිය මනාප වන්නී ද එබඳු බිරිදට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස කියා යුක්තේ ය.

5862. (සේනක) යමෙක් දූකට පත් ආතුරයාට සරණ වැ පිහිට වැ උපකාරී වැ පවතී ද එ බඳු මිත්‍රයාට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5863. (පුක්කුස) ඉදින් යමකුට ජොෂ්ඨ හෝ මධ්‍යම හෝ කණිෂ්ඨ හෝ සොහොයුරෙක් වේ ද හෙ ද ශීලයෙහි මනා වැ පිහිටියේ සථීර සිතැත්තේ නම් එවැනි සොහොයුරාට නින්දා කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5864. (කාවීඤ්ඤ) ඉදින් යමෙක් පියා ගේ සිතට අනුව ක්‍රියා කරන්නේ ද මහත් ප්‍රඥායෙන් යුක්ත වූයේ පියාට අනුජාත වේ ද එ බඳු පුතුව නිඤ්ඤ කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5865. (දෙවිඤ්ඤ) දෙපා ඇත්තනට නායක මහරජ, යම් මවක් ස්නෙහයෙන්, ප්‍රිය උපදවමින් සිය පුතු පෝෂණය කරන්නී ද එ බඳු මවට නිඤ්ඤ කටයුතු හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු හෝ රහස හෙළි කරන්නේ ය.

5866. (මහොෂධ) සැහැවියැ යුතු දේ සැහැවීම මැ යහපත් වන්නේ ය. රහස හෙළි කිරීම පැසසිය යුතු නොවේ. නුවණැත්තේ කායභී සිද්ධිය නොවී නම් (කායභී සිද්ධිය තෙක්) රහස දරන්නේ ය. සිද්ධ වූ අක්ෂි ඇත්තේ ඊසි සේ කියන්නේ ය.

5867. මහරජ ඔබේ සිත් පෙරැළියට හේතු කවරේ ද? කවර හෙයින් ඔබෙන් වචනයක් නො අසමි ද? කුමක් සිතමින් දෙමනස් වූයෙහි ද? දේවයිනි. මාගෙන් වූ යම් අපරාධයෙක් හෝ ඇත් දැයි උදුම්බරාදේවී විචාළාය.

5868. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
 ආණ්ණො මෙ වධාය භුට්ඨඤ්ඤා,
 තං විනායනො¹ දුමමනොසථි
 න හි දෙවි අපරාධො අඤ්ඤා තුඤ්ඤා.
5869. අභිදෙසගතො ඉදති එසි²
 කීං සුඤ්ඤා කිමාසංකතෙ³ මනො තෙ,
 කො තෙ කිමවොච භුට්ඨඤ්ඤා
 ඉඤ්ඤා තං වචනං සුඤ්ඤාම චූභි මමනං.
5870. පඤ්ඤා වජ්ජකා මහොසධොති
 යදි තෙ මනාධිතං ජනිඤ්ඤා දෙසං,
 භරියාය රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමමනං.
5871. යං සාලවනසථිං සෙනකො
 පාපකමමං අකාසි අසඛිරුපං,
 සබ්බොව රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමමනං.
5872. පුත්තකපුට්ඨසසො තෙ ජනිඤ්ඤා
 උපපනො රොගො අරාජපුත්තො,⁴
 භාතුච්ච රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමමනං.
5873. ආබාධොයං⁵ අසඛිරුපො
 කාචිඤ්ඤා නරදෙවෙන චුට්ඨො,
 පුත්තසස රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමමනං.
5874. අට්ඨවඛකං මණිරතනං උළාරං
 සකෙකා තෙ අදද පිනාමභසො,
 දෙවිඤ්ඤා ගතං තදජ්ජ භඤ්ඤා
 මාතුච්ච රහොගතො අසංසි
 ගුඤ්ඤා පාතුකතං සුතං මමමනං.
5875. ගුඤ්ඤා හි ගුඤ්ඤාමෙව සාධු
 න හි ගුඤ්ඤා පසස්මාචිකමමං,
 අනිඤ්ඤා⁶ සහෙයා ධීරො
 නිඤ්ඤාතො යථාසුඛං භණ්ණො.

1. විනායමානො - මජ්ඣ. සං. වී.
 2. එසිසි - මජ්ඣ. සං.
 3. කීං සඛිකතෙ - මජ්ඣ. සං.
 4. අරාජපුත්තො - මජ්ඣ. සං.
 5. ආබාධොයං - මජ්ඣ. සං.
 6. අනිඤ්ඤාතො - මජ්ඣ. සං.

5868. මහාප්‍රාඥ වූ මහෝෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතුය යි මා විසින් වධයට අණ කරන ලද්දේ ය. ඒ ගැන සිතමින් දෙමනස් වූයෙමි වෙමි. දේවිය, ඔබ කළ අපරාධයෙක් නැත යි රජතෙමේ කීය.

5869. මහාප්‍රාඥය, ඊයේ ගියා වූ තෙපි දන් එන්නහු ය. කුමක් අසා තොපගේ සිත කුමකට සැක කෙරේ ද? කවරෙක් තොපට කුමක් කීයේ ද? එකාන්තයෙන් ඒ වචනය මට කියව, එය අසන්නෙමි යි වෙදෙහ රජ මහෝෂධ පඩිතූමාගෙන් පිළිවිසි.

5870. (මහෝෂධ) මහරජ, මහෝෂධ පණ්ඩිත මැරිය යුතු යැ යි ඉදින් ඔබ විසින් සේනකාදීන් සමග මන්ත්‍රණය කරන ලද ද. රයෙහි හුදෙකලා වූයේ බිරිඳට එය කිහ. ඔබ විසින් හෙළිකළ ඒ රහස මා විසින් අසන ලද්දේ ය.

5871. සේනක තෙමේ සල් උයනැ සිටැ යම් ලාමක වූ පාප කර්මයක් කළේ ද, එය මිත්‍රයකුට කීයේ ය. ඒ හෙළි කළ රහස මා විසින් අසන ලදී.

5872. මහරජ, ඔබ ගේ පුක්කුස නම් වූ රාජපුරුෂයාට රජුන් විසින් නො ළං වියයුතු රෝගයෙක් උපන. හේ රහසිගත වැ සෝචුරාට කීයේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5873. කාවිඤ්ඤා නරදේව නම් යකකු විසින් ස්පර්ශ කරන ලද්දේ ය. මේ ආබාධය නො සරුප් සබා ඇත්තේ ය. හේ එය රහසිගත වැ පුත්‍රයාට කීයේ ය. එසේ රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5874. සක්දෙවරජ ඔබගේ මී මුත්තණුවනට මහඟු අඡටවඬක නම් මාණිකා්‍ය රත්නයක් දුන්නේ ය. ඒ මිණි රුවන දැන් දෙවිඤ්ඤා අතට පත්වැ ඇත. හේ එය මවට රහසේ කීය. රහස හෙළි කිරීම මා විසින් අසන ලදී.

5875. සැඟවිය යුක්ත සැඟවීම මැ මැනැවි. රහස හෙළි කිරීම ප්‍රශස්ත නොවේ. නුවණැත්තේ කායභී නිෂ්පත්තිය නොවූ රහස දරන්නේ ය. කායභී සංසිද්ධියෙන් ඉක්බිති වැ රිසියේ කියන්නේ ය.

5876. න ගුඤ්ඤමත්ථං විචරෙය්‍ය රක්ඛෙය්‍යා නං යථා නීධිං,
න හී පාකුකතො සාධු ගුඤ්ඤො අත්ථො පජානතා.

5877. ථීයා ගුඤ්ඤං න සංසෙය්‍යා අමීතතසස ව පඤ්ඤිතො,
යො වාමීසෙන සංභීරො භද්දෙත්ථො ව යො නරො.

5878. ගුඤ්ඤමත්ථමසමුද්ධං සමුද්ධෙය්‍යති යො නරො,
මනනභෙදභයා තසස ද්‍රව්‍යභූතො තිතිකඛති.

5879. යාවනොනු පුරිසසසත්ථං ගුඤ්ඤං ජානනති මනනිනං,
තාවනොනු තසස උබෙධගා තසමා ගුඤ්ඤං න වීසසපේ.

5880. විච්චව භාසෙය්‍ය දිවා රහසසං
රතනිං ගිරං නාතිවෙල පමුඤ්ඤො,
උපසසුතිකා හී සුඤ්ඤනති මනනං
තසමා මනොනු බිපපමුපෙති හෙදං.

විසතිනිපාතෙ පඤ්චපඤ්ඤිතපඤ්ඤො.

5881. පඤ්ඤාලො සබ්බසෙනාය බ්‍රහ්මදනො සමාගතො,
සායං පඤ්ඤාලියා සෙනා අප්පමෙය්‍යා මහොසධි.

5882. පිට්ඨිමතී පතනිමතී සබ්බසබ්බාමකොවීද,
ඔභාරිනී සද්දවතී හෙරිසඛිප්පබොධනා.

5883. ලොභවිජ්ජාලඛනාරාභා¹ ධර්මී² වාමරොහිණී
සිප්පියෙහි සුසමනනා සුරෙහි සුපතිට්ඨිතා.

5884. දසෙත්ථ පඤ්ඤිතා ආහු භූරිපඤ්ඤා රහොගමා,³
මාතා එකාදසී රඤ්ඤාසු පඤ්ඤාලියං පසාසති.

5885. අපේත්ථෙත්ථෙත්ථං ඛනා අනුයුතො යසසසිතො,
අවුත්ථනරට්ඨා බ්‍යථිතා පඤ්ඤාලිනං වසංගතා.

1. අලඛනාරා - මජ්ඣ. සා.
2. ධර්මී - මජ්ඣ.
3. රහොගතා - මජ්ඣ.

5876. සැහැවිය යුක්ත හෙළි නො කටයුත්තේ ය. එද නිධානයක් සේ ආරක්ෂා කළ යුතු ය. නුවණැත්තහු විසින් රහස් හෙළි කිරීම උචිත නොවේ.

5877. නුවණැත්තා ස්ත්‍රියට ද හතුරාට ද යමෙක් ආමිෂ හේතුවෙන් පෙළඹෙනම් ඔහුට ද කෙරෙහික සිතැත්තාට ද (රහස් හෙළි නො කරන්නේ ය.)

5878. යම් මිනිසෙක් අනුන් විසින් නො දන යුතු රහස්ක් (යමකුට) කියේ නම් රහස් හෙළිවේ ය යන බියෙන් හෝ ඔහුගේ දසයකු සෙයින් සියල්ල ඉවසයි.

5879. චන්ත්‍රණය කළවුන් අතර යම් තාක් දෙනා ඔහුගේ රහස් දනිත් ද, ඔහුට එපමණ තැනී ගැනුම් ඇති වේ. එනිසා රහස් නො හළ යුත්තේ ය. හෙළි නො කළ යුත්තේ ය.

5880. රහස් දවල් කාලයෙහි විවේක වැ කියැ යුත්තේ ය. රූයෙහි සීමාව ඉක්ම වූ වචන (හඬ නගා) නො කියන්නේ ය. අසලැ සිටින්නෝ ඒකාන්තයෙන් මන්ත්‍රණය ශ්‍රවණය කරන්නාහ. එයින් මන්ත්‍රණය හේදයට පැමිණෙයි.

පඤ්චපණ්ඩිත ප්‍රශ්නය යි.

5881. මහෝෂධ පණ්ඩිතය, පඤ්චාල දේශවාසී බ්‍රහ්මදත්ත රජ සියලු බළ සෙනහ සමග ආයේ ය. ඒ මේ පඤ්චාල රජු සතු සේනාව අපමණ ය.

5882. ඒ සේනා තොමෝ පිටින් ගෙනා දූව ඇති වඩු සේනාවෙන් යුක්ත ය, පාබළ සෙනහින් යුක්තය, සකල සංග්‍රාමොපායයන්හි දක්ෂය. සතුරන් හිස් සිඳිලීමෙහි දක්ෂය, දශවිධ ශබ්දයෙන් හා බෙර සක් හඬින් ද ප්‍රබෝධවත් ය.

5883. ලොහවිද්‍යාවෙන් නිර්මිත වූ කවච ආදියෙන් හා ආහරණයන්ගෙන් බබළන්නීය. ධජ පතාකයන්ගෙන් ද වමින් නැඟිය යුතු ඇතුන් හා අසුන්ගෙන් ද විවිධ ශිල්පීන්ගෙන් ද යුක්ත වූවාය. අති දක්ෂ යෝධයන්ගෙන් මනාව පිහිටියා ය.

5884. මෙ මැ සේනාවෙහි මහාප්‍රාඥ වූ රහස් මන්ත්‍රණ ඇති දශ පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙති. රජුගේ මව ද එකොළොස්වැන්නී වූවා පඤ්චාලසේනාවට අනුශාසනා කරයි.

5885. තව ද රටවල් පැහැර ගැන්මෙන් පෙළුණු පඤ්චාලීනට යටත් වූ යසස් ඇති එක්සියයක් රජදරුවෝ ද මෙහි බ්‍රහ්මදත්ත රජුට අනුගත වැ සිටිත්.

316 ජාතකපාළි - මහනිපාතො

5886. යංවද්‍ය නකකරා රඤ්ඤා අකාමා පියභාණිනො,
පඤ්ඤාලමත්‍රයායනති අකාමා වසිනො ගතා.
5887. නාය සෙනාය මිට්ඨා නියනධි පරිවාරිතා,
රාජධානි¹ විදේහනං සමනතා පරිබඤ්ඤති.
5888. උදධං තාරකජාතාව සමනතා පරිවාරිතා,
මහොසධ විජානාහි කථං මොකෙඛා භවීසසති.
5889. පාදෙ දෙව පසාරෙහි භුඤ්ජ කාමෙ රමස්ස ව,
හිත්වා පඤ්ඤාලියං සෙනං බ්‍රහ්මදිව්‍යො පලායති.²
5890. රාජා සඤ්චකාමො තෙ රතනානි පච්චෙඤ්ජි,
ආගච්ඡන්තූ තතො දුතා මඤ්ජුකා පියභාණිනො.
5891. භාසන්තූ මුදුකා³ වාචා යා වාචා පටිනඤ්ජිතා,
පඤ්ඤාලා ව විදේහා ව උභො එකා භවන්තූ තෙ.
5892. කථන්තූ කෙචච්ච මහොසධෙන
සමාගමො ආසි නදිඛක බ්‍රූහි.
කච්චී තෙ පටිනිජ්ඣනොතා කච්චී තුට්ඨො මහොසධො.
5893. අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ්,
අසච්චොදකො ඵදො අසබ්බිරූපො.
යථා මුග්ගො ව බධිරො ව න කීඤ්ඤාසං අභාසථ.
5894. අදධා ඉදං මනනපදං සුද්දද්දසං
අඤ්ඤා සුදො නරවිරියෙන⁴ දිට්ඨො,
තථා හි කායො මම සමපච්චෙධති⁵
හිත්වා සයං කො පරහස්මෙසසති.
5895. ජනනං හි එකාව මතී සමෙති
යෙ පණ්ඩිතා උත්තමභූරිපත්තා,
යානං අයානං අථවාපි යානං
මහොසධ කම්මි මතිං කරොහි.
5896. ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො
මහඛලො දුළුනිබ්‍රහ්මදිව්‍යො.
රාජා ව නං ඉච්ඡති කාරණාසං
මිගං⁶ යථා ඔකචරෙන⁷ උපඤ්ඤ.

1. රාජධානි - මජ්ඣ.
2. පලායිති - මජ්ඣ.
3. මුදුකා - මජ්ඣ.
4. නරවිරෙන - මජ්ඣ. සහ.
5. චෙධනෙ - මජ්ඣ.
6. මගං - මජ්ඣ.
7. ඔකචරෙන - මජ්ඣ.

5886. යමක් කියන්නාහු නම් එය කරන්නා වූ රජුට නො කැමැත්තෙන් නමුදු ප්‍රිය වචන කියන්නා වූ නො කැමැත්තෙන් යටත්වුවෝ ද පඤ්ඤාලරජු අනුව යනි.

5887. ඒ (සිවුරහ) සේනාවෙන් මීරිලා පුරය ත්‍රිසන්ධියෙකින් වටකරන ලද්දේ ය. විදේහයන්ගේ රාජධානිය භාත්පසින් කණිනු ලැබේ.

5888. මස්තකයෙහි තාරකා පහළ වූවාක් සෙයින් (දඬු වැට පහන් ගෙන) භාත්පසින් වටකරන ලදය. මහොෂධියෙහි කෙසේ මිදීම වන්නේ දැයි දනුව. මෙසේ වේදෙහ රජ පිළිවිසි.

5889. දේවයන් වහන්ස, පා දිගු කළ මැනව. කාමයන් අනුභව කළ මැනව. සිත් අලවා වෙසෙනු මැනව. පඤ්ඤාලිය සේනාව හැර දමා බ්‍රහ්මදහරජ පලායන්නේ ය යි මහොෂධ පඩිතෙමේ කීය.

5890. (කේවට්ට) සමභිය කැමැති (බ්‍රහ්මදහන) රජ තෙමේ ඔබ වහන්සේට රත්නයන් (පඩුරු කොටු) එවන්නේ ය. පඤ්ඤාල නගරයේ සිට මිහිරි වූ ප්‍රියවචන ඇති දුතයෝ ද එත්වා.

5891. යම් බසක් සතුට ඇති කෙරේ ද එබඳු මෘදු වචන මැ තෙපලත්වා. පඤ්ඤාලයෝ ද විදේහයෝ ද යන දෙ පස එකමුතු වෙත්වා. (සමභී වෙත්වා.)

5892. (වෙදෙහරජ) කෙසේ ද කේවට්ටය, මහොසධයන් හා සමභිය වී ද, කීම තෙපි කමා කරනු ලැබුහු ද, කීම මහොසධයෝ තුටු වූහු ද? (තොරතුරු) මට කීයව.

5893. මහරජ, හේ අනායාසවරූප ඇති පුරුෂයෙකි. සතුටු කථා නැත්තෙකි. උඩඟු වූවෙකි. අපණ්ඩිතසව්භාව ඇත්තේ ය. ගොඵවකු සේද බිහිරකු සේද කිසිත් නො තෙපළේ ය යි කේවට්ට කීය.

5894. රජ මෙසේ සිතයි. ඒකාන්තයෙන් මේ මන්ත්‍රපදය දක්නට ඉතා අපහසුය. නරචීරයා (මහොෂධ) විසින් මෙහි යථාඥීය දක්නා ලද්දේ ය. ඒ එසේමැ යි. මා ගත් වෙවුල යි. සියරට හැර කවරෙක් නම් තෙමේ මැ මෙරමා අතට පත්වන්නේ ද?

5895. (රජ) නුවණින් ඉතා උතුම් තැනට පත් යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් වෙත්-ද ඒ අප සඳෙනාගේ ම අදහස සම වෙයි. මහොෂධය, (පඤ්ඤාල නුවරට) යාම හෝ නො යාම හෝ මෙහි සිටීම හෝ පිළිබඳ වැ තෙපි දු අදහසක් ප්‍රකාශ කරව.

5896. (මහොෂධ) මහරජ, වූළනිබ්‍රහ්මදහන රජ මහත් බල ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙකැ යි දන්වනෙහි. වැද්දකු දඩ මුඩකු කරණ කොටගෙන අල්ලාගත් මුවකු මෙන් බ්‍රහ්මදහනරජ ද ඔබ මරනු රිසි ඉවයි.

5897. යථාපි මච්චො ඛලිසං වඛකං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඥො න ජානාති මච්චො මරණමඝ්ඤනො.
5898. එවමෙව තුවං රාජ චූළනීයඝ්ඤා¹ ධීතරං,
කාමග්ගිඥො න ජානාසී මච්චොව මරණමඝ්ඤනො.
5899. සචෙ ගච්ඡසී පඤ්චාලං බීජපමඝ්ඤං ජභිඝ්ඤසී,
ථීගං පථානුපනතංව² මහනිතං භයමෙඝ්ඤති.
5900. මයමෙව බාලමහසෙ එළමුගා
යෙ උක්ඛමඤ්ඤාති තඤ්ඤි ලපිමහ,
කීමෙව තුං නඛකලකොට්ඨිචඥො³
අඤ්ඤාති ජානාසී යථාපි අඤ්ඤාදී.
5901. ඉමං ගලෙ ගභෙඤ්ඤාන නාසෙඨ විජීතා මම,
යො මෙ රතනලාභඝ්ඤ අනතරායාය භාසති.
5902. තතො ච සො අපකකමම වෙදෙහඝ්ඤ උපනතිකා,
අඨ ආමනතඤ්ඤී දුතං මාඨරං⁴ සුවපඤ්ඤිතං.
5903. එභි සමම හරීපකඛ⁵ වෙය්‍යාවච්චං කරොභී මෙ,
අඤ්ඤී පඤ්චාලරාජඝ්ඤ සාළිකා සයනපාලිකා.
5904. තං පඤ්ඤරෙන⁶ පුච්ඡඝ්ඤ සා හි සඛඛඝ්ඤ කොට්ඨි,
සා තෙසං සඛඛං ජානාති රඤ්ඤාදී ච කොසියඝ්ඤ ච.
5905. ආමොති සො පටිඝ්ඤ්ඤා, මාඨරො සුවපඤ්ඤිතො,
අගමාසී හරීපකෙඛා සාළිකාය උපනතිකං.
5906. තතො, ච ඛො සො ගභඤ්ඤාන මාඨරො සුවපඤ්ඤිතො,
අඨ ආමනතඤ්ඤී සුසරං සාළිකං මඤ්ඤුභාණිකං.
5907. කචචී තෙ සුසරෙ ඛමනීයං කචචී වේඝ්ඤ්ඤ⁷ අනාමයං,
කචචී තෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුසරෙ තථ.
5908. කුසලඤ්ඤිච මෙ සමීචි අථො සමම අනාමයං,
අථො මෙ මධුනා ලාජා ලබ්භතෙ සුවපඤ්ඤිතං.

1. චූළනෙයාඝ්ඤා - මජ්ඣං.
2. පනථානු - මජ්ඣං. ටී.
3. වඛකං - මජ්ඣං.
4. මාධරං - මජ්ඣං. මාධුරං - සා.
5. හරීපකෙඛ - මජ්ඣං. සා.
6. ඛතඛනෙත - මජ්ඣං. පඤ්ඤරෙන - සා. සඤ්ඤෙන - සා.
7. වේඝ්ඤ - මජ්ඣං. සා.

5897. යම් සේ මක්සායෙක් මසින් වැසුණු වක් වූ බිලිය ගිලිද, ඇමට ගිජු ඒ මක්සා තෙමේ තමා ගේ මරණය නො දකීද,

5898. එසේ මැ මහරජ, කාමයෙහි ගිජු වූ ඔබ ද මක්සායා තමා ගේ මරණය නො දන්නා සේ වූළනීරජුගේ දුව (පිළිබද කාරණය) නො දන්නාහු ය.

5899. ඉදින් ඔබ පඤ්චාල නුවරට යන්නහු නම් වහා සිය දිවි හරනහු ය. ගම්දෙර මගටවත් මුවකු සේ මහත් බියට පැමිණෙන්නහු ය.

5900. (රජ) යම් කෙනෙක් මඬලාඤ්චියන් පිළිබදවැ තා සමඟ කපා කළෝ ද ඒ අපි මැ මෝඩ කෙළතොල්ලෝ වෙමු. නඟුල් කෙළවර ගෙනැ වැඩුනා වූ තෝ කෙසේ නම් අත්‍යා (කේවට්ටාදී) පණ්ඩිතයන් සේ උත්තමාඤ්චියන් දන්නෙහි ද?

5901. යමෙක් මගේ රත්තලාභයට අත්තරාය පිණිස කපා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනැ මගේ රටින් තෙරවූ.

5902. ඉක්බිති හෙතෙම (මහොඤ්ච පණ්ඩිත) වේදේහ රජු වෙතින් ඉවත් වැ ගොස් පණ්ඩුඩකරු වූ මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයන් ඇමතී ය:

5903. යහළු රන්වන් පියාපත් ඇත්ත, මෙහි එව. මට එක් මෙහෙවරක් කරන්නෙහි ය. පඤ්චාල රජුට යහන් බලන එක් සැලලිහිණියක් ඇත.

5904. ඕ තොමෝ සියල්ලෙහි දක්‍ෂ වන්නී ය. ඇය රහසින් විවාරව. රජුන් කේවට්ටයාත් අතර (වන) සිසල මන්ත්‍රණ ඕ දන්නී ය.

5905. සචරණවරණ පක්‍ෂ පත්‍ර ඇති මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිතයා ද එසේ ය යි පිළිගෙන ශාරිකාව වෙතැ ගියේ ය.

5906. ගිරා පණ්ඩිතයා ද එතැනින් පිටත් වැ ගොස් ඉක්බිති රන් මැදිරියේ වෙසෙන මිහිරි සේ බෙණෙන ශාරිකාව ඇමතී ය:

5907. රන් මැදිරියේ වෙසෙන්නිය, තිගේ සුව කෙසේ ද? වෛශ්‍ය කුලයෙහි උපන්න, කිම නිරොග වැ වෙසෙන්නී ද? රන් මැදිරියේ වෙසෙන ඕ මී මුසු විලද ලබන්නී ද?

5908. (සැලලිහිණිය) යහළු, මම සුවසේ ද නිරොග වැ ද වෙසෙමි. තවද, ගිරා පණ්ඩිතය, මට විලද හා මී ද ලැබේ.

5909. කුතො ණු සමම ආගමම කසස වා පභිතො තුවං,
න ච මෙසි ඉතො පුබ්බෙ දිට්ඨො වා යදි වා සුතො.
5910. අහොසිං සිචිරාජසස පාසාදෙ සයනපාලකො,
තතො සො ධම්මකො රාජා බඤ්ඤි¹ මොවෙසි බන්ධනා.
5911. තසස මෙකා දුතියාසි සාළිකා මඤ්ජුභාණිකා,
තං තත්ථ අවධි සෙනො පෙක්ඛතො සුසරෙ මම.
5912. තසසා කාමා හි සමමනො ආගතොසමී තචන්තිකෙ,
සචෙ කරයායාසි ඕකාසං උභයොච වසාමසෙ.
5913. සුවොච සුචිං කාමෙය්‍ය සාළිකො පන සාළිකං,
සුවසස සාළිකාය ව² සංවාසො හොති කීදිසො.
5914. යං යං කාමී කාමයති³ අපි චණ්ඩාලිකාමපි,
සබ්බෙහි සදිසො හොති නත්ථී කාමෙ අසාදිසො.
5915. අත්ථි ජම්බාවතී නාම මාතා සිචිසස⁴ රාජිනො,
සා හරියා වාසුදෙවසස කණ්ණසස මහෙසි පියා.
5916. රථාවතී කිලුපුරිසි සාපි චච්ඡං අකාමසි,
මනුසෙසා මිගියා සඤ්ඤිං නත්ථී කාමෙ අසාදිසො.
5917. හඤු මොහං ගමීසසාමී සාළිකෙ මංජුභාණිකෙ,
පච්චිකඛානුපදං හෙතං අතිමඤ්ඤසි නුන මං.
5918. න සිරි තරමානසස මාඨර සුවපණ්ඩිත,
ඉඳෙච තාව අච්ඡසසු යාව රාජානං දක්ඛසි,
සොසසසි⁵ සඤ්ඤං මුතිබ්බානං ආනුභාවඤ්ඤි රාජිනො.
5919. යො ණු බොයං තිබ්බො සඤ්ඤා තිරොජනපදෙ සුතො,
ධිතා පඤ්ඤාලරාජසස ඔසධි විය චණ්ණිනී;
තං දසසති විදෙහානං සො විවාහො හවිසසති.
5920. නොදිසො⁶ තෙ අමිත්තානං විවාහො හොතු මාඨර,
යථා පඤ්ඤාලරාජසස චෙදෙහෙන හවිසසති.

1. බන්ධන - මජ්ඣ.
2. සාළිකායෙච - මජ්ඣ.
3. යොයං කාමෙ කාමයති - මජ්ඣං. සා.
4. සිචිසස - අධ්‍යක්ඛ.
5. සොසි - මජ්ඣං. සා.
6. ඵදිසො - මජ්ඣං. සා. වී.

5909. යහළු, තෙපි කොහි සිට පැමිණ සිටින්නහු ද, කවුරුන් විසින් එවන ලද්දහු ද, මින් පෙර තෙපි දක්නා ලද හෝ අසන ලද හෝ නො වෙමි.

5910. (ගිරාපණ්ඩිත) මම සිව්වරුන්ගේ ප්‍රාසාදයෙහි ගයන පාලකයා වීම. ඒ දැනුම රජ බැඳුමහි සිටියවුන් බැඳුමින් මිදී ය.

5911. පියබස් බෙණෙන එක් සැලලිහිණියක් මට බිරිඳ වූවා ය. මා රන්මැදිරියේ බලා සිටිය දී ම ඕ උකුස්සකු විසින් මරණ ලද්දී ය.

5912. ඇ පිළිබඳ කාමයෙන් මන්වූයෙමි. තී සමීපයට ආයෙමි. ඉදින් අවසර ලබන්නෙමි නම් අපි දෙදෙන එක් වැ වසමු.

5913. (සැලලිහිණිය) ගිරවා ගිරවියක ද, සැලලිහිණියා සැලලිහිණියක ද කැමැති වන්නෝ ය. ගිරවක හා සැලලිහිණියක අතර කෙබඳු සංවාසයෙක් ද?

5914. කාමයෙක් යමක කැමැත්තේ නම් ඇය සැබොලක වුව ද කැමැති වන්නේ ය. තවද කාම සේවනයෙහිදී සියල්ලෝ මැ සම වන්නෝ ය. අසමානයෝ නැත්තාහ සි ගිරා පණ්ඩිත කීය.

5915. සිව් රජුගේ මවු තොමෝ ජකොවතී නම් සැබොලක වූවා ය. ඕ කාණ්ණගොත්‍රයේ උපන් වාසුදේව රජුගේ ප්‍රිය බිරිඳ ද අගමෙහෙසිය ද වූවා ය.

5916. පෙර රටාවතී නම් කිඳුරියක් වූවා ය. ඕ තොමෝ වච්ඡ නම් තවුසකු කැමැති කරවාගත්තා ය. මනුෂ්‍යයෙක් තිරිසනක සමග වාසය කළේ ය. කාමයෙහි අසමානබවක් නැත.

5917. මිහිරිබස් ඇති ශාරිකාව, එසේ නම් මම යන්නෙමි. මේ සියල්ල තී හැර දැමීමට කරුණු ය. තෝ මා ඉක්මවා සිත්තනෙහි.

5918. (සැලලිහිණිය) ගිරා පණ්ඩිතය, ඉක්මන් තැනැත්තාට ශ්‍රී තොමෝ දුරු වන්නී ය. එ නිසා රජු දක්නා තෙක් මෙහි රැඳෙව. මිහිඟු බෙර හඬ අසන්නෙහි ය. රජුගේ අනුභාව දක්නෙහි ය.

5919. (ගිරාපණ්ඩිත) පඤ්චාලරජුගේ, ඔසධිතාරකාව සේ රුසිරින් චොරදනා දුකුමරිය වේදේහරජුට දෙන්නෝ ය යන මහත් සේෂාවක් පසල්දනවුවල දී අසන ලද්දේය. ඒ විවාහය සිදුවන්නේ ද?

5920. (සැලලිහිණිය) මාසරය, යම් සේ වෙදෙහ රජු හා පඤ්චාලරජුගේ මෙන් තොපගේ පසමිතුරන් අතර හෝ එබඳු විවාහයෙක් නො වේවා.

5921. ආනයිකාන වෙදෙහං පඤ්ඤාලානං රච්චසහො,
තතො නං සාතයිස්සති නාස්ස සකඛි හවීස්සති.
5922. හඤ්ඤා මං අනුජානාහි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
යාවාහං සිවිරාජස්ස ආරොවෙමි මහෙසිනො,
ලද්ධො ච මෙ ආවසරො සාළිකාය උපතතිං.
5923. හඤ්ඤා තං අනුජානාමි රක්ඛියො සත්තමක්ඛියො,
සවෙ කං සත්තරත්තෙන නාගච්ඡසි මමනතිකෙ;
මඤ්ඤා ඔක්කන්තසත්තං මං මතාය ආගමීස්සසි.
5924. තතො ච මො සො ගන්තාන මාසිරො සුච්චසඤ්ඤිනො,
මහොසධස්ස අකඛාසි සාළියා¹ චචනං ඉදං.
5925. යසෙස්ච සරෙ භුඤ්ඤාය හොගං,
තසෙස්ච අත්ථං පුරිසො චරෙය්‍ය.
5926. හඤ්ඤා ගච්ඡාමි පුරෙ ජනිඤ්ඤා,
පඤ්ඤාලාජස්ස පුරං සුරමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
5927. නිවෙසනානි මාපෙතා වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
යද්ද නෙ පභිජ්ජෙය්‍යාමි තද්ද ඵය්‍යාසි ඛන්තිය.
5928. තතො ච පායාසි පුරෙ මහොසධො,
පඤ්ඤාලාජස්ස පුරං සුරමං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
5929. නිවෙසනානි මාපෙතා වෙදෙහස්ස යසස්සිනො;
අච්ඡස්ස පභිජ්ජි දුතං (වෙදෙහං මිට්ඨිලකහං.)
ඵහිදනි මහාරාජ මාපිතං තෙ නිවෙසනං.
5930. තතො ච රාජා පායාසි සෙනාය චතුරධරියා,
අනන්තවාහනං දට්ඨං ජීතං කම්පිලලියං පුරං.
5931. තතො ච මො සො ගන්තාන බ්‍රහ්මදක්ඛස්ස පාහිඤ්ඤා,
ආගතොසමි මහාරාජ තච පාදනි චඤ්ඤා.
5932. දද්දහිදනි මෙ හරියං නාරිං සබ්බඛයොහිනිං,
සුච්චෙත්ථෙත්ථ පටිච්ඡන්තං දසිගඤ්ඤාපුරකඛනං.
5933. සවාගතං තෙ වෙදෙහ අපො තෙ අදුරාගතං,
නකඛන්තඤ්ඤා ජරිපුච්ඡ අහං කඤ්ඤා දදමි තෙ;
සුච්චෙත්ථෙත්ථ පටිච්ඡන්තං දසිගඤ්ඤාපුරකඛනං.

1. සාළිකාය - මජ්ඣ.

5921. පඤ්ඤාලරජ වේදේහ රජු මෙහි ගෙන්වා නසන්නේ ය. වේදේහරජු සමග මිතුරු බවක් නම් නො වන්නේ ය.

5922. (ගිරාපණ්ඩිත) ශාරිකා සමීපයෙහි විසීමට මා අවස්ථාව ලදැ යි සිව්වරුට හා මෙහෙසියට දන්වා එනතෙක් සත් රැයකට මට අවසර දෙව.

5923. එසේ නම් ම විසින් අනුමත කළ තොප සත් රැයකින් (ආපසු) මා වෙත නො පැමිණියහොත් මගේ මළගමට පැමිණෙන්නට ලැබෙන්නේ යැ යි සිතනු යි ශාරිකා කීය.

5924. ඉක්බිති මාඨර නම් ගිරා පණ්ඩිත තෙමේ එතැනින් පිටත් වූ ගොස් ශාරිකාවගේ වචනය මහොෂධ පණ්ඩිතයනට කීයේ ය.

5925. යමකු ගේ ගෘහයෙහි සමපත්තීන් අනුභව කරන්නේ නම් සත්පුරුෂතෙමේ ඔහු ගේ මෑ අස්ථිය උදෙසා ක්‍රියා කරන්නේ ය.

5926. මහරජ, එසේනම් මම පළමු කොට යශස් ඇති වේදේහ රජුට (ඔබට) නිවෙස් තැනීමට පඤ්ඤාලරජු ගේ රමණීය පුරවරයට යන්නෙමි.

5927. මහරජ, ඉසුරුමත් වේදේහයනට නිවෙස් මවා යම් දිනෙක ඔබට පණිවුඩයක් එවන්නෙමි ද එකල එහි පැමිණෙනු මැනැවි.

5928. ඉසුරුමත් වේදේහ රජුට නිවෙස් තැනීමට මහොෂධ පඩිතූමා පළමුව පඤ්ඤාලරජුගේ රමණීය පුරවරයට ගියේ ය.

5929. වේදේහරජුට නිවෙස් සාදා ඉක්බිති වූ “මහරජ ඔබට නිවෙස් මැවීමි. පැමිණෙනු මැනැවැ” යි (මිථිලාධිපති වේදේහ රජුට) පණිවුඩකරුවකු යැවී ය.

5930. ඉක්බිති වේදේහ රජ තෙමේ සිවුරඟ සෙනඟ සමග අප්‍රමාණ වූ අශ්වාදී සේනාවන් ඇති සමාඤ්ඤිමත් කම්පිලලිය නගරය දක්නා පිණිස පිටත්වීය.

5931. ඉක්බිති වේදේහරජ එහි ගොස් “මහරජ ඔබ ගේ පා වැලුමට ආයෙමි” යි බඹදන්රජුට හසුන් යැවී ය.

5932. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව (ඔබ දියණිය) රනින් සරසා දූසිදස් සමුභයා විසින් පෙරටු කරන ලදුවා මගේ බිරිඳ ලෙස දැන් එවුව මැනැව.

5933. වේදේහය, ඔබේ පැමිණීම ශුභ සම්ප්‍රාප්තියෙකි. තව ද නපුරු කොටැ ඊමෙක් ද නොවේ. නැකැත් පමණක් විමසව. රනින් සැරඳු දියණිය දූසි දස් ගණයා පෙරටු කොටැ ඔබට දෙන්නෙමි.

5934. තතො ච රාජා වෙදෙහො නකකිංතං පරිපුච්ඡථ,
නකකිංතං පරිපුච්ඡන්වා බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාභිණි.
5935. දදුඹ්දනී මෙ හරියං නාරිං සබ්බබහසොභිනීං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුඨිගණපුරකකිතං.
5936. දදුඹ්දනී තෙ හරියං නාරිං සබ්බබහසොභිනීං,
සුවච්ඡෙණ්ණන පටිච්ඡන්තං දුඨිගණපුරකකිතං.
5937. හතී අස්සා රථා පත්ති සෙනා තිට්ඨන්ති වමමිතා¹,
උකකා පදිත්තා ක්කියන්ති කිනතු මඤ්ඤන්ති පණ්ඩිතා.
5938. හතී අස්සා රථා පත්ති සෙනා තිට්ඨන්ති වමමිතා,
උකකා පදිත්තා ක්කියන්ති කිනතු කාහන්ති පණ්ඩිතා.
5939. රකකිති තං මහාරාජ චූළනීයො මහබ්බලො,
පදුට්ඨො තෙ බ්‍රහ්මදත්තො පාතො තං සාතඨිස්සති.
5940. උබ්බධතෙ² මෙ හදයං මුඛඤ්ඤි පරිපුස්සති,
නිබ්බුන්ති නාධිගච්ඡාමී අක්ඛිද්ධෙඛාව ආතපෙ.
5941. කම්මාරානං යථා උකකා අනොතා ක්කියන්ති නො බ්බි,
ඵච්චි පදයං මඤ්ඤා අනොතා ක්කියන්ති නො බ්බි.
5942. පමත්තො මනනනාතීතො භික්ඛමනෙතාසි බන්ධය,
ඉදන්ති බො තං තායන්තු පණ්ඩිතා මනන්තො ජනා.
5943. අකකාමච්චස්ස චචනං අත්තාමභිනෙසිනො,
අත්තපීතිරතො රාජ මීගො කුට්ඨෙ ඕභිතො.
5944. යථාසි මච්චො බලීසං වඩ්ඛං මංසෙන ඡාදිතං,
ආමග්ගිඥො න ජානාති මච්චො මරණමත්තනො.
5945. ඵච්චෙව තුවං රාජ චූළනෙය්‍යස්ස ධීතරං,
කාමග්ගිඥො න ජානාසි මච්චොව මරණමත්තනො.
5946. සචෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං බීජපමනං³ ජහෙස්සසි,⁴
මීගං පථානුපනනංව⁵ මහනිතං භයමෙස්සති.⁶

1. වමමිතා - මජ්ඣ.
2. උබ්බධති - මජ්ඣ. ටී.
3. බීජපමනං - මජ්ඣ.
4. ජහිස්සසි - මජ්ඣ. සා.
5. පථානු - මජ්ඣ. සා.
6. භයමෙස්සසි - මජ්ඣ. සා.

5934. ඉක්බිති වේදේහ රජ නකත් විවාළේ ය. නකත් විවාරා බ්‍රහ්මදත්ත රජුට හසුන් යැවී ය.

5935. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රනින් සරසා දසී දස්සන් පෙරටු කොටැ මගේ බිරිඳ ලෙසින් දැන් එවනු මැනැයි දුතයන් යැවී.

5936. සකල ස්ත්‍රී ලක්ෂණයන්ගෙන් ශෝභමාන වූ කන්‍යාව රනින් සරසා දසී දස්සන් පෙරටු කොට ඔබට බිරිඳ ලෙසින් දෙන්නෙමි යි වූළනී රජ දැන්වී.

5937. (වෙදෙහරජ) ඇත් අස් රිය පාබළ සෙනාවෝ රැස්ව සිටිත්. දැල්වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු මේ කීමෙකැ යි සිතන්නාහු ද?

5938. සන්තාහ සන්තද්ධ ඇත් අස් රිය පා බළ සේනාවෝ රැස් වැ සිටිත්. දැල් වූ විලක්කු ද බැබළේ. පණ්ඩිතවරු “මොහු කුමක් කරන්නාහු ද” යි දනිත් ද?

5939. (මහොෂධ) මහරජ, මහත් බල ඇති වූළනී රජ තෙමෙ ඔබ යා නොදී රකියි. ප්‍රකෝප වූ බ්‍රහ්මදත්තරජ උදසන ඔබ නසන්නේ ය.

5940. (වෙදෙහරජ) මා හද සැලෙයි. මුව ද වියැළෙන්නේ ය. ගිනි වැදුනකු අවුචේ ලූ සෙයින් නිවීමට නො පැමිණෙන්නෙමි.

5941. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළ දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මා ඇතුළතද දැවෙයි. පිටත නො දැවෙයි.

5942. (මහොෂධ) මහරජ, ප්‍රමාදයට පැමිණ මගේ වචන ඉක්මැවූයේ හින්න මන්ත්‍ර ඇත්තෙහි ය. ඔබ හා මන්ත්‍රණය කළ පණ්ඩිත ජනයෝ ම ඔබ රකිත්වා.

5943. අභිවෘද්ධිය කැමැති හිතවත් ඇමැතියාගේ වචන නො පිළිගෙන තමා පිණැවීමෙහි මැ ඇලුණු ඔබ මළපුඬුවැ වැටුණු මුවකු වැනිය.

5944. යම් සේ මත්සායෙක් මසින් වැසුණු වක් වූ බිළිය නො දක ඇමෙහි ගිජු වැ තමනට පැමිණෙන මරණය නො දක්නේ ද.

5945. මහරජ, එසේ මැ ඔබ ද වූළනී රජු ගේ දුව පිළිබඳ කාමයෙන් මුළා වූවාහු ඇම ගිලී මසු මෙන් තම මරණය නො දන්නාහ.

5946. ඉදින් පඤ්චාල නුවරට යන්නෙහි නම් වහා සිය දිවි හරනෙහි ය. වීරියට පිළිපත් මාගයකු සේ මහත් බියට පැමිණෙනනෙහි ය.

5947. අනරියරූපො පුරියො ජනිඤ
 අභිව උච්චධගතො ඩසෙය්‍ය,¹
 න තෙන මෙක්ඛං කඨිරාථ ධිරො
 දුක්ඛා භවෙ කාපුරිසෙන² සඛගමො.
5948. යතොඛව³ ජඤ්ඤ පුරිසං⁴ ජනිඤ
 සීලවායං බහුසුතො,
 තෙනෙව මෙක්ඛං කඨිරාථ ධිරො
 සුඛො භවෙ සපුරිසෙන සඛගමො.
5949. බාලො තුවං එළමුගොසි රාජ
 යො උක්ඛමඤ්ඤානි මයී ලපිඤ්ඤා,
 කිමෙවාභං නඛගලකොට්ඨදො
 අඤ්ඤානි ජානිසුං යථාපි අඤ්ඤා.
5950. ඉමං ගලෙ ගභෙඤ්ඤා නාමසථ විජිතා මම,
 යො මෙ රතනලාභස්ස අනතරායාය භාසති.
5951. මහොසධ අනිතෙන නානුච්ඡිකානති පඤ්ඤානා,
 කිං මං අස්සං ව සමිඤ්ඤා⁵ පතොදෙනෙව විජ්ඣයි.
5952. සවෙ පස්සයි මොක්ඛං මො⁶ බෙමං වා පන පස්සයි,
 තෙනෙව මං අනුසාස කිං අනිතෙන විජ්ඣයි.
5953. අතීතං මානුසං කමමං දුක්ඛරං දුරභිසම්භවං,
 න තං සකෙකාමී මොවෙතුං නිමිඨී ජානසු බතතිය.
5954. සතති වෙභාසයා⁷ නාගා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යස්ස භොතති තථාවිධා.
5955. සතති වෙභාසයා අස්සා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යස්ස භොතති තථාවිධා.
5956. සතති වෙභාසයා පකඤ්ඤා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යස්ස භොතති තථාවිධා.
5957. සතති වෙභාසයා යකඤ්ඤා ඉඤ්ඤිමනො යසස්සිතො,
 තෙපි ආදය ගච්ඡෙය්‍යං යස්ස භොතති තථාවිධා.

1. ඩංසෙය්‍ය - මජ්ඣ. සා.
 2. කාපුරිසෙහි - මජ්ඣ.
 3. යදෙව - මජ්ඣ.
 4. පුරිසො - මජ්ඣ.
 5. සමිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 6. වා - මජ්ඣ.
 7. වෙභාසයා - මජ්ඣ. සා. වෙභාසයා - වී.

5947. මහරජ, අනායාසීඤ්ඤා පුරුෂ තෙමේ ඇකයෙහි වූ සර්පයකු දෂ්ට කරන්නා සේ විපත් පමුණුවන්නේ ය. නුවණැත්තේ ඔහු හා මිත්‍රකියක් නො කරන්නේ ය. අසත්පුරුෂයා හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකකි.

5948. මහරජ, යම් හෙයකින් මේ තෙමේ සිල්වතෙක උගතෙකු යි දන්නේ ද, එ බඳු පුද්ගලයා සමග නුවණැත්තේ මිත්‍ර වන්නේ ය. සත්පුරුෂයා හා එක්වීම එකාන්තයෙන් සුව එළවන්නේ ය.

5949. මහරජ, යම් උතුම් මධ්‍යලාභියක් මා සමඟ කී ඔබ මැ කෙළ නොලූ වෙති. නඟුල් කෙළවර ගත් මම කෙසේ සෙස්සන් සේ මධ්‍යලාභියන් දන්නෙමි ද?

5950. යමෙක් මාගේ රත්නලාභයට අත්තරාය පිණිස කලා කරයි ද ඒ මොහු ගෙලෙන් ගෙනැ මාගේ විජිතයෙන් තෙරවූ.

5951. (වෙදෙහරජ) මහොෂධ පණ්ඩිතය, නුවණැත්තෝ අතීතය නමැති හුලින් නො වීදිත්. කීම, දැඩි වැ බැදී අසකුට කෙවිටෙන් අණින්නාක් මෙන් මා පෙළන්නෙහි ද?

5952. ඉදින් මට මිදීමක් දක්නෙහි නම් හෝ බියෙන් තොර වීමට යමක් දන්නෙහි නම් හෝ ඉන් මට අනුශාසනා කරව. අතීතයෙන් පහරදීමෙන් ඇති (ප්‍රයෝජනය) කීම?

5953. (මහොෂධ) මෙයින් මිදීමට මිනිසකු විසින් කළ හැකි දේ ඉක් මැ ගියේ ය. මෙය අභිභවනය කිරීමට නො හැක්ක. ඔබ මිදවීමට නොහැක්කෙමි. මහරජ, (මෙයින් මිදීමට) ඔබ මැ මහක් දනුව.

5954. සාඤ්ඤිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී හස්තිහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු හස්තිහු වෙත් නම් ඔහු හෝ ගෙනැ යන්නාහ.

5955. සාඤ්ඤිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී අශ්වයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එ බඳු අශ්වයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5956. සාඤ්ඤිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශ වාරී පක්ෂීහු ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු පක්ෂීහු වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5957. සාඤ්ඤිමත් වූ යශස් ඇත්තා වූ ආකාශවාරී යක්ෂයෝ ඇත්තාහ. යමකුට එබඳු යක්ෂයෝ වෙත් නම් ඔහු හෝ රැගෙන යන්නාහ.

5958. අතීතං මානුසං¹ කම්මං දුක්ඛාරං දුරතියමිහවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං අනුතලිකෙඛන ඛන්තිය.
5959. අතීරදසසී පුරියො මහනො උදකණණවෙ,
යත් සො ලහතෙ ගාධං² තත් සො වීඤ්ඤෙ සුඛං.
5960. එවං අමහඤ්ඤ රඤ්ඤෙ ව ත්ථං පතීට්ඨා මහොසධ,
ත්ථං නොසී මනතීනං සෙට්ඨා අමෙහ දුක්ඛා පමොවය.
5961. අතීතං මානුසං කම්මං දුක්ඛාරං දුරතියමිහවං,
න නං සකෙතාමී මොවෙතුං ත්ථිමි ජාතඤ්ඤං³ සෙනක.
5962. සුඤ්ඤාහි මෙතං වචනං පසස්සෙතං මහබ්බායං,
සෙනකංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤසී.
5963. අඤ්ඤං දචාරනො දෙම ගණ්ඨාමසෙ වීකත්තනං,⁴
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං.
මා නො රාජා⁵ බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී
5964. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙතං මහබ්බායං,
පුක්ඛසංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤසී.
5965. වීසං බාදිත්වා මීයාම ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී.
5966. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙතං මහබ්බායං,
කාවීඤ්ඤංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤසී.
5967. රජජයා බජ්ඣමීයාම පපාතා පපතෙමසෙ,
මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො වීරං දුක්ඛන මාරසී.
5968. සුඤ්ඤාහි එතං වචනං පසස්සෙතං මහබ්බායං,
දෙවීඤ්ඤංදන්ති පුච්ඡාමී කිං කිව්වං ඉධ මඤ්ඤසී.
5969. අඤ්ඤං දචාරනො දෙම ගණ්ඨාමසෙ වීකත්තනං,
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන ඛිප්පං හෙසසාම ජීවිතං.
න නො සකෙතානී මොවෙතුං සුඛෙනෙව මහොසධො.
5970. යථා කදලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානා නං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.

1. මානුසකං - වී.
2. නාධං - මජ්ඣං.
3. පජාතඤ්ඤං - මජ්ඣං.
4. වීකත්තනං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. රාජ - මජ්ඣං.

5958. මහරජ, මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායබයෝ ඉක්ම ගියහ. මෙම කායබය දුෂ්කර ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු ද වෙයි. අහසින් ගෙනෑ ගොස් මිදුවීමට ද මම අපොහොසත්මි.

5959. (සෙනක) මහසයුරට වැටී තෙරක් නො දක්නා වූ පිහිටක් මිනිසෙක් යම් තැනක (දිවයිනක්) ලබන්නේ නම් එතැන අපමණ සුවයක් විඳින්නේ ය.

5960. මහොෂධ පණ්ඩිතය, එ නියා අපට ද රජුට ද පිහිට තෙපිය. ඡන්ත්‍රීන් අතර තෙපි මැ ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නහු ය. අප දුකින් මිදෙවුව මැන.

5961. මිනිසුන් විසින් කළ හැකි කායබයෝ ඉක්ම ගියහ. මේ බිය දුෂ්කර වූවක් ද අභිභවනය කිරීමට අපහසු වූවක් ද වන්නේ ය. මෙයින් මුදාත්තට මම නො පොහොසත්මි. සෙනකය, තෙපි මැ මහක් දනුව.

5962. (වෙදෙහරජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් සෙනකයන් විචාරමි. මෙහිලා තෝ කවරක් සිතන්නෙහි ද?

5963. (සෙනක) “බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා” යි දෙර පටන් ගෙට ගිනි දල්වවු. ආයුධ ගනිමු. ඔවුනොවුන් වධ කොට ගෙනෑ වහා දිවී අත් හරිමු.

5964. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් පුක්කුසයන් විචාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5965. (පුක්කුස) බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි විය කා මියෙමු. වහා දිවී අත් හරිමු.

5966. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් කාවිඤ්ඤයන් විචාරමි. මෙහිලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5967. (කාවිඤ්ඤ) බ්‍රහ්මදත්ත රජ අපට බොහෝ කලක් දුක් දී නො මරාවා යි රහුනෙන් බැඳී මියෙමු. ප්‍රජාතයට හෝ පනිමු.

5968. (රජ) මගේ මේ වචනය අසව. මේ මහත් බිය බලව. දන් දෙවිඤ්ඤයන් විචාරමි. මෙහි ලා තෝ කුමක් සිතන්නෙහි ද?

5969. (දෙවිඤ්ඤ) දෙර පටන් ගෙට ගිනි හෝ දල්වමු. ආයුධ ගෙනෑ ඔවුනොවුන් වධ කොටු වහා දිවී අත් හරිමු. මහොසධය අපට සුවසේ මිදීමට නම් නො හැක්කේ ය.

5970. (රජ වැලපෙහි) යම් සේ කෙසෙල් ගස්හි හරය සොයන්නේ ඒ නො ලබයි ද, එසේ ගැලවීමට උපායක් සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන්ගෙන් නො ලද්දෙමු.

5971. යථා සිඛලිනො සාරං අනෙවසං නාධිගච්ඡති,
එවං අනෙවසමානානං පඤ්ඤං නාජ්ඣගමාමසෙ.
5972. අදෙසෙ වත නො වුඤ්ඤා¹ කුඤ්ඤරානංව නොදකෙ,
සකාසෙ දුම්මනුසසානං බාලානමච්ඡානනං.
5973. උබ්බධනෙ² මෙ හදයං මුඛඤ්ඤා පරිසුසසති,
නිබ්බුතීං නාධිගච්ඡාමී අඤ්ඤාදෙධියාව ආතපෙ.
5974. කම්මාරානං යථා උඤ්ඤා අනෙතා ක්ඛායති නො බහි,
එවමපී හදයං මඤ්ඤං අනෙතා ක්ඛායති නො බහි.
5975. තතො සො පඤ්ඤානො ධීරො අසුදසසී මහොසධො,
වෙදෙහං දුක්ඛිතං දිස්වා ඉදං වචනමබුච්ඡි.
5976. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී රාහුගභිතංව³ වජ්ජිමං.
5977. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී රාහුගභිතංව සුරියං.
5978. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී පඤ්ඤා සකංව කුඤ්ඤරං.
5979. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී පෙළාබඬංව පනතගං.
5980. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී පකභිං බඬංව පඤ්ඤරෙ.
5981. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී මචෙජ ජාලගතෙරිව.
5982. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
අහං තං මොච්ඤිසසාමී සයොග්ගබලවාහනං.
5983. මා සං භාගී මහාරාජ මා සං භාගී රථෙසහ,
පඤ්ඤාලං වාහගිසසාමී කාකසෙනංව ලෙඩ්ධුනා.
5984. ආදු පඤ්ඤා කිමජ්ජියා අමච්චො වාපි තාදිසො,
සො තං සමොධපකභිනනං දුක්ඛා න පරිමොචසෙ.

1. වුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. උබ්බධනී - මජ්ඣ. වී.

3. රාහුගභිතංව - මජ්ඣ. රාහුගභිතංව - සා.

5971. යම් සේ හිඹුල් ගස්හි හර සොයන්නේ ඒ නො ලබයි ද එසේ ගැලවීමට උපාය සොයන අපි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් මොවුන් ගෙන් නො ලද්දෙමු.

9572. දිය නැති මහවනය ඇතුනට සෙයින් අඤන දුෂ්ඨ මනුෂ්‍යයන් සම්පයෙහි අපගේ වාසය ඒකාන්තයන් නො සුදුසු පෙදෙසකැ විසීමකි.

5973. මගේ හදවත වෙටුලයි. මුඛය ද වියැළෙයි. හිනි වැදුනකු අවුටේ හෙලූ කලෙක සේ සැනැසීමක් නො ලබමි.

5974. කඹුරන්ගේ උදුන යම් සේ ඇතුළ දවයි ද පිටත නො දවයි ද, එසේ මැ මාගේ හදවත ද ඇතුළ දවේ. පිටත නො දවේ.

5975. ඉක්බිති මහාප්‍රාඥ වූ අජීදර්ථී මහෙෂධි පණ්ඩිත තෙමේ දුකට පත් වේදෙහරජු දක මේ වචනය කීය.

5976. මහරජ බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො නො වනු මැන. රාහු ගිලගත් වන්දුයා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5977. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය බිය නො වනු මැන. රාහු ගිලගත් සුයඹයා සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5978. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. මධෙහි ගිලුණු ඇතකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5979. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. ජෙළාවෙකැ බැඳුණු නාගයකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5980. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. පඤ්ජරයෙහි බඳබ පක්ෂියකු සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5981. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. දැලට හසු වූ මසුන් සේ මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5982. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වනු මැන. බලවාහන සහිතව ම මම ඔබ මුදවන්නෙමි.

5983. මහරජ, බිය නො වනු මැන. රාජශ්‍රේෂ්ඨය. බිය නො වනු මැන. කැටෙකින් කපුටු රළක් සේ පඤ්ඤාල සේනාව පල වා හරින්නෙමි.

5984. යම් ඇමැතියෙක් දුකට පත් රජු දුකින් නො මුදන්නේ නම් එ බඳු ඇමැතියා කුමටද? ඔහු ගේ තුවණ කුමටද?

332 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

5985. එථ මාණවා උට්ඨෙථ මුඛං සොධෙථ සන්ධිනො,
වෙදෙහො සහමච්චෙහි උච්චෙහන් ගමීසසති.
5986. තසස තං වචනං සුඤ්චා පණ්ඩිතසසානුසාරිනො,
උමමග්ගදොරං විවරිංසු යනනසුතෙ ව අග්ගලෙ.
5987. පුරතො සෙනකො යානි පච්ඡතො ව මහොසධො,
මජ්ඣෙඨ ව රාජා වෙදෙහො අමච්චපරිවාරිනො.
5988. උමමග්ගා¹ නිකඛමිඤ්ඤාන වෙදෙහො නාවමාරුහි,
අභිරුළුඤ්ඤා තං ඤාඤා අනුසාසි මහොසධො.
5989. අයං තෙ සාසුරො² දෙව අයං සසසු ජනාධිප,
යථා මාතු පටිපතති එවං තෙ හොතු සසසුයා.
5990. යථාපි නියකො භාතා සඋදරියො එකමාතුකො,
එවං පඤ්චාලවණො³ තෙ දසිතඤ්ඤා රථෙසහ.
5991. අයං පඤ්චාලවණං⁴ තෙ රාජපුත්ති අභිජ්ඣති,
කාමං කරොහි තෙ තාය හරියා තෙ රථෙසහ.
5992. ආරුඤ්ඤා නාවං තරමානො කිනනු තීරමි නිට්ඨසි,
කිච්ඡා මුක්තමභ දුක්ඛානො යාමදනි මහොසධ.
5993. තෙස ධම්මො මහාරාජ යොහං සෙනාය නායකො,
සෙනඤ්ඤං පරිභාපෙඤා අත්තානං පරිමොචයෙ.
5994. නිවෙසනමිති තෙ දෙව සෙනඤ්ඤං පරිභාපිතං,
තං දිනනං බුහමිදනෙනන ආනයිසසං රථෙසහ.
5995. අප්පසෙතො මහාසෙනං කථං විග්ගඤ්ඤා ධර්මසි,
දුබ්බලො බලවනොන විහඤ්ඤාසසි පණ්ඩිත.
5996. අප්පසෙතොපි චෙ මනභි මහාසෙනං අමනඤ්ඤං,
ඪිනානි⁵ රාජා රාජානො ආදිච්චොවුදයං නමං.
5997. සුසුඛං වත සංචාසො පණ්ඩිතෙහීති පෙනක,
පකඛිව පඤ්ඤරෙ බඤ්ඤා මච්ඡ ජාලගනෙරිව.
අමිතභග්ගඤ්ඤානෙ මොචසී නො මහොසධො.

1. උමමග්ගන - මජ්ඣ. උමමග්ගන - සා. 2.
2. උමඛා -- මජ්ඣ. 3. සසුරො - සිඵු, මජ්ඣ, සා.
4. ජාතාථ - මජ්ඣ. 5. බනෙධි - මජ්ඣ.

5985. මාණවකයෙහි, එව, නැහිට්ඬු, උමං දොර විවර කරඬු. ඇමැතියන් සමග වේදෙහ රජ උමහින් ගමන් කරන්නේ ය.

5986. මහොෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ බස් ඇසූ අනුවර ජනයෝ උමන් දොර ද යතුරු යෙදූ දොර කවුළු ද දීවර කළහ.

5987. සේනකයා ඉදිරියෙහි ද මහොෂධ පණ්ඩිත තෙමේ පසු පස්හි ද ඇමැති ජනයා පිරිවරන ලද වෙදෙහ රජ මැද ද යෙත්.

5988. උමහින් නික්මුණු වෙදෙහ රජ නැවට නැංගේ ය. මහොෂධපණ්ඩිත තෙමේ නැවට නැහි රජුට අනුශාසනා කළේ ය.

5989. දේවයන් වහන්ස, මේ ඔබේ මයිලණුවන්ගේ පුත් ය. මහරජ, මේ ඔබේ නැන්දණිය යි. යම්පේ මව කෙරෙහි පවත්නේ ද එසේ නැන්දණිය කෙරෙහි ද පවතුව.

5990. මහරජ, යම්පේ එක මව කුසා උපන් සොහොයුරා කෙරෙහි පවත්නේ ද එසේ මේ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරුට ද ආදර කළයුත්තේ ය.

5991. මහරජ, මෝ තොප විසින් අතියයින් රුවි කරනු ලබන පඤ්ඤාලවණ්ඩි රජකුමරිය යි. ඔ තොමෝ තොපගේ බිරිඳ යි. ඇය සමඟ කැමැති සේ පවතිනු මැනැවි.

5992. මහොෂධ පණ්ඩිතය, වහා නැවු නැගෙව. කුමක් නිසා ඉවුරැ සිටිනෙහි ද, අපි ඉතා අපහසුවෙන් මිදුණුමෝ වම්හ. දැන් වහා පලායම්හ.

5993. මහරජ, මම සේනාවට නායක වෙමි. සේනාව හැර පියා මම පමණක් මුදවන්නෙමි නම් ඒ සත්පුරුෂ දහම නො වෙයි.

5994. මහරජ, තොපගේ සේනාව ඒ නගරයෙහි හැර දමන ලද්දේ ය. මහරජ, බඹදන්රජු විසින් දෙනු ලබන ඒ සේනාව රැගෙන එන්නෙමි.

5995. පණ්ඩිතය, මදසෙනඟ ඇති කෙපි මහසෙනඟ ඇත්තාට කෙසේ වීරුඬු වැ සිටිනවු ද? බලවතා විසින් දුර්වලයා පෙළකු ලබන්නේ මැ ය.

5996. මදසෙනඟ ඇති නුවණැත්තා මහා සේනා ඇති අඤානායා ජයගනී. උදහිරු අඳුර දුරු කරන්නාක් මෙන් නුවණැති රජ අනුවණ රජු ජයග්‍රහණය කරයි.

5997. සේනකය, නුවණැත්තන් හා වාසය එකාන්තයෙන් සුව ගෙනැ දෙන්නේ ය. පඤ්ඤරයෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද දලෙහි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන් අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිතතෙමේ මුදවාලිය.

5998. එවමෙන් මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා.
පකඛිව පඤ්ජරේ බද්ධෙ මවේජ ජාලගතෙරිව;
අභික්ඛන්තස්සගතෙ මොච්ඨි නො මහොසධො.
5999. රක්ඛිතා කසිණං රත්තිං වුළුනියො මහබ්බලො,
උදෙනාං අරුණුගමහි උපකාරිං උපාගමී.
6000. ආරුඤ්ඤා පවරං නාගං බලවනාං සට්ඨිභායනං,
රාජා අවොච පඤ්ඤාලො වුළුනියො මහබ්බලො.
6001. සන්ධාද්ධො මණ්ඩවමෙත සරමාදය පාණිනා,
පෙසඤ්ඤො අජ්ඣාසාසිත්ථ පුට්ඨගුමෙඛි සමාගතෙ.
6002. හන්දාරුභෙ අනිකට්ඨ රජිකෙ පත්තකරකෙ,
උපාසනමහි කතභස්සො වාළවෙධෙ සමාගතෙ.
6003. පෙසෙට්ඨ කුඤ්ජරේ දන්ති බලවනො සට්ඨිභායනො,
මඤ්ජනු කුඤ්ජරා නගරං¹ වෙදෙහෙන සුමාපිතං.
6004. වච්ඡදන්තමුඛො සෙතා තිඛිණග්ගා² අට්ඨිවෙධිනො,
පඤ්ඤානා ධන්තුවෙගෙන සමපත්තනු තරිතරං.³
6005. මාණවා වමචිනො සුරා විත්තදණ්ඩසුතාමුඛා,
පකඛිද්ධිනො මහානාගා හන්තිනං භොන්තනු සමමුඛා.
6006. සන්ධියො තෙලධොනායො අච්චිමන්ති⁴ පහසුරා,
විජ්ජාතමානා තිට්ඨන්තනු සකරංසා විය තාරකා.
6007. ආමුඛබලවනනානං ගුණිකායුරධාරිනං,
එතාදිසානං යොධානං සඛාමෙ අපලාසිනං.
වෙදෙහො කුන්තො මුච්චිසුත්ති සවෙ පකඛිව කාහති.⁵
6008. තිංස මෙ පුරිසනාමුත්තො සබ්බෙ වෙකෙකතිවුඤ්ඤා,⁶
යෙසං සමං න පසුසාමී කෙවලං මහිමං වරං.
6009. නාගා ච කඡිතා⁷ දන්ති බලවනො සට්ඨිභායනා,
යෙසං බජ්ජෙසු සොහන්ති කුමාරා වාරුදසුනා.
6010. පිකාලධුකාරා පිතවසනා පිකුක්ඛරතිවාසනා,
නාගකඛ්ඤෙසු සොහන්ති දෙවපුත්තාව නන්දනෙ.

1. මඤ්ජනු කුඤ්ජරං නාගං - මජ්ඣ. 2.
2. තිඛිණග්ගා - මජ්ඣ. 3.
3. තරිතරං - මජ්ඣ. 4.
4. අච්චිමන්තා - මජ්ඣ.

5. කාහිති - මජ්ඣ. 6.
6. නච්චිතා - මජ්ඣ. 7.
7. කප්පකා - මජ්ඣ.

5998. මහරජ, එය එසේ මැ ය. නුවණැත්තෝ එකානතයෙන් සුව ගෙනා දෙන්නෝ ය. මැදිරියෙහි බැඳුණු පක්ෂීන් සේ ද දැල්හි බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිතතෙමේ මුදවා ලියැ.

5999. මහත් බල ඇති වූළනිබ්බමදහන රජ මුළු රැ රකවල් කොටැ අරුණල නැඟෙන කලැ උපකාරී තුවරට එළැඹියේ ය.

6000. මහාබල ඇති පඤ්ඤාලදෙශවාසී බ්‍රහ්මදහන රජ සැට අවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ බලවත් හස්තියකු පිටට පැන නැඟී සිය සෙනහට මෙසේ කී යැ.

6001. මැණික් ඔබා කරන ලද යන්තාභයෙන් සන්තඬ වූ රජ බොහෝ යුධගිරිපයන්හි දක්ෂ වූ අතින් දුනුහී ගෙන රැස් වූ පණ්ඩිතකාර යොධයන්ට පළමු කොට පැවසී යැ.

6002. ඇතුන් නැඟන්නා වූ ද අසුන් නැඟන්නා වූ ද රිය නැඟන්නා වූ ද පයින් ගමන් කරන්නා වූ මහ සෙනහ ද රැස් වූ අතිදක්ෂ වාළවෙයි ධනුර්ධරයන් ද (ඇමැතී ය.)

6003 බලවත් වූ සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ දළ ඇති හස්තීන් මෙහෙයවවු. වෙදෙහ රජු විසින් නිර්මාණය කරවන ලද නගරය ඇත්තු මඩිත්වා.

6004 දුනුවෙයිත් මුදහළ, නියන් බඳු මුවඇති සුදු පැහැති තියුණු අග ඇති ඇට වීදුනා (ගරයෝ) මතුමන්තෙහි (හී වර්ෂා සෙයින්) වැටෙත්වා.

6005. සන්තාභයෙන් සැරසුණු, විසිතුරු දඩුවලින් යුත් ආයුධ අතින් ගත්, ඇතුන් ඉදිරියට වුව පනින්නා වූ නො සැලෙනසුලු මහත් බල ඇති තරුණ යෝධයෝ ඇතුන් වෙතැ එකතු වෙත්වා.

6006. තෙලින් මුවහත් කළ ගිනිසිළු සේ ප්‍රහාස්වර වූ අධයවී සියක්රැසින් යුත් (ඔසයි) තාරකා සෙයින් බබළමින් සිටීවා.

6007. ආයුධ බලයෙන් යුත්, යුද්ධ සැටට හා අඟු පළදනා දරන්නා වූ සංග්‍රාමයන්හි නො පසු බස්නා වූ මෙ වැනි යොධයන් වෙතින් කෙසේ නම් වෙදෙහයා මිදෙන්නේ ද? ඉදින් පක්ෂියකු සේ අහසින් ගමන් කළ ද නො මිදෙන්නේ මැ ය.

6008. එක් එක් කෙනකු වෙන වෙන මැ තෝරා ගන්නාලද සියල්ල තිස්තව දහසක් වූ මාගේ යෝධයන්ට සම වූවින් මෙ මුළු පොළොවෙහි ඇවිද බැලුව ද නො දක්මී.

6009. සැට හවුරුද්දෙන් මද නැඟී හිඳුනා වූ මනා වැ සරසන ලද බලවත් දළ ඇතුන් මතැ රන්වන් කුමාරවරු බබළත්.

6010. නඳුඟුයනැ දෙවපුතුන් සේ රන්වන් හදනා පොරෝනා වෙන් හා සඵර්ණවර්ණාලංකාරයෙන් විභූෂිත යෝධයෝ ඇතුන් පිටැ බබළත්.

6011. පාඨිනවණ්ණ¹ නොකිංසා තෙලධොතා පහසුරා,
නිධිනි නරචීරෙහි² සමධාරා සුනිසසිනා.³
6012. වෙලලාලිනො චිතමලා සිකකායසමයා දළභා,
ගහිනා බලවනොහි සුපහාරපහාරිහි.
6013. සුවණ්ණඵරුසමපනනා ලොහිතකවජුපධාරිතා,
චිවනමානා සොහනති විජජුවබහසනනාරො.
6014. පතාකා⁴ වම්මනො සුරා අසිවමමසස කොච්ඳ,
ඵරුගහභා⁵ සිකඛිතාරො නාගකකඤ්චානිපාතිනො.⁶
6015. එදිසෙහි⁷ පරිකඛිතො නස් මොකෙඛා ඉතො නව,
පභාවං තෙ න පසසාථී යෙන ඤං මීථීලං වජෙ.
6016. කිනභු සනභරමානොව නාගං පෙසෙසි කුඤ්ජරං,
පහධාරුපො ආපතසි⁸ ලඤ්චොසමීති⁹ මඤ්ඤසි.
6017. ඔහරෙතං¹⁰ ධනු වාපං චුරපං පච්චිසංහර,
ඔහරෙතං සුභං වම්මං වෙච්චියමණිසඤ්චං.¹¹
6018. පසකභුච්චවණ්ණොසි මිහිතපුබ්බඤ්ච භාසසි,
භොති ඛො මරණකාලෙ තාදිසි¹² වණ්ණසමපද.
6019. මොසං තෙ ගජ්ජිතං¹³ රාජ හිතකමනොනාසි ධර්ණය,
දුගගණෙඤ්චා හි තයා රාජා ඛච්චෙතනෙව¹⁴ සිඤ්චොවො.
6020. තිණ්ණො හියොයා රාජා ගඛිතං සාමවෙචා සපරිජ්ජනො,
භංසරාජං යථා ධබොතා අනුජ්ජවං පපතිසසසි.
6021. සිගාලා රත්තභාගෙන චුලලං දිසවාන කිංසුකං,
මංසපෙසිති මඤ්ඤනො පරිබබුලා මීගාධමා.

1. පාදින - මජ්ඣ.

2. නරචී රෙහි - මජ්ඣ.

3. සනිසසිනා - මජ්ඣ.

4. පථකා - මජ්ඣ. සා. පථකා - වී.

5. ධනුගහභා - මජ්ඣ. සා.

6. නාගකකඤ්ච නිපාතිනො - මජ්ඣ.

7. එතාදිසෙහි - මජ්ඣ. සා. වී.

8. ආගමසි - සා. ආතපසි - මජ්ඣ.

9. සිච්චොසමීති - මජ්ඣ.

10. ඔහාරෙථ - මජ්ඣ.

11. සනනිභං - සා. සනධනං - මජ්ඣ.

12. එදිසි - මජ්ඣ. සා.

13. වජ්ජිතං - මජ්ඣ.

14. කච්චෙතනෙව - මජ්ඣ.

6011. පෙටියන් බඩ පෑ සමාන වර්ණ ඇති තෙලෙහි මුවහත් තබන ලද ප්‍රභාසර වූ, නුවණැති මිනිසුන් විසින් නිමවන ලද මනා වැ මුවහත් කරන ලද සම වූ ධාරා (මුවහත) ඇති-

6012. මලකඩින් තොර හිරු රැස් සේ බබළන්නා වූ ඉතා පිරිසුදු යකඩින් නිමවුණු දැඩි වූ වහා පහර දෙන යොධයන් විසින් ගන්නා ලද-

6013. රන් කම් කළ මිටින් යුත් ලෙහෙවත් කොපු දරන අසිපත්හු ඔබ මොබ පෙරළෙන්නාහු වැසි වලාකුළු අතර වීදුලිය සේ බබළත්.

6014. දරු සන්නාහ ඇති ශුර වූ කඩු පලිස් දැරීමෙහි අතිදක්‍ෂ වූ ඇත්කඳ වුව දෙකඩ කිරීමෙහි සමත් කඩු ශිල්පයෙහි හික්මුණු පතාක නම් අහසෙහි කරනම් ගසන යොධයෝ ඇත්තාහ.

6015. මෙ බඳු යෝධයන් විසින් පිරිවැන ලද කට මෙයින් මිදීමක් නම් නැත්තේ ය. යම් ක්‍රමයෙකින් තෝ මිලීලා පුරයට යන්නෙහි නම් එ වැනි රාජානුභාවයක් නො දක්නෙමි.

6016. (මහරජ), කිම වහ වහා උතුම් ඇතු මෙහෙයවන්නෙහි? ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයෙන් පෙරට එන්නෙහි, ආත්මාඤ්ඤ සිද්ධ වී ය යි සිතන්නෙහි ද?

6017. (මහරජ), වාපසාධ්‍යාන දුන්න දමාපුව මැනව. හී හකුළාපුව මැනව. වෛද්‍රියභිමාණිකයෙන් අලංකාර සන්නාහය තැබුව මැනව.

6018. ප්‍රසන්න මුඛ වර්ණ ඇත්තෙහි. මද සිතා පෙරදැරි කොටු බෙණෙන්නෙහි. මරණාසන්නයෙහි වනාහි එවැනි වර්ණසම්පන්නියක් වේ.

6019. මහරජ, තොපගේ ගර්ජනාව හිස් ෆ. ඝෂ්‍රීයය, තෙපි හින්තමන්ත්‍රණ ඇති වුවහු ය. කොටළුවකට ජාති සෙසෙකවයකු අල්වාපියනු නො පිළිවන් සේ තොප විසිනුදු වේදේහ රජ අල්වා-පියනු නො හැක්කේ ම ය.

6020. වේදේහ රජ ඊයේ ඇමැතිවරුන් හා පිරිවර ජනයන් සමඟ ගඟ තරණය කළේ ය. ඔහු ලුහුබඳින්නේ භංස රාජයකු ලුහුබඳ යන කවුඩකු මෙන් බිමැ හෙන්නේය.

6021. මාගාධම සිවල්ලු රාත්‍රිකාලයෙහි සුපුෂ්පිත කැල වාණයක් (සඳරැසින්) දක මස්වැදලි ය යි සිතන්නෝ පිරිවරා සිටියහ.

- 6022. විනිවහනාසු රක්ඛිසු උග්ගතසමිං දිවාකරෙ,
කිංසුකං ඵුලලිතං දිසො ආසව්ඪ්ඪනා මිගාධමා.
- 6023. එවමෙව කුචං රාජ වෙදෙහං පරිවාරිය,¹
ආසච්ඡිනො ගමිසසසි සිගාලා² කිංසුකං යථා.
- 6024. ඉම සස හස්පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජිනුථ,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
- 6025. ඉම මංසංච පාතබ්බං³ සුලලෙ කඤ්චා පචනතු තං,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
- 6026. යථාපි ආසහං චම්මං පථව්‍යා විතනියාති,⁴
සිහසස අපො ව්‍යගසසස හොති සබ්බසමාහතං.
- 6027. එවං තං විතනිඤ්ඤා⁵ වෙධයිසසාමි සතඤ්ඤා,
යො මෙ අමිතං හස්ගතං වෙදෙහං පරිමොචයි.
- 6028. සචෙ මෙ හතෙඤ ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං පඤ්ඤාලචණ්ඩසස⁶ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
- 6029. සචෙ මෙ හතෙඤ ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං පඤ්ඤාලචණ්ඩියා⁷ වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
- 6030. සචෙ මෙ හතෙඤ ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
- 6031. සචෙ මෙ හතෙඤ ච පාදෙ ච කණණනාසකඛ ජෙච්ඡයි,
එවං තෙ පුකකදරසස වෙදෙහො ජෙදයිසසති.
- 6032. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං පඤ්ඤාලචණ්ඩසස වෙදෙහො පාචයිසසති.
- 6033. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං පඤ්ඤාලචණ්ඩියා වෙදෙහො පාචයිසසති.
- 6034. සචෙ මංසංච පාතබ්බං සුලලෙ කඤ්චා පචිසසසි,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො පාචයිසසති.

- 1. පරිවාරිකං - මජ්ඣං.
- 2. සිගාලා - මජ්ඣං.
- 3. ඉමං මංසංචපාතබ්බං - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 4. විතනියාති - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 5. විතනිඤ්ඤා - මජ්ඣං. ස්‍යා. වී.
- 6. පඤ්ඤාලචණ්ඩසස - මජ්ඣං. ස්‍යා.
- 7. පඤ්ඤාලචණ්ඩියා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6022. හිරු නැහැ රූ පහන් වූ කලා සුපිපි කැල ගස දැක ශාගාලයේ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වූහ.

6023. මහරජ, එසෙයින් තෙපි දු වේදේහ රජු පිරිවරා සිටැ කැලගස වටා සිටි සිවලුන් සේ සුන් වූ ආසා ඇත්තෝ වැ යන්තාහුය.

6024. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහුගේ අත් පා කන් නාසා ද සිදිවු.

6025. යමෙක් මා අතට පත් පසමිතුරු වේදේහයා මිදුයේ ද ඒ මොහු ගේ ඇඟ මස් පිසිය යුතු (මාගාදීන්ගේ) මසක් මෙන් කපා හුලා ඇනැ පිසත්වා.

6026. යම් සේ වෘෂභයකුගේ හෝ සිංහයකුගේ හෝ ව්‍යාසුයකුගේ හෝ සම නභා හුල් ගසා බිමැ අතුරනු ලබන්නේ වෙයි ද,

6027 එසේ මැ යමෙක් මා අතපත් පසමිතුරු වේදේහයා මුදු හළේ ද, ඒ මොහු බිමැ වතුරැවා සැතීන් විදවන්නෙමි.

6028. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6029. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදවන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6030. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දේවියගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6031. ඉදින් මාගේ අත්පා හෝ කන්තාසා හෝ සිදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ සිදවන්නේ ය.

6032. ඉදින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇන පිසන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරාගේ ද එසේ පිසවන්නේ ය.

6033. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇන පිසන්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්ඤාලවණ්ඩි කුමරියගේ ද එසේ පිස වන්නේ ය.

6034. ඉදින් මාගේ මස් කපා හෙලා හුලා ඇන පිසන්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දේවියගේ ද එසේ පිසවන්නේ ය.

6035. සවෙ මංසංච ජාතබ්බං සුලෙ කඤ්චා පච්ඡෙසසී,
එවං තෙ පුත්තදරස්ස වෙදෙහො පාවයිසසති.
6036. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණසස වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6037. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං පඤ්ඤාලවණ්ණියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6038. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං නන්දය දෙවියා වෙදෙහො වෙධයිසසති.
6039. සවෙ මං චිතනිඤ්ඤාන වෙධයිසසසී සත්තියා,
එවං තෙ පුත්තදරස්ස වෙදෙහො වෙධයිසසති;
එවං නො මනනිතං රහො වෙදෙහෙන මයා සහ.
5040. යථා පලසතං¹ චච්චං කොන්තිමන්ති²සුනිට්ඨිතං,
උපෙනි තනුනාණාය සරාතං පටිභනනාවෙ.
6041. සුඛාවහො දුක්ඛනුදෙ වෙදෙහස්ස යසස්සිනො,
මතිං තෙ පටිභඤ්ඤමී උසුං පලසතෙතිව.³
6042. ඉඛ්ඤ පස්ස මහාරාජ සුඤ්ඤං අනොතපුරං තච,
ඕරොධා ච කුමාරා ච තච මාතා ච බන්තිය
උමමග්ගා⁴ නීහරිඤ්ඤාන වෙදෙහස්සපනාමිතා.
6043. ඉඛ්ඤ අනොතපුරං මඤ්ඤං ගන්ඤ්ඤාන විචිතාඨ නං,
යථා ඉමස්ස වචනං සච්චං වා යදි වා මුසා.
6044. එවමෙනං මහාරාජ යථා ආභ මහොසධො,
සුඤ්ඤං අනොතපුරං සබ්බං කාකපච්චනකං යථා.
6045. ඉතො ගතා මහාරාජ නාරී සබ්බධ්මසොභනා,
කොසුමභඵලකසුසෙසාණී හංසගග්ගරභාණීතී.
6046. ඉතො නීතා මහාරාජ නාරී සබ්බධ්මසොභනා,
කොසෙය්‍යචසනා සාමා ජාතරූපසුමෙබලා.
6047. සුරත්තපාද කලයාණී සුවණ්ණමණිමෙබලා,
පාරෙච්චකබ්බි සුතනු බිලෙබ්බාධා තනුමංඤ්ඤාමා.

1. බලසතං - මජ්ඣං.
2. කොන්තිමන්තා - මජ්ඣං, සා.
3. බලසතෙතිව - මජ්ඣං.
4. උමමග්ගා - මජ්ඣං, උමමග්ගා -- සා.

6035. ඉදින් මෘගාදීන්ගේ පිසියයුතු මසක් සෙයින් මාගේ මස් කපා හුලා ඇත පියන්තෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ගේ ද එසේ පිසවන්නේ ය.

6036. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්චාලවණ්ඩි කුමාරයාට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6037. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ පඤ්චාලවණ්ඩි කුමරියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6038. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ නන්ද දෙවියට ද එසේ විදවන්නේ ය.

6039. ඉදින් මා බිමැ වතුරුවා හුල් ගසා විදින්නෙහි නම් වේදේහ රජ ඔබගේ පුත්‍රදරාවන්ට ද එසේ විදවන්නේ ය. වේදේහ රජු මාහා මෙසේ රහසින් මණ්ත්‍රණය කරන ලද්දේය.

6040. යම්සේ සම්කරුවන්ගේ සැතීන් මනා වැ නිමවන ලද සියයක් පටින් කළ හෙයින් පලසක නම් සන්තාහය ශරයන් වළකා ශරීරාරක්ෂාවට පැමිණේ ද?

6041. එසේ මැ වේදේහ රජුගේ දුක් දුරුකොටැ සැප එළුවන්නෙමි. පලසක සන්තාහය හී වළකන්නා සේ මාගේ නුවණින් තොපගේ නුවණ වළකන්නෙමි.

6042. මහරජ, එසේ නම් ඔබගේ සිස් වූ අන්තඃපුරය බලව. ඤාත්‍රියය, ඔබගේ දේවිය ද, කුමරා ද, මවු බිසව ද උමඟින් හැරගෙනැ ගොස් වේදේහ රජුට පවරනලදහ.

6043. එසේ නම් මාගේ අන්තඃපුරයට ගොස් මොහුගේ බස් සැබෑ හෝ බොරු හෝ වේ දැයි සොයා බලව.

6044. මහරජ, මහොෂධයන් කී දේ සැබෑම ය. සිස් වූ මුළු ඇතොවුර කපුටන් එක් වූ මුහුදු තෙරැ ගමක් මෙහි.

6045. මහරජ, සවරණ ඵලකයක් වැනි ශ්‍රොණියෙන් යුක්ත වූ හංසධෙනුවක සේ මිහිරි තෙපුල් තෙපලන සියලු අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවී තෙල උමඟින් ගියා ය.

6046. මහරජ, කසිසඵ හදනා, රනින් මොනවට කළ මෙවුල්දම් පළඳනා, සවරණවරණ වූ, සියල් අභපසහින් ශෝභමාන වූ නන්ද දේවී මේ උමඟින් ගෙන යන ලද්දීය.

6047. (මී නන්ද දේවී තොමෝ) රත්පෑ පා ඇත්තී ය. පඤ්ච කල්‍යාණයෙන් යුක්ත වන්නී ය. රත්මිණිමෙවුල් ඇත්තී ය. පරෙවියනට බදු ඇස් ඇත්තී ය. බිඹුපල වැනි තොල් ඇත්තීය. මනාසිරුරින් හා කෘශ වූ මධ්‍යප්‍රදේශයෙන් ද යුක්ත වන්නී ය.

- 6048. සුජාතා භුජගලට්ඨිව වෙලලීව¹ තනුමජ්ඣමා,
දීඝඝ්ඝා කෙසා අසිතා ඊසකඟ්ගපවෙලලිකා.
- 6049. සුජාතා මීගජාපීව² හෙමනතඟ්ගිසිධාරීව,
නදීව ගිරිදුගෙඟ්ගසු සඤ්ජනතා බුද්දවෙළ්භි.
- 6050. නාගනාසුරු කලාභි පයමා තිමඹරුසන්තී,
නාතිදීඝා නාතිරඝ්ඝා නාලොමා නාතිලොමසා.
- 6051. නන්දය නුන මරණෙන නන්දසි සිරිවාහන,
අභඤ්ඤා නුන නන්ද ව ගවජාම යමසාධනං.
- 6052. දිඛං අධියපෙ මායං අකාසි වකුට්ඨමොහනං,
යො මෙ අමීඝං භස්ඨගනං වෙදෙහං පරිමොචයි.
- 6053. අධියනති මහාරාජ දිඛමාසිධ පණ්ඩිතා,
තෙ මොචයනති අතතානං පණ්ඩිතා මනතිනො ජනා.
- 6054. සනති මාණවපුත්තා මෙ කුසලා සන්ධිජෙදකා,
යෙසං කතෙන මගෙන වෙදෙහො මීලීලං ගතො.
- 6055. ඉඛ්ඝ පස්ස මහාරාජ උමමග්ගං සාධු මාපිතං,
භජීතං අථ අස්සානං රථානං අථ පනතිතං.
ආලොකභුතං තිට්ඨනතං උමමග්ගං³ සාධු නිට්ඨිතං.
- 6056. ලාභා වත විදෙහානං යස්ස මෙ ඵදීඝා පණ්ඩිතා,
සරෙ වසනති විජීතෙ යථා කංසි මහොසධ.
- 6057. වුත්ඤ්ඤා පරිභාරඤ්ඤා දිගුණං භක්තවෙතනං,
දුලී වීපුලං භොගං භුඤ්ජ කාමෙ රමඝ්ඝ ව.
මා විදෙහං පව්වගමා කිං විදෙහො කරිස්සති.
- 6058. යො වජෙඨ මහාරාජ භක්තාරං ධනකාරණා,
උභිතං භොති ගාරයො අතතනො ව පරස්ස ව;
යාව ජීවෙය්‍ය වෙදෙහො නාඤ්ඤස්ස පුරියො සියා.

1. වෙදීව - මජ්ඣං, සා.
2. මීගජාපාව - මජ්ඣං.
3. උමඛං - මජ්ඣං.

6048. මනා වැ හටගත් නාග උකාවකට බඳු ලෙලෙන ගාත්‍රා ඇත්තී ය. සිහින් වූ රන්පෝරුවකට බඳු මධ්‍යප්‍රදේශ ඇත්තී ය. දික් වූ, නිල් වූ, අක්බමරු කෙශ කලාප ඇත්තී ය.

6049. ඕ තොමෝ සුජාත මුව පෙල්ලක බඳු ය. හිමවත් කලෑ ගිනිසිඵවකට සමාන වන්නී ය. ගිරිදුර්ගයෙකින් ගලා බස්නා කුඩා නළ කොළ සමූහයෙන් ගැවසීගත් නදියක් බඳු රොමරාජී ඇත්තී ය.

6050. ඇත් සොබෙක අයුරින් පිහිටි උරු යුග්මයෙන් ශොභාමාන වූවා ය. පඤ්ඤ කලාප ඇත්තී ය. ප්‍රථම වසසැ සිටියා ය. නිකිරි ඵල වැනි පියයුරු ඇති ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් පළමු වැන්නී ය. නො උස් නො මිටි වූවා ය. ලොම් නැත්තී ද බොහෝ ලොම් ඇත්තී ද, නො වූවා ය.

6051. මහරජ, මෙ වැනි නන්ද දේවියගේ මරණින් ඔබ තුටු වන්නාහු නම් මම ද නන්දදේවී ද යමරජු වෙත යන්නෙමු.

6052. යමෙක් මා අතට පත් පසම්බුරු වෙදෙහයා මිදුයේ වෙ ද, ඒ ඔබ දිව්‍ය මායමක් දන්නාහු ද? ඇසට ඉන්ද්‍රජාලයක් කළාහු ද?

6053. මහරජ, මේ ලෝකයේ නුවණැත්තෝ දිව්‍ය මායම් හදරත්. ඒ පණ්ඩිත මන්ත්‍රී ජනයෝ තමා විපතීන් මුද් ගනිත්.

6054. උමං බිඳීමෙහි දඤ්ඤ කරුණ යෝදයෝ මට ඇත්තා හ. ඔවුන් විසින් කරන ලද උමහින් වේදේහ රජ මිලීලා පුරයට ගියේ ය.

6055. ආලෝකවත් වැ සිටින උමහ මනා වැ නිම කොටු ඇත්තේ ය. ඇත්, අස්, රිය, පාබල සෙනහ පිළිරු සිතියම් ලෙසින් තනවා ඇත්තේ ය. මහරජ, එසේ නම් මනා වැ නිම වූ උමහ බලනු මැන.

6056. මහොඤ්ඤ, ඔබ වැනි පණ්ඩිත ජනයෝ යම් ගෙයෙකු හෝ රටෙකු හෝ වෙසෙත් නම් ඒ විදේහ වැස්සනට ද වූයේ මහත් ලාභයෙකි.

6057. වෘත්තීය ද ගම් බිම් ආදිය හා බත් වැටුප ද දෙගුණ කොටු දෙන්නෙමි. අනිත් බොහෝ සම්පත් ද දෙන්නෙමි. කාමයන් අනුභව කරව, රමණය කරව, විදේහ පුරයට පෙරළා නො යා. විදේහ කුමක් කරන්නේ ද?

6058. මහරජ, යමෙක් ධන හේතුවෙන් තම ස්වාමියා හරහා නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගැරඹිය යුත්තෙක් වේ. වේදේහ රජුගේ දිවි ඇතිතෙක් අනෙකකුගේ සේවකයෙක් නො වන්නෙමි.

6059. යො වජ්ජං මහාරාජ භක්ඛාරං ධනකාරණං,
උභින්නං හොති භාරජෙහා අත්තනො ව පරසස ව;
යාචි තිට්ඨය්‍ය වෙදෙහො නාඤ්ඤසස විජිතෙ වසෙ.

6060. දමම් නිකඛසහසසං තෙ ගාමාසීතිඤ්ඤ කාසිසු,
දුසීසතානි චත්තාරි දමම් හරියාසතඤ්ඤ තෙ;
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤි ගච්ඡ මහොසධං.

6061. යාචං දදන්තු භජීනං අසසානං දීගුණං විධං,
තපෙපන්තු අත්තපාතෙන රජිකෙ පත්තිකාරකෙ.

6062. භජී අසස රජෙ පත්ති ගච්ඡෙව්‍යාදය පණ්ඩිත,
පසසතු තං මහාරාජා වෙදෙහො මීරීඉං ගතං.

6063. භජී අසසා රජා පත්ති සෙනා පදිසසතෙ මහා,
චතුරධිති හිංසරූපා කිත්තු මඤ්ඤනති පණ්ඩිතා.

6064. ආනාජෙජු තෙ මහාරාජ උත්තමො පතිදිසසති,
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤි පනො මහොසධො.

6065. යථා පෙනං සුසානසමී ජධ්ධිඤ්ඤා චතුරො ජනා,
ඵචං කම්පිලලියෙ ත්‍යමකා ජධ්ධිඤ්ඤා ඉධාගතා.

6066. අඵ ඤ්ඤං කෙන වජ්ජංකෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
කෙන වා අඤ්ඤාතෙන අත්තනං පරිමොචයි.

6067. අඤ්ඤං අඤ්ඤා වෙදෙහ මනනං මනෙතන ඛන්තිය,
පරිචාරයිසසං රාජානං ජමබ්බදීපංච යාගරො.

6068. දින්නං නිකඛසහසසං මෙ ගාමාසීති ව කාසිසු,
දුසීසතානි චත්තාරි දින්නං හරියාසතඤ්ඤ මෙ.
සබ්බං සෙනඛගමාදය සොඤ්ඤිනමි ඉධාගතො.

6069. සුසුඛං චත සංචාසො පණ්ඩිතෙහිති සෙනක,
පකඛිච පඤ්ඤරෙ බද්ධෙ මච්ඡ ජාලගතෙරිචි;
අමීත්තභස්සගතෙ මොචයි තො මහොසධො.

6059. මහරජ, යමෙක් ධන හේතුවෙන් ස්වකීය ස්වාමියා හරහා නම් හේ තමා හා මෙරමා යන දෙදෙනා විසින් ම ගර්භා ලැබිය යුත්තෙක් වේ. වේදෙහ රජු වසනා තාක් අන් විජිතයෙකු නො වසන්නෙමි.

6060. මහොෂධය, ඔබට රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසූවක් ද, දසින් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද දෙමි. සියලු සෙනහ ගෙනෑ සුවසේ යව.

6061. ඇතුනට හා අසුනට යම් පමණ දෑ අවශ්‍ය වේ ද, එය ද්විගුණ කොට පොහෝනා පමණ දෙන්නවා. රජු සේනාවන් හා පාබල සේනාවන් ආහාර පානයෙන් සතුටු කරන්නවා.

6062. මහොෂධ පණ්ඩිතය, ඇත් අස් රිය පාබල සේනාවන් ගෙනෑ යව. මිච්චා පුරයට ගිය තොප ඒ වේදෙහ රජ දකිවා.

6063. ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන අතිවිශාල වූ භයානක චතුරඛනී සේනාවක් පෙනේ. පණ්ඩිතවරු ඒ කුමකු යි සිතන්නාහු ද?

6064. මහරජ, ඔබගේ සිත තුටු කරන උතුමා පෙරළා එනු පෙනේ. සියලු සෙනහ ගෙනෑ මහොෂධ පඬිතුමා මෙහි සුවසේ පැමිණියේ ය.

6065. යමෙක් සතරදෙනෙක් මල මිනිසකු ඔසොවා ගෙනෑ ගොස් අමුසොහොනෑ හැර දමා එක් ද, එසෙයින් අපි දු තොප කම්පිල්ලිය රටෙහි හැර දමා මෙහි ආවෙමු.

6066. එසේ ඇති කලා කවර ක්‍රමයෙකින්, කවර හේතු යෙකින්, කෙවර අතීයෙකින් සතුරන්ගෙන් තම දිවි මුද ගත්තහු ද?

6067. මහරජ, ඔවුන්ගේ අතීය මාගේ අතීයෙන් ද ඔවුන්ගේ මන්ත්‍රණය මාගේ මන්ත්‍රණයෙන් ද පිරිවැරුවෙමි. එ මතු නොව දඹදිව පිරිවැරූ සයුර සේ එක් සියක් රජුන් පිරිවරනලද එරජු ද පිරිවරන්නෙමි.

6068. රන් නිෂ්ක දහසක් ද, කසි රටෙහි ගම් අසූවක් ද දැස්සන් සාරසියයක් ද, බිරියන් සියයක් ද මට දෙන ලද ය. සියලු සේනා කොටස් ගෙනෑ සුවසේ මෙහි ආවෙමි.

6069. සේනකය, නුවණැත්තන් හා වාසය ඒකාන්තයෙන් සුව ගෙනෑ දෙන්නේ ය. මැදිරියෙකු බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද දූලෙහි හසු වූ මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධ පණ්ඩිත තෙම මුදලිය.

6070. එවමෙනං මහාරාජ පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා,
පකඛිව පඤ්ඤරෙ ඛඤ්ඤ මචෙජ ජාලගනෙරිව;
අමීතතභස්සගනෙ මොවඨි නො මහොසධො.
6071. ආභඤ්ඤනතු සබ්බචිණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි ව,
නදනතු මාගධා¹ සඛිඛා වශු වදතු² දුදුහි.
6072. ඔරොධා ව කුමාරා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
බහුං අනතං ව පානඤ්ඤ පණ්ඩිතසසාභිභාරයුං.
6073. හස්ථාරූභා අනීකට්ඨා රජීකා පඤ්ඤකාරකා,
බහුං අනතඤ්ඤ පානඤ්ඤ පණ්ඩිතසසාභිභාරයුං.
6074. සමාගතා ජානපද නෙගමා ව සමාගතා,
බහුං අනතඤ්ඤ පානඤ්ඤ පණ්ඩිතසසාභිභාරයුං.
6075. බහුජ්ජනො පසනෙතාසි දීඨවා පණ්ඩිතමාගනෙ,
පණ්ඩිතමඤ්ඤ අනුපපනෙතෙ වෙලුකෙඛපො අවනතථානී.

මහාඋමමගාකණ්ඩං.

6076. සචෙ වො චුඤ්ඤමානානං සත්තනං උදකණ්ණවෙ,
මනුසුඛබලිමෙසානො නාවං ගෞතමස්ස රකඛසො;
අනුපුබ්බං කථං දඨවා මුඤ්ඤෙසි දකරකඛිනො.³
6077. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දඨාන භාතරං,
තතො සභායං දඨාන පඤ්ඤමං දජ්ජං බ්‍රාහ්මණං;
ජට්ඨාභං දජ්ජමනානං නෙව දජ්ජං මහොසධං.
6078. පොසෙතා තෙ ජනෙතඤ්ඤ ව දීඨරකතානුකමපීකා,
ජමභී තඨි පදුට්ඨසමී⁴ පණ්ඩිතා අස්සඤ්ඤිනී;
අඤ්ඤං උපනීසං කඨවා වධා තං පරිමොවඨි.
6079. නං තාදිසිං පාණදදිං ඔරසං ගබ්භධාරිණිං,
මාතරං කෙන දෙසෙත දජ්ජාසි දකරකඛිනො.

1. මාග්ග සඛිඛා - මජ්ඣං.
2. නදනතු - මජ්ඣං, සෞ.
3. දකරකඛිසා - මජ්ඣං, සෞ, වී.
4. පදුඤ්ඤා - මජ්ඣං.

6070. මහරජ, එය එසේ මැ යැ. පණ්ඩිතයන් හා වාසය ඒකාන්තයෙන් සුව ගෙනැ දෙන්නේ ය. මැදිරියෙකි බැඳුණු කුරුල්ලන් සේ ද, දූලෙක බැඳුණු මසුන් සේ ද සතුරන්ගේ අතට පත් අප මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම මිදිය.

6071. සියලු විණාද බෙර ද පණා බෙර ද වාදනය කරවූ. මාගධසඛ්ඛියෝ නාද කෙරෙත්වා. මහබෙර මිහිරි ලෙස නදදේවා.

6072. ඇතොවුද කාන්තාවෝ ද, කුමාරවරු ද, ඔවෙහායෝ ද, බමුණෝ ද බොහෝ වූ ආහාර පාන පණ්ඩිතයන් වෙතැ එළැවූහ.

6073. ඇත්, අස්, රිය, පාබල සේනාවෝ ද, පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන එළැවූහ.

6074. රැස් වූ දනවුවැස්සෝ රැස්වූ නියමගම් වැස්සෝ (ඔහු) පණ්ඩිතයනට බොහෝ වූ ආහාර පාන ද එළැවූහ.

6075. පණ්ඩිතයන් ආ කලා දකැ බොහෝ ජනයෝ සතුටට පත්වූහ. පණ්ඩිතයන් මියුළු නුවරට පැමිණි කලා පිළි හිස සිසැරීම ද පැවැත්විණි.

මහාඋමංගනකාණ්ඩය යි.

6076. ඉදින් තොප සන්දෙන මහත් වූ ගැඹුරු දියෙකැ ගමන් ගන්නා කලා මිනිස් බිලි අපේක්ෂායෙන් එක් දිය රකුසෙක් නැව ගන්නේ නම් අනුපිළිවෙළින් දිය රකුසාට කෙසේ කවුරුන් දී තමා මුදන්තෙහි ද?

6077. පළමුව වැදූ මව දෙන්නෙමි. (දෙවනුව) තන්ද දේවිය දී (කුන්වැනිව) මලණුවන් ද, ඉක්බිති යහළුවාද දී පස්වැනිව කේවටට බමුණා දෙන්නෙමි. සවැනිව මම තමන් ද දෙන්නෙමි. මහොෂධි පණ්ඩිතයන් තො දෙන්නෙමි

6078. (තලතා දේවී) තොපගේ මව තොප පෝෂණය කළා ය. බොහෝ කල් අනුකම්පා ඇත්තී ය. ජමිහි නම් බ්‍රාහ්මණයා තොප කෙරෙහි කිපුණු කලා නුවණැති අර්ථදර්ශී මවු තොමෝ අන්‍යයකු ඉදිරිපත් කොටැ තොප වධයෙන් මිදුවා ය.

6079. එසේ ප්‍රාණය දුන් ලෙහි හොවා හැදූ දසමසක් කුසැ දරු මැණියන් කිනම් දෙසෙකින් දිය රකුසාට දෙන්නහු ද?

6080. දහරාවිය අලඛනාරා ධාරෙරති අපිළිඤ්ඤානං
දෙවාරිකො අනිකඨෙඨ අතිවෙලං පජගසනි.¹
6081. තතොපි පටිරුජානං සයං දුතානි සාසනි,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජජාහං දකරකඛිනො.
6082. ඉක්ඛෙසෙසු පවරා අවචනාපියවාදිනි,²
අනුග්ගතා³ සීලවතී ඡායාව අනපායිනී.
6083. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤිතා අසුදසස්සිනී,
උබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජජාසී දකරකඛිනො.
6084. බිඬ්ඬාරතිසමාපනං අනසුවසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
6085. සොහං දදමී සාරතො බහුං උච්චාවචං ධනං.
සුදුච්චජං චජිත්තාන පච්ඡා සොවාමී දුමමනො;
උබ්බරිං⁴ තෙන දෙසෙන දජජාමී⁵ දකරකඛිනො.
6086. යෙනොචිතා ඡානපද ආනීතා⁶ ච පටිග්ගහං,
ආහනං⁷ පරරජෙජභි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
6087. ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බෙමනනිනං,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජජාසී දකරකඛිනො.
6088. මයොචිතා⁸ ඡානපද ආනීතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජභි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
6089. ධනුග්ගහානං පවරො සුරො තිබ්බෙමනනි ච,
මයායං සුබ්බිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
6090. උපට්ඨානමපි මෙ අයොන න සො එති යථා පුරෙ,
හාතරං තෙන දෙසෙන දජජාහං දකරකඛිනො.

1. සංජගසනි - මජ්ඣ.
2. පියහාණිනි - මජ්ඣ., සා.
3. අනුපුබ්බතා - මජ්ඣ., සා.
4. උපාරි - මජ්ඣ.
5. දජජාහං - මජ්ඣ.
6. ආනීතො - මජ්ඣ.
7. ආහං - සා.
8. යෙනොචිතා - මජ්ඣ., සා.

6080. තරුණ කතක සේ නො පැළඳිය යුතු ආභරණ පළ-
දින්නී ය. දෙරටුපල්ලන් හා සෙබළුන් හා සමඟ බොහෝ කොටු
මහඟින් සිනාසෙන්නී ය.

6081. තවද අසල්වැසි රජුනට (මා කී ලෙස හඟවා) තොමෝ
මැ දුතයන් යවන්නී ය. මම ඒ දෙසය හේතු කොට ගෙන
දියරකුසාට මව බිලිකොටු දෙන්නෙමි.

6082-6083. ස්ත්‍රී සමූහයාට නායක වූ අතීශයින් ප්‍රියවාදී වූ
ලදරු කල පටන් අනුව ගියා වූ සිල්වත් වූ සෙවනැල්ල සේ
අත් නොහැර පවත්නා වූ ක්‍රොධ නො කරනසුලු නුවණැති
පණ්ඩිත වූ අක්දර්ශී වූ උබ්බරිය (නන්ද දේවිය) කවර දෙසයක්
නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6084. කාමසම්භෝගයෙහි ඇලුණු කෙලෙස් වසඟයටපත්
මගෙන් ඕ නොමෝ මගේ දරුවනට අයත් නො ඉල්විය යුතු
ධනය ඉල්ලන්නී ය.

6085. ඒ මම අතීශයින් ඇලුණෙම් බොහෝ කුදුමහත් ධනය
දෙන්නෙමි. නො දියයුතුදේ දී පසුව දෙමනසින් ශෝක කරමි.
ඒ දෙසය නිසා උබ්බරිය දියරකුසාට දෙන්නෙමි.

6086. යමකු විසින් නොපගේ ජනපද වැසියෝ වඩනා ලද්දෝ ද,
බැහැර සිටි තෙපි රජයට පමුණුවන ලද්දහු ද, බැහැරී රාජ්‍යයන්
ගෙන් බොහෝ ධනය පැහැර ගෙනෙන ලද්දේ ද,

6087. ධනුර්ධරයනට අග්‍ර වූ, ශූර වූ, තීක්ෂණමන්ත්‍රී නම්
ඒ සහෝදරයා කවර දෙසයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නහු ද?

6088. මා විසින් ජනපද වැසියෝ වඩන ලද්දෝ ය.
මොහු රජගෙට ගෙනෙන ලදහ. බොහෝ වූ ධනය පර දෙසින්
ගෙනෙන ලද්දේ ය.

6089. මම ධනුර්ධරයනට උතුම්ය, ශූරයෙමි. තියුණු නුවණ
ඇත්තෙමි, මා විසින් මේ රජ සුවිත කරන ලද්දේ ය යි
ඒ තරුණ තෙම මා ඉක්මවා හඬයි.

6090. ආයතීවතී, හෙතෙම පෙර සේ මට උපස්ථානයට ද
නො එයි, ඒ දෙසය හේතුකර ගෙනා සහෝදරයා දිය රකුසාට
දෙන්නෙමි.

6091. එකරකෙනන උභයො තුවං ව ධනුසෙඛවා,
උහො ජාතෙසු පඤ්චාලා සභායා සුසමාවයා.
6092. වරියා නං අනුබන්ධිකො එකදුකඛසුඛො තව,
උසුභකකා තෙ දිවාරකං සබ්බකිවෙච්ඡ ව්‍යාවචො;
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6093. වරියාය¹ අයං අයො පජග්ගිකො² මයා සභ,
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණන අතිවෙලං පජග්ගති.³
6094. උබ්බට්ඨාපි⁴ මෙ අයො මනනායාමී රහොගතො,
අනාමනා පවිසති පුබ්බ අපථවෙදිනො.
6095. ලද්ධවාතො කතොකාසො අභිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාභං දකරකඛිනො.
6096. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධඤ්ඤ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ⁵ සුපිනෙ යුතො නිය්‍යාණෙ ව පචෙසනෙ.
6097. පදො⁶ භුමමනාලිකඛසම් නකඛතපදකොච්චෙද,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
6098. පරියායමපි මෙ අයො මීලයිතො⁷ උදිකඛති,
තසමා අජ්ජ භමුං ලුද්ධං දජ්ජාභං දකරකඛිනො.
6099. සසම්ප්පුපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
වසුන්ධිරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිනො.
6100. වාතුරනොතා මහාරචෙය්‍යා වීජිතාවී මහබ්බලො,
පචවායා එකරාජාසි යසො තෙ වීසුලංගතො.
6101. යොළයිත්ථිසභසඝානි ආමුක්ඛමණ්ණකුණ්ඩලා,
නානාජනපද නරියො⁸ දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. වරියා මං - මජ්ඣ. සා.
2. සඤ්ජග්ගිකො - මජ්ඣ.
3. සංජග්ගති - මජ්ඣ.
4. උප්පට්ඨාපිත - මජ්ඣ.
5. උප්පාතෙ - මජ්ඣ.
6. පචෙය්‍යා - මජ්ඣ. සා.
7. උමමිලිතො - මජ්ඣ. සා.
8. නාරි - මජ්ඣ. සා.

6091-6092. තෙපි ද, මේ ධනුශෙඛර කුමාරයා ද යන දෙදෙන ම එක්මු රැයෙක මේ නගරයෙහි මු උපන් පඤ්චාලයෝ ය. සම වියස්හි යහළුවෝ වූහ. හේ ජනපද වාරිකායෙහි නොහැර පසුගමන් කෙළේ යැ, නොප හා සමාන සුව දුක් ඇත්තේ යැ. දිවා රාත්‍රී උත්සාහවත් වූ සියලු කටයුත්තෙහි නිරත ය. කවර දේශයෙකින් යහළුවා දිය රකුසාට දෙන්නෙහිද?

6093. ආයතීවනි, මේ තෙම කුඩා කලු මා සමග හැසිරෙන කල්හි මහභයින් සිනාසුනේ යැ, අද ද පෙරැ සේ මා සමග සීමා ඉක්මවා මහභයින් සිනාසෙයි.

6094. ආයතීවනි, නන්ද දේවිය සමඟ රහොගත වූ මන්ත්‍රණයෙහි යෙදෙන විටද කලින් නො දන්වා නො විමසා ඇතුළු ගබට ද පිවිසෙයි.

6095. වාරය ලදුයෙමි. කළ අවකාශ ඇත්තෙමි යි ලජ්ජා නැති ආදර නැති යහළුවා ඒ දේශයෙන් මම දියරකුසාට දෙන්නෙමි.

6096. සියලු නිමිත්තෙහි දක්ෂ වූ සතුන්ගේ හඬ දන්නා වූ උගත් ආගම ඇති වන්ද සුයතී ග්‍රහණ උල්කාපාත දික්දහ ආදි උත්පාතයන් හා ස්වප්නයන්හි ඉෂ්ටානිෂ්ට ඵල දැනීමෙහි යෙදුණු ගෙන් පිටවීමෙහි හා ගෘහප්‍රවේශයෙහි ද ගුහාගුහ කීමෙහි දක්ෂ වූ,

6097. භූමියෙහි හා අන්තරීක්ෂයෙහි ද ගුණදෙස් කීමට සමර්ථ වූ නක්ෂත්‍රපදයෙහි ඵලාඵල දැනීමෙහි දක්ෂ වූ පුරොහිත බමුණා කවර දේශයක් නිසා දියරකුසාට දෙන්නෙහි ද?

6098. ආයතීවනි, මේ තැනැත්තා පිරිස් මැද ද මා දෙසැ ඇස දල්වා බලයි. එනිසා රොද වූ බැම නැඟීම ඇති බ්‍රාහ්මණයා මම දිය රකුසාට දෙන්නෙමි.

6099. ඇමතියන් විසින් පිරිවරනලද තෙපි සමුදුර සිසාරා ඇති මහා සාගරයට කුණ්ඩලාහරණ වූ සකලවිධ සම්පත්තීන් දරන පෘථිවියෙහි වාස කරන්නහු ය.

6100. සතර මහාසාගරය හිමිකොට ඇති මහරටක් ඇත්තහු යැ, දිනු සඩුගාම ඇත්තහු යැ, මහාබල ඇත්තහු යැ, මුළුලොවට අසහාය රජ වව. ඔබගේ කීර්තිය මහත් බවට ගියේය.

6101. පැළඳි මිණිකොඩොල් ඇති දිවාකන්‍යාවන් හා සමාන විවිධ ජනපදයනට අයත් යහපත් ස්ත්‍රීහු සොළොස් දහසක් වෙති.

- 6102. එවං සබ්බංගංගමපන්නං සබ්බකාමසමීඤ්ඤිතං,
සුඛිත්තානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛතතිය.
- 6103. අථ කං කෙන වණේණිත කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ඩිතං අනුරතඛනොනා පාණං වජසි දුටුවජං.
- 6104. යතොපි ආගතො අයොග මම හස්මං මහොසධො,
නාභිජානාමී ධීරසස අනුමතමපි දුකතනං.
- 6105. සචෙ ව කිසිච්චි කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුතෙන ව මෙ පපුතෙන ව¹ සුඛාපෙයා මහොසධො.
- 6106. අනාගතං පච්චුපපන්නං සබ්බමස්මිං විපසෙති,
අනාපරාධකමමනානං න දජ්ජං දකරකඛිනො.
- 6107. ඉදං සුණොථ පඤ්චාලා චූළනීයසස² භාසිතං,
පණ්ඩිතං අනුරතඛනොනා පාණං වජති දුටුවජං.
- 6108. මාතු හරියාය භාතුච්ච සබිනො ඩ්‍රාහමණසස ව,
අතතො වාපි පඤ්චාලො ජනනං වජති ජීවිතං.
- 6109. එවං මහස්සීකා³ පඤ්ඤා නිපුණා සාධුච්චිතතනී,
දිට්ඨධම්මො⁴ භිතස්සාය සමපරායෙ සුඛාය ව.

දකරකඛපසඤ්ඤා.

- 6110. හෙරි උපුලවණ්ණාසි පිතා සුඤ්ඤාදනො අහු,
මාතා ආසි මහාමායා අමරා බිම්බසුඤ්ඤරී.
- 6111. සුචො අහොසි ආනන්දො සාරිපුතොසි චූළනී,
මහොසධො ලොකනාථො එවං ධාරෙථ ජාතකං.*

මහාඋමමගජාතකං නවමං.

- 1. සො මෙ පුතෙන පපුතෙන ව - මජ්ඣ.
- 2. චූළනොයාසස - මජ්ඣ.
- 3. මහීඤ්ඤිකා - මජ්ඣ. වී. සා.
- 4. දිට්ඨධම්මො - මජ්ඣ. සා.

* කෙවට්ටො දෙවදන්තොසි තලතා චූලතනදීකා,
පඤ්චාලවණ්ණී සුන්දරීදෙවී වාසි යසසසිකා.
අමබට්ටො ආසි කාරීන්ද්‍ර පොට්ඨපාදෙ ව සුකකුසො,
පිලොකිකො ව දෙවීන්ද්‍ර සෙනකොවාපි සච්චිකො.
දෙවීදුමරා දිට්ඨමධගලිකා සාලිකාවාපි කුණ්ඩලී
වෙදෙහො ලාඵදසීති.

ඉමාපි දෙව භාරායො බහුසු පිහලපොස්කෙසු දියැනති. සාමපොස්කෙ ඉතො වීසදියා. හෙරි ඉච්චාදීකා පන දෙව භාරායො සබ්බපොස්කෙසු එකසදියා.

6102. මහරජ, මෙසේ සුඛිතයන්ගේ සර්වාඛත සම්පූර්ණ වූ සකලවිධ කාමයන්ගෙන් සමාද්ධියට පත් පීචිතය දීඝී වූයේ ද ප්‍රිය යැ යි පණ්ඩිතයෝ කියත්.

6103. එසේ ඇති කලැ, ඔබ කිතම කරුණක් නිසා කුමක් හේතුකාර ගෙන පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි පීචිතය හැරැපියන්නහු ද?

6104. ආයඨාවනී, මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම යම් දවසක මා වෙත පැමිණියේ ද එතැන් පටන් ඒ නුවණැත්තාගේ කුඩා වූ වරදකුදු නො දැනිමි.

6105. ඉදින් කිසි කලෙකැ මාගේ මරණය ප්‍රථමයෙන් සිද්ධ වෙ ද, මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම මාගේ දරුවුණුබුරන් සුවපත් කරන්නේ ය.

6106. අනාගත වර්තමාන සකලාර්ථයන් මනාව දකී. නිරපරාධී ක්‍රියා ඇති තැනැත්තා දිය රකුසාට නො දෙමි.

6107. පක්‍ෂාලරට වැසියනී, වූලනී රජුගේ මේ වචන අසත්වා. මහොෂධි පණ්ඩිතයන් රකිමින් හළ නොහැකි තම දිවි හරියි.

6108. පක්‍ෂාල රජ මවගේ ද, බිරිඳගේ ද, සොහොයුරාගේ ද, යහළුවාගේ ද, පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ ද, තමාගේ ද යන සඳෙනාගේ දිවි පණ්ඩිතයන් සඳහා හැරැයෙයි.

6109. සුක්‍ෂම වූ ප්‍රඥා තොමෝ මෙසේ මහත් අර්ථ ඇත්තී ය. යහපත් චිත්තා ඇත්තී ය. මෙලොව හිත පිණිස ද, පරලෝ සුව පිණිස ද පවත්නී ය.

උදකරාක්ෂස ප්‍රශ්නය යි.

6110. උත්පලවර්ණා තොමෝ එකලැ හෙරි පරිබ්‍රාජිකාව වූවා ය. සුඤ්ඤාදන රජ පියා විය. මායා බිසව මව ද බිඹොදේවී අමරා දේවී ද වූවා ය.

6111. ආනන්ද සඨවිර සුව පොතක විය. ශාරිපුත්‍ර සඨවිර වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත රජ විය. මහොෂධි පණ්ඩිත තෙම මෙකලැ ලොකසාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ය යි මෙසේ ජාතකය දරවු.

නවවැනි මහාඋමගෙහ ජාතක යි.

10. මහාවෙසසනතරජාතකං

- 6112. ඵ්ඝනී¹ වරවාණණභෙ වරසු දසධා වරෙ,
පථව්‍යා වාරුපුබ්බධී යං කුඤ්ඤා මනසො පියං.
- 6113. දෙවරාජ නමො න්‍යන්දු කිං පාපං පකතං මයා,
රමො වාවෙසි මං යානා වානොව ධරණීරුහං.
- 6114. න වෙවි තෙ කතං පාපං න ච මෙ ක්විසි අපජියා,
පුඤ්ඤකච්ඡි තෙ පරිකතීණං යෙන තෙවං වදුමහං.
- 6115. සනතීකෙ මරණං කුඤ්ඤා විනාභාවො භවිසසනී,
පතිගණණාහි මෙ ඵනෙ වරෙ දස පවෙච්ඡනො.
- 6116. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභූතානමීසසර,
සිවීරාජසස භද්දනොත තස් අසසං නිවෙසනො.
- 6117. නීලනෙක්ඛා නීලභමු නීලකච්චි ව යථාමිඨි,
ඵ්ඝනී නාම නාමෙන තස්පසසං පුඤ්දරි.
- 6118. පුක්ඛං ලභෙථ වරදං යාවයොගං² අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතිරාජෙහි කිකතීමනාං යසසඤ්චාං.
- 6119. ගබ්භං මෙ ධාරයනතීයා මජ්ඣකිමඛං අනුනතන,³
කුච්ඡි අනුනතනො අසස වාපංච ලීඛිතං සමං.
- 6120. ඵනා මෙ නපපනෙය්‍යං පලිතා නසසනකු වාසව,
කායෙ රජො න ලිපෙපථ චජ්ඣං වාපි පමොචයෙ.
- 6121. මයුරකොකුචාභීරුදෙ නාරිවරගණායුතෙ,
බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ⁴ සුතමාගධවණණිතෙ.

- 1. ඵ්ඝනී - මජ්ඣ. සා.
- 2. යාවයොගි - මජ්ඣ.
- 3. අනුගණනං - මජ්ඣ. සා.
- 4. බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ - සා. බුජ්ජවෙලාපකාකීණණ - ච.

10. මහාවෙස්සන්තර ජාතකය

6112. සක්දෙව් රජ: චූසතී බියොවුනී, උතුම් පැහැසපුවෙන් යුත් තැනැත්තිය, දසවීධ වරයක් ලැබූ ගන්න. උතුම් ලකුණින් හොබනා තැනැත්තිය, පොළොවෙහි යමක් තොප සිතට ප්‍රිය නම් එය ගන්න.

6113. චූසතීදේවී: දෙව් රජ, ඔබගට නමස්කාර වේවා! මා කවර නම් පවක් කරන ලද ද? සැබෑවන රුකක් හෙළන්නා සේ කුමක් හෙයින් යහපත් තැනින් මා පහ කෙරෙත් ද?

6114. තොප කළ පවෙක් නැත. තෙපි මට අප්‍රිය ද නොවන්නහු. යම් හෙයකින් තොපට මෙසේ පවසම ද ඒ තොපගේ පින් පිරිහුණු බැවිනි.

6115. තොපගේ මරණය ආසන්නය. (අප කෙරෙත්) වෙන් වීම සිදු වන්නේ ය. මා දෙන මේ දසවීධ වරය පිළිගනු.

6116. සවිසතුනට අධිපති සක්දෙව් රජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙවූ නම් ඔබගට අභිවෘද්ධියක් වේවා පින්වත, සිවිරජුගේ හවනෙහි අගමෙහෙසි වෙමවා.

6117. සක්දෙව් රජුනි, නිල්වන් ඇස් ඇති මුවැත්තියක සේ නිල්වන් නෙත් නිල්වන් බැම ඇත්තක් වෙමවා. එහිදු චූසතී නමින් යුතු වෙමවා.

6118. කැමැති සම්පත් දෙන ඉල්වන්නට සුදුසු නොමසුරු කීර්ති ඇති පිරිවර ඇති යටත් රජුන් විසින් පුදනු ලබන පුතකු ලබමවා.

6119. ගැබ් දරන මාගේ කුස උස් නො වේවා. සමසේ ලියවුණු දුකුම්චක් සෙයින් උස් නො වූ මැද පෙදෙස වේවා.

6120. සක්දෙව් රජුනි, මගේ පියොවුරු නො එල්බේවා. පැසුණු භිසකෙස් නො පැනේවා. සිරුරෙහි රජස් නො වැකේවා. වධයට පත් වූවන් මුදන්නට ද සමත් වෙමවා.

6121. පින්වත් සක්දෙව් රජුනි, මොනරුන් හා කොස්ලිහිණියන් විසින් කැරෙන නද ඇති, උත්තම කාන්තාවන් ගැවැසෙන, කුරුන් කුදුන් හා ළඳරුවන් බලවතුන් (රජමයුර රකින රාජ පුරුෂයන්) ගෙන් ආකීර්ණ, වන්දිතවටයන් හා කිළිඟුන් විසින් කැරුණු වැණුම ඇති,

6122. චිත්‍රභලෙරුසුසිතෙ¹ සුරාමංසප්පබොධනො,
සිවිරාජස්ස හද්දනොත තත්ථ අස්සං මහෙසියා.

6123. යෙ තෙ දස වරා දිනනා මයා සබ්බඛගසොභනො,
සිවිරාජස්ස වීජීතෙ² සබ්බෙ තෙ ලච්ඡසී වරෙ.

6124. ඉදං වජ්ජාන මසවා දෙවරාජා සුජමපති,
චුසතියා³ වරං දත්වා අනුමොදිත්ථ වාසවො.

දසවරගාථා.

6125. *තනො චුතා සා චුසති ඛත්තියෙ උපපජ්ජථ,
ජෙතුභතරමිති නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.

6126. දස මාසෙ ධාරයිත්ථාන කරොනති පුරපදකඛිණං,
වෙසසානං වීජීයා මජ්ඣෙකි ජනෙසි චුසති මමං.

6127. න මඤ්ඤං මත්තිකං නාමං නපි පෙත්තිකසමභවං,
ජාතොමිති වෙසසවීජීයං තසමා වෙසසනාතරො අහු.

6128. යදහං දුරකො භොමී ජාතියා අට්ඨවසසිකො,
තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දනං දතුං වීචිනනයිං.

6129. හදයං දදෙයාං චකඛුමපි මංසමපි රුධිරමපි ව,
දදෙයාං කායං සාවච්ඡා යදි කොචි යාවයෙ⁴ මමං.

6130. සභාවං විනතයනාස්ස අකමපිතමසණ්ඨිතං,
අකමපි තත්ථ පඨවී සිනෙරුවනවටංසකා.

6131. පරුඤ්ඤාකච්ඡනබලොමා පංකදනානා රජසසිරා,
පගභඤ්ඤා දකඛිණං බාහුං කිං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා.

6132. රතනං දෙව යාවාම සිචීනං රට්ඨවධසීනා,
දද්දහී පවරං නාගං ඊසාදනං උරුඤ්ඤවං.

6133. දද්දමී න විකමපාමී යං මං යාවතති බ්‍රාහ්මණා,
පභිනනං කුඤ්ජරං දතතිං ඔපචුඤ්ඤං ගජ්ජනමං.

1. චිත්‍රභලෙ සුසිතෙ - මජ්ඣං.
2. හද්දනොත - මජ්ඣං.
3. චුසතියා - මජ්ඣං, සා, වී.
4. යාවයෙ - සා, වී.
* මරම පොඤ්ඤා න දිස්සන්ති.

6122. පසහතුරු රැවට බදු කන්කලු රැවින් යුත් මනහර විසිතුරු සත්රුවනින් හෙබි දෙරකවුළු ඇති සුරාමසින් ප්‍රබොධ වන මිනිසුන් ඇති ඒ මැදුරෙහි සිව්වර්ෂට අගමෙහෙසුන් තන්හි වෙමවා.

6123. සක්දෙව් රජ: සියලු අභපසහින් හොබනා තැනැත්තිය, මා විසින් යම් දසවර කෙනෙක් තොපට දෙන ලද ද ඒ සියලු වර සිව්වර්ෂගේ රාජාභයහි දී ලබන්නහු ය.

6124. මෙපවත් කියා සුජාගේ හිමි වූ මසවත් නම් සක්දෙව් රජ ඵ්‍රසනියට දසවරය දී සතුටු සිත් ඇත්තේ විය.

දසවරගාථා යි.

6125. ඒ දෙව්ලොවින් වුන වූ ඒ ඵ්‍රසනී තොමෝ ඤාත්‍රිය කුලයෙහි උපන්නා ජේතුන්තර නුවර සඤ්ජය කුමරු හා එක් (මෙහෙසි) වූවා ය.

6126. ඵ්‍රසනී තොමෝ දසමසක් මුළුල්ලෙහි කුසින් දරා නුවර පැදකුණු කරන්නී වාණිජවීරිය මැද කරවූ සුනිසරයෙහි මා ප්‍රසුත කළා.

6127. මාගේ (වෙසතුරු) නම මවුපසට අයත් නො වෙයි, පියපසට ද අයත් නො වෙයි. යම් හෙයෙකින් වෙළෙඳ වීරියක් උපනිමි ද එහෙයින් වෙසතුරු නම් වීමි.

6128. මම යම් කලෙක උපනින් අට හැවිරිදි දරුවීමි ද එ කලැ පහයෙහි (පලක් බැඳ) හිඳෑ දන් දෙන්නට සිතීමි.

6129. ඉදින් කිසිවෙක් මා යදනේ නම් (ඕහට) හදවත ද ඇසුරු මසුරු ලෙහෙයු දෙනුයෙමි, කය ද දස්බව අස්වා දෙන්නෙමි.

6130. මසුරු බැව්හි නො පිහිටි අවල වූ දන් දියට සව්භාවය සිතන වෙසතුරු කුමරහුගේ සිත අනුව මෙරගල මුදුන්මල් කොට ඇති පාටීවී තොමෝ කම්පිත වූ.

6131. දික් වූ කිහිලි ලොම් නිය වෙරලොම් ඇති මල හුන් දන් ඇති මූලි වගුළු කෙහෙ ඇති බමුණෝ දකුණත නහා මා අතින් කුමක් ඉල්වත් ද? (කුමර ඇසී).

6132. සිව්වර වඩන රජතුමනි, රුවනක් ඉල්වමහ. කවර රුවනෙක යත්: රියහිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් උතුම් ඇත් රුවන යුත මැනවී.

6133. බමුණෝ මා අතින් යමක් ඉල්වත් ද ගිලියෙන මද ඇති මනාදළ ඇති රාජවාහන වූ උතුම් ඇත්රජහු දෙමි. කම්පිත නො වෙමි.

- 6134. හස්තිකිකිකිකිකිකිකිකි රාජා වාගාධිමානසො,
බ්‍රාහ්මණානං අද දුතං සිච්චිනං රට්ඨවධිසිනො.
- 6135. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි මෙදිති සමකමපථ.
- 6136. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමහංසනං,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි බ්‍රිහතීස් නගරං තද.
- 6137. සමාකුලං පුරං ආසි සොයො ව චිපුලො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි සිච්චිනං රට්ඨවධිසිනො.
- 6138. අපේස්ථ වහනති සග්ගෙ කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි මෙදිති සමකමපථ.
- 6139. *අපේස්ථ වහනති සග්ගෙ කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි බ්‍රිහතීස් නගරං තද.
- 6140. අපේස්ථ වහනති සග්ගෙ කුමුලො හෙරවො මහා,
හස්තීනාගෙ පදිනගමහි සිච්චිනං රට්ඨවධිසිනො.
- 6141. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හස්තීර්භා අනිකට්ඨා රථිකා පතතිකාරකා.
- 6142. කෙවලො වාපි නිගමො සිවයො වාපි සමාගතා,
දිස්වා නාගං නීයමානං තෙ රඤ්ඤො පථිවෙද්දුං.
- 6143. විධමං දෙව තෙ රට්ඨං පුත්තො වෙසසනතරො තව,
කථං නො හස්තීනං දජ්ජා නාගං රට්ඨස්ස පුච්චිනං.
- 6144. කථං නො කුඤ්ඤරං දජ්ජා ඊසාදනතං උරුලුභවං,
බෙත්තඤ්ඤං සබ්බසුද්ධානං සබ්බසෙතං ගපුත්තමං.
- 6145. පණ්ඩුකමඛලසඤ්ජනතං පභිනතං සතකුමඤ්ඤං,
දනතීං සවාලච්චිතිං සෙතං කෙලාසසාදිසං.¹
- 6146. සසෙතච්චනතං සවුපථෙයාං² සාථබ්බණං³ සහස්ථිපං,
අග්ගයානං රාජවාහිං බ්‍රාහ්මණනං අද ධනං.⁴

1. සාදිතං - මජ්ඣං.
 2. සඋපාධෙයාං - මජ්ඣං. සුපථෙයාං - සා.
 3. සාධබ්බතං - මජ්ඣං.
 4. ගජං - මජ්ඣං.
 * ඉමා ගාරායො මරමමපොත්තෙ න දියානති.

6134. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු මහරජ ත්‍යාගයෙහි පිහිටි සිත් ඇති වූ ඇත් කඳින් බැසූ බමුණන්ට ඇත්රජු දන් දින.

6135. උතුම් ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව සැලිණ. එසඳු යම් බිහිසුණු බවක් වී ද එසඳු ලොමුදහගැන්ම වී.

6136. ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළඹිණ, එද යම් නියනකයෙක් වී ද එසඳු ලොමුදහගැන්ම වී.

6137. සිව්ඵල වඩන ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර අවුල් විය. මහත් සෝභයෙක් ද වී.

6138. ඇත්රජු දුන් කල්හි පොළොව කම්පා විය. එසඳු එහි මහත් වූ බිහිසුණු හඬක් පවතී.

6139. එසඳු ඇත්රජු දුන් කල්හි නුවර කැළඹිණ. ඉක්බිති එහි පැතිර උස් වූ බිහිසුණු මහ හඬක් පවතී.

6140. සිව්ඵල වඩන උතුම් ඇතු දන් දුන් කලා මහත් බිහිසුණු විශාල හඬක් ඒ නගරයෙහි පවතී.

6141. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෙළෙඳෝ ද, බමුණෝ ද ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සෙනභ ද—

6142. මුළු නියමගම් වැසි කෙළෙඹියෝ ද සිව්ඵල වැසියෝ ද එක්රැස් වූ ඇතු රැගෙන යනු දකැ (පිය) රජුට සැලකළාහ.

6143. දේවයන් වහන්ස, තොපගේ රට නසමින් තොපගේ සුත් වෙසතුරු රජ රටවැසියා පිදු අපගේ ශ්‍රේෂ්ඨ හස්තියා කෙසේ නම් දෙන්නේ ද?

6144. රියහිස් බදු දළ ඇති බර උසුලනු සමත් සියලු යුදයෙහි ජයගුම් දත් හැම අවයව සුදු වූ අපගේ උතුම් ඇතු කෙසේ නම් දෙන්නේ ද?

6145. රත්පලසින් වැසුණු මද වැහෙනු වූ සතුරන් මඩනා මනා දළ ඇති කෙකලාසකුට පර්වතයට බදු සුදුපැහැති වාමර සහිත,

6146. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත් වෙදුන් සහිත වූ ඇත් ගොව්වන් සහිත වූ රජු උසුලන අගු යාන වූ ධනය කැලිඟුරට බමුණන්ට (කවර හෙයින්) දුන්නේ ද?

6147. අත්තං පානඤ්ච යො දජ්ජා වසංසනාසනානි ව,
එතං බො දනපතිරූපං එතං බො බ්‍රාහ්මණාරහං.
6148. අයං තෙ වංසරාජා නො සිවීනං රට්ඨවඩ්ඨනං,
කථං වෙසස නතරො පුතො ගජං භාජෙති සඤ්ජය.
6149. සචෝ කං න කරිසසසි සිවීනං වචනං ඉමං,
මඤ්ඤං තං සහපුතොන සිවී හඤ්ඤෙ කරිසසරො.
6150. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිවීනං වචනා රාජපුතං අදුසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුතො හි මම ඔරසො.
6151. කාමං ජනපදෙ මාසි රට්ඨං වාපි විනසසතු,
නාහං සිවීනං වචනා රාජපුතං අදුසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා පුතො හි මම අනුජො.
6152. නවාහං තසස්² දුබ්බෙහය්‍යං අරියසීලවතො හි යො,
අසීලොකොපි මෙ අසස පාපඤ්ච පසචෙ බහුං;
කථං වෙසසනතරං පුතං සඤ්ඤන සාතයාමසෙ.
6153. මා නං දණ්ණඛන සඤ්ඤන න හි යො බ්‍රහ්මාරහො,
පබ්බාජෙහි ව නං රට්ඨා වචෙඤ්ඤ වසතු පබ්බතෙ.
6154. එසො චෙ සිවීනං ජඤ්ඤ ජන්දං න පනුදුමසෙ,
ඉමං සො වසතු රත්තං කාමෙ ව පරිභුඤ්ජතු.
6155. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනමපති,³
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්තු නං.
6156. උට්ඨෙහි කතො නරමානො ගන්තො වෙසසනතරං වද,
සිවියො දෙව තෙ කුඤ්ඤා නෙගමා ව සමාගතා.
6157. උග්ගා ව රාජපුතා ව චෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
හත්ථාරුහා අනිකට්ඨා රථිකා පත්තිකාරකා;
කෙචලො වාපි නිගමො සිවියො වාපි සමාගතා.
6158. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනමපති,
සමග්ගා සිවියො හුත්වා රට්ඨා පබ්බාජයන්ති නං.

1. සචෝ - මජ්ඣ.
2. තසස් - මජ්ඣ. ස්‍යා.
3. සුරියඤ්ඤමනෙ සති - ජෙසං.

6147. හෙතෙම ආභාරජාන ද වස්ත්‍ර ද යෙනසුන් ද දෙන්තේ යැ. තෙල දනට නිසි ය. තෙල බමුණන්ට යෝග්‍ය යැ.

6148. සක්ඛ්‍ය රජතුමනි, මේ වෙසතුරු පරපුරු විසින් අපට ආ රජෙක. කොපගේ වෙසතුරු පුත් කෙසේ නම් සිවිරට වඩන ඇතු දෙන්තේ ද?

6149. ඉදින් තෙපි සිවිරට වැසියන්ගේ මෙ බස නො කරන්නවු නම් සිවිරට වැසියෝ සුතු හා සමග තොප අත්පත් කරති සිතමිග.

6150. එකාන්තයෙන් ජනපදය නැති වේවා. රට ද වැනැස්සේවා. මම සිවිරට වැසියන්ගේ වචන හේතුවින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තෙරනෙමි. මාගේ ඖරසපුත්‍ර හෙයිනි.

6151. එකාන්තයෙන් ජනපදය මට නො වේවා. රට ද වැනැස්සේවා. මම සිවිරට වැසියන්ගේ බස් හෙයින් නිදෙස් රජපුතු සියරටින් නො තෙරනෙමි. හේ මා නිසා උපන් පුත් හෙයිනි.

6152. මම ඔහුට දෝභී නො වෙමි. යම් හෙයෙකින් හේ උතුම් සිල් ඇත්තේ ද එහෙයිනි. මට අපකීර්ති ද වෙයි. බොහෝ පව් ද රැස් වේ. කවර හෙයින් වෙසතුරු සුතු අවියෙකින් මරවමි දැ යි (සඳමහරජ කී.)

6153. ඔහු දඩින් ද සැතීන් ද නො නැසුව මැනැවි. හේ දහගෙට ද නො නිසි ය. ඔහු රටින් නොදුපුව මැනැවි. වඩක-ගිරියෙහි වෙසේවා යි (සිවිරට වැසියෝ කීහු.)

6154. ඉදින් මේ සිවිරට වැසියන්ගේ කැමැත්ත නම් ඒ කැමැත්ත නො දුරලමිග. හේ මේ රාත්‍රිය වෙසේවා. කාමසම්පත් ද අනුභව කෙරේවා.

6155. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි ඉරු උදවන කලා සිවිරට වැසියෝ සමගි වැ ඔහු රටින් පිට කෙරෙත්වා යි (රජ) කියැ.

6156. කාරියකරවන ඇමැතිය, වහා නැහෙව. වෙස්සන්තර වෙත ගොස් මෙසේ කියව: දේවයිනි, සිව්හු ද නියමගම් වැසි කෙළෙඹියෝ ද එක්රැස් වැ නොපට කිපුණාහ.

6157. ප්‍රසිද්ධ වූ මිනිස්සු ද රජදරුවෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බමුණෝ ද ඇත්තරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සෙතහ ද නියමගම්වැසි සියල්ලෝ ද සිව්හු ද එක්රැස් වූහ.

6158. මෙ රැය ඉක්මැ හිරු උදවන වෙලෙහි සිව්හු සමග වැ නොප රටින් නොරනි යනු යි.

362. ජාතකපාළි - මහානිපාතො.

- 6159. ස කතො තරමානොව සිවිරාජෙන පෙසිතො,
ආමුක්ඛභ්‍යාභරණො සුවඤ්ඤා වජ්ජනභුසිතො.
- 6160. සීයං නභාතො උදකෙසො ආමුක්ඛමණ්ඩුණ්ඩලො,
උපාගමී පුරං රමමිං වෙසුසනාරනිවෙසනං.
- 6161. තස්සද්දස කුමාරං සො රමමානං සකෙ¹ පුරෙ,
පරිකිණ්ණං අමච්චෙහි තිදසානංව වාසවං.
- 6162. සො තස් ගන්ඨා රමමානං² කතො වෙසුසනාරං බුච්චි,
දුක්ඛං නෙ වෙදසිසුසාමී මා මෙ කුජාඤ්ඤි රථෙසභ.
- 6163. වජ්ජිඤ්ඤා රොදමානො සො කතො රාජානමබුච්චි,
භතො මෙසි මහාරාජ සබ්බකාමරසාභරො;
දුක්ඛං නෙ වෙදසිසුසාමී තස් අසුසාසයනතු මං.
- 6164. සිවයො දෙව නෙ කුද්ධා නෙගමා ව සමාගතා,
උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා.
- 6165. භජාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පත්තකාරකා,
කෙචලො වාපි නීගමො සිවයො වාපි සමාගතා.
- 6166. අසමා රත්තා විවසනෙ සුරියසුඤ්ඤමනමනි,³
සමග්ගා සිවයො; භුඤ්ඤා රට්ඨා පබ්බාජයනනී තං.
- 6167. කීසමී මෙ සිවයො කුද්ධා නාභං පසුසාමී දුසකනං,⁴
තමමි කතො වියාචිකඛි කසමා පබ්බාජයනනී මං.
- 6168. උග්ගා ව රාජපුත්තා ව වෙසියානා ව බ්‍රාහ්මණා,
භජාරුභා අනීකට්ඨා රථීකා පත්තකාරකා;
නාගදනෙන ඛියනානී තසමා පබ්බාජයනනී තං.
- 6169. භද්දං වාඤ්ඤිමභං දජජං කිං මෙ බාහිරකං ධනං,
හිරඤ්ඤං වා සුවඤ්ඤං වා මුත්තා වෙච්චරියා මණි.
- 6170. දුක්ඛණං වාපභං බාහුං දීඤ්ඤා යාවකමාගතෙ,
දදෙය්‍යං න චිකමෙපය්‍යං දනෙ මෙ රමතී මනො.

- 1. සකං - මජ්ඣං.
- 2. තරමානො - මජ්ඣං.
- 3. සුරියසුඤ්ඤානෙ සනී - මජ්ඣං.
- 4. යො න පසුසාමී දුක්ඛං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

6159. සිව්වරු විසින් මෙහෙයන ලද ඒ කාරියකරවන ඇමැති වෙලෙව් වැ මැ පැළැඳි භස්තාභරණ ඇතියේ මොනොවට හන් පිළි ඇත්තේ සඳුනෙන් සැරසුණේ,

6160. හිසින් ස්නාන කෙළේ තෙත් කෙහෙ ඇති වැ පළන් මිණිකොඩොල් ඇති වැ වෙසතුරු නිවෙස් වූ රමා වූ පුරයට එළැඹියේ යැ.

6161. ඒ ඇමැති සිය නුවරැ තච්චියා දෙවියන් මැද ප්‍රිත වන සක්දෙව් රජු මෙන් ඇමැතියන් පිරිවැරු දුන් දනෙහි සිත් අළුවන වෙසතුරු කුමරු දිවි.

6162. ඒ කාරියකරවන ඇමැති එහි ගොස් ප්‍රිත වන වෙසතුරු කුමරුභට මෙසේ කී: රජකුමනි, තොප වහන්සේට දුක් භස්තක් දන්වන්නෙමි. මට නභමක් කිපෙව.

6163. ඒ ඇමැති රජකුමන් වැඳූ හඬමින් මෙසේ කී: මහරජ, තෙපි වනාහි කැමැති සියලු රස ගෙන දෙන මාගේ සමාමි වව. තොප වහන්සේට දුක් භස්තක් දන්වන්නෙමි. එහිලා මා සනසන්වා.

6164. දේවයන් වහන්ස, සිව්හු තොප වහන්සේට කිපියහ. නියමගම් වැස්සෝ ද ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද රැස්වූහ.

6165. ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබළ සෙනහ ද හුදෙක් නියමගම්වැස්සෝ ද සිව්හු ද. වූහ.

6166. මෙ රැ අවසන්හි හීරු උදවන සමයෙහි සිව්හු සමග වැ තොප වහන්සේ රචින් නෙරති යි (කී යැ.)

6167. සිව්හු කවර කරුණෙහි මට කිපියාහු ද? නපුරු කොට කරනලද්දක් මම නො දක්මි. කාරියකරවන ඇමැතිය, මට එය වියතර කොට කියව. කවර හෙයින් මා නෙරන් ද?

6168. ප්‍රකට පුද්ගලයෝ ද රාජපුත්‍රයෝ ද වෙළෙඳෝ ද බමුණෝ ද ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද පාබළ සෙනහ ද ඇතු දන් දීම හේතුයෙන් දෙස් පහළ කෙරෙති. එහෙයින් තොප වහන්සේ නෙරති.

6169. මම හදවන (පපුමස්) ද ඇස් ද දෙන්නෙමි. මාගේ බාහිර ධන දීම ගැන කියනු කිම? රන් හෝ අමුරන් හෝ මුතු මැණික් හෝ වෙරළමිණි හෝ දෙන්නෙමි.

6170. වෙන පැමිණි යාවකයන් දැකූ දකුණත හෝ දෙන්නෙමි. නො වරදවන්නෙමි. මා සිත දීමෙහි ඇලේ.

6171. කාමං මං සිවියො සබ්බං පබ්බාපෙත්තු හනන්තු වා,
නෙව දනා වීරමිසුසං කාමං ඡිදන්තු සත්තධා.
6172. එවං තං සිවියො ආහු නෙගමා ච සමාගතා,
කොනනිමාරාය තීරෙන ගිරිං ආරක්ඛරං පති;
යෙන පබ්බජිතා යතති තෙන ගවජතු සුබ්බතො.
6173. සොභං තෙන ගමිසුසාමී යෙන ගවජතති දුසකා,
රත්තඤ්චිං මෙ බමඵ යාව දනං දදමහං.
6174. ආමන්තයිත් රාජා නං මඤ්ඤිං සබ්බඛගසොභනං,
යං තෙ කිඤ්චි මයා දිතං ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච චිජ්ජති.
6175. තීරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වෙඵරියා බහු,
සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසී යඤ්ච තෙ පෙත්තිකං ධනං.
6176. තමබ්‍රවී රාජපුත්තී මඤ්ඤි සබ්බඛගසොභනා,
කුභිං දෙව නිදහෙය්‍යාමී¹ තමෙම අකතාහි පුළුඡිතො.
6177. සීලවනොතසු දජ්ජාසී² දනං මඤ්ඤි යථාරහං,
න හි දනා පරං අත්ථී පතිට්ඨා සබ්බපාණිනං.
6178. පුත්තෙසු මඤ්ඤි දය්‍යාසී³ සසුයා⁴ සසුරමහි ච,
යො ච තං හත්තා මඤ්ඤය්‍ය සත්තචිං තං උපට්ඨගෙ.
6179. නො වෙ තං හත්තා මඤ්ඤය්‍ය මයා විප්පවසෙන තෙ,
අඤ්ඤං හත්තාරං පරියෙස මා කිසිත් මයා විනා.
6180. අභං හි වනං ගවජාමී සොරං වාලමීගායුතං,
සංසයො ජීවිතං මඤ්ඤං එකකසුසී⁵ බ්‍රහ්මවනො.
6181. තමබ්‍රවී රාජපුත්තී මඤ්ඤි සබ්බඛගසොභනා,
අභුමෙම කථං තු හණ්ඨි පාපකං වත භාසසී.
6182. නෙස ධමෙමා මහාරාජ යං නිං ගවෙජය්‍ය එකකො,
අභමචී තෙන ගවජාමී යෙන ගවජසී බතතීය.
6183. මරණං වා තයා සඤ්ඤිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්ච ජීවෙ තයා විනා.

1. නිදහාමී - මජ්ඣ. සා. 2.
2. දජ්ජසී - මජ්ඣ. සා. 3.
3. දයෙසී - මජ්ඣ. සා. 4.
4. සසුරා - මජ්ඣ. 5.
5. එකකසුසී - මජ්ඣ.

6171. එකාන්තයෙන් සියලු සිව්හු මා රටින් නෙරත්වා. නොහොත් නසත්වා. (ඔහු) එකාන්තයෙන් (මා) සත්කඩක් කොටැ කපත්වා. එහෙත් දීමෙන් නො වළකින්නෙමි යි වෙසතුරු රජ කීය.

6172. සිව්හු ද රැස්වූ නියමගම වැසියෝ ද (නොපට) මෙසේ කීහ: කොත්තිමාරා නමැති ගංතෙරින් අරඤ්ජර නමැති පර්වතය බලා වරද කළ රජදරුවෝ යම මහෙකින් යෙද්ද ඒ මගින් මනා පැවැතුම් ඇති වෙසතුරු රජ යේවා යි ඇමති අනෙක් හස්තක් දකී.

6173. වරද කළ තැනැත්තෝ යම මහෙකින් යන්නාහු ද එ මගින් ඒ මම ද යන්නෙමි. මම දනයක් දෙමි. එක් දවසකට මට සමාව දෙව යි වෙසතුරු කී.

6174. වෙසතුරු රජ සියලු අභපසහින් හොබනා මද්දි දේවිය ඇමැති: මා තොපට දුන් ධනධාන්‍යයක් ඇද්ද

6175. අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ බොහෝ වූ මුතු හෝ වෙරළමිණි හෝ ඇද්ද පියාගෙන් (මවුපියන්ගෙන්) ගෙනෙන ලද යම ධනයක් ඇද්ද ඒ සියල්ල නිදන් කොටැ තබවයි කී.

6176. සියලු අභපසහින් හොබනා මද්දි නම් රජ දුව දේවයිනි, කවර නම් තැනෙකැ නිදන් කොට තබනෙමි ද? විචාරන ලද මට ඒ ස්ථානය කියවයි පැවැසූ ය.

6177. මද්දිදේවිනි, සිලවන්තයන් කෙරෙහි සුදුසු පරිදි දෙව. යව්සතුනට දනයට වැඩි උතුම් පිහිටෙක් නැත.

6178. මද්දිදේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි ද නැදිමයිලන් කෙරෙහි ද දයාමෙත්‍රී පතුරව. යමෙක් තොපගේ ස්වාමියා යැ යි අදහස් කෙරවූ නම් ඔහුට මැනවින් උපස්ථාන කරව.

6179. මාගේ වෙන් වීමෙන් පසු ඒ මා තොපගේ සැමියකු ලෙස නො සිතව. වෙන ස්වාමීපුරුෂයකු සොයා ගනුව. මාගේ වෙන් වීම හේතු කොටැගෙන කාශ නො වව.

6180. මම බිහිසුණු වල්ලුවන් ගැවැසුණු මහවනයට යමි. ඡිහවනයෙහි හුදෙකලාවැ වෙසෙන මාගේ ජීවිතය සැක සහිත ය.

6181. හැම අභපසහින් හොබනා මද්දිදේවි, අහෝ පෙඳ නො පැවැසූ වදනක් (අද) කියහි. එකාන්තයෙන් නසුරක්—අනක්ඛ්‍යක් (අද) කියහි යැ යි වෙසතුරු රජහට කීවා ය.

6182. මහරජ, යම හෙයෙකින් හුදෙකලා වැ තෙපි (වනයට) යන්නාහු නම් ඒ ධර්මය නො වෙයි. දේවයිනි, යම් තැනකට තෙපි යන්නාහු නම් මම ද එ තැනට යමි.

6183. කොප සමග මරණය හෝ තොපගෙන් වියෝ වැ ජිවත්වීම හෝ යන මේ දෙකින් කොපගෙන් වෙන් වැ ජිවත්-වීමට වඩා මරණය උතුම්.

6184. අකභි නිජාලයිජාන එකජාලයමාහිතං,
තස් මෙ මරණං සෙයොයා යකේඛි ජිවෙ තයා වීනා.
6185. යථා ආරඤ්ඤිකං නාගං දතභිං අනෙවති හජීතී,
ජෙසසනාං ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ව.
6186. එවං තං අනුගච්ඡාමි පුනෙන ආදය පච්ඡනො,
සුභරා තෙ හවිසසාමි න තෙ හෙසසාමි දුඛරා.
6187. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,¹
ආසිනෝ වනගුඛෙසම් න රජ්ජසස සරිසසසි.
6188. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනො වනගුඛෙසම් න රජ්ජසස සරිසසසි.
6189. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6190. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මඤ්ඤකෙ පියභාණිනො,
කීළනො අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසසි.
6191. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මාලධාරී අලඛිතෙ,
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6192. ඉමෙ කුමාරෙ පසසනො මාලධාරී අලඛිතෙ,
කීළනො අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසසි.
6193. යද දකඛිති නච්චනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,²
අසසමෙ රමණියමිති න රජ්ජසස සරිසසසි.
6194. යද දකඛිති නච්චනො කුමාරෙ මාලධාරීනො,
කීළනො අසසමෙ රමෙමි න රජ්ජසස සරිසසසි.
6195. යද දකඛිති මාතඛං කුඤ්ජරං සච්චිභායනං,
එකං අරඤ්ඤි විචරනාං න රජ්ජසස සරිසසසි.
6196. යද දකඛිති මාතඛං කුඤ්ජරං සච්චිභායනං,
සායං⁴ පාතො විචරනාං න රජ්ජසස සරිසසසි.

1. පියභාණිනෙ - මජ්ඣ. සන්.

2. ආසනෙ - මජ්ඣ.

3. මාලධාරීනෙ - මජ්ඣ. සන්, වී.

4. සාරං - මජ්ඣ.

6184. තොපගෙන් වෙන් වූ ජීවත්වීමට වඩා විතකයෙහි ගිනි දල්වා එක මැ ගිනි ජාලාවක් වූ කලැ එහි මාගේ මරණය උතුම්.

6185. යම්සේ ඇතිනි සම වියම ගිරි දුර්ගයන්හි හැසිරෙන අරනවැසි දළඟකු අනු වූ යේ ද.

6186. එසෙයින් දරුවන් රැගෙන තොප අනු වූ එම්. තොප විසින් සුවසේ පෝෂණය කළ හැකි තැනැත්තියක් වන්නෙමි. දුහර නො වන්නෙමි.

6187. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6188. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති මහවනයෙහි ක්‍රීඩා කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6189. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය වදන් ඇති රමණීය ආශ්‍රමයෙහි වෙසෙන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6190. මිහිරි බස් ඇති ප්‍රිය තෙපුල් ඇති සිත්කලු අසපුවෙහි සෙල්ලම්කරන මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6191. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6192. රමා අසපුවෙහි සෙල්ලම් කරන මල්මාලා දරන අලංකාර වූ මේ කුමරුන් දක්නේ රාජ්‍යය නොසිහිකරන්නෙහි.

6193. රමණීය අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6194. රමා වූ අසපුවෙහි මල්මාලා දරමින් නටන සෙල්ලම් කරන කුමරුන් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6195. හුදෙකලා වූ වනයෙහි හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛන නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6196. උදේ සවස හැසිරෙන සැටවස් පිරුණු මාතඛන නම් ඇතු යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලැ රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

- 6197. යද කණෙරුසඛසස සුඵසස පුරතො වජං,
කොඤ්ඤා කාහතී මාතමෙතා කුඤ්ඤරො සට්ඨිභායනො;
තසස තං නදතො සුඛවා න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6198. දුහතො වනචිකාසෙ¹ යද දකඛිසි කාමදං,²
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6199. මිගං දිසොන සායනභං පඤ්ඤාමාලිනමාගතං,³
කිමුට්ඨරිසෙ ච නච්චනො න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6200. යද සොසසසි⁴ නිගොසං සන්දාමානාය සිත්ථුයා,
ගීතං කිමුට්ඨරිසානඤ්ඤා න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6201. යද සොසසසි නිගොසං ගිරිභඤ්ඤාචාරිනො,
වසසමානසස දුකසස න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6202. යද සීහසස ව්‍යඤ්ඤාසස ධගඤ්ඤා ගවයසස ච,
වනෙ සොසසසි වාළානං න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6203. යද මොරිභි පරිකිණණං ඛරිභිනං⁵ මජ්ඣකාසිනං,
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6204. යද මොරිභි පරිකිණණං අණඛජං විත්‍ර පෙඤ්ඤානං,⁶
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6205. යද මොරිභි පරිකිණණං නීලභීටං සිඛෙඤ්ඤානං,
මොරං දකඛිසි නච්චනං න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6206. යද දකඛිසි හෙමනොන පුඤ්ඤෙ ධරණීරුහෙ,
සුරභිසමපවායනො න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6207. යද හෙමනඤ්ඤෙ මාසෙ හරිතං දකඛිසි මෙදිනිං,
ඉන්ද්‍රගොපකස්ඤ්ඤානං න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6208. යද දකඛිසි හෙමනොන පුඤ්ඤෙ ධරණීරුහෙ,
කුචජං බිඛ්චජාලඤ්ඤා පුඤ්ඤං ලොමපදාකං,⁷
සුරභිසමපවායනො න රජ්ජසස සරිසසසි.
- 6209. යද හෙමනඤ්ඤෙ මාසෙ වනං දකඛිසි පුඤ්ඤං,
භිපුඤ්ඤානී ච පදානී⁸ න රජ්ජසස සරිසසසි.

හිමවනවණණා.

1. විකාලෙ - මජ්ඣ.	5. පරිභිනං - මජ්ඣ. වරභිනං - සා.
2. කාමදෙ - මජ්ඣ.	6. පකභිනං - මජ්ඣ. - පෙඤ්ඤානං සිඛු.
3. පඤ්ඤාමාලිනී මාගතං. - මජ්ඣ. සා. 2.	7. ලොග්ගපදාකං - මජ්ඣ. සා.
4. පුසසසි - මජ්ඣ. සා.	8. බඩානී - මජ්ඣ.

6197. යම් කලෙක ඇතිනිදලෙහි ද ඇත්තලෙහි ද පෙරවුවා යන පිරුණු සැටවස් ඇති මාතඩා නම් දැනා කුණ්ඩනාද කරන්නේ ද නාද කරන ඔහුගේ ඒ නාදය අසා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6198. වනමාගයන් ගැවසුණු කැමැති සම්පත් දෙන දෙපසැ වනයෙහි වනගල—(එකාබද්ධ වූ මහවනය) යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6199. සවස් වෙලෙහි පැමිණි අදළ පහක් ඇති මුවා ද නටන කිඳුරන් ද දෑක රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6200. බැස යන නදියගේ සෝෂාව ද කිඳුරන්ගේ ගී හඬ ද යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6201. පර්වත ගුහාවල හැසිරෙන හඬන බකමුහුණන්ගේ නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6202. වනයෙහි (වෙසෙන) සිංහ, ව්‍යාඝ්‍ර, කගවෙහෙණ, ගවර යන සතුන්ගේ ද (සෙසු) වනමාගයන්ගේ ද නාදය යම් කලෙක අසන්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6203. පර්වත මුදුන්හි සිටින පිල්කළුන් ගැවැසුණු මොනරියන් පිරිවැරූ නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6204. සෙබඩුන් විසින් පිරිවැරූණු විසිතුරු පිල් ඇති බිඳුට්ටින් උපන් නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6205. සෙබඩුන් පිරිවරූ නිල්ගෙල ඇති හිසැ සිළු ඇති නටන මොනරා යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6206. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6207. හේමන්ත මාසයෙහි (මැදින් මසැ) රකිඳුගොව්වන් ගැවැසුණු නිල් පැහැ යුත් පොළොව යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6208. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු කෙළිදගස් හා රත්කරවුගස් ද ලොත්ගස් හා පියුම්ගස් ද යන මේ සුවද හමන ගස් යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

6209. හේමන්ත සෘතුවෙහි පිපුණු වනය ද වැටුණු තෙළුම් මල් ද යම් කලෙක දක්නෙහි ද එකලා රාජ්‍යය නො සිහිකරන්නෙහි.

හිමවත් වැනුම්.

- 6210. තෙසං ලාලප්පිතං සුච්චා පුත්තස්ස සුභිසාය ව,
කරුණං පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසසසිතී.
- 6211. සෙයොගා වීසං මෙ බාධිතං පපාතා පපතෙයාහං,
රජ්ජයා ඛජ්ජා මියොහං
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6212. අජ්ඣායකං දුතපතීං යාවයොගං අමච්ඡරිං,
පුජිතං පතීරාජෙහි කිත්තිමනාං යසසසිතං;
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6213. මාතාපෙතතිහරං ජනතුං කුලෙජෙට්ඨාපවාසිකං,
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6214. රඤ්ඤා හිතං දෙවහිතං ඤාතීනං සබ්බිනං හිතං,
හිතං සබ්බස්ස රට්ඨස්ස
කසමා වෙසසනාරං පුත්තං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6215. මධුනිච්ච පලාතානි අමොච පතීතා ජමා,
එච්චං හෙසසති තෙ රට්ඨං පබ්බාජෙහති අද්දසකං.
- 6216. හංසො නිකඛිණපතොච පලලසමිං අනුදකෙ,
අපච්චෙධා¹ අමචෙච්චි එකො රාජ වීතීයසි.
- 6217. තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ අකො තෙ මා උපච්චගා,
මා තං සිචීනං වචනා පබ්බාජෙසි අද්දසකං.
- 6218. ධම්මස්සාපචිතිං කුමමි සිචීනං විනයං ධජං,
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං පාණං පියතරොහි මෙ.
- 6219. යස්ස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරාව පුජචීතා,
යායනනමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමීස්සති.
- 6220. යස්ස පුඤ්ඤ ධජග්ගානි කණ්ණිකාරවනානිච්ච,
යායනනමනුයායනති ස්වාජෙජකොච ගමීස්සති.

1. අපච්චෙධා - මජ්ඣ. සං.

6210. පුතා යැ ලේලියැ යන ඔවුන්ගේ විලාප බස් අසා පිරි-
වර ඇති මදුරජ දු වූ චූසනීදේවී නොමෝ බැගැ ලෙස හැඩුය.

6211. නිවැරැදි වූ වෙස්සන්තර පුතු කවර හෙයින් රචින්
පිට කෙරෙත් ද? මා විසින් විය අනුභව කරන ලද්දේ නම්
හෝ ප්‍රපාතයෙන් පනින්නෙමි නම් හෝ ගෙලවැල ලා මැරෙත්-
නෙමි නම් හෝ එයට වඩා උතුම් ය.

6212. ත්‍රිවේදයෙහි ද නානාශිල්පයන්හි ද කෙළ පැමිණි
දනපති වූ ඉල්ලන්තට සුදුසු නො මසුරු උපරජුන් විසින් පුදන
ලද පතළ කීර්ති ඇති පිරිවර සේනා ඇති නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු
කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6213. මවුපියන් පෝෂණය කරන කුලදෙටුවන් පුදන නිවැ-
රැදි වෙසතුරු පුතු කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6214. රජුට හිතැති දෙවියනට හිතැති නෑයනට හිතැති
යහළුවනට හිතැති සියලු රටවැසියනට හිතැති නිවැරැදි වෙසතුරු
පුතු කවර හෙයින් රචින් පිට කෙරෙත් ද?

6215. (යම්හෙයෙකින්) නිවැරැදි වෙසතුරු පුතු රචින් පිටුවහල්
කෙරෙත් ද? (එකල) ඔබගේ රට මැස්සන් හැර දමා ගිය
මධුපටල (මීවද) මෙන් ද ගිලිහී බිමැ වැටුණු අඹ මෙන් ද
වන්නේ ය.

6216. මහරජ, දිය හිඳුණු විලෙක (මඩකඩිත්තෙකැ) පියා-
පත් හැලුණු භංසයකු මෙන් ඇමැතියන් විසින් හැර දැමූ තෙපි
හුදෙකලා යැ, පිඩින වන්නහු ය.

6217. මහරජ, තොපට එ කරුණ කියමි. ප්‍රයෝජනය නො-
හොත් අභිවෘද්ධිය (තොප) ඉක්මැ නො යේවා! සිව්වරට වැසියන්ගේ
බසට නිවැරැදි තැනැත්තා පිටුවහල් නො කරව.

6218. සොළුර, මම සිව්න්ගේ ධජයක් බඳු වෙසතුරු කුමරු
හික්මවමින් පිටුවාහල් කරමි. සිව්න්ගේ ප්‍රවේණිධර්මයට ගරු කරමි.
මපුතු වනාහි ප්‍රාණයට ද වඩා මට ප්‍රියතර ය.

6219. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍ර පිපුණු කිණිහිරිගස් මෙන් යන්-
නහු අනුව යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6220. පෙර යමකුගේ ධවජාග්‍රයෝ පිපුණු කිණිහිරි වනයක්
මෙන් යන්නහු අනු වැ යෙද්ද (ගියාහු ද) හේ අද වනාහි
හුදෙකලා වැ යන්නේ ය.

6221. යසස පුබ්බ අභිකානි කණිකාරාච පුපථිතා,
යායනාමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසති.
6222. යසස පුබ්බ අභිකානි කණිකාරවනානිච,
යායනාමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසති.
6223. ඉඤ්ඝොපකචණ්ණොහා ගජධාරා පණ්ඩුකමඛලා,
යායනාමනුයායතනී ස්වාජේජකොච ගමීසසති.
6224. යො පුබ්බ භජ්ජිනා යානි සිචිකාය රථෙන ච,
ස්වාජජ වෙසසනනරො රාජා කථං ගව්ජනි පනතිකො.
6225. කථං වනදනලීකකඛො නවවගිතපචබ්බොධනො,
බරාජිනං ඵරසුඤ්ඤා බාරිකාජඤ්ඤා භාහිති.¹
6226. කසමා නාහිහරියතනී කාසාවා අජිනානි චා²
පච්චිනාං බුහාරඤ්ඤං කසමා වීරං න බජ්ජතිරෙ.
6227. කථනනු වීරං ධාරෙනතී රාජපබ්බජිතා ජනා,
කථං කුසමයං වීරං මද්දී පරිදහෙසසති.³
6228. කාසියානි ච ධාරෙනතා බොමකොදුඛරානි ච,⁴
කුසවීරානී ධාරෙනති කථං මද්දී කරිසසති.
6229. වග්ගාහි පරියාසිජා සිචිකාය රථෙන ච
සා කථජ්ජ අනුචච්චිචි පථං ගව්ජනි පනතිකා.
6230. යසසා මුදුකලා හජා වරණා ච සුබ්බධිතා,
සා කථජ්ජ අනුචච්චිචි වනං ගව්ජනි භීරුකා.⁵
6231. යසසා මුදුකලා පාද වරණා ච⁶ සුබ්බධිතා,⁷
පාදුකාහි සුචණ්ණොහි පීඨමානාව ගව්ජනි;
සා කථජ්ජ අනුචච්චිචි පථං ගව්ජනි පනතිකා.

1. භාරිසි - මජ්ඣ, භාරිති - ස්‍යා.
2. ච - මජ්ඣ, ස්‍යා.
3. පරිදහිසසති - මජ්ඣ.
4. බොමකොචුඛරානී ච - මජ්ඣ.
5. පථං ගව්ජනි පනතිකා - මජ්ඣ, ස්‍යා.
6. වලනාව - ස්‍යා.
7. සුබ්බධිතා - මජ්ඣ, ඒ.

6221. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි ගස් මෙන් යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6222. පෙර යමකුගේ ඇතුන් ආදි කොට ඇති සෙනහ පිපුණු කිණිහිරි වනයක් මෙන් යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6223. යමකුගේ පෙර ඉඳුගොව්වන්ගේ පැහැයට බඳු “ගන්ධර” රටෙහි සාදන ලද රතුකම්බිලි පෙරවූ සෙනහ යන්තහු අනු වැ යෙද්ද හේ (ගියාටු ද) අද හුදෙකලා වැ යෙයි.

6224. යමෙක් පෙර ඇකුපිටින් ද දෝලාවෙන් ද රියෙන් ද ගියේ නම් ඒ වෙස්සන්තර රජ තෙමේ අද කෙසේ නම් පයින් යා ද?

6225. සඳුන් ගැල්වුණු ශරීර ඇති ගි නැටුමෙන් පුබුදුවන වෙසතුරු රජ තෙමේ අද අඳුන්දිවිසම ද පොරොව ද නවුස් පිරිකර කද ද කෙසේ නම් ගෙන යන්නේ ද?

6226. මහවනයට පිවිසෙනුවහට කාසාව වස්ත්‍ර හෝ අඳුන්දිවිසම හෝ කවර හෙයින් නො ගෙන යද්ද? කවර හෙයින් වැහැරි (වාකවීර) නො බදිද්ද?

6227. රජ වැ සිට පැවිදි වූවෝ කෙසේ නම් වැහැරියෙන් කළ සිවුරු දරන් ද? කුසතණයෙන් කළ වැහැරි මද්දිවි කෙසේ හදනී ද?

6228. කසිසළ ද ‘බොම’ රටෙහි ‘කොදුම්බර’ රටෙහි නිපන් සළ ද ධරා මද්දිවි කුසවැහැරි ධරනු කෙසේ නම් කරන්නී ද?

6229. හිදෙළයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද මෙනුවර සියාරා ඇවිද නිදෙස් සිරුරු ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමහ යා ද?

6230. යමකුගේ සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති හස්තපාදයෝ වෙන් ද, නිදෙස් සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6231. යමකට සුවසේ වැඩුණු මොළොක් අතුල්පතුල් ඇති අත්පා ඇද්ද, යම් ස්ත්‍රියක් රන් මිරිවැඩිසහලින් යුතු වැ මිරිකෙමින් මැ යා ද, ප්‍රශස්ත අවයව ඇති ඕ අද කෙසේ නම් පාගමනින් මහමහ යා ද?

6232. යාසසු ඉතී සහසසසස¹ පුරතො ගවජනී මාලිනී,
යා කථජජ අනුවචධිචී වනං ගවජනී ඵකිකා.

6233. යාසසු සිව්භය සුඤ්ඤාන මුහුං උත්තසනෙ පුරෙ,
යා කථජජ අනුවචධිචී වනං ගවජනී භීරුකා.

6234. යාසසු ඉන්ද්‍රසස ගොත්තසස උච්චකසස පවසසතො,
සුඤ්ඤාන නදතො භීතා වාරුඡීච පවෙධනී:
යා කථජජ අනුවචධිචී වනං ගවජනී භීරුකා.

6235. සකුඡී හතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6236. සකුඡීහතපුත්තාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

6237. සකුඡී හත පුත්තාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

6238. කුරරී² හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6239. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

6240. කුරරී හතජාපාව සුඤ්ඤං දිසවා කුලාවකං,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

6241. සා නුන වකඤ්ඤාවාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
චීරං දුකෙඛන කොයිසසං සුඤ්ඤං ආගමමමං පුරං.

6242. සා නුන වකඤ්ඤාවාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
කිසා පඡක්ඛු හවීසසාමී පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

6243. සා නුන වකඤ්ඤාවාකීච පලලසමී අනුදකෙ,
තෙන තෙන පධාවීසසං පියෙ පුත්තෙ අපසසනී.

1. ඉතීසහසසනං - මජ්ඣං.
2. කුරරී - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

6232. පැළැඳි මල්දම් ඇති යම් ස්ත්‍රියක් දහසක් ස්ත්‍රීන්ට පෙරටු වූ යා ද, ප්‍රශස්ත ශරීර ඇති ඕ අද කෙසේ නම් එකලා වූ වනයට යා ද?

6233. යම් ස්ත්‍රියක් පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා එකෙණෙහි තැකීගනී ද, අගරහිත සිරුරු ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6234. යම් ස්ත්‍රියක් නාද කරන කෞෂිකගොත්‍ර ඇති මහ-මුහුණුහුගේ හඬ අසා බිය වූ දේවතාවිෂ්ට යක්ෂදසියක මෙන් වෙඩුළා ද අනිත්දින ශරීර ඇති බියසුලු ඕ අද කෙසේ නම් වනයට යා ද?

6235. හිස් වූ කැදුල්ල දැකූ, දරුවන් නට ලිහිණියක මෙන් මම දරුවන්ගෙන් හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6236. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් (වෙසතුරු මදී) ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6237. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ කිරිල්ලක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6238. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් නැසුණු උකුසුදෙනක මෙන් මම හිස් වූ මෙ නිවෙසට අවුත් දිගුකලක් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6239. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ උකුසුදෙනක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6240. හිස් වූ කැදුල්ල දුටු, පැටවුන් මළ ලිහිණියක මෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තැන දිවැයන්නමු.

6241. දියසිඳි මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම දරුවන් නැති බැවින් හිස් වූ නිවෙසට අවුත් බොහෝ කලක් ඒකාන්තයෙන් දුකින් සිතිවිලිපර වන්නමු.

6242. දියසුන් මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් ඒ මම ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී කෘශ වූ පඬුවන් වන්නමු.

6243. දියසිඳුණු මධෙහි සක්වා ලිහිණියක මෙන් මම ඒකාන්තයෙන් ප්‍රියපුතුන් නො දක්නී ඒ ඒ තන්හි දිවැයන්නමු.

- 6244. එවං වෙ මෙ විලපනතියා රාජපුත්තං අදුසකං,
පබ්බාපෙසි චනං රට්ඨා මඤ්ඤ භෙසසාමී ටීවීතං,
- 6245. තස්සා ලාලඡීතං සුඤ්ඤා සබ්බා අනෙතපුරෙ බහු,¹
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං සිවිකඤ්ඤං සමාගතා..
- 6246. සාලාව සමපමථීතා මාලුතෙන පමඤ්ඤා,
සෙතභි පුත්තා ච දුරා ච වෙසසනනරතීවෙසනෙ.
- 6247. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං වෙසසනනරතීවෙසනෙ.
- 6248. හඤ්ඤා අනීකට්ඨා රථිකා පකකිකාරකා,
බාහා පගගස්ස පකකඤ්ඤං වෙසසනනරතීවෙසනෙ.
- 6249. තතො රතායා විචසනෙ සුරියස්සුගගමනං පතී,
අථ වෙසසනනරො රාජා දනං දනං උපාගමී.
- 6250. වඤ්ඤා වඤ්ඤාමානං සොණ්ඩානං දෙථ වාරුණිං.
භොජනං භොජනකීනං සමමා දෙථ² පචෙච්ඡථ.
- 6251. මා ච කඤ්ඤී වණ්ඤිකෙ භෙය්ඨිඤ්ඤං ඉධාගතෙ,
තපෙපථ අනතපානෙන ගච්ඡන්තා පටිපුජිතා.*
- 6252. තෙසු මහතා කීලනාච සමපතතභි වණ්ඤිකා,
නිකඛමනෙන මහාරාජෙ සිවීතං රට්ඨවඩ්ඪිනෙ.
- 6253. අචෙඡච්ඡං චත භො රුකඛං සබ්බකාමදදං දුමං,
යථා වෙසසනනරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනී අදුසකං.
- 6254. අචෙඡච්ඡං චත භො රුකඛං නානාඵලධරං දුමං,
යථා වෙසසනනරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනී අදුසකං.
- 6255. අචෙඡච්ඡං චත භො රුකඛං සබ්බකාමරසාහරං,
යථා වෙසසනනරං රට්ඨා පබ්බාපෙතනී අදුසකං.

1. අහු - මජ්ඣ. සං.

2. සමදෙව - මජ්ඣ. සං.

* අචෙඡච්ඡං වඤ්ඤා සමඤ්ඤා භෙරවො මහා
දනෙන නං නිහරණී සුත දනං අද කුචං
අයං භාරා මරමි පොඤ්ඤා දියානී.

6244. මෙසේ වැලැපෙන මට අනදර කොට නිදෙස් (වෙසතුරු) රජපුත්‍ර රටින් වනයට නෙරැපී යෑ, මම මදිවී හෙළනෙමි සිතමි.

6245. ඇගේ වැලැපීම අසා රැස් වූ අන්තඃපුරයෙහි බොහෝ සිව් කන්‍යාවෝ හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහු.

6246. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අඹුදරුවෝ ද පවතින් මඛනා ලදු වූ ඇලලගීය සල්වනයක් මෙන් ඇඳුවැටෙති.

6247. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අන්තඃපුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහ.

6248. වෙස්සන්තර මාලිගාවෙහි අසරුවෝ ද ඇතරුවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සෙනහ ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඬුහ.

6249. ඉක්බිති රාත්‍රිය අවසන්හි හිරු උදවන වෙලෙහි වෙසතුරු රජ දන් දෙන පිණිස පැමිණියේ යෑ.

6250. වස්ත්‍ර කැමැත්තනට වස්ත්‍ර ද රහසොඩුනට මත්පැන් ද බොජුන් කැමැතියනට බොජුන් ද මැනැවින් දෙවයි (සැටදහසක් ඇමැතියනට එහි) පැමිණෙව යි කී.

6251. මෙහි ආ කිසි යදියකු නො පෙළවු. ආහාරපානයෙන් පිණෙවු. මා විසින් පුදනලදු වෑ පෙරළා යෙත්වා!

6252. සිව්රට වර්ධනය කරන රජතුමන් නික්මෙන කල්හි ඔවුනතර වූ යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් බිම ඇඳුවැටෙති.

6253. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැපී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් නොයෙක් පල දරන රුකක් සිඳැලූහ.

6254. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැපී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් හැම කැමැතිදෑ දෙන රුකක් සිඳැලූහ.

6255. හවත්නි, නිදෙස් වෙසතුරු රජ යමිසේ රටින් නෙරැපී-යන් ද ඔහු එකත්තෙන් සියලු කැමැති රස එළවන රුකක් සිඳැලූහ.

6256. යෙ වුද්ධා යෙ ව දභරා යෙ ව මජ්ඣමපොරිසා,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා;
 නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6257. අතීයකඛා වසසවරා ඉක්ඛාගාරඤ්ඤා රාජීනො,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා;
 නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6258. ටීයොපි තඤ්ඤා පකකඤ්ඤා යා තමිනි නගරෙ අහු,
 නිකඛමනොන මහාරාජෙ සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
6259. යෙ බ්‍රාහ්මණා යෙ ව සමණා අදෙඤ්ඤවාපි වණ්ඤකා,
 බාහා පග්ගඤ්ඤා පකකඤ්ඤා අධමමො කීර හො ඉතී.
6260. යථා වෙසසනතරො රාජා යජමානො සකෙ පුරෙ,
 සිවීනං වචනකොන සමහා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6261. සත්ත භතීසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
 සුවණ්ණකවෙජ මානචෙතො හෙමකපපනවාසසෙ.
6262. ආරුළො ගාමණියෙහි තොමරඛකුසපාණිහි,
 එස වෙසසනතරො රාජා සමහා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6263. සත්ත අසසිසනෙ දඤ්ඤා සබ්බාලඛකාරභුසිනෙ,
 ආජානියෙ ව ජාතියා සිසුවෙ සීසවාහනො.
6264. ආරුළො ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,
 එස වෙසසනතරො රාජා සමහා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6265. සත්ත රථසනෙ දඤ්ඤා සත්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
 දීපෙ අපොපි වෙය්‍යඤ්ඤා සබ්බාලඛකාරභුසිනො.
6266. ආරුළො ගාමණියෙහි වාපහකොනි වමිහි,
 එස වෙසසනතරො රාජා සමහා රට්ඨා නිරජ්ජති.
6267. සත්ත ඉක්ඛිසනෙ දඤ්ඤා එකමෙකා රථෙ ධීනා,
 සත්තඤ්ඤා නිකඛරජ්ජහි සුවණ්ණකොන අලඛකතා.
6268. පිතාලඛකාරා පිතවසනා පිතාහරණභුසිනා,
 ආලාරපඤ්ඤා¹ හසුලා සුසඤ්ඤා තනුමජ්ජකිමා;
 එස වෙසසනතරො රාජා සමහා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1. ආලාරපඤ්ඤා - මජ්ඣ.

6256. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්මෙන කලා බාල වූ ද වෘද්ධ වූ ද මධ්‍යම වූ ද යම් පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද (එ හැම දෙන) හිසැ අත් බැඳගෙන හැඳුහ.

6257. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්මැ යන කලා භූතවිද්‍යා-ධරයෝ ද බීජොද්ධරණ කළ අන්තඃපුර පාලකයෝ ද ඇතොටුරෝ ද රජවරු ද හිසැ අත් බැඳගෙන හැඳුහ.

6258. සිව්ඵල වඩන මහරජ නික්මැයන කලා එනුවර යම් ස්ත්‍රීහු වූහු නම් ඔහු ද එහි හැඳුහ.

6259. බමුණු යැ මහණ යැ තවද ගුණකීයන යදියෝ යැ යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද එ හැමදෙන හවන්ති, අධර්මයෙකැ යි හිසැ අත් බැඳගෙන හැඳුහ.

6260. වෙසතුරු රජ යම්සේ සිය නුවර දන් දෙනුයේ සිව්ඵල වැසියන්ගේ වදනින් සියරටින් නික්ම යා ද.

6261-62. සච්චරණින් සරසනලද රන්පොරොදු රන්කසුකම් කළ වස්ත්‍ර ඇති මහසිරුරැති, අධ්‍යට්ඨ අකුසු ගත් අත් ඇති ඇතරුවන් නැඟි ඇතුන් සත්සියක් දන් දී සිව්ඵල වැසියන්ගේ වචනයෙන් මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මැ යයි.

6263-64. දුනුහි ධරන අසරුවන් නැඟි සච්චරණින් සඳනලද ඵලලව් ගමන් ඇති සින්දුදේශයෙහි උපන් ආජානෙය (සොමියාගේ අදහස දන්නා) අසුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සිය රටින් නික්මැ යයි.

6265-66. දුනුහි එලකායුධ ගත් අත් ඇති රියසරුවන් නැඟි දිවිසමීන් හා ව්‍යාසුසමීන් වට කළ සියලු අලඬිකාරයෙන් සරහන ලද නහනලද ධීප ඇති සන්නද්ධ රථ පත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6267-68. රන්චරණින් සැදි, රන්පමුයෙන් (හවඩියෙන්) බඳනා ලද කසාවන් ලකර ඇති, කසාවන් වස්ත්‍ර ඇති, කසාවන් අචරණින් සරසන ලද විසල් ඇස් ගඩ ඇති, මඳසිනා පෙරදුරි කථා ඇති, මනා උකුළු ඇති, සිහිනිහ ඇති සත්සියක් ස්ත්‍රීන් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

- 6269. සක්ක ඔධත්‍රුසුතෙ දක්ඛා සබ්බා කංසුපධාරණා,¹
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6270. සක්කදුසීසතෙ දක්ඛා සක්කදුසසනානී ච
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති
- 6271. හස්සී අසෙස රථෙ දක්ඛා නාරියො ච අලඛිතතා,
එස වෙස්සනාතරො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6272. තදුසී යං භිංසනකං තදුසී ලොමභංසනං,
මහාදුතෙ පදිනමහි මෙදිනී සමකමපථ.
- 6273. තදුසී යං භිංසනකං තදුසී ලොමභංසනං,
යං පඤ්ඤලිකතො රාජා සමභා රට්ඨා නිරජ්ජති.
- 6274. අථෙඤ්ඤ චිත්තනී සඤ්ඤා තුමුලො හෙරවො මහා,
දුතෙන තං නිගරතනී පුන දුතං අද තුවං.
- 6275. තෙසු මහා කිලනානා ච සමපතනනී චණ්ඩකා,
නිකඛමනො මහාරාජෙ සීවිනං රට්ඨවඩසිනෙ.
- 6276. ආමනාසිඤ්ඤ රාජානං සඤ්ඤයං ධමමීනං චරං,
අචරුඤ්ඤ මං දෙව වඩනං² ගච්ඡාමි පබ්බතං.
- 6277. යෙ හි කෙවි මහාරාජ භුතා යෙ ච භවීසුරෙ,
අතීත්තා යෙව කාමෙහි ගච්ඡතනී යමසාධනං.
- 6278. සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ,
සීවිනං චචනඤ්ඤ සමභා රට්ඨා නිරජ්ජහං.
- 6279. අසං තං පතිසෙවීසුසං චනෙ වාළමිගාකිණෙණ,
බගගදීපිනියෙවිනෙ අහං පුඤ්ඤනී කරොමි;
තුමෙහ පඩකමහි සීදථ.
- 6280. අනුජානාහි මං අමම පබ්බජ්ජා මම රුවචති,
සොභං සකෙ අභිසසිං යජමානො සකෙ පුරෙ.
සීවිනං චචනඤ්ඤ සමභා රට්ඨා නිරජ්ජහං.
- 6281. අසං තං පතිසෙවීසුසං චනෙ වාළමිගාකිණෙණ,
බගගදීපිනියෙවිනෙ අහං පුඤ්ඤනී කරොමි;
තුමෙහ පඩකමහි සීදථ.

1. කුසුමධාරිතො - මජ්ඣං.
2. වඩන ගච්ඡාමි පබ්බතං - මජ්ඣං. ස. 30.

6269. එකෙකි දෙන රිදීමුවා කිරිදෝනා බඳුන් සහිත වැ දෙනුන් සත්සියක් දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6270. සත් සියයක් දසියන් ද සත් සියයක් දසයන් ද දන්දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්ම යයි.

6271. ඇතුන් ද අසුන් ද රිය ද සරසනලද ස්ත්රීන් ද දන් දී මෙ වෙසතුරු රජ සියරටින් නික්මෙයි.

6272. මහදන් දුන් කල්හි මහපොළොව කම්පා විය. එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකල ලොමුදහගැන්මෙක් විය.

6273. යම් කලෙකැ ඇඳිලි බැඳි රජ සියරටින් නික්මැ ගියේ ද එකලා බිහිසුණු බවෙක් විය. එකලා ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6274. ඉක්බිති “දන්දීම හේතුවින් තොප රටින් නෙරකි. ඒ තෙපි යළිද දන් දන්හු” යයි මහත් බිහිසුණු සෝඡයෙක් පවති.

6275. සිවින්ගේ රට වඩන වෙසතුරු රජ (සියරටින්) නික්මෙන කලා ඒ මහාජනකය අතුරෙහි ගුණකියා යදනා යදියෝ මත් වූවන් මෙන් ක්ලාන්ත වූවන් මෙන් ඇදවැටෙති.

6276. දහැමී රජුන් අතුරෙහි උතුම් වූ සඤ්ජය රජ ඇමැති: දේවයිනි තෙපි මා රටින් නෙරපියව. මම වඩාගිරියට යෙමි’යි.

6277. මහරජතුමනි, යම් කෙනෙක් (අතීතයෙහි) වූහු ද (අනාගතයෙහි) වන්නාහු ද (වර්තමානයෙහි වෙක් ද) ඔහු හැම දෙන කාමයෙන් තෘප්ත නො වූවාහු මැ මරණයට යෙති.

6278. ඒ මම සියනුවර. දන් දෙන්නෙමි තමාගේ නුවර වැසියන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන් ගේ බසින් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6279. කගවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඤ්ඤයෙහි (මධෙහි) ගැලෙව.

6280. මැණියෙනි, මට (පැවිදි) අනුදනුව, මට පැවිද්ද රිසි වෙයි. ඒ මම සියනුවර. දන් දෙන්නමි සියනුවරුන් පෙළිමි. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ වචන හේතුවින් සියරටින් නික්මෙන්නෙමි.

6281. කගවෙහෙණුන් දිවියන් විසින් සෙවුනාලද වල්මුවන් ගැවැසිගත් මහවෙනෙහි විඳියැයුතු ඒ දුක් විඳිනෙමි. මම පින් කෙරෙමි. තෙපි කාමපඤ්ඤයෙහි ගැලෙව.

- 6282. අනුජානාමී නං පුත්තං පබ්බජ්ජා තෙ සමීඤ්ඤු,
අයඤ්ඤි මඤ්ඤි කල්යාණී සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣමා;
අවජ්ජනං සහ පුනෙහි කිං අරඤ්ඤා කරිස්සති.
- 6283. නාහං අකාමා දුසිච්චි අරඤ්ඤං නෙතුමුඤ්ඤෙ,
සවෙ ඉච්ඡති අනෙච්ඤු සවෙ නිච්ඡති අච්ඡතු.
- 6284. තතො සුඤ්ඤං මහාරාජා යාවිතුං පට්ඨපජ්ජට්,
මා චන්දන සමාවාගෙ රජෙජඤ්ඤං අධාරයි.
- 6285. මා කාසියානි ධාරෙඤ්ඤා කුසවීරමධාරයි,
දුකෙඛා වාසො අරඤ්ඤසමීං මා හි තං ලකඛණෙ ගමී.
- 6286. තමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤි සබ්බඛගසොහනා,
නාහං තං සුඛමීච්ඡෙය්‍යං යං මෙ වෙසස්නහරං චිනා.
- 6287. තමබ්බවී මහාරාජා සිච්ඡනං රට්ඨවඩ්ඤ්ඤො,
ඉඛස මඤ්ඤි නිසාමෙහි චනෙ යෙ හොතති දුස්සහා.
- 6288. බහු කීටා පටංගා ච මකසා මබ්බමකඛිකා,
තෙපි තං තස්ඵ්ඵිංසෙය්‍යං තං තෙ දුක්ඛතරං සියා.
- 6289. අපගෙ පජ්ජ සන්තාපෙ නදීනුපනියෙවිනෙ,
සප්පා අජගරා නාම අචීසා තෙ මහබ්බලා.
- 6290. තෙ මනුසස්සං මීගං වාපි අපි මාසන්තමාගතං,
පරිකඛිපිත්වා හොගෙහි වසමානෙත්ති අත්තනො.
- 6291. අඤ්ඤෙපි කණ්ණපටිනො අච්ඡා නාම අසමේගා,
න තෙහි පුරිසො දීටෙඤ්ඤා රුක්ඛමාරුඤ්ඤා මුච්චති.
- 6292. සබ්බකල්පනතා සිඛහානි තිකඛග්ගානි පහාරිනො.
මහිසා විචරනෙත්ඤ්ඤා නදිං යොතුමුඤ්ඤං පති.
- 6293. දීඤ්ඤා මීගානං යුච්චානං ගවං සඤ්ඤිතං¹ චනෙ,
ධෙනුව චච්ඡරිඤ්ඤාච කථං මඤ්ඤි කරිස්සයි.
- 6294. දීඤ්ඤා සමපතිනෙ සොගෙ දුමමගෙහසු පලවඛනමම,
අඛෙත්තඤ්ඤාය තෙ මඤ්ඤි හවිත්තෙත්ත² මහබ්බසං.

1. සඤ්ඤරථ - මජ්ඣං.
2. හවිසානෙ - මජ්ඣං. හවිසානෙත - සා.

6282. පුත, පැවිදි අනුදනිමි. නොපගේ පැවිදි සමාද්ධ වේවා, වැළිත් මනා උකුළු ඇති සිහිනිඟ ඇති යහපත් වූ මේ මද්දි දේවී දරුවන් හා සමග මෙහි මැ සිටීවා, වෙනෙහි කුමක් කරන්නී ද?

6283. නො කැමැත්තෙන් දුසියක ද වනයට ගෙනයන්නට මම උත්සාහ නො කෙරෙමි. ඉදින් ඔ කැමැති වූ නම් මා අනුව ඒවා, ඉදින් නො කැමැති වූ නම් සිටීවා.

6284. ඉක්බිති (පිය) මහරජ (පුතුගේ කපා අසා) ලෙහෙලිය යදනට පිළිපන්නෙ යැ: රත්සඳුන් අලෙවි දුන් සිරුරෙහි රජස්දලි නො දරව.

6285. කසිසඵ ධරා කුසවැහැරි නො ධරව. වෙනෙහි වාසය දුකෙකි. සුන්දරලක්ෂණ ඇත්තිය, තෙපි නො යව.

6286. සියලු අහපසහින් හොබනා මද්දි රාජදුහිතා තොමෝ (මයිලණු) රජහට මෙසේ කීවු: “වෙසතුරු රජුගෙන් වෙන් වැ මට යම් සුවයෙක් ලැබේ නම් මම ඒ සුව නො කැමැත්තමු.

6287. සිවිත්ගේ රට වඩනා මහරජ ඇයට මෙසේ කී: එමබා මද්දි දේවීනි, වනයෙහි නො ඉවසියැහැකි යම්බඳු දු:බයෝ වෙන් ද ඒ දුක් අසව.

6288. එහි කුඩා ප්‍රාණිහු යැ පළගැටියෝ යැ මදුරුවෝ යැ මීමැස්සෝ යැ යන මොහු බොහෝ වෙති. ඔහු ද එහි දී නොපට හිංසා කරන්නාහු යැ. එය නොපට අතිශයින් දුක් වන්නෙ යැ.

6289. ගං ඉවුරු ඇසුරු කළා වූ දුටුවන් තවන අනෙක් සත්ව කෙනකුත් බලව. විෂ නැති පිඹුරු නමැති සර්ප කෙනෙක් ඇති. ඔහු මහත් බල ඇත්තාහ.

6290. ඔහු තමා සමීපයට ආ මිනිසකු හෝ මුවකු හෝ දරණවැළින් වෙළා තමා වසයට ගනිති.

6291. හිසෙහි කළු වූ අවුල්ලොම් සළා ඇති වලස් නම් අන්‍ය වූ ද දුක් එළවන සිවුසා කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් විසින් දක්නාලද පුරුෂයා ගසට නැඟ නො මීදෙයි.

6292. මෙහි “සෝකුමබර” ගංතෙර කියුණු අග ඇති අං ගටමින් පහර දෙන කුළුමිවෝ හැසිරෙති.

6293. වනයෙහි හැසිරෙන මුවරළ ගවරළ දකැ වස්සා කෙරෙහි ලොල් වූ දෙනක මෙන් (දරුවන් නො දක්නා) මද්දි කුමක් කරන්නී ද?

6294. මද්දිදේවීනි, රුක්මතැ පනන වීරූප වූ වදුරන් දකැ වනමහ නො දන්නා නොපට මහත් භය වන්නෙ යැ.

6295. යා නිං සිවාය සුන්ධාන මුහුං උත්තසසෙ පුරෙ,
 යා නිං වංඤං අනුප්පභො කපං මඤ්ඤි කර්සසසි.
6296. ධීතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ සන්තිසිත්තෙත්ඤ්ඤි පකඤ්ඤි,
 සනතෙව බුහාරඤ්ඤං තත්ඤ්ඤි කිං ගතත්ඤ්ඤි වජ්ඤි.
6297. නමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤි සබ්බධගසොභනා,
 යානි එතානි අකඛාසි වතෙ පටිභයානි මෙ;
 සබ්බානි අභිසමෙභාසසං ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6298. කායං කුසං පොටකිලං උසිරං මුඤ්ඤිබ්බඤ්ඤි.
 උරසා පනුදගෙසසාමී නාසසං ගෙසසාමී දුන්ධයා.
6299. බහුභි වත වරියාභි කුමාරී වින්දනෙ පනිං,
 උදරස්සුපරොධෙන ගොහනුඤ්ඤිඤ්ඤි ව.
6300. අඤ්ඤි පරිවරියාය උදකුමමුඤ්ඤිත්තෙ ව,
 වෙධබ්බං¹ කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6301. අපිසසා හොති අප්පභො උච්ඡ්ඤ්ඤි භුඤ්ඤිත්තං,
 යො නං හතෙත්ඤ්ඤි ගභෙත්තාන අකාමං පරිකඤ්ඤිත්ති;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6302. තෙසගගහණමුඤ්ඤිකපා භුමා ව පරිසුමහනා,
 දන්ධා ව නො පකකමති බහුං දුක්ඛං අනප්පකං;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6303. සුක්කච්ඡවී වෙධවෙරා දන්ධා සුභගමානිනො,
 අකාමං පරිකඤ්ඤිත්ති උදකුමඤ්ඤිව වායසා;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6304. අපි ඤාතිකුලෙ ධීතෙ කංසපජ්ජාතනෙ වසං,
 නෙවාතිවාකාං² න ලභෙ භාතුභි සබ්බිකානි³ ව;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.
6305. නග්ගා නදී අනුදකා නග්ගා රට්ඨං අරාජිකං,
 ඉත්ථි විධවා නග්ගා යසසාපි දස භාතරො;
 වෙධබ්බං කටුකං ලොකෙ ගච්ඡෙඤ්ඤිව රටෙසභ.

1. සන්තිසිත්තෙත්ඤ්ඤි - මජ්ඣං.
 2. වෙධබ්බං - මජ්ඣං.
 3. වාභිවාකාං න ලභෙත්ඤ්ඤි - මජ්ඣං.
 4. සබ්බිකානි ව - මජ්ඣං.

6295. යම් බඳු තෙපි පෙර සිවල්දෙනකගේ හඬ අසා පුතපුතා තැනී ගනුව, ඒ තෙපි වඩනගිරියට පැමිණියහු කුමක් කරන්නවු ද?

6296. මධ්‍යාහ්න වේලෙහි පක්ෂීන් නිහඬ වූ සිටි කල්හි මහවනය නාද කරන්නාක් වැන්න. එහි කුමට යනු කැමැත්තවු ද?

6297. සර්වාඛය ශෝභන වූ මදී රාජපුත්‍රී එ රජඟට මෙසේ කිවු: වනයෙහි යම් ප්‍රතිභය කෙනකුන් මට කියෙහි ද, එ හැම ඉවසන්නවු. උතුමාණෙනි, යන්නවු මැ යි.

6298. කාශතෘණ යැ කුශතෘණ යැ පොටකිල තෘණ යැ සැවැන්න යැ මාදු තෘණ යැ බබුස් තෘණ යැ යන මේ (ඉදිරියෙහි සිට) උරයෙන් දෙපසට කොට බැහැර කරන්නවු. මොහු (වෙසතුරු රජු) විසින් දුකසේ ගෙනයන්නක් නො වන්නවු.

6299-6300. කුමාරී නොමෝ බොහෝ වූ වුතවයභායෙන් ස්වාමියකු ලබාගනී: (රූ සපුව වඩනු පිණිස) උපවාසයෙන් ද ගවහනුයෙන් උකුළුතලය නැළීමෙන් ද (උදරය) වෙළීමෙන් ද ගිනිපිදීමෙන් ද දියෙහි කිමිදීමෙන් ද යන මෙයිනි. ලොවැ වැන්දඹු බව අමිහිරි යැ, (එහෙයින් හිමියා සමග) යන්නවු මැ යි.

6301. යම් නිවජාතිකයෙක් ඒ වැන්දඹුව නො කැමැත්තෙන් අත ගෙන අදනේ වේ ද, හේ (පළමු) ඇයගේ ඉඳුල් බුදිනට පවා නො ලබනුයේ වෙයි.

6302. (පරපුරුෂයා අසාමික ස්ත්‍රිය) එසවීමෙන් බිමැ හෙළා පයින් කෙස් මැඩ අවමන් කරයි. අනල්ප වූ බොහෝ දුක් දී ද ඉවත් වූ නො යයි. මහරජුනි, ලොවැ වැන්දඹු බව කටුක යැ එහෙයින් එකත්තෙන් යන්නවු.

6303. (නහන සුණුයෙන් නැඟ) සුදුසිව් ඇති (එයින්) සුන්දර-යම්හැයි කළ මාන ඇති විධවාර්ථිකයෝ (වැන්දඹුව පනන්නෝ) අල්පමාත්‍ර ධනයක් දී කවුඩුවෝ මහවුහුණකු අදනා මෙන් නො කැමැත්තෙන් ඇදගනිති. මහරජුනි, ලොවැ විධවා භාවය කටුක යැ එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6304. රන්කැලුමින් බබළන ආඨාස වූ නැකුලෙහි වසන්නි නමුදු සොහොයුරන් යෙහෙළියන් කෙරෙන් නින්දාබස් නො ලබන්නි නො වෙමි. මහරජුනි, ලොවැ විධවාභාවය කටුක යැ, එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6305. දිය නැති ගහ නග්න යැ; රජ නැති රට නග්න යැ; යම් ස්ත්‍රියකට දසබෑ කෙනෙක් ඇත්තාහු නමුදු වැන්දඹු ස්ත්‍රී ද නග්න යැ. මහරජුනි, ලොවැ පතිගුණාභාවය කටුක යැ, එහෙයින් යන්නවු මැ යැ.

6306. ධජො රථසස පඤ්ඤාණං චූමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො,
රාජා රථධීසස පඤ්ඤාණං භතො පඤ්ඤාණමිත්ථියා;
වෙධධම්මං කට්ඨකං ලොකෙ ගව්ජඤ්ඤාච රථෙසභ.
6307. යා දළිඤ්ඤී දළිද්දසස අධිභා අධිභීසස කිත්තිමා,¹
තං වෙ දෙවා පසංසනති දුක්ඛාරං හි කරොති සා.
6308. සාමිකං අනුබන්ධිසසං සද කාසායවාසිනී,
පථවාපි අභෙජ්ජනතො² නිවෙජ් වෙසසනාරං චිනා;
වෙධධම්මං කට්ඨකං ලොකෙ³ ගව්ජඤ්ඤාච රථෙසභ.
6309. අපි සාගරපරියන්තං බහුච්ඡකධරං මහිං,
නානාරතනපරිසුරං නිවෙජ් වෙසසනාරං චිනා.
6310. කථනනු තාසං හදයං සුඛරා වත ඉත්ථියො,
යා සාමිකෙ දුක්ඛිතමහි සුඛමිච්ඡන්ති අත්තනො.
6311. නිකම්මනො මහාරාජෙ සිථිනං රථධ්වධසිනො,
තමභං අනුබන්ධිසසං සබ්බකාමදදෙ හි මම.
6312. තමබ්බවී මහාරාජා මද්දිං සබ්බඛායොභනං,
ඉමෙ තෙ දහරා පුත්තා ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො;
භික්ඛිපා ලකඛණො ගව්ජ මයං තෙ පොසියාමසෙ.
6313. තමබ්බවී රාජපුත්තී මද්දිං සබ්බඛායොභනා,
පියා මෙ පුත්තකා දෙව ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො;
තඤ්ඤං තස්මි රමෙසසතන් අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං.
6314. තමබ්බවී මහාරාජා සිථිනං රථධ්වධසිනො,
සාලීනං ඔදනං භුජා සුචිං මංසුපසෙවනං;
රුක්ඛඵලානී භුඤ්ජනතා කථං කාභනති දරකා.
6315. භුජා සතඵලෙ කංසෙ සොචණ්ණො සතරාජිකෙ,
රුක්ඛපඤ්ඤෙසු භුඤ්ජනතා කථං කාභනති දරකා.
6316. කාසියානී ච ධාරෙඤා බොමකොදුබ්බරානී ච,⁴
කුසවීරානී ධාරෙන්නා කථං කාභනති දරකා.

1. කිත්තිමං - මජ්ඣ.

2. අභෙජ්ජනතා - මජ්ඣ.

3. වෙධධම්මා කට්ඨකීථියා - මජ්ඣ. සා.

4. කොටුබරානී ච - මජ්ඣ.

6306. ධවජය රථයට සලකුණ යැ, ධූමය හින්නට සලකුණ යැ, රජ රටට සලකුණ යැ, ස්වාමියා ස්ත්‍රියට සලකුණ යි. මහරජුනි, වෙධව්‍යය ලොවැ කටුක යැ, එහෙයින් යන්නමු මැ යැ.

6307. යම් කීර්තිමත් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු හිමිහට දිළිඳු වැ පොහොසත් හිමිහට පොහොසත් වැ කල් ගෙවා ද දෙවියෝ එකත්තෙන් ඇය පසසති. යම් හෙයෙකින් ඕ දුෂ්කරයක් කෙරේ ද එහෙයිනි.

6308. හැම කල්හි කසාවත් ධරමින් හිමියා පසුපස්හි යන්නමු. නො බෙදූ පොළොවෙහි ඉසුරු බව ද වෙසතුරු රජ හැර නො රිසියමු. මහරජුනි ලෝකයෙහි වෙධව්‍යය කටුක යැ. එහෙයින් යන්නමු මැ යැ,

6309. බොහෝ සම්පත් ධරන නොයෙක් රුවනින් පිරිපුන් මහසසුරු හිමි කොට ඇති මහපොළොව පවා වෙසතුරු රජ හැර නො කැමැත්තමු.

6310. යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් හිමියා දුක්පත් කල්හි තමාට සුව කැමැති වෙත් නම් ඔවුන්ගේ හදවත කෙබඳු යැ, එවන් ස්ත්‍රීහු අතිශයින් ක්‍රූර වෙත් මැ යි.

6311. සිව්න්ගේ රට වඩන මහරජ නික්ම යන කල්හි මම ඔහු පසුපස්හි යන්නමු. හේ මට සියලු කැමැති සැපත් දෙනුයෙ මැ යි.

6312. සඳමහරජ සර්වාඛගඤෝහන වූ ඒ මද්දිවෙයට මෙසේ කී: කොපගේ මේ ජාලි යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දරු දෙදෙනා ලදරු යැ. ඔවුන් මෙහි බහාතබා යව. අපි ඔවුන් පුස්නමහ.

6313. සර්වාඛගඤෝහන වූ මද්දි රාජපුත්‍රී එ රජහට මෙසේ කිවු: දේවයිනි, මේ ජාලිය යැ කෘෂ්ණජිනා යැ යන දෙදරු සිහිත්තෝ මට ප්‍රියයෝ යි. ඔහු ඒ අරනෙහි දී ජීවගොකී (පහ නො වන ශෝක ඇති) අප සිත් අලවන්නාහ.

6314. සිවිරට වඩන සඳමහරජු ඇයට මෙසේ කී: රසමස- වුලෙන් යුතු පිරිසුදු ඇල්සහලේ බත් වළඳා පුරුදු දරුවෝ වන පලවැළ වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6315. සියක් පලමින් කළ සියක් හිරි ඇදී රත්තලියෙහි වළඳා පුරුදු දරුවෝ රුක්පත්හි වළඳනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6316. කසිසඵ කොමුපිළි කෝදුම්බරපිළි ධරා පුරුදු දරුවෝ කුසවැහැරී ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

- 6317. වය්‍යාහි පරියායිකා සිවිකාය රචෙන ච,
පනතිකා පරිධාවනතා කථං කාහනති දරකා.
- 6318. කුටාගාරෙ සයිකාන නිවානෙ චුසසීතගගලෙ,
සයනතා රුක්ඛමුලසමීං කථං කාහනති දරකා.
- 6319. පලලවෙයසු සයිකාන ගොනකෙ විනසසඤ්ඤෙ,
සයනතා තිණසඤ්ඤෙ කථං කාහනති දරකා.
- 6320. ගඤ්ඤකන විලිඞ්ඞිකා අගරුච්ඡුනෙන ච,
රජොජලොති ධාරෙනතා කථං කාහනති දරකා.
- 6321. වමරිමොරහකෙහි විජීතඛයා සුමධෙතා,
ද්වධා¹ ඩංසෙහි මකසෙහි කථං කාහනති දරකා.
- 6322. තමබ්බවී රාජපුත්ති මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
මා දෙව පරිදෙවෙසි මා ච කං විමනො අහු;
යථා මයං හවිසසාම තථා හෙසසනති දරකා.
- 6323. ඉදං වජාන පකකාමී මඤ්ඤී සබ්බඛයසොහනා,
සිවීමගෙහන අනෙවසි පුනෙහ ආදය ලකඛණා.
- 6324. තනො වෙසසනාරො රාජා දනං දකාන ඛක්ඛයො,
පිතු මාතු ච වජ්ඣකා කකා ච නං පදකඛිණං.
- 6325. වතුචාහිං රථං යුක්තං සීඝ්ඛාරුඤ්ඤ සඤ්ඤං,
ආදය පුක්කදරඤ්ඤ චඛිතං පායාසි පබ්බතං.
- 6326. තනො වෙසසනාරො රාජා යෙනාසි බහුකො ජනො,
ආමනත බො තං ගච්ඡාම අරොගා හොනතු ඤ්ඤතයො.
- 6327. ඉංස මඤ්ඤී නිසාමෙහි රමමරුපංච² දිසසති,
ආවාපො සිවිසෙට්ඨසස පෙතතිකං හවනං මම.
- 6328. තං බ්‍රාහ්මණා අනචගමුං තෙ තං අසෙස අයාවිසුං,
යාවිනො පටිපාදෙසි වතුක්තං වතුරො හයෙ.
- 6329. ඉඛන මඤ්ඤී නිසාමෙහි විතරුපංච දිසසති,
මීගා රොහිට්ඨවණණන දකඛිණසසා වහනති මං.

- 1. අග්ගල - මජ්ඣ. සා.
- 2. චුට්ඨා - මජ්ඣ. සා.
- 3. සිඛා - මජ්ඣ.
- 4. රමං පුරංච - මජ්ඣ.

6317. භිදෙළයෙන් ද සිව්කායෙන් ද රියෙන් ද සිසාරා ඇවිදූ පුරුදු දරුවෝ පාගමනින් ඔබමොබ දුවනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6318. කුළුගෙහි පියුදෙරගුළු ඇති නිවෙස්නෙහි නිදු පුරුදු දරුවෝ රුක්මුල්හි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6319. යහන්හි දික් ලොම් ඇති කළුකොපුපලස්හි චිසිකුරු ඇතිරියෙහි නිදු පුරුදු දරුවෝ තණ ඇතිරියෙහි නිදනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6320. අඟිල් සඳුන් සුවද සුණ්ඪයෙන් ඒලෙවුන් කොට පුරුදු දරුවෝ රජස්දූලි ධරනු කෙසේ කරන්නාහු ද?

6321. සුවසේ වැඩුණු සෙමෙරවලින් මොනරපිලින් පවත් සලනලද අභපසභ ඇති දරුවෝ මැසිමදුරුවන් වීසින් ධසිනලද්දහු කුමක් කරන්නාහු ද? (කෙසේ ඉවසන්නාහු ද?)

6322. සර්වාඛකශෝභන වූ මද්දී රජදු ඒ සදමභ රජභට මෙසේ කීවු: මභරජ නභමක් භධව. තෙපි නභමක් දෙදෙනස්ව, අපි යම්සේ වමෝ ද දරුවෝ ද එසේ වෙති.

6323. සකලාඛගයෙන් භොබනා. මද්දී දෙව් මෙතෙපුල් කියා පිටත් වූ ගියා. (යන්නී දු) සුන්දරලක්ෂණ ඇති මද්දී දෙදරුවන් ගෙන සිව්චරහු යායුතු මහින් ම ගියා (පහයින් බැස රියට නැගා)

6324. ඉක්බිති කැත්කල උපන් වෙසකුරු රජ (පෙර දින) දන් දී මවුපියන් වැඳූ පැදකුණු කොට,

6325. අසුන් සතර දෙනකුන් ඇති යොදනලද රියට යුහු වූ නැගී අඹුදරුවන් ගෙන වඛකගිරිය බලා පිටත් වූ ගියේ යැ.

6326. ඉක්බිති වෙසකුරු මභරජ යම් තැනෙක බොහෝ ජනයා රැස් වී ද (එහි රිය මෙහෙයා) නොප දන්වා යම්භ. අපගේ නැයෝ නිරොග වෙත්වයි කී.

6327. කොල, මද්දීදේවිය, බලව. සිව්චරහුගේ නිවාසය රමණීය වූ පෙනෙයි. ඒ මා පියපරපුරින් ආ භවන වෙයි.

6328. බමුණෝ සතර දෙනෙක් ඔහු ලුහුබැඳූ ගියෝ ඔහු අසුන් ඉල්වූහ. අයදනාලද වෙසකුරු රජ සතර දෙනාට අසුන් සතර දෙනා සපයා දින.

6329. එම්බා මද්දිය බලව. චිසිකුරු රූපයක් මෙන් පෙනෙයි, (දෙවපුත්හු) තිත්මුවවෙසින් අවුත් පුහුණු අසුන් මෙන් මා උසුලති.

390 ජාතකපාළි - මහානිපානො

- 6330. අපේක්ෂා පසුබිමට අග¹ සො තං රථමයාවථ, තසස තං යාවනොදසි නවස්සුපහනො මනො.
- 6331. තනුනා වෙසසනහනරා රාජා ඔනරාපෙචා² සකං ජනං, අසසාසධී අසසරථං බ්‍රාහ්මණසස ධනෙසිනො.
- 6332. ජං මඤ්ඤි කණ්ණාජිතං ගණ්ණ³ ලහුකා එසා කණ්ණිකා, අහං ජාලිං ගණ්ණිසසාමි ගරුකො භානිකො හි සො.
- 6333. රාජා කුමාරං ආදය රාජපුත්‍රි ව දුරිකං, සමෙමාදමානං පකකාමුං⁴ අඤ්ඤමඤ්ඤපියංවද.

දනකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

- 6334. යදි කෙච්චි මනුජා එනති අනුමග්ගෙ පච්චපපේ, මග්ගං තෙ පටිපුච්ඡාම කුභිං වඛාතපබ්බතො.
- 6335. තෙ තඤ්ඤ අමෙහ පසස්ඤා කරුණං පරිදෙචුට්ඨං, දුකඛං තෙ පටිච්චෙදෙනති දුරෙ වඛාතපබ්බතො.
- 6336. යදි පසසනති පවනෙ දුරකා එලිනෙ⁵ දුමෙ, තෙසං එලානං හෙතුභි උපරොදනති දුරකා.
- 6337. රොදනෙන දුරකෙ දිසවා උබ්බිග්ගා⁶ විපුලා දුමා, සයමෙචොනාමිඤ්ඤාන උපගච්ඡනති දුරකෙ.
- 6338. ඉදං අච්චරකං දිසවා අඛුනං ලොමභංසනං, සාධුකාරං පවනෙසි මඤ්ඤි සබ්බබලසොභනා.
- 6339. අච්චරං වත ලොකසමීං අඛුනං ලොමභංසනං, වෙසසනතරසස තෙජන සයමෙචොනනා දුමා.
- 6340. සධ්ධිපිංසු පථං යකඛා අනුකමපාය දුරකෙ, නිකඛනනදිවසෙනෙච වෙනරඨං උපාගමුං.
- 6341. තෙ ගනඤා දීසමඤ්ඤානං වෙනරඨමුපාගමුං, ඉඤ්ඤං චීතං ජනපදං බහුමංසසුරොදනං.

- 1. ආගා - මජ්ඣ. සා.
- 2. ඔනාරෙඤා - මජ්ඣ.
- 3. කණ්ණං - මජ්ඣ. සා.
- 4. පකකාමුං - මජ්ඣ.
- 5. එලිනෙ - මජ්ඣ.
- 6. උබ්බිදධා - මජ්ඣ.

6330. නැවැත මෙ මහ පස්වැනි බමුණෙක් ආයෙ යැ. හෙ ඔහුගෙන් රථය ඉල්වී. අයදනා ලද්දේ ඔහට එය දින. ඔබගේ සිත නො පසුබට වී.

6331. ඉක්බිති වෙසතුරු මහරජ අඤ්ඤාචන් බස්වා ධනය සොයන බමුණාට රථය දී අස්වැසී.

6332. මද්දිවිනි, තෙපි කෘෂ්ණාච්ඡා ගනුව. මේ ළදරිය නො බර යැ, මම ජාලිය කුමරු ගනිමි. ඒ මහදරු බර ඇතියෙ සී.

6333. රජ තෙම කුමරු ද රජදු දරිය ද ගෙන ඔටුනොවුන් ප්‍රිය තෙපුල් බණනුවෝ සතුටු වෙමින් ගියහ.

දනකාණ්ඩය නිමි.

6334. අනුමඟ ද පෙරමඟ ද ඉදින් කිසි මිනිස් කෙනෙක් එන්නාහු නම් වඩකගිරිය කොහි දැ සී ඔවුන් අතින් මහ පිළිවිසුමහ.

6335. ඒ මිනිස්සු එ මහ අප දැකූ ශෝකරාවයෙන් හැඹුහ. ඔහු වඩකගිරිය දුරැ සී දුක් දන්වති.

6336. ඉදින් දරුවෝ මහවෙනෙහි පලගත් රුක් දකිත් ද දරුවෝ දෙදෙන ඒ පල පිණිය වලපිති.

6337. වලජනා දරුවන් දැකූ කම්පිත වූ මියුරු පලයෙන් විපුල වූ රුක්හු තුමු මැ නැමී දරුවනට සමීප වෙති.

6338-6339. සර්වාඛගශෝභන වූ මද්දිවි නොවූවීරු ලොමුදහ ගන්වන මේ අසිරිය දැකූ වෙසතුරු රජුගේ තෙදින් රුක්හු තුමු මැ නතු වූහ. මේ වූ කලී ලොවහි අසුරව වූ ලොමුදහ ගන්වන අසිරියෙක් මැ සී කියා සාධුකාර පැවැත්වූ.

6340. දෙවියෝ දරුවන් කෙරෙහි කරුණාවෙන් මහ හැකුළෑහ. (ඔවුන්) නික්මුණු දවස්හි මැ සැරටට පැමිණියහ.

6341. ඔහු දික්මඟ ගොස් (ධාන්‍යාදීන්) සමෘද්ධ වූ (වස්ත්‍රා-හරණාදීන්) විපුල වූ බොහෝ වූ මස් රහ දිය ඇති දනවියෙන් යුතු වෙනරටට පැමිණියහ.

392 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6342. වෙනියා පරිකරිංසු දිසවා ලක්ඛණමාගතං,
සුබ්බමාලී වනයං අයාං පතතිකා පරිධාවති.
6343. වය්නාහි පරියායිකා සිව්කාය ව බතකියා,¹
සාජජ මඤ්ඤී අරඤ්ඤසමී පතතිකා පරිධාවති.
6344. තං දිසවා වෙනපාමොකඛා රොදමානා උපාගමුං,
කච්චිනනු දෙව කුසලං කච්චී දෙව අනාමයං;
කච්චී පිතා අරොගා තෙ සිව්නඤ්ඤි අනාමයං.
6345. කො තෙ බලං මහාරාජ කොනු තෙ රථමණ්ඤලං,
අනඤ්ඤකො අරථකො දීසමධානමාගතො;
කච්චී නාමීතෙහි² පකතො අනුපපතොසිමං දිසං.
6346. කුසලං වෙව මෙ සමමා අපො සමමා අනාමයං,
අපො පිතා අරොගො මෙ සිව්නඤ්ඤි අනාමයං.
6347. අහං හි කුඤ්ඤරං දපං ඊසාදනං උරුළභවං,
බෙතඤ්ඤං සබ්බසුඤ්ඤානං සබ්බසෙතං ගජ්ජනමං.
6348. පමඤ්ඤිමඛලසඤ්ඤානං පභිතං සහකුමඤ්ඤං,
දතනී සවාළච්ඡනී සෙතං තෙලාසසාදිසං.
6349. සසෙතච්ඡතං සඋපථෙය්‍යං³ සාථබ්බතං සහස්ථිපං,
අග්ගයානං රාජවාහීං බ්‍රාහ්මණානං අදසහං.⁴
6350. තසමී මෙ සිව්වයො කුඤ්ඤා පිතා ව උපහතො මනො,
අචරුඤ්ඤි⁵ මං රාජා වඛකං ගච්ඡාමී පබ්බතං;
ඔකාසං සමමා⁶ ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6351. සවාගතනොත මහාරාජ අපො තෙ අදුරාගතං,
ඉඤ්ඤරොසි අනුපපතො යං ඉධස්සී පථෙදයං,
6352. සාකං හිසං මධුං මංසං සුඤ්ඤං සාලීනමොදනං,
පරිභුඤ්ඤ රමාරාජ පාහුනො නොසි ආගතො.

1. රථෙතව - මජ්ඣ. සං.
2. කච්චා මීතෙහි - මජ්ඣ. සං. වී.
3. සඋපථෙය්‍යං - මජ්ඣ.
4. අද ගජං - මජ්ඣ.
5. අචරුඤ්ඤි - මජ්ඣ. වී.
6. සමම - මජ්ඣ.

6342. සැරට ස්ත්‍රීහු ස්ත්‍රීලක්ෂණයෙන් පරිපූර්ණ මද්‍රිදේවිය ආවා දැකූ පිරිවරාගත්හ. මෙ බියෝ ඉතා සියුමැලි යැ. එතෙකුදු වුව පාගමනින් යෙයි.

6343. මෙ බියෝ පෙර දවස් නිදෙළුවෙන් ද රත්සිව්ගෙන් ද ඇවිදූ මී මද්‍රි අද අරනෙහි පාගමනින් මැ යෙයි.

6344. සැරපහු ඒ වෙසතුරු රජහු දැකූ වලපමින් එළැඹියහ. දේවයිනි, කිම රොග නැද්ද? දුක් නැද්ද? කිම තොපගේ පිය මහරජ නිරොග වූයෙ ද? සිවිරටවැසියනට දුක් නැද්ද?

6345. මහරජුනි, තොපගේ සෙනඟ කො ද? තොපගේ රිය මඩුලු කො ද? කිම සතුරන් විසින් නෙරනාලද ද? අසුන් නැතියෙ මැ රිය නැතියෙ මැ මෙ රටට පැමිණියෙහි ද? යි.

6346. සබදිනි, මට රෝග නැත, තවද සබදිනි මට දුක් නැත, මාගේ පියමහරජ නිරොග වෙයි. සිවිරට වැසියනට ද දුක් නැත.

6347. යම්හෙයෙකින් මම රියහිස් බදු දළ ඇති, බර උසුලනු වූ සියලු යුද්ධයන්ට කෙත් හඳුනනු වූ සවිසුදු වූ හැම ඇතුනට උතුම් වූ ඇතු දන් දිනිම ද.

6348. රත්පලසින් වසනලද මදවැහෙන සතුරන් මධනා යහපත් දළ ඇති වල්විදුනා සහිත වූ කෙලාස පර්වතය මෙන් සුදු වූ.

6349. සේසත් සහිත වූ බුමුතුරුණු උඩුවියන් ජවනිකා සහිත වූ ඇත්වෙදුන් සහිත වූ ඇත්ගොවුවන් සහිත වූ රජහු උසුලනු වූ අග්‍රයාන වූ අපගේ හස්තියානාය (කලිතුරටවැසි) බමුණන්ට මම දිනිම ද.

6350. එකරුණෙහි ලා සිවිරටවැසියෝ මට කිපියහ. මා පියරජ ද ප්‍රතිස සිත් ඇත්තෙ මා නොරැසියයි. (එහෙයින්) වඩකගිරියට යෙමි. සබදිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දැන කියව.

6351. මහරජුනි, තොප ආයේ මැනැවැ. තවද තොපගේ ඊම නිදෙසි, මෙයට පැමිණියහු අපට ඉසුරු වව. තොප රිසියෙන යමක් මෙහි ඇත් නම් කියව, (ප්‍රතිපාදන කොට දෙමහ.)

6352. මහරජුනි, පැමිණි තෙපි අපට ආගන්තුක වව. පලා ද නෙළුල ද මී ද මස් ද පිරිසුදු හැල්බත් ද වළඳව.

394 ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6353. පවිඤ්ඤානං යං දිනං සබ්බස්ස අභියං කතං,
 අවරුඤ්ඤි මං රාජා වඩකං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
 ඔකාසං සම්මා ජානාථ වනෙ යත් වසාමසෙ.
6354. ඉධෙව තාව අවජස්සු චෙතරලොඨ රථෙසභ,
 යාව චෙතා ගම්ඤ්ජනති රඤ්ඤෙසු සන්තික යාවිතුං
 නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං සිචීනං රථංවඩස්නං.
6355. තං තං චෙතා පුරකඛ්ඤා¹ පතීතා ලඤ්ඤාපච්චයා,
 පරිවාරෙතාන² ගච්ඡන්ති එවං ජානාමි ඛනිකා.
6356. මා වො රුච්චිත්ථ ගමනං රඤ්ඤෙසු සන්තික යාවිතුං
 නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං රාජා තත්ථ න ඉස්සෙරො.
6357. අච්චුග්ගතාමි සිවයො බලො³ නොගමා ව ඔය,
 තෙ පධංසෙතුමිච්ඡන්ති රාජානං මම කාරණා.
6358. සචෙ එසා පච්ඤෙත්ථ රථංසම් රථංවඩස්න,
 ඉධෙව රජං කාරෙති චෙතෙති පරිවාරිතො.
6359. ඉඤ්ඤං චීතඤ්ඤිදං රථං ඉඤ්ඤා ජනපදෙ මහා,
 මතිං කරොමි ත්වං දෙව රජ්ජස්සමනුසාසිතුං.
6360. න මෙ ජජෙ මති අත්ථී රජ්ජස්සමනුසාසිතුං,
 පබ්බාජිතස්ස රථංසමා චෙතපුත්තා සුඤ්ඤාථ මෙ.
6361. අතුට්ඨා සිවයො අස්සු⁴ බලො⁴ නොගමා ව ඔය,
 පබ්බාජිතස්ස රථංසමා චෙතා රජෙභිසෙවස්සු.
6362. අසමමාදියමපි වො අස්ස අච්චනානං මම කාරණා,
 සිචීනං භණ්ඩනඤ්ඤාපි විග්ගහො මෙ න රුච්චති.
6363. අථස්ස භණ්ඩනං සොරං සමපහාරො අනප්පකො,
 එකස්ස කාරණා මඤ්ඤා භිංසෙය්‍යුං බ්‍රහ්මකෙ ජනෙ.⁵

1. පුරකඛ්ඤා - මජ්. සං.
 2. පරිවාරිතාන - මජ්. සං.
 3. ආසු - මජ්. සං.
 4. බලො - මජ්. සං. සා.
 5. බ්‍රහ්මකෙ ජනො - මජ්. සං. චී.

6353. හැමදෙනා විසින් පඬුරු කරනලද යමක් ඇද්ද තෙල හැම තොප විසින් දෙනලද මෑ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මෑ වේවා. පියමහරජ මා නෙරැපියයි. එහෙයින් වඩකගිටියට යෙමී. සබදිනි, (ඇපි) වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ ද එහි අපට නිසි පෙදෙසක් දනිවු.

6354. සැරජභූ සිව්ච්ච වඩන සඳමහරජහට තොප නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට සඳමහරජ සමීපයට යෙක් ද මහ රජුනි, උන් එන තෙක් මේ සැරට වාස කරව.

6355. සැරජභූ ලද පිහිට ඇතියාහු එකරුණින් තුටු වැ තොප පෙරට කොට පිරිවරා (ජයතුරා නුවරට මෑ) යෙති. ඝණ්ඨියයෙනි, මෙසේ දනුව.

6356. මහරජහට මා නිදෙස් බව දන්වන්නට ඔබ අයදනට රජ අබියසට යෑම තෙපි නහමක් රුස්වටු. එකරුණෙහි ලා රජ ද ඉසුරු නො වෙයි.

6357. සිව්භූ ද බලකාය ද නියමිගම්වැසි කෙලෙඹියො ද යන ඔහු ඉතා කිපියාහු මෑ යි. මා හේතුචින් රජ නෙරනට ද රිසි වෙති.

6358. රට වඩන මහරජුනි, ඉදින් එරට එපවත් වී නම් සැ රටවැසියන් විසින් පිරිවරනලදු වැ මෙහි මෑ රජය කරව.

6359. දේවයිනි, මෙරට ද හැම සැපතින් පිරුණෙ යෑ; සමාද්ධ යෑ විශාල යෑ. මේ රජයට අනුශාසනා කරන්නට තෙපි අදහස් කරව.

6360. රටින් නෙරනාලද මට රාජ්‍යානුශාසනා: රිස්සෙක් හෝ බුද්ධියක් හෝ නැති. වේතරටවැසියෙනි, මාගේ බස් අසව.

6361. රටින් නෙරනාලද වෙසතුරුහට වෙන රටවැසියෝ රාජ්‍යයෙහි අභිමෙක දුන්න යි සිව්භූ ද බලකාය ද නියමිගම් වැසියෝ ද යන යම් කෙනෙක් ඇද්ද. ඔහු (හැමදෙන) නො සතුටු වන්නාහ.

6362. මා නිසා තොපගේ නො සමගී බව ද නිරතුරු කොට වන්නෝ යෑ. (එකල්හි) සිව්නගේ කලහ ද විග්‍රහ ද මට නො රිසියෙයි.

6363. තවද කර්කශ කලහ ද (ඔවුනොවුන්ගේ) පහර දීවුදු නො මද වන්නෙ යෑ. එසේ කලෑ එකලා මා නිසා බොහෝ දෙනා නැසෙන්නේ යෑ.

6364. පටිගගහීතං යං දිනහං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
අවරුද්ධකී මං රාජා වඩ්ඤාං ගච්ඡාමී පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ වනො යඤ්ච වසාමසෙ.
6365. තඤ්ඤා තෙ මයමකඛාම යථාපි කුසලා තථා,
රාජීසී යඤ්ච සමමන්ති ආභුතග්ගී සමාහීතා.
6366. එස සෙලො මහාරාජ පබ්බතො ගඤ්චමාදනො,
යඤ්ච ත්වං සහ පුඤ්ඤෙහී සහ හරියාය වච්ඡසී.¹
6367. තං චෙතා අනුසාසිංසු අඤ්ඤානෙතො රුද්දමුඛා,
ඉතො ගච්ඡ මහාරාජ උජ්ජං² යෙනුත්තරාමුඛො.
6368. අථ දකඛිසි හදදනොන විපුලං³ නාම පබ්බතං,
නානාදුමගණාකිණ්ණං සීතච්ඡායං මනොරමං.⁴
6369. තමතිකකම්ම හදදනොන අථ දකඛිසි ආපකං,⁵
නදිං කෙතුමතිං නාම ගමහීරං ගිරිගඤ්ඤරං.
6370. පුටුලොමමච්ඡාකිණ්ණං සුපතීඤ්ච මහොදිකං,⁶
තඤ්ච නභාඤ්චා පිච්චා ව අසසාසෙඤ්චා ව පුත්තකෙ.
6371. අථ දකඛිසි හදදනොන නිග්ගොධං මධුච්ච්චලං,⁷
රම්මකෙ සීඛරෙ ජාතං සීතච්ඡායං මනොරමං.
6372. අථ දකඛිසි හදදනොන නාලිකං නාම පබ්බතං,
නානාදිපගණාකිණ්ණං සෙලං කිම්පුරිසායුතං.
6373. තස්ස උත්තරපුබ්බෙන මුවලිඤ්ඤා නාම සො සරො,
පුණ්ඤ්චරිකෙහී සඤ්ඤානො සෙතසොගතධියෙහී ව.
6374. සො වනං මෙසසඛිතාසං ධුච්චං හරිතසද්දලං,
සීහොවාමීසපෙකඛිච වනසණ්ඤං වීගාහය;
පුඤ්චරුකෙඛි සඤ්ඤානං ඵලරුකෙඛිහී වුභහං.

1. ගච්.සි - ඡෙසං.
2. උජ්ජං - අවමකථා.
3. චෙපුලං - මජ්ඣං. සභා.
4. රම්මං - මජ්ඣං.
5. ආපකං - මජ්ඣං. සභා.
6. මහොදිකං - මජ්ඣං. සභා.
7. මධුච්ච්චලං - මජ්ඣං.

6364. තොප විසින් පඬුරු කරනලද යමක් ඇද්ද, එහැම දෙනෙලද මැ මා විසිනුදු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. පියමහරජ මා රටින් නොරැසියයි, (එහෙයින්) වඛකගිරියට යෙමි. සබදිනි, වෙනෙහි යම් තැනෙකැ වසමෝ නම් එයට නිසි අවකාශයක් දනුව.

6365. පුදනලද ගිනි ඇති එකහසින් ඇති රාජර්ෂිහු යම් තැනෙකැ සන්භිදෙන් ද (වෙසෙක් ද) එයට යන මග දක්ෂ වනවරකයෝ යම්සේ කියද්ද එසෙයින් එකාන්තයෙන් තොපට ඇපි කියමහ.

6366. මහරජුනි, තෙපි දරුවන් සමග භායනීව සමග යම් තැනෙකැ වාස කරන්නවු නම් එයට නිසි තෙල පර්වතය ගනු-මාදන නම් වෙයි.

6367. කඳුළු පිරුණු නෙන් ඇති වලජනා මුහුණු ඇති සැරටවැසි රජහු (වෙසතුරුහට) අනුශාසනා කළහ; 'මහරජුනි, මෙ මහින් සෘජු වැ උතුරුදිග බලා යව' යි.

6368. තොපට යහපතක් මැ වේවා. ඉක්බිති නොයෙක් කරුණුයෙන් ගැවැසිගත් මනහර සිහිල් සෙවණ ඇති 'වීඝ්ල' නම් පර්වතය දක්නහු,

6369-70. ඒ ගල ඉක්ම වැළිදු පොතුලොම් මසුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති බොහෝ දිය ඇති ගැඹුරු වූ ගල්කුසින් බට කෙකුමනී නම් මහ භොයක් දක්නහු එහි නභා පැන් බී නමා දරුවන් අස්වසා,

6371. තොපට යහපතක් වේවා. ඉක්බිති රමණිය වූ කඳු මුදුන්හි හටගත් මනරම් වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මධුරඵල ඇති නුගරුකක් දක්නහු,

6372. ඉක්බිති නොයෙක් ලිහිණිගණයා විසින් ගැවැසිගත් කීඳුරන් ගහන වූ 'නාලික' නම් ශෛලපර්වතය දක්නහු,

6373. ඒ නාලික පර්වතයට ඊශාන තන්හි හෙළපියුමින් ද හෙල්මැලි කල්භාරයෙන් ද ගැවැසිගත් විලෙක් ඇත. හෙ මුවලින්ද නම් වෙයි.

6374. ඒ තෙපි නිල්වලාකුළක් බඳු වූ නිරතුරු පලාවන් නණබිම් ඇති මල්රුකින් ද පලරුකින් ද යන දෙකින් ගැවැසිගත් වනලැහැබට ගොදුරු කැමැති සිංහයක්හු මෙන් පිවීසෙව.

6375. තස් ඛිඤ්ඤසරා වග්ග නානාවණ්ණ ඛහු දීජා,
කුජනනමුපකුජනනී උතුසමසුජථිතෙ දුමෙ.

6376. ගණ්ඨා ගිරිවීදුග්ගානං නදීනං පහවානි ව,
සො දසකසි පොකඛරණිං කරසුජකකුධායුතං.¹

6377. පුටුලොමමවජාකිණ්ණං සුපතිත්ථං මහොදීකං,
සමඤ්චි වතුරසසඤ්චි සාධුං අපටටිගන්ධියං.

6378. තස්සා උක්ඛරපුටෙට්ඨන පණ්ණසාලං අමාපය,²
පණ්ණසාලං අමාපෙත්වා උක්ඛාවරියාය ඊහට.

වනසාවෙසනඛණ්ඩං නිට්ඨිතං.

6379. අහු වාසී කලිඛෙයසු ජුජතො නාම බ්‍රාහ්මණො,
තසසාසි දහරා හරියා නාමෙනාමිතතතාපනා.

6380. තා නං තස් ගතාවොට්ඨි නදීඋදකභාරිකා,⁴
ථියො නං පරිභාසිංසු සමාගන්ඨා කුතුහලා.

6381. අමීකො නුන තෙ මාතා අමීකො නුන තෙ පිතා
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6382. අභිනං⁵ වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6383. දුක්ඛරං⁶ වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6384. පාපකං වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

6385. අමනාපං වත තෙ ඤාතී මනනයිංසු රහොගතා,
යෙ තං ජිණ්ණසස පාදංසු එවං දහරියං සතිං.

1. කුජනන මුපකුජනනී - අට්ඨකරා.
2. බරසුජ - මජ්ඣ.
3. මමාපය - මජ්ඣ.
4. භාරියා - මජ්ඣ. වී.
5. අභිනං - මජ්ඣ. සා. වී.
6. දුක්ඛරං - මජ්ඣ. වී.

6375. එහි නොවිසිඳ පිඬු වැ පවත්නා හඬ ඇති මියුරු රැව ඇති නන් පැහැ නන් කුල ඇති බොහෝ සියොක්හු සාකුසමයෙහි පිරිවැස්සි හිඳ කුල්නවුන් අනුව කුල්නි,

6376-6377. ඒ තෙපි එහි ගොස් ගිරිකඳුරු ද නදීනට ප්‍රභවස්ථාන වූ ඌල්විටු (ඌල්දිය පෙදෙස්) ද කරඳ කුඹුකින් යුත් පොකුලොම මසුන් ගැවැසිගත් මනා තොට ඇති පිළිකුල් ගඳ නැති මීහිරි වූ බොහෝ දිය පිරුණු සම වැ සිටුවස් වූ පොකුණක් දක්නහු.

6378. ඒ පොකුණට ඉසාන තන්හි පන්සලක් මවන්තහු. පන්සලක් මවාගෙන වනවුල් වනපලයෙන් යැපෙමින් නො පමා වැ වාස කරව.

වනප්‍රවේශ කාණ්ඩය නිමි.

6379. කලිහුරට (දුන්නිට්ටබ් නම් ගම්) වැසි 'සුජක' නම් බමුණෙක් වී. ඔහට නමින් 'අමිත්තතාපනා' නම් තරුණ අඹුවක් වුව.

6380. එගමිහි ස්ත්‍රීහු දිය ගෙනනුව හොයට ගියාහු ඒ අමිත්තතාපනාට මෙසේ කීහු: ඒ ස්ත්‍රීහු කුහුල් ඇතියන් මෙන් පිරිවරාගෙන ඇයට පිරිහෙළා තෙපලූහ.

6381. මෙවන් තුරුණු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්හු ද තිගේ ඒ මව යැතිරියකැ යි හඹුමහ. තිගේ ඒ පියා සතුරෙකැ යි හඹුමහ.

6382. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්හු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහසිගත ව තිට අභිතයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6383. මෙවන් සොදුරු ළදරු බව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරාපීරණ මහල්ලාට දුන්හු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහසැ හිඳ තිට දුෂ්කරයක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6384. මෙවන් ළදරු විය ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ ජරපත් මහල්ලාට දුන්හු ද තිගේ ඒ නෑයෝ රහොගත වැ තිට පවකමක් මන්ත්‍රණ කළාහු වන.

6385. මෙවන් තුරුණුව ඇති කල්හි යම් කෙනෙක් කී මේ දිරාගිය මහල්ලාට දුන්හු ද තිගේ ඒ නෑයෝ එකලා වැ හිඳ තිට අමනාපයක් බැණගත්හු වන.

6386. අමනාපවාසං වසසි ජිණේණන පතීනා සහ,
යා කං වසසි ජිණේණසස මතනොන ජීවීතා වරං.
6387. න හි නුන තුඤ්ඤං කල්‍යාණි පිතා මාතා ච යොහනෙ,
අඤ්ඤං භතතාරං විද්දංසු යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු;
එවං දහරියං සතීං.
6388. දුග්ගිට්ඨං තෙ නවමීයං අකතං අඤ්ඤුතතකං,
යෙ තං ජිණේණසස පාදංසු එවං දහරියං සතීං.
6389. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුන බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ,
සා කං ලොකෙ අභිසපි සීලවනොත බහුසුසුතෙ;
යා කං වසසි ජිණේණසස එවං දහරියං සතීං.
6390. න දුකඛං අභිනා දට්ඨං න දුකඛං සතනියා භතං,
තඤ්ඤි දුකඛඤ්ඤි තිපපඤ්ඤි¹ යං පඤ්ඤස ජිණේණකං පතීං.
6391. නකී ඛිඩ්ධා නකී රතී ජිණේණන පතීනා සහ,
නකී අලලාපසලලාපො ජග්ගිතච්චි² න යොහති.
6392. යද ව දහරො දහරා මනිතයනති රහොගතා,
සබ්බසං සොකා නසසනතී³ යෙ කෙච්චි හදයනිසසිතා.
6393. දහරා කං රූපවතී පුරිසානං අභිපතීතා,
ගච්ච සුතී කුලෙ අච්ච කිං ජිණේණො රමයිසසති.
6394. න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්චාමි නදීං උදකභාරියා,
ථියො මං පරිභාසහති තයා ජිණේණන බ්‍රාහ්මණ.
6395. මා මෙ කිං අකරා කම්මං මා මෙ උදකමාහරි,
අභං උදකමාහිසසං මා හොති කුපිතා අහු.
6396. නාභං තම්චි කුලෙ ජාතා යං කිං උදකමාහරෙ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමහං සරෙ.
6397. සචෙ මෙ දසං දසිං වා නානයිසසසි බ්‍රාහ්මණ,
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි න තෙ වච්චාමි සනත්තෙ.

1. තිබ්බඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ජග්ගිකුච්චි.

3. සබ්බෙ සොකා චිතසසනතී - සායා, සබ්බා සොකා - මජ්ඣං.

6386. මෙවන් ළදරු බව ඇති කල්හි නොමනා විසීමක් වසති, යම් බදු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තීගේ ජීවිතයට වඩා මරණය උතුමැ.

6387. කලණ වූ සොදුරිය, මෙවන් තරුණ බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තීගේ මවු ද පියා ද තිට අනෙක් සැමියකු නො ලත්හ යි හඟුමහ.

6388. මෙවන් දහර බව ඇති කල්හි තී යම් කෙනෙක් මහල්ලාට දුන්හු ද ඒ තී විසින් නවමී යාගය නසුරු කොට පුදනලද වන. (තී දුන් යාගපිණ්ඩය පළමු කොට මහලු කවුඩකු උසින් ගන්නාලද වන) තී විසින් ගිනිපුජා නො කරනලද වන.

6389. මෙවන් තාරුණ්‍ය ඇති කල්හි යම් බදු තෝ මහල්ලාගේ ගෙහි වාස කෙරෙහි ද ඒ තෝ ලොවහි බබ්බරෙහි නියැලී සිල්වත් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණබමුණන්ට ආක්‍රොශ කෙළෙහි වන.

6390. නයකු විසින් ධහනලද්දේ දුක් නො වෙයි, සැකින් පහරන ලද්දේ දුක් නො වෙයි, යම් ස්ත්‍රියක් මහලු සැමියකු දැකී ද හෙ මැ දුක් ද කියුණු දුක් ද වෙයි.

6391. මහලු සැමියා සමග ක්‍රීඩාවක් නැත (නො හොබී) කාමරකි නැත, අල්ලාපසල්ලාප නැත, (කඩදත් වීවර කොට සෙන්නහුගේ) සිනා ද නො හොබී.

6392. යම් කලෙක තරුණයා ද තරුණී ද දෙදෙන රහසි වැ හිද රහස් කියද්ද එසඳ තුලුන්ගේ ළය ඇසුරු කළ යම් කිසි ශෝක කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම ශෝකයෝ නසිති.

6393. තෝ ළදරියෙහි, රු ඇතියහු, පිරිමින් විසින් වෙසෙසින් පතනලදුවහු, නැඟියා, නැයන්ගේ ගෙහි වස, මහල්ලා (තී පස්කම් ගුණෝ) කෙසේ රමණය කරන්නෝ ද යි කීහු.

6394. බමුණ, තොප මහලු හෙයින් (මෙ ගමැ) ගැහැනු මට පිරිහෙළා කියති. එහෙයින් බමුණ, තොපට දිය ගෙනෙනුව හොයට නො යමී.

6395. තෙපි මට මෙහෙ නො කරව, නහමක් මට දිය ගෙනෙව, මම දිය ගෙනෙමී. හවතී නහමක් කීපෙව.

6396. යම් හෙයෙකින් තෙපි දිය ගෙනෙන්නවු නම් මම වනාහි එවන් (සැමියන්ගෙන් මෙහෙ ගන්නා) කුලෙහි නූපන්මු. බමුණ, මම තොපගේ ගෙහි නො වසන්නමු. මෙසේ දනුව.

6397. බමුණ, ඉදින් මට දසකු හෝ දස්සක හෝ නො ගෙනෙන්නවු නම් තොප කෙරෙහි නො වසන්නමු. බමුණු මෙසේ දනුව.

6398. නතී මෙ සිප්පයානං වා ධනං ධන්දකුඤ්ඤා ඩ්‍රාහමණිං,
කුතොභං දුසං දුසිං වා ආනයිස්සාමි හොතියා;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
6399. එහි තෙ අභමකඛිස්සං යථා මෙ වචනං සුතං,¹
එස වෙස්සනතරො රාජා වඤ්ඤා වසති පබ්බතෙ.
6400. තං තුං ගතඤ්ඤා යාවස්සු දුසං දුසිං ච ඩ්‍රාහමණං,
සො තෙ දස්සති යාවිතො දුසං දුසිකුඤ්ඤා ධනතියො.
6401. ජිණ්ණභමසම් අබලො දීසො වදාං පුද්දගගමො,
මා හොති පරිදෙවෙසී² මා ච තුං විමනා අහු;
අභං හොතිං උපට්ඨිස්සං මා හොති කුපිතා අහු.
6402. යථා අගඤ්ඤා සධානාං අයුඤ්ඤාව පරාජිතො,
එවමෙව කුචං බ්‍රහ්ම අගඤ්ඤාව පරාජිතො.
6403. සචෙ මෙ දුසං දුසිං වා නානයිස්සපි ඩ්‍රාහමණං,
එවං ඩ්‍රාහමණ ජානාති න තෙ වච්ඡාමහං සරෙ,
අමනාපං තෙ කරිස්සාමි තං තෙ දුකං භවිස්සති.
6404. නකඛතෙත උතුපබ්බසු³ යද මං දකඛපි උඤ්ඤානං,
අඤ්ඤාති සද්ධං රමමානං තං තෙ දුකං භවිස්සති.
6405. අදස්සනෙන මඤ්ඤං තෙ ජිණ්ණස්ස පරිදෙවතො,
භීයො වධිතා ච පලිතා බහු භෙස්සනති ඩ්‍රාහමණං.
6406. තතො සො ඩ්‍රාහමණො භීතො ඩ්‍රාහමණියා වසානුගො,
අට්ඨිතො කාමරාගෙන ඩ්‍රාහමණිං එතදබ්‍රවී.
6407. පාඨෙය්‍යං මෙ කරොති තුං සධකුලාං සගුලානි ව,⁴
මධුපිණ්ඩිකා ච සුකතායො සහතුභතකඤ්ඤා ඩ්‍රාහමණිං.
6408. ආනයිස්සං මෙථුනකෙ උභෙ දසකුමාරකෙ,
තෙ තං පරිවරිස්සනත් රතතිද්ධිමතඤ්ඤා.
6409. ඉදං වතා බ්‍රහ්මබස්සු පටිවුඤ්ඤි උපාහනා,
තතො සො මහානයිජානා හරියං කතා පදකඛිණං.

1. සුඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. පරිදෙවෙසි - මජ්ඣං.
3. උතුපබ්බසු - මජ්ඣං.
4. සංගුලා සකලානිව - මජ්ඣං.

6398. බැමිණිය, මා සතු ශිල්පයෙක් හෝ ධනයෙක් ධාන්‍ය-
යෙක් හෝ නැත. මම කියෙයිත් හවතියට දසකු හෝ දූස්සක
හෝ ගෙනෙමි ද? මම හවතියට මෙහෙ කරන්නෙමි. හවතී
නහමක් කිපෙව.

6399. එව, යමයේ මා විසින් තෙපුලෙක් අසනලද ද එසෙයිත්
මම තොපට කියමි, තෙල වෙසතුරු මහරජ වරුගිරියෙහි වාස
කෙරෙයි.

6400. බමුණ, තෙපි (එහි) ගොස් ඔබ අතින් දසකු දූස්සක ද
යදුව. තොප විසින් යදනාලද එ රජ තොපට දසකු දූස්සක ද
දෙන්නෙ යැ.

6401. මම මහල්ලෙමි, බල නැත්තෙමි, මහ ද දික් වෙයි,
අතිශය දුර්ගම යැ. හවතී නො හඬව, තෙපි නහමක් දෙමිනස්ව,
මම හවතියට මෙහෙ කරනෙමි, හවතී නො කිපෙව.

6402. බමුණ යමයේ සටනට නො ගොස් යුද නැතියෙ මැ
පැරැදියෙහි ද, එසෙයිත් මැ තෙපි නො ගොස් මැ පැරැදියෙහි.

6403. බමුණ ඉදින් මට දසයකු හෝ දසියක හෝ නො
ගෙනෙන්නවු නම් මම තොපගේ ගෙහි නො වසමි. බමුණ, මෙසේ
දඹුව, තොපට නො රැස්නක් කරනෙමි, ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6404. යම් කලෙකැ (භටසෘතුයෙහි) සෘතුසන්ධිනි පවත්නා
සැණකෙළියෙහි සර්වාභරණයෙන් සැදුණු මා අන් පිරිමින් හා සමග
රමණය කරන්නිය දක්නහු ද ඒ තොපට දුක් වන්නෙ යැ.

6405. මා නො දැක්මෙන් හඬන්නා වූ මහලු තොපගේ වක ද
බොහෝ වන්නේ යැ. නර ද බොහෝ වන්නෙ යැ.

6406. ඉක්බිති එ බමුණු බියපත් වැ බැමිණියගේ වසයට
ගියෙ කාමරාගයෙන් පෙළනලද්දෙ බැමිණියට තෙල කරුණ කී:

6407. බැමිණිය, තෙපි සංකුල පු ද සකුරු පු ද මොනවට
කළ අත්වට ද අත්සුණු ද බත්පළාවක් (බත්මුලක්) ද මට මහ
උපකරණ කොට දෙව.

6408. සමානකුල ඇති කුමරුවන් දෙදෙනකුන් තොපට දස්
පිණිස ගෙනෙන්නෙමි. ඔහු දවරය නො මැළී වැ තොපට මෙහෙ
කරන්නාහ.

6409. බමුණු මෙසේ කියා වහන් ලී ය. ඉක්බිති හේ රහස්
ඔවා දී අඹුව පැදකුණු කොට,

- 6410. පක්කාමී සො රුණණුට්ඨො බ්‍රාහ්මණො සත්තබ්බතො,
සිවිතං නගරං ජීතං දසපරියෙසනං වරං.
- 6411. සො තස් ගතඤා අවච යෙ තස්සාසු සමාගතා,
කුභිං වෙසසනතරො රාජා කස් පසෙසු ඛනකියං.
- 6412. සො ජනා නං අවචාසී¹ යෙ තස්සාසු සමාගතා,
කුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අතීදනෙන ඛනකියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා වචෙන වසති පබ්බතෙ.
- 6413. කුමෙහති බ්‍රහ්ම පකතො අතීදනෙන ඛනකියො,
ආදය පුතතදරඤ්ච වචෙන වසති පබ්බතෙ.
- 6414. සො වොදීතො බ්‍රාහ්මණියා බ්‍රාහ්මණො කාමගිඤ්චමා,
අසං තං පතියෙවීසල්;
වනෙ වාළුමීගාකීණණ ඛග්ගදීපිනියෙවීතෙ.
- 6415. ආදය ඛෙලුවං දණ්ඩං අණ්චුතං කමණ්ඛලුං,
සො පාවීසි බ්‍රහාරඤ්ඤං යස් අපෙසාසි කාමදං.
- 6416. තං පච්චං බ්‍රහාරඤ්ඤං කොකා නං පරිවාරස්සං,
විකතඤ්චී සො විපතට්ඨො දුරෙ පඤා අපකමී.
- 6417. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගතඤා හොගලුඤ්ඤෙ අසඤ්ඤතො,
වචනපෙසාහරණෙන නට්ඨො,
*[සුනාමෙති පරිවාරිතො රුකබ්බුඤ්ච නීසිනෙහාව];
ඉමා ගාථා අභාසථ.
- 6418. කො රාජපුතං නිසභං ජයනතමපරාජිතං,
භයෙ ඛෙමසස දතාරං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
- 6419. යො යාවතං පතිට්ඨාසි භුතානං ධරණීරීච,
ධරණුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
- 6420. යො යාවතං ගතී ආසි සවනානිනංච සාගරො,
උදුපමං² මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.
- 6421. කලායාණකිස්සං සුචිමං සීතුදකං මනොරමං,
පුණ්දරිකෙහි සංජනනං යුතං කිඤ්ඤකඛරණුතා;
රහදුපමං³ මහාරාජං කො මෙ වෙසසනතරං වීදු.

1. තෙ ජනා නං අවචංසු - මජ්ඣං.
 2. තදුපමං - මජ්ඣං.
 3. සරුපමං - මජ්ඣං.
 * ඉමං පාදදායං සබ්බස්මි පොත්තකස්ස න දියාති.

6410. එ බමුණු සමාදන් වූ වුත ඇතියේ වලජනා මුහුණු ඇතියේ දසිදසුන් සොයා ඇවිදිනෙ සිවිත්ගේ සමපත්තීන් විපුල වූ ජයතුරා නුවරට පිටත් වූ ගියේ.

6411. හේ එහි ගොස් එහි යම් කෙනෙක් රැස් වූ සිටියාහු ද ඔවුන්ට මෙසේ කී: වෙසතුරු මහරජ කොහි ද? එ රජ කොහි දී දක්මෝ ද යි.

6412. එහි යම් කෙනෙක් රැස් වූ සිටියාහු ද එ ජනයා ඔහට මෙසේ කී: බමුණ, තොප විසින් අධික දනයෙන් පෙළන ලද රජ සිය රටින් තොරනලද්දේ වංශගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6413. බමුණ, තොප විසින් අතිදනයෙන් පෙළනලද රජ තෙම අඹුරුවන් ද ගෙන ගොස් වංශගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6414. කාමයෙහි ගිජු වූ එ බමුණු බැමිණිය විසින් වොදනා කරනලද්දේ වල්මුවන් විසින් ගැවැසිගත් කඟවෙහෙණුන් හා දිවියන් විසින් සෙවුනා ලද වනයෙහි වින්දයුතු යම් දුකෙක් ඇද්ද එ දුක් අනුභව කෙළේ.

6415. එ බමුණු බෙලුව සැරයටිය ද ගිනි පුදන තෙණෙස්ස ද කමඬලාව ද ඉගන යම් අරනෙකැ කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු රජ වෙසෙකී ඇයි ද ඒ මහ අරනට පිවිසියෙ යෑ.

6416. ඒ මහවල් වන් බමුණු (වන දෙර රක්තහුගේ) බල්ලෝ පිරිවරාගත්හ. හෙ මහ හඬින් හැඬී. මං මුළා වූයේ මහින් දුරු වූ ගියේ.

6417. ඉක්බිති හෝගයෙහි ගිජු වූ සංයමයක් නැති එ බමුණු ගොස් වංශගිරියට යන මහ මුළා වූයෙ මේ ගාථා කී:

6418. රාජපුත්‍ර වූ උතුම් වූ මසුරුසින් ජය ගන්නා වූ අපරාජිත වූ බියෙහි අහස දෙන්නා වූ වෙසතුරු රජ වසන තැන් කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6419. යමෙක් යදියනට පිහිට වී ද, පොළොව මෙන් හැම සක්නට පිහිට වූ දෙරණට උපමා වූ ඒ වෙසතුරු මහරජහු (වසන තැන්) කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6420. ගඬාවනට සාගරය මෙන් යමෙක් යදියනට පිළිසරණ වී ද සයුරට උපමා වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6421. හෙළපියුමින් සැදුණු කුසුම් රේණුයෙන් යුක් කලණ තොට ඇති පවිත්‍ර වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මනරම් ඵලක් බඳු වූ වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6422. අසසත්ථංව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙ'තාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6423. නිග්‍රොධංව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6424. අමඛං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6425. සාලං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6426. දුමං ඉව පථෙ ජාතං සීතවජායං මනොරමං,
සන්තානං විසසමෙතාරං කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තදුපමං මහාරාජං කො මෙ වෙසසන්තාරං වීදු.
6427. එවඤ්ච මෙ විලපතො පට්ඨස්ස බ්‍රහාවතෙ,
අහං ජාතනඤ්ච යො චජා නන්දිං යො ජනයෙ මම.¹
6428. එවඤ්ච මෙ විලපතො පට්ඨස්ස බ්‍රහාවතෙ,
අහං ජාතනඤ්ච යො චජා (වෙසසන්තාරනිවෙසනං);
තාය යො එකවාචාය පසවෙ පුඤ්ඤං අනපසකං.
6429. තස්ස වෙතො පටිසෙසාසි අරඤ්ඤෙ ලුඤ්ඤො වරං,²
තුමෙහති බ්‍රහෙම පකතො අනිදනෙන බතඤ්ඤො;
පබ්බාජතො සකා රට්ඨා වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6430. තුමෙහති බ්‍රහෙම පකතො අනිදනෙන බතඤ්ඤො,
ආදය පුත්තදරඤ්ච වචෙත වසති පබ්බතෙ.
6431. අකිච්චකාරී දුමෙමධො රට්ඨා විච'නමාගතො,
රාජපුත්තං ගවෙසනොතා බකො මචජමීවොදකෙ.

1. විසමෙ - මජ්ඣ. සා.
2. මම - මජ්ඣ. සා.
3. ලුඤ්ඤොවරො - මජ්ඣ. සා.
4. පච්ච - මජ්ඣ.

6422. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මිරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැහි මනරම් ඇසතු
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6423. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මාර්ගක්ලාන්ත-
යනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැහි මනරම් කුඹ
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6424. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහ මිරිකුණ-
වුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැහි මනරම් අඹ
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6425. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
පෙළුණවුනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැහි මනරම්
සල්ලුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු
කවරෙක් මට දැන කියන්නෙ ද?

6426. විධාපත් ජනයන්ගේ වෙහෙස හරනා වූ මහමහ
මිරිකුණනට පිහිට වූ සිහිල් සෙවණ ඇති මහමහ නැහි මනරම්
රුකක් යම්සේ නම් එබඳු උපමා ඇති වෙසතුරු මහරජහු කවරෙක්
මට දැන කියන්නෙ ද?

6427. මහවල්හි මංවුළා වූ මෙසේ වලඳ්නා මට යමෙක්
'මම දන්මි' කී නම් හෙ මට සොම්නස් දනවන්නෙ යැ.

6428. මහවෙනෙහි මංවුළා වූ මෙසේ වලඳ්නා මට යමෙක්
'මම දන්මි' කී නම් හෙ ඒ එක් වදනින් බොහෝ පින් රැස්
කරන්නෙ යි.

6429. ඔහට, වැදී වැ වෙනෙහි ඇවිදුනා වේන රටවැසියෙක්
මෙසේ පිළිවදන් ඇස්වී: බමුණ තොප විසින් අතිදනයෙන් පෙළන
ලද රජ තෙම සියරටින් තෙරනලද්දේ වැනගිරියෙහි වාස කෙරෙයි.

6430. බමුණ තොප විසින් අධිකදනයෙන් මඩනාලද වෙසතුරු
රජ අඹුදරුවන් ද ගෙනගොස් වැනගිරියෙහි වෙසේ.

6431. නුවණ නැති නො කටයුතු කරනසුලු තෝ දියෙහි
මසකු සොයන කොකකු මෙන් වෙස්සන්තර රාජපුත්‍රයා සොයමින්
රටින් නික්ම මහවනයට ආයෙහි.

6432. තසස න්‍යාහං න දසසාමී ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ,
අයං හි තෙ¹ මයා නුනෙතො සරො පාසසති² ලොහිතං.
6433. සිරො තෙ වජ්ඣධිජාන³ හදයං ඡෙඤා සබ්බධනං,
පඤ්ඤාණං⁴ යජිසසාමී තුඤ්ඤා මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.
6434. තුඤ්ඤා මංසෙන මෙදෙන මඤ්ඤෙන ච බ්‍රාහ්මණ.
ආහුතිං පග්ගහෙසසාමී ඡෙඤාන හදයං තච.
6435. තං මෙ සුධිට්ඨං සුහුතං තුඤ්ඤා මංසෙන බ්‍රාහ්මණ,
න ච තිං රාජපුත්තස්ස හරියං පුනෙත ච නෙසසයි.
6436. අවච්ඡෙදා බ්‍රාහ්මණො දුතො වෙනපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
තස්මා හි දුතං න හතනති එස ධම්මො සනන්තනො.
6437. නිජ්ඣධිතො සිවයො සබ්බෙ පිතා නං දට්ඨමිච්ඡති,
මාතා ච දුබ්බලා තසස අචිරා වක්ඛුති ජියරෙ.
6438. තෙසාහං පභිතො දුතො වෙනපුත්ත සුඤ්ඤාහි මෙ,
රාජපුත්තං නයිසසාමී යදි ජානාසි සංස⁵ මෙ.
6439. පියසස මෙ පියො දුතො පුණ්ණපත්තං දදමි තෙ,
ඉමඤ්ඤා මධුනො තුමං මීගසජ්ඣා⁶ බ්‍රාහ්මණ;
තඤ්ඤා තෙ දෙසමකඛිසසං යඤ්ඤා සම්මති කාමදෙ.
- ජුජකපබ්බං නිට්ඨිතං.
6440. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගඤ්ඤාදනො,
යඤ්ඤා වෙසසන්තරො රාජා සහ පුනෙතති සම්මති.
6441. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං විජ්ජාණං ආසදඤ්ඤා මසං ජටං,
වම්මවාසී ඡමා සෙති ජාතවෙදං නමසසති.
6442. එතෙ නීලා පදික්ඛනති නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අබ්බාකුට්ඨා⁷ ච නීලා අඤ්ඤනපබ්බතා.

1. අයඤ්ඤා කෙ මයා - මජ්.සං.
2. සරො වීසසති - මජ්.සං.
3. බජ්ඣධිජාන - මජ්.සං.
4. ආහුතිං - මජ්.සං.
5. සංසමෙ - මජ්.සං.
6. මීගසජ්ඣා - මජ්.සං.
7. අබ්බාකුට්ඨා - මජ්.සං. ස.පා. 5.

6432. බමුණ, මම මෙහි දී ඒ නො කටයුතු කරන තට දිවි නො දෙමි. ම වීසින් විදුනාලද මේ සරය තාගේ ලේ බොන්නෙ යැ.

6433. බමුණ, තා මරා තාගේ හිස සිඳූ අක්මා සහිත හදමස් කපාගෙන තාගේ මසින් මාර්ගදේවතාවන්ට 'පඤ්ඤාණ' යාග කරනෙමි. (බිලියම් කරනෙමි)

6434. බමුණ, තාගේ හදමස් කපාගෙන තාගේ මසින් මස්-තෙලිනුදු හිස්මුලිනුදු හෝම කරනෙමි.

6435. බමුණ මා වීසින් තාගේ මසින් කරනලද එ මොනවට යාග කරනලද මොනොවට පුදනලද කවර හෙයින් යක්: ඒ හෙතුවින් තෝ රාජපුත්‍රයාගේ අඹුව හෝ දරුවන් හෝ නො ගෙන යන්නෙහි.

6436. වෙතපුත්‍රය, මාගේ බස් අසව. බමුණා ද දුතයා ද නො මැරියැයුතු වෙයි. එ කරුණෙන් දුතයා නො මරනි, මෙ දහම සනාතන (පුරාණ) වෙයි.

6437. හැම සිව්භූ සන්තිදුවනලදහ. පියරජ ඔහු දක්නට රිසි වෙයි, ඔහුගේ මවු ද දුබල යැ. නොබෝ කල්හි මැ ඇස් පිරිහෙයි. (නිරතුරු හැඬීමෙන)

6438. මම ඔවුන් වීසින් මෙහෙයනලද්දයෙමි, වෙතපුත්‍රය මාගේ බස් අසව. වෙසතුරු රජපුතු ගෙනැ යමි. ඉදින් දනී නම් මට කියව.

6439. බමුණ, මාගේ ප්‍රිය (වෙසතුරු) හට ප්‍රිය දුතයෙහි, තට තුටුපවුරු කොට මේ මීපිරු ලබුව ද මුවකලවෙ ද දෙමි. කැමැති සැපත් දෙන වෙසතුරු යම් තැනෙකැ වෙසේ ද එ දෙස ද තට කියමි.

ජූජක පර්වය නිමි.

6440. බමුණ යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වාස කෙරේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගදමහන් පවුව යි. (කඳු පාමුලින් උතුරුදිග බලා ගොස් සක්දෙව මවාදුන් අසපුවෙහි දක්නෙහි)

6441. (එ රජ) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ටිල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද (හොමදබ්බ) දළමඬුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ කොළ ඇතිරියෙහි හොවි. ගිනිදේයා පුදයි.

6442. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් එල ධරන වාසයෝ නැහී සිටි වලාකුළු මෙන් නිල්වන් අඳුන් කුළු මෙන් පැනෙති.

6443. ධවස්සකණ්ණා ඛදිරා සාලා එඤ්ඤාමාලුවා,
සමපච්චෙධතති වාතෙන සකිං පීතාව මාණවො.
6444. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොව සුයරෙ,
නජ්ජුභා කොකිලසඛ්ඛා සමපතනති දුමා දුමං.
6445. අච්ඡයනොතව ගච්ඡන්තං සාධාපණ්ණාසමෙරිතා,
රමයනොතව ආගන්තුං මොදයන්ති නිවාසිනං;
යත් චෙස්සන්තරො රාජා සහ පුත්තෙහි සමෙතී.
6446. ධාරෙණො ඩ්‍රාහමණං චණ්ණං ආසදඤ්ච මසංජටං,
චච්චොසී ජමා සෙති ජාතචෙදං නමස්සති.
6447. අමධා කපිත්ථා¹ පනසා සාලා ජමුච්ච වීභීතකා,²
හරිතකී ආමඤ්ඤා අස්සත්ථා ඛදරානි ව,³
6448. වාරු තිඛිරුකඛා චෙත් නිග්‍රොධා ව කපිත්ථනා,
මධු මධුකා චෙචතති නීචෙ පක්ඛා වුදුඛිරා.
6449. පාරෙචනා හචෙය්‍යා ව මුද්දිකා ව මධුත්ථිකා,⁴
මධුං අනෙලකං තත් සකමාදය භුඤ්ජෙර.
6450. අචෙස්සත්ථ පුත්ථිතා අමධා අඤ්ඤා තිට්ඨතති දෙමීලා,
අඤ්ඤා ආමා ව පකක ව හෙකචණ්ණං⁵ තදුභයං.
6451. අචෙත්ථ හෙට්ඨා පුරියො අමුච්චකන්තානි ගණ්හති,
ආමානි චෙච පක්ඛානි චණ්ණගන්ධරසුත්තමෙ.⁶
6452. අතෙච⁷ මෙ අච්චරියං හිඛ්ඛාරො පටිහාති මං,
දෙචානමීච ආවාසො සොහති නඤ්ඤුපමො.
6453. විහෙදිකා නාළිකෙරා ඛජ්ජුරිතං බ්‍රහ්මාවනෙ,
මාලාව ගන්ථිතා යනති ධජ්ඣනානෙච දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණෙහි පුපෙච්චි නහං තාරාවිතාමීච.
6454. කුචජී කුච්චතගරා⁸ පාටලියො ව පුත්ථිතා,
පුත්තාගා ගිරිපුත්තාගා කොච්චාරා ව පුත්ථිතා.

1. සාධාපන - මජ්ඣ. සා. වී.
2. කපිට්ඨා - මජ්ඣ.
3. විහෙදකා - මජ්ඣ. සා.
4. පදරානිච - මජ්ඣ.
5. මධුත්ථිකා - මජ්ඣ.
6. සීඛිගචණ්ණ - මජ්ඣ. සා.
7. රසුත්තමා - මජ්ඣ.,
8. තචෙච - මජ්ඣ.
9. කුචජා කුච්චතගරා - මජ්ඣ. කුචජී කුච්චතගරා - සා.

6443 දුව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාළුවා යැ යන වෘක්ෂයෝ එක්වරක් මැ පානය කළ රාසොදුන් මෙන් පවතින් වෙවුළුනි.

6444. වෘක්ෂශාඛා මතුයෙහි (ධියොතුන් හඬ) දෙවගී මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළුමුළු හා කෙවිලිමුළු ගසින් ගසට පතීනි.

6445. යම් පර්වතයෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග වාස කෙරේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන ශාඛාපත්‍රයෝ තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එන්නහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිතිවසන දනන් තුටු කෙරෙති.

6446. (එ රජ එහි) උතුම් තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ටල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන් දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොව්, ගිනි දෙවියා නමදී.

6447. අඹ ද ගිවුළු ද පනා (කොස්) ද සල් ද දඹ ද බුළු ද අරළු ද ඇඹුලු (නෙල්ලි) ද ඇසතු ද ඩෙබර ද.

6448. එහි රන්කිහිරි රුක් ද නුග ද හෙළ කිඳි ඇසතු ද ඇත. මීසුරු රස ඇති මීරුක්හු හොබවති. මිටි රුක්හි විලිකුන් දිඹුල්පල ද ඇත.

6449. කිරිපල ද එල්ගෙද ද මී වැහෙන මිදි ද ඇත. එ වෙනෙහි නිවැසි මී තුමු මැ ගෙන බුදිති.

6450. ඒ වෙනෙහි ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මල්පිපි සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් මැලැගෙන (පලගනිමින්) සිටිති. ඇතැම් අඹරුක් කෙනෙක් අමු පල ද විලිකුන් පල ද ඇති වැ සිටිති. එ අමු විලිකුන් දෙපල මැ නිල්මැඩියන් වැන්න හ.

6451. තවද ඒ අසපුවෙහි අඹරුක් යට සිටි පුරුෂ තෙම (රුකට නො නැඟී මැ) වර්ණ ගන්ධ රසයෙන් උතුම් වූ අමු අඹ ද විලිකුන් අඹ ද නෙලාගනී.

6452. මට ඉතා මැ අසිරි යැ, මට විස්මය වැ වැටහෙයි, දෙවියනට නිවාස වූ නඳුනුයන මෙන් හොබේ.

6453. ඉඳි රුකින් යැදි මහවෙනෙහි තල් රුක් ද තෙරළු රුක් ද ඇති. සුපිපි රුක් ගෙතු මල්දම් සෙයින් සිටි, ධවජාග්‍රයන් මෙන් පැහෙයි, නන් පැහැ මලින් තරුවැළින් සැදි අහස මෙහි.

6454. සුළුකෙළිඳ ද උපුල්කොළ ද කුචරලා ද පළොල් රුක් ද පිපි සිටිත්, දෙඹරුක් ද මහදෙඹරුක් ද ආකාබොළල රුක් ද පිපි සිටිත්.

- 6455. උඤ්ජකා සොමරුකඛා අගරු¹භලලියො ඛහු,
පුත්තජීවා² ච කකුඛා³ අසනා වෙසු පුජීතා.
- 6456. කුටජා සලලා නීපා කොසඹලඛුජා ධවා,
සාලා ච පුජීතා තසු පලාලබලසනනිභා.⁴
- 6457. තසසාවීදුරෙ පොකඛරණී භූචීභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපලසඤ්ජනනා දෙවානමීච නඤනෙ.
- 6458. අඵෙසු පුජුරසමඤ්ජා කොකිලා මඤ්ජුභාණිකා,
අභිනාදෙඤ්ජි පචනං⁵ උතුසමපුජීතෙ දුමෙ.
- 6459. භසසනනී මකරඤ්ජෙහි⁶ පොකඛරෙ පොකඛරෙ මධු,
අඵෙසු වානා වායනනී දකඛිණා අඵ පචජීමා;
පදුමකිඤ්ජකඛරෙණුභි ඔකිණෙණා හොති අසසමො.
- 6460. ඵුලා සිඛකාටකා වෙසු සංසාදියා පසාදියා,⁷
ඵෙච්ඡකඵච්ඡචාචාචීඤ්ජා ඛහු වෙසු මුපයානකා;
මධුං හිංසෙහි සචති ඛිරං සජ්ජි මුලාලිහි.⁸
- 6461. සුරහි තං වනං වාති නානාගඤ්ජමෙරිතං,⁹
සමඵද්දතෙච ගඤ්ජන පුජුසාඛාහි තං වනං;
භමරා පුජුගඤ්ජන සමනතාචීභිනාදිතා.
- 6462. අඵෙසු සතුණා සනති නානාවණණා ඛහු දීජා,
මොදනනී සභ හරියාහි අඤ්ජමඤ්ජං පකුජීනා.
- 6463. නඤ්ජකා ජීචපුත්තා ච ජීච පුත්තා ච පියා ච නො,
පියා පුත්තා පියා නඤ්ජ දීජා පොකඛරණීසරා.
- 6464. මාලාව ගනචීතා යනනී ධජගානෙච දීසසරෙ,
නානාවණණහි පුජෙභි කුසලෙහි සුගතධිකා;
යසු වෙසසනතාරො රාජා සභ පුජෙනති සමචිති.
- 6465. ධාරෙනොනා බ්‍රාහ්මණං චණණං ආසදං ච මසං ජටං,
චම්චවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

- 1. අගගල - මජ්ඣ.
- 2. පුට්ඨවා - මජ්ඣ.
- 3. කකුඛා - ස්‍යා.
- 4. සනනාභා - මජ්ඣ.
- 5. තං වනං - මජ්ඣ. ස්‍යා.
- 6. මකරඤ්ජෙහි - මජ්ඣ.
- 7. සංසාරිපසාරියා - මජ්ඣ.
- 8. සබ්බිමුලාරිහි - මජ්ඣ.
- 9. සමොදිකා - මජ්ඣ.

6455. එහි එරහැන්ද ද සෝමරුක් ද අභිල්ලුක් ද බදුලුරුක් ද බොහෝ යැ, අවරි ද සුඵකුඹුක් ද පියාරුක් ද පිපි සිටියි.

6456. එහි මහකෙළිද ද සලල රුක් ද බන්මීරුක් ද කොසඹ රුක් ද දෙල් රුක් ද දුවරුක් ද සල්ලුක් ද පිපි සිටියි. (රුක් යට වගළ මල්ධය) පියුරු කලවී වැන්න.

6457. එ අසපුවට නුදුරෙහි මනරම් බිම් පෙදෙසෙකැ දෙව්-යන්ගේ නඳුනුයනෙහි මෙන් පියුමුපුලෙන් සැදි (සිවුරැස්) පොකුණක් ඇත.

6458. තවද එහි පොකුරුමී රසින් මත් වූ මියුරු හඬ ඇති කරවිකෙවිල්ලෝ සාකු සමයෙහි පිපිරුක්හි හිද (සියහඬින්) මහ වනය වෙසෙයින් හඬවති.

6459. මලින් බස්නා මුවරදින් පොකුරුපතැ පොකුරුපතැ මී ඇත. තවද ඒ අසපුවෙහි දකුණුදෙසින් අවරදෙසින් දසනුදසින් පවත් හමයි. පියුම් කෙසරුයෙන් හා රොනින් එ අසපුව ගැවැසි ගත්තේ වෙයි.

6460. ඒ පොකුණෙහි මහවිල්කටු ද ස්වයංජාත හුරුහැල් ද එයින් පතිත වැ හැටි හැල් ද ඇත. රහැබැද ඇවිදිනා මස්කැස්බෝ ද ඇත. එහි කකුළුවෝ ද බොහෝ වෙති. නෙළුලයෙන් මී වැහෙයි, නෙළුලියෙන් වැහෙන රස කිරිමුසු ගිතෙල් වැන්න.

6461. නන් ගඳින් වැහුණ එ උනය සුවද හමයි. පුෂ්පශාඛා-යෙන් ප්‍රවෘත්ත ගන්ධයෙන් එ වනය පැමිණි දනන් මත් කෙරේ මැ යැ. බමරු මල්ගඳින් හාත්පසැ නද දෙති.

6462. තවද එ වෙනෙහි ලිහිණියෝ ඇත. නන් පැහැති බොහෝ ලිහිණිහු ඔවුනොවුන්ට කල්නාහු ලිහිණි දෙනුන් හා තුටු වෙති.

6463. (වෙසතුරු රජුනි, තෙපි) තුස්ව යි කියන නන්දික ලිහිණියෝ ද දරුවන් සමග සැරදෙව යි කියන ජීවපුකු ලිහිණි-යෝ ද තෙපි ද සැරදෙව තොප ප්‍රිය දරුවෝ ද සැරදෙන්ව යි කියන ලිහිණියෝ ද තෙපි ද තුටුව තොප දරුවෝ ද තුටුවෙන්වයි කියන ලිහිණියෝ ද පොකුණ මැ නිවෙස් කොට ඇතියහ.

6464. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග සන්තිදේ ද එ වනහිස් නන් පැහැ මලින් නිපුණයන් විසින් ගෙතු මල්දම් සෙයින් හොබනෙ යැ.

6465. (එහි වෙසතුරු රජ) තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ල්ල ද හොමදබ්බිය ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොවී. ගිනිදෙවියා නමදී.

6466. ඉදඤ්ච මෙ සතතුහතං මධුනා පටිසංයුතං,
මධුළුණකිකා ච සුකතායො සතතුහතං දදම් තෙ.
6467. තුංඤ්ච සමුද්දං භොතු නාහං ඉච්ඡාමි සමුද්දං,
ඉතොපි බ්‍රහ්ම ගණ්ඨාති ගච්ඡ බ්‍රහ්ම යථාසුඛං.
7468. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
ඉසීපි අච්චතො තත් පඤ්ඤාදනො රජසසිරො;
ධාරෙනො ආභමණං වණ්ණං ආසදඤ්ච මසඤ්චං.
6469. වච්චෙව්භි ඡලා ඤෙති ජාතවේදං නමසසති,
තං තං ගහඤ්චාන පුච්ඡස්සු යො තෙ මග්ගං පවකඛති.
6470. ඉදං සුඤ්චා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මි වෙතං කඤ්චා පදකඛණං,
උදගභවිතො පසාමි යෙනාසි අච්චතො¹ ඉසී.

මුලවතවණ්ණා නිට්ඨිකා.

6471. ගච්ඡතො යො භාරඤ්චාපො අද්දස අච්චතං ඉසී,
දිසඤ්චා තං භාරඤ්චාපො සමෙවොදි ඉසීනා සහ.
6472. කච්චිතහු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙසි කච්චි මුලඵලා බහු.
6473. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපපමෙව සිරිංසපා,²
වනෙ වාළුමිගාකිණ්ණෙ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6474. කුසලඤ්ච මෙ බ්‍රහ්ම අපො බ්‍රහ්ම අනාමයං,
අපො උඤ්ඤන යාපෙමි අපො මුලඵලා බහු.
6475. අපො ඩංසා ච මකසා ච අපපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාළුමිගාකිණ්ණෙ හිංසා මඤ්චං න විජ්ජති.
6476. බහුති වසස පුගාති අසසමෙ වසතො³ මම,
නාතිජානාමි උපතනං ආබාධං අමනොරමං.
6477. සවාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්ම අපො තෙ අද්දරාගතං,
අනොනා පටිස හද්දනො පාදෙ පකඛාලයස්සු තෙ.
6478. නිඤ්ඤානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,
ඵලානි බ්‍රහ්මසානි භුඤ්ච බ්‍රහ්ම වරං වරං.

1. මච්චතො - මජ්ඣං.
2. සරිසපා - මජ්ඣං.
3. සමමතො - මජ්ඣං.

6466. (වෙනපුත්‍රය,) මේ මා සතු අත්සුණු බත මියෙන් හැනුයෙ යැ. මොනවට කළ අත්වට ද අත්සුණුබත ද තොපට දෙමි. (මෙය ගනුව.)

6467. මාර්ගොපකරණ තොපට මැ වේවා. මම තොපගේ මහ උවරණ නො කැමැත්තෙමි. බමුණ, මෙයිනුදු ගනුව, බමුණ සුවසේ යව.

6468. මේ එක්පිය මහ හමුයෙහි එයි, හෙ ද අසපුවට ඉඳුරා යෙයි. එ මහැ මැලිඳන් ඇති රජස්මුසු හිස් ඇති 'අවසුත' නම් තවුසෙක් ද වෙසෙ යි.

6469. හෙ තවුස්වෙස් ද මල්පල නෙලන අකුසුදු ගිනි පුදන සැන්ද ද දළමඬුලුදු ධරනුයෙ දඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පක් ඇතිරියෙහි) හෝනෙ යැ. ගිනිදෙවියා පුදයි. තෙපි ගොස් ඔහු අතින් පුළුවුව. හෙ තොපට මහ කියන්නෙ යැ.

6470. බමුණු මෙය අසා සැදුරු පැදකුණු කොට 'අවසුත' තවුස් යම් තැනෙකැ වී ද එහි ඔදුවැඩි සිතැති වැ පිටත් වැ ගියේ.

සුළුවන වැනුම්.

6471. එ පුජක බමුණු යන්නෙ අවසුත' තවුසා දීටි. බමුණු ඔහු දකැ තවුසා සමග පිළිසඳර කෙළේ යැ.

6472. කිම හවත්හට රෝග නැද් ද? කිම හවත්හට දුක් නැද් ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙහි ද? කිම මුල් හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6473. කිම තොපට මැසිමදුරුවෝ ද දික්දැසප්හු ද අල්ප මැ වෙත් ද? සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම භිංසා නැද්ද?

6474. බමුණ, මට රෝග නැත. තවද මට දුක් නැත. වන මුල්පලවැළින් යැපෙමි. මුල් හා පලවැළ බොහෝ යැ.

6475. තවද මැසිමදුරුවෝ ද දීර්ඝජාති සර්පයෝ ද අල්ප මැ වෙති. සැඬමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි මට භිංසා නැත.

6476. බොහෝ අවුරුදු ගණන් අසපුවෙහි වසන මට උපන් නො සිත්කලු රෝගයක් නො දන්මි.

6477. බමුණ තොපට ස්වාගත යැ (තොපගේ පැමිණීම මැනැවැ) තවද තොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා. තොපගේ පා ධොවන කරව. ඇතුළු පන්සලට පිවිසෙව.

6478. බමුණ, නිඹිරිපල යැ පියල්පල යැ මිහිරි කටුළුරමිණිය යැ දඬුළුල්බැ මී යැ යන මේ ඇත. උතුම් උතුම් දෑය වළඳව.

- 6479. ඉදං පි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිගඛාරා,
තතො පිව මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ කං අභිකඛබ්බි.
- 6480. පටිග්ගහීතං යං දිනතං සබ්බස්ස අග්ගියං කතං,
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං සිවීහි විප්පවාසිතං;
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
- 6481. න හවං එති පුඤ්ඤකං සිවිරාජස්ස දස්සනං,
මඤ්ඤි හවං පක්ඛනී රඤ්ඤා හරියං පතිබ්බතං.
- 6482. මඤ්ඤා කණ්ණාජිතං දසීං ජාලිං දසඤ්ඤි ඉච්ඡසී,
අඵවා තයො මානාපුතෙන අරඤ්ඤා නෙතුමාගතො;
න තස්ස හොගා විජ්ජන්ති ධනං ධඤ්ඤාඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.
- 6483. අකුඤ්ඤාපාහං හොතො නාහං යාවිතුමාගතො,
සාධු දස්සනමරියානං සන්තිවාසො සද සුඛො.
- 6484. අදිට්ඨපුඤ්ඤා සිවිරාජා සිවීහි විප්පවාසිතො,
තමහං දස්සනමාගතො යදි ජානාසි සංස මෙ.
- 6485. එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ පබ්බතො ගන්ධමාදනො,
යක්ඛ වෙස්සන්තරො රාජා සහපුතෙහි සම්මති.
- 6486. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්ඤි මසං ජටං,
වම්මවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නම්සසති.
- 6487. එතෙ නීලා පදිස්සන්ති නානාඵලධරා දුමා,
උග්ගතා අඛ්ඤාකුටාව නීලා අඤ්ඤනපබ්බතා.
- 6488. ධවස්සකණ්ණො ඛදිරා සාලාඵන්දනමාලුවා,
සම්පවෙධනති වාතෙන සකීං පිතාව මාණවා.
- 6489. උපරි දුමපරියායෙසු සංගීතියොව සුයමර,
නඤ්ඤා කොකිලසඛ්ඤා සම්පතනති දුමා දුමං.
- 6490. අච්ඡයතොනව ගච්ඡන්තං සාධාපක්ඛසමෙරිතා,¹
රමයතොනව ආගන්තුං මොදයනති නිවාසිතං;
යක්ඛ වෙස්සන්තරො රාජා සහ පුතෙහි සම්මති.

1. සමීරිතා - මජ්ඣ.

6479. මෙ පැනුණු සිහිලැ. ගල්කුසින් බට හොයින් ගෙනෙන ලද. බමුණ ඉදින් තෙපි රිසියවු නම් එයින් ගෙන පානය කරව.

6480. යමක් තොප විසින් දෙමී යි කී නම් ඒ දෙනලද මැ වේවා මා විසිනුණු පිළිගන්නාලද මැ වේවා. සියල්ල පඩුරු කරන ලද යැ. සදමහරජුගේ සියපින් (වෙසතුරු) සිවින් කෙරෙන් වෙන් වැ වසන බව නො දනු ද? මම ඔහු දක්නට අයිමී. ඉදින් දන්නවු නම් මට කියව.

6481. භවත් සිවිරජහු දක්නට පින් පිණිස නො එයි. භවත් රජභට පත්ති වූ අඹුව පතන වනැයි හඟිමී.

6482. කෘෂ්ණාඒනා දෑස් කොට ජාලිය දෑස් කොට රුස්නා වනැයි හඟිමී. නොහොත් මව යැ දෙදරු යැ යන තිදෙනා වනයෙන් ගෙන යන්නට ආයෙ වනැ යි හඟිමී. කොළ බමුණ, ඔහට හෝග නැත. ධනධාන්‍ය ද නැත.

6483. මම භවත්හු විසින් නො කිපියුණු සැඟවියෙමී. මම කිසින් යදනට නො ආමී. ආයඛියන්ගේ දුක්ම යහපත. ඔවුන් හා සමග විසීම හැමද සුව යැ.

6484. සිව්මහරජ යම් දවසෙකැ සිවින් විසින් රටින් තෙරන ලද ද එ දවස් පටන් හෙ මා විසින් නුදුටුවීරු යැ. එයින් මම ඔහු දක්නට අයිමී. ඉදින් දනු නම් මට කියව.

6485. බමුණ, යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් සමග සන්තිදේ ද තෙල පැනෙන ගල ඒ ගදමහන් පව්ව යි.

6486. හේ තවුස්වෙස් ද දෙහෙට්ල්ල ද ගිනිපුදන සැන්ද ද දළමඩුලු ද ධරනුයෙ අඳුන්දිවිසම් ධරනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොවී. ගිනිදෙවියා පුදයි.

6487. තෙල නිල්වන් වූ නොයෙක් පල ධරන වෘක්ෂයෝ නැඟී සිටි වලාකුළු මෙන් නිල්වන් අඳුන්කුළු මෙන් පැනෙති.

6488. දූව යැ අසු යැ කිහිරි යැ සල් යැ කොළොම් යැ මාළුවා යැ යන වෘක්ෂයෝ එක්වරක් පානය කළ රාසොදුන් මෙන් පවතින් වෙවුළති.

6489. රුක්අතු මතුයෙහි (සියොතූන් හඬ) දෙවගී මෙන් ඇසෙයි. විලිකුළුගණා හා කෙවිලිගණා ගසින් ගසට පනිති.

6490. යම් තැනෙකැ වෙසතුරු රජ දරුවන් හා සමග වෙසේ ද (එහි) පවතින් සැලෙන තුරුසාපක් තමා පියා යනුවහු කැඳවනුවන් වැන්නහ. තමා කරා එනුවහු රමණය කරනුවන් වැන්නහ. නිති වසන දනන් තුටු කරනුවහ.

6491. ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං වණ්ණං ආසදඤ්චි මසං ජටං,
වලවොසි ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.
6492. කරෙරිමාලා විතතා භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
සඤ්ජාහරිතා භුමී න තඤ්චුදධංසනෙ රජො.
6493. මයුරගීවසඛකාසා තුලඵස්සසමුපමා,
නිණානි නාතිවඤ්ඤාති සමනතා වතුරඛගුලා.
6494. අඛො ජලෙඛු කපිජා ව නිවෙ පසකා උදුඛරා,
පරිභොගෙහි රුකෙඛහි වනං තං රතිවඛිතං.
6495. වෙළ්ඛිවණ්ණපනිභං මච්ඡගුඛනිසෙවිතං,
සුචිං සුගඤ්චං සලිලං ආපො තඤ්චි සඤ්චි.
6496. තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි භුමිභාගෙ මනොරමෙ,
පදුමුපලසඤ්ජනතා දෙවොනමිව තඤ්ජනෙ.
6497. නිණි උපලජාතානි තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණං,
විචිත්‍ර නිලානෙකානි සෙතා ලොභිතකානි ව.
6498. ධොමා ව තඤ්ච පදුමා සෙතසොගන්ධකෙහි ව,
කලමඛකෙහි¹ සඤ්ජනො මුචලිඤ්ජො නාම සො සරො.
6499. අපේඤ්ච පදුමා චුලලා අපරිසන්තාව² දිස්සරෙ,
ගිමහා භෙමනනිකා චුලලා ජණ්ණතග්ගොඋපකරා.
6500. සුරහි සමපවායනහි විචිතතා පුපඵසඤ්චතා,
භමරා පුපඵගඤ්චන සමනතාමභිතාදිතා.
6501. අපේඤ්ච උදකන්තසමිං රුකඛා තිට්ඨනති බ්‍රාහ්මණං,
කදඛො පාටලී චුලලා කොවිලාරා ව පුපඵතා.
6502. අඛෙකාලා කච්චිකාරා ව පාරිජඤ්ඤා ව පුපඵතා,
වාරණසායනා රුකඛා මුචලිඤ්ජමභිතො³ සරං,
6503. සිරිසා සෙතපාරිසා සාධු වායනති පදමකා,
නිඤ්ඤාඤ්චි සිරිනිගුඤ්චි අසනා වෙඤ්ච පුපඵතා.

1. කලමඛකෙහි - මජ්ඣ.
2. පරිසන්තාව - මජ්ඣ.
3. මුහකො - මජ්ඣ. 8.

6491. (එරජ එහි) තවුස්වෙස් ද පලවැළ නෙළන අකුස්ස ද ගිනි පුදන සාන්ද ද දළමඩුලු ද ධරතූයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳනුයෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) සයන කෙරෙයි, ගිනිදෙවියා නමදී.

6492. (එ වෙනෙහි) සිත්කලු බිම්පෙදෙස්හි පැතිරැ සිටි හෙළ-ගිරිකිල්ල මල් ඇති බිම භීතණයෙන් නිල්වන් වූයෙ යැ. එ බිමැ ධූලි නො නැහෙයි.

6493. මොනරකර බඳු වූ හිඹුල්පුළන් පහස් සම උපමා ඇති තෘණයෝ භාත්පස්හි සතරතුල් ඉක්ම නො වැටෙති.

6494. අඹ දඹ ගිවුලු ද මිටිරුක්හි විලිකුන් දිඹුල් ද ඇත. (නොයෙක් මල්පලයෙන් සැදි) පරිභොග වෘක්ෂයෙන් එ වන ඇලුම් වඩයි.

6495. මස්කැලන් විසිරු නිති සෙවුනාලද වෙරළමිණි වන් පැහැ ඇති පිරිසුදු සුවද සිලිල් ඇති (කඳුරැලියෙන් බස්නා) දියදහර එ වනළැව්හි ගලායෙයි.

6496. එයට නුදුරෙහි මනරම් බිම්පෙදෙසෙකැ දෙවියන්ගේ නඳුකුයනෙහි මෙන් පියුමුපුලින් සැදි පොකුණක් ඇත.

6497. බමුණ, එ සිවුරැස් පොකුණෙහි තුන් උපුල්ජාතියක් ඇත. එක් ජාතියක් නිල්පැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් සුදුපැහැ වෙයි, එක් ජාතියක් ලේපැහැ වෙයි, එ පොකුණ විසිතුරු යැ.

6498. බමුණ, ඒ වනළැහැබිහි විලෙකුදු ඇත.* ඒ විලැ හෙළපියුම්හු හෙළ පිළි අතුළ තැන් වැනියහ. හෙළපුලින් හා හෙල්මැල්ලෙන් ද දියකුරයෙන් ද ගැවැසුණෙ යැ. එ විල ඉවලින්ද නමැ.

6499. තවද ඒ මුදලිඳු විල්හි පිපි පියුම්හු කෙළවර නැත්තවුන් මෙන් පෙනෙන්නාහ. ගිමන් භිමන් සෘතුයෙහි වූ පිපි පියුම්හු දණ පමණ දියෙහි පැතිරැ සිටිති.

6500. විසිතුරු මල්පතර සුවද පතුරුවයි. බමරු මල්ගඳින් භාත්පසැ අභිනාද කෙරෙති.

6501. තවද බමුණ, ඒ විල්දිය කෙළවර වෘක්ෂයෝ පවතිත්, සුපි කොළොම් රුක් යැ පළොල් රුක් යැ පිපි කොබලිල රුක් යැ.

6502. අඟුණ රුක් යැ වැල්කිණිහිරි යැ කරගස් යැ එරබදු යැ නාරුක් යැ යන මෙ රුක් මුදලිඳු විල් වට පිපි සිටී.

6503. මහරි යැ හෙළපළු යැ පියුම්ගස් යැ යන මෙ රුක් මනා සුවද හමයි, මහනික ද සුළුනික ද පියාරුක් ද එහි පිපි වන සිටී.

* මේ පාඨය මුද්‍රිත අටුවාවෙහි නැත. වෙසතුරුද සන්තයෙහි ඇත. 'මුහුණ එක් සරොපි අස්' යනු පාඨයි.

6504. පංගුරා වතුලා සාලා¹ සොහඤ්ජනා ව පුජ්ඣතා,
කෙතකා කණිකාරා ව කණවෙරා ව පුජ්ඣතා.
6505. අප්පුනා අප්පුකණණා ව මහානාමා ව පුජ්ඣතා,
සමපුජ්ඣගගා² තිට්ඨනති පජ්ජලනොව කිංසුකා.
6506. සෙනපණණි³ සත්තපණණා කදලියො කුසුමහරා,
ධත්තකකාරි පුජෙඨි සිංසපාවරණෙහි⁴ ව.
6507. අවජ්ඣා සබලා රුක්ඛා සලලකියො ව පුජ්ඣතා,
සෙනගෙරු ව තගරා මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.
6508. දහරා ව රුක්ඛා වුද්ධා ව අකුට්ඨො වෙස පුජ්ඣතා,
අසසමං උභතො ධනති අග්ගාගාරං සමනතතො.
6509. අපේස උදකනතසමි⁵ බහුජාතො එජ්ජණකො,
මුග්ගතියො කරතියො සෙවාලසිංසකං බහු.
6510. උඤ්ජවනතං⁶ උලලළිතං මකඛිකා හිංගුජාලකා,
දසීමකවකො⁷ වෙස බහු නීවෙකලමෙකා.
6511. එළඹිරකසඤ්ජනතා රුක්ඛා තිට්ඨනති බ්‍රාහමණ,
සත්තාහං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ජිජ්ජති.
6512. උභතො සරං මුචලිඤ්ඤං පුජා තිට්ඨනති සොහනා,⁸
ඉන්ද්‍රීවරෙහි සඤ්ජනං වනං තං උපසොභිතං.⁹
අධස්මාසං ධාරියමානානං ගජො තෙසං න ජිජ්ජති,
6513. නීලපුජ්ඣී සෙනවාරි පුජ්ඣතා ගිරිකණණිකා;
කටෙරුකෙහි⁹ සඤ්ජනං වනං තං කුලසීභි ව.
6514. සද්දමුතෙව ගජෙධන පුජ්ජාධාහි තං වනං,
හමරා පුජ්ජගජෙධන සමනතාමභීනාදිතා.

1. පංකුලා බහුලා සෙලා - මජ්ඣ. පංකුරා - ස්‍යා.
2. පුපුජ්ඣතගා - මජ්ඣ.
3. සෙනවණණ - මජ්ඣ.
4. පාවරණෙහි - මජ්ඣ. සී. ස්‍යා.
5. උද්ධාපවතං - ස්‍යා. වි.
6. දසීමකුඤ්ජකො - මජ්ඣ.
7. නාගසො - මජ්ඣ. ස්‍යා.
8. සොහනී - මජ්ඣ.
9. කලෙරුකෙහි - මජ්ඣ. ස්‍යා.

6504. පභුරු යැ මුහුළු යැ සල් යැ මුරුංගා යැ යන මෙ රුක් පිපී සිටී. දුනුකේශස් ද කිණ්භිරිගස් ද කණේරුගස් ද පිපී වන සිටී.

6505. මහකුඹුක් ද සුළුකුඹුක් ද මහඋක් ද පිපී වන සිටියි, මොනොවට පිපී අග ඇති කැලරුක්හු දිලියෙන අභුරු මෙන් සිටිති.

6506. ඇත්දෙමට යැ සත්පත් (රුක්අත්තන) යැ කදල යැ වනුක් යැ දුනුවලලා හා නිට්භ යැ යන රුක්මලින් ද ඇවටර හා වරණ රුකින් ද එ වන හොබේ.

6507. අසුගස් ද තෙලඹු රුක් ද හින්සල් රුක් ද පිපී වන සිටියි. හෙළවසුරුක් ද තුවරලා ද මැසිගස් ද උපුල්කොළ ද කුලුවරගස් ද ඇත.

6508. එ වෙනෙහි සාපු වූ ද පිපියා වූ ද තරුණ රුක් ද මහලු රුක් ද අසපුව දෙපසැ ද ගිනිභල්ගෙය සියාරා ද සිටී.

6509. තවද එ විල්හි උදකාන්තයෙහි බහුල වූ හටගත් දමුණු (දඹල) ද ඇත. සිහින්මුහු ද මහමැ ද කටුකොහොවිලද බෙහෙවැ.

6510. (එ විල) මීයර ඇතියෙ යැ. වාතයෙන් අලළන ලද්දේ යැ. මීමැස්සන් නද දෙන මල්පිපී හුඟුගස් හා රත්කරවිගස් ඇතියෙ යැ. සුළු අංගෙන්ද මහඅංගෙන්ද හුරුකලන්ද රුක් මෙහි බෙහෙවැ.

6511. බමුණ, හෙළ කලවැලින් ගැවැසිගත් වෘක්ෂයෝ සිටිති. සන්දවසක් මුළුල්ලෙහි ධරනුලබන ඒ (දසී මකවකාදී) කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6512. මුදලිඳු විල් දෙපසැ හොබනා කුසුම් පවතී. එරහැඳි රුකින් සැදී එ වන හොබනෙ යැ. අධමසක් මුළුල්ලෙහි ධරනු ලබන ඒ එරහැඳි ආදී කුසුමයන්ගේ සුවද නො සිදෙයි.

6513. (එහි) පිපියා වූ දියමෙරලිය සෙතවාරි නිල්කටරොළු ඇත. එ වනය කටෙරුකයෙන් හා තලාගසින් වැසුණේ යැ.

6514. එ වනය මල් අත්තෙන් පවත්නා ගදින් (පැමිණි දත්ත) මද දනවා මැ යි. මල්ගදින් හාත්පසැ නද දෙන බමුණු වෙති.

- 6515. තිණිකසාරුජාතානි¹ තසමිං සරසි බ්‍රාහ්මණ, කුලිහමනානි වෙකානි මුරජමනානි² තා උභො.
- 6516. අපේඤ සාසපො බහුකෝ³ නාදියෝ⁴ හරිතායුතො, අසි තාලාව තිට්ඨනති ජෙජජා ඉන්දිවරා බහු.
- 6517. අපෙඨාටා සුරියවලලී ව කාළියා⁵ මධුගන්ධියා, අසොකා මුදයනති ව වලලිහො බුදුපුප්ඵියො.
- 6518. කොරණ්ඩකා අනොජා ව පුප්ඵිතා නාගවලලිකා, රුක්ඛමාරුඤා තිට්ඨනති ඵුලො කිංසුකවලලියො.
- 6519. කටෙරුහා ව වාසනානී යුථිකා⁶ මධුගන්ධියො, නීලියා සුමනා හණ්ඨී සොහනි පදුමුඤ්ජරො.
- 6520. පාටලී සමුද්දකපාසි කණිකාරා ව පුප්ඵිතා, හෙමජාලාව දිස්සනති රුවීරා අගගිසිඛුපමා.
- 6521. යානි කානි⁷ ව පුප්ඵානි ඵලජානුදකානි ව, සබ්බානි තස් දිස්සනති ඵවං රමෙමා මහොදධි.
- 6522. අඵස්සා පොකකරණියා පහුතා වාරිගොවරා, රොහිතා නළපි⁸ සිඬගු කුම්බීලා මකරා සුසු.
- 6523. මධු ව මධුලලිසි ව තාලීසා ව පියඬගුකා, උත්තකා හදුමුඤ්ජා ව⁹ සතපුප්ඵා¹⁰ ව ලොලුපා.
- 6524. සුරභී ව රුක්ඛා තගරා¹¹ පහුතා කුඩාවණ්ඨකා,¹² පදමකා නරද කුට්ඨා ක්කාමකා ව හරෙණුකා.
- 6525. හලිදුකා ගන්ධසිලා නිරිවෙරා ව ගුණුලා, විහෙදිකා¹³ වොරකා කුට්ඨා කපුරා ව කලිඬගු ව.¹⁴
- 6526. අපේඤ සීහව්‍යඤ්ජා ව පුරියාලු ව හජීයො,¹⁵ ඵණෙය්‍යා පසද වෙව රොහිව්‍යා සරහා මීගා.

1. කණ්ණරු - මජ්ඣ.	6. යොධිකා - මජ්ඣ.
2. මුමුමනනානි - මජ්ඣ. මුරමනනානි - සා.	7. තානිව - මජ්ඣ.
3. බහුකො - මජ්ඣ. වී.	8. නළපෙ - මජ්ඣ.
4. නාරියො - මජ්ඣ.	9. කුට්ඨකාහදුමුට්ඨා - මජ්ඣ. කුදුජා - සා.
5. කොළියා - මජ්ඣ.	10. සෙනපුප්ඵා - මජ්ඣ. සත්ත - මජ්ඣ. සා.
11. සුරභිමරුක්ඛ තගරා - මජ්ඣ. සුරභිමරු තගරා - සා.	
12. බහුකා කුඩාවණ්ඨකා - මජ්ඣ. සා.	
13. විහෙදකා - මජ්ඣ.	
14. කලිංගුකා - මජ්ඣ.	
15. හජීයො - මජ්ඣ.	

6515. බමුණ, ඒ විල් අසූ තුන් කැකිරි ජාතියෙකැ. එක් ජාතියක් කළ පමණ වෙයි. දෙ ජාතියක් මිහිඟුබෙර පමණ වෙයි.

6516. තවද ඒ අසපු අඛියෙස අඛ ද හරිතායුත යැ නාදිය යැ යන ලුහුණු ද බෙහෙව. ඉදිරුක්හු තල්ලුක් මෙන් සිටිති. මිටින් සිඳැලියැහැකි රන් එරහැඳි බෙහෙව.

6517. ගැහැවි සමණවැල් ද හිරිවැල් ද කැලිය ද මිහිගෙදි ද හෝපලු ද නිතු ද ලබුකොමඩු ද හිහිනි රුක් ද,

6518. කටුකරඩු ද අනොජා ද පිපි සිටියහ. නාලිය ද හිරමසු වැල් ද ගස් නැහ පිපිවන මැ සිටිති.

6519. රන්කටුකරඩු ද වැකොද ද විනිගස් ද ඉද්ද ද වැල්-සමන් ද යොහොඹු ද ගඳඇඹුලු ද යන මේ රුකින් එ වන හොබි.

6520. පළොල් ද සුරියුගස් ද කිණිහිරිගස් ද පිපියාහු රුසිරු ගිනිසිළු වැන්නහ. එළාලු රන්දෑල් මෙන් භෑනෙති.

6521. දියැ ගොඩැ උපදනා යම් කිසි කුසුමයෙක් ඇද්ද එහැම කුසුම් ඒ විල්හි පැනෙති. මහදියකද දරන මුදලිලු විල මෙසේ රමණී වෙයි.

6522. තවද ඒ මුදලිලු විල්හි දිය ගොදුරු කොට ඇති, රෙහෙමස්හු ද ඉස්සෝ ද සුභමස්හු ද කිඹුලෝ ද මෝරු ද සුංසුමාරයෝ ද බොහෝ වෙති.

6523. මී ද වැල්මී ද තලිස්පතුරු ද පුවභ ද කළුතීර ද වම්මුතු ද සියපුස් ද ලොලුප ද,

6524. තුවරලා යැ කුඛගවණික යැ පද්මක යැ නරද යැ කුට්ඨ යැ කුමාමක යැ හරෙණුක යැ යන සුවද රුක් බෙහෙව.

6525. දෙ කසා ද සිරියෙල් ද හිරිවේරිය ද ගුඟුල් ද විහෙදිකා ද සොරමල ද තකුල් ද කපුරු ද කිලිඟු ද බෙහෙව.

6526. තවද ඒ වෙනෙහි සිංහයෝ ද ව්‍යාසුයෝ ද වෙළෙඹ මුව පක්ෂිහු ද ඇත්හු ද එණි මුවන් හා පසද මුවෝ ද රෙහෙ මුවන් හා සරහ. මුවෝ ද,

6527. කොටුසුඤ්ඤා සුලොපි ව¹ තුලියා නළසනනිභා,
වමරි වලනී ලඛි² කුසිතා මසකා පිටු,
6528. කසකා කතමායා ව³ ඉසකා ගොණසිරා බහු,
බග්ගා වරාහා නකුලා කාලකෙසු බහුතසො.
6529. මහිසා සොණා සිගාලා ව පමපකා ව සමනානො,
ආකුච්චා පවලාකා ව විත්තකා ව.පි දීපියො.
6530. පෙලකා ව විසාසාද සීහා කොකනිසානකා,
අට්ඨපාද ව මොරා ව භසසරා ව කුකුසුකා⁴,
6531. වමෙතාරා කුකකුටා නාගා අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො,
බකා බලාකා නප්පභා දිජ්ඣා කුඤ්ඤවාදිකා.
6532. ව්‍යග්ගිනසා ලොහපිට්ඨා පමපකා⁵ ජීවජීවකා,
කපිඤ්ඤරා තිත්තිරායො කුලාවා පටිකුභතකා,
6533. මඤ්ඤකා වෙලකෙදු භණ්ඩුතිත්තිරනාමකා,
වෙලාබකා පිඩගුලායො ගොධකා⁶ අබ්බහෙතකා,
6534. කරවීයා ව⁷ වග්ගා ව උහුඤ්ඤාරා ව කුකුභා,
නානාදිජගණාකිණ්ණං නානාසරනිකුජ්ජනං.
6535. අපේසු සකුණා සහනී නීලකා⁸ මඤ්ඤභාණකා,
මොදනනී සහ භරියානී අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
6536. අපේසු සකුණා සහනී දීජා මඤ්ඤසසරා සිතා,
සෙතච්ඡකුටා⁹ හදකඛා අණ්ඩරා උත්තපෙකඛුණා.¹⁰
6537. අපේසු සකුණා සහනී දීජාමඤ්ඤසසරා සිතා,
සිබණ්ඩුනීලගීවාහී අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජ්ජනො.
6538. කුකුසුකා¹¹ කුලීරකා කොට්ඨා පොකබරසානකා,¹²
කාලාමෙය්‍යා බලියකඛා¹³ කදම්බා සුවසාළිකා.

1. සුණොපිච - මජ්ඣ. සා. වී.	8. සාළිකා - මජ්ඣ.
2. යාසි - මජ්ඣ.	9. සෙතච්ඡකුට - මජ්ඣ.
3. කටමායා.	10. පකබණ - මජ්ඣ.
4. කුකුට්ඨකා - මජ්ඣ. සා.	11. කුකුට්ඨකා - මජ්ඣ. සා.
5. වමපකා - මජ්ඣ. වී.	12. පොකබරසානකා - මජ්ඣ. සා.
6. ගොටකා - මජ්ඣ.	13. බලියකඛා - මජ්ඣ.
7. කරවීකා ව - මජ්ඣ.	

6527. කැනහිල්ලු ද කොක්කනවෝ ද ගිජුනවෝ ද පියා බළල්ලු ද රුක්කනවෝ ද සෙමරහු ද තිත්මුවෝ ද වාමුවෝ ද මහකඵවුරෝ ද හැලිවුරෝ ද විලාවුරෝ ද.

6528. ගෝණහු ද හඟමාරලියෝ ද වලස්සු ද දඩගෝණහු ද බොහෝ වෙති. කගවෙහෙණහු ද හුරෝ ද මුගටියෝ ද කළ- වැද්දෝ ද ඒ විල්තෙර බොහෝ වෙති.

6529. මිහිවෝ ද රුක්කනවෝ ද සිවල්හු ද උණහපුළුවෝ ද භාක්පසෑ ඇවිදුනා ගොයි ද ගජකුඹුවෝ ද චිත්තයෝ ද දිවියෝ ද මෙහි බොහෝ වෙති.

6530. සාවෝ ද සිනිඹිල්ලෝ ද සිංහයෝ ද කොක්කනහුවෝ ද සරහමුවෝ ද රනමොනරු ද ශෙවනහංසයෝ ද මහසිනිඹිල්ලෝ ද.

6531. සුවර ලිහිණියෝ ද වනසාවුලෝ ද ඇත්තු ද ඔවු- නොවුන්ට රචපිළිඳව දෙන කණකොක්කු ද හෙළකොක්කු ද බස්සෝ ද කිරල්හු ද කොස්ලිහිණියෝ ද දියකාවෝ ද.

6532. උකුස්සෝ ද රත්කොරළුවෝ ද හුණපුපුළුවෝ ද 'ජීව, ජීව' යි හඬන ජීව-ජීවක ලිහිණියෝ ද කපිඤ්ඤ නම් ලිහිණියෝ ද තිත්වටුවෝ ද වඩුකුරුල්ලෝ ද බටු කුරුල්ලෝ ද.

6533. මඤ්ජයෝ ද සලපිඤ්ජෝ ද මහසැලලිහිණියෝ ද තිත්වටුවෝ ද දනවුලිහිණියෝ ද පිභුහැලි ලිහිණියෝ ද ගෝලිහිණියෝ ද අභුහැලි ලිහිණියෝ ද.

6534. කරවී ලිහිණියෝ ද වැසිලිහිණියෝ ද මහමුහුණෝ ද ඇටිකුලෝ ද ඵ වෙනෙහි බොහෝ වෙති. ඵ වනය නොයෙක් සියොත්ගණ විසින් ගැවැසිගත්තෙ යැ. නොයෙක් සරින් කුල්නා ලද්දෙ යැ.

6535. තවද ඵ වෙනෙහි මියුරු හඬ ඇති චිත්‍රාජිශකපත්‍ර ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු ඔවුනොවුනට රචදෙමින් ලිහිණි දෙනුන් හා සමග කුටු වෙති.

6536. තවද එහි ලිහිණි කෙනෙක් ඇත. ඒ ලිහිණියෝ නිබද මියුරු හඬ ඇතියහ. සුදුපැහැ නෙත්කණ ඇතියහ. යොදුරු ඇස් ඇතියහ. බිජුවටින් ජනිතයහ. විසිකුරු පත් ඇතියහ.

6537. තවද එහි ලිහිණියෝ ඇත. ඔහු නිබද මියුරු සර ඇතියහ. සිඵ ඇතියහ. නිල්ගල ඇතියහ. ඔවුනොවුනට රච දෙන්නාහ.

6538. කළු තලල් ලිහිණියෝ ද කුකුලෝ ද කොට්ඨ සකුණ- යෝ ද තල්රෙහෙරහු ද කලලොභොල්ලෝ ද කළුභොල ලිහිණියෝ ද දියකෙරළියෝ ද ගිරවු ද සැලලිහිණියෝ ද.

6539. හලිඤ්ඤ ලොහිතා සෙතා අපේඤ්ඤ නළකා බහු,
වාරණා හිඤ්ඤාජා ව කදම්බා සුචිකොකිලා,
6540. උකඤ්ඤා කුරුරා¹ හංසා ආටා පරිවදන්තිකා,
පාකහංසා² අතිඤ්ඤා නස්සුභා ජීවජීවකා,
6541. පාරෙවටා රචිහංසා වකකවාකා³ නදීවරා,
වාරණාභිරුද්ධ රමමා උභො කාලුපකුජිනො.
6542. අපේඤ්ඤ සකුණා සන්ති නානාවණණා බහු දීජා,
මොදනති සහ හරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජිනො.
6543. අපේඤ්ඤ සකුණා සන්ති නානාවණණා බහු දීජා,
සබ්බො⁴ මඤ්ඤති කුජනති මුචලිඤ්ඤමභිතො⁵ සරං.
6544. අපේඤ්ඤ සකුණා සන්ති කරවීයා නාම නෙ දීජා,
මොදනති සහ හරියාහි අඤ්ඤමඤ්ඤං පකුජිනො.
6545. අපේඤ්ඤ සකුණා සන්ති කරවීයා නාම නෙ දීජා,
සබ්බො මඤ්ඤති කුජනති මුචලිඤ්ඤමභිතො සරං.
6546. එණෙය්‍යපසදකිණණා නාගසංසෙවිතං වනං,
නානාලතාහි සඤ්ඤනතා කදලීමීගසෙවිතං.
6547. අපේඤ්ඤ සාසපො බහුකො⁶ නීවාරො වරකො බහු,
සාලී අකටඨපාකො ව උච්ඡු තඤ්ඤ අනපපකො.
6548. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
බුද්ධං පිපාසං අරතීං තඤ්ඤ පනොනා න වීඤ්ඤි:
යඤ්ඤ වෙසසන්තාරො රාජා සහ පුඤ්ඤෙහි සමච්ඡිති.
6549. ධාරෙතොනා බ්‍රාහ්මණං වණණං ආසදඤ්ඤ මසං ජටං,
වච්චෙවාසී ඡමා සෙති ජාතවෙදං නාමසසති.
6550. ඉදං සුඤ්ඤා බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම ඉසිං කඤ්ඤා පදකඤ්ඤං,
උදගභවිතොනා පසානාමී යඤ්ඤ වෙසසන්තාරො අහු.

මහාවනවණණනා ජිට්ඨිතා.

1. කුරුරා - මජ්ඣ. සා.
2. වාකහංසා - සා.
3. වකකවාකා - මජ්ඣ. වාකවාකා - සා.
4. සච්ච - මජ්ඣ.
5. රුචලිඤ්ඤමභිතො - මජ්ඣ.
6. සාමා බහුකා - මජ්ඣ. සා.

6539. තවද එහි කහ කරුල්ලෝ ද තඹතොලුවෝ ද සුදු ලිහිණියෝ ද නළක ලිහිණියෝ ද ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද හිංගුරාජයෝ ද මහදියකෙදළියෝ ද සමග වෑ සරන ගිරා කොවුල්හු ද,

6540. කළු උකුස්සෝ ද හෙළ උකුස්සෝ ද භංසයෝ ද සැදිවු ලිහිණියෝ ද පරිවදන්තික ලිහිණියෝ ද පාකභංසයෝ ද අතිබල ලිහිණියෝ ද වලිකුකුළෝ ද ජීවජීවකයෝ ද,

6541. පරෙවියෝ ද හැල්බෝ ද නදියෙහි සරන සක්චාවෝ ද දෙවරුයෙහි මෑ රැව් දෙන මනා හඬ ඇති ඇත්ගිජුලිහිණියෝ ද එ විල්හි බොහෝ වෙති.

6542. මෙහි නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂිහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රීතවෙති.

6543. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) විල අවට නොයෙක් පැහැ ඇති බොහෝ පක්ෂිහු මියුරු සරින් කුල්නාහ.

6544. මෙහි කුරවි කෙවිල්ලෝ නම් පක්ෂිහු බිරියන් සමග කුල්නාහු ප්‍රීත වෙති.

6545. මෙහි මුදලිඳු (මුවලින්ද) විල අවට කුරවිකෙවිල්ලෝ නම් පක්ෂිහු මියුරු සරින් කුල්නාහු ප්‍රීත වෙති.

6546. එ වනය ඒණ්මුවන් හා පසදමුවන් විසින් ගැවැසි ගත්තෙ යෑ, ඇතුන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යෑ, නන්ලියෙන් වැසුණෙ යෑ, කෙහෙල් මුවන් විසින් සෙවුනාලද්දෙ යෑ.

6547. තවද එ වෙනෙහි අඬ බෙහෙව. හුරුහැල් ද වරා-සොර ද බෙහෙව. නො සාපු තන්හි පැසුණු (සයංජාත) හැලුදු වනමුල් වනඵල ද එ වෙනෙහි නො මද වෙති.

6548. මේ එක්පිය මහ අප සිටි තැන් බලා එයි. අසපුවට ඉඳුරා යෙයි. යම් අසපුයෙකු වෙසතුරු මහරජ අඹුදරුවන් සමග වාස කෙරේ ද එ අසපුවට පැමිණියෙ සා පවස් උකටලි නො ලැබෙයි.

6549. හෙ තවුස්වෙස් ද (මල්පල නෙලන) අකුස්ස ද ගිනි පුදන සාන්ද ද දළමඩුලු ද ධරත්‍රයෙ අඳුන්දිවිසම් හඳනෙ බිමැ (පත් ඇතිරියෙහි) හොවී. ගිනිදෙවියා නමදී යි.

6550. එ බමුණු මෙ වදන් අසා තවුසා පැදකුණු කොට ඔද වැඩි සිතැතියෙ යම් තැනෙකු වෙසතුරු මහරජ වී ද එ තැනට පිටත් වෑ ගියේ.

මහ වන වැනුම් නිමි.

6551. උටෙධ්ඪි ජාලි පතීතිට්ඨ පොරාණං විය දිස්සති,
බ්‍රාහ්මණං විය පස්සාමි නන්දියො මාහිකීරරෙ.
6552. අභංපි තාත පස්සාමි යො සො බ්‍රහ්මාව දිස්සති,¹
අජීකො² විය ආයාති අතීථි නො භවිස්සති.
6553. කච්චිනත්‍ර හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ජන යාපෙථ කච්චි මූලථලා ඛත්‍ර.
6554. කච්චි ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,³
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6555. කුසලඤ්ච ව නො බ්‍රහ්මෙ අපො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අපො උඤ්ජන යාපෙම අපො මූලථලා ඛත්‍ර.
6556. අපො ඩංසා ව මකසා ව අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාළුමිගාකිණෙණ හිංසා අමා⁴ න විජ්ජති.
6557. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤ ජීවයොකිනං,
ඉද්ධි පඨමං පස්සාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදය බෙථවං දණ්ඩං අභිභ්‍රතං කමණ්ඩලං.
6558. සවාගතං නෙ මහාබ්‍රහ්මෙ අපො නෙ අදුරාගතං,
අනෙතා පථිස භද්දනෙත පාදෙ පකඛාලයස්සු නෙ
6559. තිඤ්ඤාති පියාලාති මධුනෙ කාසුමාරියො,
ථලාති බුද්දකපාති භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං,
6560. ඉද්ධි පානියං සීතං ආභතං ගිරිගභරා,
තනො පිච මහාබ්‍රහ්මෙ සවෙ තං අභිකඛබ්බි.
6561. අථ තං කෙන වණ්ණෙන කෙන වා පන හෙතුනා,
අනුප්පනො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤං තං මෙ අකඛාහි පුච්ඡිතො.
6562. යථා වාරිවහො පුරො සංඝකාලෙ න වීයති,
ථවං තං යාවිතාගඤ්ජිං⁵ පුනෙත මෙ දෙහි යාවිතො.

1. පදිසසති - මජ්ඣං.
2. අද්ධිකො - මජ්ඣං. සා. වී.
3. සරිසපා - මජ්ඣං.
4. මසභං - මජ්ඣං.
5. යාවිතා ගඤ්ජිං - මජ්ඣං.

6551. දූලිසිර නැඟී සිටුව, පෙරගමන් යා. පෙර (ජයතුරා නුවර යදියකු මෙන්) දසුනක් පැනෙයි. බමුණකු මෙන් දක්මි. සොම්නස්හු මා සින පැකිරෙති.

6552. පියාණෙනි, මම ද දක්මි. යමෙක් බමුණකු මෙන් පැනේ ද හෙ ඉලියනුවකු සෙයින් එයි. හේ අපට අමුත්තෙක් වන්නෙ යි.

6553. කිම හවත්තට රොග නැද්ද? කිම හවත්තට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් වනපෙලෙන් යැපෙයි ද? කිම අලපල බොහෝ ඇද්ද?

6554. කිම මැසිමදුරුවෝ ද දිර්ඝජාති සර්පයෝ ද අල්ප මැ වෙන් ද? සැබිමුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම (උන්ගෙන් වන) හිංසා නැද්ද?

6555. බමුණ, අපට රොග නැත් මැ යැ. තවද බමුණ දුකුදු නැත. වනමුල් වනපලයෙන් යැපෙමි. අලපල බොහෝ ඇත.

6556. තවද මැසිමදුරුවෝ ද උරගජාතීහු ද අල්ප මැ වෙති. වල්මුවන් විසින් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට උන්ගෙන් හිංසා නො පැනෙයි.

6557. සත්මසක් කල් අරනෙහි වසන ජීවශොකී අප වසන තැනට බෙලිපැහැ හුණදඬුව ද ගිනිපුදන කෙණෙස්ස ද කමඩලාව ද ගෙන ආ දෙවියන් විසින් වනන ලද මෙ බමුණහු පළමු කොට දක්මහ.

6558. බමුණ, නොපගේ මනා ඊමෙකැ, තවද නොපගේ නො මනා ඊමෙක් නො වෙයි. හවත, නොපගේ පාසහළ ධොවනය කරව. පන්සල ඇතුළට පිවිසෙව.

6559. තිඹිරි යැ පියල් යැ මිහි යැ කටුඵරමිණිය යැ යන එලයෝ ද දඬුවෙල්බැ මී ද ඇත. බමුණ උතුම් උතුම් දස වළඳව.

6560. මෙ කළෙහි පැනුදු සිහිල, ගල්කුසින් බට හොයින් අප්පියෙ යැ, බමුණ, ඉදින් තෙපි බියැටියවු නම් එයින් ගෙන බොව.

6561. තවද තෙපි කවර කරුණෙකින් හෝ කවර හෙතෙසකින් හෝ මහවලට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවුස්තාලදහු එය මට කියව.

6562. යම්සේ (පස්මහනදියෙහි) පිරුණු දියකද හැම කල්හි නො ගෙවේ ද එවන් (නො ගෙවෙන සැදුහැනි) නොප අයදනට අයිමි. අයදනාලද තෙපි මට දෙදරුවන් දෙව.

6563. දදම් න විකමපාමී ඉසසරො නය බ්‍රාහ්මණ,
පාතො ගතා රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො එහීති.¹
6564. එකරතනිං වසිඤ්ඤාන පාතො ගව්ඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ,
තසසා නභාතෙ උපසාතෙ අථ නෙ මාලධාරිතෙ,
6565. එකරතනිං වසිඤ්ඤාන පාතො ගව්ඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ,
නානාපුප්ඵභී සඤ්ඤානෙත නානාගඤ්ඤිභිසිතෙ;
නානාමුලඵලාකිණෙණ ගව්ඤ්ඤාදයං² බ්‍රාහ්මණ.
6566. න වාසමහිරොවාමී ගමනං මඤ්ඤ රුවච්ඤි,
අනතරායොපි මෙ අසස ගව්ඤ්ඤාඤ්ඤව රථෙසභ.
6567. න හෙතා යාවයොභී නං අනතරායසස කාරියා,³
ඉඤ්ඤො⁴ මනතං ජානනතී සබ්බං ගණනනතී වාමතො.
6568. සඤ්ඤාය දනං දදතො මාසං අද්දකඤ්ඤි⁵ මාතරං,
අනතරායමපි සා කඤ්ඤා ගව්ඤ්ඤාඤ්ඤව රථෙසභ.
6569. ආමනනයසසු තෙ⁶ පුතෙන මා තෙ මාතරමද්දසු,
සඤ්ඤාය දනං දදතො එවං පුඤ්ඤං පවඤ්ඤිති.
6570. ආමනනයසසු තෙ පුතෙන මා තෙ මාතරමද්දසු,
මාදීසසස ධනං දඤ්ඤා රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
6571. සවෙ ඤ්ඤං නිව්ඤ්ඤෙ දඤ්ඤං මම හරියං පතීබ්බතං,
අයාකසසපි⁷ දසෙසහි ජාලිං කණ්ඤාජිතඤ්ඤුභො.
6572. ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්ඤාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිතෙ,
පතීතො සුමනො විතො බහුං දසසති තෙ ධනං.
6573. අවඤ්ඤානසස භායාමී රාජපුත්ත සුඤ්ඤාහී මෙ,
රාජා දණ්ඩාය මං දජ්ජා විතතිණෙයා හතෙයා වා;
ජිතො ධනඤ්ඤා දසෙ ව ගාරඤ්ඤාසස බ්‍රහ්මබ්බජ්ජියා.
6574. ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්ඤාන මඤ්ඤකෙ පියභාණිතෙ,
ධමමෙ ඤ්ඤො මහාරාජා සිච්චිතං රථඤ්ඤාඤ්ඤානො;
ලඤ්ඤා පීඤ්ඤාමනසසං බහුං දසසති තෙ ධනං.

1. භොහිතී - මජ්ඣ.
2. ගව්ඤ්ඤාදය - මජ්ඣ.
3. කාරිකා - මජ්ඣ.
4. ඉඤ්ඤා - මජ්ඣ.
5. මාසං අද්දකඤ්ඤි - මජ්ඣ.
6. වෙ - මජ්ඣ.
7. අයාකසසපි නොදෙහි - මජ්ඣ.

6563. බමුණ (දෙදරුවන්) දෙමි. කම්පා නො වෙමි. සාමි වැ ගෙනයව. (කිවසුත්තෙක් ඇති.) රදු (පලවැළයට) උදය මැ ගියා. සවසැ අරනෙන් එයි.

6564. බමුණ, අද එක්රයක් මෙහි වැසැ අලුයමැ යව. ඒ මදිය විසින් නභවන ලද මුදුන සිප සනභන ලද තවද මල්දම පැළැඳි,

6565. නොයෙක් සුවද කුසුමින් සදනලද, නොයෙක් සුවද විලෙවුනින් සරසන ලද (මහ අහරට දුන්) නොයෙක් අලපලයෙන් යුතු දෙදරුවන් ගෙන යව.

6566. රජතුමනි, (මෙහි එක්රයක්) විසිම නො රුස්නෙමි. ගමන් මැ මට රිසියෙයි. (මෙහි විසුව) මට ලාභාන්තරාය ද වෙයි. එහෙයින් යන්නෙමි මැ යැ.

6567. තෙල මාගම්හු අයදමට නිසි නො වෙති. පුණ්‍යාන්තරාය ද ලාභාන්තරාය ද කෙරෙති. මායා මන්ත්‍ර දනිති. හැම අවැඩ හෙයින් ගනිති.

6568. සැදහැයෙන් දන් දෙනුවහු මොවුන් මව නො දක්ව. හෝ (මොවුන් දුටු නම) දනට. අන්තරාය ද කරන්නී යැ. එහෙයින් රජතුමනි, යන්නෙමි මැ යැ.

6569. තොප දෙදරුවන් කැඳව. ඒ දරුවෝ මව නභමක් දකිත්වා. මෙසේ සැදහැයෙන් දන් දෙන්නාහට පින් වැඩෙයි.

6570. තොප දෙදරුවන් කැඳව, ඒ දරුවෝ මව නො දකිත්වා. මහරජතුමනි, මා වැන්නකුට පුත්‍රධනය දී දෙවලෝ යන්නවු යැ.

6571. ඉදින් තෙපි මට පතීනි වූ බිරිය දක්නට නො රිස්සහු නම දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් මුත්තා (සදමහරජ) හට හෝ දක්වවු.

6572. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන උම දෙදරුවන් දකැ ඔඳුවැඩි සොමනස් වූ තුටු වූ මුත්තා රජ තොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6573. (මා අතින් දරුවන්) පැහැරැගැනුමට බියෙමි. රාජපුත්‍රය මඬස් අසව. එරජ මා දඬුවමට ඇමැතියනට දෙන්නෙ හෝ යැ, රජ මා විකුණන්නෙ හෝ යැ, ඝාතන කරන්නෙ හෝ යැ. ධනය ද දසයන් ද පිරිහුණෙමි බැමිණිය විසින් ගැරහියැයුතු වෙමි.

6574. සිත්කලු වූ පිය තෙපුල් බණන මේ දෙදරුවන් දක සිව්වරට වඩන දහමෙහි සිටි මහරජ ප්‍රීති සොමනස් ලැබූ තොපට බොහෝ ධනය දෙන්නෙ යැ.

6575. නාභං තමපි කරිස්සාමි යං මං ඤං අනුසාසයි,
දුරකෙ ව අභං නෙස්සං බ්‍රාහ්මණියා පරිවාරකෙ,
6576. තතො කුමාරා බ්‍යථිතා සුඤ්ඤා ලුද්දස්ස භාසිතං,
තෙන තෙන පධාවිංසු ජාලිකණ්ණාජිනා වුභො
6577. එභි තාත පියපුත්ත පුරෙථ මම පාරමිං,
හදයං මෙභිසිකෙද්ධිථ කරොථ වචනං මම.
6578. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි¹ සන්තාරෙස්සං² සදෙවකෙ.
6579. එභි අමම පියධිති³ පුරෙථ මම පාරමිං,⁴
හදයං මෙභිසිකෙද්ධිථ කරොථ වචනං මම.
6580. යානනාවා ව මෙ භොථ අවලා භවසාගරෙ,
ජාතිපාරං තරිස්සාමි උඤ්චරිස්සං සදෙවකෙ.
6581. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිනංසුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවධස්සනො.
6582. තතො කුමාරෙ ආදය ජාලිං කණ්ණාජිනංසුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස අද විතො පුත්තකෙ දනමුත්තමං.
6583. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං කුමාරෙ පදික්ඛමභි මෙදිති සමකමපථ.
6584. තද්ධි යං භිංසනකං තද්ධි ලොමභංසනං,
යං පඤ්ඤ ලිකතො රාජා කුමාරෙ සුබවච්ඡතෙ;
බ්‍රාහ්මණස්ස අද දනං සිථිතං රට්ඨවධස්සනො.
6585. තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුඤ්ඤ ලනං දනෙහභි ඡිද්දිය,
ලතාය හතෙඨ බන්ධනා ලතාය අනුමජ්ජථ,⁵
6586. තතො සො රජපුමාදය දණ්ඩකආදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයන්තො තෙ නෙති සිථිරාජස්ස පෙකඛතො.
6587. තතො කුමාරා පකසාමුං බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්චිය,
අසුපුපුණ්ණභි නෙතෙහභි පිතරං සො උදිකඛති.

1. කරිස්සාමි - මජ්ඣං.
2. සන්තාරිස්සං - මජ්ඣං.
3. ධිතා - මජ්ඣං. වී.
4. පියා මෙ දන පාරමි - මජ්ඣං. සා. වී.
5. විතො - මජ්ඣං.
6. අනුපජ්ජත - මජ්ඣං.

6575. මහරජ තෙපි මට යමක් කියවු නම් එ ද නො කෙරෙමි. මම මේ දෙදරුවන් බැමිණියට දස මෙහෙයට ගෙන යෙමි.

6576. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු රුදුරු බමුණුහුගේ බස් අසා වෙඩුළන්නාහු ඒ ඒ තන්හි දිවුහ.

6577. දරුව ප්‍රියපුත්‍රය, එව. මාගේ පැරුම් පුරව. මාගේ ළය තෙමවු. මාගේ තෙපුල් කරවු.

6578. බවසයුරෙහි මට නිසල වූ ගමන් නැවක් වව. දෑ සයුරෙහි එතෙරට තරණය කරනෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝවැසියනුදු තරණය කරවන්නෙමි.

6579. දරුව, ප්‍රිය දියැණියෙනි, මාගේ දනපාරමිතා පුරව. මාගේ ළය තෙමව. මාගේ වචනය කරව.

6580. සසර සයුරෙහි මට නිසල ගමන් නැව වව. දෑ සයුරෙහි පරතෙරට යන්නෙමි. දෙවියන් සහිත ලෝකයා සසර සයුරෙන් නිඟාලන්නෙමි.

6581. ඉක්බිති සිවිරට වඩන වෙසතුරු මහරජ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අත් ගෙන බමුණුහට දන් දින.

6582. ඉක්බිති දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් ගෙන තුටු සිත් ඇත්තෙ දෙදරුවන් උතුම් දන් කොට බමුණුහට දින.

6583. යම් කලෙකු දෙදරුවන් දුන් කල්හි මහපොළොව ප්‍රකම්පිත වූ ද එකල්හි යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එසඳ ලොමුදහ ගැන්මෙක් වී.

6584. යම් කලෙකු සිවිරට වඩන වෙසතුරු මහරජ කළ බඳැදිලි ඇති වූ සුවසේ වුසු දෙදරුවන් බමුණුහට දන් දුන්නෙ ද එදවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද එදවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6585. ඉක්බිති එ රුදුරු බමුණු වැලක් අතින් සිඳැගෙනැ වැලින් දැන් බඳැ වැලින් පහර දින.

6586. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක් ද ගෙන වෙසතුරු රජු බලා සිටිය දී තළමින් (දරුවන්) ගෙන යයි.

6587. (පැකිළ හුණු බමුණු අතින් වැල ගැලවී ගිය) ඉක්බිති දෙදරුවෝ බමුණු අතින් මිදී (බෝසතුන් කරා) පලාගියහ. කඳුළු පිරි ඇසින් ඒ ජාලිය කුමර පියාණන් බලයි.

6588. වෙධං අසසක්ඵඤ්ඤංව පිතු පාදනී වජ්ඣති,
පිතුපාදනී වජ්ඣතී ඉදං වචනමබ්බවි.
6589. අමමා ව තාත නිකඛනතා ත්වං ව නො තාත දසසසි,
යාව අමමමි පසෙසමු අඵ නො තාත දසසසි.
6590. අමමා ව තාත නිකඛනතා ත්වං ව නො තාත දසසසි,
මා නො ත්වං තාත අදද යාව අමමාපි එති¹ නො;
තදයං බ්‍රාහ්මණො කාමං විතතිනාතු භනාතු වා.
6591. බලබ්‍රහ්මපාදෝ අධනතො අපො ඔවඤ්ඤාසිකො,
දීඤ්ඤතරොටොඨා වපලො කළුරො භග්ගනාසකො.
6592. කුමෙහාදරො භග්ගපිට්ඨි අපො විසම වකඛුලො,²
ලොභමසසු භරිතකෙසො වලීනං තිලකාභතො.
6593. පිඨගලො ව විනතො ව විකටො³ ව බ්‍රහ්ම බරො,
අභිනානී ව සත්තඤ්ඤා අමනුසෙසා භයානකො.
6594. මනුසෙසා උදුහු යකෙඛා මංසලොහිතභොජනො,
ගාමා අරඤ්ඤං ආගමම ධනං තං තාත යාවතී,
නීයමානෙ පියාවෙන කීනතු තාත උදිකඛසි.
6595. අසමා නුත තෙ හදයං ආයසං දලභබ්ඤ්ඤං.
යො නො බද්ධො න ජානාසී බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා,
අච්චාධිකෙන ලුද්දෙන යො නො ගාවොව සුමභතී.
6596. ඉඨෙව අච්ඡතං කණ්ඨා න සා ජානාසී කිසච්චී,
මීගීව බීරසමමනා යුථා⁴ හීනා පකඤ්ඤා,
6597. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්භා හී පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ අමමං න පසසාමී⁵ තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.
6598. න මෙ ඉදං තථා දුකඛං ලබ්භා හී පුමුනා ඉදං,
යඤ්ඤ තාතං න පසසාමී තං මෙ දුකඛතරං ඉතො.

1. එතු - මජ්ඣං.
2. බලබ්‍රහ්මපාදො - මජ්ඣං.
3. වකඛුකො - මජ්ඣං, සඟ්ග.
4. විකටො - මජ්ඣං, වි.
5. යුථා - මජ්ඣං.
6. න පසසාමී - මජ්ඣං, සඟ්ග.

6588. බෝපත් සෙයින් වෙවුළුමින් පියාණන් පා වදී. පියාණන් පා වැදූ මෙවදන් කී.

6589. පියාණෙනි, අම්මා ද පන්සලින් බැහැර නික්මගියා යැ. පියාණෙනි තෙපි ද අප බමුණුහට දෙන්නවු යැ. යම්තාක් අම්මා ද දක්මෝ නම් එසඳ අප දෙව.

6590. පියාණෙනි, අම්මා ද නික්මගියා. තෙපි ද අප බමුණුහට දෙන්නවු යැ, පියාණෙනි, තෙපි අප නහමක් දෙව. යම් තාක් අපගේ මවු තොමෝ ඒ ද එසඳ මෙ බමුණු රිසි සේ අප විකුණවා, හෝ මරා පියවයි.

6591. මෙ බමුණු බකලපා ඇත්තෙ යැ; කුණුනිය ඇත්තෙ යැ; තවද එලෙන පිඩිමස් ඇත්තෙ යැ; දිගු උඩුනොල ඇත්තෙ යැ; මහනොලු යැ; නිකුන්දළ ඇත්තෙ යැ; බුන් නාසා ඇත්තෙ යැ.

6592. සැළ බඳු උදර ඇතියෙ යැ; බුන් පිටඇට ඇතියෙ යැ; තවද වමඳයි යැ; තඹදූලි ඇතියෙ යැ; පිහුවන් කෙහෙ ඇතියෙ යැ; සම්ඳලි ඇතියෙ යැ; කඵතලකැලලි ඇතියෙ යැ.

6593. පිහුඇස් ඇතියෙ යැ; කටිය පිට කදට වකැ විසුළුපා ඇතියෙ යැ; මහසිරුරු ඇතියෙ යැ; අඳුන්දිවිසම් ධැරගෙය යැ; යකකු වැන්න. බිය එළවනුයෙ යැ.

6594. මිනියෙක් දෝ හෝ නොහොත් මස්ලේ බුදිනා යකෙක් දෝහෝ යි සිතමි, ගමින් වලට අවුත් පුත්‍රධනය ඉල්වයි. පියාණෙනි, මේ පියාවයා විසින් ගෙනයනු ලබන අප කුමට උදසින වැ බලව.

6595. නොපගේ ළය ගල කෙළෙ යයි හඟිමි. යපතින් තර කොට බදනාලද වනැ යි සිතමි, යම්බඳු තෙපි ධනය සොයන ඉතා රුදුරු බමුණා විසින් බදනාලද අප ගො දනුව. එ බමුණු අප ගෙරින් මෙන් තළාපියයි.

6596. කෘෂ්ණජිනා මෙහි මැ හිඳිවා. මී කිසි දුකක් නො දැනී. කිරෙන් මත් වූ මුවඳළින් ගිලිහුණු මුවපෙල්ලක මෙන් (මව නො දකැ) හබයි.

6597. මෙ (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි. මෙ දුක් පිරිමියකු විසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් අම්මා නො දකිමි ද එ දුක මට මෙයට වඩා ඉතා දුක් වෙයි.

6598. මම (පහරනා) දුක් මට එවන් දුක් නො වෙයි. මෙ දුක් පිරිමිනියකු විසින් ලදයුතු මැ යැ. යම් හෙයෙකින් පියා නො දකිමි ද එදුක මට මෙයට වඩා දුක්තර වෙයි.

6599. සා නුන කපණා අමමා විරරතතාය රුච්ඡති,
කණහාජිනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6600. සො නුන කපණො තාතො විරරතතාය රුච්ඡති,
කණහාජිනං අපසසනො කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6601. සා නුන කපණා අමමා විරං රුච්ඡති අසසමෙ,
කණහාජිනං අපසසනං කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6602. සො නුන කපණො තාතො විරං රුච්ඡති අසසමෙ,
කණහාජිනං අපසසනො කුමාරිං වාරුදසසනිං.
6603. සා නුන කපණා අමමා විරරතතාය රුච්ඡති,
අධිඵරතෙ ව රතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.
6604. සො නුන කපණො තාතො විරරතතාය රුච්ඡති,
අධිඵරතෙ ව රතෙ වා නදීව අවසුච්ඡති.¹
6605. ඉමෙ තෙ ජමබ්බා රුක්ඛා වෙදියා සිඤ්චුවාරිකා,²
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6606. අසසනා පනසා වෙමෙ නිග්‍රාධා ව කපිස්සනා,
විවිධානි ඵලජාතානි තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6607. ඉමෙ තිට්ඨනති ආරාමා අයං සිතොදිකා³ නදී,
යස්සපු පුඤ්ච කීළාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ,
6608. විවිධානි පුජාජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානසු පුඤ්ච ධාරොම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6609. විවිධානි ඵලජාතානි අසමිං උපරි පබ්බතෙ,
යානසු පුඤ්ච භුක්ඛාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6610. ඉමෙ නො හත්ථිකා අසසා බලිවස්ස ව නො ඉමෙ,
යෙහිසු පුඤ්ච කීළාම තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.
6611. නියමානා කුමාරා තෙ පිතරං ඵතඤ්චුට්ඨං,
අමමං ආරොග්‍යං වජ්ජාසි සං ව තාත සුඛි භව.

1. අවසුසාසි - මජ්ඣං.
2. සිඤ්චුවාරිකා - මජ්ඣං. වී.
3. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

6599. මනෝඥදර්ශන ඇති කෘෂ්ණජිනා කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මටු නොමෝ බොහෝ කලක් වලප්නී ය යි සිතමි.

6600. මනකල් දසුන් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පිය තෙම බොහෝ කලක් වලප්නෙ ය යි සිතමි.

6601. සොඳුරු දකුම් ඇති කන්සිරු කුමරිය නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් මව අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිනී සිතමි.

6602. සොඳුරු දකුම් ඇති කන්සිරු නො දක්නා ඒ අප බැගෑපත් පියා අසපුවෙහි හිඳ බොහෝ කල් වලපිනී සිතමි.

6603. ඒ අප බැගෑපත් මව අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිනී සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියලෙතී සිතමි.

6604. ඒ අප බැගෑපත් පියා අඩරයා හෝ මුළුරයා හෝ (අප සිහි කොට) බොහෝ කල් වලපිනී සිතමි. වැලැපෑ නදියක් මෙන් වියලෙතී සිතමි.

6605. මොහු ඒ (අපට කෙළි බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්භ. එලෙන අතු ඇති සිඳුවර (නික) යැ, නන් වැදෑරුම් රුක්දෑ යැ, එ හැම අද හැරැපියා (සමුගෙන) යමිහ.

6606. මොහු ඇසතු රුක්භ; පනා රුක්භ; නුග රුක්භ; හෙළ කිඳි ඇසතු රුක්භ; නන් වැදෑරුම් පලරුක්දෑ යැ. එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6607. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරමිහු පවිනිත්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොය ද පවිනි. එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6608. මේ ගල්මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුන් පෙර පලදිමෝ ද එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6609. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදෑරුම් යම් එල ජාති කෙනකුන් පෙර වළඳමෝ ද එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6610. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙතැලි රු යැ අස්පෙතැල්ලෝ යැ මොහු අපගේ ගොන්පෙතැල්ලෝ යැ එ හැම අද හැරැපියා යමිහ.

6611. බමුණහු විසින් ගෙන යනු ලබන එ කුමරහු පිය මහරජහට මෙ තෙපුල් කීහු; අම්මාට අප අරොග බව කියව පියාණෙනි, තෙපිදු සුවපත්ව.

6612. ඉමෙ නො හන්තිකා අසසා බලිවඤ්ඤා ව නො ඉමෙ,
තානි අමමාය දජ්ජාසි සොකං තෙහි විනෙසසති.¹
6613. ඉමෙ නො හන්තිකා අසසා බලිවඤ්ඤා ව නො ඉමෙ,
තානි අමමා උදිකඛන්ති සොකං පට්ඨිනොසසති.
6614. තතො වෙසසන්තරො රාජා දනං දක්ඛාන ඛන්තියො,
පණ්ණසාලං පට්ඨිත්වා කරුණං පරිදෙවයි.
6615. ක නවජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්ති දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ කො නෙ දසසති හොජනං.
6616. කංචජ්ජ ඡාතා තසිතා උපරුවන්ති දරකා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ අමම ඡාතමභ දෙට්ඨ නො.
6617. කථන්තූ පථං ගවන්ති පතතිකා අනුපාභනා,
සන්තා සුඤ්ඤෙහි පාදෙහි කො නෙ හන්ති ගහෙසසති.
6618. කථන්තූ සො න ලජ්ජයා සම්මුඛා පහරං මම,
අද්දසකානං පුත්තානං අලජ්ඣී වත බ්‍රාහ්මණො.
6619. යො හි මෙ දසි දසසස අඤ්ඤා වා පන පෙසසියො,²
තසසාපි සුචිතසස කො ලජ්ඣී පහරිසසති.
6620. වාරිජසෙසව මෙ සතො බ්‍රහ්මසස කුමිනාමුඛෙ,
අකෙකාසති පහරති පියෙ පුත්තෙ අපසසතො.
6621. ආද්දං³ වාපං ගහෙත්වාන බග්ගං බන්ධිත්වා වාමනො,
ආනායාමී සකෙ පුත්තෙ පුත්තානං හි වධො දුඛො.
6622. අට්ඨානමෙතං⁴ දුකඛරූපං යං කුමාරා විහංග්ගරෙ,
සතකඤ්ච ධම්මමඤ්ඤාය කො දක්ඛා අථ තපපති.
6623. සචචං කිරෙවමාහංසු නරා ඵකව්චියා ඉධ,
යසසි නන්ති සකා මාතා යථා නන්ති⁵ තථෙච සො.

1. විනසසති - මජ්ඣං.
2. පෙසියො - මජ්ඣං.
3. ධනං - මජ්ඣං.
4. අට්ඨානමෙතං - PTS.
5. පිතා අපී - මජ්ඣං.

6612. මොහු අපගේ කෙළි ඇත් පෙනැල්ලෝ යැ අස් පෙනැල්ලෝ යැ මොහු ද අපගේ ගොන් පෙනැල්ලෝ යැ එ හැම අම්මාට දෙව එයින් පුත්‍රශොක දුරුකරගන්නී යැ.

6613. මොහු අපගේ කෙළි ඇත්රු යැ අස්රු යැ ගොන්රු යැ එ හැම අම්මා පුනපුනා බලන්නී යැ එයින් ශොක දුරුකර ගන්නී යැ.

6614. ඝෛත්‍රිය වූ ඒ වෙස්සන්තර රජ පුත්‍රදන දී ඉක්බිති (දරුවන් හඬන හඬ අසා) පත්සලට පිවිසූ බැගෑපත් වැ (මතු කියන සේ) පරිදෙවනා කෙළේ (හැඩී.)

6615. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියත් ද? සවස වළඳනා වෙලෙහි කවරෙක් ඔවුනට බොජුනක් දේ ද?

6616. මාගේ දෙදරුවෝ සාපවස් ඇතියාහු අද කවරක්හු වෙත හඬා කියද්ද? සවස වළඳනා වෙලෙහි මෑණියෙනි, සාහිතී ඇතියම්හ, අපට අහර දෙවයි කවරක අයදිද්ද?

6617. පාගමන් යෙදුණු වහන් නැති මාගේ දෙදරුවෝ ගමන්හි මිරිකුණාහු ඉදිමුණු පයින් සැටයොදුන් මහ කෙසේ නම් යෙද්දෝ කවරෙක් විඩාහරනට ඔවුන් අත්හි ගනිත් දෝ හෝ.

6618. මාගේ නිදෙස් දරුවනට මා හමුයෙහි පහර දෙන එ බමුණු කෙසේ නම් ලජ්ජා නො වන්නේ ද? බමුණු ලජ්ජා නැතියෙක් මැ යි.

6619. යමෙක් වනාහි මාගේ දසියකගේ දසයෙක් වී ද නොහොත් අන් මෙහෙකරුවෙක් හෝ වී ද ඔහට ද වඩා හීන-තරයෙක් හෝ වී ද ඔහට පවා ලජ්ජා ඇති කවරෙක් නම් පහර දෙන්නේ ද? (නො දේ මැ යි.)

6620. කෙමිනෙහි බැඳුණු මසකු මෙන් වූ මා බලාසිටිය දී මැ මාගේ ප්‍රිය දරුවනට ආක්‍රොශ කෙරෙයි; පහර දෙයි. කියා හැඩී.

6621. වැළිත් වම්දසරුවෙහි කඩුව බැඳූ දුන්න ගෙන (ලුහු-බැඳූ ගොස්) සිය දරුවන් ගෙන එම් දෝහෝ, දරුවනට දෙන වධ දුකෙකි.

6622. යම් හෙයෙකින් දරුවෝ වෙහෙසෙත් ද තෙල වෙහෙස එකාන්තයෙන් මට දුක් දෙනසුලු යැ. වැළිත් පෙර බෝසතුන්ගේ ප්‍රවේණිධර්මය දැනූ කවරෙක් නම් දන් දී පසුතැවේ ද?

6623. මෙ ලොවහි ඇතැම් මිනිස් කෙනෙක් යමක්හු අඛියෙසැ සිය මව යම්සේ නැත් ද එසෙයින් ම හෙ ද නැතැයි සැබවක් මැ කීහු යැ.

6624. එහි කණෙහ මරිසාම නක්ඛො ජීවිතෙන නො,
දිනනමොපි¹ ජනිජෙන බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො;
අවවාසිකස්ස ලුද්දස්ස යො නො ගාවොව සුමහති.
6625. ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුක්ඛා වෙදිසා සිඤ්චාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6626. අස්සඤා පහසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ව කපිඤ්ඤා,
විවිධානි ඵලජාතානි තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6627. ඉමෙ තිට්ඨනති ආරාමා අයං සීතොදිකා නදී,
යඤ්ඤ පුඤ්ඤ කීලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6628. විවිධානි පුඤ්ඤජාතානි අසමී උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුඤ්ඤ ධාරොම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6629. විවිධානි ඵලජාතානි අසමී උපරි පබ්බතෙ,
යානස්ස පුඤ්ඤ භුඤ්ජාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6630. ඉමෙ නො හඤ්ඤා අස්සා බලිවඤ්ඤ ව නො ඉමෙ,
යෙහිස්ස පුඤ්ඤ කීලාම තානි කණෙහ ජහාමසෙ.
6631. නියමානා කුමාරා තෙ බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්ඤිය,
තෙන තෙන පධාචිංසු ජාලී කණ්ණාජිනා වුභො.
6632. තනො සො රජජුමාදය දණ්ඩඤ්ඤාදය බ්‍රාහ්මණො,
ආකොටයනො තෙ නෙති සිවිරාජස්ස පෙකඛනො.
6633. තං තං කණ්ණාජිනාවොව අයං මං තාන බ්‍රාහ්මණො,
ලට්ඨියා පතිකොටෙති සරෙ ජාතංව දසියං.
6634. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාන ධම්මිකා ගොතති බ්‍රාහ්මණා,
යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන බාදිතුං තාන නෙති නො;
නියමානෙ පියාවෙන කිනතු තාන උදිකඛසි.
6635. ඉමෙ නො පාදුකා දුක්ඛා දීසො වද්ධා සුදුගගමො,
නීවෙ වොලඔබෙන සුරියො බ්‍රාහ්මණො ව තරෙති² නො.
6636. ඔකඤ්ඤමසි³ භූතානි පබ්බතානි වනානි ව,
සරස්ස සිරසා වඤ්ඤම සුපතීඤ්ඤ ව ආභකෙ.⁴

1. දිනනමොපි - මජ්ඣ.

2. ධාරොමී - මජ්ඣ.

3. ඔකකතතා - මජ්ඣ. ඔකඤ්ඤමසෙ - සා.

4. ආභකෙ - මජ්ඣ.

6624. කෘෂ්ණාභිතාවෙනි, ධනය යොයන ඉතා රුදුරු බමුණුහට පියරජු විසින් අපි දෙනලදුම්හ. එව මියම්හ. යමෙක් ගෙරිනට මෙන් අපට පහර දේ ද ඔහු වෙත අපට දිවියෙන් කම් නැත.

6625. මොහු ඒ (අපට බිමැ සෙවණ දුන්) දඹ රුක්භ, එලෙන අතු ඇති සිඳුවර (කික) යැ. නන් වැදැරුම් රුක්දැ යැ, එ හැම අද හැරපියා (සමුගෙන) යම්හ.

6626. මොහු ඇසතු රුක්භ, පනා රුක්භ, නුග රුක්භ, හෙළ කිදි ඇසතු රුක්භ, නන් වැදැරුම් පලරුක්දැ යැ. එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6627. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ කෙළමෝ නම් මේ ඒ අරම්හු පවතින්. සිහිල් දිය ඇති මේ හොයද පවතී. එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6628. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදැරුම් යම් මල් ජාති කෙනකුන් පෙර පැලැඳුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6629. මේ ගල් මුදුනෙහි නන් වැදැරුම් යම් එල ජාති කෙනකුන් පෙර වැළැඳුමෝ ද එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6630. පෙර යමෙකින් කෙළියමෝ ද මොහු ඒ අපගේ ඇත් පෙතැලිරු යැ, අස් පෙතැල්ලෝ යැ, මොහු අපගේ ගොන් පෙතැල්ලෝ යැ, එ හැම අද හැරපියා යම්හ.

6631. බැදැගෙනයනු ලබන ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙකුමරහු බමුණා අතින් මිදී ඒ ඒ තත්හි දිවගියහ.

6632. ඉක්බිති එ බමුණු රැහැන ගෙන දණ්ඩක්ද ගෙන සිව් රජහු බලා සිටිය දී තළමින් ඔවුන් දෙදෙනා ගෙනයයි.

6633. කෘෂ්ණාභිතා ඒ පියරජහට මෙ තෙපුල් කිවු: පියාණෙනි, මෙ බමුණු තමා ගෙහි උපන් දැස්සකට මෙන් වැල්කොනින් පහර දෙයි.

6634. පියාණෙනි, මෙ බමුණෙක් නො වෙයි, බමුණෝ දහැම් වෙති. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්තට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු විසින් ගෙනයනු ලබන කල්හි කුමට උපෙක්ෂාවෙන් බලන්නහු ද?

6635. අපගේ මේ පතුල්සුඟු රිදෙයි. මහ ද දිගැ, ඉතා දුදුරු හිරුදු පහත එල්බෙයි. (බැසැ යයි) මෙ බමුණුද අප වෙලෙව් කෙරෙයි.

6636. පර්වතයෙහි උපන් දෙවියන් ද වෙනෙහි උපන් දෙවියන් ද යටහත් වැ හඬගා යදුම්හ. මෙ විල් අරක්ගත් දෙවියන් ද මුදුනින් වදුම්හ. මනා තොට ඇති නදියෙහි උපන් දෙවියන් ද වදුම්හ.

- 6637. තිණලතා ව ඔසඳොයා පබ්බතානී වනානී ව,
අමමං ආරොග්ගං වජ්ජාථ අයං නො තෙතී බ්‍රාහ්මණො
- 6638. වජ්ජනතු භොජනො අමමඤ්ච මඤ්චං අමහාකමාතරං,
සවෙ අනුපතීතුකාමාසි ඛිපපං අනුපතීයාසි නො.
- 6639. අයං එකපදී එති උජුං ගච්ඡති අසසමං,
තමෙවනුපතෙයාසාසි අපි පසෙසසි නො ලහුං.
- 6640. අහො වත රෙ ජට්ඨිති වනමුලථලභාරිකෙ,
සුඤ්ඤං දිසවාන අසසමං තං තෙ දුක්ඛං භවීසසති.
- 6641. අතිවෙලං නුන අමමාය උඤ්ජාලඳො අනපපකො,
යා නො බඳො¹ න ජානාති බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා;
අවවාධිකෙන ලුඳෙන යො නො ගාවොව සුමහති.
- 6642. අහජ්ජ² අමමං පසෙසමු සායං උඤ්ජාතො ආගමං,
දජ්ජා අමමා බ්‍රාහ්මණසස ඵලං බුඳෙන මිසසිතං.
- 6643. තදයං අසිතො ධාතො න බාළභං තරයෙය්‍ය නො,
සුණා ව වත නො පාද බාළභං තාරෙතී බ්‍රාහ්මණො;
ඉති තස්ථ විලපිංසු කුමාරා මාකුගිඤ්ඤිනො.

කුමාරපබ්බං.

- 6644. තෙසං ලාලඡිතං සුඤ්චා තයො වාලා වනෙ මීගා,
සීහො ව්‍යගෙසා ව දීපි ව ඉදං වචනමබ්‍රවුං.
- 6645. මාහෙව නො රාජපුත්තී සායං උඤ්ජාතො ආගමා,
මාහෙවමහාකං නිලොගෙ හෙධසිස්³ වනෙ මීගා.
- 6646. සීහො වෙනං විහෙයෙය්‍ය ව්‍යගෙසා දීපි ව ලකඛණං,
තෙව ජාලිකුමාරසස කුතො කණ්ණාඡිනා සීයා;
උහයෙනෙව ජීයෙථ පතිං පුතෙන ව ලකඛණානි.

- 1. බනෙධ - මජ්ඣ. චී.
- 2. අපජ්ජ - මජ්ඣ. ඩා. 1.
- 3. බංධසිස් - මජ්ඣ.

6637. තෘණ දෙවියනි, ලිය දෙවියනි, ඔසයි දෙවියනි, ගිරි දෙවියනි, වන දෙවියනි, අම්මාට අප අරොග බව කියව. මෙ බමුණු අප මරමින් ගෙන යයි.

6638. හවත්නි, ඉදින් අප ලුහුබැඳූ ඉයවී වුහු නම් “වහා අප අනුව යවයි” අප මෑණියක් මද්දේවීන්ට කියත්වා.

6639. මේ එක්පියමහ අප කරා එයි. සෘජු වූ අසපුවට යෙයි. එ හසර මහ මෑ අනුව යව. ඔවුන් වහා දක්නෙහි නම් මැනැවැයි කියව.

6640. අහෝ පරිභානියෙකි. දළමඩලු ඇත්තිය, වනමුල්පල ගෙනෙන්නිය, අප නැති හිස් අසපුව දෑකෑ එ නොපට දුක් වන්නෙ යෑ.

6641. යමෙක් අප ගෙවත් සෙයින් මරා ද ඒ ඉතා රුදුරු වූ ධනය සොයන බමුණා විසින් බඳනාලද අප තකු යම් මවක් නො දනී ද ඒ මව විසින් වෙලා ඉක් මෑ නො මද අලපල ලබන ලද වන.

6642. අලමුල් පලවැළ නෙළාගෙන සවස වලින් ආ මව අද දක්මෝ නම් යෙහෙකි. අම්මා දඩුයෙල්බෑ මියෙන් හැනු පලවැළ මේ බමුණුහට දෙන්නී යෑ.

6643. එසඳ පලවැළ වැළඳු එහෙයින් මෑ සුභිත වූ මෙ බමුණු අප වෙලෙවී වෑ නො ගෙනයන්නෙ යෑ. අපගේ පාදයෝ ඉතා ඉදිමෑ ගියහ. මෙ බමුණු අප වෙලෙවී වෑ ගෙනයයි කියා මවට ලොල් වූ කුමරහු එ මහ වැලැපියෝ.

කුමාරපර්ව යි.

6644. ඒ දරුවන් දෙදෙනාගේ විලාප අසා (වනදෙවියෝ) දෙවිපුතුන් තිදෙනකුන්ට මෙ වදන් කීහු: තෙපි සිහ, වග, දිවි යන වනවැසි සැඩමුව වෙස් ගනුව.

6645. අපගේ රදු සවසෑ වලින් නහමක් යේවා, අප නිති වළඳනා වෙනෙහි සැඩ මුවෝ ඇය නහමක් පෙළත්වා.

6646. සිංහයෙක් හෝ ව්‍යාසුයෙක් හෝ දිවියෙක් හෝ ඒ සිරිමතිය (ඉදින්) වෙහෙසි නම් ජාලිය කුමර නො මෑ පවත්නෙ යෑ කෘෂ්ණාච්ඡිනා කොයින් පවත්නී ද? එ බියෝ සිරිමති ස්වාමියා ය දෙදරුවනෑ යන දෙකොටසින් මෑ පිරිහෙන්නී යෑ. (එයින් තෙපි මනා කොට ඇය රකුවයි) කීහු.

6647. බණ්ඩකිකං මෙ පතති¹ දකභිණකඛි ව එඤ්ඤි,²
අඵලා ඵලිනො රුකඛා සබ්බා මුඤ්ඤති මෙ දිසා.
6648. නසසා සායනභකාලමභි අසසමාගමනං පති,
අත්ඛගතමභි³ සුරියමභි වාලා පඤ්ඤ උපට්ඨං.
6649. නීවෙ වොලමබනෙ සුරියො දුරෙ ව වත අසසමො,
යඤ්ඤි නෙසං ඉතො භසසං⁴ තං තෙ භුඤ්ඤස්සුං භොජනං.
6650. සො නුන බන්තියො ඵකො පණ්ණසාලාය අවුත්ති,
තොසෙනො දුරකෙ ජාතෙ මමං දිස්වා අනායතිං.
6651. තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ ධීරපීතාව⁵ අවුත්තරෙ.
6652. තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
සායං සංවෙසනාකාලෙ වාරිපීතාව අවුත්තරෙ.
6653. තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති වච්ඡා බාලාව මාතරං,
6654. තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති භංසාව උපරි පලලලෙ.
6655. තෙ නුන පුත්තකා මඤ්ඤං කපණාය වරාකියා,
පච්චුග්ගතා මං තීට්ඨන්ති අසසමස්සාවීදුරතො.
6656. ඵකායනො ඵකපථො සරා සොඤ්ඤා ව පසසතො,
අඤ්ඤං මග්ගං න පසසාමී යෙන ගවෙජයා අසසමං.
6657. මීගා නමඤ්ඤි රාජානො කාන්තසමී මහබ්බලා,
ධමමෙත භාතරො භොඵ මග්ගං මෙ දෙඵ යාවිතා.
6658. අවරුධසසභං භරියා රාජපුත්තසස සිරිමනො,
තඤ්ඤාභං නාතිමඤ්ඤමී රාමං සීතාවනුබ්බතා.
6659. තුමෙහ ව පුත්තෙ පසෙසට්ඨ සායං සංවෙසනං පති,
අභඤ්ඤි පුත්තෙ පසෙසයාං ජාලිං කණ්ණාචීනඤ්ඤිභො.

1. පතීතං - මජ්ඣං. සා.
2. පඤ්ඤි - මජ්ඣං.
3. අත්ඛගතමභි - මජ්ඣං.
4. භසසං - මජ්ඣං. සා.
5. වාරිපීතාව - මජ්ඣං.

6647. මා අතින් බණිත්තිය (අල කණන හුල) ගිලිහෙයි. දකුණාස ද සැලෙයි. පල ඇති රුක් පල නැතියන් වැන්න. මට හැම දිසාවෝ මුළා වූ පැනෙති.

6648. ඒ මා සවස් වෙලෙහි හිරු අස්තයට ගිය කල්හි අසපුව බලා එන කල්හි සැබ සිවුපාවෝ පෙරමහ නැහී සිටියහ.

6649. හිරු ද පහත එල්බෙයි. අසපුව ද ඉතා දුර වෙයි, ඔවුනට යමක් මෙයින් ගෙන යම ද ඔවුහු එ බොජුන් වළඳනාහ. (අන් බොජුන් නැති.)

6650. එ රජ මා නො එන්නා දැකූ හඬන සාගිනි ඇති දරුවන් සනහමින් පන්සල්හි එකලා වූ හිදිනෙ යයි සිතමි.

6651. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බොජුන් වෙලෙහි කිරිබොන දරුවන් (කිරි නො ලැබ නිදන) මෙන් නිදති සිතමි.

6652. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ සවසැ බුදුනා වෙලෙහි පැනට හඬා නො ලැබ නිදනුවන් මෙන් නිදති සිතමි.

6653. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවන් මවුදෙන පෙර මහට අවුත් සිටුනා බල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6654. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ විල් පිට හංස පොතකයන් මෙන් මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6655. බැගෑ වූ පින් නැති මාගේ ඒ දරුවෝ අසපු අබියෙස්හි මා පෙරමහට අවුත් සිටිති සිතමි.

6656. එක්පියමහෙකැ, හෙ ද එක් මැ මහෙකැ, දෙපසැ විල් හා හෙල් යැ. යම් මහෙකින් අසපුවට යන්නෙමි නම් එබඳු අන් මහක් නො දකිමි.

6657. වෙනෙහි මහබල ඇති මුවරජහට නමස්කාර වේවා, දැහැමින් මට සොහොයුරෝ වවු. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ (අවකාශ) දෙවු.

6658. මම රටින් නෙරනාලද සිරිමක් වෙසතුරු මහරජහු අඹු වෙමි. මම ඔහු රාමරජහට අනුගත වූ සිතා දේවිය මෙන් ඉක්ම (අනිකකු) නො සිතමි.

6659. තෙපිදු (මට මහ පියා) සවසැ ගොදුරු ගන්නා වෙලෙහි නොප දරුවන් බලවු. මම ද දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් දක්නෙමි.

6660. බහුං විදං මුලඵලං භකෙඛා වායං අනප්පකො,
තනො උපධිභං දසසාමී මග්ගං මෙ දෙඵ යාවිතා.
6661. රාජපුත්තී ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
ධිමෙවන භාතරො හොඵ මග්ගං මෙ දෙඵ යාවිතා.
6662. තසසා ලාලප්පමානාය බහුං කාරුඤ්ඤසංහිතං,
සුඤ්ඤා නෙලපතීං වාවං වාලා පඤ්ඤා අපසංමුං.
6663. ඉමමනි නං පදෙසමනි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති වච්ඡා ධාලාව මාතරං.
6664. ඉමමනි නං පදෙසමනි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති භංසාව උපරි පලලලෙ.
6665. ඉමමනි නං පදෙසමනි පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති අසසමසසාවිදුරතො.
6666. තෙ මීගා වීය උඤ්ඤාණං සමනතාමහිධාවිතො,
ආනන්දීතා පමුදිතා වග්ගමානාව කම්පරෙ.
තාඤ්ඤ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
6667. ජකලීව¹ මීගී ජාපං පකඛි මුත්තාව පඤ්ඤරා,
ඔභාය පුත්තෙ නිකමිං සිභිවාමිසගිඤ්ඤිති;
තාඤ්ඤ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
6668. ඉදං තෙසං පරසකන්තං නාගානමිව පබ්බතෙ,
චිතකා පරිකිණ්ණායො² අසසමසසාවිදුරතො;
තාඤ්ඤ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
6669. වාලුකායපි³ ඔකිණ්ණා පුත්තකා පංසුකුණධීතා,
සමනතා මහිධාවන්ති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.
6670. යෙ මං පුරෙ පච්චුදෙනති⁴ අරඤ්ඤදුරමායතිං,
තාඤ්ඤ පුත්තෙ න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාපිනඤ්චුහො.
6671. ජකලීව මීගී ජාපා පච්චුග්ගන්තවාන අසසමං,
දුරෙ මං පටිවිලොකෙහති තෙ න පසසාමී දුරකෙ.

1. ජකලීව-මජ්ඣං.
2. උපකිණ්ණායො-මජ්ඣං.
3. වාලුකායපි-මජ්ඣං.
4. පච්චුදෙනති-මජ්ඣං.

6660. මෙ අල හා පලවැළ බෙහෙව. මෙ කැයුතු දැ අනල්ප යැ. ඉන් අඩක් තොපට දෙමි. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවසර දෙව.

6661. අප මවු රදු යැ අප පියෙ රජ යැ (තෙපි මට) දැහැමින් සොහොයුරු වව. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට මහ අවකාශ දෙව.

6662. වලජනා වූ ඇගේ බැගැ බැවින් මුසු බොහෝ වූ මියුරු තෙපුල් අසා සැඬ මුව වෙස් ගත් දෙවපුත්හු මහින් පහ වැ ගියෝ.

6663. පස් වැකුණු සිරුරු ඇති මා දරැසිහිත්තෝ මවුදෙන පෙරමහට ආ බාල වස්සන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු (පෙර) මෙ තන්හි සිටිති.

6664. පස් වැකි ගත් ඇති දෙදරු බිළිඳුහු විල්පිට හස්පොවු-වන් මෙන් මා පෙරමහට ආවාහු පෙර මෙ පෙදෙසැ සිටිති.

6665. පස් තවරගත් සිරුරු ඇති දෙදරැසුහහු, මා පෙරමහට ආවාහු අසපු අබියෙසැ මෙ තන්හි සිටිති.

6666. ඒ දෙදරුවෝ (මව පෙරමහට එන) කන් හුවාගත් මුවපොවුවන් මෙන් මා දැකැ තුටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවාහු අවටින් දුවනුවෝ පනනුවන් මෙන් මාගේ ළය සලකි. ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාච්ඡනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6667. පැටවුන් පියා ගොදුරට ගිය එළ දෙනක මෙන් මුව පෙල්ලක මෙන් කැදැල්ල පියා ගිය කිරිල්ලක මෙන් ගොදුරට ගිජු වූ සිහ දෙනක මෙන් දරුවන් පියා (අහර සොයා) නික්මුණමු. ඒ මම ජාලිය කෘෂ්ණාච්ඡනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6668. පර්වතයෙහි ඇතුන්ගේ පිය සටහන් සෙයින් මෙ ඔවුන් කෙළැ ඇවිදි පියසටහන් පැනෙයි. අසපුව අබියෙසැ (ඔවුන් රැස් කළ) වැලිසැයෝ විසුළහ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදෙන අද නො දක්මි.

6669. පස් තවරගත් වැල්ලෙනුදු ගැවැසිගත් දරුවෝ මා සියාරා දිවයෙති. ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6670. පෙර දවස් යම් දරු කෙනෙක් වලින් එන මා දුරැදි මැ දැකැ පෙරමහට එත් ද අද ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් නො දක්මි.

6671. (ඔහු පෙර දවස්) අසපුවෙන් පෙරමහට අවුත් මවු එළ දෙන මුව දෙන බලා සිටුනා පැටවුන් මෙන් දුරැ සිටැ මා බලකි. ඒ දරුවන් නො දක්මි.

- 6672. ඉදං ච තෙසං කීලනතං පතීතං පමඤ්චෙලුචං,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුභො.
- 6673. එනා ච මයතීමෙ පුරා උරො ච සමපදලති,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුභො.
- 6674. උච්චධෙහ මෙ විචිනනති එනා එකාවලලඛති,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුභො.
- 6675. යසස්ස සායනභසමයං පුත්තකා පංසුකුණ්ඩිතා,
උච්චධෙහ මෙ විචිතතති තෙ න පසසාමී දරකෙ.
- 6676. අයං යො අසසමො පුඤ්ඤි සමජේජා පටිභාති මං,
තාජ්ජ පුතෙන අපසසනතා භමතෙ විය අසසමො.
- 6677. කිමිදං අපපසඤ්ච අසසමො පටිභාති මං,
කාකොලාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6678. කිමිදං අපපසඤ්ච අසසමො පටිභාති මං,
සකුණාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6679. කිමිදං තුණ්හිභුතොසි අපි රතෙච මෙ මනො,
කාකොලාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6680. කිමිදං තුණ්හිභුතොසි අපි රතෙච මෙ මනො,
සකුණාපි න වසසනති මතා මෙ නුන දරකා.
- 6681. කච්චිනු මෙ අයාපුත්ත මිඛා බාදිංසු දරකෙ,
අරණ්ණෙ ඉරිනෝ¹ විචනෙ කෙන නිතා මෙ දරකා.
- 6682. ආදු තෙ පතීතා දුතා ආදු සුත්තා පියංවදු,
ආදු බභි නො නිකඛනතා විධිධාසු පසුතා නු තෙ.
- 6683. නෙවාසං කෙසා දිසසනති හස්පාදු න ජාලිනො,
සකුණානං ච ඔපාතො කෙන නිතා මෙ දරකා.
- 6684. ඉදං තතො දුක්ඛකරං සලලවිදොධා යථා චජේ,
තාජ්ජ පුතෙන න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාජිනඤ්චුභො.

1. ඉරිනෙ චනෙ-මජ්ඣං, සා. සා. වී. ඊරනෙ.

6672. මෙ ද ඔවුන් කෙළිබඩු වූ ගිලිහී වැටුණු විලිකුන් බෙලිපල යැ. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6673. මාගේ මෙ දෙන කිරෙන් පිරුණහ. ළය පැළෙනු වැන්න. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙපුතුන් අද නො දක්මි.

6674. එකෙක් මා හිණ සොයයි. එකක් තනය එල්බගනියි. ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6675. යම් දරු කෙනෙක් පස් වැනි සිරුරු ඇති වැ සවස් වේලෙහි මාගේ ඇකයෙහි පෙරළෙක් ද ඒ දරුවන් නො දක්මි.

6676. පෙර දවස් (යම් අසපුවක්) කෙළිමඩුල්ලක් මෙන් මට වැටහුණේ වේ ද මෙ ඒ අසපුව යි. අද ඒ දරුවන් නො දක්නා මට අසපුව හුමණය වන්නාක් මෙනි.

6677. මෙ කීමෙකු? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි. වන කවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දෙදරුවෝ මළාහු දෝ හෝ.

6678. මෙ කීමැ? අසපුව නිහඩ වැ මෙන් මට වැටහෙයි. සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු හෝ?

6679. මෙ කීම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත (සිහින දුටු) රාත්‍රියෙහි මෙනි. වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළහ හෝ?

6680. මෙ කීම? නිහඩ වූයෙහි මාගේ සිත සිහින දුටු රැය මෙනි. සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළහ හෝ?

6681. කීම හෝ හිමිසඳිනි, මාගේ දරුවෝ සැඩ සිවුපාවෝ කෑහු ද? නිරොජ වූ ජනශුන්‍ය වූ අරනෙහි මාගේ දරුවෝ කවරකු විසින් ගෙන යන ලද්දහු ද?

6682. නොහොත් නොප විසින් දුතමෙහෙ කොට යවන ලද්දහු ද? නොහොත් ප්‍රිය කෙපුල් ඇති දරුවෝ නිදිගත්තාහු ද? නොහොත් ඔහු ක්‍රීඩායෙහි යෙදී බැහැර ගියාහු ද?

6683. ඔවුන්ගේ අඳුන්වන් කෙශයෝ නො පැනෙති. ජාලා-වනද්ධ අත්පා ද නො පැනෙත් මැ යැ. ලිහිණි කෙනකුන්ගේ බැස්මෙක් හෝ වී ද? මාගේ දරුවෝ කවරක්හු විසින් ගෙන යනලද වෙන් ද?

6684. අද ඒ ජාලිය කෘෂ්ණාජිනා දෙපුතුන් නො දකිමි ද, එදුකට වඩා (නොප නො බණන) මෙ දුක ඉතා දුකැ. හුලින් විදුනාලද වණයක් මෙනි.

450. ජාතකපාළි - මහනිපාතො

- 6685. ඉදමපි දුතියං සලලං කමෙපති හදයං මම
යඤ්ඤි පුතෙන න පසසාමී ත්වඤ්ඤි මං නාභිභාසසි.
- 6686. අපේජව මෙ ඉමං රතතීං රාජපුත්ත න සංසසි,
මංඤ්ඤෙ උකකනාසතං මං පාතො දකකසි නො මතං.
- 6687. නනු මදදී වරාරොහා රාජපුත්ත යසසසිතී,
පාතො ගතාසි උඤ්ඤාය කිමීදං සායමාගතා.
- 6688. නනු ත්වං සද්දමසොසාසි යෙ සරං පාතුමාගතා,
සිහසස විනදනාසස වාගසසස ව නිකුජ්ජිතං.
- 6689. අහු පුබ්බනිමිතං මෙ විචරනාහා බ්‍රහ්මවනෙ,
බණ්ණෙනා මෙ හත්ථා පනිතො උගභීවඤ්ඤාපි අංසතො.
- 6690. තදහං බ්‍රහ්මනා භීතා පුපුං කතාන අඤ්ඤලිං,
සබ්බා දියා නමසසිසසං අපි සොත්ථී ඉතො සියා.
- 6691. මා හෙව නො රාජපුතො හතො සිහෙන දීපිනා,
දරකා වා පරාමධා අවජකොකතරවජ්ජිති.¹
- 6692. සිහො වාගෙසා ව දීපි ව තයො වාලා වනෙ මිගා,
තෙ මං පරියාවරුං මග්ගං තෙන සායමඤ්ඤ ආගතා.
- 6693. අහං පතිඤ්ඤි පුතෙන ව ආවෙරමිව මාණවො,
අනුට්ඨිතා² දිවාරතතීං ජටිතී බ්‍රහ්මවාරිනී.
- 6694. අපිනානි පරිදනිකා වනමුලඵලභාරියා,
විචරාමී දිවාරතතීං තුමං කාමා හි පුත්තකා,
- 6695. ඉමං³ සුවණ්ණභාලිදදීං ආහතං පණ්ණුබෙඵවං,
රුකඛපකකානි වාහාසිං ඉමෙ තෙ පුත්තා කීළනා.
- 6696. ඉමං මුළාලට්ටකං⁴ සාලුකං පිඤ්ඤරොදකං,⁵
භුඤ්ඤ ඛුද්දෙහි සංයුතං සහ පුතෙහි බතනිය.
- 6697. පඤ්ඤං ජාලිතො දෙහි කුමුදං පන කුමාරියා,
මාලිතෙ පසස නවවනෙන සිවි පුත්තානි අවහය.
- 6698. තතො කණ්ණාපිනායාපි නිසාමෙහි රටෙසහ,
මඤ්ඤසිරාය වගභුයා අසසමං උපයනතියා.⁶

1. තරවෙජ්ඣ-මජ්ඣ.	4. වත්තකං-මජ්ඣ.
2. අනුධානා-මජ්ඣ.	5. පිඤ්ඤරොදකං-මජ්ඣ.
3. අහං-මජ්ඣ., වී.	6. උපගන්තියා-මජ්ඣ.

6685. අද මම ඒ දෙදරුවන් නො දක්මි. තෙපි දු මා හා නො බණනුවහ. මෙ දෙවැනි හුල ද මාගේ ළය කම්පා කරවයි.

6686. රාජපුත්‍රයෙනි, අද මෙ රෑ මා හා නො බණනවු නම් පහ වැ ගිය දිවි ඇති මා උදය මළ එකක දක්නවු යැ.

6687. යශස්වි මදි රාජපුත්‍රිය, උතුම් වළඟ ඇති තෙපි වන- මුල් පලවැළ පිණිස උදය මැ ගියහු නො? මෙ කිකරුණෙක. (වෙලා ඉක් මැ) සවසැ ආවහු නො?

6688. යම් සිවුපා කෙනෙක් දිය බොන්නට විලට ආහු ද ඔවුනතුරෙන් තෙපි වෙසෙසින් නාද කරන සිංහයාගේ ද ව්‍යාසුයා- ගේ ද (සෙසු සතුන්ගේ ද) එකනින්නාද හඬ නො ඇසුහු ද?

6689. මහවෙනෙහි සැරිසරන මට පෙර නිමිති පහළ වී, මා අතින් අල කණන හුල ගිලිහී වැටුණෙ යැ. දසරුයෙන් පලවැළ පැය ගිලිහී වැටුණෙ යැ.

6690. එසඳ මම කම්පිත වැ බියපත් වැ වෙන වෙන ඇදිලි බැඳෑ මෙයින් සෙත් වන්නෙ යැ යි සිතා හැම දියා වැන්දමු.

6691. අප හිමි රජපින් සිංහයකු විසින් හෝ දිවියකු විසින් හෝ නහමක් නැසෙවා. දරුවෝ ද වලස් වෘක තරසුන් විසින් නහමක් නැසෙත්වා' යි.

6692. සිහ යැ වග යැ දිවි යැ යන සැඬ වන සිවුපාවෝ තිදෙනෙකි. උහු මට මහ ඇවිරුහ. එහෙයින් කල් ඉක් මැ සවසැ ආමු.

6693. මම දළමඩුලු දරන්නී බඹසර කරන්නී අතුවැසි මාණවකයෙක් ඇදුරක්හු මෙන් හිමිහට ද දරුවනට ද දවරය නො පමාව මෙහෙ කළමු.

6694. දරුවනි, මම තොප කැමැත්තෙන් අඳුන්දිවියම් පෙරෙවැ වනමුල් පලවැළ ගෙනයන්නී දවරය ඇවිදිනමු.

6695. දරුවනි, (තොප නහන පිණිස) මෙ රන්වන් කසා කල්ක ගෙනෙනලද යැ. (තොප කෙළනට) රන්වන් බෙලිපල ගෙනෙන ලද යැ රුක්හි විලිකුන් මිහිරි පල ද ගෙන ආමු. මෙ තොපට කෙළිබඩු යැ.

6696. මෙ නෙලුඹුදලි වළලු යැ ඔලු යැ පිඤ්ජරසුඝ යැ යන මේ ඇත. රජතුමනි, දඩුයෙල්බැ මියෙන් හනනලදු වැ දරුවන් හා එක් වැ වළඳ කරව.

6697. ජාලියහට පිසුම දෙව. කුමරියට ඇඹුලමල දෙව. මල් පැළෑඳෑ නටන දරුවන් බලව. සිවිරාජයෙනි, දරුවන් කැඳව.

6698. රජතුමනි, ඉක්බිති මියුරු හඬ ඇති ලීලා ඇති කාණ්ණාපිනාව ද අසසුව කරා යන්නිය බලව.

452. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6699. සමානසුබ්දකමිභා රටඨා පබ්බජිතා උභො,
අපි සිව්පුනෙත පසෙසයි ජාලිං කණ්ණාචිනඤ්චිභො.

6700. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නුත බ්‍රහ්මචරියපරායනෙ,
අහං ලොකෙ අභිසපිං සීලවනොත බහුස්සුතෙ;
තාජ්ජ පුනෙත න පසසාමී ජාලිං කණ්ණාචිනඤ්චිභො.

6701. ඉමෙ තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා වෙදිසා සිත්ථුවාරිකා,
විවිධානි රුක්ඛජාතානි තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6702. අසසසා පනසා වෙමෙ නිග්‍රොධා ච කපිජානා,
විවිධානි ඵලජාතානි තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6703. ඉමෙ කිට්ඨනාඨී ආරාමා අයං සිතොදිකා නදී,
යඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6704. විවිධානි පුප්ඵජාතානි අසුචං උපරිපබ්බතෙ,
යානස්සු පුබ්බෙ ධාරිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6705. විවිධානි ඵලජාතානි අසුචං උපරිපබ්බතෙ,
යානස්සු පුබ්බෙ භුඤ්ඤංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6706. ඉමෙ තෙ හඤ්ඤා අසසා බලිවඤ්ඤා ච තෙ ඉමෙ,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6707. ඉමෙ සාමා සයොලුකා¹ බහුකා කදලිමීභා,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6708. ඉමෙ හංසා ච කොඤ්ඤා ච මයුරා විත්‍රපෙවුනා,
යෙභිස්සු පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6709. ඉමා නා චනගුණායො පුප්ඵතා සබ්බකාලිකා,
යඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6710. ඉමා නා පොකබරණියො රමමා චකකවාකුපකුජිතා,
මඤ්ඤකෙභි සඤ්ජනනා පදුමුප්පලකෙභි ච;
යඤ්ඤ පුබ්බෙ කීලිංසු තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

6711. න තෙ කට්ඨානි භිත්තානි න තෙ උදකමාහනං,
අග්ගිපි තෙ න භාපිතො කිත්තා මජ්ඣෙව කුමායසී:

1. සසා-මජ්ඣං,

6699. රටින් තෙරනලද අපි දෙදෙනමෝ සමාන සුවසුක් ඇතියම්හ. සිව්මහරජුනි, ජාලිය කෘෂ්ණාභිතා දෙදරුවන් දුටුවහු ද?

6700. මම ලොවිහි බබ්සර පිහිට කොට ඇති බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති සිල්වත් මහණුන් ද බමුණන් ද හැවූ වන්මි. එහෙයින් අද ඒ දැලිපිරු කන්සිරු දෙදරුවන් නො දක්මි.

6701. මේ ඒ (දරුවන් කෙළි බිමට) දඹරුක් යැ. එලෙන අතු ඇති සිඳුවර යැ. නන් වැදැරුම් රුක්දැ යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6702. මේ ඒ ඇසතු රුක් යැ, පනා රුක් යැ, නුග රුක් යැ, හෙළකිඳි ඇසතු රුක් යැ. නන් වැදැරුම් පලරුක් දැ යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6703. පෙර යම් තැනෙකැ හිඳ ක්‍රීඩා කෙරෙත් නම් මේ ඒ අරම් පවතී. මේ සිහිල් දිය ඇති හොය ද පවතී. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6704. පෙර යම් කුසුම ජාතීන් පැළැඳියාහු ද මේ ගල් මුදුනෙහි ඒ විවිධ පුෂ්පජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6705. පෙර යම් එලජාතීන් වැළැඳුහු ද මේ ගල්මුදුනෙහි ඒ විවිධ එලජාති ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6706. පෙර යම් පෙතැලිරුවන් ක්‍රීඩා කළාහු ද මේ ඒ ඇත් පෙතැලිරු යැ, අස්පෙතැලිරු යැ, මේ ඒ ගොන්පෙතැලි රු ද ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6707. පෙර යම් කෙනකුන් හා සම ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ කුඩා සම්වන් මුවෝ යැ සාවෝ යැ මහමුහුණෝ යැ බොහෝ වූ කෙහෙල්මුවෝ යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6708. මේ ඒ භංසයෝ යැ කොස් ලිහිණියෝ යැ විසිතුරු පිල්කලබ ඇති මොනරු යැ. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6709. පෙර යම් තැනෙකැ ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ හැම කල්හි පිපි සිටි වනලැහැබහු යැ ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6710. පෙර යම් තැනෙක ක්‍රීඩා කළාහු නම් මේ ඒ සක්වා-ලිහිණියන් ළඟ හිඳ කුල්නා හෙල්මැල්ලෙනුද පියුම්නුද උපුලෙනුද ගැවැසිගත් රමණී පොකුණු ඇත. ඒ කුමරුවෝ නො පැනෙති.

6711. තොප විසින් දර නො බිඳිනලද, තොප විසින් දිය නො ගෙනෙනලද, තොප විසින් ගිනි ද නො දල්වනලද, කීම නො දන්නා බාලයකු මෙන් සිතිවිලිපර වඩු ද?

6712. පියො පියෙන සබ්බම සමො මෙ ව්‍යපහඤ්ඤති,
තාජ්ජ පුතෙන න පස්සාමී ජාලිං කණ්ණාජිනස්සවුභො.
6713. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති භතා මෙ නුන දරකා.
6714. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6715. සා තස්ස පරිදෙවිකා පබ්බතානි වනානි ව,
පුනදෙවස්සමං ගතවා සාමිකස්සනතී¹ රොදති.
6716. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
කාකොලාපි න වස්සනති භතා මෙ නුන දරකා.
6717. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා² මතා,
සකුණාපි න වස්සනති මතා මෙ නුන දරකා.
6718. න ඛො නො දෙව පස්සාමී යෙන තෙ නිහතා මතා,
විවරනති රුකඛමුලෙසු පබ්බතෙසු ගුහාසු ව.
6719. ඉති මද්දි වරාරොහා රාජපුත්ති යසස්සනී,
බාහා පග්ගඤ්ඤ කඤ්ඤිකා තස්සෙව පතීතා ජමා.
6720. තමජ්ඣපතං රාජපුත්තිං උදකෙන අභිදිඤ්ඤං,
අසස්සකං තං විදිකාන අථ නං එතදබ්බවි.
6721. ආදියෙනෙව තෙ මද්දි දුකඛං න කාතුම්ච්ඡිසං,
දළිඤ්ඤො යාවකො වුද්ධො බ්‍රාහ්මණො සරමාගතො;
තස්ස දිත්තා මයා පුත්තා මද්දී මා හාගි අස්සස.³
6722. මං පස්ස මද්දී මා පුත්තො මා බාළං පරිදෙවසී,
ලවජාම පුත්තෙ ජීවනානා අරොගා ව භවාමසෙ.
6723. පුත්තෙ පසුඤ්ඤා ධර්මඤ්ඤා යඤ්ඤා අඤ්ඤා සරෙ ධනං,
දජ්ජා සපුත්තරියො දනං දිස්වා යාවකමාගතො;
අනුමොදති මෙ මද්දී පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

1. සාමිකස්සනතිකෙ-මජ්ඣං.
2. නිහතා සතා, නිහටා-මජ්ඣං.
3. අස්සාස-මජ්ඣං.

6712. තෙපි මට ප්‍රියව, ප්‍රිය වූ තොප හා සමග එක් වූ සම වූ විදුනා දුක් මා විසින් නසනු ලැබේ. (අද එසේ නො වේ.) ඒ ජාලිය කෘෂ්ණජනා දෙදරුවන් අද නො දක්මි.

6713. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? (මළ දවස් හඬනා) වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6714. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6715. එ බියෝ එ වඬකගිරියෙහි පර්වතයන් ද වනයන් ද බලමින් හඬා ඇවිද යළිදු අසපුවට ගොස් ස්වාමියා වෙත හඬයි.

6716. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම් කිසිවකු විසින් ඔහු ගෙනයනලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? වනකවුඩෝ ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ කිසිවක්හු විසින් ගෙනයනලද වන.

6717. දෙවයිනි, අපගේ දරුවන් නො දක්මි. යම්කිසිවක්හු විසින් ඔහු ගෙනයන ලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද? සියොත්හු ද නො හඬති. මාගේ දරුවෝ මළාහු වන.

6718. දෙවයිනි, පර්වතයෙහි රුක්මුල්හි ගල්ලෙන්හි ඇවිදීනි අපගේ දරුවන් නො දක්මි. ඔහු යම් කිසිවකු විසින් ගෙනයන ලදහු ද? නොහොත් මළාහු ද?

6719. මෙසේ යශස්වී වූ උතුම් වළඟ ඇති මදුරුදු දෙහොත් හිසැ බැඳූ හඬා එහි මැ බිමැ ඇඳහුණු.

6720. (තමා හමියෙහි) නිසන් වූ ඒ රදුව (මුහුණ) දියෙන් තෙමී. ඉක්බිති ඇය අස්වස් ලද බව දැනූ ඇයට තෙල තෙපුල් කී:

6721. මදු දේවිනි, ආදියෙහි මැ නොපට වූක්දෙයක් කරන්නට නො කැමැති වීමි. දිළිඳු වූ මහලු වූ යාවක බමුණෙක් ගෙට ආයෙ යැ. ඔහට මා විසින් දරුවෝ දෙන ලදහ. මදුිය නො බව, අස්වස්ව.

6722. මදු දේවිනි, මා බලව, දරුවන් නහමක් බලව, නහමක් දැඩි කොට හඬව, ජීවත් වන්නමෝ අරොග ද වමෝ නම් දරුවන් ලබමිහ.

6723. සත්පුරුෂ තෙම යදියා ආ කල්හි දැකූ දරුවනුදු සිවුපාවුනුදු ගෙහි අනෙක් යම් ධනයෙකුක් ඇද්ද එ හැම ද දන් දෙන්නෙ යැ. මදු දේවිනි, දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි මාගේ උතුම් දන අනුමෝදන් ව.

456. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6724. අනුමොදමී තෙ දෙව පුත්තකෙ දනමුත්තමං,
දක්වා විත්තං පසාදෙහී හීයො දනදදෙ හව.

6725. යො කං මච්චෙජරහුතෙසු මනුසෙසසු ජනාධිප,
බ්‍රාහ්මණසස අද දනං සිවීනං රට්ඨවධ්ඨනො.

6726. නික්කාදිතා තෙ පඨවී සඤ්ඤා තෙ තිදීවං ගතො,
සමනතා විජ්ජතා ආගුං ගිරිනංව පටීසසුතා.

6727. තසස තෙ අනුමොදකභී උභො නාරදපබ්බතා
ඉන්ද්‍රො ච බ්‍රහ්මා ච පජාපතී ච
යොමො යමො වෙසසවණො ච රාජා
සබ්බො දෙවා අනුමොදනභී තාවතීංසා ස ඉන්දකා.

6728. ඉති මද්දී වරාරොහා රාජපුත්තී යසසසුතී,
වෙසසනතරසස අනුමොදී පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

මද්දිපබ්බං නිධ්ධිතං.

6729. තතො රක්ඛා විවසනෙ සුරියසුග්ගමනමනී,
සකෙකා බ්‍රාහ්මණවණ්ණණින පාතො තෙසං අදීසසප්.¹

6730. කච්චිනනු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං.
කච්චි උඤ්ජන යාපෙප් කච්චි මූලඵලාබහු.

6731. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙව සිරිංසපා,²
වනෙ වාලමීගාකිණ්ණණ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.

6732. කුසලඤ්චෙව නො බ්‍රහ්මෙ අථො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං,
අථො උඤ්ජන යාපෙම අථො මූලඵලාබහු.

6733. අථො ඩංසා ච මකසා ච අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණ්ණණ හිංසා අමහං න විජ්ජති.

6734. සත්ත නො මාසෙ වසනං අරඤ්ඤා ජීවසොකිනං,
ඉදමපී දුතියං පසසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවචණ්ණිනං;
ආදය බෙඵවං දණ්ඨං ධාරෙනතං අජීනකභීපං.

6735. සවාගතනෙන මහාබ්‍රහ්මෙ අථොනෙ අදුරාගතං,
අනෙතා පටීස හඤ්ජනෙත පාදෙ පකඛාලයසුනු තෙ.

1. අදසප්-මජ්ඣං.
2. සරීසපා-මජ්ඣං.

6724. දෙවයිනී, තොප දරුවන් කෙරෙහි පිහිටි උතුම් දන අනුමෝදන් වෙමි. දන් දී සිත පහදව. පුනපුනා දන් දෙනුයෙ වව.

6725. ජනාධිපතිය, සිවිරට වධනා යම් බදු තෙපි මසුරු-මලින් මැඩුණු මිනිසුන් අතුරෙහි බමුණුහට පුත්‍රදාය දුන්නහු යැ (අසිරියෙකි.)

6726. තොප විසින් මහපොළොව හඬවනලද. තොප කිත්ගොස දෙවලොවට ගියෙ යැ. අකල් විදුලිය අවට හැසිරිණි. පර්වත-යන්ගේ පිළිඳවමෙන් නැඟිණ.

6727. තොපගේ ඒ පුත්‍රදාය නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙතිකායයෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති. ඉන්ද්‍ර ද බ්‍රහ්ම ද ප්‍රජාපතී ද සොමදෙව ද යමදෙව ද වෙසවුණු රජ ද ඉන්ද්‍ර සහිත වූ හැම තව්තිසා වැසි දෙවියෝ ද අනුමෝදන් වෙත්.

6728. යසපිරිවර ඇති උතුම් රු ඇති මදුරුදු මෙසේ වෙසතුරු මහරජහුගේ උතුම් වූ පුත්‍රදාය අනුමෝදන් වූව.

මදී පර්වය නිමි.

6729. ඉක්බිති රූ අවසන්හි හිරු උදවත් මැ සක්දෙවරජ (ජරපත්) බමුණු වෙසෙකින් යුතු වැ අලුයමිහි ඵ දෙදෙනාහට පැනිණි.

6730. කිම හවත්හට රෝග නැද්ද? කිම හවත්හට දුක් නැද්ද? කිම වනමුල්පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6731. කිම මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප වෙන් ද? වන්ධමෘගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි කිම හිංසා නැද්ද යි.

6732. බමුණාණෙහි, අපට රෝග නැත් මැ යැ, තවද බමුණා-ණෙහි, අපට දුක් නැත් මැ යැ, තවද වනමුල්පෙලෙන් යැපෙමහ. තවද අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6733. මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප මැ යැ, වල් මුවන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි අපට හිංසා නො පැනෙයි.

6734. සත්මසක් මුළුල්ලෙහි වෙනෙහි වසන ජීවගොකී වූ අප වෙතට බෙලි පැහැ හුණදණ්ඩ (සැරයටිය) ගෙන ආ අපුන් දිව්‍යාමී ධරන දෙවියන් පසස්නා මේ දෙවැනි බමුණහු ද දක්මෝ.

6735. බමුණ, තොපගේ මනා ඊමෙකි. තවද තොපගේ නොමනා ඊමෙක් නො වෙයි. තොපට යහපතක් වේවා, තොපගේ දෙපා බොවන කරව, පන්සල තුළට පිවිසෙව.

- 6736 නිසුකානි පියාලානි මධුකො කාසුමාරියො,
එලානි බුද්දකපානී භුඤ්ඤා භුඤ්ඤා වරං වරං.
- 6737. ඉදමපී පානීයං සීනං ආහනං ගිරිගඤ්ඤා,
තනො පිට මහාබුඤ්ඤා සචෙ තං අභිකඛිඛසී.
- 6738. අපං තං කෙන වමණ්ණන කෙන වා පන භෙතුනා,
අපපතෙනා බුභාරඤ්ඤා තං මෙ අකඛාභි පුච්ඡිතො.
- 6739. යථා වාරිවහො පුරො සබ්බකාලං න ඛියති,
එවං තං යාචිතාගඤ්ඤා හරියං මෙ දෙති යාචිතො.
- 6740. දදමී න විකම්පාමී යං මං යාවසී බ්‍රාහ්මණ,
සනතං නපච්ඡිග්ගාමී¹ දනෙ මෙ රමති මනො.
- 6741. මඤ්ඤා භජෙ ගභෙතාන උදකස්ස ව කමණ්ඤ්ඤා,
බ්‍රහ්මණස්ස අද දනං සිචිනං රට්ඨවඛිඤ්ඤා.
- 6742. තදසී යං භිංසනකං තදසී ලොමභංසනං,
මඤ්ඤා පරිච්ඡන්තාස්ස මෙදිති සමකම්පපං.
- 6743. නෙවස්ස මඤ්ඤා භකුච්ඡි න සන්ධියති න රොදති,
පෙකඛතෙවස්ස තුණ්ඤා සා එසො ජානානි යං වරං.
- 6744. ජාලිං කණ්ඨාජිනං ධීනං මඤ්ඤාදෙවං පතිඛතං,
චජමානො න විනොසී ඛොධියා යෙව කාරණා.
- 6745. න මෙ දෙසස්සා උභො පුත්තා මඤ්ඤා දෙවී න දෙසස්සියා,
සබ්බඤ්ඤානං පියං මයාං තසමා පියෙ අදසභං.
- 6746. කොමාරි යස්සභං² හරියා යාමිකො මම ඉසස්සරො,
යස්සිචෙජ තස්ස මං දජ්ජා විකතිණෙය්‍ය හනොය්‍ය වා.

1. නපච්ඡිග්ගාමී-මජ්ඣං.
 2. භාකුච්ඡි-මජ්ඣං.
 3. කොමාරියාභං-යා. කොමාරි යසස්සභං, මජ්ඣං.
 * වරියපිටක අකිතතිවග්ග 9.

6736. නිබ්බිපල යැ පියල්පල යැ මී පල යැ කටුඵරමිණිය යැ යන මෙ පලවැළ දඬුවෙල්බෑ මී වැන්න, බමුණාණෙනි උතුම් උතුම් පල ගෙන වළඳව.

6737. ගල්කුසින් බට හොයින් අළ මෙ (කළෙහි) පැන් ද සිභීලෑ. බමුණාණෙනි, ඉදින් තෙපි බියැටියහු නම් එයින් ගෙන පානය කරව.

6738. තවද තෙපි කිනම් කරුණෙකින් කිනම් හෙතෙසකින් මහ අරනට පැමිණියවු ද? මා විසින් පුළුවන්තාලඳහු එ කරුණ කියව.

6739. යම්සේ පිරුණු නදී හැම කල්හි නො සිදේ ද එ බඳු වූ නොප අයදනට අයිමි. මා විසින් අයදනාලද තෙපි මට තොපගේ අඹුව දෙව යි.

6740. බමුණාණෙනි, තෙපි යමක් මා අතින් ඉල්වවු නම් එය දෙමි. (දෙන්නට) නො සැලෙමි. ඇති දෑ නො සඟවමි. මා සිත දනයෙහි ඇලෙයි. (කියා)

6741. මදි බීසව අත්හි ගෙන දිය පිරි කමඩලාව ද ගෙන (අතැ පැන් එව) සිව්ච වඩනා වෙසතුරු රජ බමුණුහට දන් දීන.

6742. එ දවස් යම් බිහිසුණු බවෙක් වී ද, එ දවස් ලොමුදහ ගැන්මෙක් වී. මදිදේවිය පරිත්‍යාග කරන් මැ මහපොළෝ කම්පා වුව.

6743. මදි දෙවී (රොෂයෙන්) මුව නො හැකිඵැ යැ. දුර්මුඛ නො වූ යැ, නො හැඬු යැ. මියෙන් නො බැණෑ තෙල වෙසතුරු රජ මට යම් වෘද්ධියක් ඇත් ද එය දනී යි ඔහු මුහුණ බලමින් මැ සිටියා.

6744. (මා පුතු) ජාලිය ද දුහිතා කෘෂ්ණාජිනා ද පතිනි මදි දෙවිය ද බුදු බව මැ පිණිස ත්‍යාග කරනුයෙම නො සිතීම්.

6745. දෙදරුවෝ මට දොණ්ණ (අප්‍රිය) නො වෙති. මදි දෙවිය ද දොණ්ණ නො වෙයි. (ඔවුනට වඩා) සර්වඥ බව මට ප්‍රිය වෙයි. එ හෙයින් මම ප්‍රිය වූ අඹුදරුවන් දින්මි.

6746. කුමරී වූ මම යමක්හට භාය්‍යා වූමු ද ස්වාමී වූ තෙපි මට ඉසුරු වව. යමක්හට දෙන කැමැත්තවූ නම් ඔහට මා දෙනු මැනැවැ. (ධන කැමැත) විකුණන් මැනැවැ (මස් කැමැත) මරන් මැනැවි.

460. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6747. තෙසං සඛතප්පමඤ්ඤාය දෙව්ද්දෙජු එතදබ්බි,
සඛෙඛ ජිතා තෙ පච්චුභා යෙ දිඛ්ඛා යෙ ච මානුසා.

6748. නික්කාදිතා තෙ පඨවී සදෙඤ්ඤා තෙ තිදිචං ගතො,
සමනතා විජජ්ජතා ආභං ගිරිනංච පටියුසුතා.

6749. තස්ස තෙ අනුමොදනති උභො නාරදපඛ්ඛතා,
ඉදෙජු ච බ්‍රහ්මා ච පජාපතී ච,
සොමො යමො වෙසස්වණො ච රාජා
සඛෙඛ දෙවා අනුමොදනති දුක්කරං හි කරොති සො.

6750. දුද්දං දදමානානං දුක්කරං කමම කුඛ්ඛතං,
අසනොතා නානුකුඛ්ඛතති සතං ධම්මො දුරන්තයො.

6751. තස්මා සතඤ්ඤා අසතඤ්ඤා නානා භොති ඉතොගති,
අසනොතා නිරයං යනති සනොතා සග්ගපරායණා.

6752. යමෙතං කුමාරෙ අදද හරියං අදද වතෙ වසං,
බ්‍රහ්මියානමනොක්කමම සග්ගෙ තෙ තං විපච්චතු.¹

6753. දදමි භොතො හරියං මද්දිං සඛ්ඛඛගසොහනං,
කුඤ්ඤෙඤ්ඤා මද්දියා ජනොතා මද්දී ච පතීනා සහ.

6754. යථා පයො ච සඛෙඛා ච උභො සමානවණ්ණිතො,
එචං කුචං ච මද්දී ච සමානමනවෙතසා.

6755. අචරුදෙධාසු අරඤ්ඤසමී උභො සමමථ අස්සමෙ,
බන්තියා ගොඤ්ඤසමානතා සුජාතා මාතුපෙතතිතො;
යථා පුඤ්ඤාති කඨිරාථ දදනතා අපරාපරං.

6756. සකෙකාහමසමී දෙව්ද්දෙජු ආගතොසමී තචතතිකෙ,
චරං චරස්සු රාජීසි චරෙ අච්චි දදමි තෙ.

6757. චරං වෙ මෙ අදෙ සක්ක සඛ්ඛභුතානමිස්සර,
පිතා මං අනුමොදෙයා ඉතො පන්තං සකං සරං;
ආසනොන නිමනොනසා පඨමං තං චරං චරෙ.

1. විචචිතං-මජ්ඣ, ව.

6747. සක්දෙව රජ ඔවුන්ගේ අදහස් දැනු තෙල වදන් කී: යම් දිව්‍ය වූත් යම් මානුෂිකවූත් (සැපත් වළඟන මාත්සය්‍යී සඹ්ඛාත) පසමිතුරු කෙනෙක් වූ නම් එ හැමදෙන (අඹු දරුවන් දෙන) තොප විසින් දිනන ලදහ.

6748. තොප විසින් පෘථිවි නින්තාද කරවනලද, කික්ඟොස දෙවලොවට ගියෙ යැ, අකල් විදුලිය හිමවක සිසාර ගියා යැ, පර්වතයන්ගේ මෙන් පිළිඳවී නැඟිණ.

6749. තොපගේ ඒ දන නාරද යැ පර්වත යැ යන දෙතිකාය-යෙහි දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙති, ඉන්ද්‍ර යැ බ්‍රහ්ම යැ ප්‍රජාපතී යැ සොම යැ යම යැ යන දෙවිවරු ද වෙසවුණු මහරජ ද අනුමෝදන් වෙති. එ වෙසතුරු රජ දුෂ්කරයක් කෙරෙයි කියා හැම දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙත්.

6750. අසත්පුරුෂයෝ වනාහි නො දියහැකි දෑ දෙනුවන් නො කටහැකි කිස කරනුවන් අනුකරණ ිනා කෙරෙති. සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය (අදහස්) සිතා නො දනහැකි.

6751. එ හෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙලොවින් සැවැ පරලෝගමන් වෙන් වෙන් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ නිඳ යෙති. සත්පුරුෂයෝ සචර්ගපරායණ වෙත්.

6752. යම් හෙයෙකින් වෙනෙහි වෙසෙමින් දරුවන් දිනි ද අඹුව දිනි ද (එයින් නිපන්) තෙල බ්‍රහ්මයානාය අවා බිම් නො බැසැ සචර්ගයෙහි තොපට විපාක දේවා.

6753. සර්වඛයගොහන වූ මද්‍රී දෙවිය හවත්හට භාය්‍යී කොට දෙමි. මද්‍රී බිසවට තෙපි මැ නිසියහු, මද්‍රී ද හිමියා හා වසන්තට නිස්ස.

6754. යම්සේ කිරි ද ධොන සංඛය ද දෙක සම පැහැ ඇත්තාහු ද එ සෙයින් මැ තෙපි ද මද්‍රී ද (ආචාරාදීන්) සම වූ සිතීන් යුක්ත වව.

6755. මවුපිය දෙපසින් සුජාත වූ ගොත්‍රයෙන් සමෘද්ධ වූ ඝෛත්‍රිය වූ තෙපි දෙදෙන රවින් තෙරනලදහු මේ වෙනෙහි අසපු-වෙකැ වාස කරවු. යළි යළි දන්දෙමින් පොහොනා පමණින් පින් කරව.

6756. මම දෙවියනට අධිපති සක්දෙව රජ වෙමි. තොප සම්පයට අධිමි. රාජර්ෂිය, කැමැති වරයක් අයදුව, තොපට අටවරයක් දෙමි.

6757. හැම දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජුනි, ඉදින් මට වරයක් දෙන්නෙහි නම් මා පියෙ මේ වෙනෙන් සියගෙට පැමිණීම පිළිගනිවා. සිහසුනෙන් පවරාවා. මේ වරය පළවූ කොට ඉල්ලමි.

- 6758. සුරිසසස වධං න රොවෙයාං අපිකිබ්බිසකාරිකං,
වජ්ඣං වධමනා මොවෙයාං දුතියෙනං වරං වරෙ.
- 6759. යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා යෙ ච මජ්ඣමපොරිසා,
මමෙව උපජීවෙය්‍යං තතියෙනං වරං වරෙ.
- 6760. පරදරං න ගවෙජයාං සදරපසුතො සියං,
ථිතං වසං නගවෙජයාං චතුඤ්ඤං වරං වරෙ,
- 6761. පුතො මෙ සකක ජායෙථ සො ච දීසාසුතො සියා,
ධමමන ජිනෙ පයථි පඤ්ඤමෙනං වරං වරෙ.
- 6762. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියසසුගගමනමපති,
දිබ්බා භකඛා පාතුභවෙය්‍යං ජට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
- 6763. දදතො මෙ න බියෙථ දඤ්ඤා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං විහතං පසාදෙය්‍යං සත්තමෙනං වරං වරෙ.
- 6764. ඉතො විචුච්චමානාහං සගගාමී විසෙසගු,
අනිබ්බත්ත තතො අසසං අට්ඨමෙනං වරං වරෙ.
- 6765. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා දෙවිඤ්ඤා එතදබ්බි,
අචිරං ච න තෙ තාතො පිතා නං දච්ඡමෙසසති.
- 6766. ඉදං වඤ්ඤා මසවා දෙවරාජා සුජමපති,
වෙසසනතරෙ වරං දඤ්ඤා සගගකායං අපකකමී.

සක්කපබ්බං නිවසීතං.

- 6767. කසෙසතං මුඛමාහාති හෙමිං චුත්තත්තමග්ගිනා,
නිකඛංච ජාතරූපස්ස උකකාමුඛපහංසිතං.
- 6768. උභො සදීපපච්චඛනා උභො සදීපලකඛණා,
ජාලිස්ස සදීසො එකො එකා කණ්ණාජිනා යථා.

6758. පුරුෂයක්හට වධ රුවි නො කෙරෙමවා. දරුණු කම් කළ වධයට පැමිණවියැ යුත්තා ද වධයෙන් මුදනෙමවා. මේ වරය දෙවනු කොට ඉල්වමි.

6759. යම් මහලු මිනිස් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් ළදරු කෙනෙක් ඇද්ද, යම් මධ්‍යම පුරුෂ කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැම දෙනා මා නියා මැ ජීවත් වෙත්වා. මේ වරය තුන්වනු කොට ඉල්වමි.

6760. පරමුවන් කරා නො යෙමවා. සාදර සන්තොෂයෙහි නියැලෙමවා. මාගමුත් වශයට නො යෙමවා. මේ වරය සතරවනු කොට ඉල්වමි.

6761. සක්දෙවරජුනි, මට පුතෙක් උපදිවා, හේ ද දීර්ඝායු ඇති වේවා. පාථවිය දැහැමින් දිනාවා (රජ කෙරේවා.) මේ වරය පස්වනු කොට ඉල්වමි.

6762. මා ජයතුරා නුවරට පැමිණි ඉක්බිති රෑ අවසන්හි හිරු උදවත් මැ දිව්‍යොජුන් පහළ වේවා. මේ වරය සවනු කොට ඉල්වමි.

6763. මා දන් දෙත් මැ ඝෞස නො වේවා. මම දන් දී නො පසුතැවෙමවා. දෙමින් සිත පහදවමවා. මේ වරය සත්වනු කොට ඉල්වමි.

6764. මම මේ ජාතියෙන් මිදෙනුයෙමි (තුසිසුරවද්දා) වෙසෙස් ගමන් ඇති වැ සුගති ගමන් ඇති වෙමවා. ඉක්බිති භවයෙහි පුනර්භව නැතියෙක් (බුදු) වෙමවා. මේ වරය අටවනු කොට ඉල්වමි.

6765. ඒ වෙසතුරුහුගේ එ තෙසුල් අසා සක්දෙවරජ තෙල තෙසුල් කී: නොපගේ පියමහරජ නොබෝ කල්හි තොප දක්නට එන්නෙ යැ යි.

6766. සුජා දෙවභනගේ හිමි වූ 'මස' නම් සක්දෙවරජ මේ වදන් කියා වෙසතුරු රජහට වර දී දෙවිලොවට ගියේ යි.

ගනු පර්වය නිමි.

6767. ගින්නෙන් තවනලද රත්රන් සෙයින්, උදුනෙහි ලා පැහැ නැඟු රත්කොඩොලක් සෙයින් තෙල කවරක්හුගේ මුහුණ බබළා ද?

6768. දෙදෙනා මැ සමාන අභ පසභ ඇතියහ, දෙදෙනා මැ සමාන ලක්ෂණ ඇතියහ, එකෙක් ජාලිය සමාන යැ, එකක් කෘෂ්ණාභිතා වැන්න.

464. ජාතකපාළි - මහානිපාතො

6769. සීභා බිලාව නිකඛනනා උභො සමපතිරුපකා,
ජාතරුපමයා යෙව ඉමෙ දිසසනති දරකා.

6770. කුතො නු ත්වං¹ භාරදවාජ ඉමෙ ආනෙසි දරකෙ,
අජ්ජ රට්ඨමනුපපතො කුතො ආගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ.²

6771. මය්‍යනොන දරකා දෙව දිනා විනොන සඤ්ජය,
අජ්ජ පනතරසා රතති යතො දිනනාමෙ³ දරකා.

6772. කෙන වා වාවපෙයොන⁴ සම්මාඤ්ජයෙන සද්දහෙ,
කො තෙ තං දනමදද පුත්තකෙ දනමුත්තමං.

6773. යො යාවතං පතිට්ඨසි භුතානං ධරණිරිච,
යො මෙ වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6774. යො යාවතං ගතී ආසි සවකතීනංව සාගරො,
යො මෙ වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6775. දුක්කතං වත භො රඤ්ඤ සද්ධන සරමෙසිනා,
කථං නු පුත්තකෙ දජ්ජා අරඤ්ඤ අවරුඬකො.

6776. ඉමං භොනොනා නිසාමෙථ යාවනොනස් සමාගතා,
කථං වෙසසනතරො රාජා පුත්තෙදසි වනෙ වසං.

6777. දසං දසිඤ්ච යො දජ්ජා අසසං වාසසතරිරථං,⁵
හතීඤ්ච කුඤ්ජරං දජ්ජා කථං යො දජ්ජා දරකෙ.

6778. යසස නතී⁶ සරෙ දයො අසසා වාසසතරිරථං,
හතී ච කුඤ්ජරො නාගො කිං යො දජ්ජා පිකාමහ.

6779. දනමසස පසංසාම න ච නිඤ්ම⁷ පුත්තකා,
කථන්ත්‍ර හදයං ආසි කුමෙහ දන්වා වණ්ඨකකෙ.

1. හවං - මජ්ජං.
2. කුභීං ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ - මජ්ජං.
3. ලුඛා - ස්‍යා.
4. වාවාස පෙයොන - ස්‍යා. කෙන වාවාසෙයොන - මජ්ජං.
5. අසසං වාසසතරිරථං - මජ්ජං.
6. නසස - මජ්ජං. නාසස - ස්‍යා.
7. නාවනිඤ්ම - මජ්ජං. ස්‍යා.

6769. දෙදෙනා මැ ඔවුනොවුන්ට සමාන රූ ඇතියාහු භූතා-
යෙන් නික්මුණු සිහපොවුවන් වැනියහ. මේ දරුවෝ රනින් මවන
ලද්දවුන් සේ පැනෙති.

6770-71. හවත් බමුණ, අද මෙ රටට පැමිණි ඔබ කොහි
සිට එන්නෙහි ද? මේ දෙදරුවන් කොහි සිට ගෙනෙහි ද?
සඳමහරජකුමනි, මේ දරුවෝ මට පහන් වූවකු විසින් දෙනලදහ,
මේ දරුවෝ යම් දවසෙකැ මට දෙන ලද්දහු ද එතන් පටන්
අද පසළොස්වන රාත්‍රිය යි.

6772. බමුණ, තා විසින් කවර නම් ප්‍රියවචනයෙන් ලබන
ලදහු ද? සත්‍ය කරුණෙන් (අප) හඳහව. කවරෙක් තට තමා
දරුවන් උතුම් දන් කොට ඒ දන් දිනි ද?

6773. යමෙක් සත්තට මහපොළොව සෙයින් යදියනට පිහිට
වී ද එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට
දින.

6774. යමෙක් නදීනට සාගරය මෙන් යදියනට පිහිට වී ද,
එ වෙසතුරු මහරජ වෙනෙහි වසනුයෙ තමා දරුවන් මට දින.

6775. හවත්නි, සැදහැනි ගිහිගෙයි විසියටී රජහු විසින්
එකත්තෙන් අයුක්තියක් කරනලද, රටින් තෙරනලදු වැ වෙනෙහි
වසනුයෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ යැ?

6776. හවත්නි, මෙහි යම්තාක් දෙනා රැස්වුහු ද එහැමදෙනා
මේ අසවු. වෙසතුරු රජ වෙනෙහි වසනුයෙ කුමට දරුවන් දිනි ද?

6777. හෙ දසියක ද දසයකද අශ්වයකද අශ්වතරයන් යෙදු
රියක්ද දේවා, උතුම් ඇතකුදු දේවා, හෙ කුමට දරුවන් දෙන්නෙ
යැ යි.

6778. මුත්තණුවනි, යමක්හට ගෙහි දසෙක් හෝ අසෙක්
හෝ උතුම් අසුන් යෙදු රියෙක් හෝ ගැඹුරු හඬ ඇති උතුම්
ඇතෙක් හෝ නැත් නම් හේ කුමක් දෙන්නෙ යැ?

6779. දරුවනි, ඔහුගේ දන් පසසම්භ, තොප යදියාට දී ඔහු
ළය කෙසේ වී දෝ හෝ?

6780. දුක්ඛස්ස හදයං ආසි අපො උණහමි පස්සයි,
 රොහිණිහෙව තමෙකඛි පිතා අසුසුති වතෙයි,
6781. යං තං කණ්ණාජනාවොව අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො,
 ලට්ඨියා පතීකොටෙති සරෙ ජාතංව දුසියං.
6782. න වායං බ්‍රාහ්මණො තාත ධම්මිකා භොනති බ්‍රාහ්මණො,
 යකෙඛා බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන ඛාදිතං තාත තෙනී නො;
 නීයමානෙ පිසාවෙන කින්නු තාත උදිකඛයි.
6783. රාජපුත්තී ව වො මාතා රාජපුත්තො ව වො පිතා,
 පුබ්බෙ මෙ අඛතමාරුඤ්ඤ කින්නු තිට්ඨථ ආරකා.
6784. රාජපුත්තී ව නො මාතා රාජපුත්තො ව නො පිතා,
 දසා මයං බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මා තිට්ඨාම ආරකා.
6785. මා සමෙට්ඨං අවචුක්ඛ දඤගතෙ හදයං මම,
 චිතකා වීය¹ මෙ කායො ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.
6786. මා සමෙට්ඨං අවචුක්ඛ භීයො සොකං ජනෙථ මං,
 නිකකිණ්ණසාමී දණ්ණෙත න වො දසා හවිස්සථ.
6787. කීමග්ගියං හි වො තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
 යථාභූතං මෙ අකඛාථ පටිපාදෙනානු බ්‍රාහ්මණං.
6788. සහස්සග්ගං හි මං තාත බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අද,
 අච්ඡං කණ්ණාජනං කඤ්ඤං හතීනා² ව සතෙන ව.
6789. උට්ඨෙති කතෙත තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකර,³
 දුසීසතං දුසසතං ගවං හන්ච්චසහං සතං;
 ජාතරූපසහස්සස්ඤ්ඤා පුත්තානං දෙහි නිකකයං.
6790. තතො කතො තරමානො බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරී,
 දාසීසතං දුසසතං ගවං හන්ච්චසහා සතං;
 ජාතරූපසහස්සස්ඤ්ඤා පුත්තානං දුසී නිකකයං.
6791. නිකකිණ්ණිකා නභාපෙකා භොජයිකාන දුරකෙ,
 සමලඛකරීකා හණ්ණෙත උච්ඡබ්බො උපවෙට්ඨසුං.

1. චිතකායංව - මජ්ඣං.
 2. හතී ආදිකෙත ව - යා. හතීනාදිසතෙතව - මජ්ඣං.
 3. අවාකරී - මජ්ඣං.

6780. ඔහුගේ ළය (කන්සිරා කී වදනින්) දුක් වී, එ මතු නො වෙයි. මියෙන් උණු උඩුහුරු නල විහිට. රෙහෙණ නකත් සෙයින් තඹ පැහැ ඇස් ඇති මා පියෙ කඳුළු හෙළී.

6781. කන්සිරා මෙසේ යම වදනක් කිවු ද, “පියාණෙනි, මෙ බමුණු ගෙහි උපන් දෑස්සකට මෙන් මට පහර දෙයි.

6782. පියාණෙනි, මෙ බමුණෙක් නො වෙයි, බමුණො දඟුම් වෙති. පියාණෙනි, යකෙක් බමුණු වෙසින් අප කන්තට ගෙන යයි. පියාණෙනි, යකකු විසින් ගෙන යනු ලබන කල්හි කුමට උපේක්ෂායෙන් බලා සිටිවු ද?” යි.

6783. තොප මවු රාජපුත්‍රී යැ, තොප පියෙ රාජපුත්‍ර යැ පෙර මාගේ ඇකයෙහි නැඟී හිඳුව, කිම දන් දුරැ සිටිවු ද?

6784. අපගේ මවු රාජපුත්‍රී යැ, අපගේ පියෙ රාජපුත්‍ර යැ දන් අපි බමුණුහුගේ දසයෝ වමහ. එහෙයින් දුරැ සිටුවමහ.

6785. සබද එසේ නහමක් කියව. මාගේ ළය දුවෙයි. මාගේ සිරුර අඟුරු රැසකට නැඟු කලක් වැන්න. හුනස්නෙහි සුව නො ලැබෙමි.

6786. සබද එසේ නහමක් කියව. බෙහෙවින් මට සෝ දනවවු. ධන දී විකිණිගන්මි. තෙපි දස් නො වවු.

6787. දරුවෙනි, තොප පියෙ තොප කොතෙක් අගය කොට මෙ බමුණුහට දින් ද? සබවස මැ කියව, බමුණුහට ධනය ප්‍රතිපාදන කෙරෙත්වා.

6788. මුත්තාවෙනි, මා පියෙ මා දහසක් අගය කොට බමුණුහට දින. කනිටු කෘෂ්ණාජිතා කතාව ඇතුන් සියයෙන් ද අස්වාදී හැම සියයෙන් ද අගය කෙළේ.

6789. කාරිය කරවන ඇමැතිය, නැඟී සිටුව. යුහු වැ (මොහට) දියැයුතු තාක් දෙව. දෑස්සන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය (විකිණිගන් මිල) දෙව.

6790. ඉක්බිති කාරිය කරවන ඇමැති යුහු වැ දසුන් සියයකුදු දසුන් සියයකුදු ඇතුන් සියයකුදු ගොනුන් සියයකුදු දෙනුන් සියයකුදු රත්තික දහසකුදු දරුවනට නිෂ්ක්‍රය දින.

6791. දරුවන් නියේ කොට ගෙන නහවා වළඳවා අලඬුයාරයෙන් සද ඇකයෙහි හිඳුවහ.

468. ජාතකපාළි - මහානිපාදතා

6793. සීසං නහාතෙ සුච්චතේ සබ්බාහරණභුසිතෙ,
රාජා අදෙඛා කර්කාන අයාකො පරිපුච්ඡට්.

6794. කුණඛලෙ සුසිතෙ මාලෙ සබ්බාලඛාාරභුසිතෙ,¹
රාජා අදෙඛා කර්කාන ඉදං වචනමබුච්:

6795. කච්චි උභො අරොගා තෙ ජාලි මානාපිතා තච,
කච්චි උඤ්ජන යාපෙනති කච්චි මුලඵලා බහු.

6796. කච්චි ධංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණේණ භිංසා තෙසං න විජ්ජති.²

6797. අපො උභො අරොගා මෙ දෙව මානාපිතා මම,
අපො උඤ්ජන යාපෙනති අපො මුලඵලා බහු.

6798. අපො ධංසා ච මකසා ච අප්පමෙච සිරිංසපා,
වනෙ වාලමීගාකිණේණ භිංසා තෙසං න විජ්ජති.

6799. බණන්තාලුකලඛොති බ්ලාලි තකකලානි ච,
කොලං හලලාචකං බෙලං සා නො ආහච්ච පොසති.

6800. යඤ්ඤව සා ආහරති වනමුලඵලභාරිකා,
තං නො සබ්බෙ සමාගන්තවා රතතිං භුඤ්ජාම නො දිවා.

6801. අමමා ච නො කිසා පණ්ඩු ආහරන්ති දුමපඵලං,³
වාතාතපෙන සුබ්බමාලි පදුමං හස්ගතාමිච.

6802. අමමාය පතනු කෙසා විචරන්තා බ්භාවනෙ,
වනෙ වාලමීගාකිණේණ බ්ග්ගදීපිතිසෙවිතෙ.

6803. කෙසෙසු ජටං බන්ධිකා කචේජ ජලලමධාරසී,
චමචවාසී ජමා සෙති ජාතවෙදං නමස්සති.

6804. පුත්තා පියා මනුස්සානං ලොකසමිං උදපඤ්ඤං,
නහ නුනමකාකං අයාසසි පුත්තෙ සොංහො අජායඵ.

6805. දුක්ඛතඤ්ච භි නො පුත්ත භුතහමිදා කතං මයා,
යොහං සිචිතං වචනා පබ්බාපෙසිං අදුසකං.

1. සබ්බාහරණභුසිතෙ - මජ්ඣ.
2. කච්චිභිංසා න විජ්ජති - මජ්ඣ.
3. දුමුපඵලං - මජ්ඣ.

6793. මුත්තා මහරජ හිසින් ස්නාන කළ, පිරිසුදු වස්ත්‍ර හැඳී, සවිබරණින් සැදී දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන පිළිවිසි.

6794. රජ තෙම රචදෙන කොඩොල් ඇති, පැළැඳී මල්දම් ඇති, සවිබරණින් සඳනලද දරුවන් ඇකයෙහි හිඳුවාගෙන මෙවදන් කී:

6795. කියග ජාලිය, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී ද? කීම වනමුල් පලයෙන් යැපෙත් ද? කීම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත් ද?

6796. කීම මැසිමදුරුවෝ සර්පයෝ අල්ප මැ වෙන් ද? කීම ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් වනයෙහි ඔවුනට පීඩා නැත් ද?

6797. එසේ යැ දේවයිනි, මාගේ මවුපිය දෙදෙන නිරෝගී වෙති. එසේ මැ වනමුල් පැවැළයෙන් යැපෙති. එසේ මැ අල හා පලවැළ බොහෝ ඇත.

6798. එසේ මැ මැසිමදුරුවෝ ද සර්පජාතීහු ද අල්ප මැ වෙති. වල්මුවන්ගෙන් ගැවැසිගත් වෙනෙහි ඔවුනට පීඩා නැත.

6799. ඒ මවු කොමෝ අල ද හුරුඅල ද කටුඅල ද කොකටිය අල ද කණිමිත් ධෙබරපල ද බදුපුපල ද බෙලිපල ද ගෙනවුත් අප පොෂණ කරයි.

6800. වනමුල් පල ගෙන එන ඒ මවු යම් මැ දැයක් ගෙන ඒ ද අපි හැම දෙනමෝ එක් වැ එය රාත්‍රියෙහි වළඳමහ. දහවල් නො වළඳමහ.

6801. අපගේ අම්මා ද සියුමැලි වුවා රුක්පල ගෙන එන්නී අවුසුළුමින් වැහැරැ සුදු වැ ගියා. අතින් මැඩී පියුමක් වැන්න.

6802. ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ආකීර්ණ වූ කගචෙහෙණුන් දිවියන් විසින් නිකි සෙවුනාලද මහවනයෙහි ඇවිදුනා අම්මාගේ කෙස් ඉතා තුනී වැ ගියේ යැ.

6803. කෙස්හි දළමඩුලු බැඳූ සිටී. දෙකිසිලි දලී ධරයි. සම් හදනී යැ. බිමැ හොචී. ගිනි පුදයි.

6804. ලොවිහි මිනිසුනට දරුවෝ ප්‍රිය වැ උපදිනි. අපගේ මුත්තාවන්ට දරුසනා නූපන් වනැ යි සිතමහ යි.

6805. දරුව, අප විසින් නපුරක් කරනලද. මා විසින් අභි-වෘද්ධිය නසන ක්‍රියාවක් කරනලද. ඒ මම සිවිරටවැසියන්ගේ බසින් නිදෙස් පුතු රටින් නෙරැපිමි.

6806. යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අජී ධනං ධඤ්ඤාඤ්ච විජ්ජති,
එතු වෙසසනනරො රාජා සිවිරට්ඨෙ පසාසතු.
6807. න දෙව මඤං වචනා එහිති සිව්සුඤ්ඤාමො,
සයමෙව දෙවො ගතඤ්ඤා සිඤ්ඤා භොගෙහි අත්‍රජං.
6808. තතො සෙනාපතීං රාජා සඤ්ජයො අජ්ජභාසථ,
භජී අසසා රථා පතති සෙනා සනනාභයනතු නං.
නෙගමා ච මං අජෙවනතු බ්‍රාහ්මණා ච පුරොභිතා.
6809. තතො සට්ඨිසභසසානි යුධිතො වාරුදසිසිනා,
විපමායනතු සනනඤ්ඤා නානාවචණ්ණතිලඛකතා.
6810. නීලවස්ඨරානෙකෙ පිතානෙකෙ නිවාසිතා,
අඤ්ඤා ලොතිනලණ්ඨිසා යුදධානෙකෙ නිවාසිතා;
විපමායනතු සනනඤ්ඤා නානාවචණ්ණතිලඛකතා.¹
6811. හිමවා යථා ඤ්ඤධරො පබ්බතො ගජ්ජමාදනො,
නානාරුකෙහිති සඤ්ජජනා මහාභුතගණාලයො.
6812. ඔසධෙහි ච දිධෙහි දිසා භාති පවාති ච,
විපමායනතු සනනඤ්ඤා දිසා භතතු පවතතු ච.²
6813. තතො නාගසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
සුචණ්ණකච්ඡා මාතඛා ගෙමකපපනවාසසා.
6814. ආරුළහා ගාමණීයෙහි නොමරඛඤ්ඤාසපාණිති,
විපමායනතු සනනඤ්ඤා භජීකඤ්ඤාති දසසිතා.
6815. තතො අසසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,
ආජානීයාව ජාතියා සිඤ්ඤවා සිසවාහනා.
6816. ආරුළහා ගාමණීයෙහි ඉලලියා³ වාපධාරිති,
විපමායනතු සනනඤ්ඤා අසසපිට්ඨෙහිලඛකතා.
6817. තතො රථසභසසානි යොජයනතු වතුදදස,⁴
අයො සුකතනෙමීයො සුචණ්ණචීතපකඛරෙ.

1. නානාවචණ්ණති - මජ්ඣං.
2. දිසා භාති පවාතිව - මජ්ඣං.
3. ඉලලියා - මජ්ඣං.
4. වාතුදදස - මජ්ඣං.

6806. පුත, මෙහි මා සතු යම් කිසිවක් ඇද්ද, ධනධාන්‍යයක් ඇද්ද, එ හැම දෙමි. වෙසතුරු රජ ඒවා. සිව්‍රට අනුශාසනා කෙරේවා.

6807. දේවයිනි, සිව්‍රටවැසියන් කෙරෙහි උතුම් වූ වෙසතුරු රජ මාගේ බසින් නො එයි. දේවයෝ තුමු මැ ගොස් පුතණුවන් හෝගයෙන් අභිෂේක කරව.

6808. ඉක්බිති සදමහරජ සෙනෙවිහට මෙසේ කී: ඇත් අස් රිය පාබල සෙනාවෝ සන්නද්ධ වෙත්වා. නිගමවැසියෝ ද පෙරෙව් බමුණෝ ද මා අනු වැ එත්වා.

6809. ඉක්බිති මනහර දසුන් ඇති සැටදහසක් යෝධයෝ සන්නද්ධ වැ නන් පැහැයෙන් සැරසුණාහු එහා එත්වා.

6810. ඇතැම් කෙනෙක් නිලවස්ත්‍රධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් පිතවස්ත්‍රධර වැ අන්‍යයෝ රක්තවර්ණ උෂ්ණිෂ (නළල්පට) ධර වැ ඇතැම් කෙනෙක් ශ්වෙතවස්ත්‍රධර වැ මෙසේ නන් පිළියෙන් සැරසුණාහු සන්නද්ධ වැ නො ලස් වැ එත්වා.

6811. සුවද මල්පල ඇති එ හෙයින් මැ ‘ගදමහන්’ නම් ඇති නොයෙක් රුකින් වැසුණු යක්ෂ රාක්ෂසාදි මහාභූතගණයාට නිවාස වූ හිමවත් පර්වතය යම්සේ-

6812. දිවඔසුයෙන් දිසා බබළා ද සුවද හමා ද එ සෙයින් සන්නද්ධ වූවාහු යුහු වැ එත්වා. පළන් අබරණින් දිසා බබළත්වා තවරගත් විලවුන් සුවද හමත්වා.

6813-14. ඉක්බිති රන්පොරොදු ඇති මහත් ශරීර ඇති රන්-සැදින් සදනලද, අධයවි හා අකුසු ගත්අත් ඇති ඇතරුවන් විසින් අරා හිඳුනාලද තුදුස්දහසක් ඇතුන් යොදත්වා. දක්වනලද විභූෂණ ඇති සන්නද්ධයෝ ඇත් කදවින් යුහු වැ එත්වා.

6815-16. ඉක්බිති දුනු හි ධරන අසරුවන් විසින් අරා හිඳුනා ලද ජාතියෙන් ආජානෙය වූ සින්ධුදෙශයෙහි උපන් ශීඝ්‍රවාහන වූ තුදුස්දහසක් අසුන් යොදත්වා. අලංකාර වැ සන්නද්ධ වූවාහු අස්පිටින් යුහු වැ එත්වා.

6817. ඉක්බිති අය ලොහොයෙන් මොනවට කරනලද නිම-වළලු ඇති, රන්කම් කළ රථාවයව ඇති, තුදුස්දහසක් රිය යොදත්වා.

6818. ආරොපෙනතු ධෛර තඤ්ච චමොති කච්චානි ච,
විපථාලෙනතු ච වාපානි දණ්ඩමො පහාරිනො;
විපථායනතු සන්තද්ධා රපේසු රපථිවිනො.
- 6819: ලාජා ඔලොපියා¹ පුපථා මාලාගන්ථිලෙපනා,
දහසියානි ච තිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6820. ගාමෙ ගාමෙ සතං කුම්භා මෙරයස්ස සුරාය ච,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු² යෙන මග්ගෙන එහිති.
6821. මංසා පුචා සඛකුලියො කුම්භාසා මච්ඡසංයුතා,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6822. සප්ඨි තෙලං දධිං ඛිරං කඛ්ඞු³ වීහි බහු සුරා,
මග්ගමහි පතිතිට්ඨනතු යෙන මග්ගෙන එහිති.
6823. ආළාරිකා ච සුදු ච නටනට්ඨක ගායකා,⁴
පාණ්ඩසිරා කුම්භච්ඡ්චියො මණ්ඩකා⁵ මොකකුධායිකා.
6824. ආභඤ්ඤනතු සබ්බවීණා හෙරියො දෙණ්ඩිමානි⁶ ච,
බරමුඛානි ධම්මනතු වදනතු එකපොකාරා.
6825. මුත්ඛිඛා පණවා සඛිඛා ගොධා පරිච්චෙදකතිකා,
දිද්දිමානි ච භඤ්ඤනතු කුටුම්භදිද්දිමානි ච.
6826. සා සෙනා මහති ආසි උය්‍යුතතා සිව්චාහිති,
ජාලිනා මග්ගනායෙන වධං පායාසි පබ්බතං.
6827. කුඤ්චිං⁷ නදති මාතඛො කුඤ්චරො සට්ඨිභායනො,
කච්ඡාය බද්ධිමානාය කුඤ්චං නදති වාරණො.
6828. ආජානියා හසිසස්සිංසු⁸ නෙමිසොසො අජායථ,
අඛං රජො අච්ඡාදෙසි උය්‍යුතතා සිව්චාහිති.

1. ඔලොකීරා - මජ්ඣ. ඔලොකීයා - සා.
2. පතිකා ධනතු - මජ්ඣ. සා.
3. කඛ්ඞුපිට්ඨා-සා. කංසුඛිජා-මජ්ඣ.
4. ගායනො-සා.
5. මුද්දිකා සා. මඤ්ඤා-මජ්ඣ. එදදක මි.
6. දිද්දිමාන-මජ්ඣ. සා.
7. කොඤ්චං-සා. පි. මජ්ඣ.
8. හසියනති-මජ්ඣ. සා.

6818. ඒ රියෙහි ධූප නහත්වා, එලකායුධ හා සන්තාහයන් ආරොපණ කෙරෙත්වා, පහර දෙන දුනුවායෝ දුනු දිය නහත්වා. රියදුරෝ සන්තද්ධ වූ රියෙහි හිඳ වහා එත්වා' යි (අණ කෙළේ).

6819. ඉස්නා ලදපස්මල් ද (මහ වියනෑ එල්වන) මල්දම් හා සුවඳවිලෙවුන් ප්‍රතිපාදන කරව. (වෙසතුරා) යම් මහෙකින් ඒ ද එමහැ මල් ඇඟෑ රුවන් ඇඟෑ ද සිටීවා.

6820. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහැ ගම්දෙරක් පාසා රහමෙර පිරූ සියක් කළ තිබේවා.

6821. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහැ මස් ද පූ ද සකුලු පූ (ආස්මී) ද මසින් යුතු කොමු ද තිබේවා.

6822. යම් මහෙකින් ඒ ද එමහැ ගිතෙල් ද තලතෙල් ද දිහි ද කිරි ද තණපිටියෙන් හා වීපිටියෙන් කළ බොහෝ සුරා ද තිබේවා.

6823. බත් පියන්තෝ ද මාළු පියන්තෝ ද නටන්තෝ ද නවා ගීකියන්තෝ ද අත්තල එළනුවෝ ද කළබෙර වයනුවෝ ද මුණ්ඩකයෝ ද ගොක දවනුවෝ (නසනුවෝ) ද එත්වා.

6824. හැම විණා ද උඩස් බෙර ද ගැටබෙර ද වයනු ලැබේවා. දකුණුවත්සක් පිහිත්වා. පුෂ්කරවාදා වයත්වා.

6825. මිහිඟුබෙර ද පනාබෙර ද ජයසක් ද රොදුබෙර ද පොකුරුබෙර ද මහබෙර ද ලොහො මුවවිටි ඇති තුනැස්බෙර ද වයත්වා.

6826. ගමන්ගත්, සිව්වරපු උසුළන එ සෙහන මහත් වී මහ කියන ජාලිය හා සමග වඩනගිරියට නික්මීණ.

6827. මහත් සිරුරු ඇති ගැඹුරුහඬ ඇති සැට හවුරුද්දෙන් පිරිහෙන බල ඇති ඇත්තර රන් පොරොදු බඳනා ලබන කල්හි කුණ්ඩනාද කරයි.

6828. ආජාතීය අශ්වයෝ කිල නැඟුහ. (හෙසාරව කළහ.) නිම්වළලු හඬ උපන. ධූලි අහස වැසී යෑ සිවියෙන් ගමන්හි යෙදුණු.

6829. සා සෙනා මහති ආසී උයුත්තා භාරභාරිණී,
ජාලිනා මග්ගනායෙන වඩ්ඨං පායාසි පබ්බතං.
6830. තෙ පාවිසුං බ්‍රහාරණ්ණං බහුසාකං බහුදකං,¹
පුප්ඵරුකෙඛති සඤ්ජනං ඵලරුකෙඛති වුභයං.
6831. තස්ඵ ඛිඤ්ඤසරා වග්ග නානාවණ්ණො බහු දිජා,
කුජනමුපකුජනති උකුසලිපුප්ඵතෙ දුමෙ.
6832. තෙ ගහඤා දීසමදධානං අභොරතතානමච්චයෙ,
පදෙසං තං උපාගඤ්ජුං යස්ඵ වෙසසනතරො අහු.

මහාරාජපබ්බං නිට්ඨිතං.

6833. තෙසං සුඤ්ඤා නිලෙසාසං භීතො වෙසසනතරො අහු,
පබ්බතං අභිරුහිඤා භීතො සෙනං උදිකඛති.²
6834. ඉඛ්ඤ මද්දි නිසාමෙඛි නිලෙසාසො යාදියො වනෙ,
ආජානියා භසිසසනති ධජග්ගානි ව දියසරෙ.
6835. ඉමෙ නුන අරණ්ණසමීං මීගසඤ්ඤානි ලුද්දකා,
වාගුරාහී³ පරිකඛිප්ප සොඤ්ඤං පාතෙඤ්ඤි නාවදෙ;
වීකෙකාසමානා තිපපාහී⁴ භනති තෙසං වරං වරං.
6836. යථා මයං අදුසකා අරණ්ණෙ අචරුදධකා,
අමිත්තභස්සග්ගො පසිස දුබ්බලසාතකං.
6837. අමිත්තා නන්දසහෙයුං අගභීච උදකණ්ණවෙ,
තදෙච කං විචිතනති අපි සොස්ඵ ඉතො සියා.
6838. තතො වෙසසනතරො රාජා ඔරොහිඤාන පබ්බතා,
නිසීදි පණ්ණසාලායං දළ්භං කඤ්ඤා මානසං.
6239. නිචන්තයිඤාන රථං වොස්ඵාපෙඤාන⁵ සෙනිසො,
ඵකං අරණ්ණෙ විහරනං පිතා පුත්තං උපාගමී.

1. බහුසාකං මහොදකං - මුද්දිත
2. උදිකඛති-මජ්ඣං
3. වාකුරාහි-මජ්ඣං
4. තිපපාහි-මජ්ඣං
5. වොස්ඵාපෙඤා - මජ්ඣං.

6829. ගමන්හි යෙදුණු නිල්තණබිම් හරනා ඒ සෙනාව මහත් වූ. එ සෙනහ මාර්ගනායක ජාලිය කුමරු හා සමග වඩකගිරියට පිටත් වූ ගියෙ යැ.

6830. ඔහු බොහෝ ශාක ඇති බොහෝ දිය ඇති මල් රුකින් ද පලරුකින් ද වැසුණු මහවනයට වත්හ.

6831. ඒ වෙනෙහි වට වූ (නො විසුළ) සවර ඇති මියුරු හඬ ඇති නන් වන් බොහෝ සියොත්හු සෘතු සමයෙහි පිපි රුකින් හිඳ කුල්නවුන් අනු වූ කුල්කි.

6832. ඔහු (සැට යොදුන්) දික් මහැ ගොස් දවඳය ඇවෑමෙහි යම් පෙදෙසකැ වෙසතුරු රජ වාස කෙළේ වී නම් එ පෙදෙසට එළැඹියහ.

මහාරාජපර්ව යි.

6833. වෙසතුරු රජ ඔවුන්ගේ හඬ අසා බියපත් වී. බියපත් වූයෙ සානුපච්චකට නැග සෙනහ බලයි.

6834. කොලෙහී, මද්දි දෙවිනි, වනයෙහි යම්බඳු මහභට්ඨක් ඇද්ද එය (සියසෙන් ද පරසෙන් ද යි) පිරික්සව. ආජානෙය අශ්වයෝ හෙසාරව කෙරෙහි. රියෙහි නැඟ දද අඟ පැනෙයි.

6835-36. මොහු වනාහි වැද්දෝ වනයෙහි මුවසමුහයා වරදලින් සිසාරා බැඳූ හෙබට හෙළා එ කෙණෙහි 'මරව, තළව' ආදීන් විවිධාකාරයෙන් නපුරු හඬ නහමින් ඔවුනතුරෙහි උතුම් උතුම් මුවන් කියුණු සැකින් යම්සේ නසක් ද එ සෙයින් අප නසනී සිතමි. ඇපි නිදෙස්මහ, රටින් තෙරන ලදුවැ වෙනෙහි සිර කරන ලදුමෝ සතුරන් අතට ගියමහ. දුඹුලන් මරන බව බලව යි.

6837. තණහුලැ ගිනි ගැඹුරු දියමුහුදු සෙයින් සතුරෝ නොප නො මැඩිය හෙති. තෙපි (පියරජු එකිනි යක්දෙව කී බස) එය මැ සිතව. මේ බලකායෙන් සෙතක් වන්නෙ මැනැවැ යි.

6838. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ පර්වතයෙන් බැසැ සිත දැඩි කොටගෙනැ පන්සල් දෙඳ හුන්නෙ යැ.

6839. පියමහරජ රිය නවත්වා සෙනෙවියනට (කඳවුර රක්නට) නියෝග කොට එකලා වූ වෙනෙහි වාස කරන පුතු කරා එළැඹියේ යැ.

6840. හත්තිකඛ්ඤානො ඔරුඥාන ඵකංසො පඤ්ඤිකතො,
පරිකඛ්ඤො අමචෙවහි පුත්තං සිඤ්චිතුමාගමි.
6841. තත්ඤ්ඤස කුමාරං සො රමමරුපං සමාහිතං,
නිසිඤ්ඤං පණ්ණසාලායං ක්ඛායනතං අකුතොභයං.
6842. තඤ්ඤ දිස්වාන ආයනතං පිතරං පුත්තගිඤ්ඤිනං,
වෙස්සනනරො ච මදදී ච පඤ්ඤාග්ගඤ්ඤා අවඤ්ඤිසුං.
6843. මදදී ච සිරසා පාදෙ සසුරස්සාහිවාදයි,
මදදී අභං හි තෙ දෙව පාදෙ වඤ්ඤි තෙ හුසා;¹
තෙසු තත් පඤ්ඤස්ස පාණිනා පරිමඤ්ඤං.
6844. කච්චි වො කුසලං පුත්ත කච්චි පුත්ත අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන යාපෙඨ කච්චි මුලඵලාබ්භු.
6845. කච්චි ඩංසා ච මකසා ච අපමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලමිගාකිණ්ණෙ කච්චි හිංසා න විජ්ජති.
6846. අත්ති නො ජීවිකා දෙව යා ච යාදිසි කීදිසා,
කසිරා හි ජීවිකා භොම උඤ්ඤචරියාය ජීවිකං.²
6847. අනිඤ්ඤිතං මහාරාජ දමෙතස්සංච³ සාරථී,
තාමහා අනිඤ්ඤා දන්තා අසමිඤ්ඤි දමෙති නො.
6848. අපි නො කිසානි මංසානි පිතු මාතු අදස්සනා,
අචරුඤ්ඤානං මහාරාජ අරඤ්ඤා ජීවෙසාකිතං.⁴
6849. යෙ පි තෙ සිව්වෙසට්ඨස්ස දයාදපපත්තමානසා,
ජාලී කණ්ණාජිනාචුභො බ්‍රාහ්මණස්ස වසානුගා;
අචවායිකස්ස ලුඤ්ඤස්ස යො තෙ ගාවොව සුමහති.
6850. තෙ රාජපුත්තරියා පුත්තෙ යදී ජානාඨ සංසඨ,
පරියාපුණාඨ නො බීජං සප්පදට්ඨංච මාණවං.
6851. උභො කුමාරා නිකන්තා ජාලී කණ්ණාජිනා චුභො,
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දන්තා පුත්ත මා භායි අස්සස.⁵

1. ඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ජීවිකං - මජ්ඣං.

3. දමෙ අස්සංච - මජ්ඣං. දමෙතස්සංච ස්‍යා. වී.

4. ජීවි - මජ්ඣං. ස්‍යා. වී.

5. අස්සාස - මජ්ඣං.

6840. ඇත්කදින් බැසැ එකස් කළ උතුරුසඵ ඇතියෙ ජනයා විසින් කරනලද ඇදිලි ඇතියෙ ඇමැතියන් විසින් පිරිවරන ලද්දෙ පුතු අභිෂේක කරන්නට ආයේ යැ.

6841. එ සදමහරජ ඒ අසපුයෙහි පන්සල් දෙරැ හුන් රමා සැහැවි ඇති එකහසින් ඇති ධ්‍යාන කරන කිසිවකින් බිය නැති වෙසතුරු කුමරහු දිවි.

6842. වෙසතුරු රජ ද මදි දෙවි ද දරුවන් කෙරෙහි ගිපු වූ ඒ පියරජු එන්නා දකැ පෙරමහට ගොස් වැන්දහ.

6843. දේවසිති, මම තොප ලෙහෙලි මදිමි. පාසහළ වදිමි සි සුහුරණුවන්ගේ පායුවළ හිසින් වැන්ද. එහි දී වැළැඳැගෙන අත්ලෙන් පිට පිරිමට.

6844. පුතණුවෙනි, කිම තොප සුවසේ ද? පුතණුවෙනි, කිම දුක් නැද්ද? කිම වනමුල් පලයෙන් යැපෙවු ද? කිම අල හා පලවැළ බොහෝ ඇද්ද?

6845. කිම මැසිමදුරුවෝ ද සිරිසපයෝ ද අල්ප මැ වෙන් ද? වණබමාගයන්ගෙන් ආකීර්ණ වූ වනයෙහි පිධා නැද්ද?

6846. දේවසිති, අපගේ දිවිවැටුම ඇත. එ ද යම්තම් වනුයෙ යැ. වනමුල් පලවැළින් දිවිවැටීම වෙයි. දුකින් මැ දිවි පවත්වමහ.

6847. මහරජකුමනි, (දිළිඳු බව) දිළිඳු පුරුෂයා අස්දම්සැරි තෙම අසකුමෙන් දමනය කරයි. ඒ ඇපි දිළිඳු වූවමෝ දුමුණම්හ. දිළිඳු බව අප දමනය කරයි.

6848. මහරජුනි, රටින් තෙරනලදු වැ අරනෙහි වසන ජීවශොකී වූ අපගේ මවුපියන් නො දැක්මෙන් මසුදු කෘශ විය. (යැප නම් කොයින් ද?)

6849. යම් ඒ දැලිසිරු කන්සිරු දෙකුමරහු සිව්වරපහුගේ දයාද-යෙන් නො පිරිපුන් මනදෙළ ඇති වැ ඉක්මන් වූ රුදුරු බමුණක්හුගේ වසහ බවට ගියහ. එ බමුණු ඔවුන් ගෙරි පහරිනාදස් පහරි.

6850. ඉදින් ඒ දරුවන් තතු දනිවු නම් මෙ රජදුට කියව. සර්පයකු විසින් දෂ්ටකරනලද මාණවයක්හට විෂ හරන මතුරු මෙන් වහා අපට කියව යි.

6851. ජාලිය කෘෂ්ණජිනා දෙකුමරහු බමුණුහට ධනය දී නියේ කොට (අගය දී) ගන්නාලදහ. පුත නො බව අස්වැසෙව යි.

- 6852. කච්චිනභු තාත කුසලං කච්චි තාත අනාමයං,
කච්චිනභු තාත මෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
- 6853. කුසලං වෙච මෙ පුතත අපො පුතත අනාමයං
අපොපි පුතත තෙ මාතු චක්ඛුං න පරිභායති.
- 6854. කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ කච්චි චහති වාහනං,
කච්චි ඒතා ජනපද¹ කච්චි වුට්ඨි න ඡීජජති.
- 6855. අපො අරොගං යොග්ගං මෙ අපො චහති වාහනං,
අපො ඒතා ජනපද අපො වුට්ඨි න ඡීජජති.
- 6856. ඉචෙචචං මනතයනානං මාතා නෙසං අදීසසථ,
රාජපුතති ගිරිආරෙ පතතිකා අනුපාහතා.
- 6857. තඤ්ච දිසවාන ආයනතිං මාතරං පුතකග්භිතිං,
වෙසසනතරො ච මද්දී ච පචචුග්ගනචා අච්ඡිසුං.
- 6858. මද්දී ච සිරසා පාදෙ සසුසා අභිවාදයි,
මද්දී අහමති තෙ අයො පාදෙ ච්ඡුමී තෙ හුසා.²
- 6859. මද්දීඤ්ච පුතකකා දිසවා දුරතො සොඤ්චාගතා,
කඤ්චනා අභිධාවිංසු චචා බාලාව මාතරං.
- 6860. මද්දී ච පුතකකෙ දිසවා දුරතො සොඤ්චාගතෙ,
වාරුඤ්ච ච පචෙධෙතති ඵනධාරාහිසිඤ්චථ.
- 6861. සමාතානං ඤාතීනං මහාසොසො අජායථ,
පබ්බතා සමනාදිංසු³ මහී පකච්චිතා අහු;
- 6862. වුට්ඨිධාරං පචෙචජනොතා දෙවො පාවසසි තාවදෙ.
අථ වෙසසනතරො රාජා ඤාතීහි සමගචජථ,
- 6863. නතතාරො සුඤ්චා පුතෙතා රාජා දෙවී ච ඵකතො,
යද සමාගතා ආසුං තදසි ලොමභංසනං.
- 6864. පඤ්ඤාලිකා තසස යාවනති රොදනා හෙරචෙ වනො.
වෙසසනතරඤ්ච මද්දීඤ්ච සබ්බෙ රථා සමාගතා.
ඤ්චං නොසි ඉසසරො රාජා රජං කාරෙථ නො උභො.

ජකධතතියපබ්බං.

- 1. ඒතො ජනපො - මජ්. ටී.
- 2. පුඤ්චා - මජ්. සං.
- 3. පබ්බතාසු වනා දීසු - මජ්. සං.

6852. කියග පියාණෙනි, සුවසේ ද? කීම පියාණෙනි, දුක් නැද්ද? කීම පියාණෙනි, මාගේ මවගේ ඇස් (කඳුළින්) නො පිරිහේ දැ යි.

6853. පුතණුවනි, මට රෝග නැත. තවද පුතණුවනි, මට දුක් නැත. තවද පුතණුවනි, තොප මවගේ ඇස් නො පිරිහේ.

6854. කීම තොපගේ ධුර වහනුවන් සුවසේ ද? කීම (ඇත් අස්) වාහන උසුළා ද? කීම දනවු සමාද්ධ වේ ද? කීම වැසි නො සිඳේ දැ යි.

6855. මාගේ ධුර වහනුවෝ ද නිරෝග යැ වාහන ද උසුළා. දනවු ද සමාද්ධ යැ. වැසි ද නො සිඳේ.

6856. මෙසේ සල්ලාප කරත් මැ මවුරදු වහන් නැති වැ පාගමනින් එන්නී පර්වතදෙඳ ඔවුනට පැනුණු.

6857. පුතු කෙරෙහි ගිජු වූ ඒ මව ද එන්නිය දැකූ වෙසතුරු රජ ද මද්දෙව් ද පෙරගමන් කොට වැන්දහ.

6858. ආයතීවෙනි, මම තොප ලෙහෙලි මද්දිමු. තොපගේ පාසුවල වදිම් යි මද්දෙව් ද නැන්දැණියන් පාසහල හිසින් වැන්ද

6859. දුඳ සිට සුවසේ ආ දරුවෝ මද්දෙවිය දැකූ මවුදෙන කරා වසුපැටියන් මෙන් හඬමින් පෙරට දිවූහ.

6860. මද්දි දෙව් ද දුරින් සුවසේ ආ දරුවන් දැකූ භූතාවෙග වූවක මෙන් වෙවුළුමින් (දිවගොස් ඔවුන්) කිරිදහරින් තෙමු.

6861. රැස් වූ නැයන්ගේ මහභවෙක් උපන. පර්වතයෝ පිළිඳව දුන්හ. පොළොව කම්පිත වූ.

6862. එ කෙණෙහි පොදඳහර ඔමින් පොකුරු වැසි වට. එ සඳ වෙසතුරු රජ නැයන් හා සමග සමග බවට ගියේ.

6863. මුනුබුරෝ ද ලෙහෙලි ද පුත් ද පියරජ ද මවුදෙව් ද යම් දවසෙකැ එකට රැස්වූහු ද එ දවස් ලොමුදහගැන්මෙක් වී.

6864. බිහිසුණු වනයෙහි එක්රැස් වූ සියලු රටවැසියෝ වෙසතුරු රජුට ද මද්දි දෙවියට ද බද්දිලි ඇති වැ හඬමින් ඔහු (පාමුල්හි පතිත වැ) මහරජුනි, තෙපි අපට ඉසුරු වව. දෙදෙන අපගේ රාජ්‍යය කරව යි අයදිත්.

ඡට්ඨකේය කාණ්ඩ යි.

6865. ධම්මෙන රජු¹ කාරෙණත් රටයා පබ්බාජයිත් මං,
 තිස්සේ ජාතපද වෙච නෙගමා ව සමාගතා.
6866. දුක්ඛතස්සේ හි නො පුත්ත භුතභවං කතං මයා,
 යොභං සිචීනං වචනා පබ්බාජෙසිං අද්දසකං.
6867. යෙන කෙනචි වණ්ණණන පිතු දුක්ඛං උඤ්ඤභෙ,
 මාතු භගීනියා වාපි අපි පාණෙහි අක්කනො.
6868. තතො වෙසසනතරො රාජා රජොජලලං පවාහයි,
 රජොජලලං පවාහෙත්වා සච්චවණ්ණං² අධාරයි.
6869. සීසං නභාතො සුච්චජෝ සබ්බාහරණභුසිතො,
 පච්චයං නාගමාරුඤ්ඤ ඛග්ගං ඛන්ධි පරන්තපං.
6870. තතො සච්චිසභස්සානි සුඤ්ඤා³ වාරුදස්සනා,
 සභජාතා පරිකරිංසු⁴ නඤ්ඤනතා රචෙසභං.
6871. තතො මඤ්චපි නභාපෙසුං සිචිකස්සෙ සමාගතා,
 වෙසසනතරො තං පාලෙතු ජාලිකණ්ණකාජීනා චූභො;
 අචොපි තං මහාරාජා සඤ්ඤයො අභිරක්ඛතු.
6872. ඉදස්සේ පච්චයං ලඤ්ඤා පුඤ්ඤ කිලෙසමනතො,
 ආනාඤ්ඤි ආචරිංසු රමණීයෙ ධිරිඤ්ඤපෙ.
6873. ඉදස්සේ පච්චයං ලඤ්ඤා පුඤ්ඤ කිලෙසමනතො,⁵
 ආනාඤ්ඤි චිත්තා සුමනා පුඤ්ඤ සඛගච්ච ලක්ඛණා.
6874. ඉදස්සේ පච්චයං ලඤ්ඤා පුඤ්ඤ කිලෙසමනතො,
 ආනාඤ්ඤි චිත්තා පතීතා සභ පුඤ්ඤහි ලක්ඛණා.
6875. එක්ඛන්තා⁶ පුරෙ ආසිං නිච්චං එණධිලසාසිනී,
 ඉතී මෙතං වතං ආසි තුමිං කාමාහි පුත්තකා.
6876. තං මෙ වතං සමීඤ්ඤ භුමෙභ සඛගච්ච පුත්තකා,
 මාතුජමපි තං පාලෙතු පිතුජමපි ව පුත්තකා,
 අචො පි තං මහාරාජා සඤ්ඤයො අභිරක්ඛතු.

1. බොමං - මජ්ඣං.
 2. සඛවණ්ණං - මජ්ඣං, වී.
 3. යොධිතො - මජ්ඣං.
 4. පකිරිංසු - මජ්ඣං.
 5. සලෙච්චමනතො - මජ්ඣං.
 6. එක්ඛන්තී - මජ්ඣං, සතා,

6865. තෙපි ද දනවු වැස්සෝ ද නියමගම් වැස්සෝ ද එක් වූ ගෙන දුහැමින් රජ කරන මා රටින් නෙරදසුහ සි.

6866. පුත, අප විසින් නො කටයුත්තක් කරනලද, මා විසින් අභිවාද්ධි නැස්මෙක් කරනලද, යම් බදු මම සිව්රටවැසියන්ගේ බසින් නිදෙස් තොප රටින් නෙරපිමි.

6867. යම් කිසි අයුරෙකින් තමා දිවියෙකුදු පියහට උපන් දුක් ද මවට බුහුනට උපන් දුක් ද (පුත්‍ර තෙම) භරනෙ යැ.

6868. ඉක්බිති වෙසතුරු රජ රජස්දැලි සෝද හළි. රජස්දැලි සෝදපියා පියව්වෙස් ධැරි.

6869. හිසින් ස්නාන කෙළේ පිවිතුරු වත් ඇතියෙ සව්-බරණින් සැදුණේ 'පව්වය' නම් ඇළිඇතු පිට නැඟී පසමිතුරන් තවන කඩුව බැඳගත,

6870. ඉක්බිති තමා සමග උපන් මනා දැකුම් ඇති සැට දහසක් යෝධයෝ රජු සතුටු කරවමින් පිරිවැරූහ.

6871. ඉක්බිති සිව්කන්‍යාවෝ රැස්වූ මදි දේවිය ද නැහැවූහ. වෙසතුරු මහරජ ද ජාලිය කෘෂ්ණච්ඡිනා දෙදෙනා ද තොප පාලනය කෙරෙත්වා! තවද සඳමහරජ තොප රකිව සි කිවු.

6872. මේ පිහිට ලදින් පෙර තමන් වෙනෙහි විඳි දුකුදු සිහි කොට රමා වූ වඩාගිරි කුස්හි සැණකෙළි කළහ.

6873. මදි දේවී මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුදු සිහි කොට දරුවන් ලැබූ සොම්නස් සිතැති වූ සතුටු වූ.

6874. මදි දේවී මේ පිහිට ලැබූ පෙර තමා විඳි දුකුදු සිහි කොට දරුවන් හා සමග සොම්නස් සිතැති වූ ආනන්දයට පැමිණියා.

6875. දරුවෙනි, තොප පතන්හි පෙර නිරතුරු එක්වෙලේ වළඳන්නී වූවු. බිමැ හෝනී වූවු. මෙසේ මට තෙල වත් වී.

6876. දරුවෙනි, මාගේ ඒ වුත සමාදනය අද තොප හා එක් වූ සමාද්ධ විය. දරුවෙනි, මව කෙරෙන් ද පියා කෙරෙන් ද උපන් ඒ සොම්නස පාලනය කෙරේවා. වැළිදු සඳමහරජ එය රකිවා.

6877. යං කිංඤ්ඤි කතං පුංඤ්ඤං මඤ්ඤං චෙව පිතුච්ච නෙ,
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන අපරො කං අමරො භව.
6878. කප්පාසිකඤ්ඤි¹ කොසෙය්‍යං ඛොමකොදුඛරානි² ච,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභට.
6879. තතො ඛොමඤ්ඤි³ කායුරං අඛදං මඤ්ඤෙට්ඨං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභට.
6880. තතො ඛොමඤ්ඤි කායුරං භීවෙය්‍යං රතනාමයං,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභට.
6881. උග්ගඤ්ඤි⁴ චුච්චුට්ඨඤ්ඤි නානාරතෙ ච මාඤ්ඤෙ,
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභට.
6882. උග්ගඤ්ඤි⁵ භිඛගමකං චෙට්ඨං පටිපාදකං,⁶
සසසු සුඤ්ඤාය පාහෙසි යෙහි මද්දී අසොභට.
6883. සුඤ්ඤාඤ්ඤි සුඤ්ඤාචජ්ඤාඤ්ඤි උපනිජ්ඤාය සෙය්‍යසි,
අසොභට රාජපුත්ති දෙවකඤ්ඤාච නන්දනෙ.
6884. සීසං නභාතා සුවීච්ඤා සබ්බාභරණභුසිතා,
අසොභට රාජපුත්ති තාවතිංසාව අචජරා.
6885. කදලීච වාතචජුපිතා ජාතා චිත්තලකාවනෙ,
දන්තාවරණසම්පන්නා රාජපුත්ති අසොභට.
6886. සකුඤ්ඤි මානුසිනීච ජාතා චිත්තපන්නා පතී,
නිග්‍රොධපසකඛිමෙඛාච්ඤි රාජපුත්ති අසොභට.
6887. තස්සා ච නාගමානෙසු නානිචද්ධඤ්ඤි⁶ කුඤ්ඤරං,
සතතිකඛමං සරකඛමං ඊසාදන්තං උරුඤ්ඤවං.
6888. සා මද්දී නාගමාරුඤ්ඤි නානිචද්ධඤ්ඤි කුඤ්ඤරං,
සතතිකඛමං සරකඛමං ඊසාදන්තං උරුඤ්ඤවං.

1. කප්පාසියඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. ඛොම කොදුඛරානි - මජ්ඣං.
3. භෙමඤ්ඤා - මජ්ඣං.
4. පාඤ්ඤා - මජ්ඣං.
5. පටිපාදකං - මජ්ඣං.
6. නානිචද්ධං - සරා.

6877. මා විසිනුදු තොප පියා විසිනුදු කරනලද යමකිසි පිනෙක් ඇද්ද එ හැම පිනින් තෙපි අපර අමර වව.

6878. යම වස්තුවෙකින් මදි දෙවි ශෝභමාන වූ ද, එයට නිසි කසුපිළි ද කිහිපිපිළි ද කොමුපිළි ද කොදුම්බර රට නිපන් පිළි ද නැදි චූසතිදෙවි ලෙහෙලියට යැවූ.

6879. ඉක්බිති යම අලංකාරයෙකින් මදිදේවි ශෝභමාන වූ ද එබඳු රන්මුවා ශ්‍රීවාහරණ ද අභූපලදනා ද මිණිමෙවුල් ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6880. ඉක්බිති යම අබරණෙකින් මදිදේවි ශෝභමාන වූ ද එබඳු (වන ඉදි පල බඳු) ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණ ද මිණිමුවා ශ්‍රීවාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6881. යම අබරණෙකින් මදිදේවි ශෝභන වූ ද එබඳු රන් බුබුළු ද නන් පැහැ මිණියෙන් කරනලද තිලකාහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6882. යම පළඳනායෙකින් මදිදේවි ශෝභන වූ ද එබඳු රන් කසුකම් කළ තනපට ද රන්වොරසු ද මෙවුල්දම් ද පාදහරණ ද නැන්දණි ලෙහෙලියට යැවූ.

6883. හුයැ ඇමුණු අබරණ ද හු රහිත අබරණ ද පිරික්සා බලා සැරැසී සිටී උතුම්මැ ධාරු රාජපුත්‍රී නඳුන් වෙනෙහි දෙවභනක මෙන් ශෝභන වූ.

6884. හිසින් ස්නාන කළ ඒවිතුරු පිළිහන් සවිබරණින් සැදි රදු තවතිසා වැසි දෙවසරක මෙන් ශෝභන වූ.

6885. බිඹුපල වන් ලවණින් සමාද්ධ වූ රාජපුත්‍රී විත්‍රලතා වනයෙහි හටගත් මාරුතයෙන් කම්පිත වූ කෙසෙල්ගසක් මෙන් ශෝභන වූ.

6886. ඉදුණු නුගපල බිඹුපල වන් ලවන් ඇති එ රදු උපන් විසිතුරු පියාපත් ඇති අභස්භි පියාසලා යන කිඳුරු ලිඛිණියක මෙන් ශෝභන වූ.

6887. ඇයට ද තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති තෙජ හී පහර ඉවසනු සමත් රියහිස් වැනි දළ ඇති බර උසුළන හස්තියකු එළැවූහ.

6888. ඒ මදි දේවි තරුණ වූ ගැඹුරු වූ නාද ඇති, තෙජ හී පහර ඉවසනු සමත් රියහිස් බඳු දළ ඇති බර උසුළන ඇතු පිට නැඟුණු.

6889. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
වෙසසනතරසස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමභෙධස්සං.
6890. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
වෙසසනතරසස තෙජෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමභෙධස්සං.
6891. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
එකජකං සනනිපතීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6892. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
එකජකං සනනිපතීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6893. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් මිඟා අහු,
නාසස්ස මඤ්ඤුනි කුජීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6894. සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි යාවනොතස් දීජා අහු,
නාසස්ස මංජුනී කුජීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6895. පටීයනෙතා රාජමග්ගො විවිනෙතා පුළුඵසස්සනො,
වසී වෙසසනතරො යස් යාවතා ච ජෙතූතතරා.
6896. තතො සට්ඨිසහස්සානි යුධිනෝ¹ වාරුදස්සනා,
සමනතා පරිකරීංසු².
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6897. ඔරොධා ච කුමාරා ච වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා,
සමනතා පරිකරීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6898. හජාරුහා අනීකට්ඨා රජීකා පකතිකාරකා,
සමනතා පරිකරීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො.
6899. සමාගතා ජානපද නෙගමා ච සමාගතා,
සමනතා පරිකරීංසු;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිවීනං රට්ඨවඩඪනො,

1. යොධිනො - මජ්ඣ.
2. පරිකරීංසු - මජ්ඣ.

6889. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සැඬ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔටුනොටුන් නො පෙළු.

6890. එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ ලිහිණියෝ වූහ ද ඔහු වෙසතුරු රජුගේ ගුණතෙදින් ඔටුනොටුන් නො පෙළු.

6891. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු හික් මැ ගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වූහ.

6892. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොත්හු වූහ ද ඔහු එක් තැනෙකැ රැස්වූහ.

6893. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සිටුවාවෝ වූහ ද ඔහු මියුරු හඬ නො නැඟූහ.

6894. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මගිය කල්හි එ හැම වෙනෙහි යම් පමණ සියොත්හු වූහ ද ඔහු මියුරු වැ කුපන් නො කළහ.

6895. වෙසතුරු රජ යම් තැනෙකැ වීසි ද එ තැන් පටන් ජයතුරා නුවර තෙක් ලදපස්මලින් අතුරනලද රාජමාර්ගය පිළියෙළ කරනලද.

6896. ඉක්බිති සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු හික්මුණු කල්හි මනොඤ දර්ශන ඇති සැටදහසක් යොධයෝ භාත්පසින් පිරිවරා ගත්හ.

6897. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි අන්තඃපුර ස්ත්‍රීහු ද කුමාරයෝ ද වෛශ්‍යයෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6898. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි ඇතරුවෝ ද අසරුවෝ ද රියසරුවෝ ද සාබලසෙන් ද භාත්පසින් පිරිවරාගත්හ.

6899. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි දාඩු වැසියෝ ද නියමිගම්වැසියෝ ද රැස්වූහ.

- 6900. කරොටියා වම්බරා බහුභක්ඛා¹ සුවම්මනො,
පුරතො පටිපජ්ජි;
වෙසසනතරෙ පයාතමහි සිටිනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6901. තෙ පාවිසුං පුරං රම්මං බහුපාකාරතොරණං,²
උපෙතං අනගපානෙහි නවවග්ගිනෙහි චූභයං.
- 6902. වික්ඛා ජානපද ආසුං නෙගමා ව සමාගතා,
අනුප්පනෙක කුමාරමහි සිටිනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6903. වෙලුකෙකපො අවතතිස්ඨ ආගතෙ ධනදයකෙ,
නඤ්ඤවෙසි නගරෙ බඤ්ඤමොසෙඛා අසොසථ.
- 6904. ජාතරූපමයං වසසං දෙවො පාවසසි තාවදෙ,
වෙසසනතරෙ පටිට්ඨමහි සිටිනං රට්ඨවඩ්ඪනො.
- 6905. තතො වෙසසනතරො රාජා දනං දක්ඛාන බ්බතියො,
කායසස හෙද සප්පඤ්ඤ සග්ගං සො උපපජ්ජථාති.

මහාවෙසසනතරජාතිකං.

මහානිපාතවණ්ණනා නිධිතා.

ජාතිකපාලි සමන්තා.

1. ඉන්ද්‍රිහක්ඛා - මජ්ඣ. සන්ද.
2. මහාපාකාර - මජ්ඣ.

6900. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු නික්මුණු කල්හි හිස්වැසුම් දූවෝ පලහ ධාරුවෝ කඩුගත් අත් ඇත්තෝ සන්තාහ පෙරෙවියෝ රජුට පෙරටු වැ පිළිපත්හ.

6901. ආහාරපානයෙන් ද නාත්‍යගීතයෙන් ද යන දෙකින් යුක්ත වූ, බොහෝ පවුරු හා තොරණ ඇති රම්‍ය වූ ජයතුරා නුවරට ඔහු පිවිසියහ.

6902. සිව්ඵල වඩන රජතුමරහු නුවරට පැමිණි කල්හි රැස්වූ ජනපදවැසියෝ ද නියමගම්වැසියෝ ද සතුටු වූහ.

6903. ධනදයක වෙසතුරු රජු (සියනුවරට) පැමිණි කල්හි පිළිහිස සිසැරිම් පැවැතීණ. (වෙසතුරු මහරජුගේ අණ යි) සතුටු බෙර ලැවී. හැම සතුන් බන්ධනයෙන් මුදන්නෙ යැ යි සෝඝ කෙළේ.

6934. සිව්ඵල වඩන වෙසතුරු රජු (නුවරට) පිවිසි කල්හි එ කෙණෙහි වලාකුළු රත්වුවා වැසි වට.

6905. ඉක්බිති ඒ ඤාත්‍රිය වූ නුවණැති වෙසතුරු රජ (දිව් හිමියෙන්) දන් දී කාචුන් මරණින් මතු (තුසිපුර) සාර්ථයට පැමිණියේ යි.

නගර කාණ්ඩ යි.
මහාවෙස්සන්තර ජාතක යි.
මහානිපාත වර්ණනා නිමි.
ජාතක පෙළ සමාපත යි.

අ	පිටවනියා
අදසසනෙන මඤ්ඤං තෙ	402
අදිට්ඨ පුබ්බං දීඨාන	278, 282
අදෙසෙ වත නො වුසුං	330
අද්ධා ඉමෙ අවතනිංසු	82
අද්ධා පජානාමි අභමපි එතං	276
අද්ධා සතං භාසසි නාගි ධම්මෙ	286
අද්ධා හි පඤ්ඤව සතං පසස්සා	304
අද්ධා හි සො සොවති රාජ සෙට්ඨා	286
අද්ධා හි සච්චං භණ්ඩි	248
අද්ධං වෙ පාතඨිස්සාමි	166
අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ	278, 284
අධිපපාය එලං එකෙ	24
අධියන්ති මහා රාජ	342
අනඤ්ඤා ඤාතීනං භොති	24
අනරියරූපො පුරිසො ජනිඤ්ඤ	316
අනාගතපා ජපාය	18
අනාගතං පච්චුප්පන්නං	352
අනිඤ්ඤා ඉඤ්ඤා සම්පසුඤ්ඤා	170
අනිද්ධිනං මහා රාජ	476
අනුජානාමි තං පුඤ්ඤං	382
අනුජානාමි මං අමම	380
අනුඤ්ඤාතො අභං මත්ථා	6
අනුඤ්ඤා අවපලො	256
අනුමොදමි තෙ දෙව	456
අනෙක රූචිරං රූපං	112
අනෙක රූපං රූචිරං	110
අත්ථංතමං තස්ස න වඤ්ඤා සුරියා	216
අත්ථා මාතා පිතා මඤ්ඤං	58
අත්ථා භස්සා ව තෙ වාමෙභ	222
අත්ථෙතන පානෙත උපෙත රූපං	276
අපරෙ පසස්ස සන්තපෙ	382
අපාර නෙය්‍යං අවචන්තං	24
අපාර නෙය්‍යං යං කමමං	24
අපි අතරමානානං	6, 8, 10,
අපි ජීවං මහා රාජ (සමාන ගාථා 2ඨි)	76
අපි ඤාතිකුලෙ ජීවෙ	384
අපි නො කිසානි මංසානි	476
අපිස්සා භොති අස්සන්තො	384
අපි භායකු නාග කුලස්ස අස්සො	274
අපුරාණං වත මහා රාජා	26
අප්පසෙතොපි වෙ මත්ති	332
අප්පසෙතො මහා සෙනං	332
අපෙථාටා සුරියවලලී ව	422
අඤ්ඤාකුට සමා උච්චා	218, 220
අඤ්ඤාතො වත ලොකස්මිං	84
අභයච්ඤාමපි මෙ භස්සී	118

අ	පිටුවකින,
අභයං සච්චි තෙ දමම්	12
අමර්ණපො අභං පුත්ත	16
අමනාපං චත තෙ ඤාති	398
අමනාප වාසං වසසි	400
අමිත්තා නපසසහෙය්‍යං	474
අමිත්තා නුන තෙ මාතා	398
අමිත්තා නුන නාඤ්ඤති	10
අඛං ඉච්ච පථෙ පාතං	
අඛො කපිඤ්ඤා පනසා	410
අඛො ච තාත නිකකනාතා	434
අඛො ජමබ්බු කපිඤ්ඤාච	418
අඛො තිලකා ච ජමබ්බුයො	234
අමම අසසාස මා සොච්චි	162
අමුච්චාය පතනු කෙසා	468
අයං අචච්චුච්චි නාම	166
අයං එක පදී එති	426, 442
අයං එක පදී රාජ	62
අයං තෙ සාසුරො දෙව	332
අයං දෙවධා පථො භද්ද	52, 54,
අයං නාගො මහිඤ්ඤිකො	166
අයං පඤ්ඤාල චඤ්ඤිතෙ	332
අයමච්චි දුතියො විජයො මමර්ණ	250
අයමසස අසස රථො	134
අයමසස පොකබරණි	132
අයමසස පාසාදෙ ඉදං	132
අයං මං මාණවො නෙති	262
අයං සො පුණ්ණකො යකෙඛා	232
අයං සො සාරථී එති	10
අයං හි සො ආගතො යං කම්මච්චසි	276
අයො පොකබරසඤ්ඤනා	220
අරියාවතංසොසි අනාරියරූපො	270
අලඛකතා සුචසනා	230
අලං මෙ තෙන රජෙජන	6
අලඛා පුබ්බං ලද්ධාන	294
අලාතො දෙවදත්තොසි	224
අලීන විත්ත සඤ්ඤාරො	224
අචරුඤ්ඤිසසභං හරියා	444
අචරුඤ්ඤිස අරඤ්ඤසම්මං	460
අචසි කං මඤ්ඤ නිභං අගාරෙ	266
අචජෙඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණො දුතො	408
අච්චාපජ්ඣං කථං අසස	250
අච්චාපජ්ඣං සියා එචං	250
අච්චයනොච ගච්චනා	416
අසතච්චිතං නො පි ච දිට්ඨ පුබ්බං	272
අසමා නුන තෙ හදයං	434

අ

පිටප්ඛකා

අසමනිතොව ගණනා හී	266
අසමොදියමපි වො අසස	394
අසසනං සසසනං නු තවයිදං	278, 284
අත්තී මෙ නාරද සද්දහාසී	214
අසසතරී රථඤ්ච එක මෙකං	298
අසසඤා පනසා වෙ මෙ	436, 440
අසසඤා ව පපෙ ජාතං	406
අසසරතනමපි තෙ සිං	118
අසසාසකාකී කරොතනී	138
අසසාසඤ්ඤා ජාතකං	50
අසසාස හෙසසාමී තෙ පතී	230
අසෙස ව සාරථී යුතෙත	14
අහං පතීඤ්ච පුතෙත ව	450
අහං හී කුඤ්ජරං දපං	392
අහං සෙට්ඨාසමී දනෙන	82
අහං හී දෙවකො ඉදනී එමී	212
අහං හී වනං ගච්ඡාමී	364
අහජ්ජ අමුං පසෙසමු	442
අහඤ්ච ඛො සාමීකො වාපි මඤ්ඤං	284
අහඤ්ච හරීයා ව මනුසසලොකෙ	278
අහඤ්ච මීගමෙසානො	152
අහමපි තාත ජානාමී	162
අහමපි තාත පසාමී	428
අහමපි පබ්බජියාමී	10
අහමපි වසුමා අචෙඨා	164
අහමපි සබ්බජයනෙන	148
අහිතං වත තෙ ඤාතී	398
අහී මහානුභාවොපි	148
අහු පුබ්බ නිමිත්තං මෙ	450
අහු වාසී කලිඛෙගසු	398
අහො වත රෙ ජට්ඨතී	442
අහොසිං සිවිරාජසස	320

ආ

ආජාතීයා හසුසසිංසු	472
ආදය බෙලුවං දණ්ඩං	404
ආදිකෙත වාරිමජ්ජකං ව	220
ආදියෙනෙව තෙ මඤ්ඤී	454
ආදු තෙ පහිතා දුතා	448
ආදු පඤ්ඤා කිමත්ථියා	330
ආදු වාපං ගහෙඤාන	438
ආනන්දෙ තෙ මහා රාජ	344
ආනයිසසං මෙටුතකෙ	402
ආමනතයසසු තෙ පුතෙත	430

ආ	පිටුවකො
ආමනනයිසු රාජානං	364, 380
ආමනනයෙ භූරිදකං	152
ආමාය දසාපි භවතති හෙකෙ	248
ආයාගවස්සීති පුටුපථව්‍යා	174
ආයුධබලවනානං	334
ආරකා පරිවජේසය	260
ආරඤ්ඤකසස ඉසිනො	156
ආරාම වන ගුමෙඛ ව	244
ආරුඤ්ඤ නාවං තරමානො	332
ආරුඤ්ඤ පවරං නාගං	334
අරුළහා ගාමණියෙහි	32, 34, 36, 40, 378, 470
ආරොපෙනතු ධජෙ තසු	472
ආරොහනෙ මහානිධි	26
ආලඛොනො හි නාගෙන	164
ආවක්ඛ ව පරිවක්ඛ ව	126
ආවෙලලිත සිඛ්ඛිනො හි මෙණ්ඩො	296
ආසජ්ජ ඛො තං ජඤ්ඤාපි	166
ආසිංසෙනෙව පුරිසො	26
ආභංගඤ්ඤා සබ්බවිජ්ඣා	346, 472
ආලඛිරා මුතීඛිනා ව	102, 106
ආලාරිකා ව සුද ව	472
ආලාරියෙ ව සුදෙ ව	242

ඉ

ඉඛ්ඛ අනෙතපුරං මඤ්ඤං	340
ඉඛ්ඛ පසස මහාරාජ	340, 342
ඉඛ්ඛ මද්දී නිසාමෙහි	474
ඉඛ්ඛානුවිනෙතයි සයමිපි දෙව	212
ඉච්චෙවං ජතරං කඤ්ඤා	212
ඉච්චෙවං මනනයනානං	478
ඉති කමානි අනෙවතති	210
ඉති මද්දී වරා රොහා	454, 456
ඉතො ගතා මහාරාජ	340
ඉතො ගතො දකඛසි තසු රාජ	216
ඉතො නිතා මහාරාජ	340
ඉතො විමුච්චමානාහං	462
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්මි	18
ඉත්ථාගාරමපි තෙ දම්මි	20
ඉතථිඉමඛසස පවරා	348
ඉත්ථී සහස්සං හරියානං	264, 266, 268
ඉත්ථී සියා රූපවතී	294
ඉදං අවෙජරකං දිසා	390
ඉදං ව තෙසං කීලනතං	448
ඉදං ව පව්වයං ලද්ධා	480
ඉදං ව මෙ මණිරතනං	240

ඉ	පිටුවකි
ඉදං ච මෙ සතතුභනනං	414
ඉදං ච සුඤ්චා වරුණස්ස වාකායං	232
ඉදං තනො දුක්ඛතරං	448
ඉදං තෙසං පරක්කනනා	446
ඉදං චඤාන පිතරං	158
ඉදං චඤාන මසවා	356, 462
ඉදං චඤාන වේදෙහො	200
ඉදං චඤාන සො යාමො	62
ඉදං චඤා නිමි රාජා	114
ඉදං චඤා බ්‍රහ්මබන්ධු	402
ඉදං චඤා භූරිදහො	154
ඉදං සුඤ්චොප පඤ්චාලං	352
ඉදං සුඤ්චාන නිගෙසාසං	162
ඉදං සුඤ්චාන බ්‍රහ්මබන්ධු	414, 426
ඉදමස්ස අච්චනං	132
ඉදමස්ස අසොකචනං	132
ඉදමස්ස අසසරතනං	132
ඉදමස්ස උයානං සුසුච්චිතං	132
ඉදමස්ස කණිකාරචනං	132
ඉදමස්ස කුටාගාරං	132
ඉදමස්ස පාටලීචනං	132
ඉදමස්ස භජීරතනං	132
ඉදමපි දුතියං සලලං	60, 450
ඉදමපි පණණිකං මය්‍යං	16
ඉදමපි පාතියං සීතං	66, 416, 428, 458
ඉධං චීතඤ්චිදං රච්චං	394
ඉධෙව අච්චනං කණ්ඩා	434
ඉධෙව තාව අච්චසත්‍ර	10, 394
ඉධෙව තෙ නිසිනනස්ස	16
ඉධෙව යො හොති අධිච්ච සීලො	214
ඉත්ඤ්චොපකචණණහා	372
ඉත්ඤ්ච සාභාරසී දුක්ඛණාති	182
ඉධෙහති එතෙ සමතා භවනති	186
ඉමං ගලෙ ගහෙඤාන	318, 326
ඉමං භොගොතා නිසාමෙථ	82, 464
ඉමං මංසංච පාතබ්බං	338
ඉමං මය්‍යං හදය සොකං	134, 136
ඉමං මුළාලච්චකං	450
ඉමං සුවණණ භාලිද්දී	450
ඉමමති නං පදෙසමති	446
ඉමසමී මෙ සමණ භජෙ	52
ඉමස්ස භක්ඛාපාදෙව	338
ඉමා තා පොකඛරණියො රච්චො	452
ඉමා තා වන ගුම්බායො	452
ඉමෙ කුමාරෙ දීඤ්චාන	430

ඉ

පිටුවකිනා

ඉමෙ කුමාරෙ පසසනොතා	366
ඉමෙ තිට්ඨානති ආරාමං	436, 440
ඉමෙ තිට්ඨානති ආරාමං	452
ඉමෙ තෙ ජමබ්බකා රුකඛා	436, 440, 452
ඉමෙ තෙ පි මඤ්ඤං පුත්තා	140
ඉමෙ තෙ හත්ථිකා අසසා	452
ඉමෙ නුන අරඤ්ඤසමිං	474
ඉමෙ නො පාදුකා දුකඛා	440
ඉමෙ නො හත්ථිකා අසසා	436, 438
ඉමෙ සාමා සසොලුකා	452
ඉමෙ භංසා ච කොඤ්ඤා ච	452
ඉසසසෙව වසමි කුසලො	56, 60, 64, 68

උ

උකකුසා කුරරා භංසා	426
උගහස්සන්ඨං ගිඛගමකං	482
උග්ගපුත්ත රාජපුත්තියානං	296
උග්ගා ච රාජපුත්තා ච	358, 360, 362
උච්චාවචා මෙ විවිධා උපකකමා	98
උච්චබෙහ මං නිසීදෙඤ්ඤා	8
උච්චබෙහ මෙ විවිනනති	448
උච්චාදයො ච නහාපනෙ	262
උච්චාතා කමම ධෙයොගසු	260
උච්චාන පරිවරියාය	60
උච්චෙති කනෙත තරමානො	360, 466
උච්චෙති ජාලි පතිට්ඨ	428
උච්චෙතං මුඛ ජුලලඤ්ඤා	482
උච්චෙතා ච වානො නිරයමති දුසසහො	218
උච්චෙතෙත නදී සීද	82
උදකඤ්ඤා නිසීඤ්ඤාසං	166
උද්දුච්චනං උද්දුච්චිතං	420
උද්දුලකා සොම රුකඛා	412
උද්ධං තාරක ජාතාව	316
උදනඛලො මාසමිමං කරොත්ත	292
උපචාර විපනනාසං	154
උපචුතඤ්ඤා මෙ අසස	164
උපච්චානමපි මෙ අයොග	348
උපමං තෙ කරිඤ්ඤාමි	204
උපයාවිතකෙන පුත්තං	138
උපරි දුම පරියායෙසු	410
උපසධකමිඤ්ඤා වෙදෙහං	202, 416
උපාගතං රාජ උපෙඨි ලකඛං	246
උපෙතුං අත්තපානෙනි	104
උපෙසථං උපවසී	108

උ

පිටපත

උපොසථං උපවසුං	104
උපොසථං ච උපච්ඡි	102, 104, 106
උබ්බරියා පි මෙ අයො	350
උබ්බධතෙ මෙ හදයං	324, 330
උභතො සරං මුච්චිඤ්ඤං	420
උභයෙනෙව මං නෙති	84
උභො කුමාරා නීතනිතා	476
උභො පි තෙ අඤ්ඤාමනෙ විදිඤ්ඤා	288
උභො සද්ධි පඤ්ඤා	462
උච්චිග්ගා නිකමුච්චිතා	332
උච්චිඤ්ඤා හවිසසාමි	134
උරුච්චෙක කසසපො රාජා	224
උසහමපි යුථපතිං අනොජං	118
උසුභි සඤ්ඤි ච කොමරෙභි	92
උසුභි සඤ්ඤි සුභිසඤ්ඤා	216

උඤ්ඤා

උඤ්ඤාමනො යො සහතෙ ජීවිතං	226
උඤ්ඤාමනො ච මෙ පසස	2

උඤ්ඤා

උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	296
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	54
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	480
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	430
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	350
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	444
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	240
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	16
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	426
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	178
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	290
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	80, 222
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	250
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	408, 416
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	110
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	332
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	254
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	336
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	328
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	274
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	280
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	250
උඤ්ඤාමනො උඤ්ඤාමනො	376

එ	පිටුවකයා
එවි. වේතං ජනො ජඤ්ඤා	164
එවි. ජානං වො බණ්ඩනාලො	124
එවි. තං අනුගච්ඡාමී	366
එවි. තං විතනිකාන	338
එවි. තං සිවයො ආහු	364
එවි. කුචං නාග අසමපදෙසං	280
එවි. කුචං නාගී අසමපදෙසං	286
එවි. න මූලෙහාසි සුඤ්ඤාති කභෙහා	270
එවි. නො සාධු පඤ්ඤාමී	54
එවි. මහඤ්ඤා පඤ්ඤා	352
එවිඤ්ඤා මෙ වීලපතො	406
එවි. වග්ගකරො සනෙහා	8
එවි. වුඤ්ඤා වජ්ඣ	140
එවි. සංඝඛන සමපනනං	246, 352
එවි. සමනුසාසිකා	262
එවි. හි යො වඤ්ඤාමො බ්‍රාහ්මණො	180
එවිඤ්ඤා තෙ ලොකේදං වීමානං	284
එවිමෙතං මහාරාජ	334, 340, 346
එවිමෙතං යථා බ්‍රුසි	282
එවිමෙව කුචං රාජ	318, 338,
එවිමෙව නරො පාපං	204
එවිමෙව නරො පුඤ්ඤං	206
එවිමෙව නුනාමෙහපි	50
එවිමෙව දුග්ගතො සනෙහා	198
එවිමෙව බාලස්ස පජ්ජිතානි	300
එවිමෙව කුචං රාජ	324
එස භීයො පමුඤ්ඤාමී	76
එසයො රාජවසනි	262
එසසෙලො මහා බ්‍රහ්ම	408, 416
එසසෙලො මහාරාජ	396
එසිකා පරිබායො ව	240
එසො වෙ සිවිනං ජජෙ	360
එසො තෙ වාසුල පිතා	126
එසො හි වත මෙ ජජෙ	152
එහි අමුච පියධිනි	432
එහි කණ්ණ මරිසසාම	440
එහි තෙ අහමකබ්බස්සං	402
එහි තං අනුසිකවාමී	64
එහි තං අනුසිසසාමී	50
එහි තං උච්චෙනසාමී	6
එහි තාත පියපුතත	432
එහිදනි ගමිසසාම	252
එහිමං රථමාරුඤ්ඤා	84
එහි සමච්චිවතනංසු	10
එහි සමුච්ච හරිපකබ්	318
එලමචරක සඤ්ඤානා	420

ඔ

පිටපිටකා

ඔකඤ්චසි භූතානි	440
ඔකඤ්චසි පහටයංච	186
ඔරබ්භිකා සුතරිකා ච මචජ්ඣා	92
ඔරොධා ච කුමාරා ච	6, 14, 266, 292, 346, 376, 484
ඔසධෙහි ච දිට්ඨිකම්මි	470
ඔහරෙතං ධනුං වාපං	336

ක

කංචජ්ජ ජාතා තසිතා	438
කසඤ්චා කතමායා ච	424
කච්චායනො මාණවකොසම් රාජ	238
කච්චී අකශිරා වුක්ඛි	192
කච්චී අනකා ච තෙ ඵීතා	16
කච්චී අරොගං යොග්ගං	16, 478
කච්චී උභො අරොගා තෙ	468
කච්චී ධංසා ච මකසා ච	414, 428, 456, 468 476
කච්චී කුඤ්චි වෙදෙහ	194
කච්චී තෙ සුසරෙ ධම්මීයං	318
කච්චී නු මෙ අයා පුත්ත	448
කච්චීනනු තාත කුසලං	14, 478
කච්චීනනු තෙ ජාතපද	48
කච්චීනනු භොතො කුසලං	414, 428, 456
කච්චී බහුච්චිං මාලාං	202
කච්චී රමසි පාසාදෙ	202
කච්චී වො කුසලං පුත්ත	476
කච්චී මජ්ඣම ජාතක	14
කච්චී වා වාසනා	422
කතමං තං වනං සාම	62
කඤ්ච ධීතානං වෙදෙහ	210
කඤ්ච සරෙසු කිච්චානි	266
කථං කීර පුත්තකාමායො	124, 126
කථං වන්දන ලිඤ්ඤා	372
කථං වරෙයා වුද්දෙසු	194
කථං ධම්මං වරිච්චාන	194
කථං ධම්මං වරෙ මචෙචා	194
කථං නාම සාමසමස්සන්දරාහි	134
කථං නාම සාමසමස්සන්දරෙහි	134
කථං නු අභිවාදෙයා	278
කථං නො අභිවාදෙයා	282
කථං නො කුඤ්චරං දජ්ජා	358
කථං භකෙහි පාදෙහි	12
කථං භවෙ භාසනි නාගරාජා	226
කථං හි ලොකාපච්චිනො සමානො	176
කථන්තූ කෙවච්ච මහොසධෙත	316

	ක	පිටස්වකා
කථනනු වීරං ධාරෙතනී		372
කථනනු තාසං හදයං		386
කථනනු පථං ගච්ඡන්තී		438
කථනනු යාතං අනුයාධි හොති		272
කථනනු සො න ලජෙජයා		438
කදලී මහා බහු චිත්‍රා		242
කදලීච වාතචජුපිතා		482
කද සතඵලං කංසං		36
කද සක්ඛ සතා හරියා		36
කද සක්ඛාහං මෙසෙ		42
කදසසු මං අජරථා		40
කදසසු මං අමච්චගණො		42
කදසසු මං අරියගණො		42
කදසසු මං අසසගුමො		38
කදසසු මං අසසරථා		38
කදසසු මං ඔට්ඨරථා		38
කදසසු මං ගොණරථා		40
කදසසු මං ධනුග්ගාහා		40
කදසසු මං ටීගරථා		40
කදසසු මං මෙණ්ඩරථා		40
කදසසු මං රථාරුහා		40
කදසසු මං රාජ පුත්තා		42
කදසසු මං සජ්ජරථා		38
කදසසු මං සක්ඛසතා		42
කදසසු මං සොණණ්ඩරථා		38
කදසසු මං හත්ථිගුණො		38
කදහං අජරථෙ		34
කදහං අමච්චගණො		36
කදහං අරියගණො		36
කදහං අසසරථෙ		34
කදහං අසසාරුහෙ		36
කදහං ඔට්ඨරථෙ		34
කදහං කප්පාස කොසෙය්‍යං		32
කදහං වීණංච රුජකො		44
කදහං ගිරිදුග්ගෙහු		42
කදහං ධනුග්ගහෙ		36
කදහං පක්ඛං ගහෙජාන		42
කදහං පොකඛරණියො රච්චො		32
කදහං මණිපලලබ්බො		32
කදහං ටීගරථෙ		34
කදහං ටීඵලං ඵීකං	28,	30
කදහං මෙණ්ඩරථෙ		34
කදහං රථකාරොච්ච		44
කදහං රථසෙණියො		32
කදහං රථාරුහෙ		36

ක	පිටුවකයා
කදහං රාජජුනෙත	36
කදහං සජ්ඣුරථෙ	32
කදහං සබ්බහං ධානං	42
කදහං සුව ඉඤ්ජපලලබ්බෙ	32
කදහං හජාරුහෙ	34
කදහං හත්ථිගුලෙඛ	32
කපණං විලපති සෙලා	126
කප්පාසිකඤ්චි කොසෙය්‍යං	482
කම්බලසසතරා උට්ඨෙත්තකු	148
කම්මනානං සංවිධෙත්තාන	266
කම්මාරානං යථා උක්කා	162, 324, 330
කරවීයා ච වග්ගා ච	324
කරෙරිමාලා විනකා	418
කරොති චෙ දරුත්ථෙතෙ පුඤ්ඤං	176
කරොමි තෙ තං වචනං	2, 10
කරොටීයා චම්බරා	486
කලිමෙව නුත ගණකාමි	198
කලිං හි ධීරානං කචං මගානං	174
කල්‍යාණං චත මං හවං	46
කල්‍යාණකීඤ්චං සුවිමං	404
කසිරඤ්ච පරික්කඤ්ච	8
කාසො නාභිහරියනාති	372
කසස අඛංසං පරිගහස්ස	186
කසස ඵතානි අකඛිනි	186
කසස කඤ්චන පථෙට්ඨන	186
කසස ජඤ්චොනදං ජක්ඛං	186
කසස නු ඵයො පදසංඝේ	64
කසස පසස වචො සුඤ්චා	196, 198
කසස පෙච්චුණහත්තානි	186
කසස හෙරිමුනිධො ච	186
කසස ලාධාරස සමා	188
කසස වාතෙන පුපිතා	186
කසෙසනං මුඛමාහාති	462
කසෙසනෙ ලපනථා සුඤ්චා	188

කා

කාකා උලුකා ච රහො ලභීඤ්චා	180
කාමං ජනපදෙ මාසී	360
කාමං මං සිවයො සබ්බෙ	364
කායෙන වාචා මනසා	212
කායො තෙ රථසංඤ්චො	222
කාලඤ්ච ඤ්චා අභිභිහනාය	306
කාලඤ්චො වික්ඛයාරො	224
කාසං කුසං පොච්ඤ්චං	384
කාසික සුවිච්චධරා	128, 142
කාසියානි ච ධාරෙත්තා	372, 386

කී	පිටවැය
කීං තෙ වතං කීං පන ඩ්‍රහවරියං	278, 284
කීං ධනං යං ජියෙථ	22
කීං පන තං අතීදනං	116
කීං මාණවස්ස රතනානී අතී	238
කීවජා ලද්දො පියො පුතො	66
කීනනු තාත ත්වං පජ්ඣායසී	230
කීනනු තුයාං බලං අතී	156
කීනනු ත්වං වීමනො රාජසෙධධ	310
කීනනුමා න රමයෙය්‍යං	134
කීනනු මුගො කීනනු පකෙඛා	12
කීනනු සන්තරමානොව	2, 336
කීමග්ගියමකී වො තාත	466
කීමිදං අපපසෙද්දව	448
කීමිදං තුණ්හිභුතොසී	448
කීමබ්බියං ගහපතී	104
කීමෙහසො මහතො සොසො	46
කීසම්. මෙ සිවයො කුඨා	362

කී

කීටා පටඛයා උරගා ව හෙකා	178
කීලෙ රාජා අමචෙවහී	256

කු

කුකුත්තා කුචිරකා	424
කුකුඬං නදතී මාතඛෙයා	472
කුටජා සලලා නිපා	412
කුටචී කුටඨාගරා	410
කුණාරකා බහු විත්‍රා	240
කුණ්ඩලෙසු සුසිතෙ මාලෙ	468
කුතො ව යුපෙ මණිසඛධ මුත්තං	180
කුතො නු ආගච්ඡසී දෙවචණ්ණී	212
කුතො නු ත්වං භාරදවාජ	464
කුතො නු සමම ආගමම	58, 320
කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ	52
කුමාරියොපි වදෙථ	116
කුමහමු පඤ්ජලිං කුරියා	262
කුම්බ්‍රා මකරා වෙත්	242
කුමෙබ්බාදරො හග්ගපිට්ඨී	434
කුරරී හතජාපාව	160, 374
කුසලං පටීනජුථී	154
කුසලකේච්ච නො ඩ්‍රහම	428, 456
කුසලකේච්ච මෙ පුත්ත	14, 478
කුසලකේච්ච මෙ මුඟම	414
කුසලකේච්ච මෙ සමම	318

කු

පිට්ඨකා

කුසලසේනේ ව මෙ සමඳො	392
කුසලා නවවගීතසස	18, 20
කුසලො සබ්බනිච්ඡිනානං	350
කුභිතඤ්ඤ රටෙට්ඨ තව ජාතභූමි	238

කු

කුටාගාරෙ සධිසාන	388
-----------------	-----

කෙ

කෙන දුකුල මනෙතසි	66
කෙන මබ්භාහතො ලොකො	20
කෙන මං පයමං නෙමි	84
කෙන වා වාචපෙයොන	464
කෙන වා විකලං තුඤ්ඤං	202
කෙවලො වාපි නිගමො	358
කෙසග්ගභණ්ඩුකෙඛිපා	384
කෙසෙසු ජටං බන්ධිතො	468
කො වෙ සමිච්ඡන්තාදය	72
කොඤ්ඤං මයුරඤ්ඤ පියඤ්ඤ කෙකං	252
කොට්ඨකෙ උසුකාරසස	54
කොට්ඨාගාරඤ්ඤ කොසඤ්ඤ	22
කොට්ඨි සුඤ්ඤා සුලො ව	424
කො තෙ දිට්ඨා රාජකලී	144
කො තෙ බලං මහාරාජ	392
කො තං ඉභා බාහු වනසස මජ්ඣෙකං	150
කෙදනී නභාපධිසසති	72
කොදනී භොජධිසසති	72
කොඤ්ඤ තෙ භගවා සජා	48
කොඤ්ඤ ඩ්වාභමණවණ්ණන	156, 162
කොඤ්ඤ මං උසුනා විජ්ඣති	56
කොඤ්ඤ මෙ පටිපඤ්ඤ	46
කො ඤු වා තං කසස වා	56
කොමාරි සහසසභං භට්ඨා	458
කොයං මරෙකං සමුද්දසමිං	24
කොරණ්ඩකා අනොජා ව	422
කොරව්‍ය රාජසස ධනඤ්ජයසස	232
කො රාජසුතං නිසභං	404
කොලිනියායො ඉධ ජීවලොකෙ	96
කොසලේයං සෙට්ඨිකුලෙ	208

බ

බජ්ජරෙත්ඨිලාමයා	234
බණ්ඩාරාලුකලමබානී	468
බණ්ඩාරිකං මෙ පතති	444

බ

පිටස්ථාන

බන්ධ්‍යමනනා ව නයො ව වෙද	184
බන්ධ්‍යා න වෙසා න බලිං හරනති	178
බදිරධාර වණණහා	186
බන්ධං හවෙ හාසති නාගරාජා	226
බරා බාරොදිකා තක්කා	220
බරාජිනො ජටී රුමි	164
බලකපාදෙ අඛිතමො	434
බලං සාලං පසුං බෙක්කං	260

බි

බිඛාරති සමාපනතං	348
බිඛං රතිං වීඤ්ඤාසං සබ්බං	226
බීජං ගීවං පසාරෙහි	168
බීජං මමං උඤ්ඤා කාතියාන	272

බී

බීයතෙවසස නං පුඤ්ඤං	204
බීයතෙවසස නං පාපං	204
බොමා ව තස්ස පදුමා	418

භ

භවිජරං වදෙරං කුමාරෙ	116
භවිජරං වො සරණියො	126
භවිජනො යො භාරඤ්ඤාපො	414
භණ්ණාමසෙ මණිං තාන	156
භණ්ණාහෙතං මහානාගං	158
භනාධා ගිරිවිදුභ්‍යානං	398
භනිමකන විලිඞ්ඞිඞා	388
භනාං මෙ ධාරයනතියා	354
භමහීරෙ අසමෙයාසමිං	24
භවං සහස්සං උසහස්ඤ්ඤා නාගං	228
භහපතයොපි වදෙරං	116

භා

භාමවරං නිගමවරං	122
භාමෙ භාමෙ සතං කුමහා	472
භාවො තස්ස පජායතති	6

භී

භීව්‍යා බද්ධා කීසස ඉමෙ පුනෙකෙ	92
-------------------------------	----

	ඉ	පිටුවකයා
ඉඡේනා කසිසපගොනොයං		192
ඉඤ්ඤා භි ඉඤ්ඤමෙව සාධු		310, 312
ගොමණ්ඩල පරිබ්බලොහා		22

	ඝ	
සමමභිතතො මනුජා පිවනති		94
සරමාවසමානඤ්ඤා		250

	ච	
චචෙකාරා කුකකුටා නාගා		424
චණ්ඩල පුනොපි අධිච්ච වෙදෙ		184
චතතාමයා ජානපද		50
චන්දං ඛො ඤං දෙහලායසි		230
චමරී මොරහකෙභි		388
චමෙපයාකා නාගමාදියො		234
චමෙං විහනනති එළකඤ්ඤා		296
චමෙව්භාසී ඡමාසෙති		414
චරිතාපි බහුං හදුං		196
චරියා තං අනුබන්ධො		350
චරියාය අයං අයො		350
චාතුද්දසිං පඤ්ඤාසිං	100, 104, 106,	198
චාතුරනො මහාරචො		350
චාපො චුත්තරො අඤ්ඤා		258
චාපො චුත්තරො ධරො		258
චාරුත්ඛිරුකං වෙඤ්ඤා		410
චිත්තකුටොති යං ආහු		112
චිත්තා ජානපද ආහු		486
චිත්තං මං වින්දති සුතදිඤ්ඤා	100, 102,	
චිත්තකලෙරු සුසිනෙ		356
චිරං විවාදෙ මම කුඤ්ඤා		248
චීවරං පිණ්ඩපාතං	104, 106,	108
චුලාසිති මහා කපො		196
චෙතියො පරිකරිංසු දිඤ්ඤා		392
චෙලකෙඛපො අවිත්තං		486
චොරා ධනඤ්ඤා පකෙඤ්ඤා		22

	ඡ	
ඡකලීව මිභි ඡාපං		446
ඡකලීව මිභිං ඡාපා		446
ඡන්දඤ්ඤා රාජිනො අඤ්ඤා		262
ඡන්තං භි එකං මති සමෙති		316
ඡමායං වෙ නිසිඤ්ඤා		166

ජ	පිට්ඨකා
ජටං වලිතං පඩකගතං	72
ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො	316
ජයො මහාරාජ පරාජයො ච	248
ජාතරූපමයං වසසං	486
ජාතරූපමයා කණණො	234, 236
ජාතීමනං අජචං ච	82
ජානාමී මාණච තයාභමසමී	252
ජාලිං කණ්ඨාජිතං ධීතං	458
ජිණ්ණභමසමී අබලො	402
ජිහනං පොසං ගවාසසඤ්ඤා	222
ජිවහංච පසස ඛලිසෙ න වීඤ්ඤං	94
ජීවිතං නුන තෙ වහනං	140
ජෙට්ඨපුතනං උපගුඤ්ඤා	264
ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨෙට්ඨො	310

ධී

ධීතෙ මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ	384
----------------------	-----

ත

තං ච දීඨවාන ආයතනීං	478
තං චන්දන ගඤ්ඤාසානුලික්ඛං	252
තං චෙතං අනුසාසිංසු	396
තං තඤ්ඤා ගතිමා ධීතිමා	250
තං තං කණ්ඨාජිතාවොච	440
තං තං චෙතා පුරකඤ්ඤා	394
තං තං පිතාපි අචච	120
තං තං බුද්ධි මහාරාජ	370
තං තං මාතා අචච	118
තං තං ගතඤ්ඤා යාවසසු	402
තං තං දච්ඡං මහාරාජ	164
තං තං පතීත මඤ්ඤා	168
තං තාදිසිං පාණඤ්ඤා	346
තං දීඨවා චෙතපාමොකඤ්ඤා	392
තං දීඨවා රාජා පරමපතීතො	290
තං දෙවා පටිනන්දිංසු	112
තං නාගකඤ්ඤා චරිතං ගණෙන	276
තං පඤ්ඤාන පුච්ඡසු	318
තං පච්චං බුභාරඤ්ඤා	404
තං භාවිතඤ්ඤාතරං	156
තං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීහං	252
තං මෙ වතං තං පන බුභව්චරියං	280, 284
තං මෙ වතං සමීඤ්ඤා	480

ක	පිටියිසයා
තං මෙ සුඨිට්ඨං සුද්දතං	408
තං වීමානං අභිජ්ඣාය	152
තං සුචා අනෙතාපුර	116
තං සුචා අමනුසෙසා	144
තං සුචා බණ්ඩහාලො	144
තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජනනං	216
තගරඤ්ඤ පලාසෙත	206
තගස තෙ මයමකඛාම	396
තඤ්ඤ දීඨවාන ආයතනං	14, 476
තඤ්ඤ දීඨවාන ආයතනී	160
තඤ්ඤ දීඨවාන වෙදෙහො	202
තඤ්ඤ සොවණ්ණසෙසෙ පීඨෙ	200
තඤ්ඤෙව කුමාරං මසවා සමධ්වී	182
තතද්දසා මීගො සාම	58
තතො අන්ධානමාදය	70
තතො අසස සහසසානී	470
තතො කණ්ණාජිනායාපි	450
තතො කහ්භා තරමානො	466
තතො කුමාරා පකාමු	432
තතො කුමාරා බ්‍රහ්මිනා	432
තතො කුමාරෙ ආදය	432
තතො බොමඤ්ඤ කායුරං	482
තතො ව බො සො ගතඤ්ඤාන	318, 322
තතො ව පායාසි පුරෙ	322
තතො ව රාජා තරමානො	84
තතො ව රාජා පායාසි	14, 322
තතො ව රාජා වෙදෙහො	324
තතො ව සො අපකාලෙ	318
තතො වුතා සා චුසතී	356
තතො වුතාහං වෙදෙහ	198, 208, 210
තතො වුතො ඉධ ජාතො	196
තතො දේසකත රතනසස	200
තතො නාගසහසසානී	470
තතො නික්ඛන්ත මතං තං	220
තතො පට්ඨාය පාසාදෙ	212
තතොපි පටීරාජානං	348
තතො මද්දිමපි නභාපෙසුං	480
තතො සො පණ්ඩිතො ධිරො	330
තතො රතනා වීචසනෙ	200, 360, 376, 456, 462
තතො රථසහසසානී	470
තතො රාජා තරමානො	14
තතො වෙසසනතරො රාජා	438, 440, 474, 480, 486
තතො සට්ඨිසහසසානී	470, 480, 484

	ක	පිටුවනො
තනො සුණහං මහාරාජ		382
තනො සෙනාපති රඤ්ඤ		190
තනො සෙනාපති රාජා		470
තනො සො බ්‍රාහ්මණො ගනකා		404
තනො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො		402
තනො සො බ්‍රාහ්මණො උදෙඤ්ඤ		432
තනො සො මුද්‍රකාභිසියා		192
තනො සො රජප්‍රමාදය		432
තනො සො විරුණො නාගො		232
තස්ස කා නන්දිකා බිධිධා		22
තස්ස තෙ පුරිසව්‍යාසා		170
තස්ස තෙ සො පාතුරහු		168
තස්සද්දස කුමාරං සො	362,	476
තස්ස නව්විනතී ගායතනී		252
තස්ස පඤ්ඤා සානුවරො		150
තස්ස බිඤ්ඤාසරා වග්ග	398,	474
තස්ස මිත්තං අසෙවිසසා		208
තස්ස සඤ්චිතන ගතං තං		220
තදයං අසිතො ධාතො		442
තත්‍රාසුං කුමුද සුත්තා		192
තදසී යං භිංසනකං	358, 380, 432,	458
තදහං බ්‍රාහ්මිණා භීතා		450
තමගතනී වෙළරියං මහගතං		238
තමග්ගිහුත්තං සරණං පවිසසා		180
තමජ්ඣපත්තං රාජපුත්තිං		456
තමනීසකමම හද්දෙනත		396
තමනුපුළ්ඡී වෙදෙහො	188,	198
තමනනු යායුං බ්‍රහවො		192
තමබ්‍රවී මහාරාජා		382, 386
තමබ්‍රවී රාජ පුත්තී	364, 382 384,	386
තමානුපත්තං අසිපත පාදපං		220
තමාරුහතනී නාරියො		218
තසමා අහං කුසා වධාය යුත්තො		272
තසමා පලපුටසෙසව		206
තසමා සතඤ්ච අසතඤ්ච		460
තසමී මෙ සිවියො කුඤ්චා		392
තසස උත්තර පුබ්බන		396
තසස කොමාරිකා හරියා		234
තසස වෙනො පටිසෙසාසි		406
තසසජ්ජහං අත්තසුඛී විධෙයොයා		254
තසස තෙ අනුමොදනතී	456,	460
තසස තෙ සබ්බො ආනන්දෙ		48
තසස තං දදතො දනං		82
තසස තං වචනං සුකා	148, 154, 332,	462
තසස සොහං න දසසාමී		408

ක	පිටුවනො
තසසි පාදෙ ගහෙභින	10
තසසි පාදෙ පමජනනා	68
තසසි පුටොධා වීයාකාසි	86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112
තසසි වෙකා දුතියාසි	320
තසසි යානං අයොපෙසුං	192
තසසි රජජසස සො භීතො	12
තසසි රජජසසහං භීතො	8
තසසි රඤ්ඤෙ අහං පුනෙතො	4
තසසි සඩ්ඛපපමඤ්ඤෙය	78
තසාහං මනෙත පරකදො	156
කුඤ්ඤා කසස වා පුනෙතාසි	56
කුඤ්ඤා දෙව සපඤ්ඤෙ	204
කුඤ්ඤා සෙටො කුඤ්ඤාකරොසි	228
කුං නො ආවිකරොති භූමිපාල	310
කුං නො විනෙසසි රථං ච නඤ්ඤං	290
කුං මං නාගෙන ආලඛි	164
තසසා උතරපුටෙඛන	398
තසසා කාමාති සම්මනෙතො	320
තසසා ච නාගමානෙසුං	482
තසසානුජං ධිතරං කාමයාමී	270
තසසා බාලාං අභිගමිංසු	200
තසසා ලාලභිතං සුඤ්ඤා	376
තසසා ලාලපමානාය	446
තසසාවිදුරෙ පොකඛරණි	412, 418
තසසා සායනක කාලමභි	444
තසසා සුමජකාය පියාය හෙතු	290
තසසාහං ඵරුසං සුඤ්ඤා	8
තං කම්මං නිභිතං අට්ඨා	208
තං ඛජජමානං නිරයෙ වසනං	216
තං ඉණො පට්ඨමොදී	192
තා ච සතසතා හරියා	44
තා නං තඤ්ඤා ගතාවොට්ඨං	398
තාය සෙනාය මීචීලා	316
තාවතීංසෙ ච යාමෙ ච	246
තිණමාසි පලාසමාසි මෙණ්ඩා	296
තිංස මෙ පුරිස නාට්ටනො	334
තිණ ලතා ච ඔසඤ්ඤා	442
තිණ්ණො භීයො රාජා ගඛං	336
තිණ්ණාති පියාලාති	64, 76, 414, 428, 458

කී

කීණි උපපලජාතාති	418
කීණි තසසාරුජාතාති	422

කු	පිටුවනකා
කුමේහ ව පුතෙහ පසෙසප	444
කුමේහභි බ්‍රහෙම පකතො	404, 406
කුඤ්ඤ මංසෙන මෙදෙන	408
කුඤ්ඤව සමබ්‍ර. හොකු	414
කුලා යථා පග්ගහිතා	206, 254, 256
කුච්ඡුච්ඡි ගච්ඡාමී අනොම පඤ්ඤා	298
තෙ ආගතෙ මුඤ්ඤිති ධම්මපාලො	254
තෙ ගන්ධබ්බෙ ව රක්ඛසෙ	230
තෙ ගන්ධවා දීසමඤ්ඤානං	390, 474
තෙ ඡෙත්වා මච්ඡුනො ජාලං	28
තෙ තස් අමේහ පසුඤ්ඤා	390
තෙ තස් ගහපතයො අවොචිංසු	118
තෙ තස් ජුතෙ උභයෙ සමාගතෙ	248
තෙ දීඤ්ඤාන ලබ්බෙන	150
තෙතීධි රඤ්ඤා වරමාභිජෙති	238
තෙ නුන පුකකතා මඤ්ඤා	444
තෙ පාචිසු අකමමදෙන මනනා	246
තෙ පාචිසු පුරං රච්චං	486
තෙ පාචිසු බ්‍රහාරඤ්ඤා	474
තෙ මනුඤ්ඤා මිභං වාපි	382
තෙ ජීගා වීය උසකණණං	446
තෙ රාජ පුකකියා පුතෙහ	476
තෙ වසසපුගානී බහුනී තස්	98
තෙසමපි තාදීසකං ඉච්ඡන්ති	122
තෙසං ලාලපීතං සුඤ්ඤා	370, 442
තෙසං ලාලපමානානං	74
තෙසං සධකපමඤ්ඤාය	460
තෙසං සුඤ්ඤාන නිගෙසාසං	474
තෙසාහං පභිතො දුතො	408
තෙසු මනනා කීලන්තා ව	376, 380

උ

උනා ව මඤ්ඤිමෙ පුරා	448
උනා මෙ නපපතෙයසුං	354
උඤ්ඤා ඉඤ්ඤා නසංසෙය්‍ය	314
උඤ්ඤාපි තස් පකකන්දුං	378
උලා ජවෙන භායන්ති	14
උලා සිඤ්ඤානං වෙස්	412

ඳ

ඳකඤ්ඤා වාපහං බාහුං	362
ඳකෙජ්ඣු ඛො තෙ සුනාහුං සුනොනං	270
ඳකො මෙ න වීයෙථ	462
ඳකම් න වීකමාමී	356, 430, 458

ද

පිටුවකයා

දදුම් හොතො හරියං	460
දදුම් දනි තෙ හරියං	324
දදුභි දනි මෙ හරියං	322, 324
දදුලලමානා ආහෙතඤ්ඤා	100
දදුතලෙගසු මහානිධි	26
දදුමි නිකඛසහස්සං තෙ	344
දදුරිතො පඤ්ඤානො වා	6
දදුමාසෙ ධාරයිචාන	356
දදුසෙසු කාලියො ඡ ව	246
දදුජෙජු මො පඤ්ඤානානි හොතො	214
දදුසෙසු රාජියො සෙතා	246
දදුසෙසු පඤ්ඤානා අහු	314
දදුසෙසු මාතලී රඤ්ඤා	84
දදුහරා ව රුකඛා වඤ්ඤා ව	420
දදුහරා කුං රුපවතී	400
දදුහරාපි හී මීයනති	20
දදුහරා විය අලච්ඡාරා	348
දදුහරා සත්තසතා ඵතා	128
දදුහරො යුචා නාති බ්‍රහා	66
දදුනානි දෙති කොණ්ඩකඤ්ඤා	118, 120
දදුනමස්ස පසංසාම	464
දදුසං දසිඤ්ඤා සො දජ්ජා	464
දදුසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසු	262
දදුසො ව පඤ්ඤාස්ස යසසුඤ්ඤා බාලො	304
දදුනනපුඤ්ඤා න භාපෙසා	260
දදුනතං නිකඛසහස්සං මෙ	344
දදුඤ්ඤා අධියසෙ මායං	342
දදුචා වා යදී වා රතනිං	256
දදුචාන තං විමලං භූරිපඤ්ඤා	282
දදුචාන පතීතං සාමං	70, 72
දදුචාන ලොකවනනනා	48
දදුචා මණිං පහස්සරං ජාතිමනා	238
දදුචා සම්පතීතෙ සොරෙ	382
දදුචං උපයාවනා	136

දී

දීසස්ස කෙසා අසීතා	66
-------------------	----

ඳ

දුකකතඤ්ඤා හී නො පුහ්න	468, 480
දුකකතං වත හො රඤ්ඤා	464
දුකකරං වත තෙ ඤ්ඤා	398
දුකඛං මො දෙව ජායෙත	124
දුකඛං මො මෙ ජනායථ	120
දුකඛස්ස හදයං ආසී	446

ඝ

පිට්ඨකා

දුක්ඛපතීනෝ පි නරෝ සපඤ්ඤා	26
දුද්දං දදමානානං	460
දුදීපො සාගරො සෙලො	80
දුභතො චනචීකාසෙ	368
දුමං ඉච පථෙ ජාතං	406
දුමං යථා සාදුඵලං අරෙඤ්ඤා	300
දුය්යිධං තෙ නචමීයං	400

ඞ

දෙවතානුසි ගඤ්ඤො	2
දෙවපුතො මහිඤ්ඤො	84
දෙවරාජ නමො ත්‍යක්ඛු	354
දෙවවාහචභං යානං	234, 736
දොරං නප්පතීසාචී	198
ද්විභි සමණ චක්ඛුභි	54

ධ

ධජො රථසස පඤ්ඤාණො	386
ධනට්ඨා හී තෙ නාගා	188
ධනුග්ගභානං පචරං	384
ධම්මකාමො සුතාධාරො	250
ධම්මංචර මහාරාජ	76, 78
ධම්මං නෙසාදු භණ්ඨ	68
ධම්මාසසාපචීන් කුම්ඹි	370
ධම්මෙන රජුං කාරෙනාං	480
ධම්මො මනුජෙසු මානීනං	228
ධවසසකණ්ණං බද්දිරා	410, 416
ධාතා චිධාතා චරුණො කුචෙරො	170
ධාරයිමං මණිං දීව්‍යං	152
ධාරෙතොතා බ්‍රාහ්මණං චණ්ණං	408, 410, 412, 416, 418, 426
ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනීඤු	298

න

න ඉට්ඨකා භොගානි සීලා විරෙනපි	182
න ඉමං අකුසලො දීව්‍යං	154
නකඛනෙහ උකුපබ්බෙසු	402
න බො නො දෙව ප්‍යඤාමී	454
න භුඤ්ඤාමකං විචරෙය්‍යා	314
නග්ගා නදී අනුදකා	384
නච මෙ තාදීපො චණ්ණො	80
නචමඤ්ඤ ව්‍යමහිතො නාග	278
නචමඤ්ඤ ව්‍යභේතො නාපි	282
නචා පි මෙ සිවලි සො අභතෙකා	52

න

පිටියැකා

නවායං බ්‍රාහ්මණො නාන	440, 466
නවාහමෙනං ඉච්ඡාමී	144
න වාහං තසස දුබොයායං	360
න වාහං පණණං භුඤ්ජාමී	16
න වෙච්ච තෙ කතං පාපං	354
නච්ච ගීත තුරියෙහී නාදිනෙ	290
නඤ්ජාදයො සුඤ්ඤානියායො	242
න නාව භාරො පරිපුරො	204
න තෙ කට්ඨානී භික්ඛානී	452
න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡාමී	400
නඤ්ඤී කීඩා උඤ්ඤී රඤ්ඤී	400
නඤ්ඤී දෙච පිතරො වා	194
නඤ්ඤී ධම්මසස විණණසස	194
නඤ්ඤී මෙ සිප්පට්ඨානං ටා	402
නඤ්ඤී හන්තා වා ජේග්ගා වා	106
නදනතු හෙරි සත්තඤ්ඤා	12
න දිසසනෙ අගගිමත්ථුප්පට්ඨා	174
න දුක්ඛං අහිනා දට්ඨං	400
න දෙච මඤ්ඤං වචනා	470
න ධනෙන න විනෙන	232
න නිද්දන්තං ඛත්තං මඤ්ඤා	256
න නු ඤ්ඤී සද්දමසොසාසි	450
න නු මද්දී වරාරොහා	450
න නො විවාහො නාගෙහි	148
නන්දය නුත මරණෙන	342
නන්දිකා ජීව පුත්තා ච	412
න පණ්ඩිතා අතන සුබසස හෙතු	306
න පුත්තො මඤ්ඤාමානො	258
න බධිරො න මුගොසභී	2
න බාලහං ඉත්ථිං ගච්ඡය්‍ය	258
න හචං ඵනී පුඤ්ඤාඤ්ඤා	416
න මඤ්ඤං මත්තිකං නාමං	356
න මීගාජින ජාතුවච්ච	48
න මීගෙ න පි උය්‍යානෙ	26
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං	434
න මෙ ඉදං යථා දුක්ඛං	60
න මෙ ජන්දෙ මනී අත්ථි	394
න මෙ දෙසො උගො පුත්තා	458
න මෙ මංසානී බඤ්ජානී	56
න මො තෙ කාසිරාජත්ථි	68
නමො තෙ කාසිරාජත්ථි	62
නමහී දෙවො න ගන්ධබ්බො	2
නයිධ සත්ති සමණබ්‍රාහ්මණො වා	280, 286
න රඤ්ඤා සද්දං වත්ථං	256

න	පිටියබසා
න රඤ්ඤ සමකං භුඤ්ජ	256
න රියො ඉමා සමපරිභින්නගඤ්ඤා	96
න වා මායං මණිකෙයො	154
න වාස මහිරොවාමී	430
න වෙ තෙත්ඤ්ඤා ධර්මා මෙ	16
න වෙ රාජා සබා භොති	258
න සාධාරණ දර්ශ්ණ	250
න සාධු බලවා බාලො	300
න සිප්පමෙතං විද්ධාති භොගං	298
න සිරි තරමානස්ස	320
න සො මුග්ගො න සො පකෙඛා	12
නහනුනායං රටියපාලො	140
නහනුනිමස්ස රඤ්ඤ	140
නහි කුටකාරිස්ස හවනහි නාණා	96
නහිනුන තුඤ්ඤාං සලායාණි	400
නහි රාජකුලං පඤ්ඤා	254
නහෙතා යාව යොගී	430
නහෙතෙ දුලලහා දෙව	190
නහෙතෙ සුලලහා කායා	80

නා

නාග නාසුරු කලායාණි	342
නාගවර වචො සුඤ්ඤාහි මෙ	230
නාගාව කප්පිතා දනාහි	334
නාගො හමසමිං ඉඤ්ඤා	150
නාහි දුරෙ හවෙ රඤ්ඤ	258
නාහි මඤ්ඤාමී රාජානං	148
නාහි වෙලං පභාසෙයා	258
නාධිව ලඤ්ඤං පරිණාමජං මෙ	278
නාධිව ලඤ්ඤං න පරිණාමජං මෙ	284
නානාදුම ගණාකිණ්ණං	244
නායං පුරෙ උඤ්ඤාමති	294
නාරදෙ ඉති මෙ නාමං	48
නාලං අජධා වනෙ දච්චිං	66
නාඤ්ඤා වොරා පසහනාහි	4
නාස්ස පියං න පලලබ්සා	256
නාස්ස හරියාහි කීලෙයා	256
නාහං අකාමා දුසිච්චි	382
නාහං අසජ්ජිකා පකෙඛා	8
නාහං එවං ගතං ජාතු	106
නාහං තච්චි කරිස්සාමී	432
නාහං තච්චි කුලෙ ජාතං	400
නාහං ද්විජාධිපො භොමී	156

නී

පිටප්පියා

නීතනිණිකා නභාපෙකා	466
නීකබමනෙත මහාරාජෙ	386
නීකබ්නෙත සකා පච්චකා	190
නීග්‍රොධංච පථෙ ජාතං	406
නීච්චමනසා හතො ලොකො	20
නීජකුසිකා සිවයො සබ්බෙ	408
නීඝ්‍ර නඤ්ඤී විජමහිකා	46
නීනඤ්ඤීතා තෙ පඨවි	456
නිමනනයි ච නාමෙහි	114, 463
නීමී හවෙ මාතලීං අජකුසිභාසථ	86
නීයාම දෙව යුද්ධාය	190
නීඊයෙ තාව පසුසාමී	84
නීරයං නුන ගච්ඡාමී	62
නීරිඤ්ඤියං සනතං අසඤ්ඤකායං	176
නීච්චනයිකාන රථං	474
නීචාතචුක්ඛි වද්දෙසු	260
නීචෙසනමහි තෙ දෙව	332
නීචෙසනානි මා පෙකා	332
නීචෙනෙසු සොබ්බෙසු	148
නීසජ්ජ රාජා සමෙමාදී	192
නීසමම බන්ධියො කසිරා	308
නීසමම වනං ලොකසස	24
නීසීද දුනි රාජීසී	112

නී

නීචෙ වොලමනෙ චූරියො	444
නීයමානං කුමාරා තෙ	436, 440
නීලනෙතො නීලහමු	354
නීලචකුධරානෙකො	470
නීලුපපලාහං විමලං අනග්ගං	112, 228

නෙ

නෙදීප්පා තෙ අමිත්තානං	320
නෙ ච තං අනිමඤ්ඤුමී	164
නෙව මං තං පනිමෙතං	52, 54
නෙව මඤ්ඤං අයං නාගො	162
නෙව මීගා නසසුනො පි ගාවො	180
නෙවස්ස මඤ්ඤී හකුට්ඨි	458
නෙවාසං කෙසා දීඤ්ඤනි	448
නෙවෙස ධමමෙචා න පුනෙතං කිච්චි	264
නෙසධමෙචා මහාරාජ	68, 332, 364
නෙසාද පුනෙතො හදුනෙත	56

නො

නො හසෙථ ඡක්ඛමාදෙති	222
--------------------	-----

ප

පිටස්වකා

පකකාමී සො රුණණමුට්ඨො	404
පවචනො වා පි කුපිතො	122
පවචන් නිරසෙ සොරං	158
පඤ්ච චූපං දිසසන්දං විමානං	100
පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතා	308
පඤ්ච පණ්ඩිතා මයං හදනොත	302
පඤ්ඤාල පච්චුග්ගත සුරසෙන	246
පඤ්ඤාලො සබ්බ සෙනාය	314
පඤ්ඤාවා බුද්ධියමපනොතා	260
පඤ්ඤාය ව අලාභෙන	8
පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා විහීනං	298
පඤ්ඤාවෘජ්ඣා මහොසධොති	312
පඤ්ඤා හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං	288
පටීග්ගභීතං යං දින්නං	394, 396, 416
පටීච්චමං ගතං සලලං	56
පටීයනො රාජමග්ගො	484
පටීරාජුභී තෙ කඤ්ඤා	18, 22
පටීසමෙචාදිනො රාජා	194
පණ්ඩිතෙ සුතසමපනො	188
පණ්ඩිතො ව චීයනො ව	268
පණ්ඩිකම්බලසඤ්ජනතාං	358; 392
පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා	228
පතාකා වමමීනො සුරා	336
පතාන යානං අතුලානුභාවං	276
පදුමං ජාලිනො දෙභී	450
පදුමං යථා හස්ගතං	158
පදෙධා භුච්චනනලිකඛසමී	350
පබ්බතභාහං ගඤ්චාදනෙ	74
පබ්බතෙ ගිරිදුගෙසු	162
පභාසති ඉදං ව්‍යමහං	102, 104, 106
පමනො මනනනාතීතො	324
පරදරං න ගච්ච්ජයාං	462
පරදින්නකෙන පරනිට්ඨිතෙන	52
පරසසවා අඤ්ඤානාවාපි හෙතු	302
පරිග්ගහං ලොභ ධමමඤ්ච සබ්බං	226
පරියාගතං තං කුසලං	210
පරියායච්චි මෙ අයොග්‍ය	350
පරුළුභකච්චනබලොමා	356
පරුළුභකච්චා තගරා	82
පරොසහස්සපාසාදෙ	244
පරොසහස්සමි සමනතාවෙදෙ	182
පලලච්චාසු සධිකාන	388
පලසතා ව ගච්ජා ව	242
පසන්නමුඛවමණ්ණසි	336

ප

පිටියධිකා

පසාරය සන්තතඤ්ඤ	48
පසස වන්දනා සුරියඤ්ඤ	244
පසස කුං පණ්ණසාලායො	240
පසස තොරණමගෙගසු	240
පසස නගරංසු පාකාරං	240
පසස පබ්බතපාදෙසු	242
පසස හෙරි මුතියා ව	242
පසස මලෙල සමජ්ජසම්	242
පසසසන්තං මුහුං උණං	218
පසසාමී වොහං දහරං	18
පසසාමී වොහං දහරිං	18
පසෙසසු දෙවකඤ්ඤායො	244
පසෙසසු පොකඛරණියො	244, 246
පහුතතොයා අනිබාතකුලා	90
පහුතභකෙඛා හවති	4
පාටලී සමුද්දකප්පාසි	422
පාඨිනවණ්ණා නොතනියා	336
පාථෙය්‍යං මෙ කරොති	402
පාදෙ දෙව පසාරෙහි	316
පානාගාරෙ ව සොණ්ඩ ව	240
පාපකං වත තෙ ඤාතී	398
පාපානි කම්මානි කරොති බාලො	298
පාපං සභායං ආගම්මි	208
පාරිකෙ කාසිරාජායං	66
පාරෙවටා රචිභංසා	426
පාරෙවතා හවෙය්‍යා ව	410
පාසාදගතො වීදෙහසෙට්ඨො	296
පිබ්බලො ව චීනතො ව	434
පිකු මාකු වභං වතො	6
පිපායා පියෙන සබ්බමි	454
පිතාලධාරා පිතවසනා	334, 378
පුකකුසු පුරියසස තෙ ජනිඤ	312
පුච්ඡසු මං රාජ තවෙස අපො	214
පුච්ඡාමි කඤ්ඤාං අනොමපඤ්ඤාං	226
පුච්ඡාමි තං නාරද එතමසුං	214
පුච්ඡාමි තං මහාබාහු	80
පුණ්ණපානං පලබ්බෙහි	6
පුණ්ණමපි වෙනං පඨවීං ධනෙන	274
පුකතා පියා මනුසසානං	468
පුකෙත ව මෙ උදිකෙඛසි	264
පුකෙත පසුඤ්ඤා ධඤ්ඤාඤ්ඤා	454
පුකෙතසු මද්දිය්‍යාසි	364
පුකෙතහි දෙව යජ්ජනිඛං	116

	ප	පිටුවකයා
පුකොන මෙ සකන ජායෙථ		462
පුතං ලභෙථ වරදං		354
පුතං වා භාතරං සංවා	258,	262
පුටුලොම මවජාකිණණං		398
පුන පි භතොත දකෙඛම්බු		200
පුළුභිභාරසස වනසස මජ්ඣේ		150
පුබ්බෙ ව බොසි මෙ වුනො	122, 124,	126
පුබ්බෙවසස කතං පුණ්ණං		204
පුරතො විදෙහෙ පණ්ණ		244
පුරතො සෙතතො යාති		332
පුරිමං සරති සො ජාතිං		12
පුරිමං සරාමභං ජාතිං		8
පුරිසසස වධං න රොවෙයාං		462
පුරෙ පුරස්වා කා කසස භරියා		184
පුරං උඤ්ඤාපසම්පන්නං		240
පුජකො ලභතෙ පුජං		4
පෙත්තිකං වා ඉණං භොති		164
පෙලකා ව විසාසාද		424
පෙසෙථ කුණ්ණරෙ දන්ති		334
පොසෙතා තෙ ජනෙත්ති ව		346
පංශුරා වකුලා සාලං		420
ඵාරුසකං වික්කලකං		144
ඵලං අමබං භතං දියවා		50
ඵලානමිව පකකානං		22
ඵුපති වරවණ්ණාභෙ		354

බ

බහුකා තව දින්නං		142
බහු කීවා පටංගා ව		382
බහුජනො පසන්ධාසි	292,	346
බහු ජානපද වඤ්ඤා		6
බහු දුක්ඛ පොසියා වඤ්ඤං		138
බහුති වසස පුගාති		414
බහුපකාරො නො භවං		114
බහු වසසගණෙ තස්ස		208
බහු හස්සී ව අසෙස ව		48
බහුභි වතවරියාභි		384
බහුං වීදං මූලඵලං		446
බාරාණසියං ගභපති		108
බාරාණසියං ජීතාය		196
බාරාණසී පව්‍යධිතා		150

බ

පිටුවකයා

බාලෙහි දනං පඤ්ඤිතං	194
බාලො ජං ඵලමුගොසි රාජ	326
බාලො බොසි තුවං කුඨො	70
බාලො බොසි තුවං දිනො	70
බාලො බො ජං පමනොසි	70
බාලො බොසි තුවං මනො	70
බාලො බො ජංසි විමනොසි	70
බාලො බොසි තුවං සුනො	70
බිලසතමපි මං කඤා	142
බිජකසස වටො සුඤා	198
බුජ්ඤ්ඤු බො රාජකපි	144
බුභවවරියසස වෙ භඤ්ඤා	154
බුභවාලමිගාකිණ්ණං	68

භ

භතකුපරියෙසනං චර	230
භයං හි මං විජුති සුත දිඤා	94-96
භයංහි මෙ විජුති සුත දිඤා	90
භරියාය මං ජං අකරි සමඬිං	288
භවනති තසස වනොරො	62
භසසනති මකරඤ්ඤි	412
භාසනඤ්ඤු මුදුකා වාචා	316
භීරු කිමසුරියා රාජ	58
භුඤා සකඵලෙ කංසෙ	386
භුමිඤ්ඤො වරුඤ්ඤො නාමනාඤ්ඤො	290
භෙරි උපලවණ්ණාසි	352
භොගවති නාම මඤ්ඤෙර	234
භොගී තෙ සනති ඉධුපපනා	280
භොගී හි තෙ සනති ඉධුපපනා	286

ම

මසදෙවෙසු රාජිසි	114
මඤ්ඤාබලාභනො ලොකො	20
මඤ්ඤකණ්ණාජිනං දසිං	416
මඤ්ඤ සහසස නෙතනසස	152
මණයො සබ්බමුත්තා ච	44
මණං අනණං රුචිරං පභසසරං	228
මණං පගගග මඬලො	154
මඤ්ඤකා චෙලකෙදු	424
මඤ්ඤි ච සුත්තකා දිඤා	478
මඤ්ඤි භජෙ ගභෙඤාන	458
මඤ්ඤි ච සුත්තකෙ දිඤා	478

ම

පිටවැටියා

මදදී ව සිරසා පාදෙ	476-478
මධු ව මධුලට්ඨී ව	422
මධුනීව පලාතානී	370
මනසා පි න පත්තබ්බා	152
මනුසෙසා උදහු යතෙබ්බා	434
මනො දන්තපථජෙවනී	224
මනො මනුසසසස යථාපි ගවේජ	288
මනොහරො නාම මණි මමායං	238
මමං ඔහාය ගව්ජනං	46
මයමපි නානි මඤ්ඤම	164
මයමෙව බාලමහසෙ එළමුගා	318
මයා පෙතං සුතං සමම	166
මයුරකොඤ්ඤාගණසමපසුට්ඨං	230
මයුරකොඤ්ඤාභිරුදං	150
මයුරකොඤ්ඤාභිරුදෙ	354
මයුරගීවසංඝායා	418
මයොචිතා ජානපද	348
මය්හං තෙ දරීකා දෙව	464
මය්හං පියා පුත්තා	140
මරණං වා තයා සඤ්ඤා	364
මහතා වානුභාවෙන	50
මහාජනසමාගමමනි සොරෙ	296
මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස	270
මහානුභාවො වස්සසහස්සථිවී	172
මහාපථං නිව්ච සමව්ඤ්ඤානු	292
මහායඤ්ඤං යථිකාන	158
මහාසනං දෙව මනොමවණණං	170
මහීඤ්ඤා දෙවවරො යසස්සී	172
මහීසා සොණසිගාලා ව	424
මහොරගො අත්තමනො උදගො	282
මහොසධ අතීතෙන	326
මං පඨමං සාතෙහි	140
මං පස්ස මද්දීමා පුඤ්ඤ	454
මංසරසමොචිතො	128
මංසරසමොචිතො නභාපනක සුත්තාකා	142, 144
මංසා පුච්චා සචකුලියො	472

මා

මා කාසියානී ධාරෙච්චා	382
මා ව කඤ්ඤා වණ්ඤානෙ	376
මාණවො වමමීනො සුරා	334
මාතරං පඨමං දජ්ජං	346

ම

පිටවැට්ටු

මා තසස සඳ්දහෙසි	122
මාතා දීපද ජනිතූ සෙට්ඨා	310
මාතා පෙතති හරං ජනතුං	370
මාතා පෙතතිහරො අසස	260
මාතාහි තච ඉරතූති	230
මාතු හරියාය භාතුචච	352
මා කං චිතූ රුච්චි	140
මා කං භාසි ඔභාරාජ	330
මා නං දුණ්ණෙන සකේන	360
මානො දෙව අවධි	120, 122, 124, 136
මා පණ්ණිකියං විභාවිය	2
මා පුතන මා ච පතිං	136
මා පුතන සඳ්දහෙසි	118, 120
මා බාලාං පරිදෙවෙසි	60
මා බාලහං පරිදෙවෙථ	68
මා මෙ කං අකරා කච්චං	400
මා රොධසි නාග අසභමසම්	288
මාලකඤ්ඤා ගතකඤ්ඤා විලෙපනකඤ්ඤා	280, 284
මාලාකාරෙ ච රජකෙ	242
මාලාගිරි හිමවා යො ච ගිජේකා	172, 182
මාලා ච ගජ්ජිනා ධනභි	412
මා වො රුච්චිච්ච ගමනං	394
මා සච්චෙචං අචචුච්ච	466
මාසසුතිණ්ණො අමඤ්ඤාදිකො	46
මා හෙව කං යකෙඤ්ඤා අභොසි මුලො	270
මා හෙව ධච්චෙචසු මනං පණ්ණිකි	264
මා හෙව නො රාජපුතති	442, 458
මා හෙව නො රාජපුතො	450

මී

මීගං දිසාන සායනනං	368
මීගානං විසසාසමපෙචසා	60, 68
මීගා නමඤ්ඤා රාජානො	444
මීගො උපට්ඨිතො ආසි	58
මීච්චියං ගභපති	108

මු

මුත්තමණිකනක විභූතානි	140
මුත්තියා පණ්ණිකා සඤ්ඤා	472
මුත්තො විස සො දිබ්බො	210

මු

මුලො හි මුලොගාගමච්ච	204
---------------------	-----

මො	පිටුවකො
මොසං තෙ ගජ්ජිකං රාජ	336
ය	
යඤ්චජ්ජ ඛේජකො දසො	206
යඤ්ච ව සා ආහරති	468
යතො පි ආගතො අයො	352
යතො සරාමී අත්තානං	58
යථප්පකාරානී හී ඉට්ඨකානී	182
යථා අගනථො සඛ්ඛාමං	402
යථා අයං නිමිථාජා	82
යථා අහු ධතරට්ඨො	220
යථා ආරඤ්ඤකං නාගං	366
යථා කදලීතො සාරං	328
යථා සාරදෙ ආකාසො	112
යථා පයො ව සඤ්ඛො ව	460
යථා පලසනං වළ්ලං	340
යථාපි ආසභං වළ්ලං	338
යථාපි ඉඛ්භා ධනධඤ්ඤ හෙතු	186
යථාපි ඛීරං විපරිණාමධම්මං	174
යථාපි තනොන විතනෙ	20
යථාපි නියතො භාතා	332
යථාපි මච්චො ඛලිසං	318, 324
යථාපෙනං සුසානසමී	344
යථා මයං අද්දසකා	96, 474
යථා යාවිතකං යානං	114
යථා රුකෙඛො තථා රාජා	4
යථා වාරිවහො පුරො	20, 420, 458
යථා වෙසසනාරො රාජා	378
යථා සිඤ්ඤිතො සාරං	330
යථා භොනති ගාමනීගමා	134
යථෙව ඛලුතී භුමා	264
යථෙ ව වරුණං නාගං	286
යදු කනෙරුසඛ්ඛසස	368
යදු ව දහරො දහරා	400
යදු දකඛ්ඛි නච්චනො	366
යදු දකඛ්ඛි මාතඛ්ඛං	366
යදු දකඛ්ඛි හෙමනො	368
යදු මොරිහී පරිකිණණං	368
යදු සමාගතා ආසුං	478
යදුසස සීලං පඤ්ඤඤච	254
යදු සීහසස වාග්ගසස	368
යදු සොසසසි නිගෙඤ්ඤං	368
යදුහං දුරකො භොමී	356
යදු හෙමනතිකෙ මාසෙ	368

ය	පිටුවකයා
යදි කිර යජිතා පුකොභි	124
යදි කෙවි මනුජා එනති	390
යෙපි තෙ සිව්සෙට්ඨස්ස	476
යෙ බ්‍රාහ්මනා යෙ ච සමණා	378
යෙ මං පුරෙ පච්චදෙනති	446
යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ	94
යෙ වුද්ධා යෙ ච දහරා	378, 462
යෙ වෙ අදුතියා න රමනති එකිකා	80
යෙසං පුබ්බෙ ඛන්ධෙසු	142
යෙ සීලවං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා	88
යෙ සුඤ්ඤිකං පලාපෙන මිඤ්ඤං	90
යෙ හි කෙවි මහාරාජ	380
යෙ හිසුසු පුබ්බෙ නියාංසු	130
යො ඉච්ඡ දිබ්බභොගඤ්ච	210
යො ඉච්ඡ පුට්ඨො භොතුං	210
යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස	310
යො කොපනෙයො න කරොති කොපං	226
යො චජෙථ මහාරාජ	342, 344
යො චස්ස සුකතො මග්ගො	256
යො වෙ පිතුභද්දසස්ස පද්ධගු	310
යදි තත්ථ සහස්සානි	68
යදි තෙ සුතා බීරණ ජීවලොකෙ	100
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යසෙකා	270
යදි පස්සනති පවනෙ	390
යදි මෙ අජ්ජ පාතරාසකාලෙ	294
යදි සකුණි මංසමිච්ඡති	130, 132
යදෙව ත්‍යාහං වචනං	10
යදෙව වරුණො නාගො	286
යදෙස ලොකාධිපතී යසස්සි	168
යනනු කුචං අගමා මච්චලොකං	276
යනනුනාහං ජායෙයාං	126
යමෙතමකඛා උදධිං මහනතං	300
යමෙතං කුමාරෙ අද්ද	460
යසමා ච එතං වචනං අභුතං	178
යස්ස තෙ හදයෙනෙතො	282
යස්ස නත්ථි සරෙ දයො	464
යස්ස පුබ්බෙ අණිකානි	372
යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි	370
යස්ස රත්තා විචසනෙ	20
යස්ස රුකධස්ස ඡායාය	4, 274, 308

ය

පිටුවනං

යසසානුභාවෙන සුභොග ගඛනා	172
යසසා මුදුතලා පාද	372
යසසා මුදුතලා හඬා	372
යසසා හී ධම්මං මනුජො විජඤ්ඤා	308
යසසු පුංඤ්ඤ අසභවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ රථවරධුරගතෙ	130
යසසු පුංඤ්ඤ හඤ්චවරධුරගතෙ	128
යසසු මං පතීමනොනසී	62
යසසු සායනහ සමයං	448
යසෙසකරකර්මපී සරෙ වසෙය්‍ය	274
යසෙසව සරෙ භුඤ්ජෙය්‍ය	322
යා ඉවෙජ පුරියො හොතුං	210
යා කාවී නජේඤ ගඛනමභිසසවනතී	300
යා කාවී නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ	102
යාවං දදන්තු හඤ්චනං	344
යාතානුයාසී ච හවාහී මාණව	272
යා නං සිවාය සුඤ්චන	384
යා දළිදදී දළිදද සස	386
යා දීසං කුරුතෙ මිත්තං	206
යා දෙවතා ඉධාගතා	144
යා ධීතා ධනරට්ඨසස	166
යානන්තාවා ච මෙ හොථ	432
යානී කානී වී පුඤ්චනී	422
යා පි හී තා සකුණියො	122
යා මෙ සා සත්තමී ජාතී	208
යාව ආමනතයෙ ඤාතී	232
යාවනොතා පුරිසසසස්ථං	314
යාසසු ඉඤ්චසහසසසස	374
යාසසු සිවාය සුඤ්චන	374
යා සීලවතී අනඤ්ඤධෙය්‍යා	310
යුවා ච දහරො වාසී	18, 22
යුවා චරෙ බුහම්චරියං	18
යුපසස තෙ පසුඛජෙධ ව බාලා	180
යෙ කෙවී කුපා ඉධ ජීවලොකෙ	184
යෙ කෙවී පුගායනනස්ස හෙතු	88
යෙ කෙවී බඬා මම අඤ්ච රටෙධ	292
යෙ කෙවී මව්වා ඉධ ජීවලොකෙ	102
යෙ කෙවීමෙ කාරණිකා විරොසකා	94
යෙ කෙවීමෙ මච්ඡරිනො කදරියා	86
යෙ කෙවීමෙ මනුජා ජීවලොකෙ	212
යෙ කෙවී විත්තා මම පච්චයෙන	292
යෙ කෙවී සඤ්චනගතා මනුස්සා	94
යෙ ජීවලොකසමී අසාධුකමිනො	92, 98
යෙ ජීවලොකසමී සුපාපදීට්ඨිනො	98
යෙ ජීව ලොකසමී සුපාපධම්මිනො	88, 90

යෙ නෙ දසවරා දිනනා	356
යෙ දුබ්බලෙ බලවනොනා ජීවලොකෙ	86
යෙ ධජී අමනුසසා	144
යෙන කෙනවි වණ්ණන	480
යෙන කිං විමාල පණ්ඩු	282
යෙන සවේන බණ්ණහාලො	144
යෙන සවේනසං සාමො	72, 74
යෙන සතතු බිලඛානා ව	304
යෙනොච්ඡා ජානපද	348
යෙ පණ්ණිකා අසුදසසා හවනති	226
යෙපි තස් තද ආසුං	192
යොජයඤා රථෙ අසෙස	12
යො කිං දෙවමනුසෙසසු	148
යො කිං මච්ඡර භුතෙසු	456
යො දෙති සයනං වස්	262
යොනු බොයං තිබ්බො සද්දෙ	320
යොපායං සිරිමාදය	196
යොපි වතුකෙ හනන කාලෙ න භුඤ්ජ	52
යො පුබ්බ හත්තියාති	372
යො බ්‍රාහ්මණෙ හොජධී දීසරතං	170
යො මාතරං වා පිතරං වා	76
යො මීසසිරො තස් අහොසි රාජා	282, 286
යො මෙ සංසෙ මහානාගං	156
යො යාවනං ගති ආසි	404, 464
යො යාවනං පතිට්ඨාසි	404, 464
යො ලොභගුණෙ අනුසුතො	192
යො සාගරො සාගරානං විජිත්වා	172
යො හි මෙ දසිදසසස	438
යං කිඤ්චිත්ති කතං පුඤ්ඤං	72, 74
යං කිඤ්චි රතනං අත්ථි	148
යං ගමනි රං සද්වට්ටං	150
යං තං අපුඤ්ඤං අකිත්තධී නො	304
යං තං කණ්ණාජනාවොව	466
යං පණ්ණිකො තොකෙ වදනති ලොකෙ	232
යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු	160
යං පුරං ධතරාධසස	170
යංකෙව ජඤ්ඤා පුරිසං ජනිඤ්ඤා	326
යං මං පපානසමිං පපානුමිච්ඡසි	270
යං මානවො ජයතිවාදි ජනිඤ්ඤා	290
යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අත්ථි	470
යං යං කාමී කාමයති	320
යං යං ජනපදං යාති	4
යං යංහි රාජ භජසි	206
යං වද තකකරා රඤ්ඤා	316
යං වෙ නරසස අභිතාය අසස	274
යං සාලානසමිං සෙනතො	312

ර	පිටුවකයා
රකවතී තං මහාරාජ	324
රකවතා කපිණං රතනිං	334
රජප්‍රයා බජ්ඣ මීයාම	328
රජෙඤ්ඤ මුගො ච පකෙඛා ච	2
රජෙඤ්ඤමඤ්ඤ අත්තකාමො	126
රජෙඤ්ඤ භිතං දෙවභිතං	370
රතනං දෙව යාවාම	356
රථං නීයාදධිචාන	10
රථාවතී කිම්පුරිසී	320
රමො චනචෙතානානී	152
රභදෙ අයං මුත්තකරීසපුරො	92

රා

රාජපුත්ති ච නො මාතා	446, 466
රාජපුත්තී ච වො මාතා	466
රාජායතනා කපිපා	106
රාජා සන්චිකාමො තෙ	316
රාජා සබ්බවීදෙහානං	78
රාජාසී ලුද්දකමො	116
රාජාභමසම් කාසිනං	56, 64

රු

රුකඛං නිසසාය වීජකිංජො	168
රුකෙඛා හී මය්‍යං පඤ්චාමෙ සුජාතො	290

රූ

රූපෙ සඤ්ඤ රසෙ ගජෙඛි	224
---------------------	-----

රො

රොදනෙන දුරකෙ දිසවා	390
--------------------	-----

ල

ලබ්භිකා මුඛසීකා වෙස	242
ලඤ්චාරො කතොකාසො	350
ලඤ්චාරො ලභෙ ඤාරං	258
ලොං සුඛං මජ්ඣනී අප්පසඤ්ඤ	300
ලොඤාන මානුසස්සත්තං වෙ	236
ලොඤායාං ලභතෙ මචෙචා	194

ලා

ලාඛා රසරත්තභානුච්ඡවී	236
ලාජා ඔලොපියා පුජා	472
ලභා චත මෙ අනාඤ්ඤා	298
ලාභා චත වීදෙහානං	342

ලු

ලුකේතනී ගීවං අථ වෙය්යිකා 90

ලෙ

ලෙනකේඛි තාණං අරණං අනඛණං 84

ලො

ලොකාං සජන්තං උදකං 168
 ලොභා ඛණනී අත්තානං 188
 ලොච්ජාලධකරාභා 314
 ලොභිකකඛ සහස්සාභි 154
 වච්ඡ දන්තමුඛා සෙනා 334
 වජ්ජනතු භොනෙත අමලකේඛි 442
 වජ්ජානී වජ්ජකාමානං 376
 වජ්ජනෙ මෙ විමානස්මි 220
 වජ්ජිනී රොදමානො සො 362
 වජ්ජිනී සිරසා පාදෙ 262
 වඤ්ඤාභි පරියායිකා 372, 388, 392
 වරං වෙ මෙ අදෙ සකක 354, 460

වා

වාචා කතා ගිඤ්ඤිකතා ගභිතා 184
 වාණිජජානං යථා නාවා 204
 වායමෙච්ච පුරිසො 26
 වාරිජසෙසව මෙ සතො 438
 වාලච්ජනිත්‍රණභිසං 14
 වාප්‍රකායපී ඔකිණ්ණො 446

වි

විකාසිතා වාපසතානී පකේ 170
 විවිඤ්චවජ්ජාභරණා 210
 විජයමපි මඤ්ඤං මහෙසීං 116
 විජයාය වචො සුඛා 190
 විජයො ව සුනාමො ව 200
 විජිතානී තෙ මහාරාජ 110
 විකතීභි මං විතැනී සුත දිසවා 104, 106, 110, 112
 විදිතානී තෙ මහාරාජ 98
 විදොධාසමී පුපුසලෙලන 56
 විධමං දෙව තෙ රුධං 358
 විධුර වසමානසස් 250
 විනීතො සිප්පවාදනො 260
 විනෙතුං විඤ්ඤා වෙසු 240
 විමානං උපපනෙතාසී 152
 විවිධානී පුඤ්ජාතානී 436, 440, 452

වී

පිට්ඨකයා

වීච්චිනි ඵලජාතානි	436, 440, 452
වීභෙදකා නාලිකෙරා	410
වීවාදපපඤ්ඤා දුතියො	52, 54
වීච්චි භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං	314
වීච්චෙහි උපායෙහි	306
වීරුළුභ මූලසනාතානං	6
ව්‍යග්ගිනසා ලොභ පිට්ඨා	424

වී

වීතිවකතාසු රක්ඛිසු	338
වීසතිකේඛි වය්‍යානි	8
වීසතිකේඛිව වය්‍යානි	12
වීසතිං තස්ස සොවණ්ණො	246

වූ

වූකතිං ව පරිභාරකේඛි	342
---------------------	-----

වෙ

වෙද න තාණාය භවනති රස්ස	174
වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා	190, 194, 198, 202
වෙධං අස්සත්ථපනං ව	434
වෙධාමී රුජෙධා වීය ජිජ්ජමානො	220
වෙලලාලිනො වීතමලා	336
වෙළරිය වණ්ණපනිභං	418
වෙසමා අඤ්ඤමා ජාලා	44
වෙය්‍යනාරකේඛි මද්දකේඛි	478
වෙභාසයා මෙ ඛණ්ඩකා	108

ස

ස කතො තරමානොව	362
සකං නිවෙසනං පනං	156
සකුණි මානුසිනීව	482
සකුණි භතපුත්තාව	160, 374
සකභවටිං තෙ උපට්ඨාසි	100
සකකත්වා සසකානො භොති	4
සකකා න ගතතුං ඉති මඤ්ඤ භොති	264
සමෙකාභමසම් දෙවීඤ්ඤ	460
සග්ගානමග්ගමාවිකඛ	116
සධිඛිපිංසු පථං යකඛා	390
සඛකට්ඨයනා සිඛානි	382
සථෙ එසා පවඤ්ඤත්ථ	394
සථෙ කිර කච්ඡෙ භූරිපඤ්ඤ	306
සථෙ ගච්ඡසි පඤ්ඤාලං	318, 324

	ස	පිටුවකයා
සවෙ ව කීසච්චී කාලෙ		352
සවෙ ව යුපෙ මණිසබ්බමුත්තං		180
සවෙ ව රාජා පඨවීං විජ්ජා		184
සවෙ කුං දච්චුකාමාසී		12
සවෙ කුං න ඉවජසී		152
සවෙ කුං න කරිසසසී	360,	430
සවෙ කුං නිවජ්ජෙ දච්චුං		430
සවෙ පසසසී මොසබ්බං මෙ		326
සවෙ මෙ දසං දසීං වා	400,	402
සවෙ මෙ භතෙ ව පාදෙ ව		338
සවෙ මං චීතනීකානං		340
සවෙ මංසං ව පාතංඛං	338,	340
සවෙ වො රාජා කුරුබෙත්තවාසී		254
සවෙ වො දුඤ්ඤාමානානං		346
සවෙ සො සත්තරත්තෙන		268
සවෙ හී අග්ගී අනාරතො වසෙය්‍ය		174
සවෙ හී කත්තෙ අනුසාසිතා තෙ		266
සවෙ හී ධනකාමොසී	156,	158
සච්චං හී දෙවා විදහු කුරුනං		248
සවෙ හී පුත්තො උරගුප්පසසී		168
සවෙ හී සො ඉසසරො සබ්බලොකෙ		178
සවෙ හී සො සුජ්ඣති යො භනාති		178
සවෙ හී සංසාරපථෙන සුජ්ඣති		204
සච්චං කීරෙවමාහංසු		438
සච්චංච ධරෙචො ව දමො ව වාගො		214
සච්චවාකාසමන්තරෙකා		222
සජොතිභුතා ජලිතා පදිත්තා		88
සජොතිභුතා පඨවීං කමනහී		86
සඨා ව දුඤ්ඤි උපලඤ්ඤාලා		180
සතං භතී සතං අසසා		232
සත්ත අසසසතෙ දඤා		378
සත්ත ඉත්ථිසතෙ දඤා		378
සත්ත ජචෙවා මහාරාජා		210
සත්ත දසීසතෙ දඤා		380
සත්ත ටෙඤ්ඤාසතෙ දඤා		380
සත්ත තො මාසෙ වසතං	428,	456
සත්තචී ව ගතී දෙව		210
සත්ත රථසතෙ දඤා		378
සත්ත භතීසතෙ දඤා		378
සත්ත උසු තොමර භෙණ්ඩිවාලා		218
සත්තමෙ සසසතා කායා		196
සත්තයො තෙලමොතායො		334
සද්දහාමී මහාරාජ		294
සද්ධාය දනං දදතො		430
සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය		110

සඬා ලොභ සුසඬාරො	222
සනතං හි සාමො චජනී	64
සනතීකෙ මරණං තුඤ්ඤං	354
සනතීමාණච පුත්තා මෙ	342
සනතී වෙභාසයා අසසා	326
සනතී වෙභාසයා නාගා	326
සනතී වෙභාසයා පකඛී	326
සනතී වෙභාසයා යකඬා	326
සන්දිට්ඨිකං කමච්චලං	24
සන්ධාවමානං තං රජේසු යුක්තං	218
සත්තඤ්ඤා මණ්ඩලේන	334
ස පුණ්ණකො ආනමනො උදග්ගො	288
ස පුණ්ණකො කාමවෙගෙන ගීඤ්ඤා	234
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙඨං	272
ස පුණ්ණකො කුරුනං කත්තසෙට්ඨං	288, 290
ස පුණ්ණකො භුත්තනිං යසසසීං	236
ස පුණ්ණකො වෙසුලලමාහිරුවසී	236
සප්ඨී තෙලං දධිං බීරං	472
සබලො ච යාමො ච දුට්ඨෙ සුපාණා	216
සබ්බං උපට්ඨපෙඨං යඤ්ඤං	118
සබ්බං පටිපාදෙඨං යඤ්ඤං	118
සබ්බකෙඤ්ඤි මච්චා සධනා සහොගා	174
සබ්බමෙච හි තුනෙතං	198
සබ්බමහි තං අරඤ්ඤමහි	484
සබ්බ රත්තසස්ස යඤ්ඤං	128
සබ්බසංභාරකො නත්ථී	294
සබ්බසේං උපකඬවසීං	144
සබ්බානි එතානි සුභාසීතානි	228
සබ්බාහිභුතාහුධ ජීවිකජා	176
සබ්බා සීමිතනීනියො	126
සබ්බෙ පතිංසු නිරයං	146
සබ්බෙපි ලග්ගං පුත්තා	118, 120
සබ්බෙ චජනතී නිරයං	124
සබ්බෙ චජනතී සුගතීං	122, 124, 128
සබ්බෙ චණ්ණො අධමමට්ඨා	82
සබ්බෙ චනා ගක්ඛමයා	74
සබ්බෙච සාහා කරොථ	190
සබ්බෙසු විපප්පිකෙතසු	144, 146
සබ්බො ජනො පච්ඤාධිකො	50
සභාවං විනතයනතසස්ස	356
සමඤ්ඤී කන්ධා පමදහි යකඬං	252
සමජජා වෙස්ථ චක්කතනී	242
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි	190
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ තුනා	400, 452
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	260

පිටස්වකා

සමතුල්ලානී භූතානී	194
සමනෙතාදක සමපතනං	244
සමාකුලං පුරං ආසි	358
සමාගතා ජානපද	14, 266, 268, 292, 346, 484
සමාගතානං ඤාතීනං	478
සමානසුඛද්දකමිතො	452
සමාරුහනනං ධුරසඤ්චිතං ගිරිං	218
සමාරුහනනං නිරයං	218
සමාරුහනනං පබ්බත සභ්භිකාසං	218
සමාසනා භොථ මයාව සබ්බෙ	254
සමා සමනතා පරිතො	150
සමීගාජින මද්දකඛිං	50
සමුද්දජා හි මෙ මාතා	150
සමුද්දෙ මාසො භරතො ච	82
සමුඤ්චො මෙඛි තුවං පපාතා	272
සමමතාලඤ්ච චුණ්ණඤ්ච	242
සමමද්දතෙව ගජෙධන	420
සමමුඤ්චාමී පමුඤ්චාමී	76
ස රාජා පරිදෙවීජා	64
ස රාජා පරිදෙවෙසි	62
ස ලොමභට්ඨා ලිනුජ්ඤෙ	80
ස ලොමභට්ඨං ඤ්ඤාන	80
සවෙ එතෙන යාතෙන	224
ස සමුද්දපරියායං මහිං	350
ස සෙනවුන්නං සමුපපේයායං	358, 392
සභ්භසග්ගං හි මං තාත	466
සභ්භසපුත්තං භයවාහිං	110, 112
සඛගභෙතා ච මිත්තානං	250
සංසාර සුද්ධිති පුරෙ නිව්ඨා	204

සා

සාකං හිසං මධුං මංසං	392
සා ච සබ්බේජ්ඣගතා	200
සා තඤ්ච පරිදෙවීජා	454
සාතපුත්තා මයා වුළුභා	208
සා දෙවතා අන්තරහිතා	64, 74
සා දෙහළිනී සුවිමහිතා	236
සාධුති වීජාන පහුතකාමො	252
සා නුන කපඤා අමුචා	60, 436
සා නුන චකඤ්චාකීච	160, 374
සා මද්දී නාගමාරුයහි	482

	ස	පිටුවකයා
සාමා ව සොණා සබලා ව ගිරකා		86
සා මොහමසම් හදුං වො		74
සායමෙකෙ නා දිසසනාති		22
සාරයනති හි කමොනි		64
සාලං ඉව පපෙ ජාතං		406
සාලාව සමපමචිතා	162, 264,	376
සාමිකං අනුබන්ධිසසං		386
සා සෙනා මහති ආසි		472, 474

සි

සිබිං හි දෙවෙසු වදනති හෙකෙ	176
සිහාලා රක්ඛාගෙන	336
සිතෙරුං හිමවනනාඤ්ඤ	244
සියා විසං සිඵනකයා	166
සිරිසා සෙනපාරිසා	418
සිරො තෙ වජ්ඣාසිචාන	408
සිවයො දෙව තෙ කුජකා	362

සි

සීලවා ව අලොලො ව	262
සීලවනොසු දණ්ඩි	364: 388
සීලවා වනසමපනෙකා	250
සීසං නභාතෙ සුච්චිකෝ	468
සීසං නභාතො උදකෙ සො	362
සීසං නභාතා සුච්චිකා	482
සීසං නභාතො සුච්චිකෝ	480
සීහසස වාසසස ව දීපිනො ව	184
සීහා බිලාව නිකඛනා	464
සීහො වෙනං විහෙයෙයා	442
සීහො වාසො ව දීපි ව	450

සු

සුකභවජචි වෙධවෙරා	384
සුඛකාමා රහොසීලා	28
සුඛං දුකෙඛන පරිපාවයනො	306
සුඛං වා යදි වා දුකඛං	200
සුඛාවහො දුකඛනුදෙ	340
සුචි හි ඵකෙ න කරොනති පාපං	306
සුජාතා භුජගලට්ඨිව	342
සුජාතා මිගජාපීව	342
සුඤ්ඤං මාතා රථං දිසවා	10

සු	පිට්ඨකයා
සුඤ්ඤානො ලිච්චවිපුනො	224
සුඤ්ඤාසී සීවලී ගාථා	52, 54
සුඤ්ඤාහී එතං වචනං	328
සුඤ්ඤාහී මෙ මහාරාජ	164
සුතමෙව මෙ සුරෙ ආසී	204
සුතං මෙනං අරහතං	166
සුතනඤ්ඤා සුතනවජ්ජඤ්ඤා	482
සුඤ්ඤාන වාකායං පතීනො අනුජජා	252
සුදස්සනො කරවීකො	110
සුධම්ම ඉතී යමාහු	112
සුධම්මං තාවතීංසඤ්ඤා	244
සුනාමස්ස වචො සුඤ්ඤා	190
සුරතතපාදු කලාණී	340
සුරහී තං වනං වාතී	412
සුරහී ච රුකවා නගරා	422
සුරහී සමුච්චායනහී	418
සුරියුගගමනො නිධි අපො	26
සුවණ්ණපරුසමුච්චනො	336
සුවණ්ණපිලකාකීණ්ණං	188
සුවණ්ණමාලං සතපතඤ්ඤා	288
සුවසාළියසඤ්ඤා	168
සුවො අහොසී ආනන්දො	352
සුවො ච සුචීං කාමෙසං	320
සුසුඛං වත ජීවාම	46
සුසුඛං වත සංවාසො	332, 344
සුපච්චේණ්ණා අයං සෙලො	154
සෙහි මොකෙකා පලාහෙන	306
සෙනපණ්ණී සතපණ්ණා	420
සෙනං ජනං සෙනරථො	192
සෙයොයා වීසං මෙ බාසිතං	370
සෙවමානො සෙවමානං	206

සො

සො අසසරාජා වීධුරං වහනො	266
සො අහං වායමිසසාමී	24
සො ආගමා නගරං ඉන්දකො	238
සො ආගමා රාජගහං සුරම්මං	236
සො ආබහනං සිරිං හිඤ්ඤා	50
සො ච පණ්ණරසී රතනං	188
සො ච මීකෙන අමචෙව ච	254
සො වොදීනො බ්‍රාහ්මණියා	404

සො	පිටුවකිකා
සො ජනෝ තං අවචාසි	404
සොණදිනෝ ගහපති	100
සො තසු ගතො රමමානං	404
සො තසු ගතො පබ්බතමනාරසීං	268
සො තසු ගතො අවච	362
සො තසු ගතොන විවිණයනෝ	268
සො තද පරිවිණෝ මෙ	156
සො තං එවං ගතෙ ඔසෙ	24
සො තෙන පරිවිණෝ	168
සො නුන කපණො තානෝ	60, 436
සො නුන බ්බන්දො එකෝ	444
සො පුට්ඨො නරදෙවෙන	80
සො පුණ්ණොකො කුරුනං කණ්ණසෙට්ඨං	276
සො මුහුණං ව සධිකා	192
සො උම්මමානෝ නරකෙ පපානෙ	268
සො වනං මෙසසධිකාසං	396
සො හවෙ එලමාහකා	66
සොහං එවං පජානාමී	22
සොහං කිය්ස නු හාධිසසං	266
සොහං ගතො මනුසෙසසු	114
සොහං තෙන ගමිසසාමී	364
සොහං දදමී සාරනෝ	348
සොහං සකෙ අභිසසිං	380
සොළසිකී සහසසානී	350

සච

සචාගතං තෙ මහාබුග්ගෙ	414, 428, 456
සචාගතං තෙ මහාරාජ	16, 64, 74, 392
සචාගතං තෙ වෙදෙන	322

හ

හසුගතං පණගතං	158
හසානිකං රජානිකං	18, 20, 240
හසා පමුණෝ උරගෝ	162
හසාරුහා අනිකට්ඨා	6, 292, 362
හසාරුගෙ අනිකට්ඨං	240
හසාරුභ අනිකට්ඨා	264, 266, 346, 484
හසාරුභ අනිකට්ඨං	334
හසාරුගෙ අනිකට්ඨං	258

හ	පිටුවකයා
හස්ථාරොහා අතීකටයා	14
හස්ථී අසසා රථා පතත්	324
හස්ථී අසස රථෙ දඬා	380
හස්ථී අසස රථෙ පතත්	344
හස්ථීකඛන්ධිතො ඔරුඤ්ඤා	358, 476
හස්ථී ගතෙ අසස ගතෙ	122
හස්ථී ගවාසසා මණිකුණ්ඩලා ව	248, 302
හදයං දදෙයාං චකඛුමපී	356
හන්ද ඛො මං අනුජානාමී	322
හන්ද ඛොහං ගමීසසාමී	320
හන්ද ව යානං අතුලානුභාවං	276
හන්ද ව පදුම පතනානං	138
හන්ද ව මං උපගුහ	138
හන්ද ව මුද්දකානී වසානී	138
හන්ද ව වීලෙපනානෙත	138
හන්ද තුවං යකඛ මමපපී නෙහි	274
හන්දන්ති අපායාමී	158
හන්දන්ති ගමීසසාමී	160
හන්දයා මං හනාසු	140
හන්දහං ගවජාමී සුරෙ ජනීන්ද	322
හනනී හසෙහි පාදෙහී	304, 308
හරං හතනඤ්ඤා පානඤ්ඤා	308
හලීද්දකා ගන්ධසීලා	422
හලීද්ද ලොහිතා සෙතා	426
හසසං අනිජ්ඣාන ඛමං අතචජං	176
හංසො නිකඛිණ පතනානී	370
හීන්වාසතථලං කංසං	44
හීමච්චයෙ හෙමච්චතො	188
හීමච්චා යථා ගන්ධධරො	470
හීරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා	364
හීනෙන චුභමච්චරියෙන	80

	කි	පිට්ඨකයා	ව	පිට්ඨකයා
කිබ්බේලා		104	වජ්‍ර 116, 120, 128, 134, 136,	
කිසවච්ඡ		82		146
			වජ්‍රක	200
	කු		වජ්‍ර	140
කුරු		244	වජ්‍රමා	170
කුරුබෙහෙ		254	විහාර කුට	112
කුටේර	170, 234, 236, 270		විහාරලතා	244, 482
කුරුනාං	238, 246		වූලනියො	334
			වූලනී	316, 318, 324, 352
	කෙ		වේත	390, 394
කෙතක		246	වේතිය	392
කෙතමති		396	වේතෙහි	394
කෙවලා		316		
කෙසිනී		116	ජ	
කෙසී		118	ජමබුද්දීප	244
	කො		ජව	210
කොකීලා		116	ජාලවතී	320
කොඤ්ච		252	ජාලිං	390, 468, 476, 480
කොණ්ඩඤ්ඤ		120	ජාලිනා	472, 476
කොදුබෙර	372, 386		ජාලී	386
කොනනිමාරා		364	ජුජක	396
කොරව්චාරාජ		232	ජෙතුවහර	356, 484
කොරව්චසස		238		
කොසියසස	156, 318		ක	
	ඛ		කගර	82
ඛණ්ඩභාල	116, 120, 122, 124, 126, 134, 136, 144		කාවතීංසං	244, 246
ඛොම	372, 386		කුසිත	246
			තෙමිය	14
	ග		උ	
ගඤ්චාදන	64, 74, 396, 416, 470		උණ	52
ගඤ්චාරා		372		
ගච්චනී		118	ද	
ගාමණිය		378	දසණණ	208
ගිජුක	172, 182		දීසාවු	50
ගුණ	192, 224		දුද්දීප	80, 172
ගොතමීපුත්ත	138, 140		දෙවදහත	224
ගොයානිය		244	දෙව්වාහවහ	234, 236
ගොරීමඤ්		298	දෙව්ඤ්	312, 328
	ඝ		ධ	
ඝට්ඨියා	134		ධතරඨ	148, 150, 166, 170, 220
			ධනඤ්ජය	232
			ධාතා	170

	න	පිටස්වකා	ඛ	පිටස්වකා
නඤ්ඤ		244, 412	බීජක	196, 198, 224
නඤ්ඤෙන	128,	134, 334	බීරණී	100
නඤ්ඤ	116,	338, 340, 342	බ්‍රහ්මදහන	166, 314, 316, 322,
නරදේවෙන		312	324, 328, 332	
නාසිකා		134	බ්‍රහ්මා	456, 460
නාරද	48,	212, 220		
නාලාගිරි		118	භ	
නාලික		396	භගීරස	80
නිමි	78, 80,	82, 86, 114	භද්දඵ	224
නිමේක		246	භද්දසෙන	116
නිසභ	118,	172, 182	භද්දිය	116
නෙමිඤ්ඤ		110	භරත	82
	ඃ		භාගීරථී	172
පජාපති		456, 460	භාම	70, 72, 74
පඤ්ඤාල	144,	246, 314, 316,	භාවසෙට්ඨි	198
	318,	324, 330, 334	භූමිඤ්ඤවරුණා	270
පඤ්ඤාලවණ්ඩි	332,	338, 340	භූරිදහන	150, 152, 154, 156,
පඤ්ඤාල වණ්ණධා	332,	338, 340		160, 162
පඤ්ඤාල රාජසහ	318,	320, 322	භෙරි	352
පඤ්ඤාලා		316, 322	භොගච්ඡි	234
පඤ්ඤාලියා		314, 316		
පයාගසමිං		168	ම	
පරනිමේක		246	මසව	78, 356
පාටියෙ		244	මච්ඡා	246
පිට්ඨල		196	මඤ්ඤ	246
පියකෙන		252	මඤ්ඤ	364, 372, 382, 384,
පිළියකඩ		56, 64		386, 388, 390, 392,
පුඤ්ඤස	312,	328		476, 478, 480
පුඤ්ඤරික		396	මනොපච	82
පුඤ්ඤාක	118,	232, 234, 236,	මනොභර	238
	246,	268, 270, 276, 288	මයුර	252
පුඤ්ඤ මුඛ		116	මසකසාර	236, 252
පුපුප්ඤ්ඤ		80	මහාමායා	352
පුප්ච්චි	116,	130, 134	මහොසධ	294, 298, 304, 312,
පුරිඤ්ඤ	2,	80, 354		314, 316, 322, 326,
පොකඛරකඛි		134		328, 330, 332, 334,
				338, 340, 342
	ඵ		මාස	82
ඵාරුසක		244	මාසිර	318, 320, 322
ඵුසති		354, 356	මාකලී	84, 86, 88, 90, 92,
				94, 96, 98
	ඛ		මාලාගිරි	172, 182
බාරාණසි	108,	148, 150, 168	මිභාජිත	48, 50
බිලබා		352	මිථිලා	28, 46, 50, 84, 106, 316
			මිථිලගහභ	112, 114, 294
			මිසහක	244

	ම	පිටවඩ්ඪා
මුච්චිඤ්ඤා	80, 170, 396, 418	
මුද්දිකා	116	
මොග්ගලාන	224	
	ය	
යම	170	
යමුනා	150, 168	
යමො	456, 460	
යවමජ්ඣක	304	
යාමනග්ගි	220	
යාමහනු	82	
යාමුනා	148, 170	
යාමම	246	
යුගඤ්ඤා	110	
යුජ්ඣති	118	
	ර	
රජාවතී	320	
රාජගහ	236	
රාහු	330	
රුජා	224	
රොරුව	208	
	ල	
ලකඛණා	480	
	ච	
චඩ්ඪක	360, 380, 384, 388, 390, 472	
චච්ච	320	
චජ්ඣ	210	
චඩ්ඪ	116	
චරුණ	148, 170, 286	
චරුණාදක	118	
චරුණො	232, 234	
චසච්චකී	114	
චසච්චක	120	
චාමගොහ	116	
චායු	170	
චාරුණි	374	
චාසච	80, 114, 252, 354, 356	
චාසච	174, 236	
චාසා	234	

	පිටවඩ්ඪා
චාසුද්දව	320
චාසුල	126
චිජය	188, 190
චිජයා	116
චිජයො	224
චිදෙහ	78, 148, 244, 316, 340
චිධානා	170
චිඤ්ඤා	228, 230, 232, 236, 248, 250
චිනතක	110, 118
චිපුල	396
චිමලා	234, 282
චෙජයනන	244
චෙතරණි	84, 86, 220
චෙදෙහ	30, 50, 82, 84, 112, 114, 188, 294, 318, 320, 322, 324, 330, 332, 334, 338, 340, 342
චෙපුල	236
චෙසසනතර	356, 388, 390, 470, 474, 476, 478, 484, 486
චෙසසචණ	234, 236, 456, 460
චෙසසාමින	220
	ස
සකත	2, 80, 112, 152, 302, 312
සඤ්ඤා	356, 360, 464, 470, 480, 482
සඤ්ඤයෙන	356
සමුද්ද	82
සමුද්දජා	148, 150, 188
සහසසධාහු	170
සාගර	80, 172
සාම	56, 60, 66, 68
සාරිපුන	224, 352
සාවතී	108
සිගාල	116
සිනෙරු	244
සිඤ්ඤා	320
සිලුවය	244
සිචයො	394
සිචිරාජා	220, 320, 322, 354, 356,

	ස	පිට්ඨක		ස	පිට්ඨක
සිව්චරධ		470	සුරසෙන		246
සිව්නං	356,	358, 462	සෙනසොගන්ධි		396
සිද		82	සෙනක	298,	312, 328, 332
සිව්ලී		26, 52, 54	සෙල		80, 126
සුසරා		318	සොණ		86
සුජමපති		82, 356, 462	සොණ දිනන		100
සුදසසන	110,	112, 150, 160,	සොතුබෙර		382
		162, 172 182	සොව		170
සුදොදන		352	සොමදක		156, 158
සුධම්ම		112, 244	සොමන සස		30
සුනකඛක		224	සොමයාග		82
සුනන්ද		116	සොමො		456, 460
සුනාම	188,	190, 224		හ	
සුභග		162, 168	භිමවනන		172
සුරාමුඛ		118	භිමවා		182, 470
සුථස	116,	120, 134, 136, 170	භිර ඥාණවතී		234
සුර		116			

අ	පිට්ඨකයා	ආ	පිට්ඨකයා
අයිරො	264	ආරභො	148
අයොකුචං	144	ආරොහනෙ	26
අරා	228	ආලු	468
අරිඤ්චො	78	ආවෙණියං	114
අරියගණ	36, 42	ආසජ්ජ	166
අරියසීලවතො	360	ආසදං	410, 412, 414, 416
අවජ්ඣා	116	ආසහසෙසති	164
අවජෙත්ථා	168	ආසිව්වෙන	156
අවරුඤ්චි	380	ආතිසංඝං	400
අවරුඤ්චකො	464	ආහුතඤ්චි	168, 396
අවරුඤ්චි	392, 394	ආහුතිං	408
අවසුච්ඡති	436	ආලඛෙරා	102, 106
අවසුඤ්චි	230	ආලාරපච්චමා	378
අවංසිරා	88	ආලාරිකා	472
අව්‍යාපජ්ඣං	250	ආලාරියෙ	242
අවාකර	466		
අවාකරොති	246, 248	ඉ	
අසඬකුසකචතථි	262	ඉකතා	424
අසනා	412, 418	ඉතරසමපයුතතා	170
අසනතුලෙයොයා	248	ඉතී ගුඛසංඝ	348
අසමමොදියා	394	ඉඤ්චොපකචණ්ණභො	158
අසංයුතං	148	ඉඤ්චොපකසඤ්ඤනං	150, 368
අසඬච්ඡකණානි	120, 124	ඉඤ්චුරොභිතා	112
අසඬඤ්චා	410	ඉඤ්චසගොතනසංඝ	374
අසඬසාසකානි	138	ඉඤ්චිරා	422
අසිලොකො	360	ඉඤ්චිරෙභි	420
අසී	422	ඉඬතා	186
අසොකා	422	ඉරිනෙ	448
		ඉලලියා	32, 470
		ඉලලියාචාපධාරිභි	378
		ඉසෙ	220
		ඉසසෙඤ්ච	56, 60, 64
		ඉසසරො	178
		ඊ	
		ඊසාඛ	222
		ඊසාදනනං	356
		උ	
		උකතා	162
		උකකුසා	426
		උග්ගසුත්තං	482
		උග්ගා	358, 360, 362
		උච්ඡු	426
		උඤ්චාචරියාය	398
ආකුච්චා	424		
ආසාතනෙ	96		
ආචා	426		
ආච්චන්තං	392		
ආඤ්ච	2		
ආනාඤ්චනො	146		
ආපනෙ	440		
ආභෙහනි	100		
ආමභිලොඤ්චා	318, 324		
ආමලකා	410		
ආමාය	100		
ආමුක්ඛමණිකුණ්ඩලා	210, 362		
ආමුක්ඛභජාභරණො	362		
ආයාගච්ච්චි	174		
ආයුතනං	248		

ක	පිට්ඨකයා	කා	පිට්ඨකයා
කදඹො	418, 424, 426	කාමවණ්ණිනී	270
කදලිමිගා	242, 426, 452	කාමසා	156
කදලියො	420	කායුරධාරිනො	140
කනෙරුසබ්බසංඝ	368	කාරණසං	316
කපණලඥෙහි	138	කාරණිකා	94
කපලෙල	48	කාලං	68, 154
කපිඤ්ජරා	424	කාසං	384
කපිකුතා	410	කාසිකසුච්චසුධරා	128, 142
කපිකා	106, 410, 418	කාසියානී	372, 386
කප්පාසපිටුරාසී	158	කාසුං	2
කපුරා	422	කාසුමාරියො	64, 76, 414, 428
කමණ්ඩු	66, 404	කාභනනී	386
කමුකායුරධරා	150	කාලකා	424
කමොජකානං	178	කාලා	234
කමුචං	48	කාලායසං	44
කමමධෙයොසු	260	කාලාමෙයා	424
කමනා	24	කාලියා	422
කමුචනචු	82	කාසුකා	420
කමුචාරානං	162	කාසුකවලලියො	422
කධිනො	90	කිඛ්ඛිසකාරිනා	158
කරතියො	420	කිඛ්ඛිසං	62
කරවියා	424, 426	කිපුරිස	244
කරෙරිමාලා	418	කිපුරිසී	320
කරොටියා	486	කිපුරිසෙ	368
කලමඛ	468	කිලමුටුඤ්ජං	24
කලමඛකා	420	කිලිලියා	44
කලමඛකෙහි	418	කිසිකු	364
කලාපසනගඤ්චා	186	කිසියා	228
කලිං	174, 198, 246	කීටා	178, 382
කලිකු	422	කුකුසුකා	424
කලුනං	464	කුකකුටා	424
කච්චානී	472	කුකුභා	240, 424
කච්චපචානුපචානා	184	කුඤ්ජරං	366
කසිණං	334	කුඤ්ජවාදිකා	424
කසිරං	8	කුටපං	368
කළාරො	434	කුටජා	412
කංසපජ්ජානනො	384	කුටඪී	410
කංසුපධාරණා	380	කුටුඹො	472
කා		කුට්ඨා	410, 420, 422
කාකොලසඛකා	86	කුට්ඨමුචී	202
කාකොලසඛෙහි	216	කුණාලකා	240
කාකොලා	448, 454	කුණ්ඩලා	186
කාවච්චමයා	234, 236	කුණ්ඩලිනො	128, 142, 144
කාකීයාන	268, 272	කුච්චනී	84
කාසුරියෙන	326	කුප්පිලසාදිසා	188

කු	පිට්ඨකයා	බ	පිට්ඨකයා
කුබ්බරො	222	බග්ග සස	368
කුමිනාමුට්ඨෙ	438	බග්ගා	424
කුමිහල්ලිණිකො	242	බජ්ජුරි	234, 410
කුමිහිලා	242, 422	බණ්ණිකං	444
කුමුණාදරො	434	බණ්ණෙතො	450
කුමුණාසො	472	බන්තසඛක පරිබ්බුලො	14
කුමුණි	370	බන්තසඛක පරිබ්බුලෙහා	164
කුරරා	426	බන්තියම නතො	184
කුරරි	160, 374	බන්තියවනනනි	96
කුරියා	262	බරමුබානි (දකඛිණාවනසඛධ)	472
කුරුයො	288, 290	බරාජිනං	372
කුරුනං	226	බරාජිනො	164
කුලාවකං	160	බාධිනං	370
කුලාවරා	420	බාරිකාජං	372
කුලාවා	424	බුජ්ජවෙලාපකාකිණෙණ	354
කුලීරකා	424	බුද්දක පපාජි	414
කුසං	384	බුද්දපුප්ඵියො	422
කුසලං	14	බුරුපං	336
කුසුමහරා	420	බොමකොදුමිරානි	372, 386, 482
කුටං	94		
කුටාගාරෙ	388	ඉ	
කුටෙ (පාස)	324	ගණිකායො	240
කෙතක	234	ගනුසිලා	422
කෙතකා	420	ගනුකෙ	242
කෙබුකෙ	26	ගවජා	242
කෙයොහා	154, 156	ගවජඵලො	290
කොක	242, 450	ගවයසස	368
කොකනිසාතකා	424	ගාමණියෙහි	32, 34, 38, 40
කොකිලා	412, 426		378, 470
කොඝ්ඵං	368	ගිබ්බමකං	482
කොටුමිරානි	32	ගිරිකණ්ණිකා	420
කොට්ඨා	424	ගිරිගඛ්ඨරවාහිනා	368
කොට්ඨු	424	ගිරිගඛ්ඨරා	66, 76
කොදුමිරානි	372, 386	ගිරිගඛ්ඨරං	396
කොධසා	66	ගිරිපුත්තාගා	410
කොතනිලෙනී	340	ගිරිබුහා	110
කොතනිමනාසිසුතිධීනං	340	ගුගුලා	422
කොමාරිකා	234	ගුණිකායුරධාරිනං	334
කොරණ්ඩකා	422	ගොටවිසො	194
කොලං	468	ගොණසිරා	424
කොලිනියායො	96	ගොධකා	424
කොලියා	234	ගොධා	472
කොවිලාරා	410, 418	ගොණකෙ	388
කොසමිධා	412	ගොහනුබෙධිනෙන	384
කොසුමාඵලකසුටෙසසාණි	340		

	ඝ	පිටියිකා		ඡ	පිටියිකා
ඝනසිකෙතා		150	ඡකුසුමු		214
සරණියො		124, 126	ඡටං	410, 412, 414, 416	442
			ඡටිනී		164
	ච		ඡටී		254
වක්කවාකා	240, 426		ඡනසකෙඛා		456
වක්කවාකී	160		ඡනංඛිප	234, 410, 418	
වට්ඨකායා	424		ඡමුඛු	234, 236	
වජ්ඣරෙසු	148		ඡමොනද		242
වකුචාභිං	388		ඡමො	410, 412, 416	
වත්තා	118		ඡාතවෙදං	48, 102, 106, 224	
වඤ්ඤාචාර්යනෙ	30		ඡාතු		420
වඤ්ඤා මරකකගහෙහි	134		ඡාලකා		156
වඤ්ඤන	140		ඡිගිංසං		54
වමරි	424		ඡිමං		424, 426
වමරිමොරහකෙහි	388		ඡිවඡ්චකා		240
වමපකදලවී මිච්ඡසායො	138		ඡිවඤ්ඡිවකා		412
වමෙටයාකා	234		ඡිවසුත්තා		386, 428, 456
වඤ්ඤානී	472		ඡිවසොකිනං		366
වලනී	424		ඡෙසසනතං		
වාතුමසස	188			කු	
වාතුරනො	350		කුඛාපිතා		424
වාරුතිමිරුකඛා	410		කුඛාමකා		422
විකායා	172				
විත්තකා	424			ච	
විත්තගලෙ	356		චංසා		414
විත්තගලෙරුසුසිනෙ	356				
විත්තපෙකුචු	368			ක	
විත්තා	240, 242		කකකාරී		420
වීරරත්තපසස්නො	156		කගරා	410, 420, 422	
වීරං	372		කකකලානී		468
වුඤ්ඤ	228		කපනීය කප්පනෙහි		130
වුලලාසීතිමහාකපො	196		කමකඛි		466
වේතපාමොකෙඛා	392		කරච්ඡ		242
වේලකෙද	424		කාරාවිතා		410
වේලාපක	354		කාලාවචරං		242
වේලකෙඛිපො	292		කාලීසා		422
වේලකෙඛපං	146		කිණසරානී		120
වොරකා	422		කිකිඛරා		424
			කිකිඛරායො		424
			කිදිවොකචරා		236
ඡ			කිඤ්ඤක		64, 76
ඡකලො	208		කිඤ්ඤකානී		414, 428
ඡප	160, 348		කිපුරං		30

	කි	පිට්ඨවතා	ද	පිට්ඨවතා
තිබ්බරුසුන්දරී		342	දුජව්වා	96
තිලකා		234	දුනිධුරා	52
තුඛ්භවණ්ඩකා		422	දුක්ඛි	346
තුරියනාළිකසංසුට්ඨං		242	දුභතො	368
තුලසිති		420	දුභිං	48, 156
තුලා		254, 256	දුභී	168
			දුමපරියායෙසු	410, 416
	තු		දුයභිට්ඨං	400
තුලියා		424	දුරභිසමභවං	120, 124, 126
			දුසසිකෙ	242
	තෙ		දුහති	4
තෙලධොතායො		334	දෙඩ්ඛුභසස	166
තෙවීජ්ජසඛකා		180, 186	දෙණඛිමා	186
			දෙණඛිමානී	346, 472
	තභ		දෙවකුඤ්ජරො	78
තභජ්ජ		448	දෙවචණ්ණි	212
			දෙවො	166
			දෙසසියා	458
	ඵ		දෙමිලා	410
ඵණ්ඩිලසායිනී		480	දෙසිනාමුඛං	192
ඵරුග්ගභා		336	දෙහළො	228
	ද		ධ	
දකරකඛිනො		346, 348	ධනීයති	230
දකඛිණසසා		388	ධනු	420
දකඛිසි		368, 396	ධඉමං	48
දකෙඛමු		200, 274	ධඉඉගු	228
දජ්ජුං		6	ධරණීරුහං	354
දජ්ජමු		214, 270	ධවා	412
දමනා		162, 164	ධිති	432
දමෙමු		280, 286		
දඤ්ජලමානං		238		
දඤ්ජලමානා		100	න	
දසවරා		356	නකුලා	424
දසීමකචකො		420	නකඛකෙත	402
දිට්ඨා		22	නගා	82
දිංතරුපා		96	නඛ්භලකොට්ඨදෙධා	318
දිඤ්චිභා		424	නජ්ජුභා	410, 416, 424, 426
දිඤ්චිමානී		472	නචනට්ඨකගායකෙ	242
දිරසඤ්ඤ		174, 184	නදීවරා	426
දීචං		78	නදී	146, 486
දීච්ඨං		136	නදීකා	412
දීච්ඨ්ඨා		150	නඤ්චිනො	222
දීසමචති		26, 84, 308	නරකෙ	272
දීපිගො		424	නරද	422
දීපෙ		378	නරියො	96, 150, 350

න	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
නවමියං	400	නීලසුපථී	420
නභාපකසුතභාතා	142, 144	නීලියා	422
නභාපකසුතභාපිතා	128	නීවාරො	426
නළකා	426	නෙතනිංසබ්ඛා	16
නළඝච්ඡාණා	82	නෙතනිංසවරධාරිනො	160
නළපී	422	නෙතනිංසා	336
නළසනනිභා	424	නෙලබ්බො	222
නාගකුඤ්ජර	228	නෙතනිංසො	142
නාගනාසුරු	342	නෙලපතී	446
නාගමාලිකා	234		
නාගවලලිකා	422		
නාගා	424	ප	
නාදියො	422	පකතො	392, 404
නාභ්‍යා	228	පකීරවාටිං	82
නාරදපබ්බතා	456	පකීරහරි	168
නාළිකෙරා	410	පකීලෙද්ධිකා	90
නිකතිණිකා	466	පකබරං	192
නිකතිණිසංඝමී	466	පකබරෙ	470
නිකතිණ්ණං	158	පකබරො	222
නිකතිතා	476	පකෙකා	2
නිකඛං	154	පගබ්බිතා	208
නිකකරජ්ජුභි	378	පංකදනනා	356
නිකබ්බිණපනො	370	පංකදනනො	414
නිබ්භං	2	පංගුරා	420
නිගළ	52	පවලාකා	424
නිගළබ්බකා	120, 124, 136	පඤ්චුපං	100
නිගගුණට්ඨ	418	පඤ්චමාලිනං	368
නිග්‍රොධා	410	පටංගා	178, 382
නිසඤ්ඤපි	2	පටීතුභ්‍යකකා	424
නිඛකසුකරා	242	පටීසං	126
නිජ්ඣාපෙපකුං	394	පටීච්ඡදං	50
නිනනිතා	132	පටීච්ඡදෙ	222
නියකොභාතා	332	පටීපාදුකං	482
නියතී	196, 198	පටීභාණානි	136
නියතියා	200	පටීභොගො	164
නිරජ්ජනි	378	පටීමුසකා	52
නිලිච්ඡිතඵලො	208	පටීසඤ්ඤං	16
නිවාපො	66	පණවදෙණධිමා	242
නිසම්මකාරිනො	308	පණවා	186
නිභතමානො	242	පණ්ඩරජනන	222
නිභතෙ	242	පණ්ඩිතියං	2
		පණ්ඩිතමුලා	372
		පණ්ණකං	16
නී		පතතංවරො	156
නීධුරො	52	පතොදෙ	224
නීපා	412	පතිරාපෙභි	370
නීලකා	424		

ප	පිටපටිකා	ප	පිටපටිකා
පන් කාරකා	358, 376	පව සසතො	374
පත්තිමනී	314	පවාසං	128
පක්ඛරොන	318	පව්‍යධිතා	150
පථඤ්ඤා	240	පව්‍යධිතො	50
පදං (පථං)	154	පසද	422, 426
පද්ධියා	280, 284	පසාදියා	412
පද්‍යුමුත්තරො	422	පසුරා	116
පඤ්ඤා	310	පසෙසමු	404
පඤ්චරා	232	පළුච්චි	196
පඤ්ඤා	350	පලියං	240
පදමකං	368	පංසුතුලානං	42
පදමකා	418, 422	පාකභංසා	426
පඤ්චාරෙ	290	පාටලියො	410
පධංසෙකුං	394	පාටලී	418, 422
පනසා	410	පාටිභාරියපකඛං	100, 104, 108
පනුතන	216, 248	පාඨිනා	247
පපා	102, 104	පාණිසසරෙ	242
පපුත්ත	352	පාතුරහු	78, 84
පඤ්චනාතො	6	පාථෙය්‍යං	402
පඤ්චකං	358	පාදංසු	398
පමපකා	424	පාපකං	8
පරකඤ්ඤා	156	පාරිකා	66, 68
පරදරගමනං	208, 210	පාරිච්ඡන්තං	244
පරපෙසසිතාය	178	පාරිච්ඡෙද්දා	418
පරිකරිංසු	392	පාථෙවටා	426
පරිගහභං	226	පාථෙවතා (රුකඛ)	410
පරිබොධො	240	පාචුසා	242
පරියාපුණාථ	476	පාසසනී	408
පරිවදනනිකා	426	පාහුතො	16, 392
පරිවදෙනනිකා	472	පිබ්බල	246
පරිසුභිනි	304, 308	පිබ්බලො	434
පරිසුභනා	384	පිබ්බියං	168, 681
පරුළුකකච්ඡනබලොමා	356	පිබ්බලායො	424
පරුළුකකච්ඡා	82	පිච්චු	424
පලපුට්ඨසස	206	පිණ්ණරොදකං	450
පලමෙහසි	6	පිට්ඨිමනී	314
පලසතං වච්චං	340	පියකා	234
පලසතා	242	පියඤ්ඤා	422
පලාපෙන	90	පියානන්දා	412
පලිසසජ්ජ	476	පියාපුකා	412
පලිසසජ්ච	290	පියාල	64, 76
පලුතං	18	පියාලානී	414, 428
පලලංඛනසු	388	පිතෘ සිතො	142
පලලංඛනං	160, 370, 374	පුකකුසකුලෙ	126
පවනෙ	390	පුච්චිකුසකුච්චි	234
පවළුතා	54	පුණ්ණපිතං	408

ප	පිටියිකා		බ	පිටියිකා
පුතනථිවා	412	බාලමනො		2
පුපුය ඤාණං	114	බිණ්ණසසරා		398, 474
පුපුලොම	244	බිබෙජාලං		368
පුපුලොමමච්ඡා	396	බිලකතා		92
පුතනාගා	410	බිලබා		304
පුප්ඵලාචිකිණණං	132	බිලසතං		140, 142
පුප්ඵභිභාරසස	150	බිලාරා		242
පුබ්බපථානුගනෙන	230	බිලාලී		468
පුමුනා	60	බෙලුවාදණධං		404
පුරිසකාරියං	24	බෙලලා		468
පුරිසවාගො	170	බොහුකකසස		296
පුරිසාලු	422	බුභා		66, 68
පුගානී	414	බුභාබාහු		150
පෙනං	80	බුභාවනෙ	60, 62, 68, 208,	364
පෙනතීකසමුභවං	356	බුභමබ්ඤ්ඤ		116, 402
පෙනතීකං	364	බුභමියානං		460
පෙලකා	424	බුභමා		178
පෙසසකරා	298	බුභෙම	402, 404,	406
පෙසසියා	54	බ්‍යථිතා		432
පෙසසියො	438		හ	
පෙසෙස	262	හකුථි		458
පෙළාබද්ධං	330	හගීනිමාලා		234
පොකබරසානකා	424	හගනාසකො		434
පොටකිලං	384	හගපිටඨි		434
පොඨෙනො	242	හණ්ඨි		422
පොරිසියං	184	හණ්ඨි		424
පච්චබ්බමෙ	382	හඤ්ඤානා		422
ඵණිජ්ජකො	420	හලලාටක		468
ඵලීකාසු	102, 104	හලලියො		412
ඵසසීතගලෙ	388	හච්චියා		410
		හච්චා		250
		හසමරාසි		166
බකා	424	හසසරා		424
බදරානී	410	හාකුපරිසරං		168
බඤ්ඤකපුලෙභි	246	භිසං		392
බරිභිතං	368	භුසං		8, 24
බලගානී	240	භුතපතී	178, 236,	302
බලචකපාදෙ	434	භුතභවං		480
බලඤා	394	භුතභව්වා		468
බලාකා	424	භුතහතා		134
බලීබඤ්ඤ	436, 438, 440	භුතහුනො		274
බලීසා	204	භුමිච්ඡානො		10
බලීයකඛා	424	හෙකා		178
බහුතයො	424	හෙරවා		86
බහුකකභොසියා	138	හෙරී		186
බහුමංසසුරොදනං	390	හෙසමං		150

	හ	පිටස්ඛිකා	ම	පිටස්ඛිකා
භෙසමා		116	මාගධ	354
භොගලුච්ඡේද		404	මාණියෙ	482
භොවාදී		178	මාතඛයං	366
	ම		මානියා	82
මකරා	242,	422	මානුසිනී සකුණි	482
මකසා		414	මාලධාරිනෝ	366
මකකටා		424	මාලධාරි	366
මග්ගනායෙන	472,	474	මගරථ	34, 40
මධ්‍යලාං		154	මිගසච්ඡිත	58, 66
මච්චා	86,	92	මිගසත්ථි	408
මච්චානං		22	මිත්තදුකො	274, 308
ලච්චු		26	මිත්තදුභො	4
මච්චගුමඛ		242	මිත්තදුනො	94
මඤ්චාත්මඤ්ච		242	මිලකඛා	176
මණිවච්චෙන		334	මිසසං	46
මණ්ඩකඡාපියා		164	මිහිතපුච්ච	188
මහනිකං		356	මිහිතපුඛං	336
මඤ්චකා		424	මිලහං	94
මඤ්චකෙහි		452	මුච්චුලලං	482
මධුක	64,	76	මුග්ගතියො	420
මධුකා		410	මුච්චිඤ්ඤ	234
මධුකෙ	414,	428	මුඤ්ඤ	242
මධුගතධියා		422	මුඤ්ඤඛං	384
මධුගතධියො		422	මුඤ්ඤඡාපිසිකා	54
මධුපිඤ්චිකා		402	මුට්ඨිකා	242
මධුලඤ්චි		422	මුතිඛයා	102, 106, 186, 242
මධුච්චිඡලං		396	මුදයනති	422
මනුජා	90,	92	මුද්දිකා	410
මනොජවො		214	මුළාලිහි	412
මනනපදනී		178	මුළාලච්චකං	450
මඤ්චකෙහි	32,	246	මුග්ගො	2, 26
මසුරකොඤ්චාහිරුදං		150	මෙණ්ඩසස	296
මසුරකොඤ්චාහිරුච්ඡේද		354	මෙච්චනකෙ	402
මලෙල		242	මොරා	424
මසං	410,	412, 414, 416	මොරිහි	368
මසාරගලලිනො		234	මොළිං	138
මහා		108		ස
මහානාමා		420	යකඛභුතභව්‍යානී	144
මහාමණ්ඩල		22	යකඛා	390
මහාසෙනෙන		22	යනෙඛා	100
මනිසා	382,	424	යනෙඤ්ඤ	180
මහොදිකං		396	යනනසුනෙන අග්ගලෙ	332
මංසකාජං		168	යමසාධනං	380
මංසි		420	යාවයොගෙන	80
මංසුපසෙවනං		386		

	ය	පිට්ඨකයා	ල	පිට්ඨකයා
යාවයොගො		168		
යුතීකා		422	ලොමපදමකං	368
යුපසස		180	ලොලුපා	422
	ර		ලොහකුලහිං	88
රජසස්ථරො		414	ලොහපිට්ඨා	424
රත්තාවිවසනෙ	360, 362, 376		ලොහමයු	434
රත්තො		20	ලොහවිජ්ජාලධාරාභා	314
රටකාරකුලෙ		126	ලොහිතකවිජ්ජපධාරිතා	336
රටමණ්ඩලං		392	ලොහිතකො	108
රටානීකං		240	ලොහිතකඛසහසොනි	154
රථිකා	358, 376		ලොහිතකො	150
රථියා		148	ලොහිතධාසස	234
රථෙසහ	362, 384		ලොහිතසීසසස	166
රත්ඨං		16	ලොහිතා	426
රචිහංසා		426		ච
රසමියො		224	චකුලා	420
රහදෙ		94	චග්ගා	424
රාජකලී		144	චගගු	398
රාජායතනා		106	චගගුකරො	8
රුක්ඛාකො		6	චධාසසයනා	96
රුච්චිගහා		160	චධාසනපබ්බකො	390
රුච්චි		436	චච්චසී	396
රුණණමුට්ඨො		404	චච්චාමී	400
රුම්ම		164	චජ්ජා	406
රුරු		242	චජ්ජාසී	10
රුහිරං		216	චටංසකා	356
රුපියපකඨරං		192	චණණනිභාය	238
රොහිච්ච		388	චණණා	82
රොහිච්චචචණණා		388	චණ්ඩකෙ	376
රොහිච්චා		422	චත්තචතං	150
රොහිතා		422	චනගුලොයො	452
	ල		චන වෙත්තානි	152
ලකඛං		246	චනරා	28
ලඛිකා		242	චනවිකාසෙ	366
ලඛි		424	චමෙක මුද්ධනි	152
ලබ්ජා		412	චමෙතා	324
ලාඛා		236	චය්ගාහි	372, 388
ලාලසමානාය		446	චරං	462
ලාලජ්ඣං		376	චරකො	426
ලාලයමානානං		74	චරණ	420
ලීඛං		54	චරාකා	80
ලුතො		18	චරාකියා	444
ලුත්තසිරා		90	චරාරොහා	456
ලෙඤ්චුකං		144	චරාහා	424
ලොකායතීකං		250	චරුණාදනනී	132
ලොකතී		168	චලජා	242
ලොණකරා		176	චලලිහො	422

ව	පිටප්පිටකා	වී	පිටප්පිටකා
වසවකනිනං	152	වීවනං	406
වසාමසෙ	392, 394	වීවනෙ	448
වසිනා	170	වීවසනෙ	200
වසුමා	164	විසසානානං	156
වසෙමු	252	විසමවකකුලො	434
වසසුගානි	98	විසසමෙතාරං	406
වසසමානසස	368	විසසාස කලොනි	98
වසසවරා	378	විහනනනාරංසො	150
වළභියො	230	විහරෙමු	188
වංසරාජා	360	විභීයසි	370
වංසො	146	විණා	346
වාගුරාහි	474	වුකනං	6
වාචපෙයෙයන	464	වෙජ්ජා	156
වාතජවා	240	වෙජ්ජසු	126
වාමරොහිණි	314	වෙනාලිකෙ	242
වාරණා	418, 426	වෙදිසා	436 440
වාරණාභීරුද	426	වෙධධිකං	384
වාරිවරං	94	වෙධවෙරා	384
වාරිවරො	300	වෙමාතා	166
වාරිවහො	20	වෙය්ගෙස	378
වාරුණං	376	වෙලාඛකා	424
වාරුණි	374, 478	වෙලලාලිනො	336
වාසනනී	422	වෙසියානා	6, 264, 266, 292, 358, 360, 362, 376
වාසයෙමු	252	වෙසී	240
විකකනනං	328	වෙසසානාරං	172
විකනනා	96	වෙසසා	176, 178
විකාසිතා	170	වෙභාසයා	108
විග්ගහො	226	වෙච්චිය ඵලකරොදයො	244
විසාසාද	424	වෙච්චියාසු	106, 112
විජ්ජං	48	ව්‍යඤ්ඤාසා	424
විජ්ජනඛණසනා	236	ව්‍යමනං	102, 104, 106, 112
විතනිකාන	338, 340	ව්‍යමනිකමානාසා	212
විතනං	154	ව්‍යමනිකො	278, 282
විතනී	100, 102, 104, 106	ව්‍යමෙන	222
විතනො	156		
විදුගෙග	86	ස	
විදහු	248	සලපච්චයං	392
විද්ධා	56	සකුණියො	120
විධමං	358	සබ්ලො	250
විනලිකනං	50	සඩකුලායා	402
විභීතකා	410	සඩකුලියො	472
විභෙදිකා	410, 422	සඤ්ඤා	186, 248, 346
විඤ්ඤාපසස	254	සඤ්ඤානා	250
විඤ්ඤො	368	සධාරං	22
විඤ්ඤාකරොහි	214	සජනනං	168
විසුලානානි	240	සජකුරථ	32, 38

	ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සට්ඨිභායනං		334, 366	සසොලුකා	452
සට්ඨිං		158	සසසුයා	364
සතපුපඵ		422	සංජලෙනවෙ	304
සතඵලෙ		386	සංවෙසනාකාලෙ	444
සතඵලෙකංසෙ		386	සංසාදියා	412
සතඵලං		36, 44	සංසාර සුඤ්චි	204
සතෙරතා		200	සංසුමුභමානා	68
සත්තපණණ		234, 420	සාකං	392
සතතු		304	සාතපුත්තා	208
සතතුභත්තං		402	සාතවෙ	206, 208
සතතුමුලිඤ්චි		164	සාරඛණං	358, 392
සද්වලංචං		150	සාධාරණදරො	250
සනාතෙව		384	සාමසමසුඤ්ජරෙභි	134
සඤ්චනායුතං		168	සාමා	86, 452
සඤ්චානගතා		94	සායනා	418
සඤ්ජනං		388	සාරිතකෙඛා	222
සනධිබ්බුගෙ		240	සාලා	106, 162, 410, 412
සනතිසිනෙනසු		384	සාලිනිගොසො	134
සබලා		420	සාලි අකට්ඨපාකො	426
සබ්බභූතෙවා		26	සාලුකං	450
සබ්බභූතභව්‍යානං		118	සාවං	158, 160
සබ්බසංභාරකො		294	සාසපො	422, 426
සබ්බසිඛිනො		118	සාසුරො	332
සමඛිනී		144	සාලිකා	318, 424
සමජ්ජා		242	සිත්තායසමයා	336
සමතුලායානිභූතානි		194	සිඛණධී	240
සමුද්දකප්පාසී		422	සිගාලා	424
සමුපාකරොනතු		118	සිඛු	422
සමුසීතධජං		240	සිඛ්ඛාටකෙසු	240
සමුලං		414	සිනෙරුවනවටංසකා	356
සමුඛාධප කඛිනං		330	සිනුචාරකා	234, 436, 440
සමමනාලං		242	සිරිනිගුණධී	418
සමමනී	14, 408, 410,	416	සිරිංසපා	414
සමමනානං		156	සිරිසා	418
සරකුතතිං		256	සිලාභූතො	166
සරණසිනී		144	සිලුවචයං	236
සරදෙසකං		210	සිලෙසිනො	222
සරභා		422	සිචාය	374 384
සරිරදභා		176	සිචිකාය	372
සලලා		412	සිඵත්තසස	166
සලොකා		140	සිංසාටකා	412
සලලකියො		420	සිංසපා	420
සචනනීනං		404	සිද්ධනෙරෙ	110
සචුපථෙය්‍යං		358	සිමනනිනියො	126
සසකණණකා		242	සිභසංකාසෙ	126, 136, 144
සසුරමභි		364	සිභා	424

සි	පිටප්පිටකා	සෙ	පිටප්පිටකා
සුකඤ්ච්චි	384	සෙලං	154
සුධිකිසං	230	සෙලො	154
සුච්චිනිකා	236	සෙවාලසිංසක	420
සුච්චිනිකං	270	සොණා	424
සුණා	240	සොණදානං	376
සුණසාය	370	සොණකිකතෙ	150
සුණා	296	සොකුටානං	120
සුණා	382, 482	සොබෙලසු	148
සුකභවජ්ජං	482	සොභඤ්ජනා	420
සුකානං	482	සොභියා	242
සුද්ද	176	සොමරුකඛා	412
සුනිච්චං	110	සොචණ්ණ චිකකා	132
සුපණ්ණෙණ	156	සවාගතං	414
සුපාණා	216	සවාජෙකොච	370, 372
සුභගමානිනො	384	හ	
සුභබහණං	236	හජ්ජලකෙහි	140
සුමොග	170	හජ්ජානිකං	240
සුමනා	422	හජ්ජාරුහා	358, 376
සුමනං	148	හජ්ජිකා	436, 438, 440
සුමනති	434, 440, 476	හජ්ජිජ්ජකරුණී	120, 124
සුරතො	250	හජ්ජිනාගෙ	358
සුරියවලී	422	හජ්ජිවරුදුරගතෙ	128
සුලොපි	424	හදයකොටො	314
සුවණ්ණකච්චා	470	හයවාහී	110
සුවණ්ණකච්ච	378	හරිත සද්දලං	168, 396
සුවණ්ණහාලිද්දී	450	හරතායුතො	422
සුවසාලිය සංසුටං	168	හරිතුභතමා	150
සුවා	424	හරිතකී	410
සුසංඤ්ඤා	378, 382	හරෙණුකා	422
සුපු	422	හලීද්ද	422, 426
සුසුමාරා	242	හසිසසනති	474
		හසුලා	378
සුච්චි	426	හංසගගරහං භිකු	340
සුණා	424	හංසා	426
සුතමාගධවණ්ණිකෙ	354	හාරහාරිණී	474
සුද්ද	176	හාහිති	372
සුදෙ	242	හිඛකාමො	410
සුනාග්ගවෙලලිකා	66	හිඛගුරාජා	426
සුනෙසු	92	හිණ්ඩසසනති	60
සෙබවා	168	හිතටුවාහී	153
සෙකගෙරු	420	හිරිවෙරා	422
සෙකපණ්ණි	420	හිංගු	420
සෙකපාරිසා	418	හුසා	476, 478
සෙකවාරී	420	හෙමකසන වාසසා	470
සෙසා සොගනධිකෙහි	418	හෙමකසන වාසසෙ	378
සෙසා	426	හෙමජාල පච්චිත්තං	160